

SISÄLLYSLUETTELO

Opetuslautakunta pöytäkirja 16.09.2019

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus/ EL-H	3
2 § Työjärjestyksen hyväksyminen/ EL-H	4
3 § Asiantuntijoiden selvitykset ja ajankohtaiset asiat/ EL-H	5
4 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta/ EL-H	6
5 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset/ EL-H	7
6 § Tiedoksi merkittävät asiat/ EL-H	8
7 § Sivistystoimen vuoden 2019 toinen osavuosisikatsaus, opetuslautakunnan alainen toiminta / EL-H	9
- Sivistystoimen toinen osavuosisikatsaus ajalle 1.1.-31.8.2019	10
- Sivistystoimen talousarvion toteutuminen 31.8.2019	13
- OVK2_sivistystoimen tulokortti 2019	16
- OVK2_sivistystoimi_sitovat tavoitteet 2019	22
8 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan esitys vuoden 2020 talousarvioksi ja vuosien 2020–2023 taloussuunnitelmaksi / EL-H	25
- Toimialan tulokortti vuodelle 2020	29
- Talousarvio 2020, kasvatus ja oppiminen	32
- Kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2020 tunnusluvut	47
9 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan toimitilainvestoinnit vuosille 2020—2029 /EL-H	49
- Toimitilainvestoinnit 2020-2029, korjausrakentaminen	52
- Toimitilainvestoinnit 2020-2029, uudishankkeet	61
- Toimitilainvestoinnit 2020-2029, vuokra- ja osaketilojen muutos- ja korjaustyöt	72
10 § Päätös oikaisuvaatimukseen tuntiopettajan määräaikaisen viran täyttämistä koskevasta päätöksestä/ AR	76
11 § Apulaisrehtorin viran (vakanssi 801805) perustaminen perusopetuksen tulosalueelle 1.8.2021 alkaen / IK	77
12 § Täyttämättömien virkasuhteisten vakanssien lakkauttaminen perusopetuksen tulosalueella / IK	78
13 § Kuuden suurimman kaupungin varhaiskasvatuksen palvelut ja kustannukset vuonna 2018 / SA-V	79
- Esittelydiat/ Kuuden suurimman kaupungin varhaiskasvatuksen palvelut ja kustannukset vuonna 2018	81
- Diasarja kokonaisuudessaan/ Kuuden suurimman kaupungin varhaiskasvatuksen palvelut ja kustannukset vuonna 2018	102
- Raportti / Kuuden suurimman kaupungin varhaiskasvatuksen palvelut ja kustannukset vuonna 2018	148
14 § Jokiniemen yhtenäiskoulun ja Tiedonjyvän päiväkodin hankesuunnitelman hyväksyminen / ETN	261
- Hankesuunnitelma, Jokiniemen yhtenäiskoulun ja Tiedonjyvän päiväkodin hankesuunnitelman hyväksyminen	264
15 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset/ EL-H	312
Muutoksenhakuohje 1/ Oikaisuvaatimus §:t 11 ja 12	313

SISÄLLYSLUETTELO

Opetuslautakunta pöytäkirja 16.09.2019

Muutoksenhakuohje 2/ Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen § 10	314
Muutoksenhakuohje 3/ Oikaisuvaatimus-/ valituskielto §:t 7, 8, 9, 13 ja 14	315

Opetuslautakunnan kokous

Aika 16.9.2019 klo 17:03—19:33

Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen huone, Asematie 7, 01300 Vantaa

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Edelmann Jan, puheenjohtaja	paikalla	Kallionpää Petri	
Laakso Päivi, varapuheenjohtaja	paikalla	Haapalainen Tuija	
Ahokas Siri	poissa	Josefsson Helen	paikalla
El Issaoui Naima	paikalla	Salminen Helvi	
Harviainen Tuomas	poissa	Atiye Minna	paikalla
Kanerva Sami	poissa	Karpin Tiia	poissa
Lundell Kai-Ari	paikalla	Lihavainen Antti	
Luukkonen Hanna	paikalla	Ylimaa Markus	
Pispala Nina	paikalla	Kivimäki Kaarlo	
Rehnström Kristian	paikalla	Kiviaho Jani	
Rämö Eve	paikalla	Laitinen Hanna-Leena	
Sainio Jari	paikalla	Kähärä Kaarlo	
Sodhi Ranbir	paikalla	Viksten Tony	
Kaupunginhallituksen edustaja		Kaupunginhallituksen varaedustaja	
Puoskari Pentti	paikalla	Jääskeläinen Jouko	
Nuorisovaltuuston edustaja		Nuorisovaltuuston varaedustaja	
Singh Sonia	paikalla	Ranta Taru	
Muut osallistujat			Läsnä
Lehto-Häggroth Elina, apulaiskaupunginjohtaja		esittelijä §:t§ 1—9	paikalla
Askola-Vehviläinen Sole, varhaiskasvatuksen johtaja		esittelijä § 13	paikalla
Kalo Ilkka, perusopetuksen johtaja		esittelijä §:t 11—12	paikalla
Ranki Ari, nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtaja va.		esittelijä § 10	paikalla
Tanninen Eila, talous- ja hallintojohtaja		esittelijä § 14	paikalla
Vainio Mikko, kirjastopalveluiden johtaja			paikalla
Vikström Anders, ruotsinkielisten palveluiden johtaja			paikalla
Akkanen Inka, viestintäpäällikkö			paikalla
Korhonen Olli, lakimies			paikalla
Immonen Anna, hallinnon suunnittelija, pöytäkirjanpitäjä			paikalla

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Jan Edelmann

Pöytäkirjanpitäjä Anna Immonen

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 20.9.2019 klo 12 mennessä

Kristian Rehnström

Eve Rämö

Pykälät 2 ja 4 tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 23.9.2019 Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus/ EL-H

Kuntalain 103 §:n 2 momentin mukaan on kunnan muu toimielin kuin valtuusto päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Lautakunnan jäsenet Siri Ahokas, Tuomas Harviainen ja Sami Kanerva ovat ilmoittaneet olevansa työn, matkan tai henkilökohtaisen syyn vuoksi estyneitä saapumasta lautakunnan kokoukseen.

Kokouskutsu ja esityslistan asialuettelo on toimitettu lautakunnan jäsenille, kokoukseen osallistuville varajäsenille, kaupunginhallituksen edustajalle ja varaedustajalle keskiviikkona 11.9.2019, jolloin esityslista liitteineen ja asiakirjoinaan on tallennettu extranettiin.

Opetuslautakunta 16.9.2019 § 1

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) todeta läsnä olevat lautakunnan jäsenet ja muut kokoukseen osallistujat
- b) todeta kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi
- c) että kokouksen läsnäolomuutokset kirjataan tähän pykälään.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Lisäksi merkittiin, että

- Helen Josefsson oli poissa kokoustilasta klo 17:21—17:27 asian 3 käsittelyn aikana.
- Nina Pispala saapui kokoukseen klo 17:33 asian 3 käsittelyn aikana.
- Kokouksessa pidettiin neuvottelutauko klo 17:50—18:21 asian 8 käsittelyn aikana.
- Helen Josefsson oli poissa kokoustilasta klo 19:08—19:12 asian 13 käsittelyn aikana.
- Ranbir Sodhi oli poissa kokoustilasta klo 19:22—19:24 asian 13 käsittelyn aikana.

2 § Työjärjestyksen hyväksyminen/ EL-H

Opetuslautakunta 16.9.2019 § 2

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä kokouksen esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Käsittely:

Lisättiin ottomenettelyn lisälista esityslistan asiaksi 15 sekä asiaan 3 Asiantuntijoiden selvitykset ja ajankohtaiset asiat seuraavat selvitykset:

- Varhaiskasvatuksen johtaja Sole Askola-Vehviläinen: Kielitietoinen päiväkot
- Perusopetuksen johtaja Ilkka Kalo: Kielten kehittämisen työryhmän tilannekatsaus

Tämä pykälä tarkastetaan heti.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

3 §

Asiantuntijoiden selvitykset ja ajankohtaiset asiat/ EL-H

Opetuslautakunta 16.9.2019 § 3

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Merkitään seuraavat asiantuntijoiden esittelyt ja kokouksessa ajankohtaisista asioista saatavat selvitykset tiedoksi:

- Varhaiskasvatuksen johtaja Sole Askola-Vehviläinen: Kielitietoinen päiväkot
- Perusopetuksen johtaja Ilkka Kalo: Kielten kehittämisen työryhmän tilannekatsaus

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

4 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta/ EL-H

Opetuslautakunta 16.9.2019 § 4

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) valita pöytäkirjan tarkastajiksi Kristian Rehnström ja Eve Rämö
- b) tarkastaa pöytäkirja viimeistään perjantaihin 20.9.2019 klo 12.00 mennessä.

Tämä pykälä tarkastetaan heti.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

5 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset/ EL-H

Opetuslautakunnalle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat päätökset:

Apulaiskaupunginjohtaja Elina Lehto-Häggroth

§ 57 Keskeyttämisestä kohtaamiseen -ESR -hankkeen ohjausryhmän asettaminen

Ruotsinkielisten palveluiden johtaja Anders Vikström

§ 31 Tillstånd att åka på lägerskola till Idre fjäll i Sverige för årskurs 6 i Mårtensdals skola/Luvan myöntäminen Mårtensdals skolan 6. luokalle leirikoulumatkaan Ruotsiin

Perusopetuksen johtaja Ilkka Kalo

§ 34 Päätös Kanniston koulun piha-alueen maksuttomasta käytöstä 11.5.2019 järjestetyssä kirpputoritapahtumassa

Kirjastopalveluiden johtaja Mikko Vainio

§ 16 Suorahankintaa koskeva päätös kirjastojärjestelmään kytketyn älykkään kirjapalautushyllyn hankkimisesta Koivukylän kirjastoon

Varhaiskasvatuspäällikkö Kati Timo

§ 3 Kindermaa Oy, ryhmäperhepäiväkotia Kindermaan hyväksyminen palvelusetelituottajaksi 5.9.2019 alkaen

Opetuslautakunta 16.9.2019 § 5

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta opetuslautakunnan käsiteltäväksi esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

6 § **Tiedoksi merkittävät asiat/ EL-H**

Opetuslautakunta 16.9.2019 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä seuraavat asiat tiedoksi:

- Ei ole.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

7 §

Sivistystoimen vuoden 2019 toinen osavuositarkastus, opetuslautakunnan alainen toiminta / EL-H

VD/5527/02.01.02.00/2019

Vuoden 2019 toinen osavuositarkastus tehdään ajalta 1.1.2019—31.8.2019. Toimialat laativat osavuositarkastuksen tekstit elokuun 2019 toteuman ja elokuussa tehtävän koko vuoden 2019 ennusteen pohjalta.

Toimialan laatima tarkastus liitetään osaksi koko kaupungin osavuositarkastusta, joka käsitellään kaupunginhallituksessa 23.9.2019. Taloussuunnittelu on pyytänyt toimialoja toimittamaan vuotta 2019 koskevan toisen osavuositarkastuksensa 13.9.2019 mennessä. Osavuositarkastuksesta laaditaan myös eOVK, joka julkaistaan ekstranetissä sekä vantaa.fi -sivuilla.

Osavuositarkastuksessa keskitytään koko kaupungin näkökulmasta toimialan toiminnan ja talouden keskeisiin asioihin. Toimialan tulee antaa tarkastuksessaan arvio talousarvionsa toteutumisesta sekä käyttötalouden että investointien tulojen ja menojen osalta koko vuoden 2019 ennusteen pohjalta.

Sitovat tavoitteet ovat kuntalain 110 §:n tarkoittamia valtuuston asettamia toiminnallisia vuositavoitteita, jotka on johdettu valtuustokauden 2018—2021 strategiasta. Vuonna 2019 niitä on 33 kappaletta. Sitovista tavoitteista raportoidaan 31.8.2019 toteumatilanteen mukaisesti.

Toimialan toimintakulujen toteumaprosentti 31.8.2019 on 64,4 % ja toimintatuottojen 71,8 %. Talousarvion ennustetut poikkeamat talousarviosta 2019 sekä toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset on selvitetty osavuositarkastuksessa.

Irtaimen omaisuuden määrärahan ennustetaan tässä vaiheessa toteutuvan suunnitelman mukaisesti.

Opetuslautakunta 16.9.2019 § 7

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä sivistystoimen vuoden 2019 toinen osavuositarkastus tiedoksi.

Liitteet:

- Sivistystoimen osavuositarkastus 2/2019
- Sivistystoimen talousarvion toteutuminen 31.8.2019
- Sivistystoimen tulokortin 2019 raportointi
- Sitovien tavoitteiden toteutumisen raportti

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Talousyksikkö

Muutoksenhakuohje: Ei muutoksenhakuoikeutta/ Kuntalaki 136 §

Lisätiedot:

Eila Tanninen, 040 589 2731, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Irja Leikas-Nummela, 050 301 5187, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Talousarvion toteutuminen 2019

Toimintatuottojen ennustetaan elokuun ennusteessa ylittyvän 2,1 milj. euroa. Perusopetuksen tulot ja menot ylittyvät valtion erityisavustuksen, esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet (Kota-raha), syksyn osuuden (1,0 M€) verran. Hankkeet kasvattavat tuloja aikuisopistossa, kirjastossa, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluissa. Liikuntapalveluiden tulotavoite ylittyy myös liikuntapaikkojen nimi- ja mainosmyynnistä. Myös varhaiskasvatuksessa valtiolta saadun hankerahoituksen johdosta toimintatuotot toteutunevat arvioitua paremmin. Tätä ei kuitenkaan ole vielä ennusteeseen viety, koska varhaiskasvatuksen toimintatuottojen toteumaan vaikuttaa hankkeiden toiminnan käynnistymisen ajankohta ja rekrytointien onnistuminen sekä hoitopäivämaksutuottojen toteutuminen. Nettoyksiköistä musiikkiopiston ja kuvataidekoulun tulostavoitteet ylittyvät.

Toimintakulut ovat elokuun ennusteen mukaan ylittymässä myös n. 3,2 milj. euroa. Perusopetuksen menot ylittyvät em. Kota-rahamen syksyn osuuden verran. Lisäksi perusopetuksen sisäiset vuokrat ovat ylittymässä 1,2 M€. Hankkeet kasvattavat menoja aikuisopistossa, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluissa. Liikuntapalveluiden menot ylittyvät tuloja vastaavasti edustusjoukkueille liikuntapaikkojen nimi- ja mainosmyynnin perusteella jaettavasta markkinointirahasta johtuen. Nettoyksiköistä musiikkiopiston ja kuvataidekoulun menot ylittyvät tuloja vastaavasti eli kaikkien nettoyksiköiden toimintakatteiden ennustetaan toteutuvan.

Varhaiskasvatuksen talousarvioon kohdistuu painetta henkilöstökustannusten osalta erityisesti Seure ostoihin rekrytointihaasteen sekä lisääntyneiden avustajatarpeiden vuoksi. Lisäksi Seuren hinnankorotus oli 1,7 %, jota ei ole talousarviossa huomioitu. Varhaiskasvatuksessa on 173 lasta enemmän kuin talousarviossa arvioitiin. Varhaiskasvatuksen toimintakulujen ylityspaine lapsimäärän kasvusta johtuen on arviolta - 1,5 milj. euroa, jota ei ole vielä viety ennusteeseen. Syksyn toimintakauden käynnistyminen tarkentaa seuraavaa ennustetta.

Ruotsinkielisellä tulosalueella henkilöstökustannuksiin paineita tuo syksyn osalta se että, Helsingin kaupunki on irtisanonut erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetusta koskevan sopimuksen, joka puolestaan on aiheuttanut tarpeen palkata erityisopettajia ja koulunkäyntiavustajia. Ruotsinkielinen esiopetus toteutetaan tulosalueen perusopetuksen sijasta tulosalueen varhaiskasvatuksessa 1.8.2019 lähtien. Varhaiskasvatuksen henkilöstöresursointi on suurempi kuin perusopetuksen.

Irtaimen omaisuuden määrärahan ennustetaan toteutuvan suunnitelman mukaisesti.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Sivistystoimessa myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmasta on toteutusvaiheessa neljä toimenpidettä: Erityisnuorisotyöntekijät Variassa (5) ja yläkouluilla (6), varhaiskasvatuksen kuraattorit (3) sekä tempo-orkesteritoiminta Rajakylän koululla. Kesän aikana (3.6.-12.7.)

toteutui sivistystoimen toimenpiteenä myös kesäruokailukokeilu Vihertien asukaspuistossa Myyrmäessä (vaka) sekä Rautkallion puistossa Havukoskella (nupa). Henkilöstön monikulttuurisuusosaamisen lisäämiseen tähtäävän koulutuksen sisällöllinen suunnittelu on käynnissä ja koulutukset toteutuvat syksyn 2019 aikana.

Varhaiskasvatuksessa Seuren varahenkilöratkaisua laajennettiin Korso-Koivukylän tulosityksikköön syksystä 2019 lukien. Psykologi- ja kuraattoripalveluja laajennettiin pilottina koskemaan alle 5-vuotiaita lapsia varhaiskasvatuksessa 1.8.2019 lukien. Oppilas- ja opiskeluhuollon yksikköön palkattiin kolme psykologia ja kolme kuraattoria palvelun toteuttamiseksi varhaiskasvatuksessa.

Varhaiskasvatuspalvelujen peittävyys on kasvanut arvioitua voimakkaammin. Varhaiskasvatuksessa on 80,4 % varhaiskasvatusikäisistä, kun vuotta aikaisemmin heitä oli 77,6 % (429 lasta enemmän). Kotihoidontuella on ollut 382 lasta vähemmän kuin vastaavana aikana viime vuonna. Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus on 16,2 %. (5/2019)

Hevoshaan päiväkotia aloitti toimintansa 1.8.2019. Kolme ryhmäperhepäiväkotiä (Saturatsu, Pikkuponi ja Okariina) on lakkautettu 31.7.2019 ja Puistonpesän ryhmäperhepäiväkodista on vähennetty yksi ryhmä. Aviapoliksen kaupunginosassa aloitti toiminnan yksityinen päiväkotia Touhula Veromies 1.8.2019 ja Leinelän kaupunginosassa aloitti yksityinen päiväkotia Pilke tiedepäiväkotia Tähtisumu 19.8.2019.

Perusopetuksen kouluja on 1.8.2019 alkaen 41, kun Vantaankosken koulu lakkaa ja Ylästön koulu sekä Aurinkokiven koulu muuttuvat yhtenäisiksi peruskouluiksi.

Kaikissa peruskouluissa tarjotaan mahdollisuutta työelämäpainotteiseen opetukseen. Lukuvuoden 2019-2020 yhtenä keskeisenä kehittämistoimenpiteenä on toteuttaa kolmiportaisen tuen kehittämissuunnitelmassa linjatut toimenpiteet.

Vantaan lukioiden vetovoimaisuuden myötä lukioiden sisäänpääsykeskiarvorajat nousivat. Suomenkielisten lukioiden alin hyväksytty keskiarvo oli 7,58.

Keskiarvorajojen noususta huolimatta ilman koulutuspaikkaa jääneiden vantaalaisten peruskoulun päättäneiden osuus ei juurikaan vaikuta kasvaneen, sillä yhteishaun jälkeen ilman koulutuspaikkaa oli 213 nuorta, kun vuonna 2018 ilman paikkaa oli 205. Yhteishaussa ilman paikkaa jääneistä valtaosa saa heinä–elokuun aikana opiskelupaikan ammatillisen koulutuksen vapailta paikoilta tai perusopetuksen jälkeisistä valmistavista koulutuksista. Perusopetuksen lisäopetukseen oli 136 ensisijaista hakijaa, kun aloituspaikkoja oli 70, tästä syystä opetuslautakunnalle esitetään 19.8.2019 yhden lisäryhmän perustamista.

Ammattiopisto Variassa syksyllä 2018 tehty organisaatiouudistuksen vakiinnuttaminen ja v. 2018 voimaan astuneen lain mukaisen toiminnan prosessien kehittäminen ovat olleet keskeisimpinä kehittämistoimina vuoden 2019 aikana. Organisaatorakennetta hiottiin 1.8.2019 alkaen siten, että kahdesta tiimistä muodostettiin kolme osaamispalvelutiimiä. Yhteishaussa 2019 hakijamäärä on samalla tasolla kuin vuonna 2018. Jatkuvan haun hakijamäärän kasvattaminen on tavoitteena vuodelle 2019 ja alkuvuoden aikana määrä on kasvanut aikaisempaan verrattuna. OKM:stä on saatu myönteinen rahoituspäätös

strategiarahoitukselle osaamisen varmistamiseen erityisesti HOKS -prosessi ja koulutus- ja oppisopimuksen palveluprosessin osaamisen kehittämiseen, sekä lentokoneasentajakoulutuksen kehittämiseen. Oppisopimuskoulutus on siirtynyt Studenta -järjestelmään 1.7.2019.

Aikuisopistossa aikuisten perusopetuksen suosio lisääntyy edelleen. Syyslukukauden 2019 alusta perustetaan yksi aikuisten perusopetuksen ryhmä lisää.

Kirjastojen kävijämäärät jatkavat viime vuonna alkanutta kasvuaan. Ensimmäisen vuosipuoliskon aikana kävijämäärä lisääntyi 200.000 käynnillä, eli 25% vuodentakaiseen verrattuna. Mobiilipalvelun käyttö kasvoi 100%, ollen nykyisin lähes puoli miljoonaa istuntoa kuukaudessa. Myös lainausluvut ovat nousussa.

Ruotsinkielisen esiopetuksen organisoiminen siirtyi 1.8.2019 alkaen perusopetuksesta ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen. Trollebon päiväkodista vapautunut lapsiryhmätila otettiin Korso-Koivukylän suomenkielisen varhaiskasvatuksen käyttöön. Ruotsinkielinen jaosto hyväksyi 18.8.2019 uuden ruotsinkielisen varhaiskasvatussuunnitelman sekä esiopetuksen opetussuunnitelman. Suunnitelmat otettiin käyttöön 1.8.2019.

Ammattioppilaitos Prakticumin ja Helsingin Gymnasiumin kaksoistutkintoon johtava yhteistyö on irtisanottu.

Uusi kulttuuritoimintalaki astui voimaan 1.3.2019. Myös museolain ja museoiden rahoitukseen liittyvä valtionosuusjärjestelmän uudistus on valmistunut ja astuu voimaan 1.1.2020.

Toiminnan kehittäminen kohdentuu kokonaisuudessaan uuden Kaupunkikulttuurin toimialan luomiseen ja toiminnan järjestämiseen uudella tavalla.

Liikuntapalveluiden toiminnot ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti. Liikuntapalvelut vastaa kaupunkitasoisesta STM-rahoitteisesta terveyden edistämisen hankkeesta. Vantin tekemä muutos koulujen ja oppilaitosten vapaa-ajan käytön vartijapalveluiden tarjoamisessa ja laskutuksessa edellytti nopealla aikataululla tehtyjä uudelleen järjestelyitä palvelun tarjoamiseksi ja tilojen käytön mahdollistamiseksi sekä toimenpiteitä vaikutuksia liikuntapalveluiden menoihin.

Nuorisopalvelut on toteuttanut monimuotoista kesätoimintaa koko kesän läpi joka puolella Vantaata. Lisäksi toteutettiin kaksi yöleiriä Kukkonotkossa ja kansainvälinen leiri ystävyyskaupungissa Rastattissa, Saksassa. Havukosken alueella pilotoitiin nuorisopalveluiden toteuttamana puistoruokailua. Ruoan valmisti nuorisopalveluiden keittiöpaja ja puistotoimintaa toteutti Korso-Koivukylän alueen kesätyöntekijät. Ruoka-annoksia tarjottiin kuuden viikon aikana runsaat 1500.

Talousarvion toteuma 8.2019/II OVK

1.000 €

Sivistystoimi	TP 2018	KS 2019	Kum.tot. 1-8.2019	Kum.tot. %	Ennuste 2019	Muutos Ennuste-KS 2019	Muutos Ennuste-KS 2019, %
TOIMINTATUOTOT	38 332	37 440	26 888	72 %	39 589	2 149	106 %
TOIMINTAKULUT	-476 081	-510 367	-328 494	64 %	-513 580	-3 213	101 %
TOIMINTAKATE	-437 749	-472 927	-301 606	64 %	-473 991	-1 064	100 %

Sivistystoimi, bruttobudjetoidut	TP 2018	KS 2019	Kum.tot. 1-8.2019	Kum.tot. %	Ennuste 2019	Muutos Ennuste-KS 2019	Muutos Ennuste-KS 2019, %
TOIMINTATUOTOT	34 997	33 853	25 581	76 %	35 868	2 015	106 %
TOIMINTAKULUT	-438 174	-469 450	-302 590	64 %	-472 528	-3 078	101 %
TOIMINTAKATE	-403 177	-435 597	-277 009	64 %	-436 660	-1 063	100 %

Sivistystoimen lautakunnat	TP 2018	KS 2019	Kum.tot. 1-8.2019	Kum.tot. %	Ennuste 2019	Muutos Ennuste-KS 2019	Muutos Ennuste-KS 2019, %
TOIMINTAKULUT	-121	-159	-88	55 %	-159	0	100 %
TOIMINTAKATE	-121	-159	-88	55 %	-159	0	100 %

Sivistystoimen yhteiset palvelut	TP 2018	KS 2019	Kum.tot. 1-8.2019	Kum.tot. %	Ennuste 2019	Muutos Ennuste-KS 2019	Muutos Ennuste-KS 2019, %
TOIMINTATUOTOT	3		1		0	0	
TOIMINTAKULUT	-3 340	-9 751	-2 807	29 %	-9 751	0	100 %
TOIMINTAKATE	-3 337	-9 751	-2 806	29 %	-9 751	0	100 %

Suomenkielinen perusopetus	TP 2018	KS 2019	Kum.tot. 1-8.2019	Kum.tot. %	Ennuste 2019	Muutos Ennuste-KS 2019	Muutos Ennuste-KS 2019, %
TOIMINTATUOTOT	9 386	8 898	6 232	70 %	9 901	1 003	111 %
TOIMINTAKULUT	-185 623	-197 922	-130 180	66 %	-200 187	-2 265	101 %
TOIMINTAKATE	-176 237	-189 024	-123 948	66 %	-190 286	-1 262	101 %

Suomenkielinen lukiokoulutus	TP 2018	KS 2019	Kum.tot. 1-8.2019	Kum.tot. %	Ennuste 2019	Muutos Ennuste-KS 2019	Muutos Ennuste-KS 2019, %
TOIMINTATUOTOT	677	507	1 180	233 %	507	0	100 %
TOIMINTAKULUT	-24 679	-25 144	-16 431	65 %	-25 144	-0	100 %
TOIMINTAKATE	-24 002	-24 637	-15 251	62 %	-24 637	-0	100 %

Aikuisopisto	TP 2018	KS 2019	Kum.tot. 1-8.2019	Kum.tot. %	Ennuste 2019	Muutos Ennuste-KS 2019	Muutos Ennuste-KS 2019, %
TOIMINTATUOTOT	1 670	1 531	1 265	83 %	1 776	245	116 %
TOIMINTAKULUT	-4 538	-4 902	-2 891	59 %	-4 910	-8	100 %
TOIMINTAKATE	-2 868	-3 371	-1 626	48 %	-3 134	237	93 %

Talousarvion toteuma 8.2019/II OVK

Varhaiskasvatus	TP 2018	KS 2019	Kum.tot. 1-8.2019	Kum.tot. %	Ennuste 2019	Muutos Ennuste-KS 2019	Muutos Ennuste-KS 2019, %
TOIMINTATUOTOT	15 762	15 664	11 063	71 %	15 664	0	100 %
TOIMINTAKULUT	-159 330	-168 731	-109 044	65 %	-168 731	0	100 %
TOIMINTAKATE	-143 569	-153 067	-97 981	64 %	-153 067	0	100 %

Kaupunginkirjasto	TP 2018	KS 2019	Kum.tot. 1-8.2019	Kum.tot. %	Ennuste 2019	Muutos Ennuste-KS 2019	Muutos Ennuste-KS 2019, %
TOIMINTATUOTOT	339	262	197	75 %	289	27	110 %
TOIMINTAKULUT	-10 115	-8 924	-5 779	65 %	-8 925	-1	100 %
TOIMINTAKATE	-9 776	-8 662	-5 582	64 %	-8 636	26	100 %

Muu koulutus	TP 2018	KS 2019	Kum.tot. 1-8.2019	Kum.tot. %	Ennuste 2019	Muutos Ennuste-KS 2019	Muutos Ennuste-KS 2019, %
TOIMINTAKULUT	-15	-20	-18	88 %	-20	0	100 %
TOIMINTAKATE	-15	-20	-18	88 %	-20	0	100 %

Ruotsinkielinen tulosalue	TP 2018	KS 2019	Kum.tot. 1-8.2019	Kum.tot. %	Ennuste 2019	Muutos Ennuste-KS 2019	Muutos Ennuste-KS 2019, %
TOIMINTATUOTOT	652	582	424	73 %	582	0	100 %
TOIMINTAKULUT	-11 759	-12 356	-8 035	65 %	-12 356	0	100 %
TOIMINTAKATE	-11 108	-11 774	-7 611	65 %	-11 774	0	100 %

Kulttuuripalvelut	TP 2018	KS 2019	Kum.tot. 1-8.2019	Kum.tot. %	Ennuste 2019	Muutos Ennuste-KS 2019	Muutos Ennuste-KS 2019, %
TOIMINTATUOTOT	606	337	404	120 %	505	167	150 %
TOIMINTAKULUT	-6 838	-7 124	-4 910	69 %	-7 296	-172	102 %
TOIMINTAKATE	-6 232	-6 787	-4 506	66 %	-6 791	-4	100 %

Liikuntapalvelut	TP 2018	KS 2019	Kum.tot. 1-8.2019	Kum.tot. %	Ennuste 2019	Muutos Ennuste-KS 2019	Muutos Ennuste-KS 2019, %
TOIMINTATUOTOT	5 098	5 353	3 797	71 %	5 697	344	106 %
TOIMINTAKULUT	-22 819	-25 465	-16 401	64 %	-25 814	-349	101 %
TOIMINTAKATE	-17 721	-20 112	-12 604	63 %	-20 117	-5	100 %

Nuorisopalvelut	TP 2018	KS 2019	Kum.tot. 1-8.2019	Kum.tot. %	Ennuste 2019	Muutos Ennuste-KS 2019	Muutos Ennuste-KS 2019, %
TOIMINTATUOTOT	805	718	1 018	142 %	947	229	132 %
TOIMINTAKULUT	-8 996	-8 952	-6 007	67 %	-9 236	-284	103 %
TOIMINTAKATE	-8 191	-8 234	-4 988	61 %	-8 289	-55	101 %

Talousarvion toteuma 8.2019/II OVK

Sivistystoimi, nettobudjetoidut	TP 2018	KS 2019	Kum.tot. 1-8.2019	Kum.tot. %	Ennuste 2019	Muutos Ennuste-KS 2019	Muutos Ennuste-KS 2019, %
TOIMINTATUOTOT	3 335	3 586	1 307	36 %	3 720	134	104 %
TOIMINTAKULUT	-37 907	-40 917	-25 904	63 %	-41 051	-135	100 %
TOIMINTAKATE	-34 572	-37 330	-24 597	66 %	-37 331	-1	100 %

Ammatillinen koulutus	TP 2018	KS 2019	Kum.tot. 1-8.2019	Kum.tot. %	Ennuste 2019	Muutos Ennuste-KS 2019	Muutos Ennuste-KS 2019, %
TOIMINTATUOTOT	1 895	2 278	552	24 %	2 278	0	100 %
TOIMINTAKULUT	-32 858	-35 914	-22 565	63 %	-35 914	0	100 %
TOIMINTAKATE	-30 963	-33 636	-22 013	65 %	-33 636	0	100 %

Musiikkiopisto	TP 2018	KS 2019	Kum.tot. 1-8.2019	Kum.tot. %	Ennuste 2019	Muutos Ennuste-KS 2019	Muutos Ennuste-KS 2019, %
TOIMINTATUOTOT	1 056	1 001	552	55 %	1 051	50	105 %
TOIMINTAKULUT	-4 083	-4 078	-2 710	66 %	-4 128	-50	101 %
TOIMINTAKATE	-3 027	-3 077	-2 158	70 %	-3 077	0	100 %

Kuvataidekoulu	TP 2018	KS 2019	Kum.tot. 1-8.2019	Kum.tot. %	Ennuste 2019	Muutos Ennuste-KS 2019	Muutos Ennuste-KS 2019, %
TOIMINTATUOTOT	383	308	203	66 %	392	84	127 %
TOIMINTAKULUT	-966	-925	-629	68 %	-1 009	-84	109 %
TOIMINTAKATE	-583	-617	-426	69 %	-617	-1	100 %

Tavoitteen nro	Toimialan tavoite	Tavoitteen mittari(t)	Mittarin lähtötaso, v:n 2017 loppu	Mittarin tavoitetaso 2019	Tavoitteen yhteys strategi-seen nro	Tavoitteen yhteys sitovaan tavoit-teeseen nro	Vastuuhenkilö	Tavoitteen toteutumista uhkaavat riskitekijät	Toteuma 2 8/2019
Turvaamme talouden tasapainon									
Strateginen tavoite 2. Parannamme tuottavuutta talouslinjausten toteuttamiseksi									
1	Sähköisten työ-, koulutus- ja kokousvälineiden hyödyntäminen vapauttaa siirtymisiin käytettyä työaikaa	Verkkokoulutuksien lukumäärä	Lähtötason tietoa ei ole saatavissa	Raportointi Osumaan uuden toiminnon kautta	2	1.1	Talous- ja hallintopalvelut	Verkkokoulutuksiin ei osallistuta	Koulutuksiin ja kokouksiin osallistumista verkkovälineiden kautta on lisätty. Lisäksi Varian opiskelijoille verkkokursseja ja niiden määrää kehitetään parhaillaan.
Tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien									
Strateginen tavoite 4. Vahvistamme resurssiinsaasti nykyistä kaupunkirakennetta									
2	Tuetaan lasten ja nuorten kasvua ympäristövastuulliseen toimintaan sekä vahvistetaan kuntalaisten tietoisuutta ympäristövastuusta	- Ympäristövastuuteemat näkyvät yksiköiden lukuvuosi- ja vuosisuunnitelmissa. - Jokaisessa toimintayksikössä on toimiva ekotukihenkilö, ekotiimi tai ympäristöryhmä.	Ympäristövastuutavoitteita aseteltu: lukioiden 5/6, suomen ja ruotsinkielisen perusopetuksen 23/47 (ruotsi 4/4) lukuvuosisuunnitelmilla 2017-2018. Nuorisopalveluiden ja osalla kulttuuripalveluiden yksiköiden tuloskorteista. Varhaiskasvatuksen ty:en toimintasuunnitelma ohjaa kestävän kehityksen toimintaan. Ympäristövastuu puuttuu Varian lukuvuoden suunnittelun puitteista talous- ja hallintopalveluiden suunnitelmista. -Ekotukihenkilöitä: päiväkodit 177 (suomi) ja 5 (ruotsi), koulut 62 (suomi) ja 5 (ruotsi), 2. aste 23 (suomi) ja 1 (ruotsi), kirjasto 13, kulttuuripalvelut 9, liikuntapalvelut 1, nuorisopalvelut 14 ja TaHa 1.	-Jokaisen toimintayksikön lukuvuosi-, toimintakausi- tai vuosisuunnitelmissa ympäristövastuuteot kirjattuna. -1-2 aktiivista ekotukihenkilöä jokaisessa toimintayksikössä	4	4.1	Tulosaluejohtajat	Yksiköt eivät sitoudu ympäristövastuu-toimintaan.	Vaka: Kirjaukset toimintayksiköiden suunnitelmiin raportoidaan kolmannessa osavuosikatsauksessa. Suna: Lukioiden laatukortilla on ollut ympäristövastuullisuuteen liittyvät tavoitteet lv. 2018-2019 sekä lv- 2019-2020. Aikuisopisto on tarjonnut alkuvuoden 2019 aikana tästä aihekokonaisuudesta 5 kpl luentoja ja 26 kpl kursseja. Ekotukihenkilöt kaikissa toimintayksiköissä. Variassa kestävä kehitys on osa tutkimuksen perusteita kaikissa koulutuksissa. Ympäristövastuu on sitoutettu koko henkilöstön tehtäväksi. Lisäksi oppilaitoksessa on nimettyinä neljä ekotukihenkilöä. PO: Ekotukihenkilöt toimivat kaikissa yksiköissä. Kouluruokailun ekologisuutta kehitetään monin tavoin yhteistyössä tilakeskuksen, ostoyksikön ja ateriapalveluntuottajien kanssa. Jatkokehitetään kyyditöntä koulumatkaa (lihasvoimin koulun). Ympäristövastuuteema kirjattu jokaisen yksikön lukuvuosisuunnitelmaan. Kulpa: jokaisessa yksikössä ekotukihenkilö tai -ryhmä. Kirjasto: jokaisessa yksikössä ekotukihenkilö, kirjastoautot käyttävät jätetieseliä (CO2 = 0 g entisen 40 000 kg:n sijaan) RKT: Lukuvuosisuunnitelmiin lisätty ympäristöotsikot. Kaikissa yksiköissä on ekotukihenkilöt. Liipa: Ekotiimi on aloittanut toimintansa. Nupa: Jokaisesta toimintayksiköstä on valittu henkilö Nuorisopalveluiden yhteiseen ympäristöryhmään kehittämään ympäristövastuuteemoja nuorisopalveluiden kaikessa toiminnassa.

Tavoitteen nro	Toimialan tavoite	Tavoitteen mittari(t)	Mittarin lähtötaso, v:n 2017 loppu	Mittarin tavoitetaso 2019	Tavoitteen yhteys strategi-seen tavoitteen nro	Tavoitteen yhteys sitovaan tavoit-teeseen nro	Vastuuhenkilö	Tavoitteen toteutumista uhkaavat riskitekijät	Toteuma 2 8/2019
Lisäämme kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa									
Strateginen tavoite 10. Vantaa tunnetaan tapahtumien kaupunkina									
Sitova tavoite 10.1: Vahvistetaan kaupungin kulttuurista vetovoimaa lisäämällä suurten ja näkyvien tapahtumien määrää		Selvitys tapahtumapuiston toteuttamisesta ja alueellisista tapahtumista	Selvitystä ei ole	Selvitys valmis			Elina Lehto-Häggroth	Selvitys ei valmistu määräaikaan mennessä	
3	Vantaa tunnetaan laadukkaista palveluistaan	Tulosalueiden menestystarinat	Lähtötietoa ei ole saatavissa.	Jokaisella tulosalueella on vähintään yksi menestystarina, jota tuodaan esille eri viestintäkanavissa.	10	10.1	Tulosaluejohtajat	Onnistumisista ja laadukkaista palveluista ei viestitä organisaation ulkopuolelle	Kulpa: Toteutetaan syksyllä 2019. Kirjasto: Kävijämäärä kasvaa lähes 20% ed. vuoteen verrattuna. RKT: Viestinnän suunnittelu aloitettu. Vaka: Varhaiskasvatuksen Vihertien asukaspuiston kesäajan ruokailukokeilu onnistui erinomaisesti. Asiakkailta tuli erittäin hyvää palautetta ja kävijämäärä oli kesäkuussa 4 144, kun se edellisenä vuonna oli 1920. Varhaiskasvatuksen arvot on uudistettu. Esittely opetuslautakunnassa poliitikoille. Henkilöstölle tuloaluepäivässä 6.3. Blogi ja facebook toukokuu 2019. PO: Kaikissa yläkouluissa tarjotaan mahdollisuus työelämäpainotteiseen opiskeluun. Lukuvuoden 2018 - 2019 päättyessä 200 nuorta oli valinnut tämän opiskelumahdollisuuden. Tämän seurauksena pudokkuus on vähentynyt, kesätyön saaminen helpottunut ja koulumenestys parantunut. Teemasta tehty esittelyvideo, esitellyt ylen ohjelmistossa sekä painettuja esitteitä. Suna: Tulosalueen menestystarinoita on ideoitu tulosalueen arvointipäivässä kesäkuussa. Varian viestintäsuunnitelma päivitetty ja hyväksytty 15.4.2019. Näkyvyyttä eri some-kanavissa ja www-sivuilla lisätty mm. hyvien toteutusten esittelyinä. Nupa: Oma viestintäryhmä suunnittelee menestystarinanostoja joka kuukausi. Liipa: kumppaniurheilijaesittelyt Tarinoita Vantaalta -sivulla.
Edistämme asukkaiden hyvinvointia									
Strateginen tavoite 11. Vantaalaisten terveys ja hyvinvointi vahvistuvat terveellisempien elintapojen myötä									
Sitova tavoite 11.1: Liikunnallisen elämäntavan lisääminen		Säännölliset matalankynnyksen harrasteliikuntaryhmät eri ikäryhmille	V. 2017 lopussa 176 ryhmää	Ryhmiä 10 % enemmän kuin vuonna 2017			Elina Lehto-Häggroth	Avustusmäärärahoja leikataan ja/tai ei saada riittävästi kumppaneita seuratoimijoista	
4	Kehitetään toimintamalleja liikunnallisen elämäntavan vahvistamiseksi	Uusien toimintamallien kokeilujen määrä kasvaa	Lähtötaso ei ole tiedossa	Kolmea uutta toimintamallia käynnissä	11	11.1	Liikuntajohtaja	Ei riittävästi rahoitusta ja/tai henkilöresursssia kokeilujen toteuttamiseksi	Liipa: Matalan kynnyksen seuratoiminta kouluilla, Kortteliliiga ja pelipäivät käynnistyneet, Liikkuva opiskelu -toiminta alkanut 1.8. Suna: Lukioissa ja Variassa opiskelevien liikunnallisuutta tuetaan ja kehitetään toisen asteen ja liikuntapalveluiden yhteistyönä Vantaan Liikkuva opiskelu - Yhdessä liikkeelle! -hankkeessa, joka käynnistyy 1.8.2019.

Tavoitteen nro	Toimialan tavoite	Tavoitteen mittari(t)	Mittarin lähtötaso, v:n 2017 loppu	Mittarin tavoitetaso 2019	Tavoitteen yhteys strategi-seen tavoitteen nro	Tavoitteen yhteys sitovaan tavoit-teeseen nro	Vastuuhenkilö	Tavoitteen toteutumista uhkaavat riskitekijät	Toteuma 2 8/2019
5	Kiinnitetään erityishuomiota vähän liikkuvien tunnistamiseen ja kannustamiseen	Toimintayksikköjen toimintasuunnitelmissa huomioidaan vähän liikkuvat.	Lähtötiedot huomioitu yksittäisissä toimintasuunnitelmissa	Kaikkien toimitayksiköiden toimintasuunnitelmissa on huomioitu vähän liikkuvat	11	11.1	Tulosaluejohtajat	Viestintä yksiköihin epäonnistuu, yksiköiden toimintasuunnitelmissa liikaa päällekkäisiä painotuksia	Vaka: Raportoidaan kolmannessa osavuosisikatsauksessa. Nupa: Nupan liikuntaryhmä rakentaa toimintamallia liikunnan systemaattiseksi lisäämiseksi kaikilla nuorisotiloilla. Toimintasuunnitelmissa liikunnallisen elämäntavan vahvistaminen huomioitu.PO: Liikkuva koulu toiminta jatkuu kaikilla kouluilla. Tarjontaa on kohdennettu kouluterveyskyselyiden pohjalta, joissa koululaisten päivittäin liikkumisen määrä on keskimääräistä vähäisempi. Kyyditön-koulumatka kampanja lisännyt lihasvoimin liikkumista koululle.

Tavoitteen nro	Toimialan tavoite	Tavoitteen mittari(t)	Mittarin lähtötaso, v:n 2017 loppu	Mittarin tavoitetaso 2019	Tavoitteen yhteys strategi-seen nro	Tavoitteen yhteys sitovaan tavoit-teeseen nro	Vastuuhenkilö	Tavoitteen toteutumista uhkaavat riskitekijät	Toteuma 2 8/2019
Strateginen tavoite 12. Hyvinvointierot vähenevät									
Sitova tavoite 12.1 Ennaltaehkäistään ja puututaan kiusaamiseen ja väkivaltaan		Yhteisiä toimenpiteitä ennaltaehkäisemiseen ja puuttumiseen	Kiusaamista ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä ei ole kirjattu kaikkien toimintasuunnitelmiin.	Kaikkien toimintayksiköiden, myös vapaa-ajan toimijoiden, toimintasuunnitelmiin on kirjattu kiusaamista ennaltaehkäisevät toimenpiteet			Elina Lehto-Häggroth	Toimenpiteitä ei viedä suunnitelmiin tai niitä ei toteuteta.	PO: Koulujen toimintasuunnitelmassa veloitetaan kouluja systemaattiseen sosiaalisten taitojen kehittämiseen sekä kiusaamisen seurantaan ja puuttumiseen.
		Koulukiusaamisen väheneminen Kouluterveyskyselyn "Kiusattuna vähintään kerran viikossa, %" indikaattorilla mitattuna.	Kysely toteutettu viimeksi keväällä 2017. Vantaalaisista 4.-5. luokkalaisista 7,9 % ja 8.-9. luokkalaisista 6,0 % koki tulleen kiusatuksi.	Koulukiusaamista kokeneiden osuus laskee sekä 4.-5. luokkalaisten että 8.-9. luokkalaisten keskuudessa.			Elina Lehto-Häggroth	Suunnitellut toimenpiteet eivät ole riittävän vaikuttavia.	Kouluterveyskyselyn raportit saadaan loppuvuodesta 2019.
Sitova tavoite 12.4 Ilman 2. asteen tutkintoa olevien vantaalaisnuorten (alle 30-v.) prosenttiosuus vähenee		Ilman 2. asteen tutkintoa olevien vantaalaisnuorten (alle 30-v.) prosenttiosuus	24,6 % (20–29-v. korkeintaan perusaste, v. 2017 Tilastokeskus)	Osuus vähenee			Elina Lehto-Häggroth, raportointivastuu 1. mittarin osalta Matti Ruusula	Toimenpiteet eivät ole vaikuttavia.	
		Ammatillisen koulutuksen keskeyttäminen Varian perustutkintokoulutuksessa (negatiivinen keskeyttäminen)	17,1 % kaikki perustutkinto-opiskelijat, alle 20 -vuotiaiden perustutkinto-opiskelijoiden osalta lähtötasoa ei saatavilla	14,5 % kaikki perustutkinto-opiskelijat, 15 % alle 20 -vuotiaat perustutkinto-opiskelijat					
6	Kokeilemme uudenlaisia toimintamalleja ammatillisen koulutuksen opintojen keskeyttämisen vähentämiseksi	Ammatillisen koulutuksen keskeyttämisprosentti Varian perustutkintokoulutuksissa (negatiivinen keskeyttäminen)	17,1 %	14,5 %	12	12.4	Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtaja	Kehittämistoimenpiteet eivät ole vaikuttavia	Varia: Negatiivisten keskeyttämisten osuus ajalla 1.1.-31.5.2019 (270 kpl) on 8,6%. Keskeyttämisten määrä on hieman kasvanut vuoden 2018 (230 kpl) ajanjaksoon verrattuna. Keskeyttämisestä kohtaamiseen -projekti on käynnistynyt 1.4.2019. Hankkeessa haetaan uusia tapoja keskeyttämisen vähentämiseen.
		Ammatillisen koulutuksen keskeyttämisprosentti alle 20 -vuotiaiden opiskelijoiden osalta (negatiivinen keskeyttäminen)	Uusi mittari, mistä johtuen aikaisempaa vertailutietoa ei ole saatavilla.	15,0 %					Alle 20 -vuotiaiden negatiivisten keskeyttämisten määrä ajalla 1.1.-31.5.2019 on 92 kpl (7,2%).
7	Perusopetuksen jälkeiseen jatkokoulutukseen sijoittuneiden %-osuus kasvaa	sijoittuneiden %-osuus	98,0 %	99,00 %	12	12.4	Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtaja	Kohderyhmään kuuluvia ei tavoiteta, nuori ei halua hakeutua tai osallistua koulutukseen	Raportoidaan 12/2019

Tavoitteen nro	Toimialan tavoite	Tavoitteen mittari(t)	Mittarin lähtötaso, v:n 2017 loppu	Mittarin tavoitetaso 2019	Tavoitteen yhteys strategi-seen tavoitteen nro	Tavoitteen yhteys sitovaan tavoit-teeseen nro	Vastuuhenkilö	Tavoitteen toteutumista uhkaavat riskitekijät	Toteuma 2 8/2019
Strateginen tavoite 13. Suomen monikulttuurisin kaupunki hoitaa myös kotouttamisen parhaiten									
Sitova tavoite 13.1: Kotoutumisen onnistuminen Vantaalla varmistetaan		Kotoutumissuunnitelmat laaditaan perheille ja työvoiman ulkopuolella oleville viipymättä ja arvioidaan vuosittain. Naisten työllistyminen raportoidaan erikseen	2016 maahanmuuttajapalvelujen asiakkaaksi tulleista työkäisistä: - osallistunut suomen kielen koulutukseen 89 % - oma vuokrasopimus 70 % - kaikista työllistynyt 4 % - naisista työllistynyt 1 %	2016 maahanmuuttaja-palvelujen asiakkaaksi tulleista työkäisistä v. 2019 aikana: - osallistunut suomen kielen koulutukseen 95 % - oma vuokrasopimus 80 % - kaikista työllistynyt 14 % - naisista työllistynyt 4 %			Elina Lehto-Häggroth, Jaakko Niinistö ja Jukka T. Salminen	Yleinen yhteiskuntakehitys, hallitsematon maahanmuutto. Kotouttamislainsäädäntö ja paikalliset tarpeet eivät tue toisiaan; yrittäjille ei luoda motivaatiota työllistää kotoutettavia	
		Toimintamallit, joilla edistetään kotona olevien maahanmuuttajavanhempien suomen- tai ruotsinkielen oppimista	Nykyisiä toimintamalleja ovat Tempo ja Icehearts. Kaksi uutta hanketta alkamassa. Lisäksi kaupungin vakiintunutta toimintaa ovat varhaiskasvatuksen ja aikuisopiston yhdessä järjestämä suomenkielenopetus kotivanhemmille (Kotva). Vuoden 2017 lopussa Kotva -toimintaa järjestettiin yhdeksässä ryhmässä.	Olemassa olevia toimintamalleja on vahvistettu ja uusilla hankkeilla on luotu uusia toimintamalleja. Aikuisopiston ja varhaiskasvatuksen Kotva-toimintaa järjestetään 12 ryhmässä				Kotva toiminnan ja hankkeiden yhteensovittaminen päiväkodin normaaliin arkeen sekä toiminnan että tilojen näkökulmasta.	
Strateginen tavoite 15. Kaupungin tilojen sisäilmatilanne paranee									
Sitova tavoite 15.1: Sisäilmakorjaustoimenpiteet kohteissa onnistuvat		Sisäilmakorjauksien onnistumista mitataan kohdekohtaisilla oirekyselyillä	Vuoden 2018 oirekyselyn tulokset	Sisäilmaoireet korjatussa kohteessa vähenevät 80 %			Elina Lehto-Häggroth ja Hannu Penttilä, raportointivastuu: Elina Lehto-Häggroth	Korjaukset epäonnistuvat. Vaikutukset näkyvät viiveellä	
Sitova tavoite 15.2: Sisäilmasta sairastuneille tarjotaan tilat, jotka eivät aiheuta oireita		Käyttäjien lukumäärä, joille ei ole löytynyt soveltuvia tiloja	Ei tiedossa	Kaikille löytyy sopiva tila, jossa ei tule oireita			Elina Lehto-Häggroth ja Hannu Penttilä, raportointivastuu: Elina Lehto-Häggroth	Terveiden väistötilojen puute	
Olemme edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä									
Strateginen tavoite 17. Digitaalisista palveluista rakennetaan kuntalaisen pääasointikanava									
Sitova tavoite 17.1: Toimialoja, liikelaitoksia ja osakeyhtiöitä varten luodaan toiminnan digitalisointisuunnitelmat								KONSAS	
8	Digitaalisten palveluiden suunnitelmat	Tulosaluuden digisuunnitelmat	Vuonna 2018 työstetty kirjaston, perusopetuksen ja liikuntapalveluiden digisuunnitelmia	Vakaan sekä nuoriso- ja aikuiskoulutukseen on laadittu digisuunnitelmat vuoden 2019 loppuun mennessä	17	17.1.	Varhaiskasvatuksen + nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtajat	Yhteistyö tietohallinnon kanssa laajoissa projekteissa	Varhaiskasvatuksen digisuunnitelma valmis 4/2019. Myös sunan ja perusopetuksen digisuunnitelmat ovat valmiit.

Tavoitteen nro	Toimialan tavoite	Tavoitteen mittari(t)	Mittarin lähtötaso, v:n 2017 loppu	Mittarin tavoitetaso 2019	Tavoitteen yhteys strategi-seen tavoitteeseen nro	Tavoitteen yhteys sitovaan tavoitteeseen nro	Vastuuhenkilö	Tavoitteen toteutumista uhkaavat riskitekijät	Toteuma 2 8/2019
9	Data-analytiikan hyödyntäminen toiminnan ja palveluiden kehittämisessä	Kartoitetaan oppimisanalytiikan keräämiseen ja soveltamiseen sopivat järjestelmät	Tietoa ei ole	Kartoitus tehty	17	17.1.	Tulosaluejohtajat	Alan jatkuva muutos, kartoituksen sisältö ja merkitys kustannusten ja kilpailutusten näkökulmasta	DigiOne-hankeelle on myönnetty Busines-Finlandin rahoitusta 5,5 M€ ja kaupunki rahoittaa saman verran. Kehittämistyö jatkuu aiemman suunnitelman pohjalta.
10	Robottiin oppimiskeskus toimii ohjelmoinnin ja robottiin oppimisen keskuksena. Oppimiskeskus palvelee kaikkia sivistystoimen tulosalueita ja on avoin kaikille kuntalaisille.	- Kävijämäärä: Robottiin oppimiskeskuksessa vierailleet tai sen tuottamaan opetukseen osallistuneet lapset ja nuoret - Koulutusten määrä: henkilökunnalle järjestetyt koulutukset	Toiminta Robottiin oppimiskeskuksessa ei ole käynnistynyt.	- Kävijämäärä kasvaa vuoden 2018 tasosta - Koulutusten määrä kasvaa vuoden 2018 tasosta	17	17.1.	Talous- ja hallintopalvelut	Opettajat eivät osallistu koulutuksiin	Syksyllä 2018 työpajoja esiopetuksen lapsille, perusopetuksen oppilaille ja lukioiden opiskelijoille 32 ryhmää (340 lasta ja nuorta) sekä henkilökunnan koulutuksia 9 ryhmää ja avoimia info-illoja 3 (yhteensä 110 osallistujaa). Keväällä 2019 oppilaspajoja yhteensä 14 ryhmää (295 lasta ja nuorta) sekä henkilökunnan koulutuksia 13 ryhmää + 4 pop up - iltapäivää (300 osallistujaa).

Johdamme uudistuen ja osallistuen

Strateginen tavoite 19. Johtaminen uudistuu muutoksissa

11	Toimintakulttuurin ja muutoksen johtamista tuetaan vaikuttavilla esimies- ja työyhteisövalmennuksilla	Oppimispäivien määrä (johtaminen ja esimiestyö - koulutukset)	Vuonna 2017 oppimispäiviä 1192 kpl	Oppimispäivien määrä kasvaa 5 % vuoden 2017 tasosta	19	19.2	Talous- ja hallintopalvelut	Valmennuksia ei saada toteutettua tai niihin ei osallistuta	Sivistystoimen tasoinen raportti tuotetaan myöhemmin, kun koko vuoden tiedot ovat järjestelmässä. Esim. Variassa on käynnissä Esimiehenä Vantaalla -valmennukset. Varian uuden organisaation esimiehet osallistuvat valmennukseen. Perusopetuksessa 25 esimiestä osallistuu kokeiluna KEVAN järjestämään pitkäkestoiseen koulutukseen, kuusi koulua mukana johtamisvalmennuksessa.
----	---	---	------------------------------------	---	----	------	-----------------------------	---	--

Sitovat tavoitteet vuodelle 2019

Sitova tavoite vuodelle 2019	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2017 loppu	Mittarin tavoitetaso 2019	Vastuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2019 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(e)n tilanne 31.8.2019	Tavoitteen toteutumisarvio Tavoite toteutuu: - täysin - osittain - ei lainkaan
Lisäämme kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa							
Strateginen tavoite 10. Vantaa tunnetaan tapahtumien kaupunkina							
10.1 Vahvistetaan kaupungin kulttuurista vetovoimaa lisäämällä suurten ja näkyvien tapahtumien määrää	Selvitys tapahtumapuiston toteuttamisesta ja alueellisista tapahtumista	Selvitystä ei ole	Selvitys valmis	Elina Lehto-Häggroth	Selvitys käynnissä maankäytön toimialalla. Selvitys alueellisista tapahtumista on käynnissä Kulttuuripalveluiden tulosalueella.	Selvitykset käynnissä maankäytön toimialalla ja kulttuuripalveluissa.	osittain
Edistämme asukkaiden hyvinvointia							
Strateginen tavoite 11. Vantaalaisten terveys ja hyvinvointi vahvistuvat terveellisempien elintapojen myötä							
11.1 Liikunnallisen elämäntavan lisääminen	Säännölliset matalankynnyksen harrasteliikuntaryhmät eri ikäryhmille	V. 2017 lopussa 176 ryhmää	Ryhmiä 10 % enemmän kuin vuonna 2017	Elina Lehto-Häggroth	Liipa: Tammi-kesäkuussa toteutuneet ryhmät 231. Aikuisopisto on tarjonnut alkuvuonna 2019 matalankynnyksen liikuntaryhmiä 240 kpl: liikunta 139, tanssi 77, senioriliikunta 10, perhekurssit 14.	Ryhmiä on toteutunut jo nyt mittarin tavoitetasoa (194 ryhmää) enemmän. PO ja LIIPA ovat yhdessä pilotoineet matalan kynnyksen seurajoukkuetoimintaa viidellä koululla. Toiminta laajenee	täysin
Strateginen tavoite 12. Hyvinvointierot vähenevät							
12.1 Ennaltaehkäistään ja puututaan kiusaamiseen ja väkivaltaan	Yhteisiä toimenpiteitä ennaltaehkäisemiseen ja puuttumiseen	Kiusaamista ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä ei ole kirjattu kaikkien toimintasuunnitelmiin	Kaikkien toimintayksiköiden, myös vapaa-ajan toimijoiden, toimintasuunnitelmiin on kirjattu kiusaamista ennaltaehkäisevät toimenpiteet	Elina Lehto-Häggroth	Vaka: 1.8.2019 käyttöön otettavaan Vantaan varhaiskasvatussuunnitelmaan on tehty konkreettiset kirjaukset kiusaamisen ehkäisemisestä, puuttumisen keinoista ja seurannasta. Lisäksi uudet kirjaukset kehotunnekasvatuksesta ja turvataidoista. Lisäksi on laadittu kaupunkitasoinen pohja kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelmaksi, jota käytetään jokaisessa varhaiskasvatuksen toimintayksikössä syksyllä 2019. Liipa: Liikuntapalveluiden hankesuunnitelmiin on kirjattu kiusaamista ennaltaehkäisevät toimenpiteet. PO: Kaikki suomenkieliset peruskoulut on veloitettu käyttämään tunne- ja sosiaalisten taitojen systemaattista menetelmää. Suna: Kaikilla oppilaitoksilla on suunnitelmat opiskelijan suojaamiseksi kiusaamiselta ja häirinnältä. Variassa on tehty alkuvuoden aikana kiusaamiskysely. Toimenpiteet ja toimenpiteiden toteutuksen aikataulu on käyty läpi toimipisteittäin ja aloittain. Nupa: Kiusaamisen ehkäisyn toimenpiteet on yhdessä henkilökunnan kanssa päätetty ottaa nuorisopalveluiden tärkeimpien painopisteiden joukkoon ja niihin mietitään toimenpiteitä jokaisessa toimintayksikössä. Martinlaakson nuorisotilan ja koulun yhdessä kehittämään M-Crew kiusaamisen ehkäisyohjelmaa on levitetty muihin kouluihin.	Kiusaamista ennaltaehkäisevät toimenpiteet on otettu laajasti huomioon toimintayksiköiden toimintasuunnitelmatyössä ja työtä jatketaan edelleen. Koulut päättävät lukuvuosisuunnitelmien laadinnan yhteydessä, mitä systemaattisia toimenpiteistä koulussa tehdään sosiaalisten taitojen kehittämiseksi ja kuinka kiusaamista seurataan ja siihen puututaan.	täysin
	Koulukiusaamisen väheneminen Kouluterveyskyselyn "kiusattuna vähintään kerran viikossa, %" indikaattorilla mitattuna	Kysely toteutettu viimeksi keväällä 2017. Vantaalaisista 4.-5. luokkalaisista 7,9 % ja 8.-9. luokkalaisista 6,0 % koki tulleen kiusatuksi	Koulukiusaamista kokeneiden osuus laskee sekä 4.-5. luokkalaisten että 8.-9. luokkalaisten keskuudessa		Peruskouluissa on otettu käyttöön aktiivisesti keinoja ja menetelmiä, joilla oppilaat oppivat sosiaalisia taitoja.	Kouluterveyskysely toteutetaan vuonna 2019 ja tulokset raportoidaan loppusyksystä.	

Sitova tavoite vuodelle 2019	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2017 loppu	Mittarin tavoitetaso 2019	Vastuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2019 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(e)n tilanne 31.8.2019	Tavoitteen toteutumisarvio Tavoite toteutune: - täysin - osittain - ei lainkaan
12.4 Ilman 2. asteen tutkintoa olevien vantaalaisnuorten (alle 30-v.) prosenttiosuus vähenee	Ilman 2. asteen tutkintoa olevien vantaalaisnuorten (alle 30-v.) prosenttiosuus	24,6 % (20–29-v. korkeintaan perusaste, v. 2017 Tilastokeskus)	Osuus vähenee	Elina Lehto-Häggroth, raportointivastuu 1. mittarin osalta Matti Ruusula	ei sivin raportoitava	ei sivin raportoitava	ei sivin raportoitava
	Ammatillisen koulutuksen keskeyttäminen Varian perustutkintokoulutuksessa (negatiivinen keskeyttäminen)	17,1 % kaikki perustutkinto-opiskelijat, alle 20 -vuotiaiden perustutkinto-opiskelijoiden osalta lähtötasoa ei saatavilla	14,5 % kaikki perustutkinto-opiskelijat, 15 % alle 20 -vuotiaat perustutkinto-opiskelijat		ESR-hanke keskeyttämisestä kohtaamiseen käynnistyi 1.4.2019. Toimenpiteitä keskeyttämisen ehkäisyyn tehdään ja mm. käynnistyneen hankkeen myötä etsitään uusia toimintamalleja. Myönteisen erityiskohtelun ohjelmassa on aloittanut 5 uutta erityisnuorisotyöntekijää, joiden päätehtävä on keskeyttämisen vähentäminen.	Negatiivisten keskeytysten osuus on ajalta 1.1.-31.5.2019 8,6% (270 kpl). Määrä on hieman korkeampi vuoden 2018 samaan ajankohtaan nähden (230 kpl). Alle 20 -vuotiaiden keskeyttäneiden määrä on 92 kpl (7,2%).	ei toteudu
Strateginen tavoite 13. Suomen monikulttuurisin kaupunki hoitaa myös kotouttamisen parhaiten							
13.1 Kotoutumisen onnistuminen Vantaalla varmistetaan	Kotoutumissuunnitelmat laaditaan perheille ja työvoiman ulkopuolella oleville viipymättä ja arvioidaan vuosittain. Naisten työllistyminen raportoidaan erikseen	2016 maahanmuuttajapalvelujen asiakkaaksi tulleista työkäisistä: - osallistunut suomen kielen koulutukseen 89 % - oma vuokrasopimus 70 % - kaikista työllistynyt 4 % - naisista työllistynyt 1 %	2016 maahanmuuttajapalvelujen asiakkaaksi tulleista työkäisistä v. 2019 aikana: - osallistunut suomen kielen koulutukseen 95 % - oma vuokrasopimus 80 % - kaikista työllistynyt 14 % - naisista työllistynyt 4 %	Elina Lehto-Häggroth, Jaakko Niinistö ja Jukka T. Salminen	ei sivin raportoitava	ei sivin raportoitava	ei sivin raportoitava
	Toimintamallit, joilla edistetään kotona olevien maahanmuuttajavanhempien suomen- tai ruotsinkielen oppimista	Nykyisiä toimintamalleja ovat Tempo ja Icehearts. Kaksi uutta hanketta alkamassa. Lisäksi kaupungin vakiintunutta toimintaa ovat varhaiskasvatuksen ja aikuisopiston yhdessä järjestämä suomenkielenopetus kotivanhemmille (Kotva). Vuoden 2017 lopussa Kotva-toimintaa järjestettiin yhdeksässä ryhmässä	Olemassa olevia toimintamalleja on vahvistettu ja uusilla hankkeilla on luotu uusia toimintamalleja. Aikuisopiston ja varhaiskasvatuksen Kotva-toimintaa järjestetään 12 ryhmässä		Vaka ja suna: Varhaiskasvatus on valmistellut yhdessä Aikuisopiston kanssa kahden uuden ryhmän aloittamista syksyllä 2019 alkaen. PO: Vanhemmat mukana -hanke yhdessä Careerian kanssa	Vaka ja suna: Uudet ryhmät aloittavat Vaskikellossa Myyrmäen alueella ja Länsimäen avoimessa päiväkodissa. PO: Hankkeen avulla tuettu noin 30 maahanmuuttajavanhemman tietoisuutta peruskoulusta ja annettu eväitä omaan kouluttautumiseen. Hanke toimii yhteensä neljässä peruskoulussa.	osittain
Strateginen tavoite 15. Kaupungin tilojen sisäilmatilanne paranee							

Sitova tavoite vuodelle 2019	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2017 loppu	Mittarin tavoitetaso 2019	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2019 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(e)n tilanne 31.8.2019	Tavoitteen toteutumisarvio Tavoite toteutune: - täysin - osittain - ei lainkaan
15.1 Sisäilmakorjaustoimenpiteet kohteissa onnistuvat	Sisäilmakorjauksien onnistumista mitataan kohdekohtaisilla oirekyselyillä	Vuoden 2018 oirekyselyn tulokset	Sisäilmaoireet korjatussa kohteessa vähenevät 80 %	Elina Lehto-Häggroth ja Hannu Penttilä, raportointivastuu: Elina Lehto-Häggroth	Vaka: Sisäilmatutkimuksen perusteella Simonmetsän, Koskikujan ja Autioniityn päiväkodeissa edellytetään välittömiä toimenpiteitä sisäilmatilanteen korjaamiseksi. PO: Tutkimuksen toimenpiteisiin reagoiminen. Toimenpidesuunnitelma kuuden kiireellisimmän yksikön osalta. Suna: Sisäilmaoirekyselyn perusteella Myyrmäen toimipisteessä tarvitaan välittömiä toimenpiteitä. Varian toimipisteissä on vireillä sisäilmaselvityksiä ja niitä laajennetaan.Ympäristökeskus on tehnyt tarkastuksen Varian Myyrmäen toimipisteeseen ja tarkastusraportin mukaisesti sähköosaston työpajarakennuksen väistötilat tulee olla hankittuna vuoden 2019 loppuun mennessä.	Vaka: Koskikujan päiväkodissa on tehty tarvittavat toimenpiteet. Kohdekohtainen oirekysely on toteutettu yhdessä koulussa. Vantaan koulujen, päiväkotien ja Varian kohdekohtaiset sisäilmaoirekyselyn tulokset julkaistiin huhtikuussa 2019.	osittain
15.2 Sisäilmasta sairastuneille tarjotaan tilat, jotka eivät aiheuta oireita	Käyttäjien lukumäärä, joille ei ole löytynyt soveltuvia tiloja	Ei tiedossa	Kaikille löytyy sopiva tila, jossa ei tule oireita	Elina Lehto-Häggroth ja Hannu Penttilä, raportointivastuu: Elina Lehto-Häggroth	Puhdas tila -esitys käsitelty opetuslautakunnassa huhtikuussa 2019. Tilakeskus on saanut tarjoukset puhtas tilasta.	Puhtaan tilan käyttöönotto keväällä 2020.	osittain

8 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan esitys vuoden 2020 talousarvioksi ja vuosien 2020–2023 taloussuunnitelmaksi / EL-H

VD/4992/02.01.00.00/2019

Käyttötalouden ja investointien laadintakehys

Kaupunginhallitus on päättänyt 3.6.2019 vuoden 2020 talousarvion käyttötalouden ja investointien laadintakehysten.

Kaupunginhallituksen hyväksymä kasvatuksen ja oppimisen toimialan menokehys oli 463,0 M€, jossa sisäiset vuokrat ovat 96,7 M€ ja tulopuite 29,3 M€.

Irtaimen määrärahan kehys koko kaupungille on 7,7 M€.

Kasvatuksen ja oppimisen talousarvioesityksen valmistelu

Talousarvioesityksessä on otettu huomioon:

- Lapsimäärän (358 lasta) ja oppilasmäärän (372 oppilasta) kasvu
- Laskennallinen kiky lomarahan palautus ja 3kk 2019 palkankorotusosuus
- Sisäisten vuokrien kasvu
- Psykologien ja lukion opojen henkilöstömenot kokovuotisiksi
- Perusopetuksen tarvikemäärärahan palautus ja nimikemuutokset (oma äidinkieli ja uskonto)
- Vantin ja Seuren hinnankorotukset
- Vahtimestarien sijaisuusajan lyhentäminen ja neljän vahtimestarin kokoaikaistaminen
- Varhaiskasvatuksen varahenkilöpilotin laajentaminen koko Vantaalle
- Kotihoidon- ja yksityisen hoidon tuen väheneminen ja palvelusetelipaikkojen lisäys
- Ruotsinkielisen tulosalueen erityisopetuksen tarpeet
- Hankkeiden vaikutukset menoihin ja tuloihin
- Oppisopimuksen muutos menoissa ja tuloissa (vähennys)
- Vuoden 2019 lomapalkkakajaksotuksen varaus (vähennys)

Muutos vuoteen 2019 yhteensä 13,6 M€.

TA -esityksessä Varhe-määräraha on edelleen yhteisten palveluiden määrärahoissa (Varhe-maksu sisältyy jatkossa palkkojen henkilösivukulujen työkyvyttömyyseläkemaksuun). Yhteisistä palveluista on kehysvaiheessa jo henkilöstöyksikön määrärahat siirretty uuden Vantaan organisoinnin mukaisesti kaupungin keskitettyyn palvelualueeseen.

Valtuustokauden 2018–2021 strategia ja sen toteuttaminen

Uusi valtuusto aloitti työskentelynsä kesäkuussa 2017 ja ehti osallistua uuden valtuustokauden strategian valmisteluun syksyn 2017 aikana. Strategia vuosille 2018–2021 hyväksyttiin kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen valtuustossa joulukuussa 2017 ja se astui voimaan 1.1.2018 alkaen.

Sitovat tavoitteet ovat Kuntalain 110 §:n mukaisia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita, joilla edistetään valtuustokauden strategisten päämäärien toteutumista talousarviovuoden aikana. Valtuusto

vahvistaa sitovat tavoitteet vuodelle 2020 talousarvion hyväksymisen yhteydessä 11.11. Sitovien tavoitteiden lisäksi toimialoilla on valmisteltu toimialan ja tulosalueiden tulokortit, joiden avulla valtuustokauden strategiaa, sitovia tavoitteita ja kaupungin ohjelmia edistetään. Liitteenä oleva kasvatuksen ja oppimisen toimialan tulokortti hyväksytään opetuslautakunnassa osana talousarviomateriaalia.

Talousarvion käyttötalousosassa esitetään tekstinä myös palvelualueiden keskeiset tavoitteet.

Irtaimen omaisuuden esitys

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan irtaimistohankinnat liittyvät uusien rakennushankkeiden, peruskorjauksien, laajennuksien tai muutostöihin liittyviin kalustohankintoihin. Lisäksi irtaimistomäärärahaalla hankitaan tulosalueiden yksittäisiä kone- ja laitehankintoja sekä korvaavaa kalustoa.

Vuoden 2019 irtaimen omaisuuden määrärahaesitys (2,8 Me) jakautuu palvelualueittain seuraavasti:

KASVATUS JA OPPIMINEN (1 000 €)	2 770
Perusopetus	1 140
TOISEN ASTEEN KOULUTUS yht.	600
- Lukiot	50
- Ammatillinen koulutus	550
Svenskspråkiga servicen	197
Varhaiskasvatus	833

Sivistystoimen yhteistoimintaryhmän kokouksessa 11.9.2019 käsitellään kasvatuksen ja oppimisen toimialan ja kaupunkikulttuurin toimialan talousarvioesitykset.

Sivistystoimen irtaimen omaisuuden määrärahaehitys saatiin budjettineuvottelussa, jonka mukainen esitys on yllä olevassa taulukossa.

Opetuslautakunta 16.9.2019 § 8

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä liitteenä oleva kasvatuksen ja oppimisen toimialan tulokortti 2020
- b) hyväksyä vuoden 2020 talousarvioesitys palvelualueittain seuraavasti:

TA 2020	TOIMINTA- TUOTOT	TOIMINTA- KULUT	TOIMINTA- KATE
	1 000 EUR	1 000 EUR	1 000 EUR
Kasvatus ja oppiminen	29 260	-463 066	-433 806
Opetuslautakunta		-90	-90
Yhteiset palvelut		-5 487	-5 487
Perusopetus	9 518	-207 201	-197 683
Varhaiskasvatus	16 541	-175 734	-159 193
Svenskspråkiga servicen	582	-12 930	-12 348
Suomenkielinen lukiokoulutus	819	-26 367	-25 548
Vantaan ammattiopisto VARIA	1 800	-35 256	-33 457

- c) hyväksyä liitteenä oleva esitys kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2020 talousarvioksi ja vuosien 2020–2023 taloussuunnitelmaksi (liitteet 2 ja 3)
- d) hyväksyä kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2020 irtaimen omaisuuden määrärahaesitykseksi 2,8 M€.

Käsittely:

Esittelijä muutti esitystään seuraavasti. Liitteeseen Toimialan tulokortti vuodelle 2020 kohtaan 6 "Pilotoidaan oppimisen laadun arviointia sähköisillä välineillä" tehtiin seuraavat lisäykset:

- Kehittävän palautteen tuottamaa arviointitietoa käytetään arviointiraportin koostamisessa
- Arviointiraportti on otettu käyttöön palvelualueilla ja -yksiköissä
- vastuuhenkilöksi Ilkka Kalon lisäksi Sole Askola-Vehviläinen

Lisäksi tulokortin kohtaan 5 "Kielitarjonnan laajentamisen vaihtoehtoja selvitetään esiopetuksessa ja perusopetuksessa" tehtiin seuraava muutos: "selvityksen laadinta" muutettiin muotoon "toteutus käynnistyy vuonna 2020".

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Lisäksi merkittiin, että lautakunta päätti yksimielisesti jättää seuraavan pöytäkirjalausuman: Opetuslautakunta pyytää kaupunginhallitusta talousarviota valmistellessaan kiinnittämään huomiota seuraaviin asioihin:

- Kolmiportaisen tuen henkilöstöresursseja tulee lisätä merkittävästi, jotta kolmiportaisen tuen selvityksessä ilmenneet epäkohdat tulevat korjatuksi.
- Lukion aloituspaikkoja tulee lisätä vaihteittain niin että aloituspaikka varataan 60 %:lle ikäluokasta (Tällä hetkellä 51,6%). Nykyisten lukioden tilat eivät riitä tavoitteeseen pääsyyn. Lautakunta edellyttää, että ratkaistaan tilaongelma esimerkiksi niin, että selvitetään voisiko samassa kampuksessa toimia kaikkia toisen asteen oppilaitoksia monipuolisia tilaratkaisuja hyödyntäen.
- Varhaiskasvatuksen erityisopettajien palkkaukseen liittyvä ero varhaiskasvatuksen opettajiin tulee korjata sellaiselle tasolle, jolla taataan osaavan henkilöstön pysyvyys ja saatavuus.
- Tulee lisätä varhaista tukea lapsille, joilla on oppimisen vaikeuksia, esimerkiksi lukihäiriö. Varhainen tuki tulee toteuttaa esimerkiksi lisäämällä asteittain tarpeen ja toiminnan tulosten perusteella toimintaa, joka tukee lasten vanhempia tukemaan lukihäiriöisten lasten oppimista.

- Talousarvioissa tulisi huomioida se, että lapset, jotka asuvat vuoroviikoin vanhemmillaan ja joilla on terveysperusteinen taksikkyditys saavat koulukyydin molempien vanhempien osoitteesta Vantaan sisällä.

Liitteet:

- Toimialan tulostkortti vuodelle 2020
- Toimialan talousarvio- ja suunnitelma 2020—2023
- Tunnusluvut 2020

Seuraavat asiakirjat tallennetaan esityslista-asiakirjoiksi extranettiin:

- Toimialan vuoden 2020 talousarvioesitys tiliryhmittäin

Täytäntöönpano:

- Hallintoyksikkö
- ote kaupunginhallitus ja taloussuunnittelu/ Matti Ruusula
- Talousyksikkö
- asiakirjat taloussuunnitteluun

Muutoksenhakuohje: Ei muutoksenhakuoikeutta/ Kuntalaki 136 §

Lisätiedot:

Eila Tanninen, 040 5892 731 etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Irja Leikas-Nummela, 050 302 5187, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Tuloskortti 2020

Toimiala: Kasvatus ja oppiminen

Tavoitteen nro	Toimialan tavoite	Tavoitteen mittari(t)	Mittarin lähtötaso, v:n 2018 loppu	Mittarin tavoitetaso 2020	Tavoitteen yhteys strategiseen tavoitteeseen nro	Vastuuhenkilö	Tavoitteen toteutumista uhkaavat riskitekijät
Turvaamme talouden tasapainon							
Tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien							
1	Parannetaan kevyen liikenteen käyttämisen edellytyksiä koulu-, työ ja harrastusmatkoilla.	1) Parannusten määrä 2) Henkilöstön yhteiskäyttöpöyörien määrä	Selvitetään nykyinen lukumäärä	1) Parannetaan säilytysmahdollisuuksia (pyörät, potkulaudat, kypärät) ja pukeutumistiloja 2) Hankitaan yhteiskäyttöpöyöriä	4	Palvelualuejohtajat	
2	Laajenevat oppimisympäristöt käyttöön koko kaupunkiympäristöä hyödyntäen	Koulujen, oppilaitosten ja varhaiskasvatuksen toimintayksiköiden käytössä olevat pedagogiset oppimisympäristöt	Kaupunkiympäristöä olisi mahdollista hyödyntää nykyistä monipuolisemmin	Jokaisessa koulussa, oppilaitoksessa ja varhaiskasvatuksen toimintayksikössä hyödynnetty vähintään yhtä uutta pedagogista oppimisympäristöä	5	Palvelualuejohtajat	Oppimisympäristöjä ei jatkossa hyödynnetä
Lisäämme kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa							

Edistämme asukkaiden hyvinvointia

3	Asiakasryhmien muutoksista johtuvien palvelutarpeiden tunnistaminen	Uuden kason kehittämisryhmien toimintaympäristöanalyysi palvelutarpeiden muuttumisesta	Toiminta-analyysejä ei ole tehty	Kason keskeiset palvelutarpeet on analysoitu	12	AKJ, palvelualuejohtajat	Kehittämistyöryhmien työ ei käynnistynyt
4	Kehitämme toimintakulttuuria ammatillisen koulutuksen keskeyttämisen vähentämiseksi	Ammatillisen koulutuksen keskeyttämisprosentti Varian perustutkintokoulutuksessa	18 %	17 %	12	Ari Ranki, Pekka Tauriainen	
		Ammatillisen koulutuksen keskeyttämisprosentti Varian perustutkintokoulutuksessa alle 20-v opiskelijoiden osalta	Lähtötietoa ei saatavilla	15 %	12	Ari Ranki, Pekka Tauriainen	

Olemme edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä

5	Kielitarjonnan laajentamisen vaihtoehtoja selvitetään esiopetuksessa ja perusopetuksessa	Selvityksen laadinta	Uutta selvitystä ei ole tehty ja nykyinen kieliohjelma on 3 vuotta vanha	Toteutus käynnistyy vuonna 2020	16	Sole Askola-Vehviläinen, Ilkka Kalo	
6	Pilotoidaan oppimisen laadun arviointia sähköisillä välineillä	1) Pilottien määrä 2) tehtävien soveltuvuus arviointitiedon saamiseksi 3) Arviointiraportissa hyödynnetään kehittävän palautteen arviointitietoa (vaka) 4) Valmis arviointiraportti (vaka)	1) 3 pilottikoulua 2) soveltavien tehtävien määrä vähäinen 3) Kehittävän palautteen arviointitieto ei systemaattisesti käytössä (vaka) 4) Arviointiraportti ei käytössä (vaka)	1) 4 pilottikoulua lisää (yht. 7 pilottikoulua) 2) luodaan lisää toimivia tehtäviä 3) Kehittävän palautteen tuottamaa arviointitietoa käytetään arviointiraportin koostamisessa (vaka) 4) Arviointiraportti on otettu käyttöön palvelualueilla ja -yksiköissä (vaka)	16	Ilkka Kalo, Sole Askola-Vehviläinen	

	Kehitetään työelämälähtöisen opetuksen ja yrittäjyyskasvatuksen toimintamalleja		Yrittäjyyskasvatussuunnitelma valmistunut syksyllä 2018	Yrittäjyyskasvatussuunnitelmassa määritellyjä toimenpiteitä on toteutettu ja kehitetty	18	AKJ, palvelualuejohtajat	
--	---	--	---	--	----	--------------------------	--

Johdamme uudistuen ja osallistuen

7	Edistetään tiedolla johtamista päätöksenteossa	Toimialatasoisen tiedolla johtamisen työryhmän toiminta	Tiedolla johtamista tehdään tulosalueilla	Tärkeät tietolähteet on tunnistettu ja toimialatasoinen tiedolla johtamisen työryhmä on aloittanut toimintansa	19	AKJ, palvelualuejohtajat	Tiedon analysointi ei ole laadukasta
8	Uuden Kason rakenteiden ja prosessien toimeenpano	Kysely hallinnon henkilöstölle	Lähtötietoa ei saatavilla	Tulokset astekolla 1-5, 4 tai enemmän	19	AKJ, palvelualuejohtajat	Henkilöstön tyytymättömyys

TALOUSARVIO 2020

KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA

13 Kasvatuksen ja oppimisen toimiala yhteensä

Määrärahat 1000 euroa	TP 2018	KS 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	28 409	27 929	29 260	29 626	29 996	30 372
TOIMINTAKULUT	-417 917	-449 928	-463 066	-472 328	-481 774	-491 410
TOIMINTAKATE	-389 508	-421 999	-433 806	-442 702	-451 778	-461 038

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan (KASO) tehtävänä on opetuslautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Toimiala huolehtii kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden, perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen sekä ruotsinkielisten palveluiden järjestämisestä. Toiminnan järjestämisessä otetaan huomioon väestön oikeus saada palveluja äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan organisaatio muodostuu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, ruotsinkielisten palveluiden, toisen asteen palvelualueista ja yhteisistä palveluista sekä opiskeluhuollon palveluista.

Toiminta-ajatuksen mukaisesti kasvatuksen ja oppimisen toimiala edistää asukkaiden oppimista, sivistystä osaavan henkilöstön ja laadukkaiden kasvu- ja oppimisympäristöjen avulla oikeudenmukaisesti ja vuorovaikutteisesti.

Sivistystoimen keväällä 2019 tehdyssä toimintaympäristöanalyysissä esille nousivat väestönkasvu ja monimuotoistuminen, resurssiviisauden tiekartta, uusi organisaatio ja yhteisöllisyys sekä teknologinen kehitys.

Ulkopuolinen rahoitus kannustaa / rohkaisee innovatiivisuuteen ja uudistumiskykyyn. Lisäresursseilla luodaan uusia ratkaisuja ja tehdään kehitystyötä.

Vaikka nopea väestönkasvu ja monimuotoistuminen aiheuttavat kunnille paineita, se voi hallitusti hoidettuna olla kaupungille myös todellinen menestystekijä. Tästä syystä toimiala haluaa olla aktiivinen toimija segregaaion torjumisessa ja Vantaan myönteisen erityiskohtelun -toimenpideohjelman toteuttamisessa. Palvelumme ovat alustoja yhteisölliselle ja vuorovaikutteiselle toiminnalle. Mahdollisuus osallistua vähentää eriarvoisuutta ja syrjäytymistä.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2020–2029 mukaan varhaiskasvatusikäisten lasten määrä kasvaa vuoteen 2029 mennessä 2 904 lapsella. Hoitopaikkatarve on 2 323 paikkaa laskettuna 80 % peittävyys mukaan. Tämä vastaa noin 14-16 isoa päiväkotia. Eniten lasten määrä kasvaa Kivistön (1 116), Myyrmäen (764) sekä Tikkurilan (525) suuralueilla. Aviapoliksen suuralueella lasten määrä kasvaa 377 lapsella, suuralueen Veromiehen kaupunginosassa kuitenkin 565 lapsella. Lasten määrä kasvaa myös Hakunilan (151) sekä

Koivukylän (64) suuralueilla. Varhaiskasvatusikäisten lasten määrän ennustetaan vähenevän ainoastaan Korson (-108) suuralueella.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2020–2029 mukaan perusopetusikäisten määrä kasvaa vuoteen 2029 mennessä 1 141 oppilaalla, joista on alakouluikäisiä 515 ja yläkouluikäisiä 626. Kasvu vastaa noin puolentoista suurehkon yhtenäiskoulun oppilasmäärää. Suurimpia kasvualueita ovat Kivistö (634), Tikkurila (605), ja Myyrmäki (483). Perusopetusikäisten määrän ennustetaan vähenevän Hakunilan (-18), Koivukylän (-105), Aviapoliksen (-121) ja Korson (-380) suuralueilla.

Toimialan kärkihankkeet ovat seuraavat:

- Kasvatus- ja opetushenkilöstön saatavuus
- Resurssiviisauden tiekartta (hiilineutraalisuus)
- Digitalisaation ja tietojärjestelmien kehittäminen
 - Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän onnistunut käyttöönotto
 - Opetuksen kokonaisuudistuksen DigiOne-hankkeen toteutuksen käynnistäminen

Toimialan keskeiset tavoitteet

Tuloskortin keskeiset tavoitteet edistävät valtuustokauden strategian mukaisia päämääriä eri painopistealueilla. Kasvatuksen ja oppimisen toimiala haluaa laajenevat oppimisympäristöt käyttöön koko kaupunkiympäristöä hyödyntäen. Ehjän oppimispolun ja oikea-aikaisen tuen varmistaminen sekä jatkon ohjaaminen on tärkeää toimialalla. Monimuotoistuvan asiakasryhmien muutoksista johtuvien palvelutarpeiden tunnistaminen on edellytys oikeiden ja laadukkaiden palveluiden järjestämisessä. Myös tiedolla johtamista päätöksenteossa ja toiminnassa edistetään.

Uuden KASOn rakenteiden ja prosessien toimeenpanoon on panostettava.

Kehitämme toimintakulttuuria ammatillisen koulutuksen keskeyttämisen vähentämiseksi sekä selvitämme kielitarjonnan laajentamisen vaihtoehtoja esiopetuksessa ja perusopetuksessa. Kehitetään työelämälähtöisen opetuksen ja yrittäjyyskasvatuksen toimintamalleja sekä toteutamme resurssiviisauden tiekartan toimenpiteitä.

Opetuksen kokonaisuudistus DigiOne-hankkeen toteuttaminen aloitetaan. Vuonna 2020 pilotoidaan oppimisen laadun arviointia sähköisillä välineillä.

IRTAIN OMAISUUS

Toimialan irtaimistohankinnat liittyvät uusien rakennushankkeiden, peruskorjauksien, laajennuksien tai muutostöihin liittyviin kalustohankintoihin. Lisäksi irtaimistomäärärahalla hankitaan tulosalueiden yksittäisiä kone- ja laitehankintoja sekä korvaavaa kalustoa.

Isoimpana hankintakohteena on Hämeenkylässä koulun varustaminen. Västersundomin ja Seutulan koulujen perusparannuksiin liittyy vanhojen kalusteiden uusimista ja uuden oppimisympäristön hankintoja. Kv-koulun oppimisympäristöjä uudistetaan.

Kaivokselan uuden päiväkodin kalustaminen. Lisäksi on varauduttu 8 päiväkodin perusparannusten vaatimiin vanhojen kalusteiden uusimiseen.

Lisäksi määrärahaa on varattu kone- ja laitehankintoihin ja tilojen muutostöihin liittyvien kalustehankintoihin.

13 10 Opetuslautakunta

Määrärahat 1000 euroa	TP 2018	KS 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTAKULUT	-67	-90	-90	-92	-94	-95
TOIMINTAKATE	-67	-90	-90	-92	-94	-95

Opetuslautakunta huolehtii toimialan yhteisten palveluiden, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, toisen asteen koulutuksen sekä ruotsinkielisten palveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä.

Määrärahaa on varattu opetuslautakunnan, ruotsinkielisen jaoston ja yksilöasioiden menoihin.

13 20 Yhteiset palvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2018	KS 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	3					
TOIMINTAKULUT	-3 355	-9 771	-5 487	-5 596	-5 708	-5 823
TOIMINTAKATE	-3 352	-9 771	-5 487	-5 596	-5 708	-5 823

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto, yhteiset toiminnot, yhteiset projektit ja yhteiset palvelut sekä muu koulutus. Yhteiset palvelut koostuvat asiantuntijoista, jotka huolehtivat keskitetyistä viestintä-, suunnittelu-, talous- ja hallintopalveluista sekä kehittämisestä. Lisäksi järjestetään yhteiset turvallisuuspalvelut, koulukuljetukset sekä kalustonkunnostukseen ja av-huoltoon liittyvät asiat.

Suunnittelu- ja kehittämisvastuualueelle kuuluu myös toimialan tieto- ja viestintekniikkapalvelut. Tieto- ja viestintätekniikassa panostetaan sisällölliseen kehittämiseen yhteistyössä koulujen ja oppilaitosten sekä varhaiskasvatuksen kanssa.

Muuhun koulutukseen sisältyy varaus Helsingin seudun kesäyliopistolle.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa toimii opiskelija- ja oppilashuoltoyksikkö.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Uuden Vantaan organisaation myötä uudistamme yhteisten palvelujen organisaation ja prosessit. Johtamiskäytäntöjä kehitetään toimintakulttuurin muutoksessa ja pitämällä perustehtävien suorittaminen hyvällä tasolla.

Uudistuksen yhteydessä panostamme monipuoliseen viestintään.

Uhka- ja väkivaltatilanteisiin liittyvää ohjeistusta tehostetaan.

Osallistumme aktiivisesti varhaiskasvatuksen tietojärjestelmän käyttöönottoon sekä opetuksen kokonaisuudistuksen kehittämiseen DigiOne hankkeessa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Resurssiviisauden tiekartan tavoitteiden toteuttamista tuetaan. Osallistutaan työyksikköjen sisäilmaprosessien ratkaisemiseen aktiivisesti. Robotiikkakeskuksen toimintaa kehitetään panostamalla vuosiluokkien 7-9 ja lukiokoulutuksen robotiikkataitoihin yhteistyössä muiden palvelualueiden kanssa.

Tuetaan varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän käyttöönottoa sekä DigiOne -hanketta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2018	KS 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	9 386	8 898	9 518	9 646	9 777	9 909
TOIMINTAKULUT	-185 623	-197 922	-207 201	-211 345	-215 572	-219 884
TOIMINTAKATE	-176 237	-189 024	-197 683	-201 699	-205 796	-209 975

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Perusopetuksen tulosalue vastaa suomenkielisen perusopetuksen järjestämisestä Vantaalla asuville oppivelvollisuusikäisille lapsille. Opetus järjestetään valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti lähikouluperiaatteella. Perusopetus antaa jatko-opiskeluvalmiudet toiselle asteelle ja perusopetuksen aikana kertyneet tiedot ja taidot osoitetaan peruskoulun päättötodistuksella, jonka perusteella tehdään opiskelijavalinnat toisen asteen opintoihin. Perusopetuksen tulosalue vastaa myös vammaisten lasten päivä- ja loma-ajan toiminnasta sekä vuosiluokkien 1.-2.-oppilaiden iltapäivätoiminnasta, jonka järjestävät 22 palveluntuottajaa. Perusopetusikäisistä oppilaista maahanmuuttajataustaisia on 24 %. Perusopetus vastaa myös alle 17 vuotiaiden oppilaiden valmistavan opetuksen järjestämisestä.

Oppilasmäärän kasvuennuste vuodelle 2020 on 372 peruskoululaista enemmän kuin vuonna 2019 oppilasta. Suomenkielisiä peruskouluja on vuonna 2020 yhteensä 41 Vantaankosken koulun toiminnan lakattua elokuussa 2019.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Perusopetuksen palvelualue on laatinut strategian kaupungin strategian pohjalta. Strategiassa on kolme osa-aluetta: 1. Taitava oppija, 2. Hyvinvoiva oppilas ja 3. Oppilaan ohjaaminen ja työelämätaitojen kehittäminen.

Taitava oppija: Kaupungin strategian tavoitteena on oppimistulosten paraneminen. Nykyinen opetussuunnitelma painottaa taitoja irrallisen tiedon sijaan. Laaja-alaisen osaamisen kehittäminen sekä monipuolinen arviointi ovat opetussuunnitelman kulmakiviä. Hyvä lukutaito ja medialukutaito ovat pohjana muulle oppimiselle. Tulevaisuuden työelämää ajatellen tulee kehittää luonnontieteen ja matemaattisten aineiden opiskelua sekä ohjelmoinnin, koodauksen ja robotiikan taitoja.

Valtuuston ja opetuslautakunnan tilaaman kolmiportaisen tuen selvityksen pohjalta perusopetuksessa on laadittu kehittämisohjelma oppilaan saaman tuen kehittämisessä vuosina 2019-2021. Oppilaiden kansainvälisyys näkyy tarpeena kehittää S2-opetusta sekä kielitietoista pedagogiikkaa. Oppilaiden osaamisen arvioinnissa hyödynnetään perusopetuksen tilaamista ja kansallisista tutkimuksista saatuja tuloksia.

Hyvinvoiva oppilas: Edellytämme kouluilta toimintamallia sosiaalisten ja tunnetaitojen kehittämiseksi. Oppilaiden hyvinvoinnin seuraaminen ja kiusaamisen ennaltaehkäisy sekä siihen puuttuminen tulee olla systemaattista.

Yhdessä muiden toimialojen kanssa kehitämme matalan kynnyksen kerhotoimintaa sekä ulkopuolisten palveluntuottajien kanssa järjestämme iltapäivätoimintaa. Näillä tuetaan perheiden ja lasten välistä tasa-arvoa. Kehitämme oppilaiden osallisuutta ja vuorovaikutusta kotien kanssa.

Oppilaan ohjaaminen ja työelämätaitojen kehittäminen: Oppilaanohjauksen kehittämiseksi on laadittu suunnitelma meneillään olevalle strategiakaudelle. Ohjaukseen panostetaan jo alakoulussa ja erityisesti nivelvaiheessa oppilaiden siirtyessä alakoulusta yläkouluun ja yläkoulusta toiselle asteelle.

Toinen painopiste on työelämäpainotteisen opetuksen kehittäminen vuosiluokilla 7-9. Lukuvuonna 2019 - 2020 kaikki 7-9. luokkien opetusta antavat koulut tarjoavat mahdollisuuden työelämäpainotteiseen opiskeluun joko luokkamuotoisesti (Jopo) tai aineopetusjärjestelmässä (Teppo).

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Perusopetuksessa noudatetaan vuonna 2016 asteittain voimaan tullutta uutta opetussuunnitelmaa kaikilla perusopetuksen 9:llä vuosiluokalla.

Opiskeluhuollon yksikkö siirtyy perusopetuksen tulosalueelta kasvatuksen ja oppimisen toimialan uudeksi omaksi yksiköksi 1.1.2020.

Vuoden 2019 aikana tulee ratkaista millaisilla digitaalisilla menetelmillä ja välineillä saavutetaan tietoa, jota voidaan käyttää oppilaantuntemuksen, -arvioinnin ja toiminnan suunnittelun sekä kehittämiseen tukena niin yksikkö- kuin kuntatasolla. Digitalisaation hyödyntämistä oppimisessa sekä tiedolla johtamisessa kehitetään aktiivisesti ja pitkäjänteisesti DigiOne hankkeessa, jossa perusopetuksesta on mukana kymmenkunta pilottikoulua.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

TOISEN ASTEEN KOULUTUS

13 40 Toinen aste, lukiot

Määräraha 1000 euroa	TP 2018	KS 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	677	507	819	829	840	850
TOIMINTAKULUT	-24 679	-25 144	-26 367	-26 895	-27 433	-27 981
TOIMINTAKATE	-24 002	-24 637	-25 548	-26 065	-26 593	-27 131

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Vantaalla on viisi suomenkielistä päivälukiota, IBDP (IB diploma programme) -tutkinto sekä kaksi aikuislukiota, joista toinen antaa etäopetusta. Lukiokoulutus antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin, ammattikorkeakouluihin ja lukion oppimäärään perustuvaan ammatilliseen koulutukseen. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja muilla näytöillä.

Lukiokoulutuksen tehtäväalueen menoihin sisältyy lukiodien lisäksi koko toisen asteen koulutuksen (suomenkieliset lukiot ja Vantaan ammattiopisto Varia) hallinnollisia johtamis-, kehittämis-, suunnittelu- ja valmistelutehtäviä.

Lukiokoulutus uudistuu valtakunnallisesti vuosien 2019–2021 aikana. Uudistuksen tavoitteena on lisätä lukiokoulutuksen vetovoimaa yleissivistävänä, korkeakouluihin jatko-opintokelpoisuuden antavana koulutusmuotona, vahvistaa koulutuksen laatua ja oppimistuloksia sekä sujuvoittaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle. Lukiokoulutuksen uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.8.2021.

Hallitusohjelmassa esitetään oppivelvollisuusiän korottamista 18 ikävuoteen, jolloin toisen asteen koulutuksesta tulisi opiskelijalle osittain maksutonta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Toisen asteen koulutuksen palvelualueen visiona vuosille 2018 - 2022 on Hyvinvointia, osaamista ja menestystä – yhdessä.

Opetussuunnitelmauudistukseen valmistaudutaan kehittämällä opetusta uusien opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Opettajat tekevät muun muassa kokeiluja oppiainerajat ylittävistä opintojaksoista. Myös oppimisympäristöjä kehitetään ja hyödynnetään monipuolisesti.

Opiskelijoiden hyvinvointia edistetään tukemalla opiskelijoita henkilökohtaisten jakso- ja opintosuunnitelmien laatimisessa ja vahvistamalla opiskelijoille tarjottavaa tukea ja ohjausta. Kiusaamiseen puututaan välittömästi.

Opiskelijoiden opintomenestyksen varmistamiseksi ja jatko-opintoihin sijoittumisen edistämiseksi kehitetään yhteistyötä korkeakoulujen kanssa. Lisäksi lukiodien yhteistyönä

kehitetään uusia kansainvälisen toiminnan muotoja ja selvitetään mahdollisuuksia englanninkielisten kurssien järjestämiseen osana yleislukioiden opetusta. Varmistetaan, että lukiokoulutuksen aloituspaikkoja on riittävästi suhteessa perusopetuksen päättävien ikäluokkaan.

Yhteisöllisyyttä ja yhdessä tekemistä vahvistetaan kehittämällä opiskelijoiden ja opettajien valmiuksia rakentamaan vuorovaikutukseen. Lisäksi oppilaitosten toimintakulttuuria kehitetään siten, että se kannustaa osaamisen jakamiseen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Opetussuunnitelmauudistukseen valmistaudutaan vuonna 2020 paikallisella opetussuunnitelmatyöllä ja LUOVA – lukiokoulutuksen opetussuunnitelmauudistus Vantaalla -hankkeen kehittämistoiminnan myötä. Muita lukiokoulutuksessa vuonna 2020 käynnissä olevia kehittämishankkeita ovat: Pääkaupunkiseudun lukiokoulutuksen tutorverkosto, PKS lukiot digiaikaan 2019 -hanke, Tiloista oppimisen ympäristöiksi -hanke sekä mahdollinen työelämäyhteistyön jatkohanke. Lukiot ovat mukana opetuksen järjestelmä- ja palvelukokonaisuuden uudistukseen tähtäävässä DigiOne hankkeessa.

Perusopetuksen päättävien ikäluokkien kasvuun varaudutaan lisäämällä aloituspaikkoja ja tarkentamalla suunnitelmia aloituspaikkojen lisäyksestä ja tarvittavista tilaratkaisuista.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

13 70 Toinen aste, ammatillinen koulutus

Määräraha 1000 euroa	TP 2018	KS 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	1 895	2 278	1 800	1 821	1 843	1 865
TOIMINTAKULUT	-32 858	-35 914	-35 256	-35 962	-36 681	-37 414
TOIMINTAKATE	-30 963	-33 636	-33 457	-34 140	-34 837	-35 549

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vantaan ammattiopisto Varia tarjoaa järjestämisluvan mukaista ammatillista perus-, lisä- ja täydennyskoulutusta. Ammatillinen koulutus toteutetaan tiiviissä yhteistyössä alueen elinkeinoelämän kanssa. Varia osallistuu aktiivisesti Vantaan kaupungin elinkeinopolitiikkaa tukevien toimenpiteiden toteuttamiseen. Vastaamme osaltamme siitä, että kaikille vantaalaisille perusopetuksen päättäneille on opiskelupaikka ja että tutkinnon suorittaneet työllistyvät.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Tavoitteena on, että järjestämisluvan mukainen opiskelijavuosimäärä saavutetaan ja kaikki ammatillisen koulutuksen aloittaneet opiskelijat suorittavat tutkinnonosat tai tutkinnon henkilökohtaisen osaamisenkehittämissuunnitelman mukaisesti. Tavoitteena on myös tarjota

hakijoille mahdollisuus joustavaan koulutukseen hakeutumiseen huomioiden hakijoiden yksilölliset tarpeet.

Erityisenä tavoitteena on kehittää keskeyttämisen vähentämistä uusien toimintamallien ja kehittämistyön myötä. Nuorisopalvelujen työntekijät, Varian opettajat ja opiskeluhuollon työntekijät ovat yhdistäneet osaamisensa ja voimavaransa toimintamallissa, joka on tavoitteena vakinaistaa osaksi ammatillisen koulutuksen toimintaa.

Tavoitteena on kehittää osaamisperusteista opetusta ja ohjausta ottamalla käyttöön aiempaa monipuolisempia oppimisympäristöjä ja vaihtoehtoisia oppimisen tapoja opiskelijoiden yksilöllisten valintojen tukemiseksi. Toiminnan lähtökohtana ovat kysyntälähtöisyys, työelämän tarpeet, asiakkuusajattelu ja verkostomainen toimintatapa.

Organisaatorakenne vastaa toiminnan kehittämistarpeiden toteuttamista ja vuoden 2020 aikana organisaation toiminta pyritään vakiinnuttamaan ja kehittämään toimintaa edelleen. Toiminnassa varmistetaan tiimien ja henkilöstön osaaminen sekä työn sisältöjen ja toimintatapojen uudistaminen. Tavoitteena on vastata alueen osaamis- ja rekrytointitarpeisiin sekä kehittää työpaikalla tapahtuvaa oppimista. Painopisteenä on edelleen laajempi kumppanuussopimuksiin perustuvan yhteistyön sekä Varian tarjoamien koulutuspalveluiden kehittäminen ja tuotteistaminen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Ammatillisen koulutuksen toiminta- ja rahoituslainsäädäntö uudistui 1.1.2018. Säädökset tulevat voimaan vaiheittain vuoden 2021 loppuun mennessä. Säädös- ja järjestämislupamuutokset ovat edellyttäneet ja edellyttävät edelleen koulutuksen järjestäjältä oman toiminnan ja palveluiden muuttamista uusien säädösten ja määräysten mukaiseksi. Uuden toimintamallin edellyttämät rakenteelliset muutokset on tehty vuosien 2018 ja 2019 aikana. Vuoden 2020 kehittämisen painopisteenä on varmistaa ja vakiinnuttaa toimintamallien ja prosessien toiminta tavoitteiden mukaisesti hyödyntäen tiedolla johtamisen välineitä ja menetelmiä.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Määrarahat 1000 euroa	TP 2018	KS 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	15 762	15 664	16 541	16 740	16 940	17 144
TOIMINTAKULUT	-159 330	-168 731	-175 734	-179 249	-182 834	-186 491
TOIMINTAKATE	-143 569	-153 067	-159 193	-162 510	-165 894	-169 347

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja valmistavan opetuksen järjestämisestä 6-vuotiaille Vantaalla asuville varhaiskasvatusikäisille lapsille. Tämän lisäksi palvelualue järjestää kerho-, asukaspuisto- ja avointa päiväkotitoimintaa. Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään lähipalveluperiaatteella. Ympäri vuorokautista varhaiskasvatusta ja asukaspuistotoimintaa järjestetään Itä-, Keski- ja Länsi-Vantaalla. Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa lisäksi kotihoidon tukeen ja yksityisen hoidon tukeen sekä palveluseteliin liittyvistä tehtävistä.

Varhaiskasvatuksen uuden henkilöstörakenteen toteuttamista jatketaan edelleen varhaiskasvatuslain mukaisesti. Tämä aiheuttaa merkittäviä haasteita pätevän henkilöstön saatavuudessa.

Väestöennusteen mukaan vuonna 2020 varhaiskasvatusikäisen väestön määrä pysyy samalla tasolla kuin vuonna 2019 (-13 lasta). Kotihoidon tuella olevien lasten määrä alenee edelleen ja heitä siirtyy varhaiskasvatuspalvelujen piiriin arviolta 182. Myös kerhotoiminnasta siirrytään varhaiskasvatuspalveluihin. Lapsia tulee varhaiskasvatukseen lisää arviolta 228.

Varhaiskasvatusikäisistä lapsista maahanmuuttajataustaisia oli vuoden 2019 alussa 26,6 prosenttia eli useampi kuin joka neljäs. Arvion mukaan vieraskielisten väestön osuus kasvaa edelleen vuonna 2020.

Varhaiskasvatuksen uuden ohjausjärjestelmän käyttöönotto aloitetaan.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajia, kehityksen ja oppimisen tuen lastenhoitajia ja taidepedagogeja lisätään kolmiportaisen tuen selvityksen mukaisesti. Varhaiskasvatuksen erityisopettajaksi kouluttautumista tuetaan edelleen kolmen kuukauden palkallista opintovapaalla.

Vantaan varhaiskasvatus on laatinut Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (KARVI) laatuindikaattoreiden pohjalta kunnallisen laadun arviointimallin vuonna 2019, jonka käyttöönottoa jatketaan. Malliin sisältyvää kehittävän palautteen arviointitietoa hyödynnetään varhaiskasvatuksen laadun kehittämisessä.

Seuren alueellinen varahenkilö- ja sijoittelupalvelu laajenee kaupunkitasoiseksi.

Psykologi- ja kuraattoripalveluja laajennettiin koskemaan alle 6-vuotiaita lapsia pilottina varhaiskasvatuksessa 1.8.2019 lukien. Oppilas- ja opiskeluhuollon yksikköön palkattiin kolme psykologia ja kolme kuraattoria palvelun toteuttamiseksi varhaiskasvatuksessa.

Toimintamallia arvioidaan vuoden 2020 aikana myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman osana.

Varhaiskasvatus laajentaa yhteistyössä aikuisopiston kanssa suomen kielen opetusta maahanmuuttajataustaisille kotivanhemmille lisäämällä edelleen ryhmien määrää avoimissa päiväkodeissa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Varhaiskasvatuksen uusi ohjausjärjestelmä on otettu onnistuneesti käyttöön. Uusi työvuorosuunnitteluohjelma parantaa henkilöstösuunnittelua päiväkodeissa.

Varhaiskasvatukseen perustetaan kolme avointa kohtaamispaikkaa.

Keskitettyä palveluohjaus -toimintamallia kehitetään arvioinnin pohjalta.

Vantaan varhaiskasvatus toteuttaa resurssiviisauden tiekartan mukaisia toimenpiteitä omalta osaltaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2020 valmistuu kaksi uutta kunnallista päiväkotia, Veturin päiväkotit Tikkurilaan ja Kaivoksen päiväkotit Myyrmäkeen (valmistuminen siirtynyt vuodelta 2019). Päiväkodit korvaavat poistuvia huonokuntoisia päiväkotit- ja perhepäiväkotitiloja sekä vastaavat kasvaneeseen palvelutarpeeseen. Yksityisiä päiväkoteja valmistuu Myyrmäkeen kaksi vuonna 2020.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2019–2029 mukaan varhaiskasvatusikäisten lasten määrä kasvaa vuoteen 2029 mennessä 2 904 lapsella. Kasvu vastaa 12-15 isoa päiväkotia. Eniten lasten määrä kasvaa Kivistön (1 116), Myyrmäen (764) sekä Tikkurilan (525) suuralueilla. Aviapoliksen suuralueella lasten määrä kasvaa 377 lapsella, suuralueen Veromiehen kaupunginosassa kuitenkin 565 lapsella. Lasten määrä kasvaa myös Hakunilan (151) sekä Koivukylän (64) suuralueilla. Varhaiskasvatusikäisten lasten määrän ennustetaan vähenevän ainoastaan Korson (-108) suuralueella.

Lasten määrä varhaiskasvatuksessa kasvaa myös palvelujen peittävyiden noustessa. Lapsia tulee enenevässä määrin varhaiskasvatukseen kotihoidosta. Varhaiskasvatuksessa on ollut 80,4 % varhaiskasvatusikäisistä toukokuussa 2019, kun vuotta aikaisemmin heitä oli 77,6 %.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksusyksikön organisointi on toteutettu tarkoituksenmukaisella tavalla.

Yksityisille palveluntuottajille ei makseta enää starttirahaa toiminnan käynnistämiseksi.

Meneillään olevat hankkeet vuonna 2020

* Innovatiivinen KOTA esi- ja po:ssa (yhteishanke)

Avustusta käytetään tsemppariopettajamallin kehittämiseen, jossa luokanopettajan ja esiopetuksen opettajan toiminnallista yhteistyötä vahvistetaan ja kehitetään esiopetusikäisten lasten koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseksi.

* KOTA esi- ja po:ssa (yhteishanke)

Avustusta käytetään esi- ja alkuopetuksen yhteistyön vahvistamiseen palkkaamalla nivelvaiheeseen perusopetuksen ja esiopetuksen yhteisiä laaja-alaisia erityisopettajia.

* Varhaiskasvatuksen positiivisen diskriminaation edistäminen

Tavoitteena on kehittää samanaikaisopettajuuden käytäntöjä ja pedagogisia toimintamalleja, joilla vahvistetaan tasa-arvoisia oppimisen edellytyksiä ja matemaattisen ajattelun kehittymistä hyödyntäen luontopedagogiikkaa. Avustuksella palkataan lisähenkilöstöä haastaville alueille.

* kaksikielisen opetuksen laajentaminen esi- ja po:ssa

Tavoitteena on kielikylpyopetuksen ja laajamittaisen kaksikielisen opetuksen monipuolisen verkostotoiminnan ja opetuksen kehittäminen, sekä toimivat ja eheät kielipolut. Tavoitteena on kieli- ja kulttuuricoach -toiminnan aloittaminen kielirikasteisessa varhaiskasvatuksessa.

* Innovatiivisten oppimisympäristöjen kehittäminen varhaiskasvatuksessa (kokeellinen oppimisympäristö goes metsä)

Tavoitteena on kokeilla metsä- ja luontoympäristön mahdollisuuksia eriarvoistumiskehityksen hillitsemiseksi. Kehittämisen keskiössä ovat lasten matemaattisen ja luonnontieteellisen ajattelun tukeminen.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

13 90 SVENSKSPRÅKIGA SERVICEN

Määrarahat 1000 euroa	TP 2018	KS 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	652	582	582	589	596	603
TOIMINTAKULUT	-11 759	-12 356	-12 930	-13 189	-13 453	-13 722
TOIMINTAKATE	-11 108	-11 774	-12 348	-12 600	-12 857	-13 118

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Ruotsinkielisten palvelujen palvelualueen tehtävänä on opetuslautakunnan ruotsinkieliselle jaostolle kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano sekä ruotsinkielisten palvelujen koordinointi Vantaalla.

Ruotsinkielisten palvelujen tulosalue järjestää varhaiskasvatusikäisille (10 kk–6 v) lapsille ruotsinkielistä varhaiskasvatusta päiväkodeissa yhteistyössä Varhaiskasvatuksen tulosalueen kanssa. Osa varhaiskasvatuspalveluista järjestetään yksityisinä palveluina, joita tuetaan yksityisen hoidon tuella ja palvelusetelillä. Opetuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston päätöksen (9.8.2018) mukaan ruotsinkielinen esiopetus on siirretty osaksi ruotsinkielistä varhaiskasvatusta 1.8.2019 alkaen. Ruotsinkielinen esiopetus on vuodesta 2008 ollut osa ruotsinkielistä perusopetusta. Esiopetus järjestetään lukuvuonna 2019-2020 pääsääntöisesti edelleen alakoulujen tiloissa. Uutta varhaiskasvatuksen henkilöstörakennetta on alettu toteuttamaan asteittain Vantaalla 1.9.2018 voimaan astuneen uuden varhaiskasvatuslain mukaisesti. Ruotsinkieliset varhaiskasvatuspalvelut liittyvät varhaiskasvatuksessa käyttöön otettavaan uuteen ohjausjärjestelmään.

Tulosalue huolehtii myös ruotsinkielisen perus- ja lukio-opetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä. Uusi lukiolaki astui voimaan 1.8.2019 ja lukion uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.8.2021. Ylioppilaskirjoitukset ovat digitalisoituneet vuodesta 2016 alkaen, keväällä 2019 kaikki ylioppilaskokeet toteutettiin sähköisesti.

Ruotsinkielistä työpajatoimintaa pääkaupunkiseudulla toteuttaa Svenska produktionsskolan Helsingissä. Ruotsinkielinen ammatillinen koulutus järjestetään Helsingissä ammattioppilaitos Praktikumissa, josta Vantaan kaupunki omistaa 7 prosenttia.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Ruotsinkielinen palvelualue on 1.1.2020 lähtien vastuussa kaupungin ruotsinkielisten palvelujen koordinoinnista. Päällimmäinen tehtävä on, että Vantaan ruotsinkieliset asukkaat löytävät palvelua omalla äidinkielellä. Eri palvelualojen virkamiesten ruotsinkielentaito on kartoitettava, jotta ruotsinkielisiä asukkaita pystytään ohjaamaan omaa äidinkieltä osaavien virkamiesten luokse. Ruotsin kielen lyhytkurssien tarjontaa kaupungin virkamiehille on lisättävä. Päivitetään kaikki sähköisten tiedotuskanavien ruotsinkieliset tekstit, kuten vanda.fi, ja Vandaguiden.

Uuteen tehtävään kuuluu palvelualueille tiedottaminen kielilain asettamista vaatimuksista ja oikeuksista, yhdessä Svenska Kommitenin ja kaksikielisyysohjauksen kanssa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Ruotsinkielinen esiopetus toteutetaan tulosalueen perusopetuksen sijasta tulosalueen varhaiskasvatuksessa 1.8.2019 lähtien. Toiminnan uudelleen järjestely vaatii perusopetuksen rehtoreiden ja päiväkodinjohtajien tiivistä yhteistyötä.

Helsingin kaupunki on irtisanonut erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetusta koskevan sopimuksen. Uusi Helsingin kaupungin kanssa solmittu sopimus kattaa ainoastaan pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvien oppilaiden opetuksen, joten ruotsinkielisten palveluiden tulosalueen on itse vastattava muiden erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetuksesta. Oppilaitten tukipolkuja on tarkistettava. Pienryhmäopetus keskitetään Dickursby skolaan ja Helsingin skolaan.

Lukiolain vaatimat muutokset sekä uuden opetussuunnitelman valmistelu ohjaavat lukion lukuvuoden toimintaa. Lukioon palkatun erityisopettajan myötä opiskelijoilla on mahdollisuus saada uudenlaista yksilöllistä erityisopetusta. Helsingin gymnasiumin opiskelijat voivat valita joko yleislinjan tai globaalikasvatuksen linjan. Virtuaaliopetuksen yhteistyö jatkuu lukuvuonna 2019–2020 GNet-yhteistyön merkeissä. Helsingin gymnasiumsissa jatketaan sekä koulun sisäisten että ulkopuolisten oppimisympäristöjen kehittämistä yhteistyössä Vantaan elinkeinoelämän ja kansainvälisten ystäväkoulujen kanssa. Helsingin gymnasium osallistuu Vantaan kaupungin Kiina-yhteistyöhön.

Ammattioppilaitos Praktikumin kanssa tehtävä kaksoistutkintoon johtava yhteistyö on irtisanottu. Helsingin gymnasiumin opettajat ovat opettaneet kursseja Praktikumissa yhteensä noin yhden opettajan verran vuosityötunteja. Yhteistyö, joka mahdollistaa tiettyjen merkonomitutkintoon johtavien kurssien suorittamisen jo lukio-opintojen aikana jatkuu ennallaan.

Palvelualue on aloittanut kolmevuotinen pedagogisen osaamisen kohentamisprojektin yhdessä Challenging Learning -nimisen yhteistyökumppanin kanssa. Projekti pohjaa kaupungin strategiaan ja visioon: se on tutkimus- ja todistusperustainen, kannustava ja antaa näkyviä oppimistuloksia. Kyse ei ole uuden menetelmän käyttöönotosta, vaan lähestymistavan kehittämisestä opetuksen ja opiskelijoiden oppimiseen. Projektin päämäärä on työkalujen luominen opetuksen ja opettajien ammattitaidon arvioimiseksi ja kehittämiseksi.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA

1320 Yhteiset palvelut (VANHA ORGANISAATIO)

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	KS 2019	TA 2020
sivistystoimen yhteisten palvelujen henkilöstö/ toimialan henkilöstö %	1,0 %	1,0 %	1,1 %	1,0 %
sivistystoimen yhteisten palvelujen henkilöstö/ toimialan esimiesten määrä %	25,3 %	23,6 %	27,5 %	23,5 %
Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä *)	0,6 %	0,6 %	0,6 %	0,5 %

*) yhteisten palveluiden henkilöstömenot vähennettynä toimialan varhe -määrärahalla

1330 Suomenkielinen perusopetus

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	KS 2019	TA 2020
oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	21 718	22 211	22 656	23 473
käyttömenot euroa/oppilas *)	7 745	8 357	8 735	8 829
opetuksen % -osuus oppilaskohtaisesta käyttömenosta	54,0 %	51,0 %	49 %	**)
huoneistoniöt/oppilas	10,9	10,9	10,5	10,2
keskimääräinen ryhmä koko, 1-9 luokat	18,3	16,8	17,6	17,30
jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	98 %	99 %	99 %	99 %
iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	2 431	2 450	2 300	2300
4. vuosiluokalta alkava vapaaehtoinen A 2 -kieli, aloittaneiden määrä	46 %	46 %	45 %	43 %
oppilaita/oppilaanohjaaja	270	240	240	220
oppilaita/koulupsykologi	916	941	916	978

*) TP 2018 alkaen luvussa mukana uudet sisäiset vuokrat.

**) Luku saadaan vasta käyttösuunnitelman valmistuessa.

1340 Lukiokoulutus

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	KS 2019	TA 2020
suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3 556	3 563	3 570	3576
suomenkielisten päivälukioiden opiskelijamäärä/lukio, keskiarvo *)	711	713	714	715
aikuis- ja etälukion tutkintotavoitteiset opiskelijat	259	229	230	230
keskeyttäneet % opiskelijamäärästä (päivälukiot)	2,06 %	2,77 %	2,40 %	2,5
kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista (päivälukiot)	87 %	87,5 %	87 %	87
kaikki tunnit/vvt/opiskelija (päivälukiot)	1,31	1,30	1,30	1,30
käyttömenot euroa/opiskelija (päivälukiot)	6 043	6 543	6 669	***)
huoneistoniöt/opiskelija (päivälukiot)	7,7	8,0	8,0	8,0

*) uusi tunnusluku 1.1.2017 alkaen

**) TP2018 alkaen luvussa mukana uudet sisäiset vuokrat.

***) Luku saadaan vasta käyttösuunnitelman valmistuessa.

1370 Ammatillinen koulutus

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	KS 2019	TA 2020
yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäl. %	44,17 %	37 %	45 %	38 %
ministeriön päättämän tavoiteopiskelijavuosien käyttöaste *)	..	100 %	100 %	100 %
oppisopimusopiskelijavuosien osuus tavoiteopiskelijavuosista **)	..	..	20 %	20 %
käyttömenot euroa/opiskelijavuosi (ammatillinen koulutus yhteensä) ***)	7 285	7 020	***) 10 486	***) 10 493
huoneistoniöt/opiskelijavuosi	15,2	14,9	13,9	13,9

*) Uusi tunnusluku 1.1.2018 alkaen

**) Uusi tunnusluku 1.1.2019 alkaen

***) Tunnusluku muuttuu 1.1.2019 alkaen

1350 Varhaiskasvatus

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	KS 2019	TA 2020
Lasten määrä eri varhaiskasvatuspalveluissa keskimäärin kuukaudessa:				
Kunnallinen varhaiskasvatus	10 122	10 263	10 318	10508
Yksityinen varhaiskasvatus	1 632	1 783	2 115	2256
Kerhotoiminta	773	625	600	520
Kotihoidon tuki	3 961	3 733	3 640	3240
Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatusikäisistä *)	72,40 %	76,9 %	79,40 %	80,80 %
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	13,88 %	14,8 %	17,00 %	17,70 %
Rakenteellisten tukitoimien piirissä olevat lapset (kunnallinen varhaiskasvatus)	7,0 %	8,6 %	7,7 %	8,60 %
Käyttömenot €/palveluja käyttävä lapsi**)	8 967	9 713	10 120	10635

*) suomen- ja ruotsinkieliset lapset yhteensä

**) TP 2018 alkaen luvussa mukana uudet sisäiset vuokrat.

1390 Ruotsinkielinen tulosalue

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	KS 2019	TA 2020
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa *)	267	266	262	280
Lapsia kerhotoiminnassa **)	12	10	15	-
Lapsia esiopetuksessa	75	72	70	70
Oppilasmäärä ruotsinkielisessä peruskoulussa **)	796	804	783	752
Käyttömenot euroa/ oppilas	8 225	8 799	9 166	***)
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisista käyttömenoista/ oppilas	57,0 %	53,0 %	58,1	
Huoneistonieliöt/ oppilas	12,5	12,2	..	13,3
Keskimääräinen opetusryhmäkoko, 1-9 luokat ***)	18,1	18,3	18,2	14,4
jatkokoulutuksessa lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista % -osuus	98 %	100 %	98 %	98
Iltapäivätoimintaan otettujen oppilaiden kokonaismäärä	130	143	116	115
Oppilasta/ koulupsykologi ****)	927	871	803	843
Ruotsinkielisen lukion opiskelijat	132	139	143	150
Kaikki tunnit/ vuosiviikkotunnit/ opiskelija	1,9	1,9	1,9	1,9
Käyttömenot euroa/ opiskelija	7 800	8 543	8 199	***)
Huoneistonieliöt/ lukio-opiskelija	9,2	9,3	9,6	8,5

*) Ruotsinkieliset lapset yksityisessä varhaiskasvatuksessa ovat osa varhaiskasvatuksen tunnuslukuja

**) Ruotsinkielinen kerhotoiminta loppui kokonaan toukokuussa 2018.

***) Luku saadaan vasta käyttösuunnitelman valmistuessa.

*****) Luku sisältää esiopetuksen oppilaat, koska esiopetus tapahtuu koulujen tiloissa 31.7.2019 asti.

*****) Sis. lukion opiskelijat, koska ruotsinkielisillä lukiolaisilla ei ole omaa koulupsykologia. Ei sisällä esiopetuksen oppilaita.

VD/4992/02.01.00.00/2019

Kasvatus- ja oppimisen toimialan investointiohjelma perustuu toimialojen vuosittain tarkentamiin investointiesityksiin. Esitysten taustalla on palvelukohtainen palveluverkkotarkastelu, jossa tilatarpeet syntyvät palvelu- ja väestörakenteiden muuttuessa. Ohjelma vuosille 2020—2021 on sovitettu kaupunginhallituksen 3.6.2019 hyväksymän investointikehyksen mukaiseksi. Vuosien 2022 ja 2023 osalta esitettyjen hankkeiden määrärahatarpeet ylittävät asetetun kehyksen. Kasvatavat investointikustannukset johtuvat kaupungin poikkeuksellisen voimakkaasta kasvusta, joka edellyttää uusien palvelurakennusten rakentamisesta uusille ja tiivistyville asuinalueille. Lisäksi monen koulu- ja päiväkotirakennuksen korjausrakentamisen tarve on kasvanut ja kumuloituu nyt lähivuosina, johtuen mm. käytön toimintatapamuutosten ja kasvaneiden olosuhdevaatimusten sekä kiinteistöjen ylläpidon mukaisen elinkaarikorjausten ja aiempien vuosien matalan investointitason aiheuttamista tarpeista.

Toimialojen esityksistä tilakeskuksessa koottua ohjelmaa on käsitelty taloussuunnittelun vetämissä workshop-istunnoissa. Lopullinen virkamiesesitys 10-vuotisohjelmaksi on syntynyt kaupunginjohtajan vetämässä hankejohtoryhmässä.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2020—2029 mukaan varhaiskasvatusikäisten lasten määrä kasvaa vuoteen 2029 mennessä 2 904 lapsella. Tämä vastaa noin 14—16 isoa päiväkotia. Eniten lasten määrä kasvaa Kivistön (1 116), Myyrmäen (764) sekä Tikkurilan (525) suuralueilla. Aviapoliksen suuralueella lasten määrä kasvaa 377 lapsella, suuralueen Veromiehen kaupunginosassa kuitenkin 565 lapsella. Lasten määrä kasvaa myös Hakunilan (151) sekä Koivukylän (64) suuralueilla. Varhaiskasvatusikäisten lasten määrän ennustetaan vähenevän ainoastaan Korson (-108) suuralueella.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2020—2029 mukaan perusopetusikäisten määrä kasvaa vuoteen 2029 mennessä 1 141 henkilöllä, joista on alakouluikäisiä 515 ja yläkouluikäisiä 626. Kasvu vastaa noin puolentoista suurehkon yhtenäiskoulun oppilasmäärää. Suurimpia kasvualueita ovat Kivistö (634), Tikkurila (605), ja Myyrmäki (483). Perusopetusikäisten määrän ennustetaan vähenevän Hakunilan (-18), Koivukylän (-105), Aviapoliksen (-121) ja Korson (-380) suuralueilla.

Taloussuunnitelmakaudella 2020—2023 valmistuvia hankkeita ovat vuonna 2020 valmistuvat Veturin ja Kaivokselan päiväkodit. Vuonna 2021 on valmistumassa Jokiniemen koulun laajennus päiväkotitiloilla, Leppäkorven koulun laajennus yhtenäiskouluksi sekä Uomarinteen ja Länsimäen päiväkodit. Vuonna 2022 valmistuvat Ruusuapuun, Kivistö II, Patotien ja Lauhatien päiväkodit sekä Vaskivuoren lukion laajennus. Vuonna 2023 valmistuvat Aviapoliksen päiväkotit, koulu ja nuorisotila, Kelokuusen päiväkotit sekä Mårtensdals kampuksen päiväkotilaajennus.

VTK:n hankkeena taloussuunnitelmakaudella valmistuvat Hämeenkyllän koulu ja liikuntahalli (2020) sekä Jokiuoman (2022) ja Korson (2023) päiväkodit. Kaupunkikonsernin ulkopuolelta vuokrataan vuonna 2020 Vapaalan päiväkodin korvaava paviljonkirakennus. Lisäksi vuosina 2021—2023 vuokrataan yhteiskäyttötilaa kirjastolle, kulttuuripalveluille, nuorisopalveluille ja avoimelle päiväkodille Kivistöön rakennettavasta kauppakeskuksesta vuonna 2022 sekä vuokrahankkeena Myyrmäen/Kaivokselan alueelle paviljonkikoulutiloja vuonna 2023.

Taloussuunnitelmakaudella valmistuvat päiväkodit ja koulut korvaavat joko osittain tai kokonaan nykyisiä tiloja, lukuun ottamatta Kivistön ja Aviapoliksen suuralueiden uudisrakennushankkeita.

Yksityistä varhaiskasvatusta lisätään varhaiskasvatuksen strategisten linjausten mukaan. Vuonna 2020 Myyrmäen suuralueelle tulee kaksi yksityistä päiväkotia.

Myöhemmillä suunnitelmavuosilla 2024—2029 on valmistumassa vuonna 2024 Kivistön III ja Hämeenkylä/Pähkinärinteen päiväkodit sekä Kanniston koulun laajennus yhtenäiskouluksi. Vuonna 2025 valmistuvat Kivistön IV, Matarin, Koivukylän ja Latupuiston päiväkodit sekä Aviapoliksen lukio. Vuonna 2026 on valmistumassa Tikkurilaan päiväkoti ja Tikkurilaan koulun laajennus. Vuonna 2027 on valmistumassa Myyrmäen, Viherpuiston, Kaskelan II ja Aviapoliksen II päiväkodit sekä Ojahaan peruskoulu. Vuonna 2028 on valmistumassa Keimolanmäen koulu ja päiväkoti, Kivistöön ja Tikkurilaan päiväkodit sekä Aviapoliksen yhtenäiskoulu. Vuonna 2029 valmistuu Itä-Vantaan ruotsinkielinen päiväkoti.

VTK:n hankkeena valmistuu Vehkalan ammatillinen oppilaitos vuonna 2024 sekä Varia Hiekkaharjun laajennus vuonna 2026. Konserniyhtiöiden ulkopuolelta vuokrataan vuonna 2025 Kielotien päiväkoti.

Osa päiväkodeista ja kouluista korvaa nykyisiä tiloja. Päiväkotien uudisrakentamisen vaihtoehtona selvitetään aina myös yksityinen vaihtoehto.

Vuoden 2020 aikana tilakeskuksessa tehdään esiselvityksiä sivistystoimen palveluverkkoon liittyen Tikkurilan päiväkotiverkosta, Myyrmäen ja Hakunilan perusopetuksen kouluverkoista sekä Vantaan lukioden tilojen käytön tehostamisen mahdollisuuksista.

Vuonna 2020 valmistuu Rajatorpan museokoulun 1. ja 2. kerrosten peruskorjauksen toinen vaihe osana allianssihanketta, Västersundoms skolan peruskorjaus, Nikinmäen opetuspisteen tilamuutoksia, Lehtikuusen koulun voimistelusalin peruskorjauksen loppuvaihe ja Seutulan koulun korjauksia. Päiväkodeista vuonna 2020 valmistuvat Solkikujan, Louhelan, Pähkinänsärkijän, Urheilupuiston, Ruokopillin ja Seljapolun päiväkotien osakorjaukset. Lisäksi 2020 valmistuu kulttuurikeskus Orvokin perusparannus, joka mahdollistaa tilojen yhteiskäytön sivistystoimen eri tulosalueiden kesken.

Vuonna 2021 valmistuvat Kilterin koulun muutos- ja korjaustyöt ja Leppäkorven koulun muutos- ja korjaustyöt. Vuonna 2022 valmistuvat Kaivokselan koulun muutos- ja korjaustyöt, Kivimäen koulun peruskorjaus, Leppäkorven puukoulun peruskorjaus, Simonkallion koulun korjaus- ja muutostyöt, Mikkolan koulun Vegan muutos- ja korjaustyöt sekä Vierumäen koulun tilamuutostyöt. Jokiniemen koulun tiilirakennuksen (ent. lukiorakennus) korjaus- ja muutostyöt, Jokivarren koulun tilamuutokset, Kanniston koulun pintaremontti sekä Mikkolan koulun Lyyran muutos- ja korjaustyöt valmistuvat vuonna 2023.

Vuosina 2024—2029 tehdään tilamuutoksia ja korjauksia Jokiniemen, Ilolan, Itä-Hakkilan, Kulomäen, Kytöpuiston ja Viertolan kouluissa sekä Varia Koivukylän ja Hiekkaharjun toimipisteissä.

Päiväkotien osittaisiin peruskorjauksiin ja pihakorjauksiin on varattu noin 4,3 miljoonaa euroa/vuosi. Sisäilmaongelmien poistamiseen on kaupunkitasoisesti varattu vuosittain 5 miljoonaa euroa/vuosi.

Konserniyhtiöiden VTK:N toimesta toteutetaan suunnitelmakaudella Kansainvälisen koulun, Kartanonkosken ja Ylästön koulujen pintaremontit.

Vuokra- ja osaketilojen kohteista toteutetaan vuonna 2020 Pähkinärinteen päiväkodin osakorjaus. Vuokra- ja osaketilojen sisäilmakorjauksiin on kaupunkitasoisesti budjetoitu 0,2 miljoonaa euroa/vuosi.

Päiväkotien ja koulujen pihojen kunnossapitoon varattujen määrärahojen vähäisyyden vuoksi on erityisen tärkeää, että pihojen turvallisuutta ylläpitävät toimenpiteet toteutetaan.

Päiväkodit, koulut ja oppilaitokset ovat esittäneet tilakeskukselle tarpeensa rakennusten ja pihojen kunnossapitotöistä vuodelle 2020.

Opetuslautakunta 16.9.2019 § 9

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että kasvatus- ja oppimisen toimialan toimitilaesitykset sisällytetään vuoden 2020 talousarvioesitykseen ja vuosien 2020—2029 investointisuunnitelmaan opetuslautakunnan päätösesityksen mukaisesti.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet Toimitilainvestoinnit 2020–2029 (3kpl)

Täytäntöönpano Hallintoyksikkö:
- ote kaupunginhallitus
- tiedoksi Eila Tanninen, Laura Malinen, Janne Myllylä, Satu Turunen ja tilakeskus

Muutoksenhakuohje: Ei muutoksenhakuoikeutta/ Kuntalaki 136 §

Lisätietoja:

Eila Tanninen, 040 5892 731, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Laura Malinen, 050 3029 750, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Janne Myllylä, 040 5219 722, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Satu Turunen, 043 8271 704, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Liite2. Korjausrakentaminen 2020-2029

Valuutta: EUR

			01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023	01.01.2024	01.01.2025	01.01.2026	01.01.2027	01.01.2028	01.01.2029
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2026	31.12.2027	31.12.2028	31.12.2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekti	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
INV 20 - 29 - Investointiohjelma 2020 - 2029		92 145 512	30 555 000	40 630 000	39 430 000	45 980 000	42 550 000	41 330 000	54 130 000	48 280 000	35 680 000	23 880 000	18 380 000
5000 - KAJO		0	0	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
206100414 - Kaupungintalo; ikkunoiden uusiminen	4 - Tikkurila -	0	0	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5001 - KONSAS		760 000	200 000	390 000	250 000	200 000	230 000	100 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
B291211301 - Kehä; Mr-varaus	0 - --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B291211401 - Kehä; Mr-varaus	0 - --	0	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
B291211601 - Kehä; Mr-varaus	0 - --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34924 - Katrinebergin kartanopuiston kunnostussuunnitelma ja toteutus	33 - Seutula --	480 000	0	190 000	200 000	150 000	180 000	50 000	0	0	0	0	0
266400812 - Markusas päärak.; Julkisivukorj.	4 - Tikkurila -	80 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
246401132 - Pâkas, Wc-tilojen ja ulko-ovien kunn.	4 - Tikkurila -	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC31873 - Veininmyllyn peruskorjaus	61 - Tikkurila --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC31872 - Koutsi- aikuisten työpajakeskus Tuupakassa - Keittiön remontti	41 - Viinikkala --	150 000	150 000	150 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5001.3 - PELA		0	120 000	120 000	720 000	720 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
B291217301 - KuPela Mr-varaus	0 - --	0	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
B291217401 - KuPela Mr-varaus	0 - --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B291217501 - KuPela Mr-varaus	0 - --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B291217601 - KuPela Mr-varaus	0 - --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
219402123 - Hakunilan kalliosuoja; väestönsuoja tarv.	7 - Hakunila --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
211302242 - Rajatorpan kalliosuojan rauhanajan käyttö, perusparannus	1 - Myyrmäki --	0	0	0	600 000	600 000	0	0	0	0	0	0	0
211302272 - Rajatorpan kalliosuoja; väestönsuoja tarv.	1 - Myyrmäki --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

			01.01.2019 - 31.12.2019	01.01.2020 - 31.12.2020	01.01.2021 - 31.12.2021	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2024 - 31.12.2024	01.01.2025 - 31.12.2025	01.01.2026 - 31.12.2026	01.01.2027 - 31.12.2027	01.01.2028 - 31.12.2028	01.01.2029 - 31.12.2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekti	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
5002 - SOSTER		3 300 000	2 440 000	1 580 000	2 220 000	2 520 000	4 650 000	2 100 000	2 350 000	5 700 000	1 550 000	1 500 000	1 500 000
230015022 - Kauniala / Huoltokirjan mukaiset työt	0 - --	0	220 000	220 000	220 000	220 000	0	0	0	0	0	0	0
B291212301 - Soster; Mr-varaus	0 - --	0	500 000	500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
B291212501 - Soster; Mr-varaus	0 - --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B291212601 - Soster; Mr-varaus	0 - --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
223300675 - Katriinan sairaala, Vanhan B-osan peruskorjaus	2 - Kivistö --	0	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC35371 - Peijaksen sairaalan kattokorjauksia	5 - Koivukylä --	200 000	0	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
239103123 - Länsimäen terveysaseman osittainen peuskorjaus	91 - Länsimäki --	0	0	0	0	0	0	50 000	350 000	4 200 000	50 000	0	0
241700944 - Kivimäen koulu; pihan korjaustyö	1 - Myyrmäki --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
231501563 - Myyrinkoti; Päihdevieroitussyksikön muutostyöt	1 - Myyrmäki --	0	750 000	30 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
231501573 - Myyrinkoti; Palvelutilojen muutostöitä	1 - Myyrmäki --	100 000	110 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
231501583 - Myyrinkoti; Vanhustenkeskuksen yhdyskäytävä	1 - Myyrmäki --	100 000	110 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
231506722 - Myyrmäen toimintakeskus, peruskorjaus	1 - Myyrmäki --	2 200 000	0	0	0	300 000	2 650 000	50 000	0	0	0	0	0
MSC33725 - Kuuselan perhekodin muutostyöt	4 - Tikkurila -	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
230015053 - Kaunialan sairaala rakenteellisia korjauksia	----- --	700 000	700 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34884 - Koivukodin pintaremontti	----- --	0	0	70 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34906 - Myyrinkodin fysio- ja toimintaterapian päällekkäisyjärjestelmä	----- --	0	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
231501553 - Myyrinkoti, pesulankoneet	----- --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34903 - Sosiaali- ja terveydenhuollon tilojen viilennys	----- --	0	0	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	0	0	0	0
MSC34873 - Tammirinteen vastaanottokodin lisähuoneiden rakentaminen	----- --	0	0	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003 - SIVI		100 000	0	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC35062 - Vantaan kirjastotalo lastenosaston valaistuksen uusiminen	61 - Tikkurila --	100 000	0	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.1 - SIVI KOULUT		81 295 496	15 105 000	14 860 000	19 410 000	27 930 000	18 420 000	19 850 000	37 150 000	24 100 000	10 850 000	6 600 000	2 600 000
B291213401 - Siv / Koulut ; Mr-varaus	0 - --	0	0	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
B291213501 - Siv / Koulut ; Mr-varaus	0 - --	0	1 200 000	500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
B291213601 - Siv / Koulut ; Mr-varaus	0 - --	0	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000

			01.01.2019 - 31.12.2019	01.01.2020 - 31.12.2020	01.01.2021 - 31.12.2021	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2024 - 31.12.2024	01.01.2025 - 31.12.2025	01.01.2026 - 31.12.2026	01.01.2027 - 31.12.2027	01.01.2028 - 31.12.2028	01.01.2029 - 31.12.2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekti	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
B291213301 - Siv / Koulut ; Mr-varaus - pihakorjaukset	0 - --	0	0	100 000	300 000	600 000	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000
347201182 - Rekolanmäen koulu, patojen uusiminen	72 - Asola --	60 000	60 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34913 - Pehtoorin päiväkodin muutos koulutiloiksi	3 - Aviapolis --	600 000	0	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
245100383 - Veromäen koulu; pintaremontti	3 - Aviapolis --	0	0	0	0	50 000	800 000	0	0	0	0	0	0
249600283 - Itä-Hakkilan koulu; Julkisivun korjausta	7 - Hakunila --	0	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
249600214 - Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus	7 - Hakunila --	0	0	0	0	0	50 000	500 000	8 500 000	600 000	50 000	0	0
249410162 - Lehtikuusen koulun voimistelusalirakennus	7 - Hakunila --	0	1 500 000	1 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
249000182 - Västersundomin koulu, peruskorjaus	7 - Hakunila --	0	1 500 000	2 900 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0
249401214 - Lehtikuusen koulun Julkisivujen kunnostus	94 - Hakunila --	700 000	700 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
349400975 - Sotungin koulu patojen uusiminen	94 - Hakunila --	60 000	60 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32186 - Kyrkoby skolan piha-aidan uusiminen	69 - Helsingin pitäjän kirkonkylä --	0	20 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC35036 - Hiekkaharjun koulun sisäpihojen rakenteelliset korjaukset	60 - Hiekkaharju --	90 000	0	90 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
248500123 - Jokivarren koulun tilamuutokset	85 - Jokivarsi --	0	0	0	0	250 000	1 300 000	0	0	0	0	0	0
243300452 - Seutulan koulu; muutos- ja korjaustyöt	2 - Kivistö --	0	30 000	570 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32426 - Seutulan koulu pihan peruskorjaus	2 - Kivistö --	0	0	300 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
247406353 - Havukosken koulu (1987)	5 - Koivukylä --	10 496	3 710 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
247100723 - Ilolan koulu+laajennus, peruskorjaus	5 - Koivukylä --	0	0	0	0	0	400 000	3 000 000	4 500 000	100 000	0	0	0
247406244 - Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustyöt	5 - Koivukylä --	8 000 000	160 000	0	0	50 000	750 000	6 800 000	400 000	0	0	0	0
247000592 - VARIA/Talvikkien tp. Perusparannus	5 - Koivukylä --	14 300 000	0	0	0	0	0	0	200 000	2 000 000	7 900 000	4 100 000	100 000
347000553 - Varia, Koivukylän toimipiste, jäähdytyskaappi	70 - Koivukylä --	15 000	15 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
248500133 - Jokivarren koulu, pihan peruskorjaus	6 - Korso --	0	300 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
248103882 - Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustöitä	6 - Korso --	0	0	0	0	50 000	200 000	2 100 000	50 000	0	0	0	0
248300443 - Leppäkorven koulu: muutostyöt	6 - Korso --	0	200 000	3 000 000	2 000 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0

			01.01.2019 - 31.12.2019	01.01.2020 - 31.12.2020	01.01.2021 - 31.12.2021	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2024 - 31.12.2024	01.01.2025 - 31.12.2025	01.01.2026 - 31.12.2026	01.01.2027 - 31.12.2027	01.01.2028 - 31.12.2028	01.01.2029 - 31.12.2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekti	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
248201173 - Mikkolan koulu, (Vega) lämmönjakokeskus	6 - Korso --	70 000	70 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
248101343 - Ruusuvuoren koulu muutostyö	6 - Korso --	0	580 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
248100143 - Vierumäen koulu; Öljykatt. ja kv. lämm. siirrin	6 - Korso --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
248100153 - Vierumäen koulu tilamuutokset	6 - Korso --	0	0	0	100 000	800 000	0	0	0	0	0	0	0
348101353 - Ruusuvuoren koulu, patojen ja uunien uusiminen	81 - Korso --	60 000	60 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
349102393 - Länsimäen koulu, uusi uuni ja pata	91 - Länsimäki --	30 000	30 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
249102393 - Länsimäen koulu, uusi uuni ja pata, liittyvät työt	91 - Länsimäki --	0	30 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
241700482 - Mårtensdals skola	17 - Martinlaakso --	0	0	0	100 000	1 000 000	2 000 000	50 000	0	0	0	0	0
248300112 - Leppäkorven puukoulun peruskorjaus	83 - Metsola --	0	0	50 000	800 000	1 000 000	50 000	0	0	0	0	0	0
248201632 - Mikkolan Lyyra koulun muutos- ja korjaustyöt	82 - Mikkola --	0	50 000	0	0	30 000	470 000	0	0	0	0	0	0
248201163 - Mikkolan Vega koulun muutos- ja korjaustyöt	82 - Mikkola --	0	100 000	0	60 000	900 000	0	0	0	0	0	0	0
242000152 - Askiston koulu, ositt. peruskorjaus	1 - Myyrmäki --	0	680 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
241600354 - Kaivokselan koulu; muutos- ja korjaustyöt	1 - Myyrmäki --	0	100 000	300 000	2 800 000	3 000 000	50 000	0	0	0	0	0	0
241504553 - Kilterin koulu; muutos- ja korjaustyöt	1 - Myyrmäki --	0	50 000	3 000 000	6 350 000	600 000	50 000	0	0	0	0	0	0
241700924 - Kivimäen koulu, peruskorjaus v.2	1 - Myyrmäki --	0	0	200 000	1 650 000	7 600 000	100 000	0	0	0	0	0	0
241300522 - Rajatorpan koulu, vanha rak. /1945) , perusparannus 2016	15 - Myyrmäki --	0	1 000 000	700 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32301 - Vaskivuoren lukio ruokalan laajennus ja keittiölaitt uusimista	15 - Myyrmäki --	250 000	250 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
248600932 - Nikinmäen koulu tilamuutokset	86 - Nikinmäki --	0	300 000	400 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
349500143 - Rajakylän koulu, uusi pata	95 - Rajakylä --	30 000	30 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC35041 - Simonkylän koulun lähiliikuntapaikan ja jätevesiviemäröinti	65 - Simonkylä --	300 000	0	300 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
246200413 - JOKINIEMEN KOULU ENT.LUKIO	4 - Tikkurila -	14 000 000	0	0	400 000	5 200 000	8 300 000	100 000	0	0	0	0	0
246400133 - Kuusikon koulu, peruskorjaus	4 - Tikkurila -	0	700 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

			01.01.2019 - 31.12.2019	01.01.2020 - 31.12.2020	01.01.2021 - 31.12.2021	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2024 - 31.12.2024	01.01.2025 - 31.12.2025	01.01.2026 - 31.12.2026	01.01.2027 - 31.12.2027	01.01.2028 - 31.12.2028	01.01.2029 - 31.12.2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekti	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
246501464 - Simonkallion koulu: korjaus ja muutostöitä	4 - Tikkurila -	8 300 000	50 000	100 000	3 100 000	5 000 000	100 000	0	0	0	0	0	0
246502092 - Simonkylän koulu; pihan pp	4 - Tikkurila -	0	400 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
246108452 - Vantaan museon hissi	4 - Tikkurila -	120 000	120 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
246201584 - VARIA Hiekkaharju peruskorjaus	4 - Tikkurila -	24 800 000	0	0	0	0	300 000	4 000 000	11 900 000	8 400 000	200 000	0	0
346201594 - VARIA/Hiekkharjun tp; laitehank.	4 - Tikkurila -	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
246301792 - Viertolan koulu,	4 - Tikkurila -	0	0	0	0	0	0	400 000	5 300 000	5 300 000	100 000	0	0
246203282 - Jokiniemen ala-asteen korjaus- ja muutostyöt	----- --	9 500 000	400 000	0	0	0	0	400 000	3 800 000	5 200 000	100 000	0	0
242301432 - Kanniston koulun pintaremontti	----- --	0	0	0	0	50 000	1 000 000	0	0	0	0	0	0
5003.2 - SIVI PÄIVÄKODIT		1 695 000	4 920 000	4 290 000	3 660 000	4 490 000	4 060 000	4 290 000	4 290 000	4 290 000	4 290 000	4 290 000	4 290 000
B291213302 - Siv / Päiväkodit ; Mr-varaus	0 - --	0	600 000	200 000	0	0	600 000	3 600 000	3 600 000	3 600 000	3 600 000	3 600 000	3 600 000
B291213502 - Siv / Päiväkodit ; Mr-varaus	0 - --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B291213602 - Siv / Päiväkodit ; Mr-varaus /Pihakorjaukset	0 - --	0	230 000	0	0	230 000	230 000	690 000	690 000	690 000	690 000	690 000	690 000
237200942 - Hansin päiväkot	72 - Asola --	0	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
237200642 - Rekolanmäen päiväkot lattiamattojen vaihto ja sisämaalausta	72 - Asola --	200 000	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34914 - Peltovuoren päiväkodin osittainen perusparannus	3 - Aviapolis --	0	0	0	0	0	600 000	0	0	0	0	0	0
MSC34900 - Riihipellon päiväkot	3 - Aviapolis --	0	0	0	0	600 000	0	0	0	0	0	0	0
MSC34917 - Hepopuiston päiväkodin osittainen peruskorjaus	7 - Hakunila --	0	0	0	0	0	600 000	0	0	0	0	0	0
MSC34896 - Nissaksen päiväkodin osittainen perusparannus	7 - Hakunila --	0	0	0	0	600 000	0	0	0	0	0	0	0
239500792 - Rajakylän päiväkot; ositt. Peruskorj.	7 - Hakunila --	0	170 000	170 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34881 - Ravurin ja lisärakennuksen osittainen peruskorjaus	7 - Hakunila --	0	0	0	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32189 - Hämevaaran pk julkisivun kunnostus ja ikk sekä ulko-ovien uusim	11 - Hämevaara -	130 000	130 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC35039 - Lipunkantajen pvk:n julkisivujen ja räystäiden kunnostus	23 - Kivistö -	80 000	0	80 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
237409252 - Koskimyllyn päiväkot, osittainen peruskorjaus	5 - Koivukylä --	0	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34895 - Päiväkummun päiväkodin osittainen perusparannus	5 - Koivukylä --	0	0	0	0	600 000	0	0	0	0	0	0	0

			01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023	01.01.2024	01.01.2025	01.01.2026	01.01.2027	01.01.2028	01.01.2029
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2026	31.12.2027	31.12.2028	31.12.2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekti	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
MSC34879 - Seljapolun päiväkot	5 - Koivukylä --	0	0	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34890 - Tarhapuiston päiväkodin osittainen perusparannus	5 - Koivukylä --	0	0	0	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0
237000172 - Piilipuun pk.ulkopuolen kunnostus ja maalaus sekä ovien uusim.	70 - Koivukylä --	70 000	70 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34916 - Ankkalammen päiväkodin osittainen peruskorjaus	6 - Korso --	0	0	0	0	0	600 000	0	0	0	0	0	0
238300632 - Ilvespuiston päiväkot; Up. Kunn. ja maalaus	6 - Korso --	25 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34891 - Kiirunatien päiväkodin kunnossapitokorjaukset	6 - Korso --	200 000	0	0	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32418 - Maarukan päiväkot pihan peruskorjaus	6 - Korso --	0	230 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
238000452 - Matarin päiväkot, osittainen peruskorjaus	6 - Korso --	0	500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32419 - Nikinmäen päiväkot pihan peruskorjaus	6 - Korso --	0	0	230 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32422 - Saturnuksen päiväkot pihan peruskorjaus	6 - Korso --	0	0	0	230 000	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32420 - Tähdennon päiväkot pihan peruskorjaus	6 - Korso --	0	0	230 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34910 - Vallinojan päiväkodin pihan perusparannus	6 - Korso --	0	0	0	0	230 000	0	0	0	0	0	0	0
238801262 - Vallinojan päiväkot osittainen peruskorjaus	6 - Korso --	0	0	0	0	800 000	0	0	0	0	0	0	0
MSC32185 - Ankkalammen päiväkodin julkisivujen kunnostus	81 - Korso --	80 000	80 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34898 - Jönsäksen päiväkodin osittainen perusparannus	1 - Myyrmäki --	0	0	0	0	600 000	0	0	0	0	0	0	0
MSC34915 - Kimaran päiväkodin osittainen peruskorjaus	1 - Myyrmäki --	0	0	0	0	0	600 000	0	0	0	0	0	0
MSC34878 - Kukinpolun päiväkodin osittainen perusparannus	1 - Myyrmäki --	0	0	0	0	600 000	0	0	0	0	0	0	0
231504092 - Louhelan päiväkodin osittainen peruskorjaus	1 - Myyrmäki --	0	0	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32417 - Louhelan päiväkodin pihan peruskorjaus	1 - Myyrmäki --	0	230 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
231201382 - Pähkinäsärkijän päiväkot osittainen peruskorjaus	1 - Myyrmäki --	0	0	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32421 - Patotien päiväkokodin pihan peruskorjaus	1 - Myyrmäki --	0	0	0	230 000	0	0	0	0	0	0	0	0
231505092 - Solkikujan päiväkot; ositt. peruskorj.	1 - Myyrmäki --	350 000	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34877 - Vapaalan päiväkodin osittainen perusparannus	1 - Myyrmäki --	0	0	0	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0
231402982 - Varistoniityn päiväkot osittainen peruskorjaus	1 - Myyrmäki --	0	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

			01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023	01.01.2024	01.01.2025	01.01.2026	01.01.2027	01.01.2028	01.01.2029
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2026	31.12.2027	31.12.2028	31.12.2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekti	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
MSC34882 - Ylästön päiväkodin perusparannus	1 - Myyrmäki --	0	0	0	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC35037 - Illenpihan pvk:n julkisivujen kunnostus	51 - Pakkala --	40 000	0	40 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC35049 - Mistelin päiväkodin piha-aidan uusiminen	67 - Ruskeasanta --	50 000	0	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
236202582 - Jokiniemen päiväkotiosittainen peruskorjaus	4 - Tikkurila -	0	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34880 - Kämmeikkäpuiston päiväkodin osittainen perusparannus	4 - Tikkurila -	0	0	0	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34912 - Mistelin päiväkodin osittainen peruskorjaus	4 - Tikkurila -	0	0	0	0	0	600 000	0	0	0	0	0	0
MSC32425 - Mistelin päiväkotin peruskorjaus	4 - Tikkurila -	0	0	0	0	0	230 000	0	0	0	0	0	0
MSC32423 - Ristipuron päiväkotin peruskorjaus	4 - Tikkurila -	0	0	0	0	230 000	0	0	0	0	0	0	0
236203072 - Ruokopillin päiväkotiosittainen peruskorjaus	4 - Tikkurila -	0	0	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32424 - Ruokopillin päiväkotin peruskorjaus	4 - Tikkurila -	0	0	230 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
236300142 - Urheilupuiston päiväkoti; ositt. peruskorj.	4 - Tikkurila -	380 000	0	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC33066 - Lehdokin päiväkoti uusi uuni	61 - Tikkurila --	15 000	15 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC33067 - Kurjenpolven päiväkoti uusi uuni	63 - Viertola --	15 000	15 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC35035 - Peltovuoren päiväkodin puuaidan uusiminen	40 - Ylästö --	30 000	0	30 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC35038 - Ylästön pvk:n ulko-ovien uusiminen	40 - Ylästö --	30 000	0	30 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.3 - SIVI VAPAA-AIKAPALVELUT		2 985 016	4 140 000	9 640 000	2 060 000	1 500 000	6 450 000	6 250 000	1 550 000	5 400 000	10 200 000	2 700 000	1 200 000
240008942 - Bjurs; harmaavesijärjestelmä	0 - --	0	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
230001472 - Palojärven leirikeskus, harmaavesijärjestelmä	0 - --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B291216301 - Vapas; Mr-varaus	0 - --	0	400 000	400 000	400 000	400 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000
269409612 - Håkansbölen kartanon talousrakennuksien korjaustyöt	7 - Hakunila --	2 080 000	50 000	2 030 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
269409432 - Håkansbölen kartano; pääarakennus	7 - Hakunila --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
269409522 - Håkansbölen kartano, pehtoorin talo; per. par.	7 - Hakunila --	0	30 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
219402143 - Hakunilan kalliosuoja, korjaukset	7 - Hakunila --	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
249406692 - Hakunilan uh; pys. Paikkojen lis.	7 - Hakunila --	200 000	0	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0

			01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023	01.01.2024	01.01.2025	01.01.2026	01.01.2027	01.01.2028	01.01.2029
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2026	31.12.2027	31.12.2028	31.12.2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekti	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
249406682 - Hakunilan uimahalli; Terapi- altaan korjaaminen	7 - Hakunila --	0	250 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32065 - Helsingin skolan lähiliikuntapaikka	69 - Helsingin pitäjän kirkonkylä --	0	30 000	320 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32064 - Kaivokselan koulun lähiliikuntapaikka	16 - Kaivoksela --	0	30 000	320 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32067 - Vierumäen koulun lähiliikuntapaikka	81 - Korso --	0	0	30 000	320 000	0	0	0	0	0	0	0	0
241700783 - Martinlaakson uimahallin julkisivujen kunnostus	17 - Martinlaakso --	600 000	0	700 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32054 - Leppäkorven koulun lähiliikuntapaikka	83 - Metsola --	0	0	30 000	320 000	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32066 - Mikkolan koulun lähiliikuntapaikka	82 - Mikkola --	0	0	30 000	320 000	0	0	0	0	0	0	0	0
241700763 - Martinlaakson uimahalli; vaiheet 1, 2 ja 3	1 - Myyrmäki --	0	0	0	0	750 000	0	0	0	0	0	0	0
241502964 - Myyrmäen urheilutalo, uimahallin peruskorjaus	15 - Myyrmäki --	0	0	0	0	0	0	0	300 000	4 200 000	9 000 000	1 500 000	0
MSC32056 - Nikinmäen koulun lähiliikuntapaikka	86 - Nikinmäki --	0	320 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32052 - Seutulan koulun lähiliikuntapaikka	33 - Seutula --	0	30 000	320 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
246202882 - Nuorisotila Vernissa, perusparannus	4 - Tikkurila - -	0	120 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
246104833 - Tikkurilan kirjastotalo	4 - Tikkurila - -	0	0	0	50 000	350 000	5 250 000	5 050 000	50 000	0	0	0	0
246300573 - Tikkurilan uimahalli; perusparannus	4 - Tikkurila - -	0	700 000	30 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
246302012 - Tikkurilan up:n huoltorak.; peruskorj.	4 - Tikkurila - -	0	30 000	30 000	550 000	0	0	0	0	0	0	0	0
246107342 - Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Orvokki	61 - Tikkurila --	5 016	2 100 000	5 200 000	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0
5004 - MATO		0	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
B291214301 - Mato; Mr-varaus	0 - --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B291214401 - Mato; Mr-varaus	0 - --	0	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
B291214601 - Mato; Mr-varaus	0 - --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5005 - TIKE		2 010 000	3 510 000	9 480 000	10 990 000	8 500 000	8 500 000	8 500 000	8 500 000	8 500 000	8 500 000	8 500 000	8 500 000
291200002 - Energiakatselmukset, energiansäästö ja elohopea valaistuksen uus	0 - --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

			01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023	01.01.2024	01.01.2025	01.01.2026	01.01.2027	01.01.2028	01.01.2029
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2026	31.12.2027	31.12.2028	31.12.2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekti	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
MSC35053 - Kehys ylläpidettävien rakennusten energiatehokkuustoimenpiteille	0 - --	1 000 000	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
B291215302 - Tike/ Mr-varaus (ulkovaippa, asunnot, keittiöt yms.)	0 - --	0	1 010 000	1 490 000	3 990 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
B291215602 - Tike/ Mr-varaus (ulkovaippa, asunnot, keittiöt yms.)	0 - --	0	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
B291215401 - Tike/ Sisäilmaongelmat ; Mr-varaus	0 - --	0	2 500 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
B291215601 - Tike/ Sisäilmaongelmat ; Mr-varaus	0 - --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
228302099 - PERUSPARANNUKSET/KESKUSH.PIENE	6 - Korso --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC35040 - Solkikujan pvk vesikaton maalaus ja vesikourujen uusiminen	15 - Myyrmäki --	60 000	0	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC35042 - Rekolan koulun pihan alueellisia korjauksia	73 - Rekola -	50 000	0	40 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC35048 - Kaunialan V-osan katon korjaus	----- --	900 000	0	900 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5009 - ERITTELEMÄTTÖMÄT KIINTEISTÖT		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
291200003 - Valvontajärjestelmät	0 - --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Liite 1. Uudisrakentaminen 2020-2029

Valuutta: EUR

			2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekti	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
INV 20 - 29 - Investointiohjelma 2020 - 2029		192 202 080	35 090 000	32 030 000	42 250 000	42 690 000	46 370 000	70 890 000	53 160 000	48 070 000	51 550 000	26 620 000	2 920 000
5001 - KONSAS		0	550 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
1911000 - Uudisrak / budjetti	0 - --	0	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
1370105 - Asukastupa Leinelä (Konsas hanke)	5 - Koivukylä --	0	300 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5002 - SOSTER		2 300 000	20 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1361200 - Kuuselan perhekuntoutuskeskus, lisärakennus	61 - Tikkurila --	2 300 000	20 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.1 - SIVI KOULUT		75 232 000	15 900 000	10 930 000	8 150 000	13 020 000	21 450 000	35 500 000	20 800 000	14 000 000	27 530 000	15 550 000	200 000
B1001012 - Aviapoliksen lukio	3 - Aviapolis -	0	0	0	0	100 000	2 000 000	20 000 000	13 500 000	350 000	50 000	0	0
1452010 - Aviapoliksen päiväkoti ja koulu sekä nuorisotilaa (Atomi)	3 - Aviapolis -	21 800 000	200 000	300 000	2 000 000	9 700 000	9 600 000	200 000	0	0	0	0	0
B1001036 - Aviapoliksen yhtenäiskoulu	3 - Aviapolis -	0	0	0	0	0	0	0	50 000	750 000	9 200 000	7 900 000	100 000
1451174 - Pakkalan paviljonki koulu /Backaksen päiväkoti	3 - Aviapolis -	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50 000	0
1423045 - Aurinkokiven koulu ja päiväkoti	2 - Kivistö --	0	6 400 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1423040 - Kanniston koulu II-vaihe (sis mus. opisto ja kuvataidekoulu)	2 - Kivistö --	19 050 000	0	0	500 000	1 500 000	8 500 000	8 400 000	150 000	0	0	0	0
1422050 - Keimolanmäen koulu ja päiväkoti	2 - Kivistö --	0	0	0	0	0	0	0	100 000	1 000 000	12 900 000	7 500 000	100 000
1483004 - Leppäkorven koulun laajennus	6 - Korso --	14 100 000	700 000	8 500 000	4 800 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0
B1001076 - Koillis-Vantaan liikuntahalli	84 - Leppäkorpi --	0	0	0	50 000	50 000	300 000	6 600 000	500 000	0	0	0	0
1417122 - Hämeenkyllän koulun väistötila	1 - Myyrmäki --	0	0	0	0	0	230 000	0	0	0	0	0	0
B1001056 - Myyrmäki/Kaivoksela paviljonkikoulu perustukset ja pihat	1 - Myyrmäki --	0	0	0	0	20 000	800 000	0	0	0	80 000	0	0

			2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekti	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
B1001050 - Ojahaan peruskoulu	1 - Myyrmäki --	14 400 000	0	0	0	0	0	100 000	1 500 000	7 500 000	5 200 000	100 000	0
1413040 - Rajatorpan uusi koulu	1 - Myyrmäki --	0	8 400 000	2 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1415013 - Uomarinteen koulun laajennus, sis. ph-tiloja	15 - Myyrmäki --	5 282 000	200 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1415031 - Vaskivuoren lukion laajennus	15 - Myyrmäki --	0	0	30 000	800 000	1 600 000	20 000	0	0	0	0	0	0
B1001039 - Tikkurilan koulun laajennus	4 - Tikkurila --	0	0	0	0	0	0	200 000	5 000 000	4 400 000	100 000	0	0
5003.2 - SIVI PÄIVÄKODIT		94 670 080	17 150 000	19 830 000	30 600 000	27 930 000	19 300 000	23 170 000	23 110 000	20 730 000	23 500 000	10 750 000	2 400 000
B1001052 - Aviapoliksen päiväkoti II	3 - Aviapolis -	7 100 000	0	0	0	0	0	0	100 000	3 150 000	4 100 000	50 000	0
B1001058 - Aviapoliksen uusi päiväkoti	3 - Aviapolis -	7 100 000	0	0	0	0	100 000	3 150 000	4 100 000	50 000	0	0	0
1351030 - Illenpihan tp. Pvk.	3 - Aviapolis -	0	0	70 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1394121 - Hakunilan uusi päiväkoti	7 - Hakunila -	0	3 200 000	30 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1396020 - Itä-Hakkilan päiväkoti	7 - Hakunila -	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1001047 - Itä-Vantaan ruotsinkielinen päiväkoti	7 - Hakunila -	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50 000	2 300 000	2 300 000
B1001060 - Kaskelan päiväkoti	7 - Hakunila -	6 100 000	0	0	100 000	2 600 000	3 650 000	50 000	0	0	0	0	0
1391061 - Länsimäen pvk	7 - Hakunila -	8 500 000	50 000	3 600 000	4 800 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0
1391056 - Länsimäen tp. Paviljonki pvk.	7 - Hakunila -	0	0	0	0	230 000	0	0	0	0	0	0	0
1395040 - Latukujan pavilj. pvk (ent. Rajakylän tilap. pvk.)	7 - Hakunila -	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1395104 - Rajakylän tp. Pvk.	7 - Hakunila -	0	0	0	0	0	0	0	80 000	0	0	0	0
B1001072 - Kaskelan II päiväkoti	94 - Hakunila --	0	0	0	0	0	0	0	150 000	2 800 000	2 900 000	50 000	0
1422010 - Keimolanmäen vuokrapaviljonki päiväkoti ja alakoulutiloja	2 - Kivistö --	0	1 300 000	50 000	0	0	0	0	0	220 000	0	0	0
B1001051 - Kivistön päiväkoti III a hyväksytty KV 11/2017	2 - Kivistö --	7 100 000	0	0	0	100 000	3 150 000	4 100 000	50 000	0	0	0	0
B1001057 - Kivistön päiväkoti IV	2 - Kivistö --	7 100 000	0	0	0	0	100 000	3 150 000	4 100 000	50 000	0	0	0
1323065 - Kivistön tp. Päiväkoti (Kanniston koulun tontilla)	2 - Kivistö --	0	0	0	0	50 000	0	0	0	0	0	0	0
B1001067 - Kivistön V päiväkoti	2 - Kivistö --	0	0	0	0	0	0	0	0	100 000	3 150 000	4 100 000	50 000
1323060 - Kivistön päiväkoti II	23 - Kivistö --	0	0	200 000	3 150 000	4 400 000	50 000	0	0	0	0	0	0

			2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekti	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
1323051 - Ruusupuun päiväkot (ent. Kivistön päiväkot)	23 - Kivistö --	9 300 000	100 000	300 000	4 000 000	4 900 000	100 000	0	0	0	0	0	0
B1001074 - Koivukylän uusi päiväkot	5 - Koivukylä --	0	0	0	0	0	200 000	3 150 000	4 400 000	50 000	0	0	0
1370060 - Talvikkitien tilap. pvk	5 - Koivukylä --	0	0	0	0	0	0	0	0	330 000	0	0	0
1388020 - Matarin päiväkot	6 - Korso --	0	0	0	0	0	100 000	2 300 000	3 250 000	50 000	0	0	0
B1001061 - Leppäkorven uusi päiväkot	84 - Leppäkorpi --	0	0	0	0	0	0	0	150 000	2 800 000	2 900 000	50 000	0
B1001021 - Mårtensdals kampus (päiväk+keittiölaaj), pihan lähiliikuntapaikka	17 - Martinlaakso --	7 100 000	0	0	350 000	2 700 000	4 000 000	50 000	0	0	0	0	0
1001071 - Viherpuiston päiväkot	17 - Martinlaakso --	0	0	0	0	0	0	0	200 000	3 400 000	3 100 000	50 000	0
1316020 - Kaivokselan II- päiväkot	1 - Myyrmäki --	0	6 000 000	2 800 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0
1315208 - Kelokuusen päiväkot (ent. Raappavuoren pvk.)	1 - Myyrmäki --	0	0	0	200 000	3 150 000	4 400 000	50 000	0	0	0	0	0
1315089 - Uomarinteen päiväkot	1 - Myyrmäki --	0	0	2 750 000	3 450 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0
1317119 - Martinlaakson päiväkot	15 - Myyrmäki --	6 190 080	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1315111 - Patotien päiväkot	15 - Myyrmäki --	7 100 000	0	200 000	3 150 000	4 400 000	50 000	0	0	0	0	0	0
B1001075 - Latupuiston päiväkot	95 - Rajakylä --	0	0	0	0	0	150 000	2 800 000	2 900 000	50 000	0	0	0
1462032 - Jokiniemen ala-astekoulun laajennus päiväkotitiloilla	4 - Tikkurila --	11 900 000	300 000	4 200 000	7 200 000	200 000	0	0	0	0	0	0	0
B1001037 - Kielotien vuokrapäiväkot ja leikkiapiha puistoon	4 - Tikkurila --	330 000	0	0	0	0	0	170 000	160 000	0	0	0	0
B1001066 - Tikkurilan alueen päiväkot	4 - Tikkurila --	0	0	0	0	0	0	0	0	100 000	3 150 000	4 100 000	50 000
1361362 - Tikkurilan päiväkot	4 - Tikkurila --	0	4 800 000	30 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1001054 - Tikkurilan pvk II	4 - Tikkurila --	0	0	0	0	0	0	100 000	3 150 000	4 100 000	50 000	0	0
1363144 - Tikkurilan tp. Pvk.	4 - Tikkurila --	0	0	0	0	0	0	0	170 000	0	0	0	0
B1001013 - Tikkurila; Tp. Päiväkot väistötilaksi	4 - Tikkurila --	0	0	0	0	0	0	0	0	330 000	0	0	0
1361046 - Veturin pvk	4 - Tikkurila --	250 000	1 400 000	5 200 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0
B1001073 - Vapaalan päiväkodin uusi paviljonki / perustukset	13 - Vapaala --	0	0	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1001064 - Hämeenkyllän/Pähkinärinteen päiväkot	14 - Varisto --	0	0	0	0	100 000	3 150 000	4 100 000	50 000	0	0	0	0
1363095 - Lauhatien päiväkot	63 - Viertola -	9 500 000	0	300 000	4 100 000	5 000 000	100 000	0	0	0	0	0	0
B1001068 - Myyrmäen alueen päiväkot	----- --	0	0	0	0	0	0	0	100 000	3 150 000	4 100 000	50 000	0

			2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekti	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
5003.3 - SIVI VAPAA-AIKAPALVELUT		18 000 000	1 300 000	900 000	1 280 000	1 370 000	5 200 000	9 600 000	1 530 000	420 000	0	0	0
1451130 - Kartanokosken up. huoltorakennus	3 - Aviapolis - -	0	20 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1001077 - Hakunilan urheilupuiston huoltotilojen laajentaminen	7 - Hakunila - -	0	0	0	30 000	470 000	0	0	0	0	0	0	0
B1001078 - Hevoshaan urheiluhallitilat	7 - Hakunila - -	500 000	0	500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1001063 - Keimolanmäen koulun lähiliikuntapaikka	2 - Kivistö --	0	0	0	0	0	0	0	30 000	320 000	0	0	0
B1001070 - Koillis-Vantaan uimahalli	6 - Korso --	17 500 000	0	0	200 000	900 000	5 200 000	9 600 000	1 500 000	100 000	0	0	0
1481053 - Korson urh. k. huoltotila	6 - Korso --	0	320 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1417123 - Martinlaakson urh.k. huoltotila	1 - Myyrmäki --	0	310 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1415214 - Myyrmäen urheilupuiston huoltorakennus	1 - Myyrmäki --	0	550 000	300 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1001043 - Tikkurilan urh.p. Huoltorak.	4 - Tikkurila --	0	100 000	100 000	1 050 000	0	0	0	0	0	0	0	0
5004 - MATO		2 000 000	170 000	120 000	1 970 000	120 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000
B1001007 - Palveluverkkoon liitt. Selvitykset	0 - --	0	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
B1001006 - Ytv:lle vuokr. Linja-autoliik. Wc-tilat	0 - --	0	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
1633107 - Katrinebergin maatila; katos + konehalli	2 - Kivistö --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34927 - Koisotie 7. Kaupunkimittauksen ja maatumkimuksen uusi tukikohta.	68 - Koivuhaka --	2 000 000	0	50 000	1 900 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0
1517118 - Voimalatien tukikohta,puuntyöstötila	1 - Myyrmäki --	0	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5005 - TIKE		0	0	0	0	0	100 000	2 300 000	7 400 000	12 600 000	200 000	0	0
B1001024 - Keskuskeittiö	0 - --	0	0	0	0	0	100 000	2 300 000	7 400 000	12 600 000	200 000	0	0

Vuokrahankkeet VAV

Valuutta: EUR

			2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekti	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
INV 20 - 29 - Investointiohjelma 2020 - 2029		182 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5002 - SOSTER		182 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003004 - Kehitysvammaisten asumista (40 as. asuntokannasta)	0 - --	5 800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003011 - Hakunilan vanhustenkeskus	7 - Hakunila --	45 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003003 - 15 asuntoa kehitysvammaisille Kivistöön	2 - Kivistö --	1 300 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003005 - Kehitysvamm. Asumisyks. (10 as.) (halutaan tonttivar./soster)	2 - Kivistö --	900 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003006 - Kivistön vanhustenkeskus	2 - Kivistö --	45 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003002 - Myyrmäen vanhustenkeskus (Ruukkupiha 2)	1 - Myyrmäki --	40 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003009 - Koisoniittyhanke erityisasumiskodit, 5 asuntoa (tuvat)	4 - Tikkurila --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003010 - Koisoniittyhanke tehost. palveluas. 36 kpl ja kumppanuustila	4 - Tikkurila --	8 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003007 - Tikkurilan vanhustenkeskus	4 - Tikkurila --	36 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32775 - Kehitysvammaisten asumisyks. 15 asuntoa, Orvokkirinne 4, Tikkuri	61 - Tikkurila --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Vuokrahankkeet VTK Kiinteistöt Oy

Valuutta: EUR

			2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekti	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
INV 20 - 29 - Investointiohjelma 2020 - 2029		233 260 000	14 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5002 - SOSTER		128 200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
137409532 - Koivukylän sta; hammashoitohuoneet	5 - Koivukylä --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003034 - Tikkurilan Hyvinvointikeskus	4 - Tikkurila --	128 200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34872 - Karsikkokuja 17 Perhekeskus	----- --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34883 - Myyrmäen terveysasema potilastoimiston muutostyöt	----- --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003 - SIVI		94 300 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1425015 - Vehkalan ammatillinen oppilaitos	2 - Kivistö --	86 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC35370 - Varia Hiekkaharju laajennus, mm. ruokala	4 - Tikkurila --	3 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC31935 - Varia Hiekkaharjun peruskorjaus, VTK:n omistamissa tiloissa	4 - Tikkurila --	5 300 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.1 - SIVI KOULUT		9 900 000	14 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003018 - Kansainvälinen koulu, pintaremontti VTK	3 - Aviapolis --	1 100 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003019 - Kartanonkosken koulu, pintaremontti	3 - Aviapolis --	1 400 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003020 - UR Ylästön koulu II (VTK)	3 - Aviapolis --	5 900 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003017 - Varia Rälssitie , ulkovaipan peruskorjaus ja IV-korjauksia	3 - Aviapolis --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003021 - Ylästön koulun pihan lähiliikuntapaikka (VTK)	3 - Aviapolis --	300 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003022 - Ylästön koulu, pintaremontti	3 - Aviapolis --	700 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32780 - Ylästön nykyisen koulun muutostyöt	3 - Aviapolis --	500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

			2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekt	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
1414035 - Hämeenkylässä koulu	1 - Myyrämäki --	0	14 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.2 - SIVI PÄIVÄKODIT		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34886 - Korson uusi päiväkot	81 - Korso - -	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34866 - Jokiuoman päiväkot	1 - Myyrämäki --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.3 - SIVI VAPAA-AIKAPALVELUT		860 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003014 - VTK Lumon lukio, nuorisotila Lumoon muutostyö	6 - Korso --	860 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5004 - MATO		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003051 - Tikkurilan alueen toimistohankkeet / yht. eri toimialat	0 - --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Vuokrahankkeet muut konserniyhtiöt

Valuutta: EUR

			2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekti	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
INV 20 - 29 - Investointiohjelma 2020 - 2029		28 800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5001.3 - PELA		6 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003037 - Klaukkala/Kivistö paloasema (ent Luhtaanmäki, yht Nurmijärvi)	2 - Kivistö --	6 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003039 - Päivystys Saku -tilat (1 sairausauto) Tikkurilasta	4 - Tikkurila --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5002 - SOSTER		22 800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003036 - Kivistön sotekeskus	2 - Kivistö --	22 800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003 - SIVI		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32114 - Taidemuseo Artsin uudet, korvaavat tilat - selvitys	1 - Myyrmäki --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Vuokrahankkeet Ulkopuoliset

Valuutta: EUR

			2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekti	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
INV 20 - 29 - Investointiohjelma 2020 - 2029		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5001 - KONSAS		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003042 - Lännen Valo (uusi toimintakesk vapautuviin tiloihin)	0 - --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC26875 - Koivukylän asukastila kirjaston yhteyteen	5 - Koivukylä --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34901 - TYPAn Länsi-Vantaan palvelupiste	1 - Myyrmäki --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34922 - Aviapoliksen asukastilat	----- --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34923 - Hakunilan asukastilat	----- --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34921 - Myyrmäen asukastilat	----- --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC31875 - Tikkurilan uudet asukastilat	----- --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5001.3 - PELA		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1115213 - Ensihoidon päiv. asema 1 -Myyrmäki	1 - Myyrmäki --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5002 - SOSTER		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003047 - Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2019	0 - --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003048 - Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2020	0 - --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003049 - Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2022	0 - --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003050 - Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2023	0 - --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003045 - Terveysasemalle tiloja Kivistöön tulevasta kauppakeskuksesta	2 - Kivistö --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC35433 - Lastensuojelun tilojen yhdistäminen - tarveselvitys	4 - Tikkurila --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003 - SIVI		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34869 - Lastenkulttuuritalo Pessin korvaavat tilat	61 - Tikkurila --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.1 - SIVI KOULUT		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

			2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekti	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
MSC32530 - Myyrmäki/ Kaivoksela paviljonkikoulutilojen vuokraus	1 - Myyrmäki --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.2 - SIVI PÄIVÄKODIT		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32076 - Keimolanmäen vuokrapaviljonki päiväkotia alakoulutiloja	2 - Kivistö --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC33613 - Korson päiväkodin paviljonki, tp	81 - Korso -	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32781 - Kielotien vuokrattavat päiväkotitilat	4 - Tikkurila --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34889 - Vapaalan päiväkodin uusi paviljonki	13 - Vapaala --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.3 - SIVI VAPAA-AIKAPALVELUT		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003044 - Kirjastopiste-, kulttuuri- ja nuorisotilat Kivistön kauppakesk	2 - Kivistö --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003055 - Koivukylän kirjasto	5 - Koivukylä --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Lunastukset

Valuutta: EUR

			2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekti	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
INV 20 - 29 - Investointiohjelma 2020 - 2029		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.2 - SIVI PÄIVÄKODIT		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1003060 - Ulrikan päiväkotin lunastus (2019) 3 M€?	5 - Koivukylä - -	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC35052 - Illepuiston päiväkodin lunastus 2022-2024	-----	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Liite 3. Vuokra- ja osaketilojen muutos- ja korjaustyöt 2020-2029

Valuutta: EUR

			01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023	01.01.2024	01.01.2025	01.01.2026	01.01.2027	01.01.2028	01.01.2029
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2026	31.12.2027	31.12.2028	31.12.2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekti	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
INV 20 - 29 - Investointiohjelma 2020 - 2029		1 470 000	2 240 000	2 070 000	1 830 000	1 780 000	1 780 000	1 780 000	1 780 000	1 780 000	1 780 000	1 780 000	1 780 000
5001 - KONSAS		0	30 000	150 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
B191311301 - Kehä; Mr- varaus	0 - --	0	30 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
MSC34925 - Asukastila Lummetie 2 tilanjakajaseinän rakentaminen	-----	0	0	30 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5001.2 - TYÖTERVEYS		0	90 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32524 - Kielotie 11 työterveyden toimitilan korjaustöitä	4 - Tikkurila --	0	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32525 - Pasilan työterveyden toimitilojen korjausta	-----	0	40 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5001.3 - PELA		0	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
B191317301 - KuPela Mr- varaus	0 - --	0	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
5002 - SOSTER		800 000	350 000	680 000	470 000	420 000	420 000	420 000	420 000	420 000	420 000	420 000	420 000
B191312401 - Sister; Mr- varaus	0 - --	0	200 000	420 000	420 000	420 000	420 000	420 000	420 000	420 000	420 000	420 000	420 000
MSC32040 - Hakunilan terveysasema 5 vastaanottoh korjaukset	7 - Hakunila --	30 000	30 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

			01.01.2019 - 31.12.2019	01.01.2020 - 31.12.2020	01.01.2021 - 31.12.2021	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2024 - 31.12.2024	01.01.2025 - 31.12.2025	01.01.2026 - 31.12.2026	01.01.2027 - 31.12.2027	01.01.2028 - 31.12.2028	01.01.2029 - 31.12.2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekti	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
129406882 - Hakunilan terveysas.; vastaanottoh.	7 - Hakunila --	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32039 - Koivukylän terveysasema ent. jalkahoito tilamuutoksia	5 - Koivukylä --	50 000	0	0	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0
137408192 - Koivukylänterveysasema; hammashoitotilat	5 - Koivukylä --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32041 - Korson terveysasema ovi- ja kulkumuutoksia	6 - Korso --	0	20 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC33786 - Korso-Rekola terveysaseman uusi päällekarkausjärjestelmä	6 - Korso --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
131502513 - Myyrmäen sta; pihakansi	1 - Myyrmäki --	450 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
131502592 - Myyrmäen st;; kuulutusjärj.	1 - Myyrmäki --	70 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
126100244 - Tikkurilan sosiaali- ja terveysasema - osittainen perusparannus	4 - Tikkurila --	0	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC35055 - Koivukylän terveysaseman opasteiden uusiminen	----- --	75 000	0	80 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC35054 - Korson terveysaseman opasteiden uusiminen	----- --	75 000	0	80 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34905 - Perheoikeudellisten asioiden tilojen remontti	----- --	0	0	20 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34907 - Puheterapian päällekarkausjärjestelmä	----- --	0	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC34885 - Tikkurilan terveysaseman fysio- ja ravitsemusterapian remontti	----- --	0	0	70 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.1 - SIVI KOULUT		30 000	150 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
B191313401 - Siv / Koulut ; Mr-varaus	0 - --	0	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
B191313601 - Siv / Koulut ; Mr-varaus	0 - --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

			01.01.2019 - 31.12.2019	01.01.2020 - 31.12.2020	01.01.2021 - 31.12.2021	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2024 - 31.12.2024	01.01.2025 - 31.12.2025	01.01.2026 - 31.12.2026	01.01.2027 - 31.12.2027	01.01.2028 - 31.12.2028	01.01.2029 - 31.12.2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekti	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
148104143 - Lumo, Korsokeskus; Salin LED valaistus	6 - Korso --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
248101353 - Ruusuvuoren koulu, uunin ja padan uusimiseen liittyvät työt	81 - Korso --	30 000	30 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
145200682 - VARIA/Aviapolis; lämmitysverkoston säätö	4 - Tikkurila --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.2 - SIVI PÄIVÄKODIT		210 000	580 000	580 000	580 000	580 000	580 000	580 000	580 000	580 000	580 000	580 000	580 000
B191313502 - Siv / Päiväkodit ; Mr-varaus	0 - --	0	0	0	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000
B191313602 - Siv / Päiväkodit ; Mr-varaus	0 - --	0	230 000	230 000	230 000	230 000	230 000	230 000	230 000	230 000	230 000	230 000	230 000
139401532 - Håkansbölen päiväkoti; pihatyö	7 - Hakunila --	210 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
131500452 - Koskikujan päiväkoti; Osittainen peruskorjaus	1 - Myyrmäki --	0	350 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
131200292 - Pähkinärinteen päiväkoti; Osittainen peruskorjaus	1 - Myyrmäki --	0	0	350 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.3 - SIVI VAPAA- AIKAPALVELUT		30 000	340 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000
B191316301 - Vapas; Mr- varaus	0 - --	0	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000
149403032 - Hakunilan nuorisotila	7 - Hakunila --	0	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
149100352 - Länsimäen kirjasto; ikkunakorjaukset	7 - Hakunila --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
141501612 - Myyrmäen jäähalli (v); korj.	1 - Myyrmäki --	30 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5004 - MATO		400 000	430 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
B191314301 - Mato; Mr- varaus	0 - --	0	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000

			01.01.2019 - 31.12.2019	01.01.2020 - 31.12.2020	01.01.2021 - 31.12.2021	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2024 - 31.12.2024	01.01.2025 - 31.12.2025	01.01.2026 - 31.12.2026	01.01.2027 - 31.12.2027	01.01.2028 - 31.12.2028	01.01.2029 - 31.12.2029
Investointisuunnitelma/ Asiakas/ Projekti	Alue	Kustannusarvio	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
MSC33008 - Asematie 10 väistötilat	4 - Tikkurila --	200 000	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC33007 - Asematie 6, väistötilat	4 - Tikkurila --	200 000	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC33699 - Kielotie 20, väistötilojen muutostyöt	-----	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC33700 - Kielotie 28, väistötilojen muutostyöt	-----	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5005 - TIKE		0	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
B191315401 - Tike; Mr- varaus SISÄILMAKORJAUS	0 - --	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSC32523 - VO- tilat Keittiöiden ja keittiölaitteiden määrärahavaraus	-----	0	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
MSC32522 - VO-tilojen sisäilmakorjauksien määrärahavaraus	-----	0	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000

10 § **Päätös oikaisuvaatimukseen tuntiopettajan määräaikaisen viran täyttämistä koskevasta päätöksestä/ AR**

VD/4702/01.01.01.01/2019

Biologian ja maantieteen tuntiopettajan virka on ollut haettavana 25.4.—10.6.2019 (www.vantaa.fi, www.oikotie.fi ja www.TE-palvelut.fi) täytettäväksi määräaikaisena ajalle 8.8.2019—31.7.2020.

Biologian ja maantieteen tuntiopettaja toimii Vantaan kaupungin toiminta-alueella nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulosalueella hoitaen biologian ja maantieteen tuntiopettajalle määriteltäviä tehtäviä. Viranhaitopaikka virkasuhteen alkaessa on Vantaan aikuislukio.

Rehtori teki viran täyttämistä koskevan päätöksen 28.6.2019 § 11/2019.

Päätöksestä on tehty 12.7.2019 oikaisuvaatimus, jossa vaaditaan, että päätös kumotaan ja valittaja valitaan virkaan tai saa korvauksia.

Virkaan valittu on perunut hakemuksensa 8.7.2019, joten viran täyttämistä koskeva päätös 28.6.2019 § 11/2019 on kumottu viranhaltijapäätöksellä 9.8.2019 § 26/2019.

Opetuslautakunta 16.9.2019 § 10

Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtaja va:n esitys:

Päätetään jättää oikaisuvaatimus rehtorin viranhaltijapäätöksestä 28.6.2019 § 11/2019 tutkimatta, koska päätös on kumottu viranhaltijapäätöksellä 9.8.2019 § 26/2019.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Asiakirjat: Viran täyttämistä koskevat päätökset ja oikaisuvaatimus liitteineen on tallennettu opetuslautakunnan extranetin salaisiin kansioihin.

Täytäntöönpano: Hallintoyksikkö:
- ote oikaisuvaatimuksen tekijälle

Muutoksenhakuohje: Kunnallisvalitus Helsingin hallinto-oikeudelle

Lisätiedot:

Tiia Vuoristo, 043 825 3003, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

11 § **Apulaisrehtorin viran (vakanssi 801805) perustaminen perusopetuksen tulosalueelle
1.8.2021 alkaen / IK**

VD/6795/01.01.00.00/2019

Kuntalain 11 luvun 88 §:n 1 momentin mukaan viran perustamisesta ja lakkauttamisesta päättää valtuusto tai hallintosäännössä määrätty kunnan muu toimielin.

Hallintosäännön 14 luvun 2 §:n 3 mom. mukaan asianomainen lautakunta ja liikelaitoksen johtokunta päättää muiden tehtäväalueensa virkojen perustamisesta, virkanimikkeistä ja kelpoisuusvaatimuksista sekä virkojen lakkauttamisesta ja virkanimikkeiden ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta.

Opetuslautakunta on kokouksessaan 6.11.2017 (§ 9) tehnyt päätöksen lakkauttaa Korson koulu sekä perustaa Leppäkorven yhtenäiskoulu 1.8.2021 alkaen. Perustettavaan Leppäkorven yhtenäiskouluun tarvitaan apulaisrehtorin virka.

Opetuslautakunta 16.9.2019 § 11

Perusopetuksen johtajan esitys:

Päätetään perustaa Leppäkorven yhtenäiskouluun apulaisrehtorin virka (vakanssi 801805) 1.8.2021 alkaen.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Hallintoyksikkö:
- Henkilöstöpalvelut
- Perusopetuksen tulosalue
- Sivistystoimen henkilöstöyksikkö

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus opetuslautakunnalle

Lisätiedot:

Ilkka Kalo, 040 707 1115, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

12 § Täyttämättömien virkasuhteisten vakanssien lakkauttaminen perusopetuksen tulosalueella / IK

VD/6343/01.01.00.00/2019

Kuntalain 11 luvun 88 §:n 1 momentin mukaan viran perustamisesta ja lakkauttamisesta päättää valtuusto tai hallintosäännössä määrätty kunnan muu toimielin.

Hallintosäännön 14 luvun 2 §:n 3 mom. mukaan asianomainen lautakunta ja liikelaitoksen johtokunta päättää muiden tehtäväalueensa virkojen perustamisesta, virkanimikkeistä ja kelpoisuusvaatimuksista sekä virkojen lakkauttamisesta ja virkanimikkeiden ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta.

Perusopetuksen tulosalueella on seuraavat täyttämättömät virkasuhteiset vakanssit, joille ei ole enää tarvetta:

800830	Erityiskoulun rehtori
801061	Erityiskoulun rehtori
801200	Erityiskoulun rehtori

Opetuslautakunta 16.9.2019 § 12

Perusopetuksen johtajan esitys:

Päätetään lakkauttaa yllä mainitut täyttämättömät erityiskoulun rehtorin vakanssit (800830, 801061, 801200).

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano:	Hallintoyksikkö:
	- Henkilöstöpalvelut
	- Perusopetuksen tulosalue
	- Sivistystoimen henkilöstöyksikkö

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus opetuslautakunnalle

Lisätiedot:

Ilkka Kalo, 040 707 1115, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

13 § Kuuden suurimman kaupungin varhaiskasvatuksen palvelut ja kustannukset vuonna 2018 / SA-V

VD/6988/00.04.01/2019

EU:n asettaman varhaiskasvatukseen osallistumisen tavoitearvon (ET 2020 -ohjelma) mukaan päämääränä on, että EU-maissa 95 prosenttia lapsista osallistuisi varhaiskasvatukseen (European Commission 2014). Varhaiskasvatukseen osallistuvien 4–6 vuotiaiden osuus oli vuonna 2018 Vantaalla 92,2 %. Muissa kuusikkokunnissa osuus vaihteli 91,4 % — 95,8 % välillä.

Vantaalla varhaiskasvatusikäisiä lapsia oli 16 424 vuonna 2018. Määrä väheni 19 lapsella edellisestä vuodesta (-0,1 %). Kuusikkokunnissa lasten määrä väheni yhteensä 1 080 lapsella (-0,9 %). Koko Suomessa varhaiskasvatusikäisten lasten määrä väheni -2,8 %.

Vieraskielisten lasten määrä kasvoi Vantaalla vuodessa 2,0 %. Vuonna 2018 vieraskielisiä varhaiskasvatusikäisiä lapsia oli Vantaalla 4 365 (26,6 %). Vieraskielisten lasten määrän kasvu oli Vantaalla ja Espoossa kuusikkokuntien suurinta ja varhaiskasvatusikäisistä vieraskielisten lasten osuus oli Vantaalla kuusikkokunnista suurin.

Tukea tarvitsevien lasten osuus oli Vantaalla 9,2 % (1 142 lasta), joka oli Kuusikkokuntien toiseksi korkein. Kuusikkokunnissa tukea tarvitsevien lasten osuus vaihteli 5,2 %—9,3 % välillä. Helsingissä tukea tarvitsevien lasten osuus oli korkein.

Kotihoidon tuella Vantaalla hoidettiin 20,8 % varhaiskasvatusikäisistä lapsista, joka oli Kuusikkokuntien korkein osuus. Muissa kuusikkokunnissa osuus vaihteli 16,2 %—19,3 %.

Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus oli Vantaalla 14,3 % vuonna 2018. Muissa kuusikkokunnissa yksityisen varhaiskasvatuksen osuus vaihteli 13,6 %—33,5 % välillä. Turussa yksityisen varhaiskasvatuksen osuus oli korkein.

Kunnallisten päiväkotien vuosikustannukset laskennallista lasta kohden olivat vuonna 2018 Vantaalla 10 096 €. Kustannukset nousivat edellisestä vuodesta 535€. Vantaalla tavanomaista korkeampi kustannusten nousu johtuu laajan varhaiskasvatusoikeuden palauttamisesta kaikille lapsille 1.8.2018 alkaen. Tampereella kustannukset olivat kuusikkokuntien alhaisimmat (9 022€) ja Espoossa kustannukset olivat korkeimmat (10 453€).

Opetuslautakunta 16.9.2019 § 13

Varhaiskasvatuksen johtajan esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi Kuuden suurimman kaupungin varhaiskasvatuksen palvelut ja kustannukset vuonna 2018.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

Esittelydiat/ Kuuden suurimman kaupungin varhaiskasvatuksen palvelut ja kustannukset vuonna 2018
- Diasarja kokonaisuudessaan/ Kuuden suurimman kaupungin varhaiskasvatuksen palvelut ja kustannukset vuonna 2018

- Raportti / Kuuden suurimman kaupungin varhaiskasvatuksen palvelut ja kustannukset vuonna 2018

Muutoksenhakuohje: Ei muutoksenhakuoikeutta/ Kuntalaki § 136

Lisätiedot:

Sole Askola-Vehviläinen, 0400 417 634, sole.askola-vehvilainen@vantaa.fi

Kuuden suurimman kaupungin varhaiskasvatuksen palvelut ja kustannukset vuonna 2018

12.8.2019

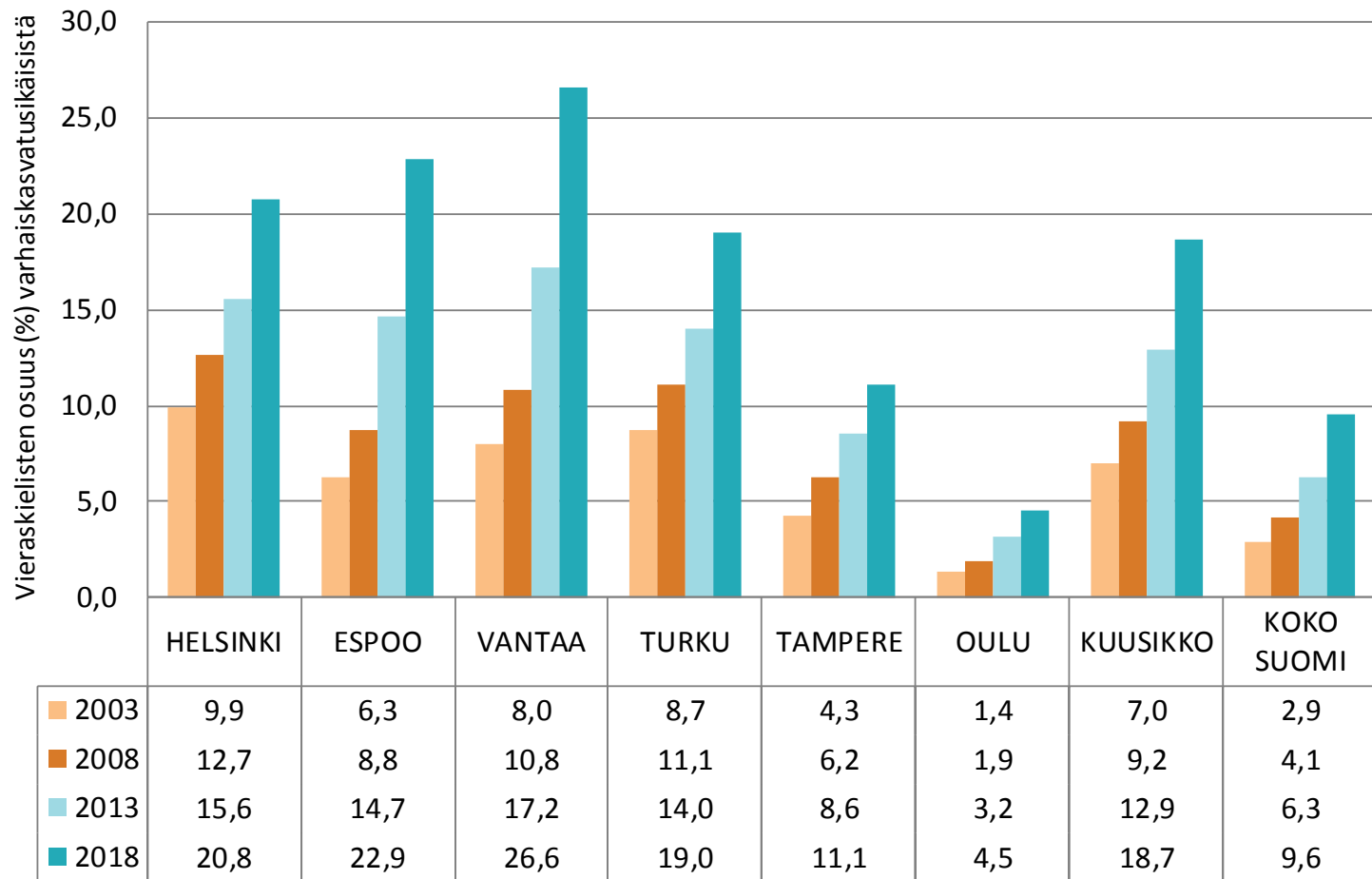
Kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) lasten osuus
koko Suomen varhaiskasvatusikäisistä lapsista
vuosina 2002–2018

	Lapset yhteensä Kuusikko	Lapset yhteensä koko Suomi	<i>Lapset Kuusikko/ koko Suomi (%)</i>
2002	98 912	357 485	27,7
2006	97 132	352 851	27,5
2010	105 264	368 222	28,6
2014	118 790	375 225	31,7
2018	118 619	349 213	34,0

Varhaiskasvatusikäiset (10kk–6v) ikäryhmittäin 31.12.2018 sekä muutos vuodesta 2017

	Lapset yhteensä	Määrän muutos	<i>Muutos</i> %	Alle 3- vuotiaat	<i>Muutos</i> %	3–6- vuotiaat	<i>Muutos</i> %
Helsinki	40 552	-25	-0,1	14 112	-2,6	26 440	1,4
Espoo	22 412	-217	-1,0	7 329	-1,4	15 083	-0,7
Vantaa	16 424	-19	-0,1	5 664	0,5	10 760	-0,5
Turku	10 495	-100	-0,9	3 643	-5,8	6 852	1,9
Tampere	13 848	-79	-0,6	4 740	-5,8	9 108	0,7
Oulu	14 889	-640	-4,1	4 799	-5,8	10 090	-3,3
Kuusikko	118 619	-1 080	-0,9	40 286	-2,7	78 333	0,1
Koko Suomi	349 213	-9 922	-2,8	112 695	-4,6	236 518	-1,9

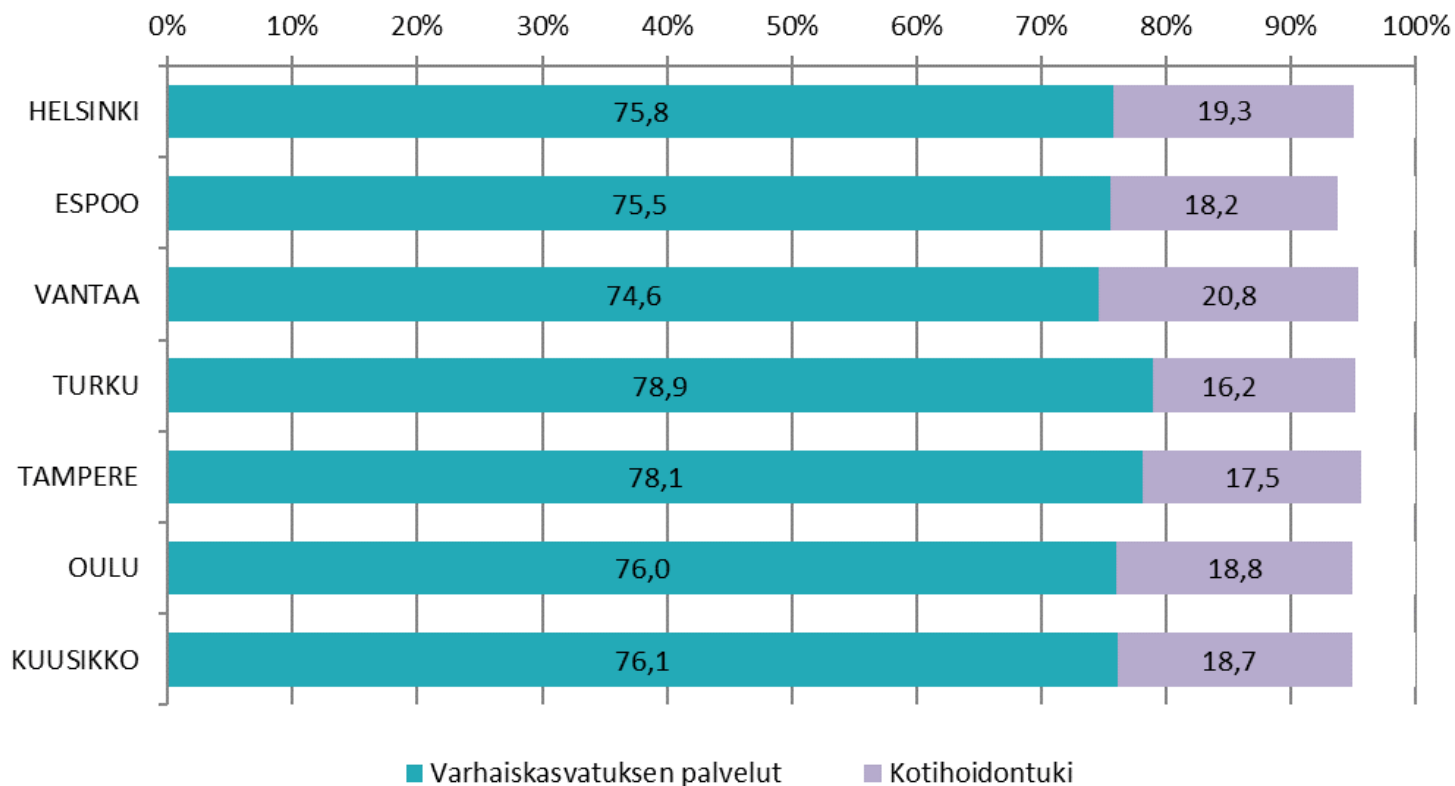
Vieraskielisten¹ osuus varhaiskasvatuskäisistä (10kk–6v) lapsista väestörekisteritietojen mukaan vuosien 2003–2018 lopussa

¹Muut kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvat henkilöt.

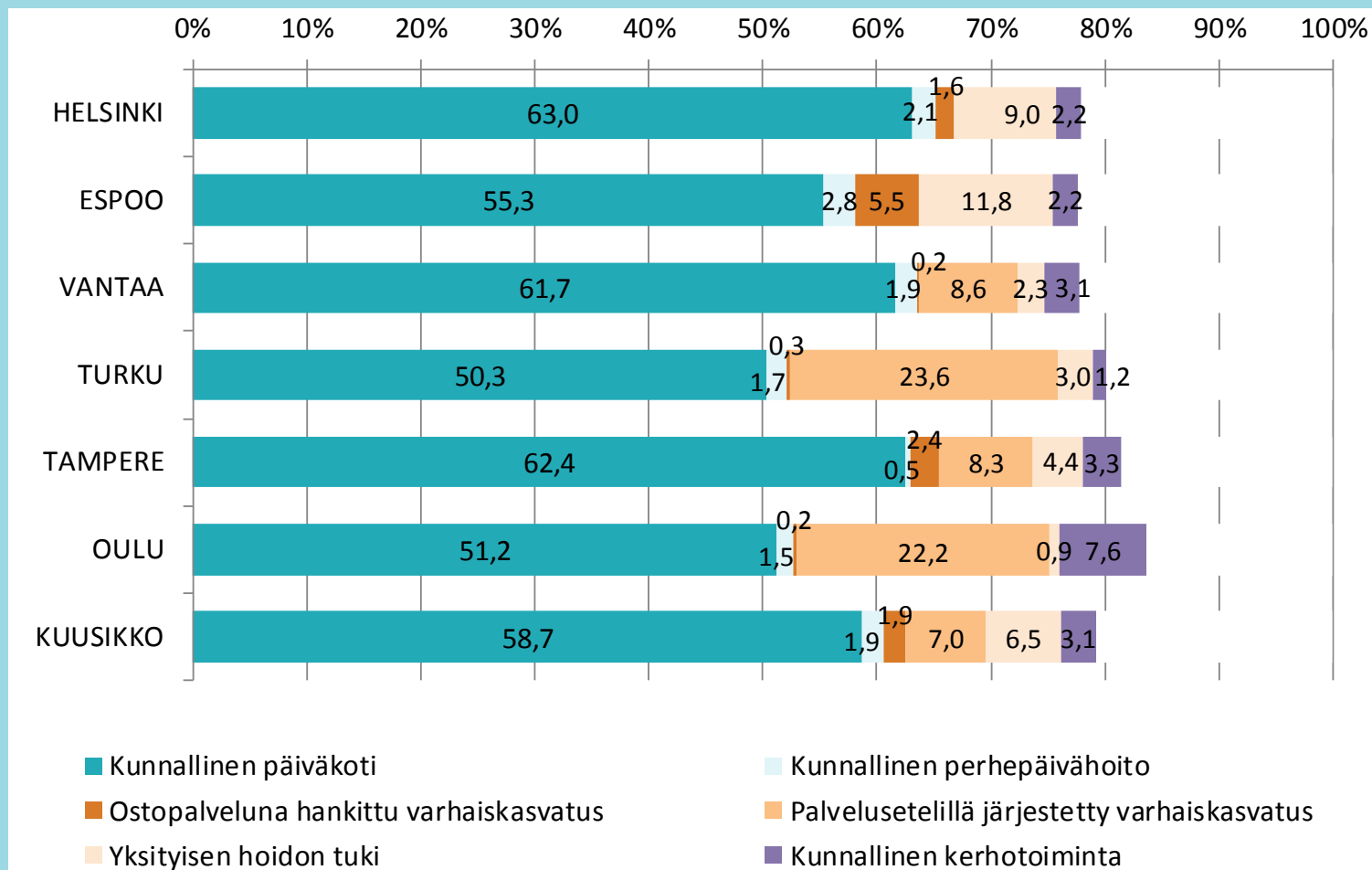
Varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin

(kunnallinen päiväkotitoi ja perhepäivähoito, ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus
sekä palvelusetelillä järjestetty ja yksityisen hoidon tuella tuettu varhaiskasvatus)
ja kotihoidontuella joulukuussa 2018¹

¹ Kerholapset eivät ole mukana tässä tarkastelussa, koska osa kerholapsista on myös kotihoidontuella.

Varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin ja kerhotoimintaan joulukuussa 2018

Varhaiskasvatusjärjestelmän kokonaiskustannukset ja muun varhaiskasvatustoiminnan (avoin vk ja kunnallinen kerhotoiminta) kustannukset vuonna 2018 sekä muutos vuodesta 2017

	Varhaiskasvatusjärjestelmä			Avoin varhaiskasvatus ja kunnallinen kerhotoiminta		
	Kustannukset (€)	Muutos (%)	Muutos (%) defl. ¹	Kustannukset (€)	Muutos (%)	Muutos (%) defl. ¹
Helsinki ²	400 382 388	3,6	2,3	11 719 893	-1,1	-2,3
Espoo ²	225 494 883	2,6	1,3	4 411 889	6,1	4,9
Vantaa ³	157 098 252	6,5	5,2	3 262 770	-5,2	-6,3
Turku ⁴	102 082 357	3,7	2,5	1 186 779	-9,5	-10,6
Tampere ⁴	123 817 090	3,6	2,4	1 463 108	-4,0	-5,2
Oulu ⁴	130 396 010	3,6	2,3	2 794 787	-14,1	-15,1
Kuusikko	1 139 270 980	3,8	2,5	24 839 224	-2,7	-3,9

¹ Julkisten menojen hintaindeksi opetustoimelle, Tilastokeskus 2/2019 (ennakkotieto)

² Helsingin ja Espoon avoimen varhaiskasvatuksen kustannuksissa on mukana myös koululaisten kustannuksia.

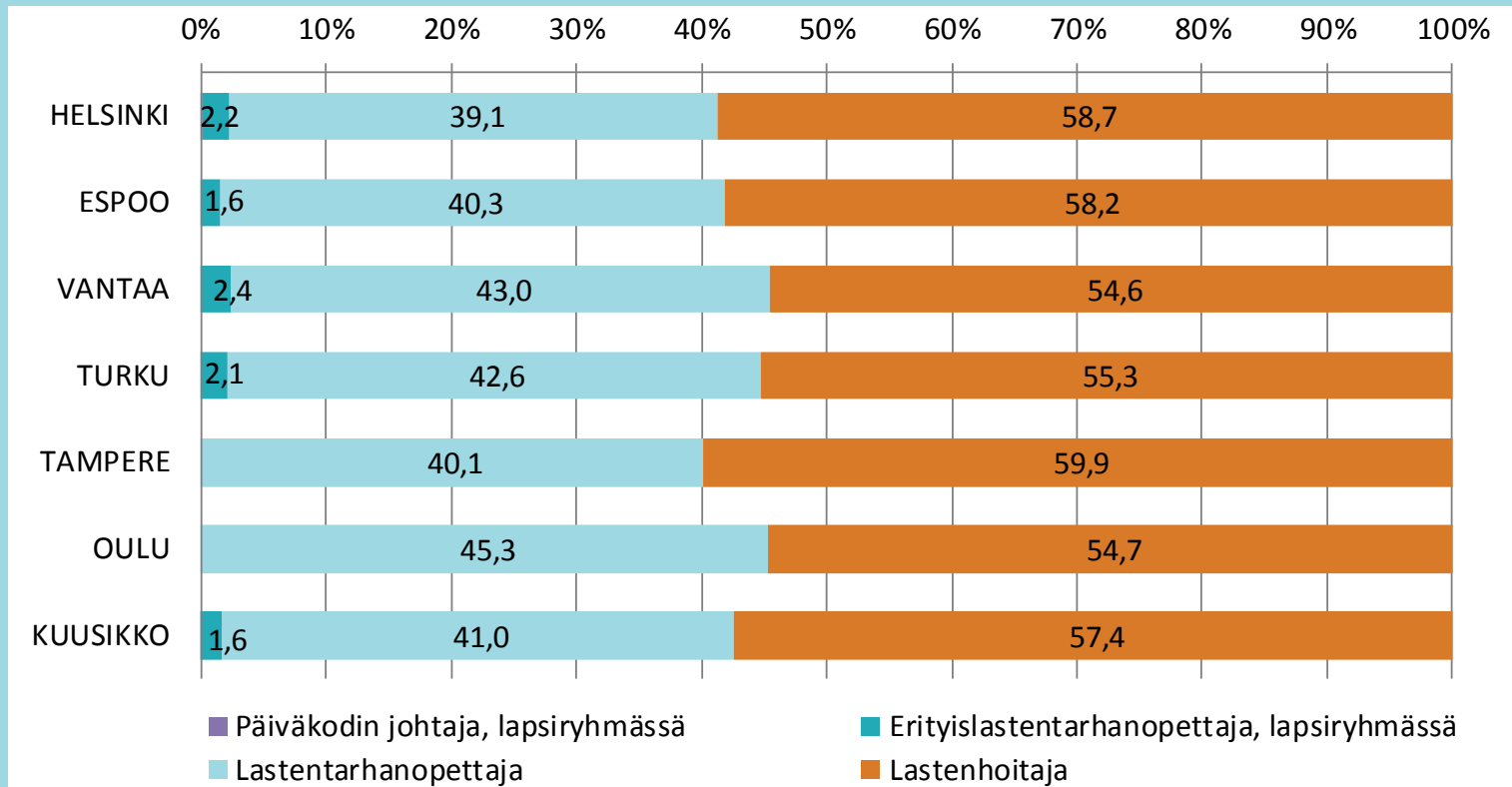
³ Vantaalla tavanomaista korkeampi kustannusten nousu johtuu laajan varhaiskasvatusoikeuden palauttamisesta kaikille lapsille 1.8.2018 alkaen.

⁴ Epäpätevyysalennukset ovat Turun, Tampereen (n. 20 000 €) ja Oulun (n. 500 000 €) osalta mukana kokonaiskustannuksissa. Muissa kuutoskaupungeissa epäpätevyysalennukset on poistettu vuoden 2018 kustannuksista.

Lapsia kunnallisissa päiväkodeissa joulukuussa 2018 sekä muutos vuodesta 2017

	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	<i>Muutos</i> %	<i>Alle 3-vuotiaiden</i> <i>osuus (%)</i>
Helsinki	25 614	534	2,1	19,1
Espoo	12 407	287	2,4	18,2
Vantaa	10 148	239	2,4	18,4
Turku	5 298	52	1,0	17,6
Tampere	8 667	91	1,1	19,6
Oulu	7 674	521	7,3	18,2
Kuusikko	69 808	1 724	2,5	18,7

Eri tehtävien osuudet päiväkotien kasvatus-, opetus ja hoitohenkilöstöstä¹ joulukuussa 2018

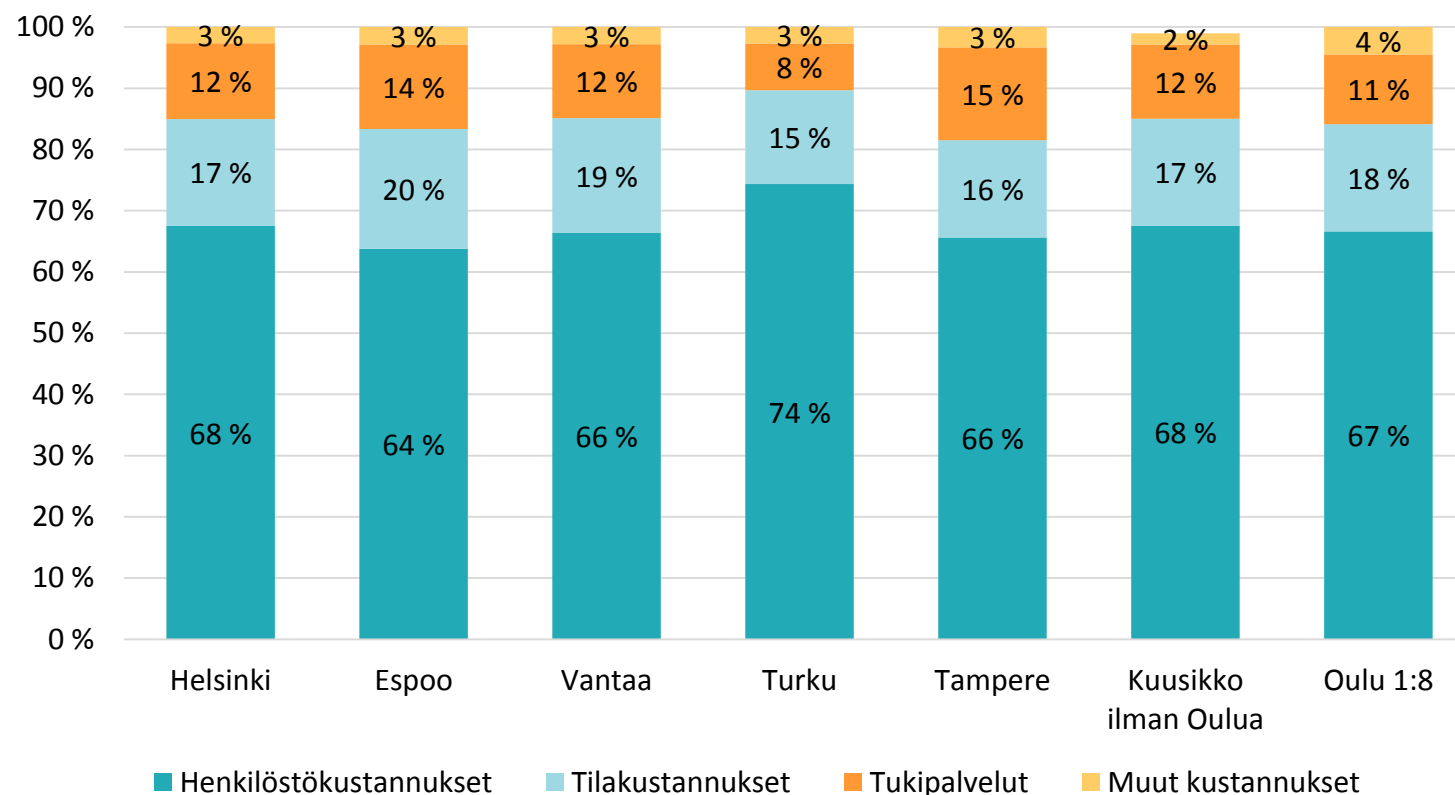
¹ Espoo on ottanut varhaiskasvatuslain mukaiset nimikkeet käyttöön, lukuun ottamatta varhaiskasvatuksen sosionomia ja päiväkodin johtaja –nimikettä.

Kunnallisen päiväkotihoidon vuosikustannukset (€) laskennallista lasta (kahden vuoden keskiarvo) kohden vuonna 2018

Euroa/laskennallinen lapsi	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Kuusikko ilman Oulua	Oulu 1:8
Yhteensä	9 836	10 453	10 096	10 417	9 022	9 965	9 669
Henkilöstökustannukset	6 643	6 666	6 698	7 743	5 920	6 734	6 439
Tilakustannukset	1 715	2 047	1 893	1 597	1 432	1 737	1 694
Tukipalvelut	1 215	1 442	1 219	798	1 369	1 209	1 104
Muut kustannukset*	263	298	286	279	302	183	432

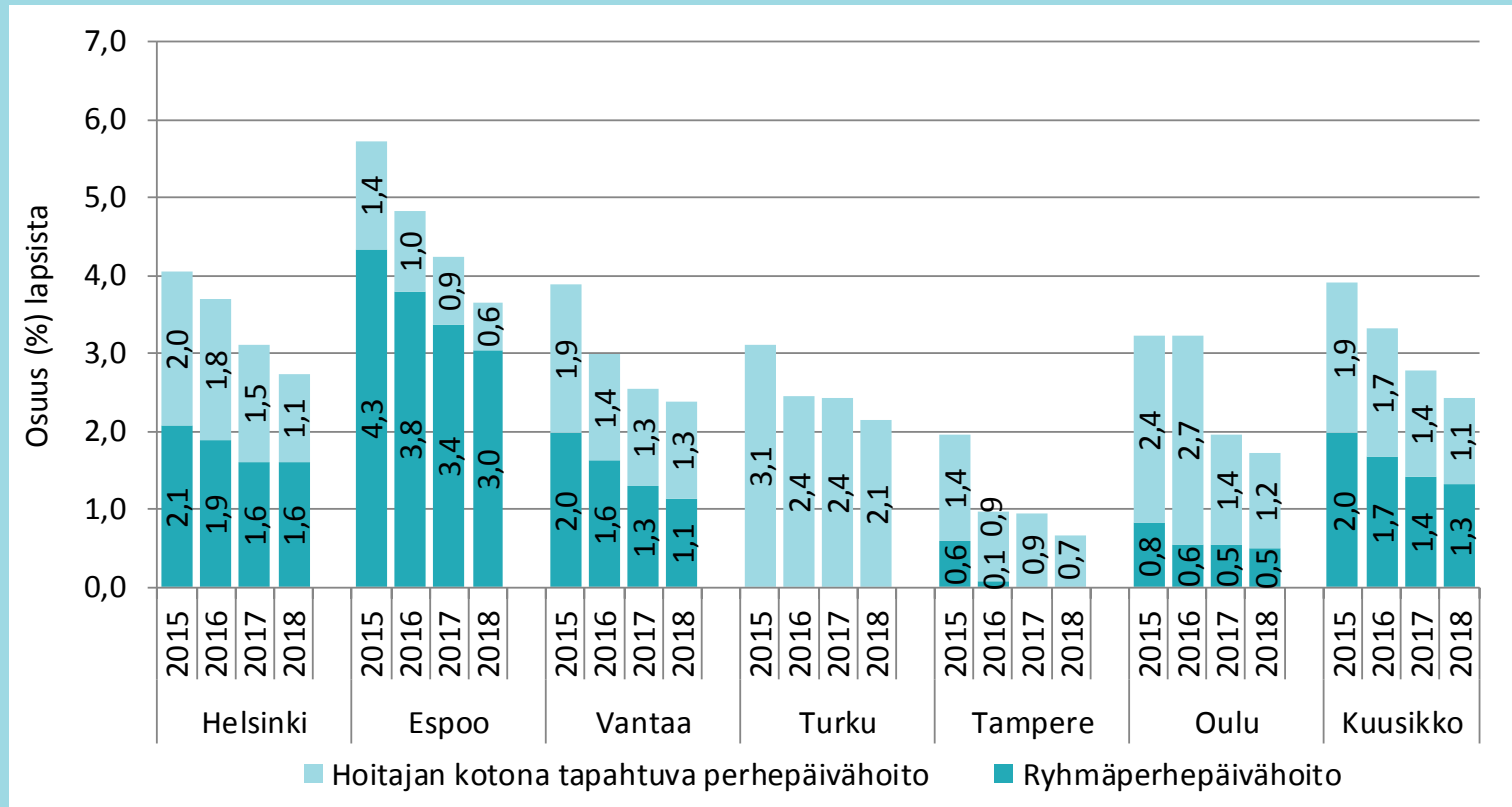
*ICT-kustannukset eivät ole mukana tämän taulukon kustannuksissa

Kustannusten osuus menolajeittain kunnallisen päiväkotihoidon laskennallisen lapsen¹ vuosikustannuksista vuonna 2018

¹Laskennallinen lapsi ks. Kuusikko-raportin Varhaiskasvatuksen määritelmät ja perusteet vuoden 2018 tietojen keruulle ja Liite 3, taulukko 2E. Lasten määrä on vuosien 2017 ja 2018 joulukuun keskiarvo.

Kunnallisessa perhepäivähoidossa olevien lasten osuus kaikista kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa¹ olevista lapsista vuosina 2015–2018

¹Kerholapset mukana vuodesta 2017.

Hoitajan kotona tapahtuvan ja kolmiperhepäivähoidon sekä ryhmäperhepäivähoidon vuosikustannukset lasta¹ kohden vuonna 2018 sekä niiden muutos vuodesta 2017

	Hoitajan kotona tapahtuva ja kolmiperhepäivähoito			Ryhmäperhepäivähoito		
	Kustannukset €/lapsi ¹	Muutos %	Muutos %, defl. ²	Kustannukset €/lapsi ¹	Muutos %	Muutos %, defl. ²
Helsinki	14 685	10,7	9,3	13 381	6,6	5,3
Espoo	12 371	-1,5	-2,7	15 964	3,9	2,6
Vantaa	11 838	0,7	-0,5	14 368	6,4	5,1
Turku ³	11 633	-4,5	-5,7	.	.	.
Tampere ³	9 180	-3,6	-4,7	.	.	.
Oulu	15 892	18,4	17,0	11 373	-18,2	-19,2
Kuusikko	13 265	5,3	4,0	14 516	4,2	3,0

¹ Lasten määrä on vuosien 2017 ja 2018 keskiarvo.

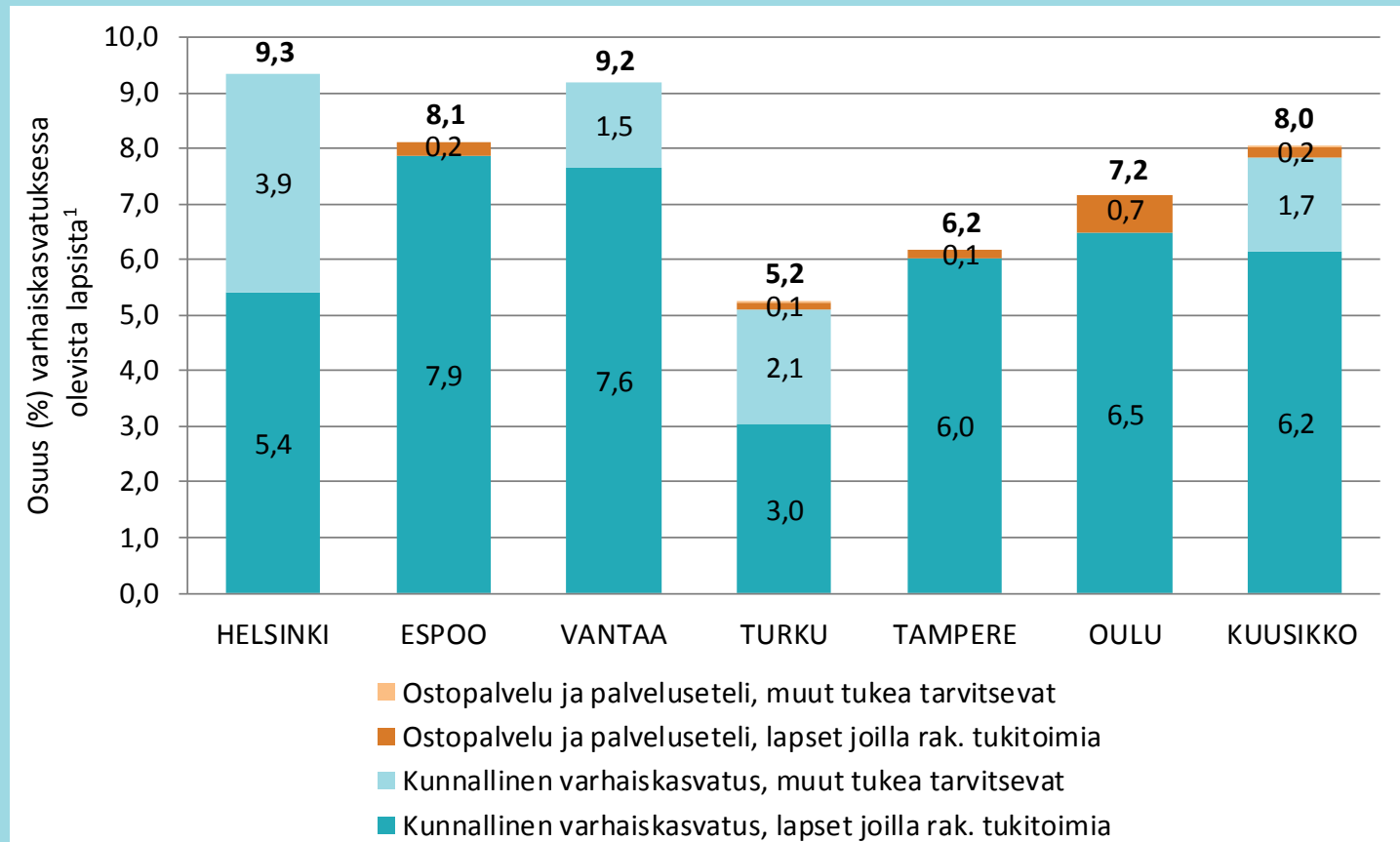
² Julkisten menojen hintaindeksi opetustoimelle, Tilastokeskus 2/2019 (ennakkotieto)

³ Turussa ja Tampereella ei järjestetä kunnallista ryhmäperhepäivähoitoa.

Lapsia kunnan järjestämässä ilta- ja ympärivuorokautisessa varhaiskasvatuksessa joulukuussa 2018 ja osuus kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista

	Lasten lukumäärä	Osuus (%) lapsista¹	Määrän muutos
Helsinki	624	2,2	-3,1
Espoo	347	2,4	-3,9
Vantaa	432	3,5	-4,0
Turku	579	7,1	5,1
Tampere	305	2,9	-7,6
Oulu	631	5,1	34,0
Kuusikko	2 918	3,4	4,0

Tukea tarvitsevien lasten osuus kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa¹ olleista lapsista joulukuussa 2018

¹Kerholapset ovat mukana.

Lapsia palvelusetelillä, yksityisen hoidon tuella ja ostopalveluna hankitussa varhaiskasvatuksessa joulukuussa 2018

	Palveluseteli	Yksityisen hoidon tuki	Ostopalvelu	Yksityinen varhaiskasvatus yhteensä	Muutos 2017-2018	Osuus varhaiskasvatuksessa olevista
Helsinki	0	3 666	649	4 315	8,0 %	13,6 %
Espoo	0	2 653	1 236	3 889	0,3 %	22,3 %
Vantaa	1 417	373	35	1 825	17,6 %	14,3 %
Turku	2 477	315	31	2 823	7,0 %	33,5 %
Tampere	1 152	607	334	2 093	25,3 %	18,5 %
Oulu	3 310	134	40	3 484	0,0 %	27,8 %
Kuusikko	8 356	7 748	2 325	18 429	7,0 %	19,6 %

Yksityisen hoidon tuen vuosikustannukset lasta¹ kohden vuonna 2018 ja muutos vuodesta 2017 sekä kunnallisen lisän osuus kustannuksista

	€/lapsi ¹	<i>Muutos</i> %	Kuntalisän osuus (€)	<i>Kuntalisän</i> <i>osuus (%)</i>
Helsinki	7 037	0,6	4 789	68,1
Espoo	8 059	2,0	5 930	73,6
Vantaa	6 465	0,4	4 290	66,3
Turku	6 546	0,0	4 250	64,9
Tampere	5 748	1,4	3 611	62,8
Oulu	4 966	-0,5	3 213	64,7
Kuusikko	7 181	1,8	4 995	69,6

¹ Lasten määrä on vuosien 2017 ja 2018 keskiarvo.

EU-TAVOITE

**95 prosenttia 4-6-vuotiaista osallistuu
varhaiskasvatukseen vuonna 2020**

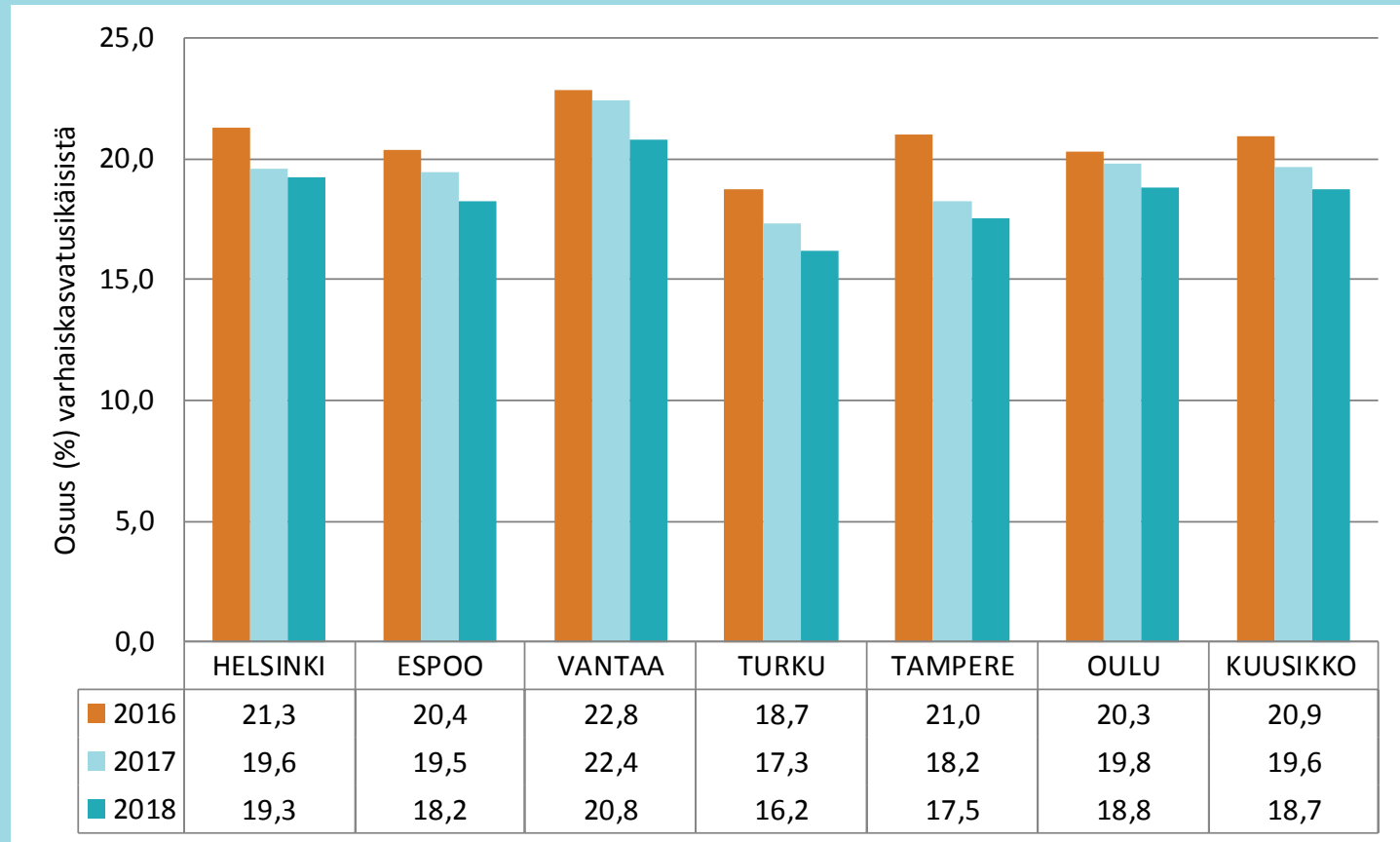
Kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa
tai kunnallisessa kerhotoiminnassa olleiden
4–6-vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä joulukuussa 2018

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
4-vuotiaat	93,3	92,1	94,2	95,6	94,6	93,0	93,5
5-vuotiaat	94,8	92,4	94,3	96,3	95,5	99,8	95,1
6-vuotiaat	99,5	94,6	95,9	99,5	99,0	95,4	97,4
4-6-vuotiaat	95,8	93,0	94,8	97,1	96,4	96,1	95,3

Kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa
(ilman kerhotoimintaa)
4–6-vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä joulukuussa 2018

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
4-vuotiaat	90,7	89,1	89,6	93,4	90,6	82,9	89,5
5-vuotiaat	93,8	90,8	91,1	94,7	92,5	95,5	93,0
6-vuotiaat	99,5	94,6	95,9	99,5	99,0	95,4	97,4
4-6-vuotiaat	94,7	91,5	92,2	95,8	94,1	91,4	93,3

Kotihoidon tuella olevien lasten osuus varhaiskasvatusikäisistä lapsista joulukuussa 2016–2018

Kotihoidon tuen vuosikustannukset lasta¹ kohden vuonna 2018 ja muutos vuodesta 2017 sekä kunnallisen lisän osuus kustannuksista

	€/lapsi ¹	<i>Muutos</i> %	Kuntalisän osuus (€)	<i>Kuntalisän</i> osuus (%)
Helsinki	6 274	-1,2	2 205	35,1
Espoo	5 316	-1,9	1 368	25,7
Vantaa	5 037	-0,1	877	17,4
Turku	4 611	1,1	.	.
Tampere	4 421	14,0	10	0,2
Oulu	3 912	-0,2	271	6,9
Kuusikko	5 271	0,6	1 186	22,5

¹ Lasten määrä on vuosien 2017 ja 2018 keskiarvo.

Kotihoidon tuen kunnalliset lisät joulukuussa 2018

LASTEN KOTIHOIDON TUEN KUNTALISÄT VUODEN 2018						
LOPUSSA (€/kk)	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU
Alle 1 v 6 kk lapsi	264,00	200,00	215,00			80,00
1 v 6 kk - alle 2-vuotias lapsi	218,64	200,00				
Alle 2-vuotias lapsi		200,00				
Kaksi vuotta täyttänyt, alle 3-vuotias lapsi	134,55	200,00				
Alle 3-vuotias lapsi, sairaan lapsen hoitotuki					252,28	
Monikkotuki pidennetyn vanhempainrahakauden ajalta perheelle, johon on syntynyt tai otettu ottolapseksi samanaikaisesti enemmän kuin yksi lapsi		200,00	215,00			
Ottolapsen kuntalisä, kun perheeseen on otettu kolme vuotta täyttänyt ottolapsi	134,55	200,00				
Kotihoidon tuen lakisääteinen osuus						
Hoitoraha						
Yhdestä alle 3-vuotiaasta (yli 3-vuotiaasta adoptiolapsesta)					338,34 euroa/kk	
Muista perheen alle 3-vuotiaista lapsista					101,29 euroa/kk	
Yli 3-vuotiaista, alle kouluikäisistä lapsista					65,09 euroa/kk	
Hoitolisä (tulosisonnainen)						
Vain yhdestä perheen hoitorahaan oikeuttavasta lapsesta enintään					181,07 euroa/kk	

Kuuden suurimman kaupungin varhaiskasvatuksen palvelut ja kustannukset vuonna 2018

12.8.2019

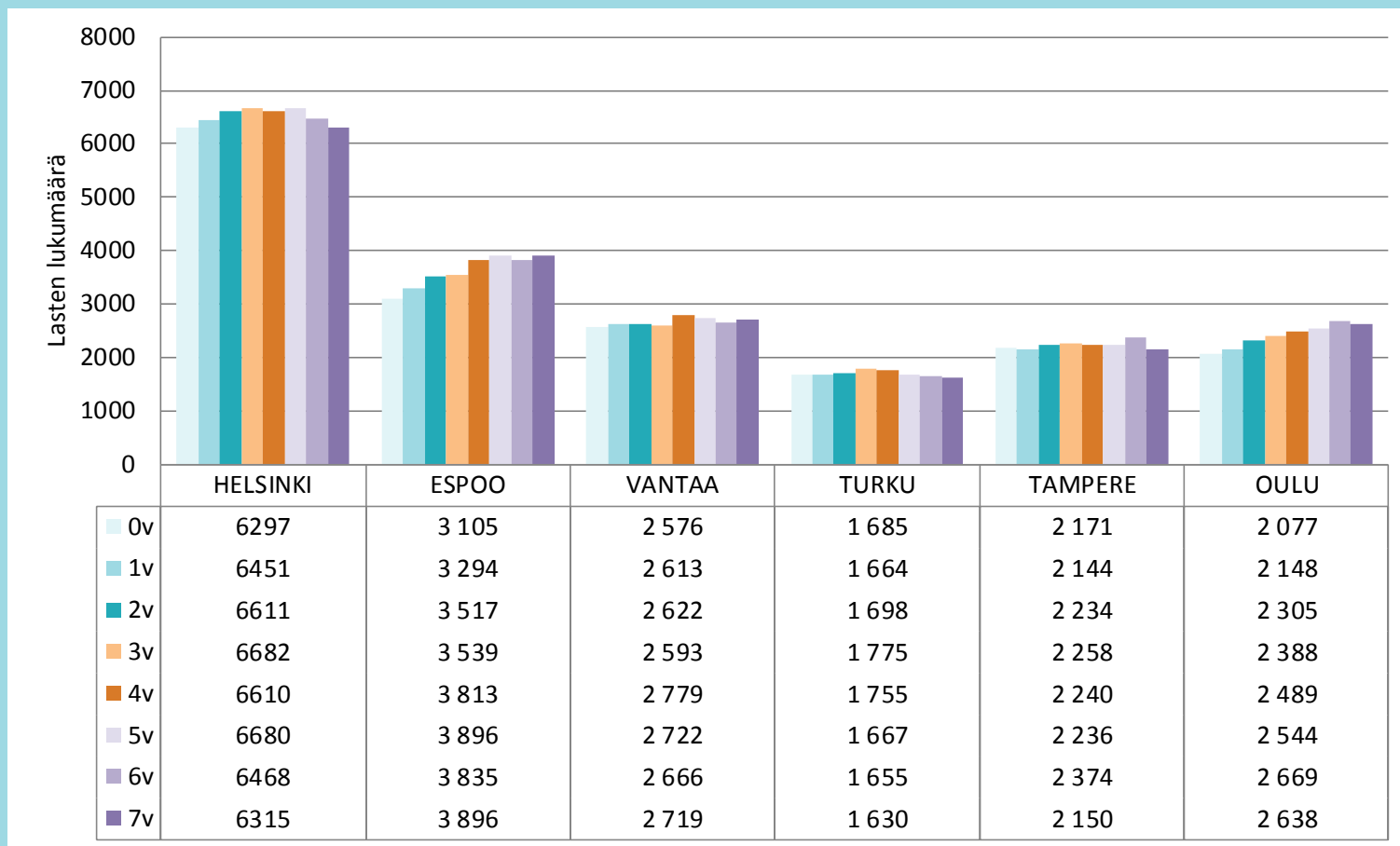
Kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) lasten osuus
koko Suomen varhaiskasvatusikäisistä lapsista
vuosina 2002–2018

	Lapset yhteensä Kuusikko	Lapset yhteensä koko Suomi	<i>Lapset Kuusikko/ koko Suomi (%)</i>
2002	98 912	357 485	27,7
2006	97 132	352 851	27,5
2010	105 264	368 222	28,6
2014	118 790	375 225	31,7
2018	118 619	349 213	34,0

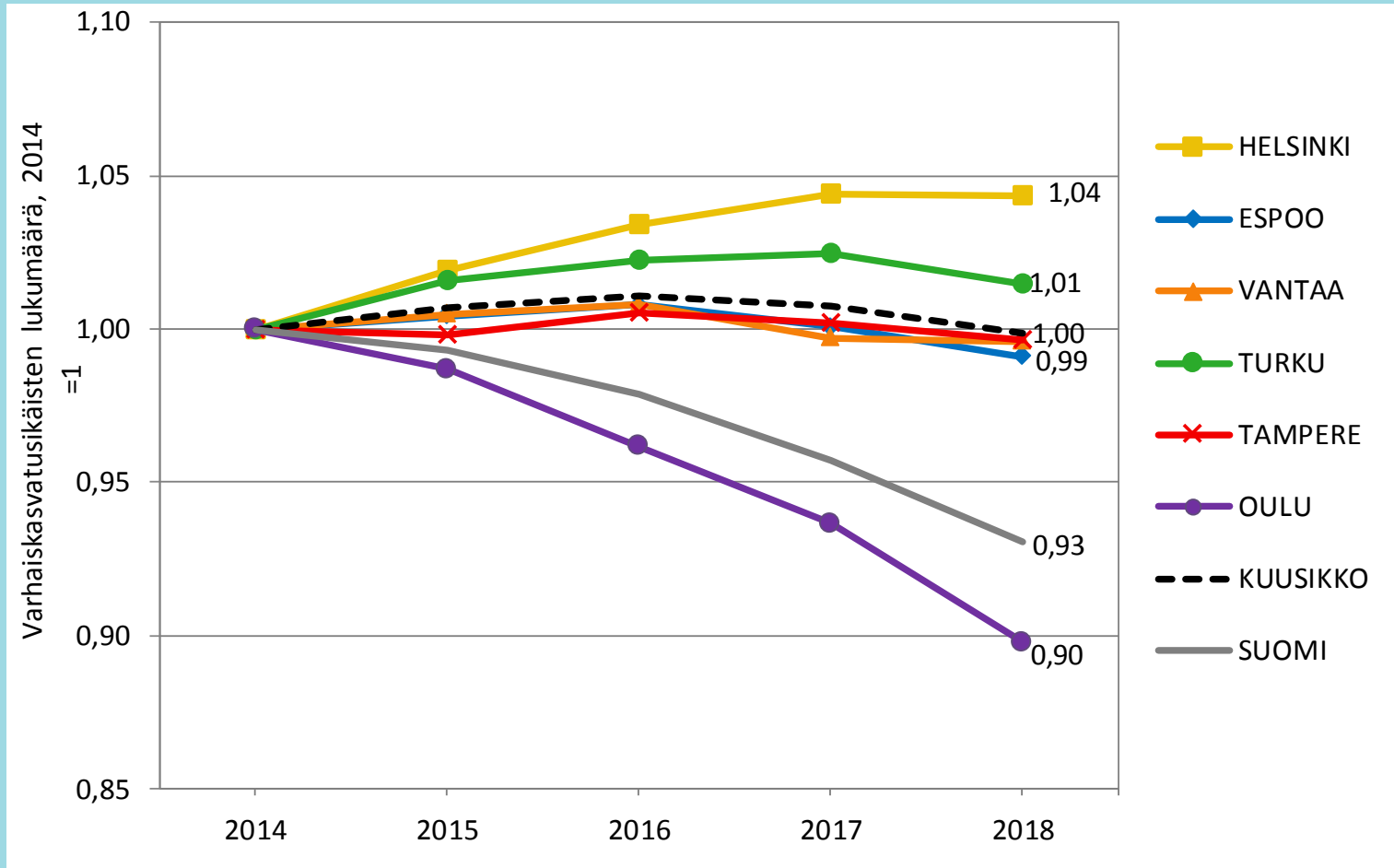
Varhaiskasvatusikäiset (10kk–6v) ikäryhmittäin 31.12.2018 sekä muutos vuodesta 2017

	Lapset yhteensä	Määrän muutos	<i>Muutos %</i>	Alle 3- vuotiaat	<i>Muutos %</i>	3–6- vuotiaat	<i>Muutos %</i>
Helsinki	40 552	-25	-0,1	14 112	-2,6	26 440	1,4
Espoo	22 412	-217	-1,0	7 329	-1,4	15 083	-0,7
Vantaa	16 424	-19	-0,1	5 664	0,5	10 760	-0,5
Turku	10 495	-100	-0,9	3 643	-5,8	6 852	1,9
Tampere	13 848	-79	-0,6	4 740	-5,8	9 108	0,7
Oulu	14 889	-640	-4,1	4 799	-5,8	10 090	-3,3
Kuusikko	118 619	-1 080	-0,9	40 286	-2,7	78 333	0,1
Koko Suomi	349 213	-9 922	-2,8	112 695	-4,6	236 518	-1,9

0–7-vuotiaiden lasten määrä ikäluokittain 31.12.2018

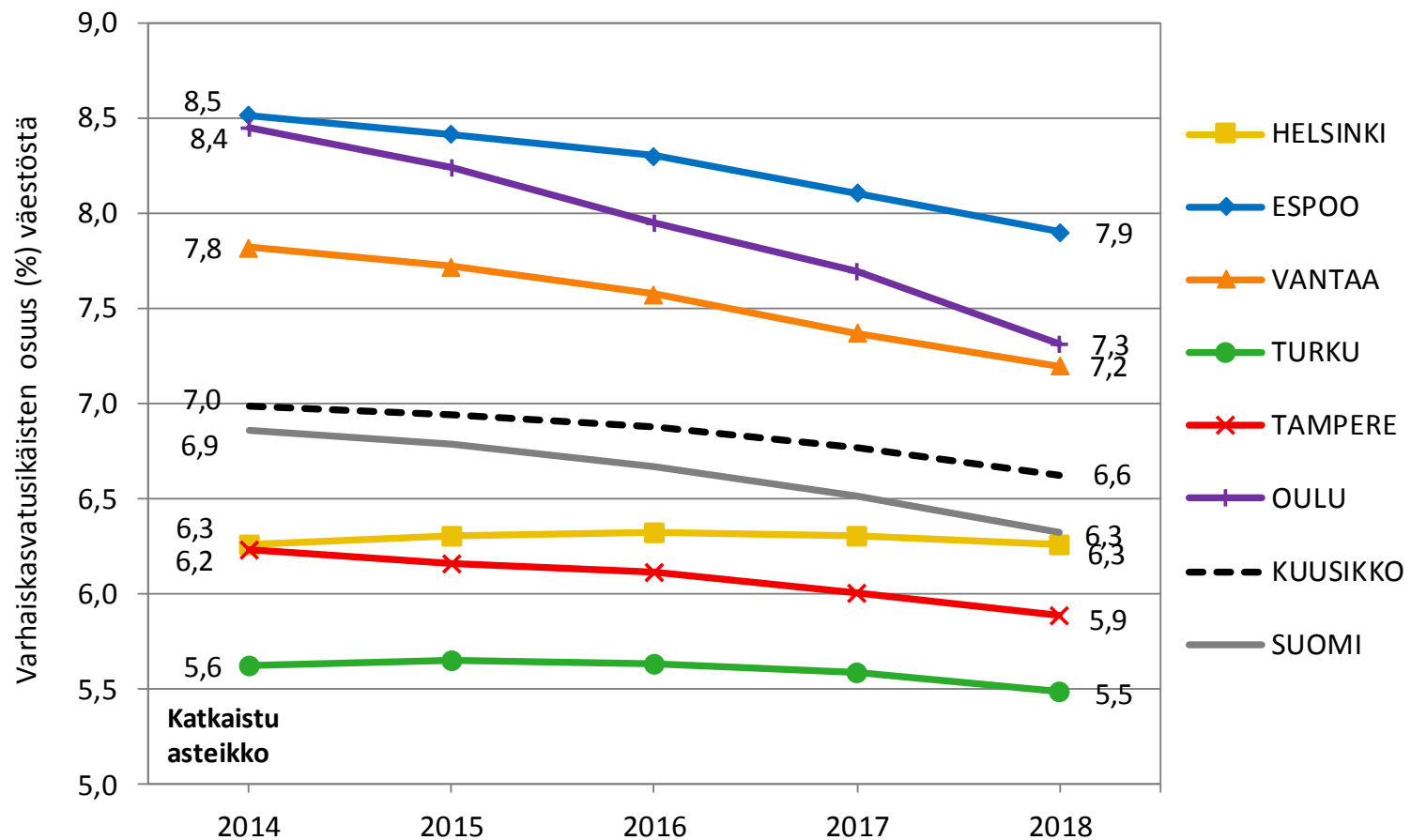

Varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) lasten määrä vuosien 2014–2018 lopussa, kun vuosi 2014=1

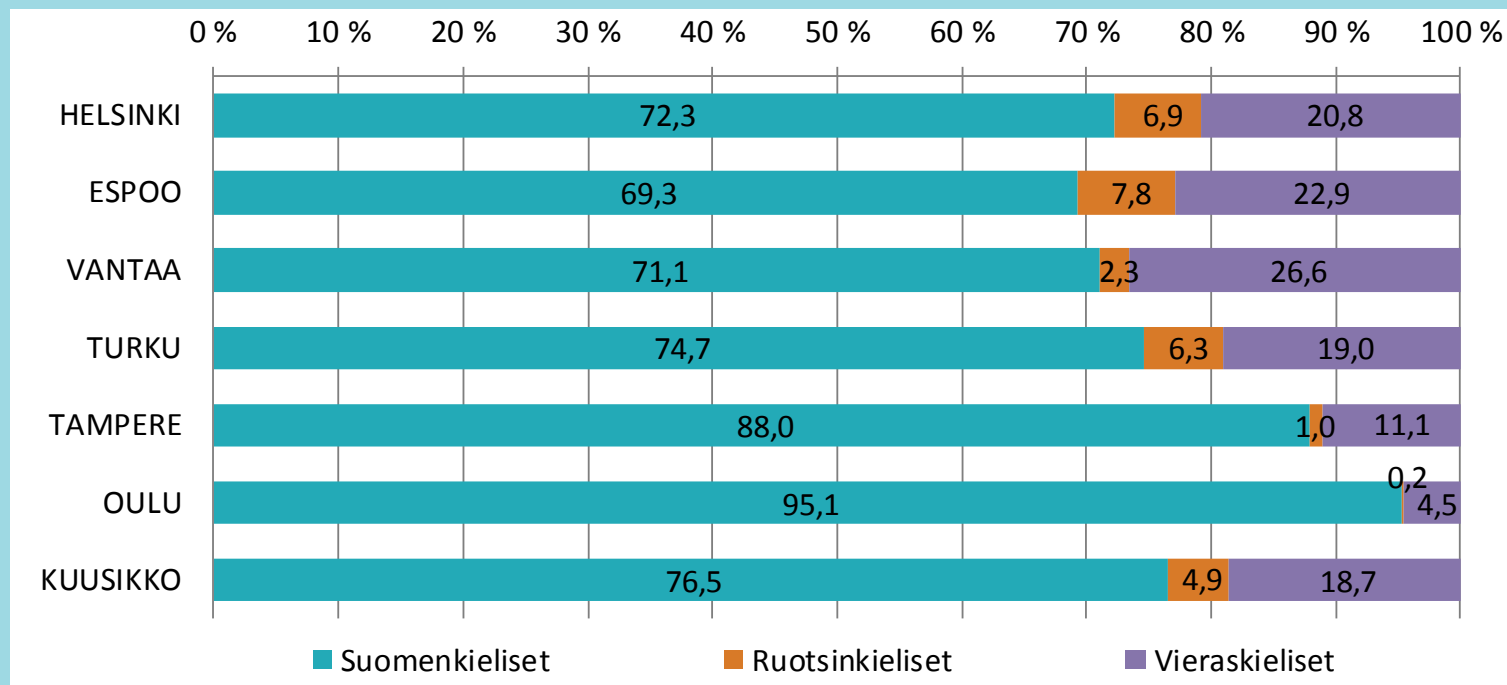

Varhaiskasvatuksen Kuusikko 2018

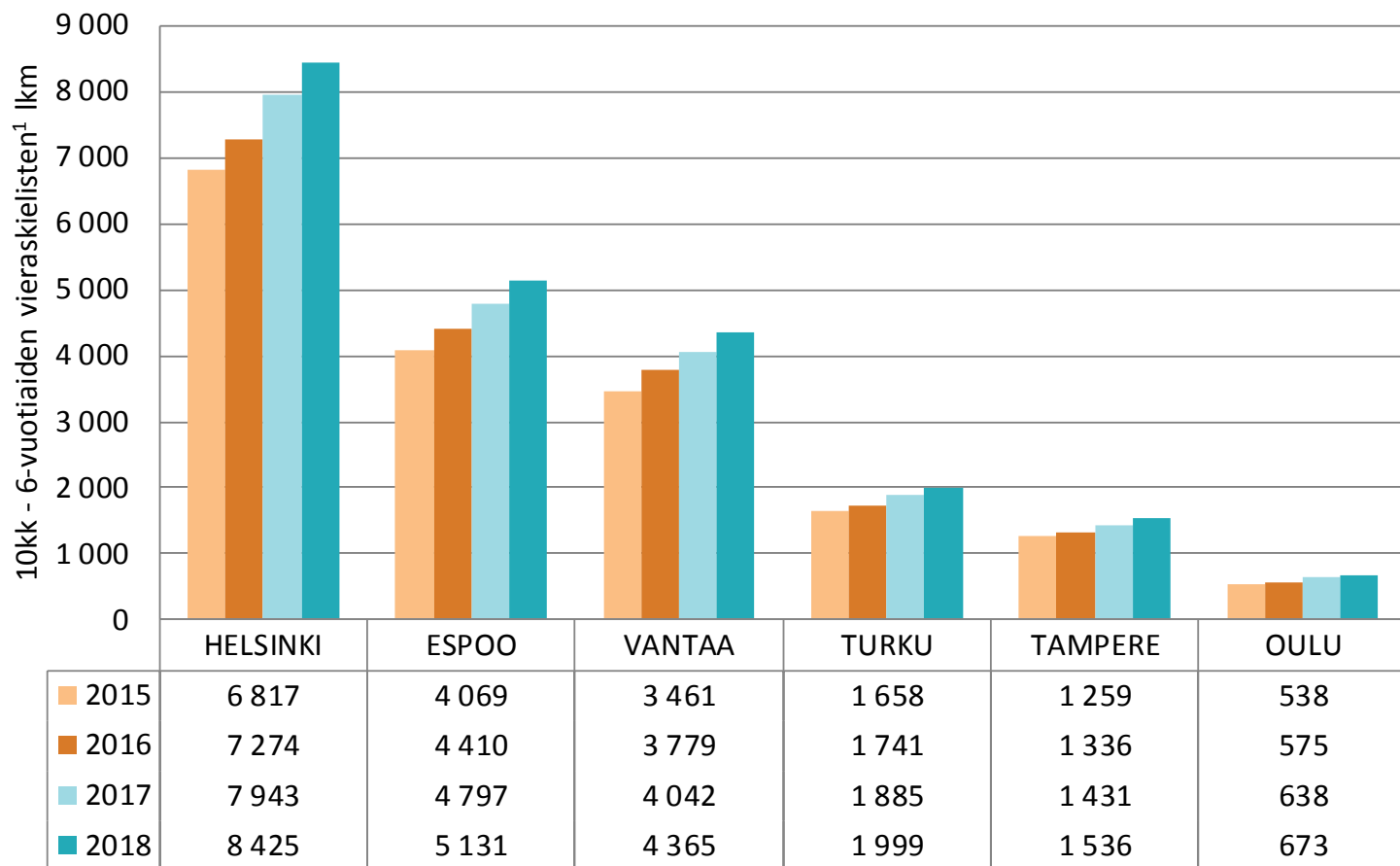
Varhaiskasvatusikäisten lasten (10kk–6v) osuus väestöstä vuosien 2014–2018 lopussa

Varhaiskasvatusikäisten kielitausta väestörekisteritietojen mukaan 31.12.2018

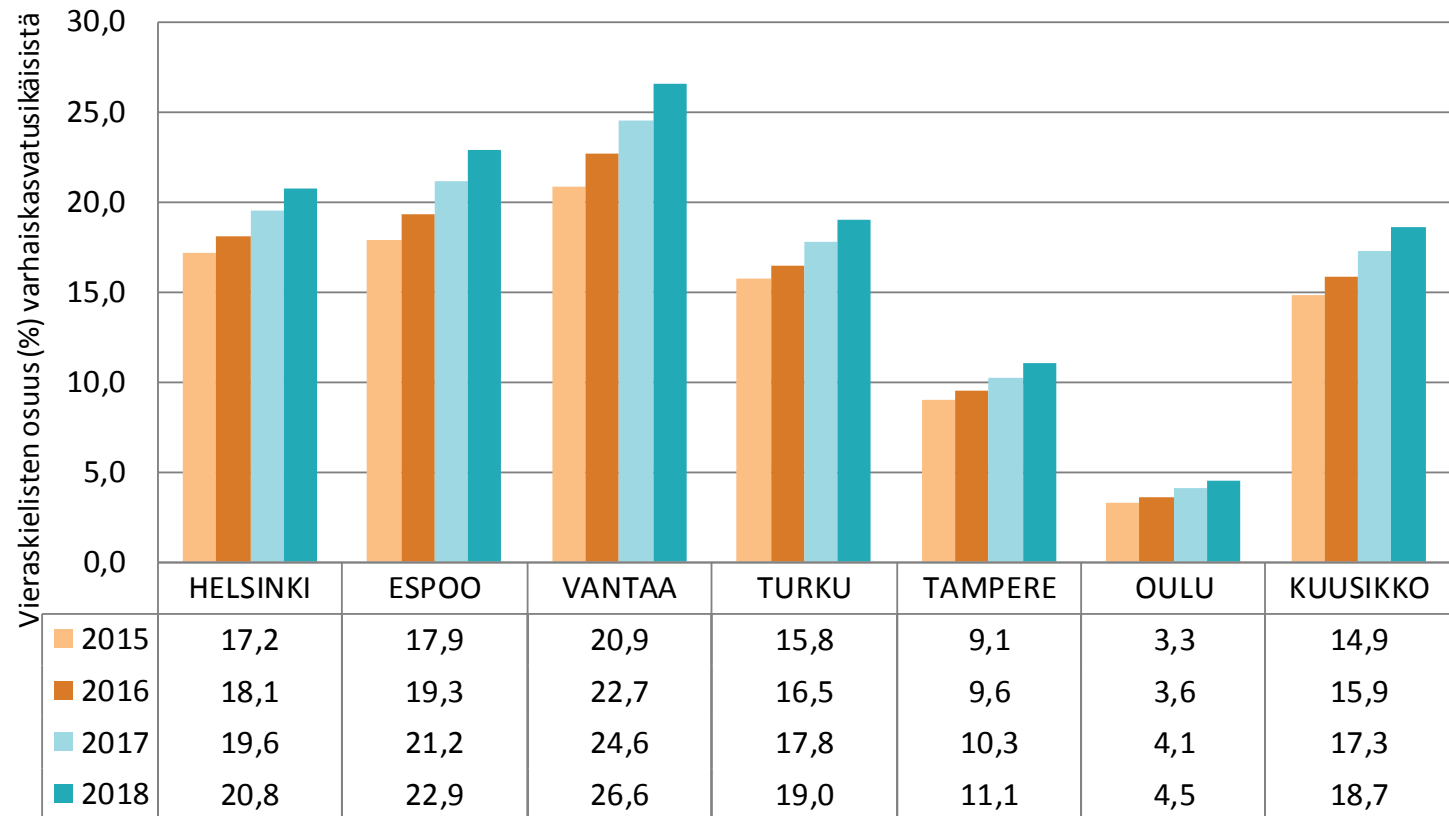

Vieraskielisten¹ varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) lukumäärä vuosien 2015–2018 lopussa

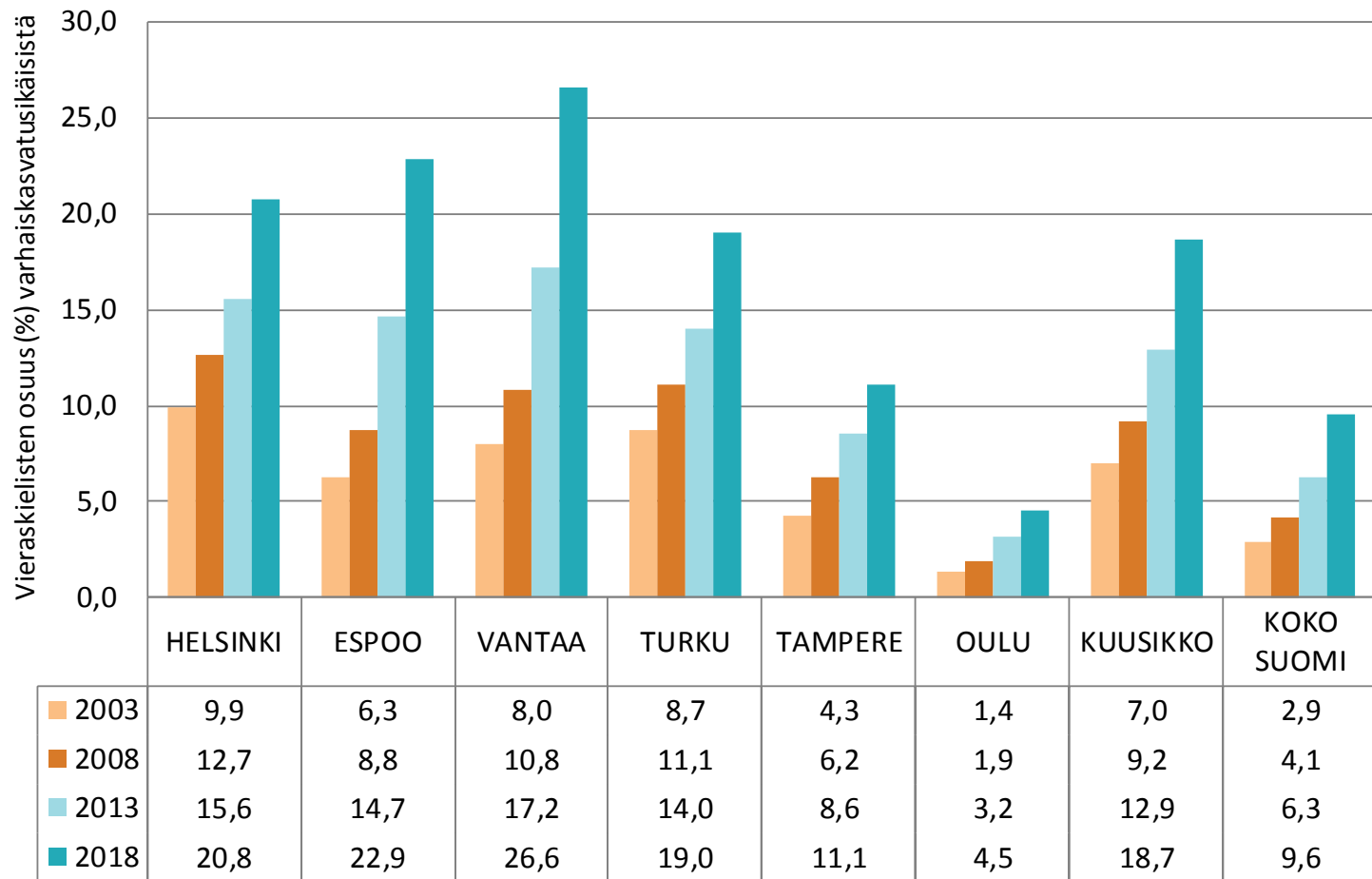
¹Muut kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvat henkilöt.

Vieraskielisten¹ osuus varhaiskasvatusikäisistä (10kk–6v) lapsista väestörekisteritietojen mukaan vuosien 2015–2018 lopussa

¹Muut kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvat henkilöt.

Vieraskielisten¹ osuus varhaiskasvatusikäisistä (10kk–6v) lapsista väestörekisteritietojen mukaan vuosien 2003–2018 lopussa

¹Muut kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvat henkilöt.

Vieraskielisten¹ lasten lukumäärä ja osuus kunnallisissa varhaiskasvatuspalveluissa olevista lapsista^{2 3} sekä vieraskielisten varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) osuus koko Suomen varhaiskasvatusikäisistä vuonna 2018

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
Vieraskieliset lapset (lkm), kunnallinen varhaiskasvatus	5 265	2 859	2 189	1 109	829	419	12 670
<i>Vieraskielisten lasten osuus (%) kunnallisissa varhaiskasvatuspalveluissa</i>	<i>17,9</i>	<i>19,7</i>	<i>18,8</i>	<i>18,2</i>	<i>8,5</i>	<i>4,8</i>	<i>15,8</i>
<i>Vieraskielisten osuus (%) varhaiskasvatusikäisistä lapsista</i>	<i>20,8</i>	<i>22,9</i>	<i>26,6</i>	<i>19,0</i>	<i>11,1</i>	<i>4,5</i>	<i>18,7</i>

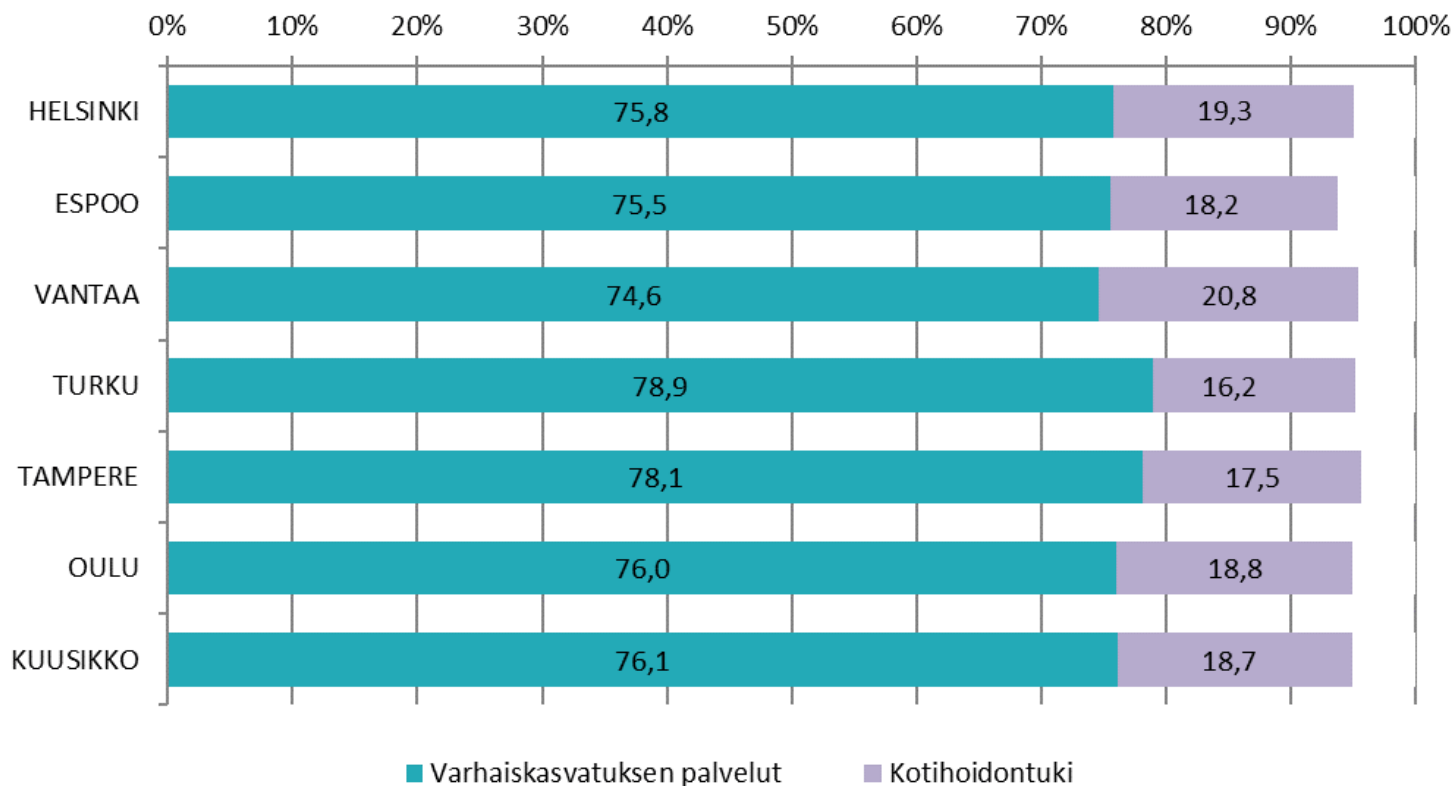
¹ Muut kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvat. Äidinkieli väestörekisterin mukaan 31.12.

² Vieraskielisiä lapsia on myös muissa varhaiskasvatuksen muodoissa. Yksityisenhoidontueltä ei saada tietoja vieraskielisten lasten määristä ja osuuksista.

³ Kerholapset eivät ole mukana tässä tarkastelussa.

Varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin

(kunnallinen päiväkotitoi ja perhepäivähoito, ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus
sekä palvelusetelillä järjestetty ja yksityisen hoidon tuella tuettu varhaiskasvatus)
ja kotihoidontuella joulukuussa 2018¹

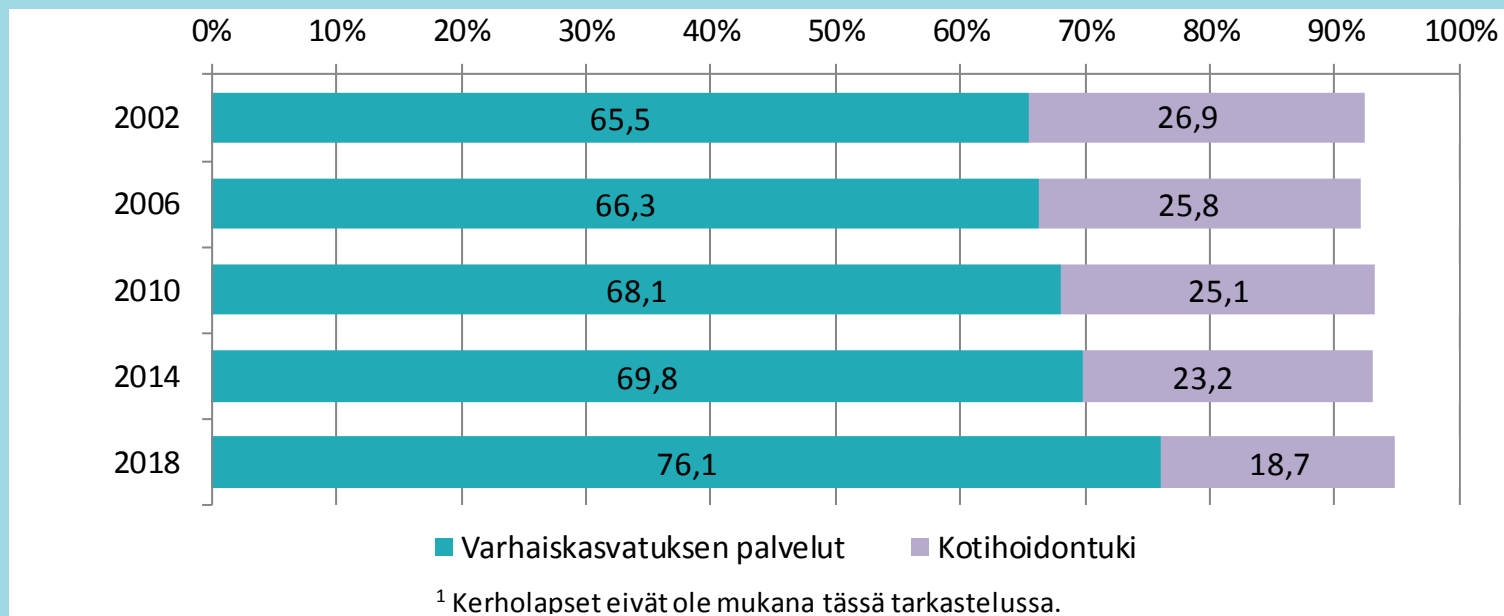

¹ Kerholapset eivät ole mukana tässä tarkastelussa, koska osa kerholapsista on myös kotihoidontuella.

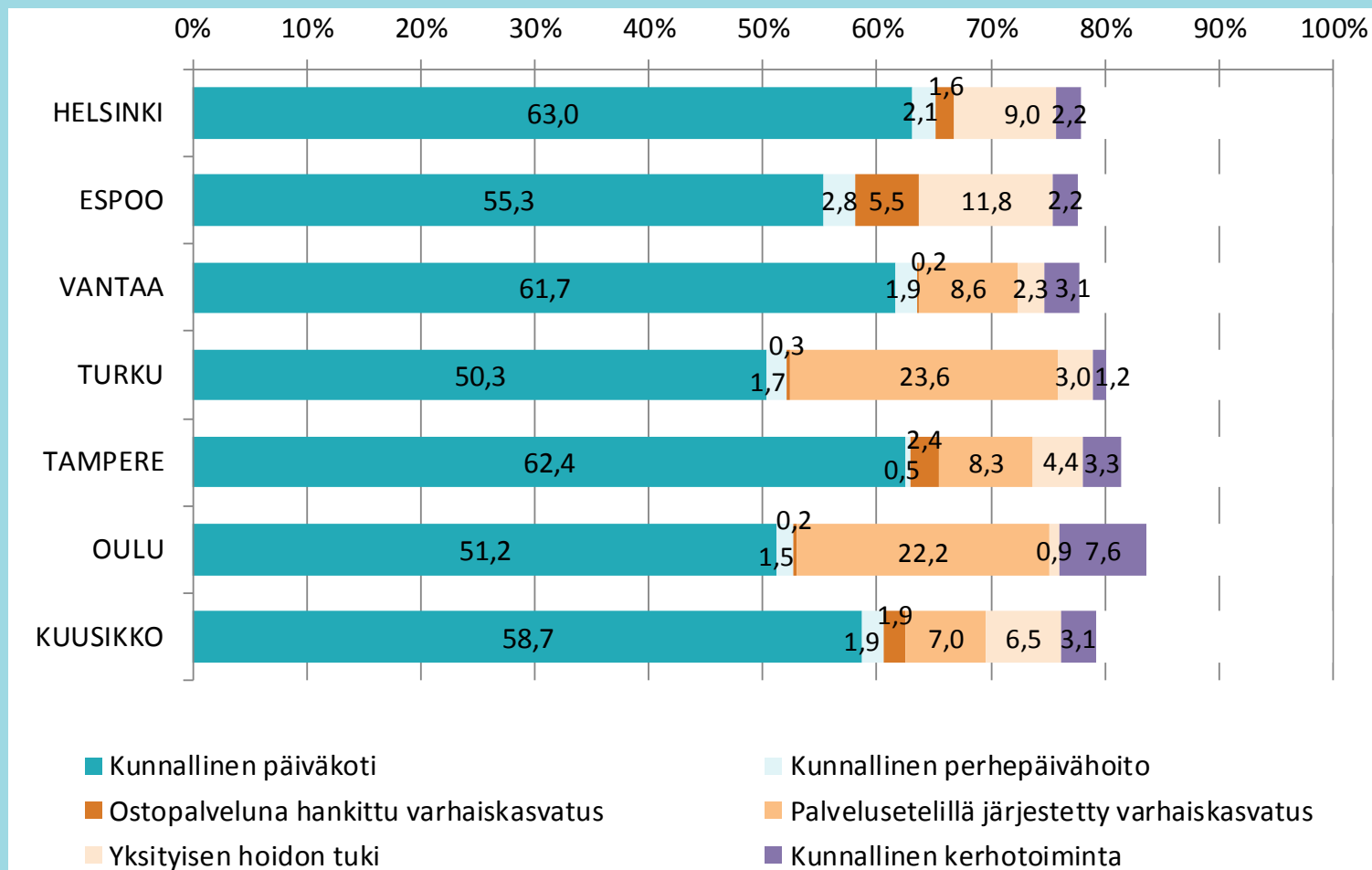
Varhaiskasvatusikäisten (10kk-6v) jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin

(kunnallinen päiväkotitoi ja perhepäivähoito, ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus
sekä palvelusetelillä järjestetty ja yksityisen hoidon tuella tuettu varhaiskasvatus)
ja kotihoidontuelle

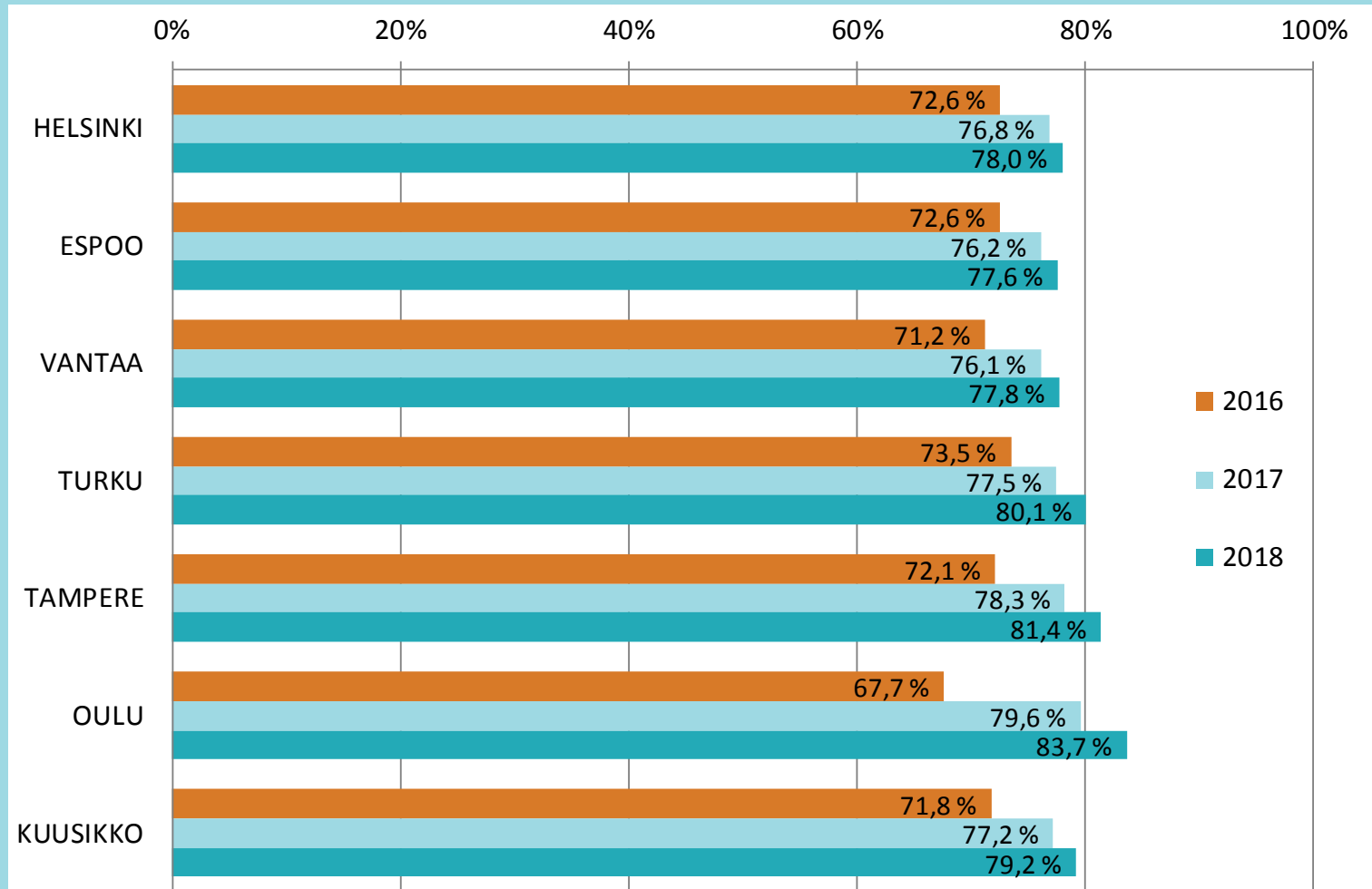
Kuusikossa vuosina 2002-2018¹

Varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin ja kerhotoimintaan joulukuussa 2018

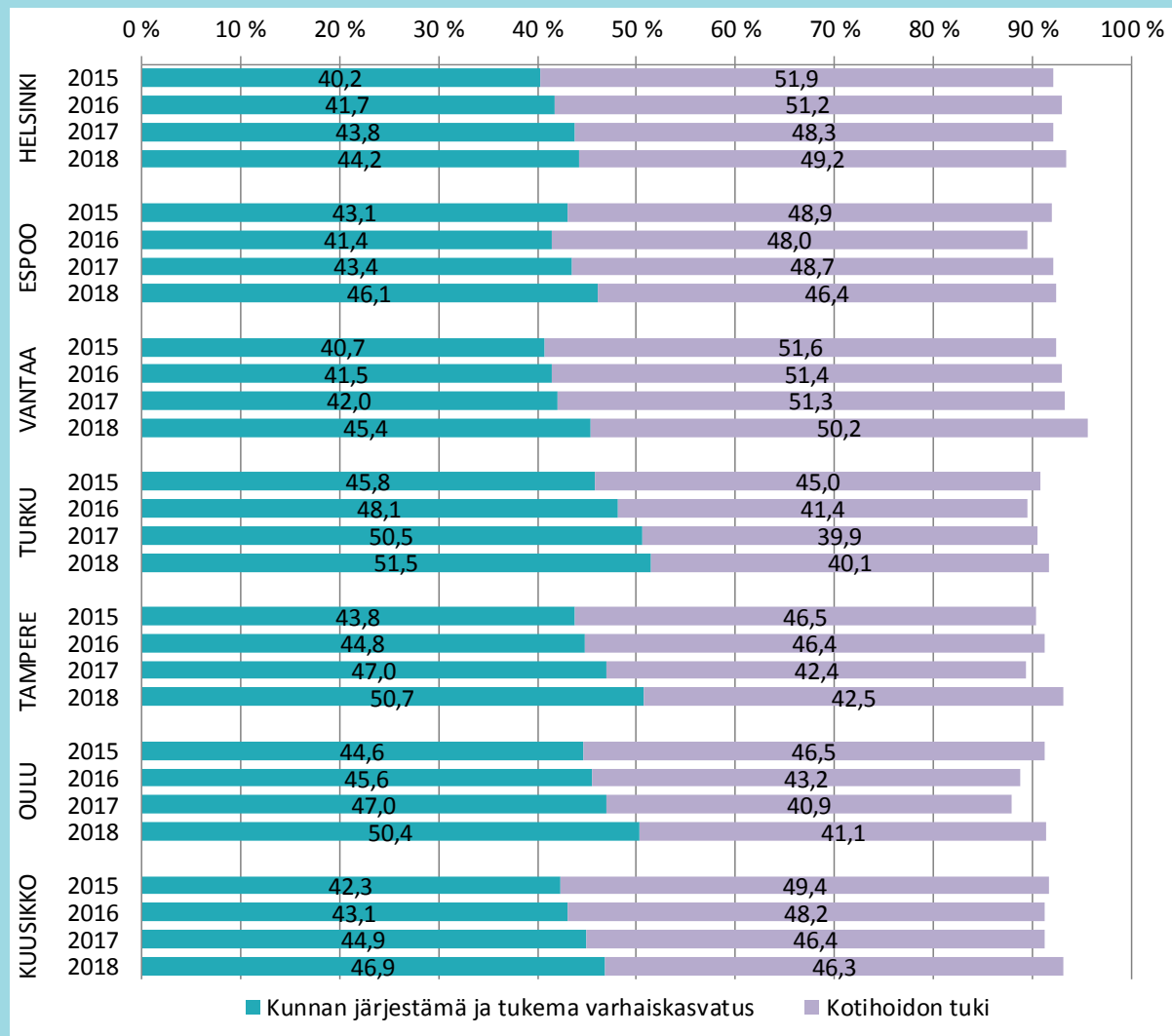

Kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevien varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) lasten osuus kunnan varhaiskasvatusikäisistä vuosina 2016–2018

¹ Vuosi 2016 eivät sisällä kunnallista kerhotoimintaa, kerholapset mukana vuodesta 2017 alkaen.

Varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella olevien alle 3-vuotiaiden lasten osuus 10kk–2-vuotiaiden ikäluokasta vuosina 2015–2018

¹Kerholapset eivät ole mukana tässä tarkastelussa.

Varhaiskasvatusjärjestelmän kokonaiskustannukset ja muun varhaiskasvatustoiminnan (avoin vk ja kunnallinen kerhotoiminta) kustannukset vuonna 2018 sekä muutos vuodesta 2017

	Varhaiskasvatusjärjestelmä			Avoin varhaiskasvatus ja kunnallinen kerhotoiminta		
	Kustannukset (€)	Muutos (%)	Muutos (%) defl. ¹	Kustannukset (€)	Muutos (%)	Muutos (%) defl. ¹
Helsinki ²	400 382 388	3,6	2,3	11 719 893	-1,1	-2,3
Espoo ²	225 494 883	2,6	1,3	4 411 889	6,1	4,9
Vantaa ³	157 098 252	6,5	5,2	3 262 770	-5,2	-6,3
Turku ⁴	102 082 357	3,7	2,5	1 186 779	-9,5	-10,6
Tampere ⁴	123 817 090	3,6	2,4	1 463 108	-4,0	-5,2
Oulu ⁴	130 396 010	3,6	2,3	2 794 787	-14,1	-15,1
Kuusikko	1 139 270 980	3,8	2,5	24 839 224	-2,7	-3,9

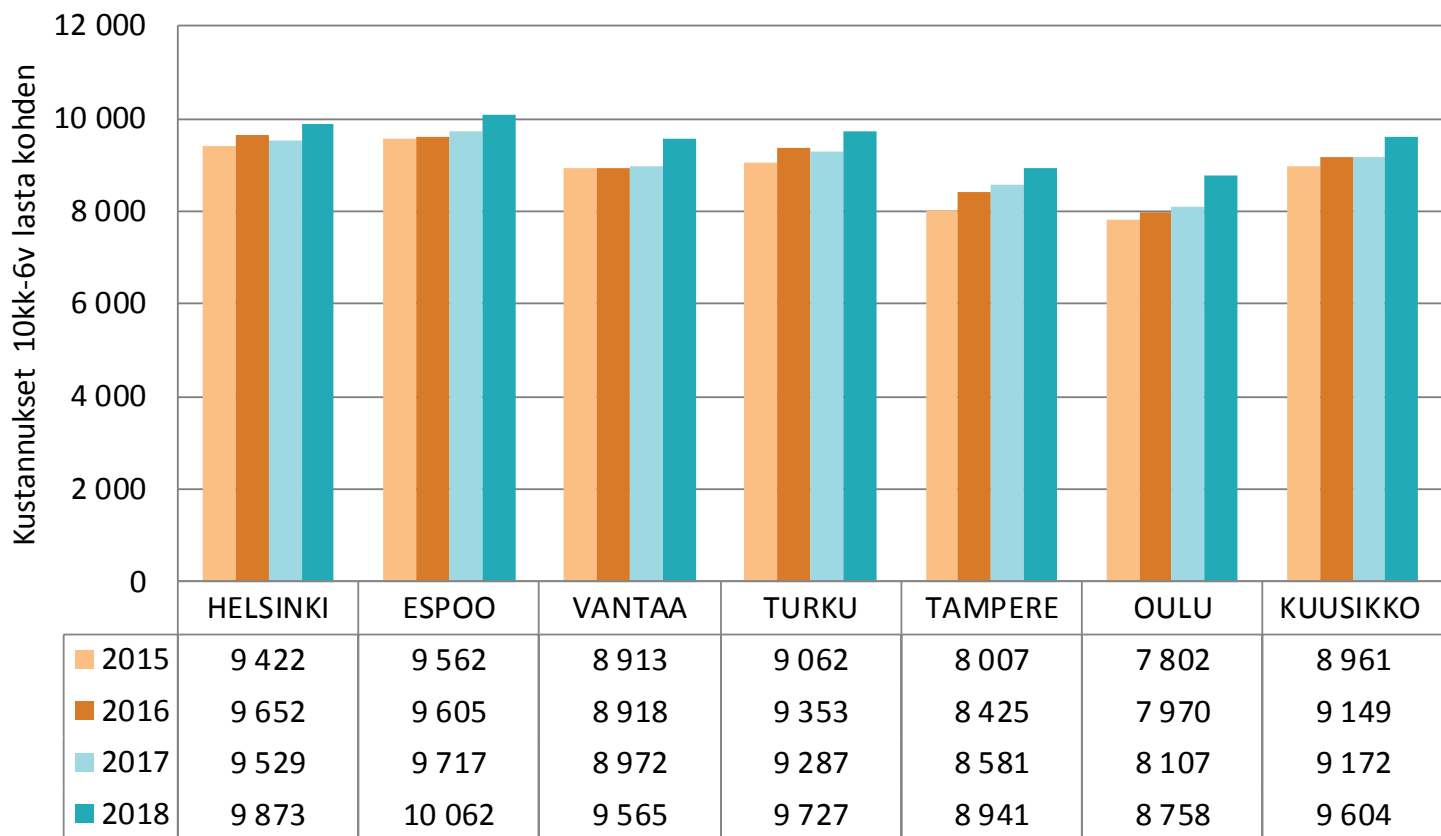
¹ Julkisten menojen hintaindeksi opetustoimelle, Tilastokeskus 2/2019 (ennakkotieto)

² Helsingin ja Espoon avoimen varhaiskasvatuksen kustannuksissa on mukana myös koululaisten kustannuksia.

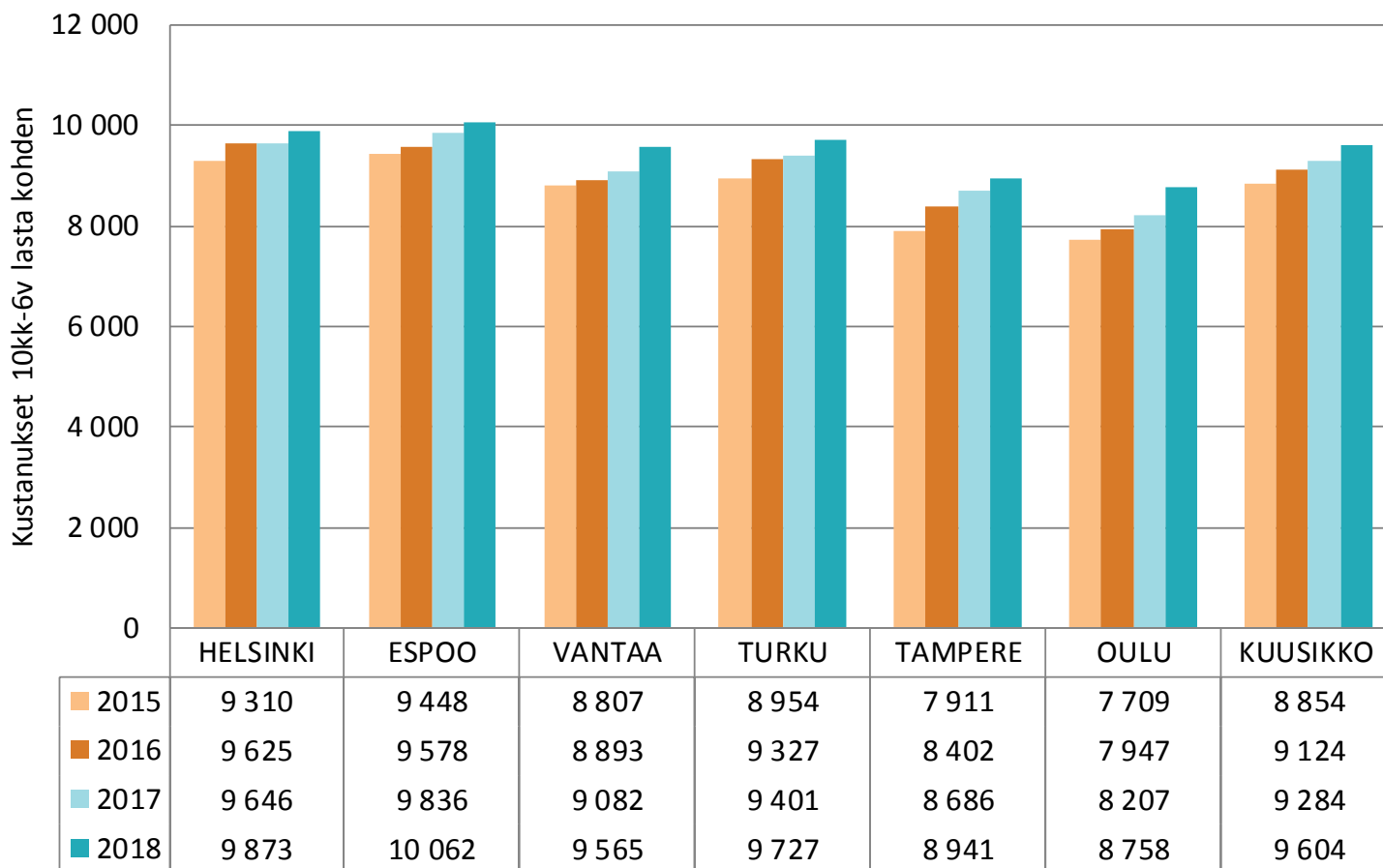
³ Vantaalla tavanomaista korkeampi kustannusten nousu johtuu laajan varhaiskasvatusoikeuden palauttamisesta kaikille lapsille 1.8.2018 alkaen.

⁴ Epäpätevyysalennukset ovat Turun, Tampereen (n. 20 000 €) ja Oulun (n. 500 000 €) osalta mukana kokonaiskustannuksissa. Muissa kuutoskaupungeissa epäpätevyysalennukset on poistettu vuoden 2018 kustannuksista.

Varhaiskasvatusjärjestelmän vuosikustannukset varhaiskasvatusikäistä (10kk–6v) lasta kohden vuosina 2015–2018

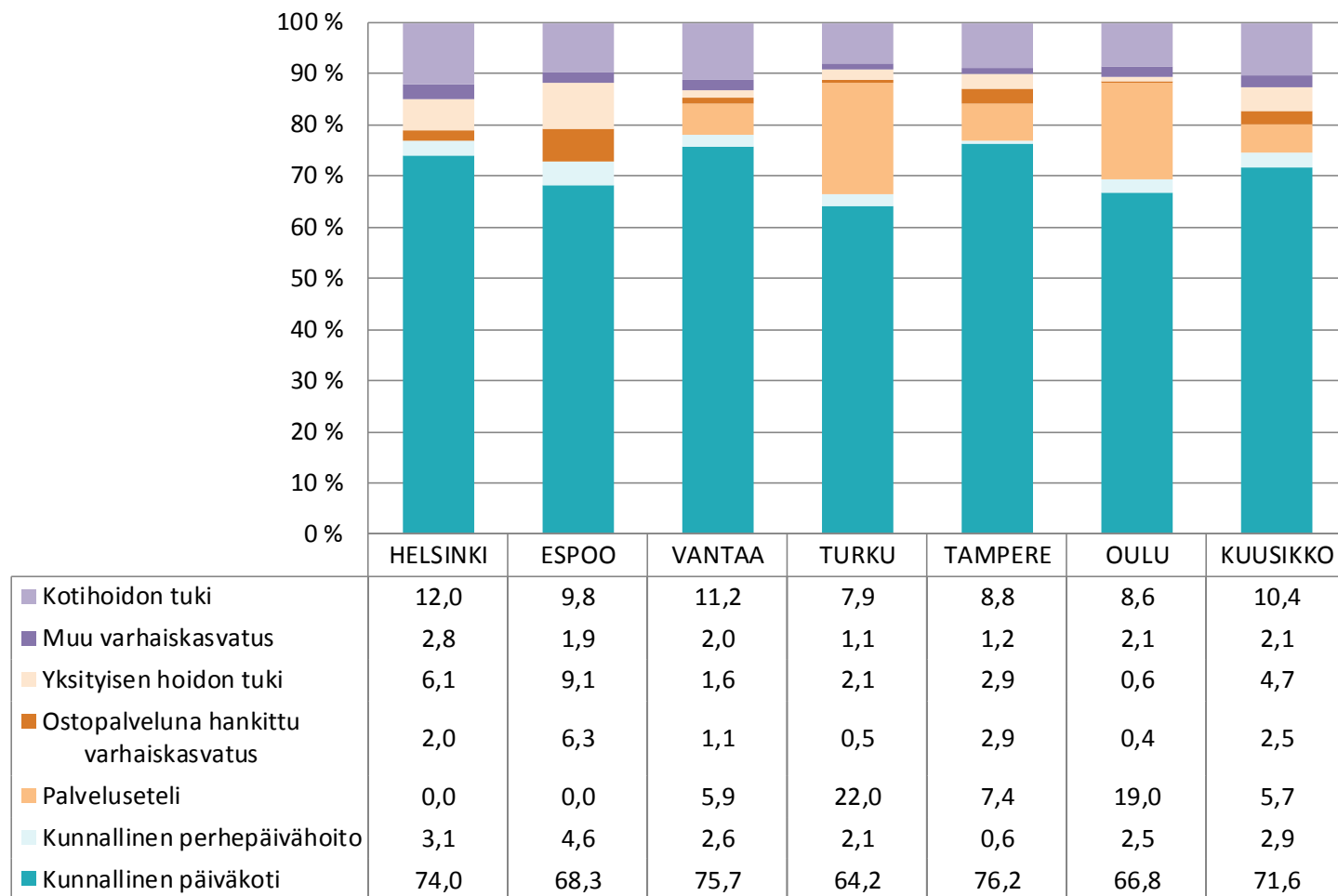

Varhaiskasvatusjärjestelmän deflatoidut¹ vuosikustannukset varhaiskasvatusikäistä (10kk – 6v) lasta kohden vuosina 2015–2018

¹ Julkisten menojen hintaindeksi opetustoimelle, Tilastokeskus 2/2019 (ennakkotieto)

Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen muun varhaiskasvatustoiminnan¹) sekä kotihoidon tuen osuudet varhaiskasvatusjärjestelmän kokonaiskustannuksista vuonna 2018

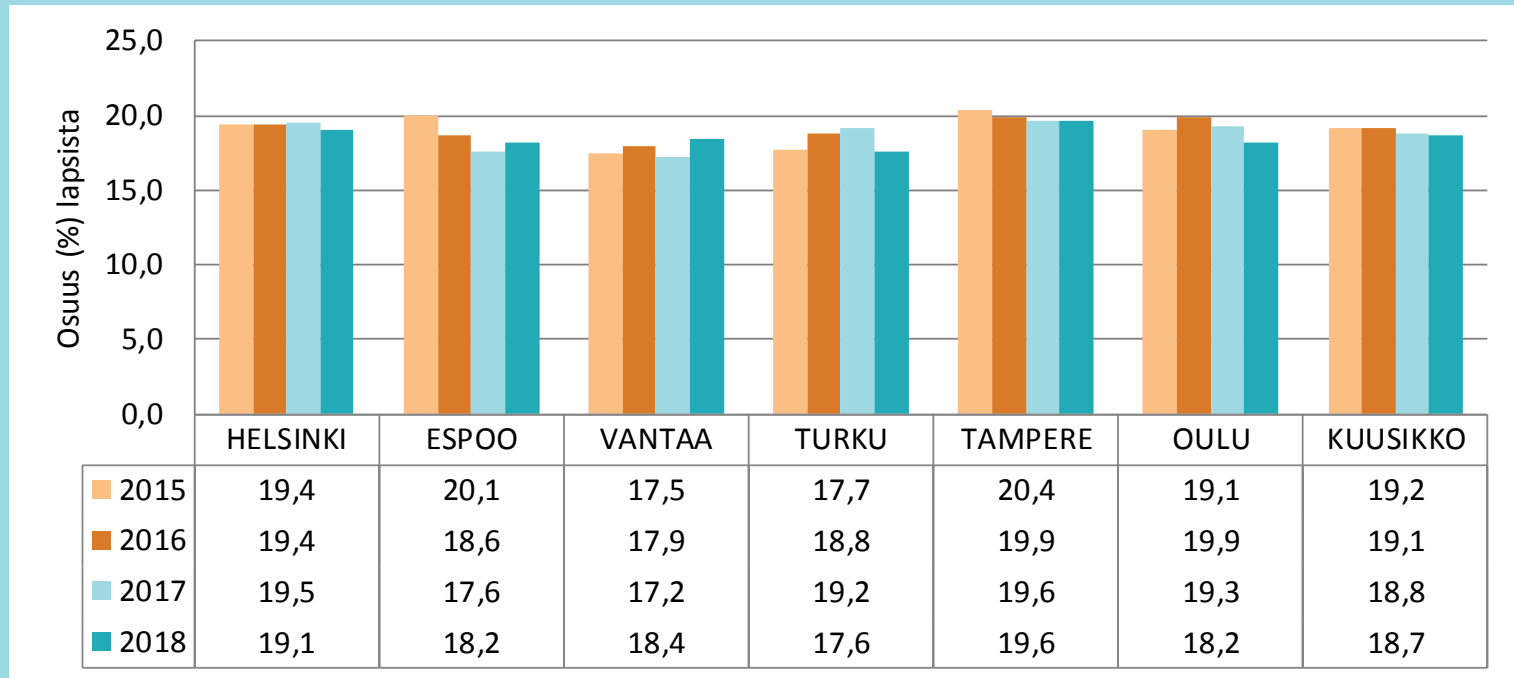

¹Muun varhaiskasvatuksen kustannukset sisältävät avoimen varhaiskasvatuksen ja kerhotoiminnan kustannukset.

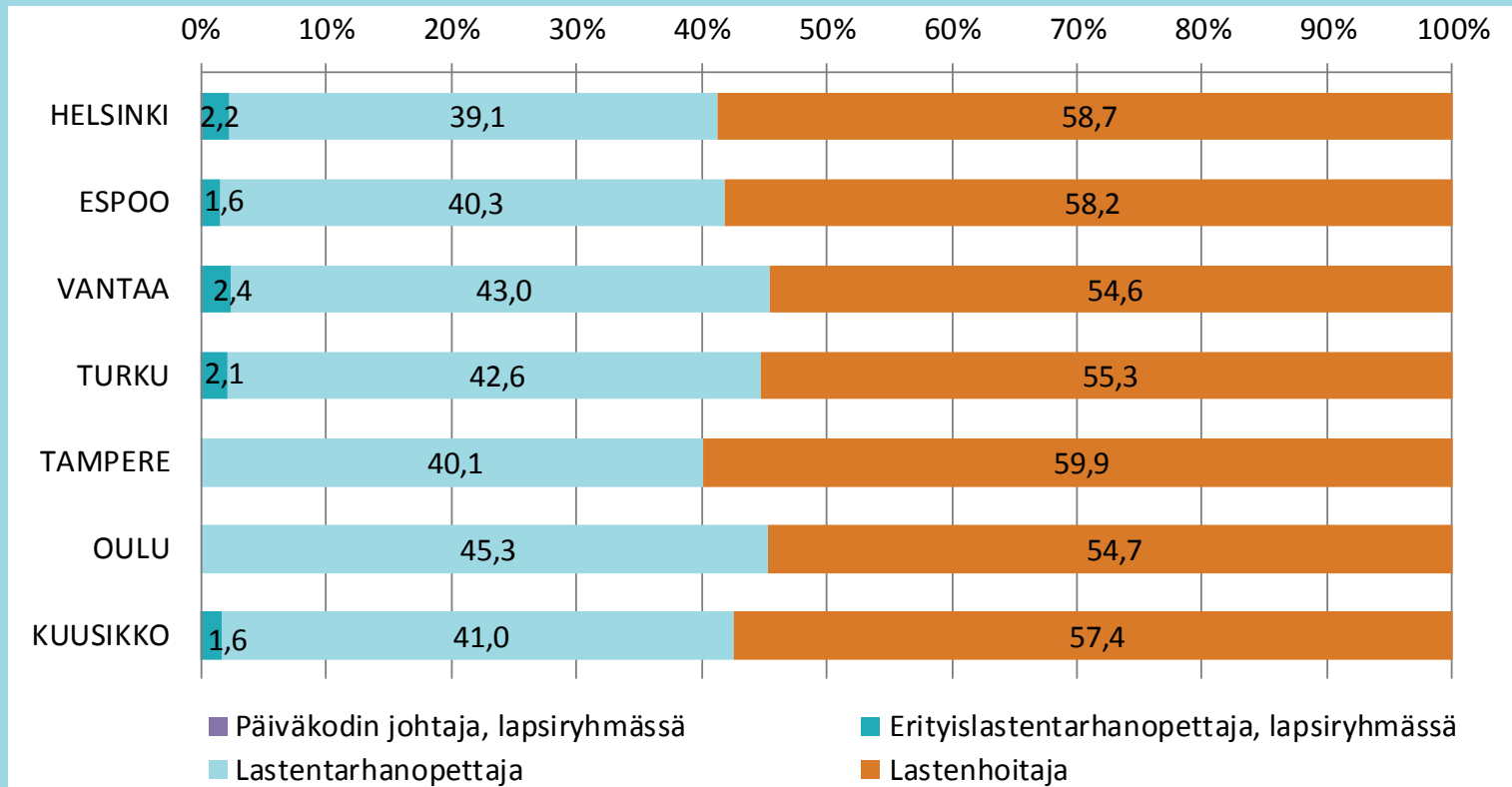
Lapsia kunnallisissa päiväkodeissa joulukuussa 2018 sekä muutos vuodesta 2017

	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	<i>Muutos</i> %	<i>Alle 3-vuotiaiden</i> <i>osuus (%)</i>
Helsinki	25 614	534	2,1	19,1
Espoo	12 407	287	2,4	18,2
Vantaa	10 148	239	2,4	18,4
Turku	5 298	52	1,0	17,6
Tampere	8 667	91	1,1	19,6
Oulu	7 674	521	7,3	18,2
Kuusikko	69 808	1 724	2,5	18,7

Alle 3-vuotiaiden lasten osuus kunnallisen päiväkotihoidon lapsista vuosina 2015–2018

Eri tehtävien osuudet päiväkotien kasvatus-, opetus ja hoitohenkilöstöstä¹ joulukuussa 2018

¹ Espoo on ottanut varhaiskasvatuslain mukaiset nimikkeet käyttöön, lukuun ottamatta varhaiskasvatuksen sosionomia ja päiväkodin johtaja –nimikettä.

Kunnallisen päiväkotihoidon vuosikustannukset (€) laskennallista lasta (kahden vuoden keskiarvo) kohden vuonna 2018

	Kuusikko ilman						
Euroa/laskennallinen lapsi	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulua	Oulu 1:8
Yhteensä	9 836	10 453	10 096	10 417	9 022	9 965	9 669
Henkilöstökustannukset, josta	6 643	6 666	6 698	7 743	5 920	6 734	6 439
Varahenkilöstö (vakinaiset ja määräaikaiset)	75	206	3	180	106	114	0
Avustava henkilökunta (kunnan oma)	155	138	97	174	259	165	302
Vuokratyö	315	521	898	0	11	349	0
josta avustajat	0	111	330	0	11	90	0
josta sijaiset ja varahenkilöstö	315	410	568	0	0	259	0
Muut palkkakustannukset (ilman sivukuluja)	4 782	4 760	4 618	5 943	4 329	4 886	4 860
Henkilöstösivukulut	1 315	1 040	1 081	1 445	1 214	1 219	1 277
josta KUEL -maksut	1 214	962	1 010	1 440	1 105	1 146	1 151
Tilakustannukset	1 715	2 047	1 893	1 597	1 432	1 737	1 694
Tukipalvelut	1 215	1 442	1 219	798	1 369	1 209	1 104
Ateriapalvelut	1 048	1 178	860	767	1 059	983	811
Puhtauspalvelut (siivous- ja tekstiilihuolto)	168	264	359	31	309	226	293
Muut kustannukset ¹	263	298	286	279	302	183	432

¹ ICT-kustannukset eivät ole mukana tämän taulukon kustannuksissa.

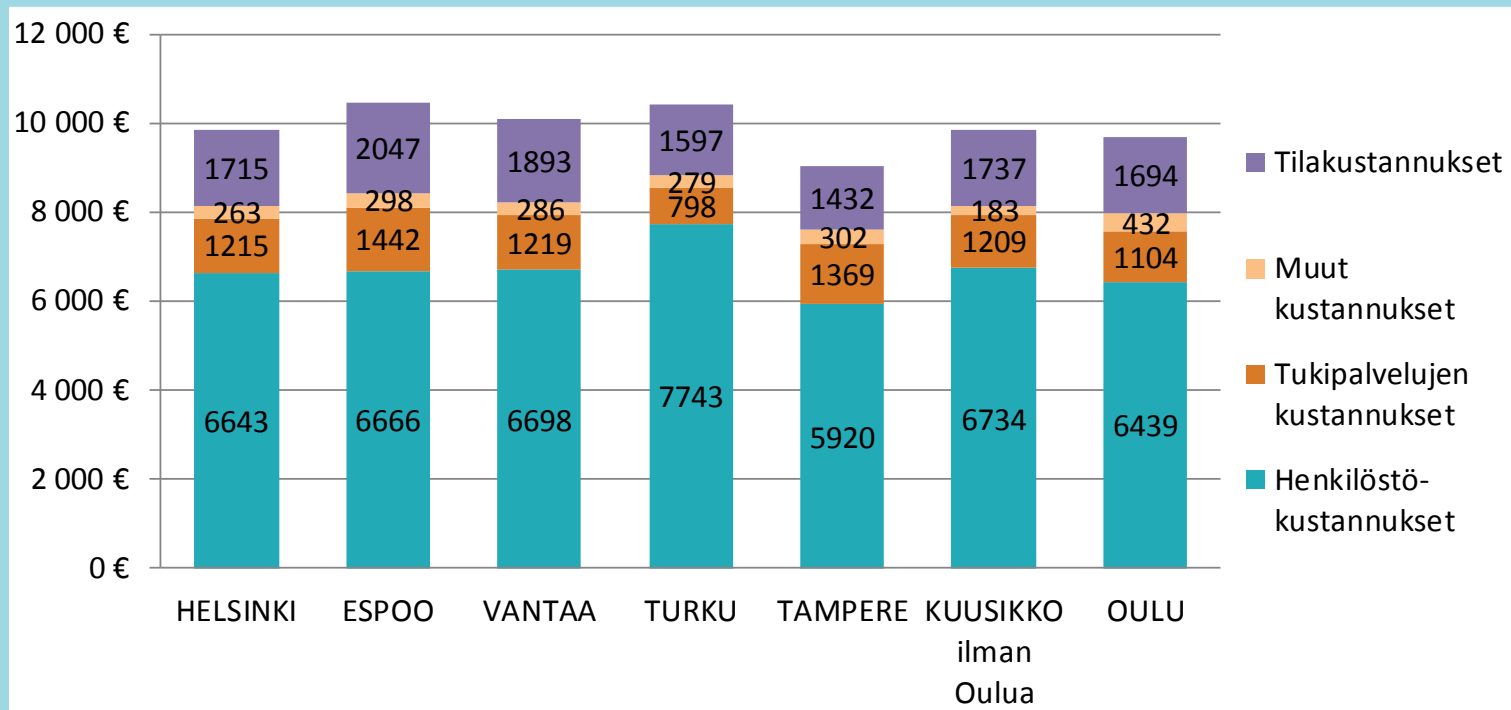
Eri kustannuslajien osuus kunnallisessa päiväkodissa järjestetyn varhaiskasvatuksen kokonaiskustannuksista vuonna 2018

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
Kunnallisessa päiväkodissa järjestetyn varhaiskasvatuksen kustannukset yhteensä (€)^{1 2}	304 781 000	156 963 000	121 318 000	66 345 000	95 466 000	88 935 000	833 808 000
<i>josta henkilöstökustannukset (%)</i>	67,3	62,6	66,3	73,6	64,3	65,5	66,3
<i>josta tilakustannukset (%)</i>	17,4	19,2	18,7	15,2	15,5	17,2	17,5
<i>josta tukipalveluiden kustannukset (%)</i>	12,3	13,5	12,1	7,6	14,9	11,2	12,3
<i>josta muut kustannukset (%)</i>	1,5	1,8	1,8	1,5	2,3	2,6	1,8
<i>josta varhaiskasvatuksen yhteiset menot (%)</i>	1,5	2,8	1,1	2,1	3,0	3,4	2,1
<i>Asiakasmaksutulojen osuus kustannuksista (%)</i>	11,8	13,1	11,4	8,2	11,3	9,5	11,4

¹ Luvut pyöristetty tuhansien eurojen tarkkuudelle.

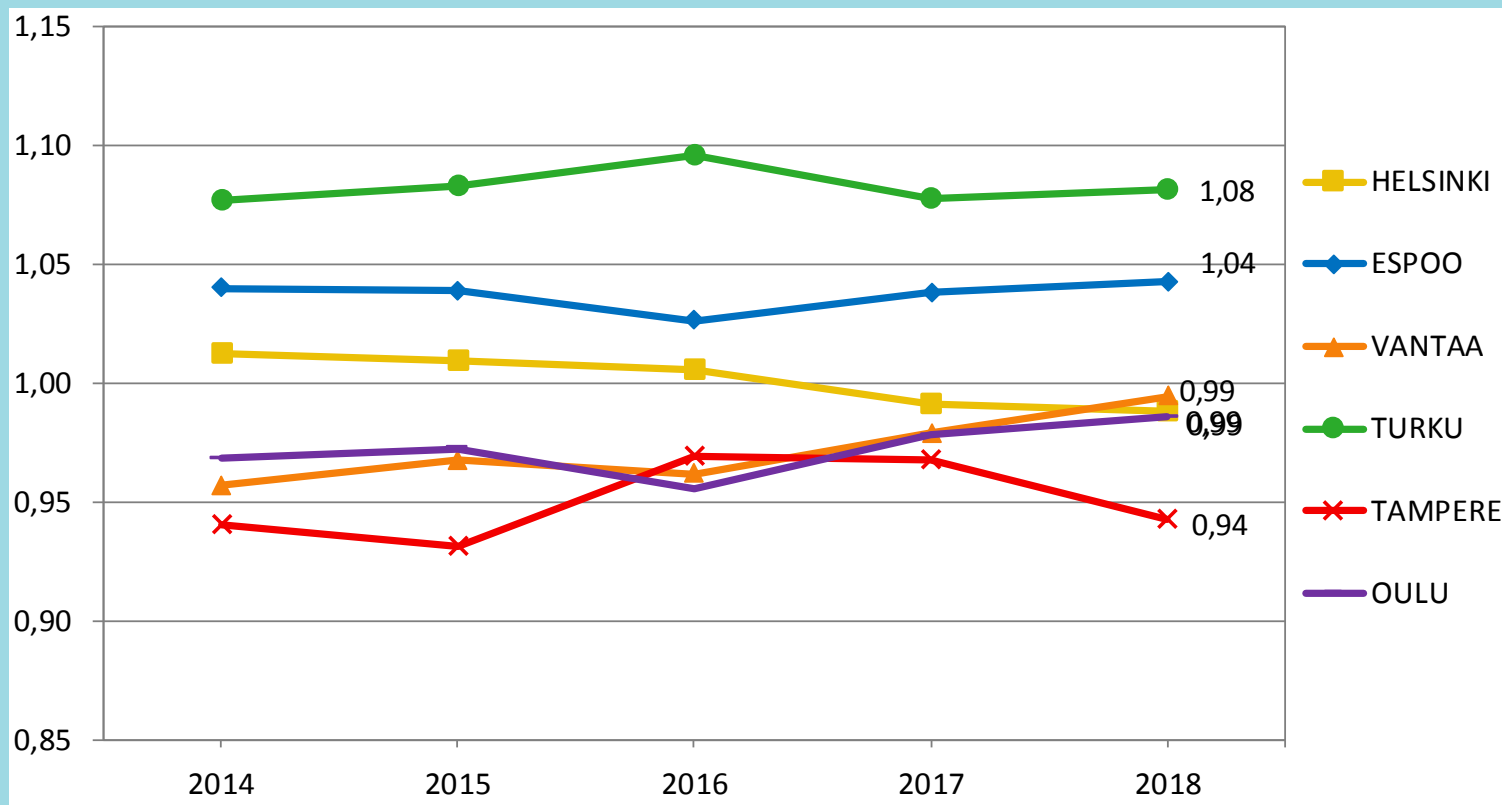
² Sisältää ICT-kustannukset Helsingin, Espoon, Turun, Tampereen ja Oulun osalta. Vantaalla ICT-kustannukset kohdistetaan koko kaupungin tietohallintoon, eivätkä tästä syystä ole mukana varhaiskasvatuksen kustannuksissa.

Kustannukset menolajeittain kunnallisen päiväkotihoidon laskennallisen lapsen¹ vuosikustannuksista vuonna 2018

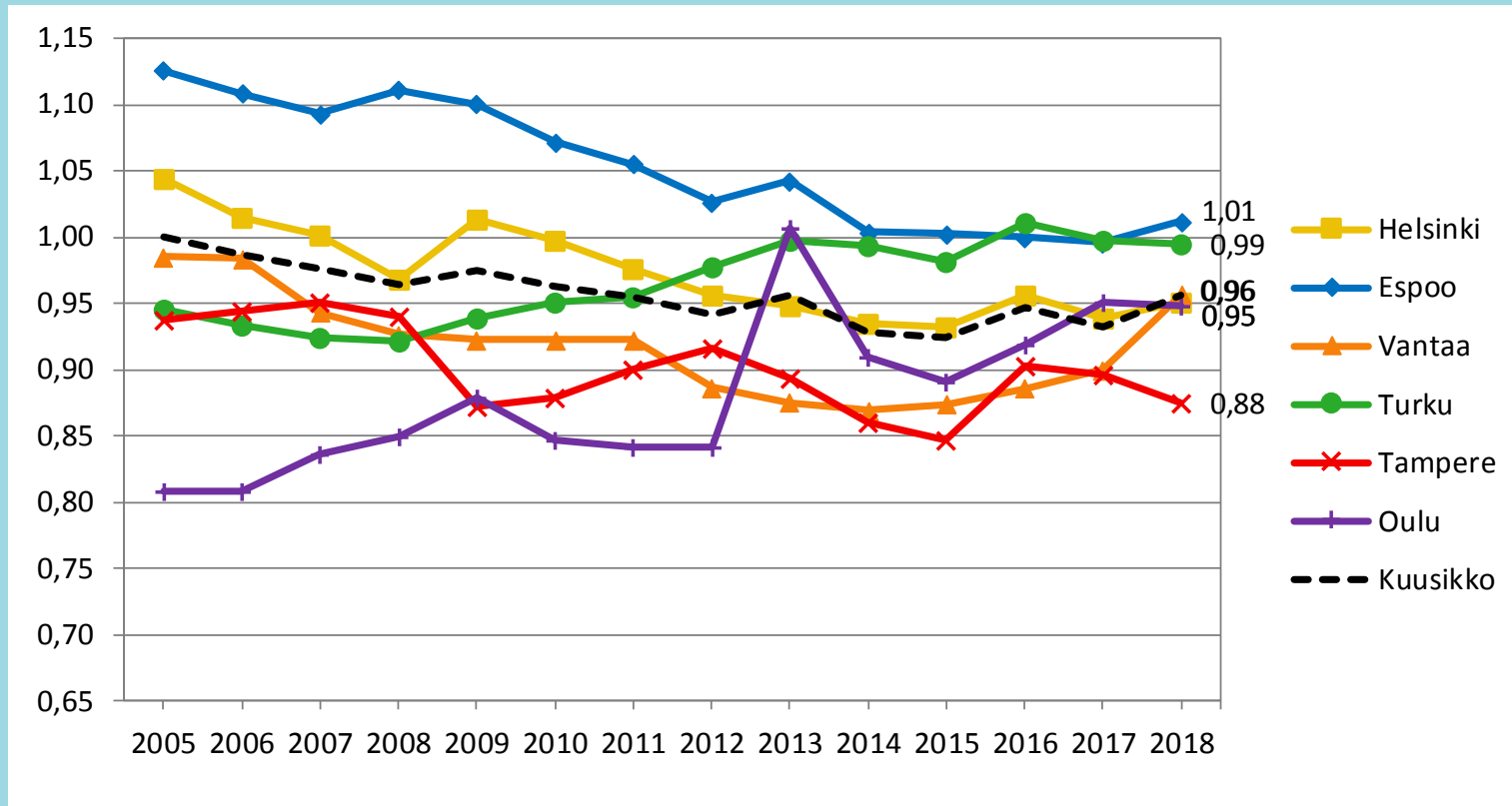
¹Laskennallinen lapsi ks. Kuusikko-raportin Varhaiskasvatuksen määritelmät ja perusteet vuoden 2018 tietojen keruulle ja Liite 3, taulukko 2E. Lasten määrä on vuosien 2017 ja 2018 joulukuun keskiarvo.

Kunnallisen päiväkotihoidon vuosikustannusten ero *ilman tilakustannuksia* laskennallista lasta¹ kohden kunkin vuoden Kuusikon aritmeettiseen keskiarvoon vuosina 2014–2018, kun keskiarvo on 1

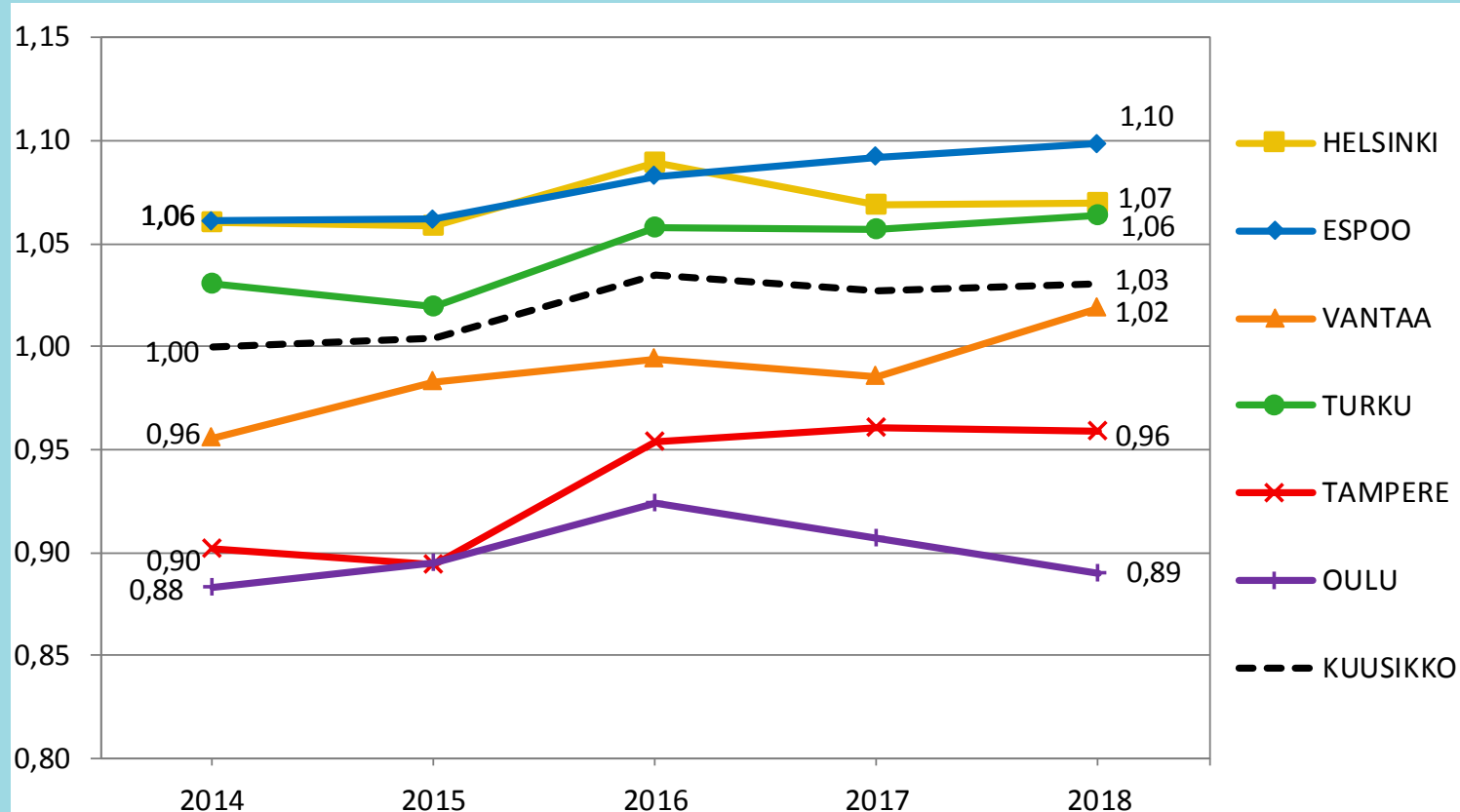
¹Laskennallinen lapsi ks. Kuusikko-raportin Varhaiskasvatuksen määritelmät ja perusteet vuoden 2018 tietojen keruulle ja Liite 3, taulukko 2E. Lasten määrä on vuosien 2017 ja 2018 joulukuun keskiarvo.

Kunnallisten päiväkotien deflaoitujen vuosikustannusten kehitys laskennallista lasta¹ kohden vuosina 2005–2018 suhteutettuna Kuusikon aritmeettiseen keskiarvoon vuonna 2005 (=1)

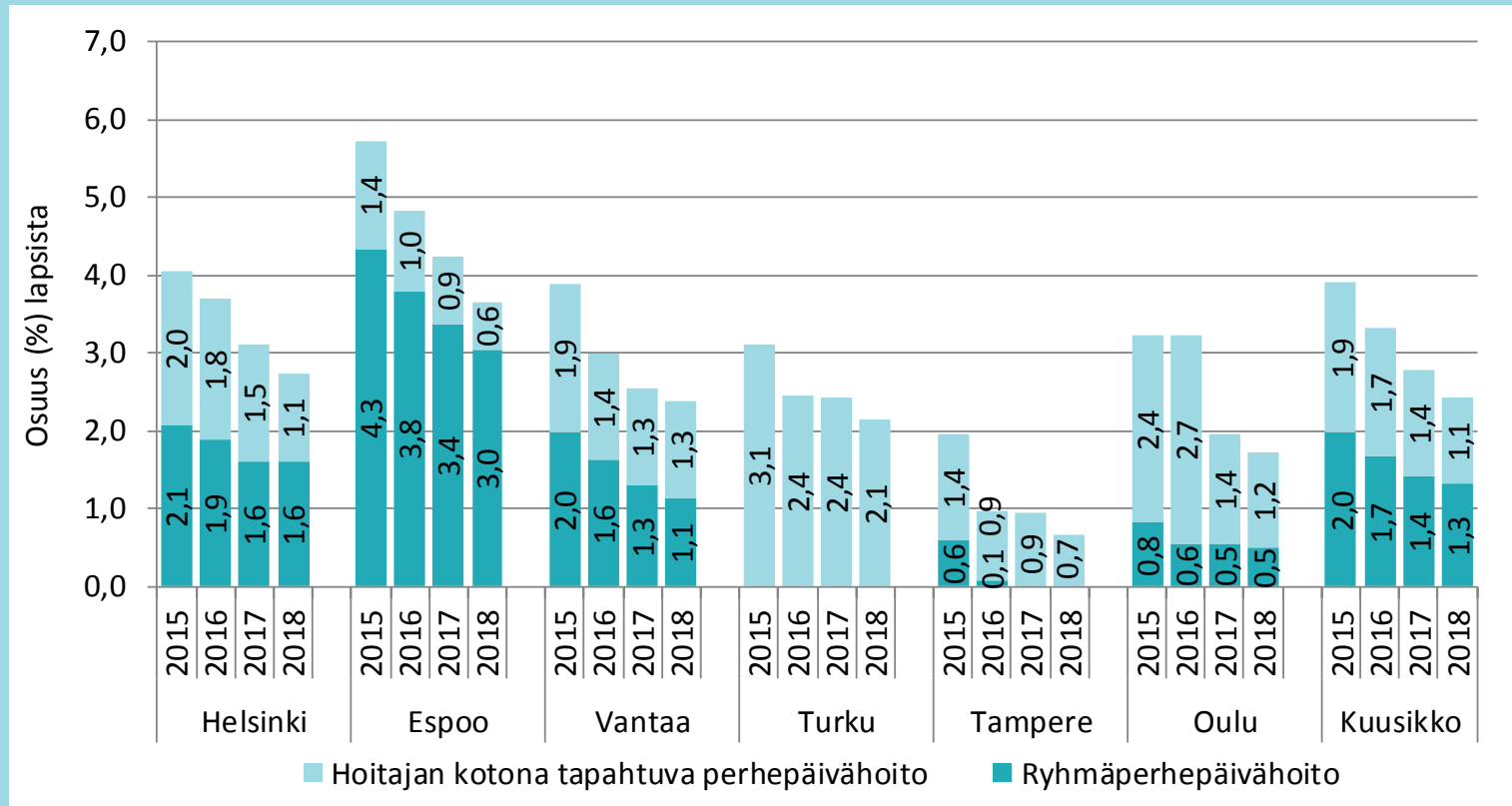
¹Laskennallinen lapsi ks. Kuusikko-raportin Varhaiskasvatuksen määritelmät ja perusteet vuoden 2018 tietojen keruulle ja Liite 3, taulukko 2E. Lasten määrä on vuosien 2017 ja 2018 joulukuun keskiarvo.

Varhaiskasvatusjärjestelmän deflatoitujen¹ vuosikustannusten kehitys varhaiskasvatusikäistä lasta kohden vuosina 2014 - 2018 suhteutettuna aritmeettiseen keskiarvoon (vuosi 2014=1)

¹ Julkisten menojen hintaindeksi opetustoimelle, Tilastokeskus 2/2019 (ennakkotieto)

Kunnallisessa perhepäivähoidossa olevien lasten osuus kaikista kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa¹ olevista lapsista vuosina 2015–2018

¹Kerholapset mukana vuodesta 2017.

Lapsia ja henkilöstöä perhepäivähoidossa joulukuussa 2018 sekä muutos vuodesta 2017

Hoitajan kotona tapahtuva perhepäivähoito ja kolmiperhepäivähoito

	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	<i>Muutos</i> %	Hoitajien lukumäärä	Muutos Lkm
Helsinki	353	-114	-24,4	101	-27
Espoo	108	-43	-28,5	40	-8
Vantaa	160	2	1,3	48	-2
Turku	180	-20	-10,0	46	-5
Tampere	74	-29	-28,2	22	-4
Oulu	155	-19	-10,9	59	10
Kuusikko	1 030	-223	-17,8	316	-36

Ryhmäperhepäivähoito

	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	<i>Muutos</i> %	Henkilöstön lukumäärä	Muutos Lkm
Helsinki	511	7	1,4	148	-5
Espoo	529	-52	-9,0	134	-8
Vantaa	146	-16	-9,9	37	-6
Turku ¹	.	.	.	.	.
Tampere ¹	.	.	.	.	.
Oulu	62	-6	-8,8	18	2
Kuusikko	1 248	-67	-5,1	337	-17

¹Turussa ja Tampereella ei järjestetä kunnallista ryhmäperhepäivähoitoa.

Hoitajan kotona tapahtuvan ja kolmiperhepäivähoidon sekä ryhmäperhepäivähoidon vuosikustannukset lasta¹ kohden vuonna 2018 sekä niiden muutos vuodesta 2017

	Hoitajan kotona tapahtuva ja kolmiperhepäivähoito			Ryhmäperhepäivähoito		
	Kustannukset €/lapsi ¹	Muutos %	Muutos %, defl. ²	Kustannukset €/lapsi ¹	Muutos %	Muutos %, defl. ²
Helsinki	14 685	10,7	9,3	13 381	6,6	5,3
Espoo	12 371	-1,5	-2,7	15 964	3,9	2,6
Vantaa	11 838	0,7	-0,5	14 368	6,4	5,1
Turku ³	11 633	-4,5	-5,7	.	.	.
Tampere ³	9 180	-3,6	-4,7	.	.	.
Oulu	15 892	18,4	17,0	11 373	-18,2	-19,2
Kuusikko	13 265	5,3	4,0	14 516	4,2	3,0

¹ Lasten määrä on vuosien 2017 ja 2018 keskiarvo.

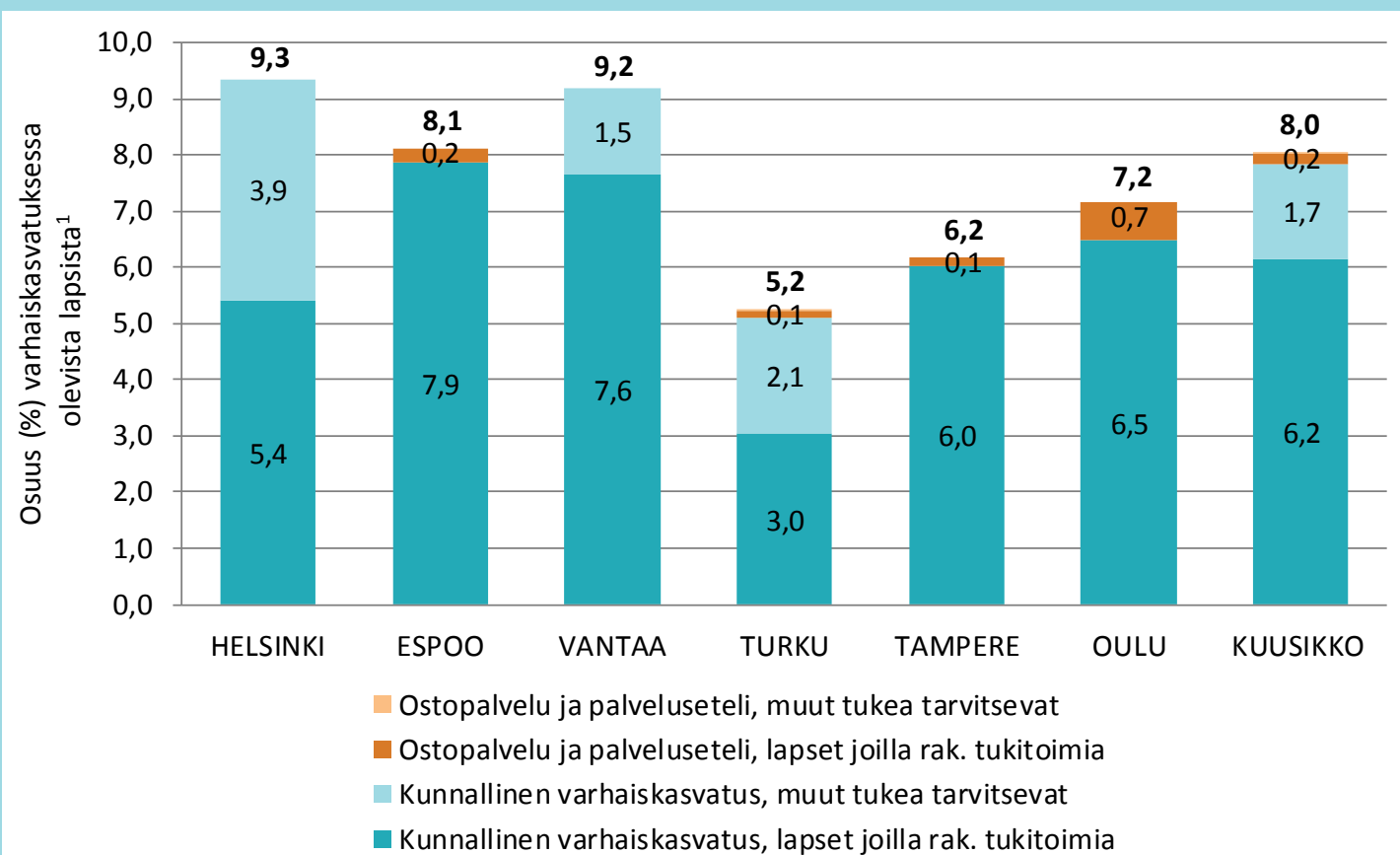
² Julkisten menojen hintaindeksi opetustoimelle, Tilastokeskus 2/2019 (ennakkotieto)

³ Turussa ja Tampereella ei järjestetä kunnallista ryhmäperhepäivähoitoa.

Lapsia kunnan järjestämässä ilta- ja ympärivuorokautisessa
varhaiskasvatuksessa joulukuussa 2018 ja osuus kunnan järjestämässä
varhaiskasvatuksessa olevista lapsista

	Lasten lukumäärä	Osuus (%) lapsista¹	Määrän muutos
Helsinki	624	2,2	-3,1
Espoo	347	2,4	-3,9
Vantaa	432	3,5	-4,0
Turku	579	7,1	5,1
Tampere	305	2,9	-7,6
Oulu	631	5,1	34,0
Kuusikko	2 918	3,4	4,0

Tukea tarvitsevien lasten osuus kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa¹ olleista lapsista joulukuussa 2018

¹Kerholapset ovat mukana.

Lapsia yksityisen hoidon tuella, ostopalveluna hankitussa ja palvelusetelillä järjestetyssä varhaiskasvatuksessa joulukuussa 2018

	Yksityisen hoidon tuki päiväkotihoidon	Yksityisen hoidon tuki perhepäivähoito	Yksityisen hoidon tuki työsopimus- suhteinen hoitaja	Yksityisen hoidon tuki yhteensä	Ostopalvelu	Palveluseteli	Yksityinen varhais- kasvatus yhteensä	Muutos 2017-2018, %	Osuus varhais- kasvatuksessa olevista ¹ , %
Helsinki	3 440	97	129	3 666	649	0	4 315	8,0	13,6
Espoo	2 439	137	77	2 653	1 236	0	3 889	0,3	22,3
Vantaa	260	88	25	373	35	1 417	1 825	17,6	14,3
Turku	33	253	29	315	31	2 477	2 823	7,0	33,5
Tampere	226	338	43	607	334	1 152	2 093	25,3	18,5
Oulu	23	10	101	134	40	3 310	3 484	0,0	27,8
Kuusikko	6 421	923	404	7 748	2 325	8 356	18 429	7,0	19,6

¹Kerholapset mukana vuodesta 2017.

Lapsia palvelusetelillä järjestetyssä varhaiskasvatuksessa ja yksityisen hoidon tuella joulukuussa 2018 sekä muutos vuodesta 2017

Palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus

	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	Muutos %	Osuus (%) varhaiskasvatuksessa olevista ¹
Helsinki ²	.	.	.	.
Espoo ²	.	.	.	.
Vantaa	1 417	322	29,4	11,1
Turku	2 477	207	9,1	29,4
Tampere	1 152	405	54,2	10,2
Oulu	3 310	44	1,3	26,5
Kuusikko	8 356	978	13,3	8,9

¹ Kerholapset mukana vuodesta 2017.

² Palveluseteli ei ole käytössä Helsingissä eikä Espoossa.

Yksityisen hoidon tuki

	Lasten lukumäärä	Muutos %	Muutos Lkm	Osuus (%) varhaiskasvatuksessa olevista ¹	Osuuden muutos %-yksikköä
Helsinki	3 666	6,2	215	11,6	0,5
Espoo	2 653	4,7	118	15,2	0,5
Vantaa	373	-7,4	-30	2,9	-0,3
Turku	315	-7,6	-26	3,7	-0,4
Tampere	607	-10,1	-68	5,4	-0,8
Oulu	134	-29,8	-57	1,1	-0,5
Kuusikko	7 748	2,0	152	8,2	0,0

¹ Kerholapset mukana vuodesta 2017.

Yksityisen hoidon tuen vuosikustannukset lasta¹ kohden vuonna 2018 ja muutos vuodesta 2017 sekä kunnallisen lisän osuus kustannuksista

	€/lapsi ¹	<i>Muutos</i> %	Kuntalisän osuus (€)	<i>Kuntalisän</i> <i>osuus (%)</i>
Helsinki	7 037	0,6	4 789	68,1
Espoo	8 059	2,0	5 930	73,6
Vantaa	6 465	0,4	4 290	66,3
Turku	6 546	0,0	4 250	64,9
Tampere	5 748	1,4	3 611	62,8
Oulu	4 966	-0,5	3 213	64,7
Kuusikko	7 181	1,8	4 995	69,6

¹ Lasten määrä on vuosien 2017 ja 2018 keskiarvo.

Yksityisen hoidon tuen kunnalliset lisät joulukuussa 2018

LASTEN YKSITYISEN HOIDON TUEN KUNTALISÄT VUODEN 2018 LOPUSSA (€/kk)							HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU
PÄIVÄKOTI												
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: alle 3-vuotias lapsi							600,00	612,00	600,00	600,00	500,00	560,00
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: 3 vuotta täyttänyt lapsi							330,00	428,00	350,00	360,00	300,00	262,50
Osapäiväinen varhaiskasvatus: kunnan järjestämään esiopetukseen osallistuvat lapset								100,00	100,00	195,00	120,00	
Osapäiväinen varhaiskasvatus: alle 3-vuotias lapsi									440,00			308,00
Osapäiväinen varhaiskasvatus: 3 vuotta täyttänyt lapsi									280,00			144,40
PERHEPÄIVÄHOITO												
Hoitajan tai asiakkaan kotona tapahtuva perhepäivähoito												
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: alle 3-vuotias lapsi							600,00	320,00	290,00	390,00	320,00	250,00
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: 3 vuotta täyttänyt lapsi							340,00	192,00	180,00	245,00	220,00	250,00
Osapäiväinen varhaiskasvatus: kunnan järjestämään esiopetukseen osallistuvat lapset								100,00	100,00	115,00	84,09	
Osapäiväinen varhaiskasvatus: alle 3-vuotias lapsi												137,50
Osapäiväinen varhaiskasvatus: 3 vuotta täyttänyt lapsi												137,50
Ryhmäperhepäivähoito												
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: alle 3-vuotias lapsi							320,00	612,00	600,00	585,00	500,00	560,00
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: 3 vuotta täyttänyt lapsi							160,00	428,00	350,00	425,00	300,00	300,00
Osapäiväinen varhaiskasvatus: kunnan järjestämään esiopetukseen osallistuvat lapset								100,00	100,00	165,00	120,00	
Osapäiväinen varhaiskasvatus: alle 3-vuotias lapsi									440,00			308,00
Osapäiväinen varhaiskasvatus: 3 vuotta täyttänyt lapsi									280,00			165,00
TYÖSOPIMUSSUHTEINEN HOITAJA KOTONA												
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: alle 3-vuotias lapsi							500,00	560,00	290,00	400,00	320,00	250,00
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: 3 vuotta täyttänyt lapsi							160,00	200,00	180,00	330,00	220,00	250,00
Osapäiväinen varhaiskasvatus: kunnan järjestämään esiopetukseen osallistuvat lapset								100,00	100,00	150,00	84,09	
Osapäiväinen varhaiskasvatus: alle 3-vuotias lapsi												137,50
Osapäiväinen varhaiskasvatus: 3 vuotta täyttänyt lapsi												137,50
Yksityisen hoidon tuen lakisääteinen osuus												
Hoitoraha 172,25 euroa/lapsi/kk												
Tulosidonnainen hoitolisä enintään 144,85 euroa/lapsi/kk ¹												
Alennettu hoitoraha 63,38 euroa/lapsi/kk ¹												

¹ Kela maksaa alennettua hoitorahaa, jos lapsi on koulun 6-vuotiaana tai jos lapsi kuuluu pidennettyyn oppivelvollisuuden piiriin. Tällöin myös hoitolisä puolitetaan.

Kunnalliseen kerhotoimintaan osallistuneiden lasten¹ lukumäärä vuonna 2018 sekä muutos vuodesta 2017

	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	<i>Muutos</i> %	<i>Osuus (%)</i> 10kk–5 -vuotiaista lapsista	<i>Osuus (%)</i> 10kk–6 -vuotiaista lapsista
Helsinki	901	-275	-23,4	2,6	2,2
Espoo	483	-35	-6,8	2,6	2,2
Vantaa	516	-225	-30,4	3,8	3,1
Turku ²	128	-5	-3,8	1,4	1,2
Tampere	461	-91	-16,5	4,0	3,3
Oulu	1 139	-400	-26,0	9,3	7,6
Kuusikko	3 628	-1 031	-22,1	3,7	3,1

¹ Lapset, jotka ovat saaneet päätöksen kerhopaikasta.

² Ohjatussa leikkipuistotoiminnassa mukana olleet lapset eivät sisälly kerholasten lukumääriin.

Kaikki esiopetukseen osallistuneet lapset 20.9.2018,
esiopetukseen osallistuneiden osuus 6-vuotiaiden ikäluokasta
sekä esiopetuksen osallistumisasteen muutos vuodesta 2017

	<i>Esiopetukseen osallistuneiden lasten lukumäärä vuonna 2018</i>	<i>Esiopetukseen osallistuneiden lasten osuus (%) 6-vuotiaiden ikäluokasta vuonna 2018</i>	<i>Esiopetukseen osallistuneiden lasten lukumäärä vuonna 2017</i>	<i>Esiopetukseen osallistuneiden lasten osuus (%) 6-vuotiaiden ikäluokasta vuonna 2017</i>	<i>Muutos (%-yksikköä) v. 2017-2018</i>
Helsinki	5 827	90,1	5 489	87,2	2,9
Espoo	3 604	94,0	3 560	92,4	1,5
Vantaa	2 580	96,8	2 537	93,7	3,1
Turku	1 542	93,2	1 552	95,8	-2,6
Tampere	2 224	93,7	2 087	97,5	-3,8
Oulu	2 634	98,7	2 608	99,3	-0,6
Kuusikko	18 411	93,6	17 833	92,7	0,9

Kaikki esiopetukseen osallistuneet lapset 20.9.2018
sekä esiopetukseen liittyvään varhaiskasvatukseen osallistuneiden lasten osuus
kaikista esiopetukseen osallistuneista

	Kaikki esiopetukseen osallistuneet				joista esiopetukseen liittyvään varhaiskasvatukseen osallistuneet	
	Lasten lukumäärä	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	Muutos %	Osuus (%) 2018	Osuus (%) 2017
	vuonna	vuonna				
	2018	2017				
Helsinki	5 827	5 489	338	6,2	89,2	90,9
Espoo	3 604	3 560	44	1,2	94,3	97,4
Vantaa	2 580	2 537	43	1,7	91,0	83,8
Turku	1 542	1 552	-10	-0,6	91,9	87,7
Tampere	2 224	2 087	137	6,6	89,2	78,5
Oulu	2 634	2 608	26	1,0	79,1	71,8
Kuusikko	18 411	17 833	578	3,2	89,2	86,7

EU-TAVOITE

**95 prosenttia 4-6-vuotiaista osallistuu
varhaiskasvatukseen vuonna 2020**

Kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa
tai kunnallisessa kerhotoiminnassa olleiden
4–6-vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä joulukuussa 2018

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
4-vuotiaat	93,3	92,1	94,2	95,6	94,6	93,0	93,5
5-vuotiaat	94,8	92,4	94,3	96,3	95,5	99,8	95,1
6-vuotiaat	99,5	94,6	95,9	99,5	99,0	95,4	97,4
4-6-vuotiaat	95,8	93,0	94,8	97,1	96,4	96,1	95,3

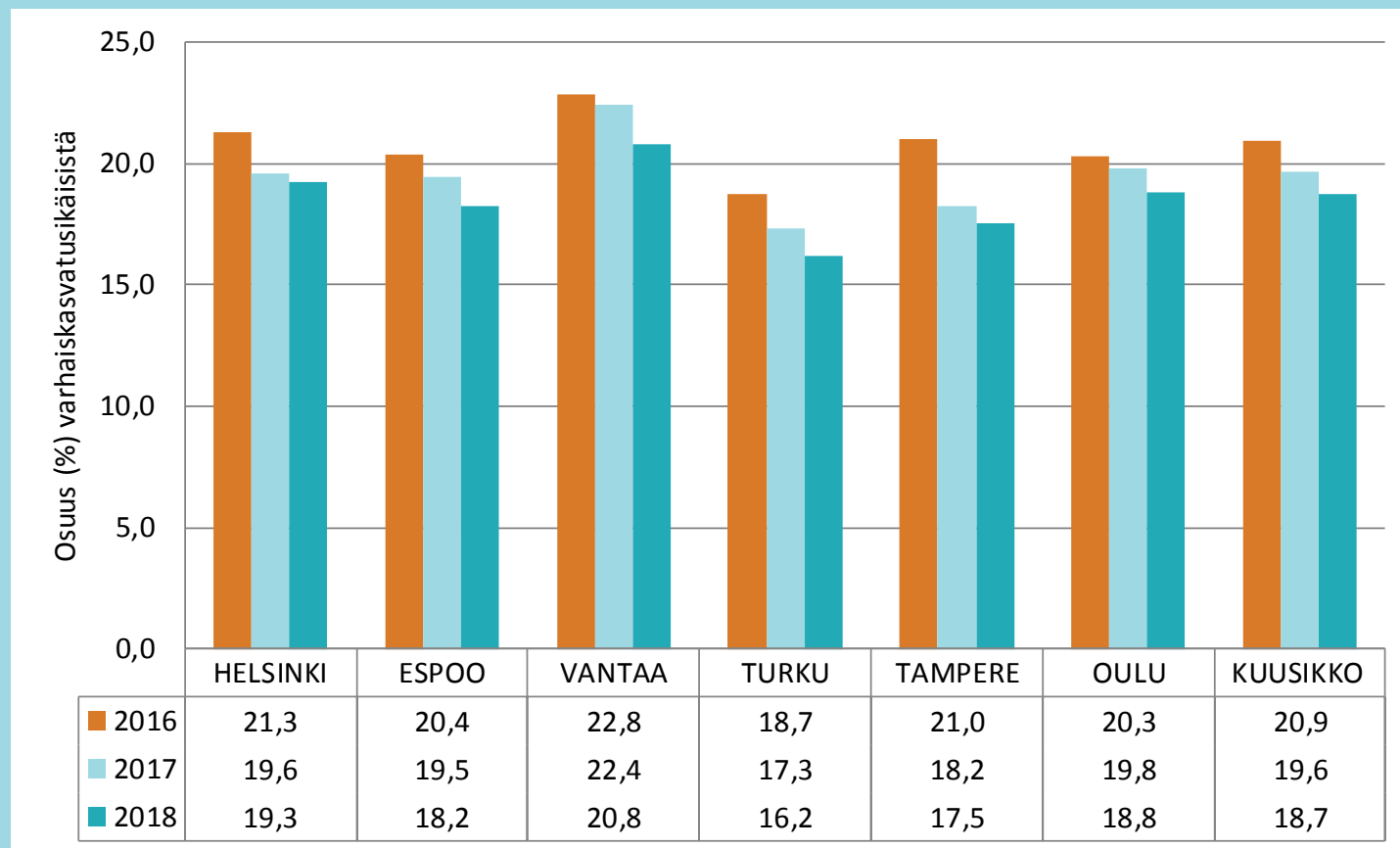
Kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa
(ilman kerhotoimintaa)
4–6-vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä joulukuussa 2018

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
4-vuotiaat	90,7	89,1	89,6	93,4	90,6	82,9	89,5
5-vuotiaat	93,8	90,8	91,1	94,7	92,5	95,5	93,0
6-vuotiaat	99,5	94,6	95,9	99,5	99,0	95,4	97,4
4-6-vuotiaat	94,7	91,5	92,2	95,8	94,1	91,4	93,3

Lapsia kotihoidon tuella joulukuussa 2018 sekä muutos vuodesta 2017

	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	<i>Muutos</i> %
Helsinki	7 812	-147	-1,8
Espoo	4 089	-320	-7,3
Vantaa	3 411	-280	-7,6
Turku	1 698	-140	-7,6
Tampere	2 426	-111	-4,4
Oulu	2 804	-274	-8,9
Kuusikko	22 240	-1 272	-5,4

Kotihoidon tuella olevien lasten osuus varhaiskasvatusikäisistä lapsista joulukuussa 2016–2018

Kotihoidon tuen vuosikustannukset lasta¹ kohden vuonna 2018 ja muutos vuodesta 2017 sekä kunnallisen lisän osuus kustannuksista

	€/lapsi ¹	<i>Muutos</i> %	Kuntalisän osuus (€)	<i>Kuntalisän</i> <i>osuus (%)</i>
Helsinki	6 274	-1,2	2 205	35,1
Espoo	5 316	-1,9	1 368	25,7
Vantaa	5 037	-0,1	877	17,4
Turku	4 611	1,1	.	.
Tampere	4 421	14,0	10	0,2
Oulu	3 912	-0,2	271	6,9
Kuusikko	5 271	0,6	1 186	22,5

¹ Lasten määrä on vuosien 2017 ja 2018 keskiarvo.

Kotihoidon tuen kunnalliset lisät joulukuussa 2018

LASTEN KOTIHOIDON TUEN KUNTALISÄT VUODEN 2018						
LOPUSSA (€/kk)	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU
Alle 1 v 6 kk lapsi	264,00	200,00	215,00			80,00
1 v 6 kk - alle 2-vuotias lapsi	218,64	200,00				
Alle 2-vuotias lapsi		200,00				
Kaksi vuotta täyttänyt, alle 3-vuotias lapsi	134,55	200,00				
Alle 3-vuotias lapsi, sairaan lapsen hoitotuki					252,28	
Monikkotuki pidennetyn vanhempainrahakauden ajalta perheelle, johon on syntynyt tai otettu ottolapseksi samanaikaisesti enemmän kuin yksi lapsi		200,00	215,00			
Ottolapsen kuntalisä, kun perheeseen on otettu kolme vuotta täyttänyt ottolapsi	134,55	200,00				
Kotihoidon tuen lakisääteinen osuus						
Hoitoraha						
Yhdestä alle 3-vuotiaasta (yli 3-vuotiaasta adoptiolapsesta)					338,34 euroa/kk	
Muista perheen alle 3-vuotiaista lapsista					101,29 euroa/kk	
Yli 3-vuotiaista, alle kouluikäisistä lapsista					65,09 euroa/kk	
Hoitolisä (tulosisonnainen)						
Vain yhdestä perheen hoitorahaan oikeuttavasta lapsesta enintään					181,07 euroa/kk	

Kuusikko-
työryhmä

Kuuden suurimman kaupungin **varhaiskasvatuksen** **palvelut ja kustannukset** vuonna 2018

Marianne Forsell
Kuusikko-työryhmän
julkaisusarja 6/2019

Esipuhe

Kuusikko-työssä vertaillaan kuutoskaupunkien (Helsinki, Espoo, Vantaa, Turku, Tampere ja Oulu) aikuissosiaalityötä ja toimeentulotukea, lastensuojelua, päihde- ja mielenterveyspalveluja, työllistämispalveluja, vammaisten palveluja, vanhusten palveluja sekä varhaiskasvatusta. Kaupunkien edustajista koostuvat eri palvelukokonaisuuksien asiantuntijaryhmät tuottavat vuosittain tilastollisia raportteja asiakasmääristä, suoritteista, henkilöstöstä ja kustannuksista.

Kuutostyö alkoi vuonna 1994, jolloin Helsinki, Espoo ja Vantaa päättivät alkaa toteuttaa vertailuja sosiaali- ja terveyspalveluista sekä niiden kustannuksista. Turku ja Tampere tulivat mukaan vertailuihin vuonna 1996, minkä jälkeen ryhmä nimettiin Viisikoksi. Vertailu-raportteja alettiin julkaista omassa julkaisusarjassaan vuonna 1999. Kuusikko-yhteistyö alkoi vuonna 2002, kun Oulu liittyi kuudenneksi jäseneksi ryhmään. Kuusikko-työ alkoi varhaiskasvatuksen, toimeentulotuen sekä vanhusten palvelujen vertailulla, mutta ajan myötä mukaan on tullut uusia palvelukokonaisuuksia.

Kuusikko-tiedonkeruu sisältää sosiaali- ja terveyspalvelujen osalta ainoastaan osan kustannuksista ja toimintatiedoista. Sosiaali- ja terveyspalvelut muodostavat omanlaisensa kokonaisuuden, jossa erityisesti sosiaalipalvelut ovat vahvasti limittyneet toisiinsa. Kunta voi panna esimerkiksi ehkäiseviin toimintamuotoihin, mutta ehkäisevään työhön laitettut resurssit eivät näy välttämättä Kuusikko-raportoinnissa.

Raporttien tarkoituksena on palvella ensisijaisesti kuntien päättäjiä ja ne ovat yksi väline toiminnan ohjaamiseen. Kuusikko-raportit nostavat esiin eroavaisuuksia, jotka vaativat tarkempaa analyysia. Tavoitteena ei ole vertailla esimerkiksi omien ja ostopalvelujen kustannuksia. Omien ja ostopalvelujen tiedonkeruu poikkeaa merkittävästi esimerkiksi asiakasmaksujen, vuokrien, tilaamiseen liittyvien kustannusten ja hallinnon vyörytysten osalta. Kunnan omaa tuotantoa voi verrata toisen kunnan omaan tuotantoon, mutta omien ja ostopalvelujen tiedot eivät ole vertailukelpoisia, koska ne sisältävät eri kustannuseriä.

Kuusikko-raporttien tiedot asiakasmääristä, suoritteista, henkilöstöstä ja kustannuksista on pääasiassa koottu kuntien omista tietojärjestelmistä ja tilinpäätöksistä. Kuusikko-työn keskiössä on työryhmissä tehtävä määrittelytyö, jonka ansiosta kerättävät tiedot saatetaan mahdollisimman vertailukelpoisiksi. Määrittelytyö on välttämätöntä, sillä palvelut poikkeavat kuntien välillä nimikkeiltään ja sisällöiltään, ja ne on organisoitu hallinnollisesti eri tavoin. Lisäksi kunnilla on käytössä toisistaan poikkeavia tietojärjestelmiä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että tieto, joka yhdessä kunnassa saadaan automaattisesti, voi toisessa kunnassa vaatia paljon manuaalista työtä tai sitä ei ole edes mahdollista saada. Määrittelytyössä täytyy huomioida myös kuntien erilaiset kirjaamiskäytännöt. Vertailutyön pitkän historian avulla on kuitenkin saavutettu hyvä taso vertailtavuudessa.

Kuusikko-yhteistyön lisäksi tilastotietoja kuntien sosiaali- ja terveyspalveluista tuotetaan monilla tahoilla, kuten Tilastokeskuksessa, Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksessa sekä Suomen Kuntaliitossa. Kuusikko-tiedonkeruun ja raportoinnin erityispiirteet liittyvät yhdessä sovittuihin määritelmiin ja sopimuksiin tietosisällöstä, suorite- ja taloustietojen yhdistämiseen yhteen raporttiin, palvelua koskevien tietojen kattavuuteen ja pyrkimykseen tietojen vertailukelpoisuuden yksityiskohtaiseen arviointiin. Lisäksi edellisen vuoden tietoja käsittelevät raportit ilmestyvät yleensä nopeammalla aikataululla kuin valtakunnalliset yhteenvedot.

Kuuden suurimman kaupungin
varhaiskasvatuksen
palvelut ja kustannukset
vuonna 2018

Kuusikko-työryhmä
Varhaiskasvatus
Marianne Forsell
12.8.2019

Kuusikko-työryhmän julkaisusarja
Teksti: Marianne Forsell

ISSN 1457-5078

Edita Prima Oy 2019, Helsinki

Tekijä(t)		
Varhaiskasvatuksen Kuusikko-työryhmä, kirjoittanut Marianne Forsell		
Nimike		
Kuuden suurimman kaupungin varhaiskasvatuksen palvelut ja kustannukset vuonna 2018		
Julkaisija (toimiala tai laitos)	Julkaisu-aika	Sivumäärä, liitteet
Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, Espoon sivistystoimi, Vantaan sivistystoimi, Turun kasvatusta- ja opetustoimi, Tampereen hyvinvointipalvelut sekä Oulun sivistys- ja kulttuuripalvelut.	8/2019	46 s. + 69 s. liitteitä
Sarjanimike	Osanumero	
Kuusikko-työryhmän julkaisusarja	6/2019	
ISSN-numero	Kieli	
1457-5078	Suomi	
Tiivistelmä		
Kuutoskaupungeissa oli vuoden 2018 lopussa yhteensä 118 619 varhaiskasvatusikäistä lasta. Lasten lukumäärä väheni edellisvuodesta kaikissa kuutoskaupungeissa. Kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä lapsista 79,2 prosenttia oli varhaiskasvatuksessa ja kerhotoiminnassa vuonna 2018. Elokuusta 2016 alkaen varhaiskasvatusoikeutta muutettiin lainsäädännöllisesti siten, että kaikilla lapsilla on oikeus saada varhaiskasvatusta vähintään 20 tuntia viikossa. Kuutoskaupungeista Vantaa ja Oulu ottivat käyttöön lain mukaisen 20 tuntia viikossa varhaiskasvatusoikeuden, mutta Vantaa laajensi subjektiivista varhaiskasvatusoikeutta 1.8.2018 alkaen. Lisäksi päiväkodin hoito- ja kasvatustehtävistä vastaavan henkilöstön ja kolme vuotta täyttäneiden kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten välinen suhdeluku muutettiin 1:7:stä 1:8:aan. Oulussa otettiin käyttöön henkilöstömitoitusta koskeva muutos. Kuutoskaupunkien kunnallisissa päiväkodeissa oli vuoden 2018 lopussa yhteensä 69 808 lasta eli 2,5 % edellisvuotta enemmän. Sen sijaan kunnallisessa perhepäivähoidossa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä jatkoi vähenemistään. Kunnallisessa perhepäivähoidossa oli vuoden 2018 lopussa yhteensä 2 278 lasta (1,9 % varhaiskasvatusikäisistä lapsista) eli 11,3 % edellisvuotta vähemmän. Kunnallisen perhepäivähoidon piirissä olevaista lapsista 54,8 % oli ryhmäperhepäivähoidossa. Ostopalveluna hankitussa varhaiskasvatuksessa oli yhteensä 2 325 lasta eli 3,7 % enemmän kuin edellisvuonna. Espoossa ostopalvelun osuus on muita kaupunkeja suurempi. Varhaiskasvatuksen palveluseteli on käytössä Vantaalla, Turussa, Tampereella ja Oulussa ja se on kasvavassa määrin korvaamassa yksityisen hoidon tuella tuettua ja ostopalveluna hankittua varhaiskasvatusta näissä kaupungeissa. Palvelusetelillä järjestetyssä varhaiskasvatuksessa oli yhteensä 8 356 lasta eli 13,3 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Yksityisen hoidon tuella tuetussa varhaiskasvatuksessa oli 7 748 lasta eli 2,0 % edellisvuotta enemmän. Kotihoidon tuella hoidettiin 22 240 lasta (18,7 % varhaiskasvatusikäisistä lapsista), mikä on 5,4 % vähemmän kuin edellisvuonna. Lapsimäärä väheni edellisvuodesta kaikissa kuutoskaupungeissa. Varhaiskasvatusjärjestelmän kokonaiskustannukset olivat yli 1,1 miljardia euroa. Kokonaiskustannukset kasvoivat Vantaalla 6,5 prosenttia, Turussa 3,7 prosenttia, Helsingissä, Tampereella ja Oulussa 3,6 prosenttia ja Espoossa 2,6 prosenttia.		
Asiasanat		
Kuusikko, kuutoskaupungit, kaupunkivertailu, kustannukset, varhaiskasvatus		
Tiedustelut	Jakelu	
Työryhmän jäsenet, liite 4	www.kuusikkokunnat.fi	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	14
1.1 Varhaiskasvatuksen muutokset lainsäädännön valossa.....	15
2 VARHAISKASVATUSIKÄINEN VÄESTÖ KUUTOSKAUPUNGEISSA	17
3 VARHAISKASVATUKSEN PALVELUJÄRJESTELMÄ	20
3.1 Varhaiskasvatusikäisten sijoittuminen varhaiskasvatuksen palvelujärjestelmään.....	20
3.1.1 Kunnan järjestämä ja tukema varhaiskasvatus	22
3.1.2 Osapäiväinen varhaiskasvatus.....	23
3.1.3 Esiopetus.....	23
3.1.4 Avoin varhaiskasvatustoiminta	24
3.1.5 Lasten kotihoidon tuki	25
3.2 Varhaiskasvatuksen kokonaiskustannukset	25
4 KUNNALLINEN VARHAISKASVATUS	27
4.1 Varhaiskasvatus kunnallisessa päiväkodissa.....	27
4.1.1 Lapset.....	27
4.1.2 Henkilöstö	27
4.1.3 Kustannukset.....	29
4.2 Varhaiskasvatus kunnallisessa perhepäivähoidossa	31
4.3 Lasten tukeminen varhaiskasvatuksessa.....	33
5 YKSITYINEN VARHAISKASVATUS.....	35
5.1 Kunnan ostopalveluna hankkima varhaiskasvatus.....	36
5.2 Yksityisen varhaiskasvatuksen palveluseteli.....	36
5.3 Yksityisen hoidon tuki.....	37
6 LASTEN KOTIHOIDON TUKI	39
7 YHTEENVETO	41
LÄHTEET	46
Liite 1 Lasten varhaiskasvatuksen määritelmät ja perusteet vuoden 2018 tietojen keruulle.....	47
Liite 2 Taulukoita ja kuvioita varhaiskasvatuksen palveluista ja kustannuksista.....	56
Liite 3 Varhaiskasvatuksen toiminta- ja kustannustietoja vuosilta 2014–2018	71
1A/1 Varhaiskasvatusikäiset (10kk–6-vuotiaat), 7-vuotiaat ja koko väestö vuosina 2014–2018 (31.12.).....	71
JATKUU: 1A/1 Varhaiskasvatusikäiset (10kk–6-vuotiaat), 7-vuotiaat ja koko väestö vuosina 2014–2018 (31.12.)	72

1A/2 Varhaiskasvatusikäiset (10kk–6-vuotiaat) äidinkielen mukaan vuosina 2014–2018 (31.12.)	73
1B/1 Varhaiskasvatuksen, yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Helsingissä 31.12.2018	74
1B/2 Varhaiskasvatuksen, yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Espoossa 31.12.2018	75
1B/3 Varhaiskasvatuksen, yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Vantaalla 31.12.2018.....	76
1B/4 Varhaiskasvatuksen, yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Turussa 31.12.2018	77
1B/5 Varhaiskasvatuksen, yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Tampereella 31.12.2018.....	78
1B/6 Varhaiskasvatuksen, yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Oulussa 31.12.2018.....	79
1C Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa ikäryhmittäin vuosina 2014–2018 ²	80
JATKUU: 1C Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa ikäryhmittäin vuosina 2014–2018 ²	81
1D Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa järjestämismuodoittain vuosina 2014–2018 (Tilanne 31.12.) ²	82
JATKUU: 1D Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa järjestämismuodoittain vuosina 2014–2018 (Tilanne 31.12.) ²	83
JATKUU: 1D Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa järjestämismuodoittain vuosina 2014–2018 (Tilanne 31.12.) ²	84
JATKUU: 1D Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa järjestämismuodoittain vuosina 2014–2018 (Tilanne 31.12.) ²	85
1E Lapset kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa varhaiskasvatusajan ja tuen tarpeen mukaan vuosina 2014–2018 (Tilanne 31.12.) ²	86
JATKUU: 1E Lapset kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa varhaiskasvatusajan ja tuen tarpeen mukaan vuosina 2014–2018 (Tilanne 31.12.) ²	87
1F Lapset kotihoidon tuella vuosina 2014–2018 (Tilanne 31.12.)	88
JATKUU: 1F Lapset kotihoidon tuella vuosina 2014–2018 (Tilanne 31.12.)	89
2A/1 Varhaiskasvatuksen ja kotihoidon tuen kustannukset vuonna 2018	90
2B Varhaiskasvatuksen ja kotihoidon tuen kustannusten tarkastelua vuosina 2018 ja 2017. Vuoden 2017 kustannukset on deflatoitu. ¹	92
2C/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen kustannukset vuosina 2014–2018.....	93

JATKUU: 2C/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen kustannukset vuosina 2014–2018.....	94
JATKUU: 2C/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen kustannukset vuosina 2014–2018.....	95
2C/2 Varhaiskasvatuksen kustannukset suhteutettuna kyseisen ja edeltävän vuoden joulukuussa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella olleiden lasten keskiarvoon vuosina 2014–2018	96
JATKUU: 2C/2 Varhaiskasvatuksen kustannukset suhteutettuna kyseisen ja edeltävän vuoden joulukuussa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella olleiden lasten keskiarvoon vuosina 2014–2018	97
2D/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen deflatoidut kustannukset vuosina 2014–2018	98
JATKUU: 2D/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen deflatoidut kustannukset vuosina 2014–2018	99
JATKUU: 2D/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen deflatoidut kustannukset vuosina 2014–2018	100
2D/2 Varhaiskasvatuksen deflatoidut kustannukset suhteutettuna kyseisen ja edeltävän vuoden joulukuussa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella olleiden lasten keskiarvoon vuosina 2014–2018	101
JATKUU: 2D/2 Varhaiskasvatuksen deflatoidut kustannukset suhteutettuna kyseisen ja edeltävän vuoden joulukuussa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella olleiden lasten keskiarvoon 2014–2018	102
2E Laskennalliset lapset.....	103
3A Kunnallisen varhaiskasvatuksen henkilöstö 31.12.2018	105
3B/1 Kunnallisen varhaiskasvatuksen henkilöstö vuosina 2014–2018 (kunnalliset päiväkodit, johtajat ja kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstö) ¹	106
JATKUU: 3B/1 Kunnallisen varhaiskasvatuksen henkilöstö vuosina 2014–2018 (kunnalliset päiväkodit, johtajat ja kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstö) ¹	107
3B/2 Kunnallisen varhaiskasvatuksen muu henkilöstö vuosina 2014–2018 ¹	108
JATKUU: 3B/2 Kunnallisen varhaiskasvatuksen muu henkilöstö vuosina 2014–2018	109
3B/3 Kunnallisessa perhepäivähoidossa järjestetyn varhaiskasvatuksen henkilöstö vuosina 2014–2018	110
JATKUU: 3B/3 Kunnallisessa perhepäivähoidossa järjestetyn varhaiskasvatuksen henkilöstö vuosina 2014–2018	111

3B/4 Kunnallisen varhaiskasvatuksen koko henkilöstö vuosina 2014–2018 ¹	112
Liite 4 Varhaiskasvatuksen asiantuntijatyöryhmän jäsenet	113

KUVIOT

Kuvio 1. Vieraskielisten ¹ varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) lasten lukumäärä vuosien 2015–2018 lopussa	18
Kuvio 2. Vieraskielisten ¹ osuus varhaiskasvatusikäisistä (10kk–6v) lapsista vuosien 2003–2018 lopussa.....	19
Kuvio 3. Varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin (kunnallinen päiväkotitoiminta ja perhepäivähoito, ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus sekä palvelusetelillä järjestetty ja yksityisen hoidon tuella tuettu varhaiskasvatus) ja kotihoidon tuelle joulukuussa 2018 ¹	21
Kuvio 4. Varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin (kunnallinen päiväkotitoiminta ja perhepäivähoito, ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus sekä palvelusetelillä järjestetty ja yksityisen hoidon tuella tuettu varhaiskasvatus) ja kotihoidon tuelle Kuusikossa vuosina 2002–2018 ¹	21
Kuvio 5. Varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) lasten jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin ja kerhotoimintaan joulukuussa 2018 ¹	22
Kuvio 6. Eri tehtävien osuudet päiväkotien kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstöstä joulukuussa 2018	28
Kuvio 7. Kunnallisten päiväkotien deflatoitujen ¹ vuosikustannusten kehitys laskennallista lasta kohden vuosina 2005–2018 suhteutettuna Kuusikon aritmeettiseen keskiarvoon (vuosi 2005=1) ^{2 3}	31
Kuvio 8. Kunnallisessa perhepäivähoidossa varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus kaikista kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista vuosina 2015–2018 ¹	32
Kuvio 9. Tukea tarvitsevien lasten osuus kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista ¹ joulukuussa 2018.....	34
Kuvio 10. Kotihoidontuella olevien lasten osuus varhaiskasvatusikäisistä (10kk–6v) lapsista joulukuussa 2016–2018.....	39
Kuvio 11. Varhaiskasvatusjärjestelmän deflatoitujen ¹ vuosikustannusten kehitys varhaiskasvatusikäistä lasta kohden vuosina 2014–2018 suhteutettuna aritmeettiseen keskiarvoon (vuosi 2014=1).....	45

TAULUKOT

Taulukko 1. Kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) lasten osuus koko Suomen varhaiskasvatusikäisistä lapsista vuosina 2002–2018	17
Taulukko 2. Varhaiskasvatusikäiset (10kk–6-vuotiaat) ikäryhmittäin 31.12.2018 sekä muutos vuodesta 2017.....	17
Taulukko 3. Esiopetukseen osallistuneiden lasten lukumäärä 20.9.2018, osuus 6-vuotiaasta väestöstä sekä esiopetuksen osallistumisasteen muutos vuodesta 2017	24
Taulukko 4. Kunnalliseen kerhotoimintaan osallistuneet lapset ¹ vuonna 2018 sekä muutos vuodesta 2017.....	24
Taulukko 5. Varhaiskasvatusjärjestelmän kokonaiskustannukset sekä kunnallisen kerhotoiminnan ja avoimen varhaiskasvatustoiminnan kustannukset vuonna 2018 ja muutos vuodesta 2017	26
Taulukko 6. Kunnallisessa päiväkodissa järjestetyn varhaiskasvatuksen vuosikustannukset laskennallista lasta (kahden vuoden keskiarvo) kohden vuonna 2018	29
Taulukko 7. Eri kustannuslajien osuudet kunnallisessa päiväkodissa järjestetyn varhaiskasvatuksen kokonaiskustannuksista vuonna 2018.....	30
Taulukko 8. Lapsia yksityisen hoidon tuella tuetussa, palvelusetelillä järjestetyssä sekä ostopalveluna hankitussa varhaiskasvatuksessa joulukuussa 2018	36
Taulukko 9. Kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa tai kunnallisessa kerhotoiminnassa olleiden 4–6-vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä joulukuussa 2018	42
Taulukko 10. Kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olleiden 4–6-vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä joulukuussa 2018	42
Taulukko 11. Kuutoskaupunkien varhaiskasvatuksen palvelujen järjestämisen keskeisimpiä kustannuksiin vaikuttavia tekijöitä vuonna 2018.....	44

1 JOHDANTO

Varhaiskasvatuksen kuutosvertailua on tehty vuodesta 1993 alkaen. Aluksi vertailussa olivat mukana ainoastaan pääkaupunkiseudun kaupungit. Vuonna 1995 mukaan tulivat Turku ja Tampere ja vuonna 2002 Oulu. Raportit syntyvät varhaiskasvatuksen asiantuntijaryhmän tiiviin yhteistyön tuloksena. Vuoden 2019 aikana työryhmän puheenjohtajana on toiminut Satu Järvenkallas Helsingistä. Tarkemmat tiedot työryhmän kokoonpanosta löytyvät liitteestä 4.

Varhaiskasvatustilain (540/2018) mukaan varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat: päiväkotitoiminta, jota järjestetään päiväkodissa; perhepäivähoito, jota järjestetään perhepäiväkodissa, sekä avoin varhaiskasvatustoiminta, jota järjestetään toimintaan soveltuvassa paikassa. Lain mukaan varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Lakiuudistusten myötä varhaiskasvatus on tullut entistä vahvemmin osaksi kasvatusta- ja koulutuspalveluja.

Tässä raportissa tarkastellaan varhaiskasvatuksen palvelujen käyttöä ja kustannuksia lain ohjaamassa viitekehyksessä. Varhaiskasvatuspalvelut koostuvat kunnallisesta ja kunnan hankkimasta varhaiskasvatuksesta sekä palvelusetelillä järjestetystä ja yksityisen hoidon tuella tuetusta varhaiskasvatuksesta. Varhaiskasvatuspalveluihin sisältyy myös esiopetus. Lisäksi avoimeen varhaiskasvatukseen sisältyvä kunnallinen kerhotoiminta on sisällytetty Kuusikko-raportoinnissa samoihin taulukoihin ja kuvioihin vuodesta 2017 eteenpäin.

Varhaiskasvatukseen palveluihin liittyy kerhotoiminnan lisäksi kiinteästi myös muu avoin varhaiskasvatustoiminta, johon sisältyy muun muassa leikkipuisto- ja avoin päiväkotitoiminta. Nämä eivät ole mukana raportin taulukoissa ja kuvioissa. Lisäksi raportissa on tietoja myös lasten kotihoidon tuesta.

Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten osuus on vuosien myötä noussut Kuusikko-kunnissa valtakunnallisen suuntauksen mukaisesti. EU:n asettaman varhaiskasvatukseen osallistumisen tavoitearvon (ET 2020 -ohjelma) mukaan päämääränä on, että EU-maissa 95 prosenttia lapsista osallistuisi varhaiskasvatukseen (European Commission 2014). Tavoitearvossa tarkastellaan osallistumista varhaiskasvatukseen 4 ikävuodesta oppivelvollisuuden alkuun. Kuusikko-raportin tiedonkeruussa on vuoden 2017 raportista lähtien huomioitu kyseinen tavoite ja raportissa kuvataan varhaiskasvatuspalveluihin osallistumista EU:n asettamien kriteerien mukaisesti.

Elokuusta 2016 alkaen varhaiskasvatusoikeutta muutettiin lainsäädännössä siten, että kaikilla lapsilla on oikeus saada varhaiskasvatusta vähintään 20 tuntia viikossa. Lisäksi päiväkodeissa kolme vuotta täyttäneiden lasten kasvatusta-, opetusta- ja hoitotehtävissä toimivan henkilöstön välistä mitoitusta muutettiin siten, että päiväkodissa tulee olla yksi kasvatusta-, opetusta- ja hoitotehtävissä toimiva henkilö kahdeksaa lasta kohden aiemman seitsemän lapsen sijaan. Kunnissa on tehty erilaisia päätöksiä ja ratkaisuja näiden lakimuutosten suhteen. Kuutoskaupungeista Vantaa ja Oulu ottivat käyttöön lain mukaisen 20 tuntia viikossa varhaiskasvatusoikeuden (36/1973 § 11a), mutta Vantaa laajensi subjektiivista varhaiskasvatusoikeutta 1.8.2018 alkaen. Lisäksi Oulussa otettiin käyttöön henkilöstömitoitusta koskeva

muutos. Tästä johtuen Oulun laskennallisen lapsen kustannuksia on tarkasteltu tässä raportissa erillisinä, eikä niitä voi verrata muiden kuntien laskennallisen lapsen kustannuksiin.

Varhaiskasvatuksen Kuusikko-raportissa lapsimääränä käytetään vuoden viimeisen päivän poikkileikkaustietoa, mikä mahdollistaa palvelujen käyttäjien suhteuttamisen vastaavan ikäiseen väestöön. Todellisuudessa varhaiskasvatuksen palveluissa ja kotihoidon tuella olevien lasten määrä vaihtelee vuoden aikana kuukausittain. Raportissa käytetyt varhaiskasvatuksen määritelmät sekä perusteet tiedonkeruulle ovat liitteessä 1. Liitteessä 2 on raportitekstiä täydentäviä kuvioita ja taulukoita varhaiskasvatuksen palveluista ja kustannuksista. Liitteessä 3 on tilastotietoa varhaiskasvatuksen toiminnasta, henkilöstöstä ja kustannuksista vuosilta 2014–2018.

1.1 Varhaiskasvatuksen muutokset lainsäädännön valossa

Varhaiskasvatus siirtyi sosiaali- ja terveysministeriön alaisuudesta opetus- ja kulttuuriministeriön alaisuuteen 1.1.2013.

Lasten päivähoidosta annetun lain (36/1973) nimi muuttui varhaiskasvatuslaiksi 1.8.2015 voimaan tulleella lainmuutoksella (580/2015). Laissa käsite varhaiskasvatus korvasi käsitteen päivähoito. Lain myötä varhaiskasvatus tuli entistä vahvemmin osaksi kasvatus- ja koulutuspalveluja. Laki määritteli Opetushallituksen varhaiskasvatusta ohjaavaksi asiantuntijavirastoksi. Laissa varhaiskasvatuksella tarkoitettiin lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Lakiin kirjattiin selkeästi varhaiskasvatuksen kattavat tavoitteet. Lain myötä paikallisten ja lapsikohtaisten varhaiskasvatussuunnitelmien laatiminen tuli velvoittavaksi. Varhaiskasvatuksen järjestäjiä veloitettiin niin ikään arvioimaan antamaansa varhaiskasvatusta ja osallistumaan ulkopuoliseen arviointiin. Varhaiskasvatuksen arviointi tuli osaksi Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) toimintaa. Laissa korostettiin, että subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen on ensi sijassa lapselle kuuluva oikeus. Varhaiskasvatuslaissa säädettiin myös enimmäisryhmäkoosta.

Varhaiskasvatuslain muutoksessa (108/2016) 1.8.2016 alkaen lapsen subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen muuttui. Kuntien oli järjestettävä varhaiskasvatusta 20 tuntia viikossa. Lapsella oli oikeus laajempaan varhaiskasvatukseen, mikäli lapsen vanhemmat tai muut huoltajat työskentelevät kokoaikaisesti tai opiskelevat päätoimisesti, toimivat päätoimisesti yrittäjänä tai ovat päätoimisesti omassa työssä. Laajempi oikeus varhaiskasvatukseen oli niin ikään, jos se on tarpeen lapsen kehityksen, tuen tarpeen tai perheen olosuhteiden takia tai se on muutoin lapsen edun mukaista. Vanhemman jäädessä työttömäksi oikeus kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen jatkuu lain mukaan kahden kuukauden ajan. 1.8.2016 voimaan astuneet päivähoitoasetuksen (239/1973) § 6 ja 8 muutokset muuttivat henkilöstömitoitusta päiväkodeissa. Yli 3-vuotiaiden kokopäivähoidossa muutettiin kasvattajien ja lasten suhdelukua 1/7:stä 1/8:aan. Alle 3-vuotiaiden lasten ryhmien kasvattajien ja lasten suhdelukua ja osapäivätoiminnan suhdelukuja ei muutettu. Kuutoskaupungeista Oulu ja Vantaa ottivat käyttöön subjektiivisen oikeuden muutoksen, mutta Vantaa laajensi subjektiivista varhaiskasvatusoikeutta 1.8.2018 alkaen. Lisäksi Oulu otti käyttöön myös suhdelukumuutoksen. Muut kaupungit jatkoivat toimintaa vanhojen säädösten mukaisina.

1.1.2018 alkaen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annettua lakia muutettiin siten, että pieni- ja keskituloisilta perittäviä varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja alennettiin. Lisäksi sisaruksilta perittäviä maksuja alennettiin siten, että toisesta lapsesta perittävä maksu on 50 prosenttia nuorimman lapsen laskennallisesta kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta aiemman 90 prosentin sijaan.

Uusi varhaiskasvatuslaki (540/2018) tuli voimaan 1.9.2018. Uudistusten myötä lainsäädäntö ajanmukaistui, selkeytyi ja tarkentui käsitteellisesti. Uusi laki tuo esille aiempaa enemmän lapsen oikeuksia ja lapsen edun ensisijaisuutta. Laissa on tarkennettu monialaisen yhteistyön säännöstä ja tavoitteisiin on kirjattu myös yhdenvertaisuuden edistäminen. Lisäksi uusi laki kokosi yhteen yksityisen varhaiskasvatuksen asiat.

Uudessa laissa nousevat aiempaa enemmän esille myös henkilöstörakenteeseen ja -kelpoisuuteen liittyvät asiat. Laki vahvistaa varhaiskasvatuksen laatua nostamalla henkilöstön koulutustasoa ja selkiyttämällä tehtävänimikkeitä. (Opetus- ja kulttuuriministeriö, 2019)

Lisäksi yksi merkittävä uudistus varhaiskasvatuslaissa liittyy varhaiskasvatuksen tietotutannon kehittämiseen. Kansallinen varhaiskasvatuksen tietovaranto Varda kokoaa varhaiskasvatuksen järjestäjiä, henkilöstöä, perhettä ja lasta koskevia tietoja valtakunnallisesti yhteen. Tietovarannon avulla varhaiskasvatuksesta saadaan jatkossa yhteismitallista ja vertailukelpoista tietoa muun muassa viranomaisten käyttöön. Varda otetaan käyttöön vaiheittain 1.1.2019 lähtien. (Opetushallitus, 2019)

1.8.2018 alkoi Opetus- ja kulttuuriministeriön käynnistämä 5-vuotiaiden lasten maksuttoman 20 viikkotunnin varhaiskasvatuksen kokeilu. Ministeriö myöntää kokeiluun osallistuville kunnille avustusta kokeilun toteuttamiseen. Kokeilu laajenee elokuussa 2019 ja jatkuu vuoteen 2020. Kuutoskaupungeista maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilussa ovat mukana Helsinki, Turku ja Oulu toimintavuonna 2018-2019. Kokeilun tavoitteena on nostaa varhaiskasvatuksen osallistumisastetta ja edistää koulutuksen tasa-arvoa. (Opetus- ja kulttuuriministeriö, 2019)

2 VARHAISKASVATUSIKÄINEN VÄESTÖ KUUTOSKAUPUNGEISSA

Kuutoskaupungeissa oli vuoden 2018 lopussa yhteensä 118 619 varhaiskasvatusikäistä eli 10kk–6-vuotiasta lasta, joka oli 34,0 prosenttia koko Suomen vastaavan ikäisistä lapsista. Tarkasteltaessa kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisten osuuden kehitystä koko Suomen vastaavan ikäisestä väestöstä voidaan huomata kaupungistumisen vaikutukset: vuonna 2002 osuus on ollut 27,7 prosenttia eli 16 vuodessa osuus on kasvanut 6,3 prosenttiyksikköä.

Taulukko 1. Kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) lasten osuus koko Suomen varhaiskasvatusikäisistä lapsista vuosina 2002–2018

	Lapset yhteensä Kuusikko	Lapset yhteensä koko Suomi	Lapset Kuusikko/ koko Suomi (%)
2002	98 912	357 485	27,7
2006	97 132	352 851	27,5
2010	105 264	368 222	28,6
2014	118 790	375 225	31,7
2018	118 619	349 213	34,0

Edellisvuoteen verrattuna varhaiskasvatusikäisten lukumäärä väheni vuonna 2018 Oulussa (-4,1 %), Espoossa (-1,0 %), Turussa (-0,9 %) ja Tampereella (-0,6 %). Helsingissä ja Vantaalla varhaiskasvatusikäisten määrä pysyi lähes muuttumattomana edellisvuoteen verrattuna.

Taulukko 2. Varhaiskasvatusikäiset (10kk–6-vuotiaat) ikäryhmittäin 31.12.2018 sekä muutos vuodesta 2017

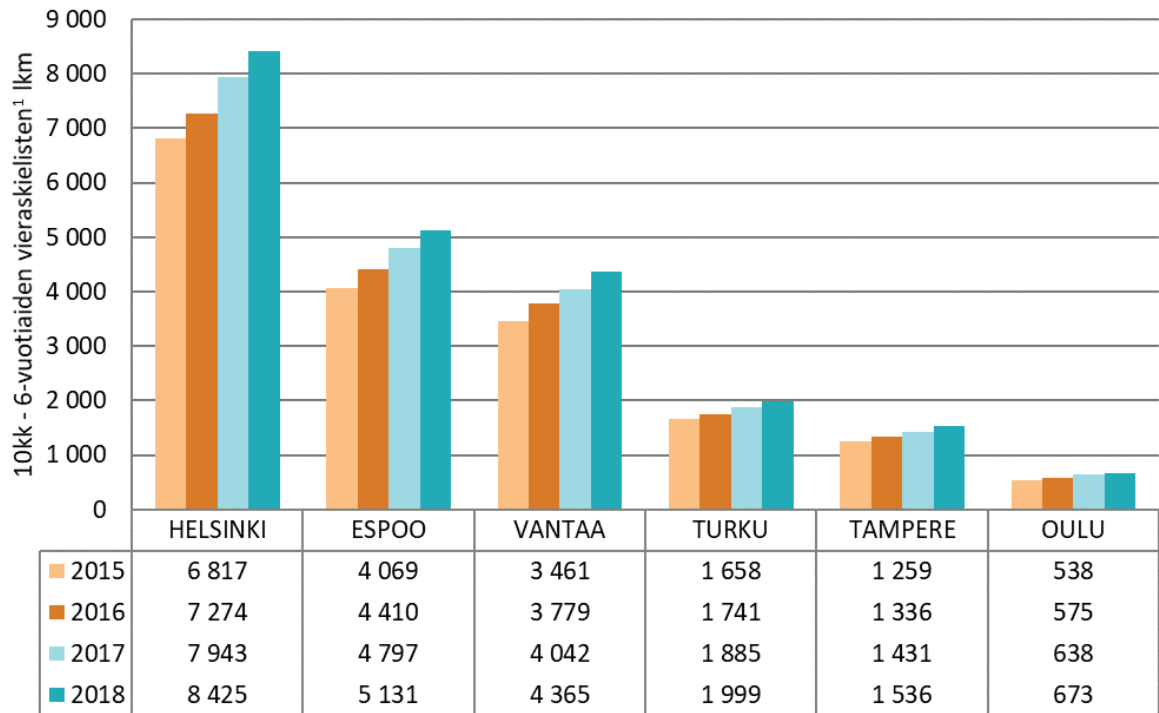
	Lapset yhteensä	Määrän muutos	Muutos %	Alle 3- vuotiaat	Muutos %	3–6- vuotiaat	Muutos %
Helsinki	40 552	-25	-0,1	14 112	-2,6	26 440	1,4
Espoo	22 412	-217	-1,0	7 329	-1,4	15 083	-0,7
Vantaa	16 424	-19	-0,1	5 664	0,5	10 760	-0,5
Turku	10 495	-100	-0,9	3 643	-5,8	6 852	1,9
Tampere	13 848	-79	-0,6	4 740	-5,8	9 108	0,7
Oulu	14 889	-640	-4,1	4 799	-5,8	10 090	-3,3
Kuusikko	118 619	-1 080	-0,9	40 286	-2,7	78 333	0,1
Koko Suomi	349 213	-9 922	-2,8	112 695	-4,6	236 518	-1,9

Erityisesti alle 3-vuotiaiden määrä on laskenut kaikissa kuutoskaupungeissa jo vuodesta 2015 lähtien. Kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä lapsista 34,0 prosenttia oli vuoden 2018 lopussa alle 3-vuotiaita. Alle 3-vuotiaiden määrä väheni edellisvuodesta kuutoskaupunkien osalta 2,7 prosenttia (-1 120 lasta) ja koko maan osalta 4,6 prosenttia (-5 446 lasta). Alle 3-vuotiaiden määrä väheni kaikissa kuutoskaupungeissa lukuun ottamatta Vantaata, jossa määrä kasvoi hieman edellisvuodesta. (Liite 3, taulukko 1A/1)

Kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä lapsista 66,0 prosenttia oli vuoden 2018 lopussa kolme vuotta täyttäneitä. Heidän lukumääränsä kasvoi edellisvuoteen verrattuna Turussa, Helsingissä ja Tampereella ja laski muissa kuutoskaupungeissa. (Liite 3, taulukko 1A/1)

Väestörekisteritietojen mukaan kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä 18,7 prosenttia (22 128 lasta) oli vieraskielisiä¹ vuoden 2018 lopussa. Vieraskielisten osuus varhaiskasvatusikäisistä on kasvanut neljässä vuodessa 4,8 prosenttiyksikköä (+5 715 lasta). Kuudessa suurimmassa kaupungissa asui vuoden 2018 lopussa kaksi kolmasosaa koko Suomen vieraskielisestä 10kk–6-vuotiaasta väestöstä. (Liite 2, kuvio 5; liite 3, taulukko 1A/2)

Kuvio 1. Vieraskielisten¹ varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) lasten lukumäärä vuosien 2015–2018 lopussa

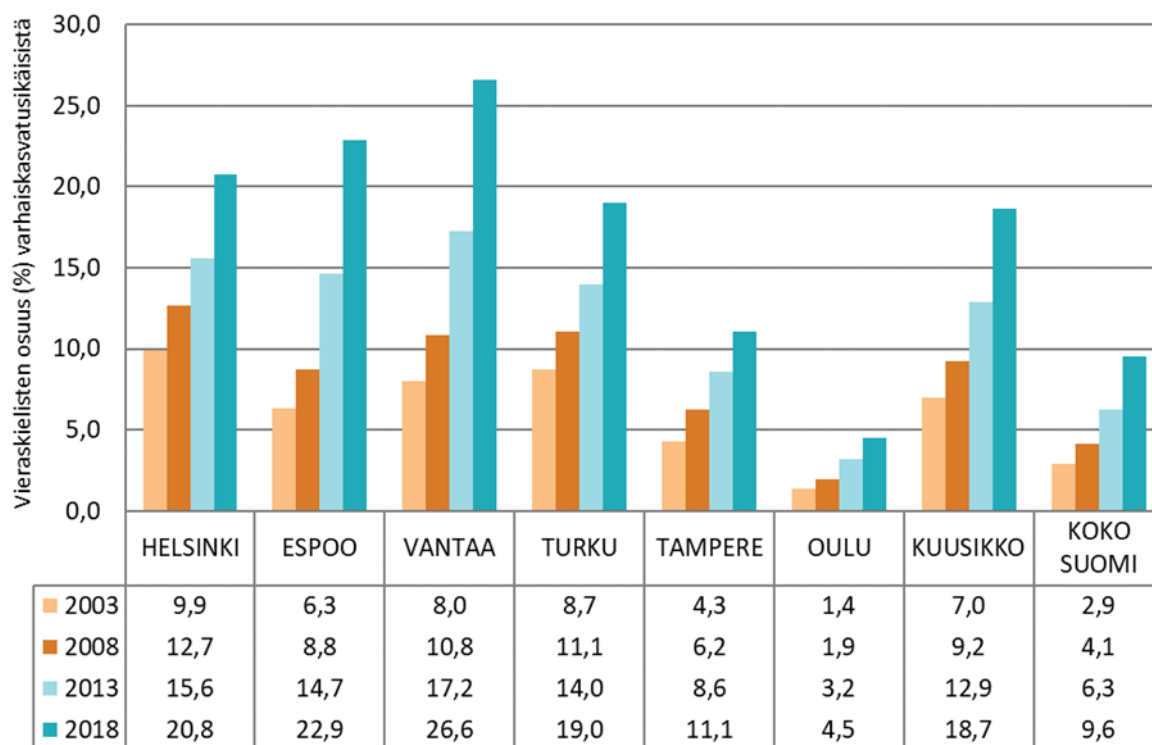

Vieraskielisten osuus varhaiskasvatusikäisistä vaihteli Oulun 4,5 prosentista Vantaan 26,6 prosenttiin vuoden 2018 lopussa. Osuudet ovat selvästi korkeimmat pääkaupunkiseudulla ja Turussa. (Liite 2, kuvio 5; Liite 3, taulukko 1A/2)

Edellisen kymmenen vuoden aikana vieraskielisten osuus varhaiskasvatusikäisistä on kasvanut kuutoskaupungeissa keskimäärin 9,4 prosenttiyksikköä. Vuoden 2008 jälkeinen kasvu on ollut voimakkainta Vantaalla (+15,7 %-yksikköä) ja Espoossa (+14,1 %-yksikköä) ja pienintä Oulussa (+2,6 %-yksikköä).

¹ Muut kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvat henkilöt. Vieraskieliseen väestöön sisältyvät muun muassa Suomessa syntyneet lapset, vanhempien työn vuoksi Suomeen muuttaneet sekä pakolaistaustaiset henkilöt. Tosiasiassa vieraskielisten määrä on arvion mukaan väestörekisteritietoja suurempi, sillä osa vanhemmista ilmoittaa lapsen äidinkieleksi suomen, vaikka lapsen äidinkieli olisi käytännössä jokin muu.

Kuvio 2. Vieraskielisten¹ osuus varhaiskasvatusikäisistä (10kk–6v) lapsista vuosien 2003–2018 lopussa

¹ Muut kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvat.

Edellisvuoteen verrattuna vieraskielisen varhaiskasvatusikäisen väestön lukumäärä kasvoi suhteellisesti eniten Vantaalla ja Tampereella. Vantaalla kasvua oli 8,0 prosenttia ja Tampereella 7,3 prosenttia. Espoossa vieraskielisten lukumäärä kasvoi edellisvuodesta 6,9 prosenttia, Helsingissä 6,1 prosenttia, Turussa 6,0 prosenttia ja Oulussa 5,5 prosenttia. (Liite 3, taulukko 1A/2)

Varhaiskasvatusikäisen väestön kasvu kuutoskaupungeissa selittyy pääosin vieraskielisen väestön kasvulla – suomea ja saamea äidinkielenään puhuvien varhaiskasvatusikäisten määrä laski edellisvuodesta kaikissa kuutoskaupungeissa. Ruotsia puhuvien määrä nousi hieman Tampereella ja Helsingissä ja laski muissa kuutoskaupungeissa. (Liite 3, taulukko 1A/2)

Varhaiskasvatusikäisen väestön yleisimmin puhumat vieraat kielet kuutoskaupungeissa vuonna 2018 olivat arabia, somali ja venäjä. Muita yleisiä kieliä olivat viro, kurdi ja kiina.

Vieraskielisten lasten varhaiskasvatuksen järjestäminen edellyttää kunnissa resurssien suuntaamista esimerkiksi lasten suomalaiseen kulttuuriin integroitumisen tukemiseen ja vanhempien kanssa käytävien keskustelujen tulkkaukseen sekä lasten suomi toisena kielenä -oppimiseen.

Lisäksi tämä edellyttää varhaiskasvatuksen ja muiden lapsi- ja perhepalveluiden entistä tiiviimpää yhteistyötä.

3 VARHAISKASVATUKSEN PALVELUJÄRJESTELMÄ

Varhaiskasvatuspalvelut koostuvat kunnallisesta ja kunnan hankkimasta varhaiskasvatuksesta sekä palvelusetelillä järjestetystä ja yksityisen hoidon tuella tuetusta varhaiskasvatuksesta. Varhaiskasvatuspalveluihin sisältyy myös esiopetus. Lisäksi kunnallinen kerhotoiminta on sisällytetty Kuusikko-raportoinnissa samoihin taulukoihin ja kuvioihin vuodesta 2017 eteenpäin.

Varhaiskasvatuksen järjestelmään sisältyy myös lasten kotihoidon tuki ja avoimen varhaiskasvatuksen palveluja, esimerkiksi kerho-, leikkipuisto- ja avoin päiväkotitoiminta. Lasten kotihoidon tuki on vaihtoehto varhaiskasvatuspalveluille, kun perheessä on alle kolmevuotias lapsi. Perhe voi saada kotihoidon tukea perheen lasten ollessa esiopetuksessa tai avoimen varhaiskasvatuksen toiminnassa.

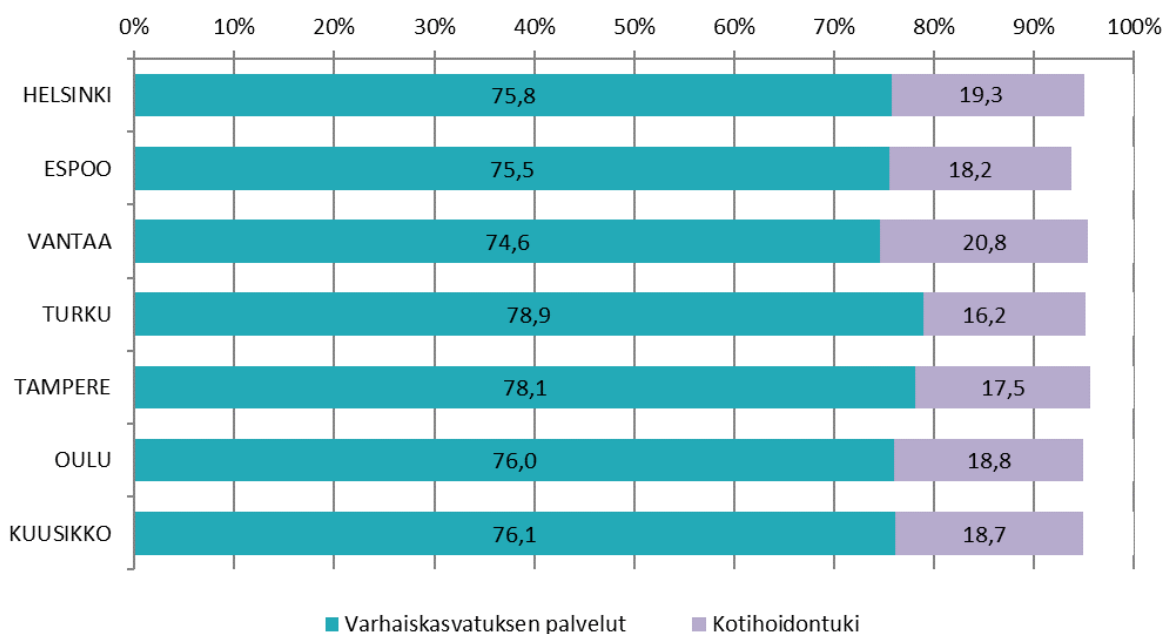
Kunnan tehtävänä on turvata varhaiskasvatuspaikka varhaiskasvatuslain edellyttämän määräjän puitteissa kaikille kunnassa asuville lapsille. Kunta voi järjestää varhaiskasvatuksen alaan kuuluvat tehtävät hoitamalla toiminnan itse, sopimuksin yhdessä muun kunnan tai muiden kuntien kanssa, olemalla jäsenenä toimintaa hoitavassa kuntayhtymässä, hankkimalla palveluja valtiolta, toiselta kunnalta, kuntayhtymältä tai muulta julkiselta taikka yksityiseltä palvelujen tuottajalta tai antamalla palvelunkäyttäjälle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) mukaisen palvelusetelin. Hankittaessa palveluja yksityiseltä palvelujen tuottajalta kunnan tai kuntayhtymän on varmistuttava siitä, että hankittavat palvelut vastaavat sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta (36/1973 § 10).

Lasten vanhemmat tai muut huoltajat voivat hakea edellä mainituista kunnan tarjonnan mukaista lapsen sekä perheen tarpeisiin sopivaa vaihtoehtoa. Kunta voi ohjata perheitä yksityisen hoidon tuella tuettuun varhaiskasvatukseen tai tarjota palvelusetelin. Lasten vanhemmilla tai muilla huoltajilla on kuitenkin oikeus kieltäytyä näistä vaihtoehtoista, jolloin kunnan on sijoitettava lapsi määräjässä kunnan järjestämään varhaiskasvatuspaikkaan.

3.1 Varhaiskasvatusikäisten sijoittuminen varhaiskasvatuksen palvelujärjestelmään

Vuoden 2018 lopussa kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä lapsista 76,1 prosenttia oli varhaiskasvatuksessa (kunnallisessa päiväkodissa ja perhepäivähoidossa järjestetty varhaiskasvatus, kunnan ostopalveluna hankkima varhaiskasvatus sekä palvelusetelillä järjestetty ja yksityisen hoidon tuella tuettu varhaiskasvatus). Lisäksi lapsia on myös kotihoidon tuen piirissä. Varhaiskasvatuksen palveluiden ja kotihoidon tuen kokonaisuutta tarkasteltaessa kerhotoiminta ei ole mukana tarkastelussa, sillä osa kerholapsista on myös kotihoidon tuella. Avoimeen varhaiskasvatukseen osallistuvia lapsia ei tilastoida varhaiskasvatukseen osallistuviksi lapsiksi. (Kuvio 3)

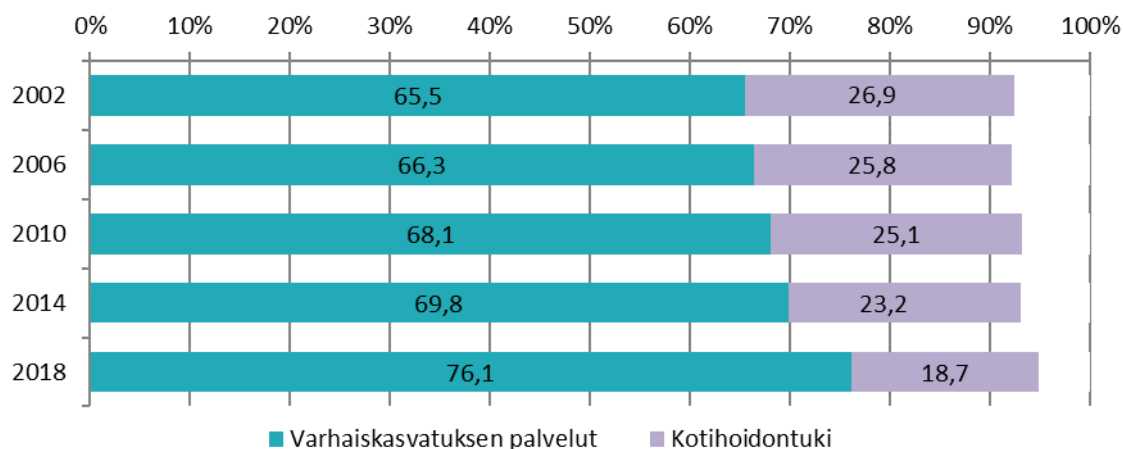
**Kuvio 3. Varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin (kunnallinen päiväkotitoi ja perhepäivähoito, ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus sekä palvelusetelillä järjestetty ja yksityisen hoidon tuella tuettu varhaiskasvatus) ja kotioidon tu-
elle joulukuussa 2018¹**

¹Kerholapset eivät ole mukana tässä tarkastelussa.

Kuviossa 4 on tarkasteltu kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) lasten jakautumista varhaiskasvatuksen palveluihin ja kotioidontuella vuodesta 2002 alkaen. Osallistumisaste varhaiskasvatuksen palveluihin on noussut vuosi vuodelta ja kotioidon tuella olevien lasten osuus on pienentynyt. Varhaiskasvatusikäisten osallistumisaste varhaiskasvatuksen palveluihin kuutoskaupungeissa on 16 vuodessa noussut 10,7 prosenttiyksikköä ja kotioidontuella olevien lasten osuus laskenut 8,2 prosenttiyksikköä.

**Kuvio 4. Varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin (kunnallinen päiväkotitoi ja perhepäivähoito, ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus sekä palvelusetelillä järjestetty ja yksityisen hoidon tuella tuettu varhaiskasvatus) ja kotioidon tu-
elle Kuusikossa vuosina 2002–2018¹**

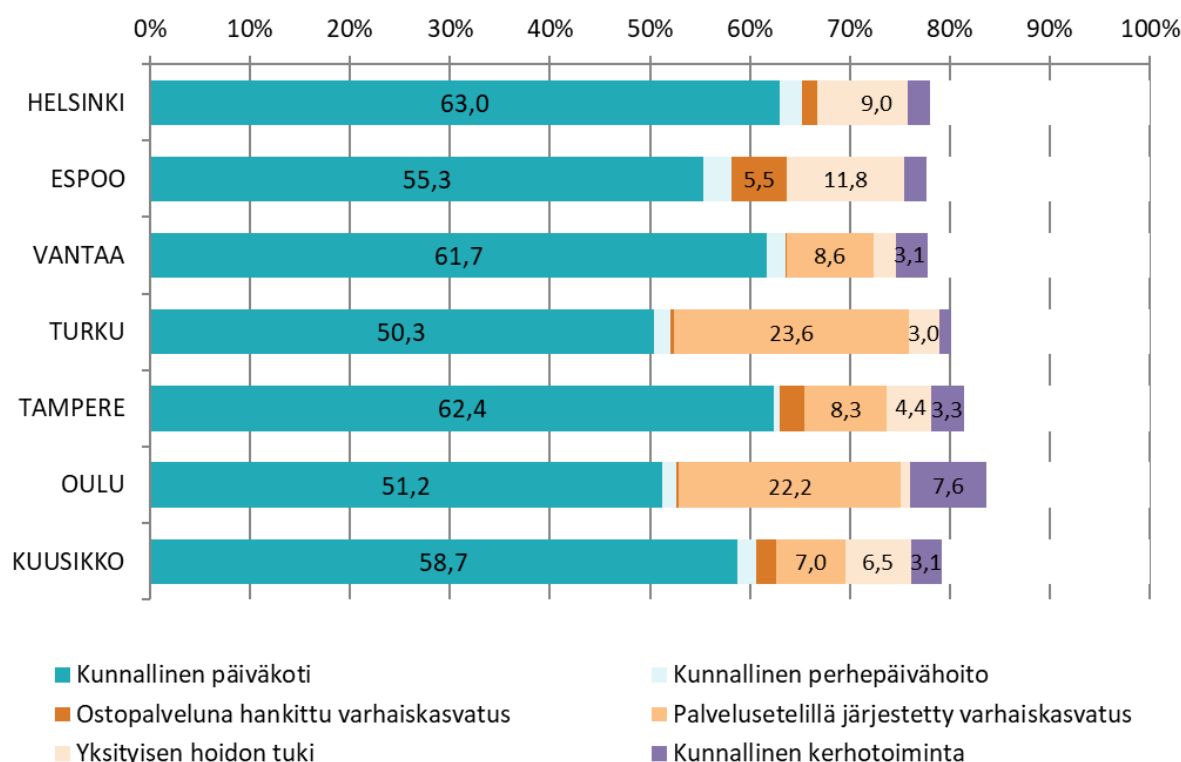
¹Kerholapset eivät ole mukana tässä tarkastelussa.

3.1.1 Kunnan järjestämä ja tukema varhaiskasvatus

Kuviossa 5 on näkyvissä varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) lasten jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin ja kerhotoimintaan. Varhaiskasvatuksen palveluissa ja kerhotoiminnassa oli vuoden 2018 lopussa yhteensä 79,2 prosenttia kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä lapsista. Osuus vaihteli Espoon 77,6 prosentista Oulun 83,7 prosenttiin. Kuutoskaupunkien tasolla osallistumisaste varhaiskasvatuksen palveluihin ja kerhotoimintaan kasvoi edellisestä vuodesta 1,9 prosenttiyksikköä.

Kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) osallistumisaste varhaiskasvatuksen palveluihin (ilman kerhotoimintaa) oli 76,1 prosenttia vuonna 2018. Osallistumisaste vaihteli Vantaan 74,6 prosentista Turun 78,9 prosenttiin. (Kuvio 3)

Kuvio 5. Varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) lasten jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin ja kerhotoimintaan joulukuussa 2018¹

¹Alle kolmen prosentin osuudet eivät näy lukuina kuviossa. Tarkemmat osuudet liitteessä 2 kuviossa 9.

Kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä yli puolet (58,7 %) oli varhaiskasvatuksessa kunnallisissa päiväkodeissa vuoden 2018 lopussa. Kaupunkien välillä oli jonkin verran eroja. Kunnallisessa päiväkodissa järjestetyn varhaiskasvatuksen osuus oli suurin Helsingissä (63,0 %), Tampereella (62,4 %) ja Vantaalla (61,7 %). Espoossa (55,3 %), Oulussa (51,2 %) ja Turussa (50,3 %) osuudet olivat hieman matalampia.

Kuutoskaupunkien kunnallisissa päiväkodeissa oli vuoden 2018 lopussa varhaiskasvatuksessa 69 808 lasta, mikä on 2,5 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Lasten määrä lisääntyi edellisvuodesta kaikissa kuutoskaupungeissa. (Liite 3, taulukko 1D)

Sen sijaan kunnallisessa perhepäivähoidossa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä jatkoi vähenemistään. Vuonna 2018 kuutoskaupunkien kunnallisessa perhepäivähoidossa oli 290 lasta edellisvuotta vähemmän. Vuoden 2018 lopussa vain 1,9 prosenttia varhaiskasvatusikäisistä oli kunnallisessa perhepäivähoidossa, mikä on 0,2 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aiemmin. (Liite 2, kuvio 9; liite 3 taulukko 1D)

Espoo eroaa muista kuutoskaupungeista korkeammalla ostopalveluna hankitun varhaiskasvatuksen osuudella. Espoossa ostopalveluna hankitussa varhaiskasvatuksessa oli 5,5 prosenttia varhaiskasvatusikäisistä lapsista. Tampereella osuus oli 2,4 prosenttia ja Helsingissä 1,6 prosenttia. (Liite 2 kuvio 9; liite 3 taulukko 1D)

Palvelusetelillä järjestettiin varhaiskasvatusta vuonna 2018 Vantaalla, Turussa, Tampereella ja Oulussa. Palvelusetelillä järjestetyssä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus varhaiskasvatusikäisistä on kasvanut ja se vaihteli Tampereen 8,3 prosentista Turun 23,6 prosenttiin. (Liite 2 kuvio 9; liite 3 taulukko 1D)

Yksityisen hoidon tuella oli vuoden 2018 lopussa kuutoskaupungeissa 6,5 prosenttia varhaiskasvatusikäisistä lapsista. Espoossa (11,8 %) ja Helsingissä (9,0 %) yksityisen hoidon tuen osuus oli korkein. Muissa kuutoskaupungeissa osuus jäi alle viiteen prosenttiin. (Liite 2 kuvio 9; liite 3 taulukko 1D)

3.1.2 Osapäiväinen varhaiskasvatus

Vuoden 2018 lopussa osapäiväisessä varhaiskasvatuksessa oli kuutoskaupungeissa yhteensä 5 465 lasta. Kunnallisessa päiväkodissa tai perhepäivähoidossa, ostopalveluna hankitussa tai palvelusetelillä järjestetyssä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista oli Oulussa 11,1 prosenttia ja Vantaalla 9,4 prosenttia osapäiväisessä varhaiskasvatuksessa. Muissa kuutoskaupungeissa osuus vaihteli Espoon 3,6 prosentista Turun 5,3 prosenttiin. (Liite 3, taulukko 1E)

Vuonna 2018 osapäiväiseen varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä laski edellisvuodesta kaikissa kuutoskaupungeissa: Vantaalla 28,8 prosenttia, Oulussa 26,9 prosenttia, Turussa 18,1 prosenttia, Espoossa 11,9 prosenttia, Helsingissä 1,3 prosenttia ja Tampereella 0,9 prosenttia. (Liite 3, taulukko 1E)

3.1.3 Esiopetus

Esiopetuksesta tuli velvoittavaa vuoden 2015 alusta alkaen. Kuutoskaupungeissa oli vuoden 2018 syksyllä 18 411 esiopetukseen osallistuvaa lasta. Esiopetukseen osallistuneiden lasten osuus vastaavan ikäisestä väestöstä vaihteli Helsingin 90,1 prosentista Oulun 98,7 prosenttiin. Luvut sisältävät myös perusopetukseen valmistavan opetuksen. Esiopetuksen osallistumisaste kasvoi edellisvuodesta Vantaalla (+3,1 %-yksikköä), Helsingissä (+2,9 %-yksikköä) ja Espoossa (+1,5 %-yksikköä). Osallistumisaste laski Tampereella (-3,8 %-yksikköä), Turussa (-2,6 %-yksikköä) ja Oulussa (-0,6 %-yksikköä).

Esiopetukseen osallistuneista lapsista 89,2 prosenttia osallistui esiopetukseen liittyvään varhaiskasvatukseen. Osuus vaihteli Oulun 79,1 prosentista Espoon 94,3 prosenttiin. (Liite 2, taulukko 28; liite 3 taulukot 1B/1-6)

Taulukko 3. Esiopetukseen osallistuneiden lasten lukumäärä 20.9.2018, osuus 6-vuotiaasta väestöstä sekä esiopetuksen osallistumisasteen muutos vuodesta 2017

	Esiopetukseen osallistuneiden lasten lukumäärä vuonna 2018	Esiopetukseen osallistuneiden lasten osuus (%) 6-vuotiaiden ikäluokasta vuonna 2018	Esiopetukseen osallistuneiden lasten lukumäärä vuonna 2017	Esiopetukseen osallistuneiden lasten osuus (%) 6-vuotiaiden ikäluokasta vuonna 2017	Muutos (%-yksikköä) v. 2017-2018
Helsinki	5 827	90,1	5 489	87,2	2,9
Espoo	3 604	94,0	3 560	92,4	1,5
Vantaa	2 580	96,8	2 537	93,7	3,1
Turku	1 542	93,2	1 552	95,8	-2,6
Tampere	2 224	93,7	2 087	97,5	-3,8
Oulu	2 634	98,7	2 608	99,3	-0,6
Kuusikko	18 411	93,6	17 833	92,7	0,9

Osallistuminen kunnan järjestämään esiopetukseen ei ole pakollista, mutta lain mukaan op-piivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuotena lapsen on osallistuttava vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Tällaista toimintaa voivat lapselle järjestää myös huoltajat itse. Esiopetuksen järjestämislupa voi olla myös esimerkiksi yksityisillä oppilaitoksilla. Näissä toimipaikoissa esiopetuksessa olevat lapset eivät ole mukana kuutoskaupunkien esiopetuksen lapsimäärissä.

3.1.4 Avoin varhaiskasvatustoiminta

Varhaiskasvatuksen palvelujen ja kotihoidon tuen lisäksi kuutoskaupungeissa on tarjolla muuta varhaiskasvatustoimintaa. Avoimeen varhaiskasvatustoimintaan sisältyvät kerhotoiminta, asukas- ja leikkipuistot, ohjattu leikkipuistotoiminta sekä avoimet päiväkodit. Asukas- ja leikkipuistojen sekä avointen päiväkotien palveluiden asiakaskunta vaihtelee kunnittain.

Kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä (10kk–6v) kunnalliseen kerhotoimintaan osallistui vuoden 2018 lopussa 3 628 lasta, joka oli 3,1 prosenttia varhaiskasvatusikäisistä. Kaupunkien välillä oli jonkin verran eroja. Suhteellisesti eniten kerhotoimintaan osallistui lapsia Oulussa, yhteensä 7,6 prosenttia varhaiskasvatusikäisistä. Kerhotoimintaan osallistuneiden lasten lukumäärä laski edellisvuodesta kaikissa kuutoskaupungeissa. (Liite 3, taulukko 1D)

Taulukko 4. Kunnalliseen kerhotoimintaan osallistuneet lapset¹ vuonna 2018 sekä muutos vuodesta 2017

	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	Muutos %	Osuus (%) 10kk-6-vuotiaista lapsista
Helsinki	901	-275	-23,4	2,2
Espoo	483	-35	-6,8	2,2
Vantaa	516	-225	-30,4	3,1
Turku ²	128	-5	-3,8	1,2
Tampere	461	-91	-16,5	3,3
Oulu	1 139	-400	-26,0	7,6
Kuusikko	3 628	-1 031	-22,1	3,1

¹ Lapset, jotka ovat saaneet päätöksen kerhopaikasta.

² Ohjatussa leikkipuistotoiminnassa mukana olleet lapset eivät sisälly kerholasten lukumääriin.

Kunnallista kerhotoimintaa on tarjolla kaikissa kuutoskaupungeissa. Kunnallinen kerhotoiminta on säännöllistä ryhmämuotoista varhaiskasvatusta ensisijaisesti kotona oleville 2–5-vuotiaille lapsille. Kerhotoimintaan haetaan ja lapselle myönnetään kerhopaikka yleensä toimintavuodeksi kerrallaan. Kerhotoiminta on maksutonta Helsingissä, Tampereella, Oulussa sekä Vantaalla. Espoo ja Turku perivät kerhomaksun määräämällään maksuperusteilla. Lasten kotihoidon tuella olevat lapset voivat osallistua kerhotoimintaan. Osassa kuutoskaupungeista kerhotoimintaa on toteutettu pienissä määrin myös yksityisenä toimintana.

Kerhotoiminnan tuntimääräinen laajuus vaihtelee kunnittain. Kuukausitasolla laajuus vaihtelee kuutoskaupungeissa vähintään 16 tunnista enintään 60 tuntiin kuukaudessa.

3.1.5 Lasten kotihoidon tuki²

Kotihoidon tuella hoidettiin 18,7 prosenttia kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä lapsista vuoden 2018 lopussa. Osuus vaihteli Turun 16,2 prosentista Vantaan 20,8 prosenttiin. Kotihoidontuen kuntalisää maksavat Helsinki, Espoo, Vantaa ja Oulu. Kotihoidon tuella hoidettujen lasten määrä ja osuus varhaiskasvatusikäisistä vähenivät kaikissa kaupungeissa. Alle 3-vuotiaista kotihoidontuella hoidettiin keskimäärin 46,3 prosenttia. (Kuvio 3; liite 2, kuvio 8; liite 3, taulukko 1F)

3.2 Varhaiskasvatuksen kokonaiskustannukset

Varhaiskasvatuksen kokonaiskustannukset koostuvat kuntien varhaiskasvatustoiminnan järjestämiseen kohdistamista kustannuksista. Kunnallisen varhaiskasvatuksen palvelujen kokonaiskustannukset sisältävät pääasiassa kaupunkien tilinpäätösten mukaisista bruttokustannukset ilman yleishallinnon vyörytyseriä. Varhaiskasvatuksen hallintokuluista vertailuun on vuodesta 2015 alkaen otettu mukaan vain menot, jotka kohdistuvat varhaiskasvatustoimintaan.

Yksityisestä varhaiskasvatuksesta kustannuksissa on mukana kunnan palveluntuottajille maksamat tuet (yksityisen hoidon tuki, palveluseteli ja kuntalisät), ostopalvelusopimusten mukaiset maksut sekä kaupungissa yksityisen hallinnointiin kohdistuvat kustannukset. Pienessä osassa ostopalveluista kunta maksaa palvelujen kokonaiskustannukset ja saa tuloina asiakasmaksut. Pääosin yksityisen varhaiskasvatuksen kustannuksista puuttuu asiakkaiden palveluntuottajalle maksamat maksut.

Kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen kustannukset eivät ole edellä mainituista eroavuuksista johtuen vertailukelpoisia.

Lisäksi mukana ovat kotihoidon tuen kustannukset vähennettynä kouluikäisille lapsille kohdistuvilla osittaisen hoitorahan kustannuksilla. Kunnallisen kerhotoiminnan sekä avoimen varhaiskasvatustoiminnan kustannukset eivät sisälly kokonaiskustannuksiin. Tarkempaa tietoa kustannusten koontiperusteista on liitteessä 1.

² Kotihoidon tuella hoidettujen lasten lukumäärä vaihtelee vuoden aikana ja on korkeimmillaan kesällä. Tässä raportissa lapsimäärä poimitaan kuitenkin poikkileikkaustietona vuoden viimeiseltä päivältä. Tämä hieman nostaa lasten kohden laskettuja kustannuksia, sillä kustannuksissa ovat mukana kaikki vuoden aikana kotihoidon tuella hoidetuista lapsista syntyneet kustannukset.

Kustannusvertailussa aiempiin vuosiin käytetään pääosin absoluuttisia kustannuksia. Liitteessä 3, taulukoissa 2D/1–2 on aikaisempien vuosien kustannukset deflatoituna eli muutettuna vuoden 2018 rahan arvoon Tilastokeskuksen ilmoittamalla julkisten menojen hintaindeksillä opetustoimelle. Opetustoimen indeksi otettiin käyttöön vuoden 2016 tiedoista kootussa raportissa. Tätä ennen kustannusten deflatoinnissa käytettiin julkisten menojen hintaindeksiä sosiaalitoimelle.

Taulukkoon 5 on koottu varhaiskasvatusjärjestelmän kokonaiskustannukset vuonna 2018 ja niiden muutos edellisestä vuodesta. Vuonna 2018 kuutoskaupunkien varhaiskasvatuksen palvelujen kokonaiskustannukset olivat yli 1,1 miljardia euroa. Kokonaiskustannukset kasvoivat Vantaalla 6,5 prosenttia, Turussa 3,7 prosenttia, Helsingissä, Tampereella ja Oulussa 3,6 prosenttia ja Espoossa 2,6 prosenttia.

Kunnallisen kerhotoiminnan ja avoimen varhaiskasvatustoiminnan kustannukset olivat kuutoskaupungeissa yhteensä 24,8 miljoonaa euroa. Varhaiskasvatusjärjestelmän ja muun varhaiskasvatustoiminnan kokonaisuudesta muun varhaiskasvatustoiminnan kustannukset muodostivat 2,1 prosenttia.

Turussa lapsia on kirjoilla myös leikkipuistoissa. He ovat leikkipuistoissa varhaiskasvatuksen henkilökunnan ohjauksessa ja valvonnassa sovitusti ilman vanhempiaan. Vuosien 2017 ja 2018 raporteissa ohjattuun leikkipuistotoimintaan osallistuneiden lasten lukumääriä ei ole enää sisällytetty kerhotoimintaan, toisin kuin aikaisempien vuosien raporteissa. Leikkipuistojen henkilöstökustannukset ovat Turussa kirjattu osittain päiväkotitoimintaan. Tämä lisää siis osaltaan päiväkotien kustannuksia ja vähentää samalla määrällä avoimen varhaiskasvatuksen kustannuksia.

Taulukko 5. Varhaiskasvatusjärjestelmän kokonaiskustannukset sekä kunnallisen kerhotoiminnan ja avoimen varhaiskasvatustoiminnan kustannukset vuonna 2018 ja muutos vuodesta 2017

	Varhaiskasvatusjärjestelmä			Avoin varhaiskasvatus ja kunnallinen kerhotoiminta		
	Kustannukset (€)	Muutos (%)	Muutos (%) defl. ¹	Kustannukset (€)	Muutos (%)	Muutos (%) defl. ¹
Helsinki ²	400 382 388	3,6	2,3	11 719 893	-1,1	-2,3
Espoo ²	225 494 883	2,6	1,3	4 411 889	6,1	4,9
Vantaa ³	157 098 252	6,5	5,2	3 262 770	-5,2	-6,3
Turku ⁴	102 082 357	3,7	2,5	1 186 779	-9,5	-10,6
Tampere ⁴	123 817 090	3,6	2,4	1 463 108	-4,0	-5,2
Oulu ⁴	130 396 010	3,6	2,3	2 794 787	-14,1	-15,1
Kuusikko	1 139 270 980	3,8	2,5	24 839 224	-2,7	-3,9

¹ Julkisten menojen hintaiksi opetustoimelle, Tilastokeskus 2/2019 (ennakkotieto)

² Helsingin ja Espoon avoimen varhaiskasvatuksen kustannuksissa on mukana myös koululaisten kustannuksia.

³ Vantaalla tavanomaista korkeampi kustannusten nousu johtuu laajan varhaiskasvatusoikeuden palauttamisesta kaikille lapsille 1.8.2018 alkaen sekä vuokrakustannusten merkittävästä kasvusta.

⁴ Epäpätevyysalennukset ovat Turun, Tampereen (n. 20 000 €) ja Oulun (n. 500 000 €) osalta mukana kokonaiskustannuksissa. Muiden kuutoskaupunkien osalta epäpätevyysalennukset on poistettu vuoden 2018 kustannuksista.

4 KUNNALLINEN VARHAISKASVATUS

4.1 Varhaiskasvatus kunnallisessa päiväkodissa

4.1.1 Lapset

Kuutoskaupunkien kunnallisissa päiväkodeissa oli vuoden 2018 lopussa yhteensä 69 808 lasta. Lasten määrä kasvoi edellisvuodesta kaikissa kuutoskaupungeissa: Oulussa 7,3 prosenttia (+521 lasta), Espoossa 2,4 prosenttia (+287 lasta), Vantaalla 2,4 prosenttia (+239 lasta), Helsingissä 2,1 prosenttia (+534 lasta), Tampereella 1,1, prosenttia (+91 lasta) ja Turussa 1,0 prosenttia (+52 lasta). Alle joka viides kunnallisissa päiväkodeissa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista oli alle 3-vuotias vuonna 2018. (Liite 2, kuviot 13 ja 14; liite 3, taulukko 1D)

Ilta- ja ympärivuorokautinen varhaiskasvatus järjestetään pääosin kunnallisissa päiväkodeissa. Kuutoskaupunkien kunnallisissa päiväkodeissa oli vuoden 2018 lopussa 2 918 ilta- ja/tai ympärivuorokautista varhaiskasvatusta tarvitsevaa lasta. Lasten määrä kasvoi edellisvuodesta Oulussa ja Turussa ja laski muissa kuutoskaupungeissa. (Liite 2, taulukko 22; liite 3, taulukko 1E).

4.1.2 Henkilöstö³

Kuutoskaupunkien päiväkodeissa oli vuoden 2018 lopussa 13 308 työntekijää, joka oli 0,8 prosenttia vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstön (ilman varahenkilöitä) osuus henkilöstöstä oli 88,1 prosenttia. (Liite 3, taulukot 3B/1 ja 3B/2)

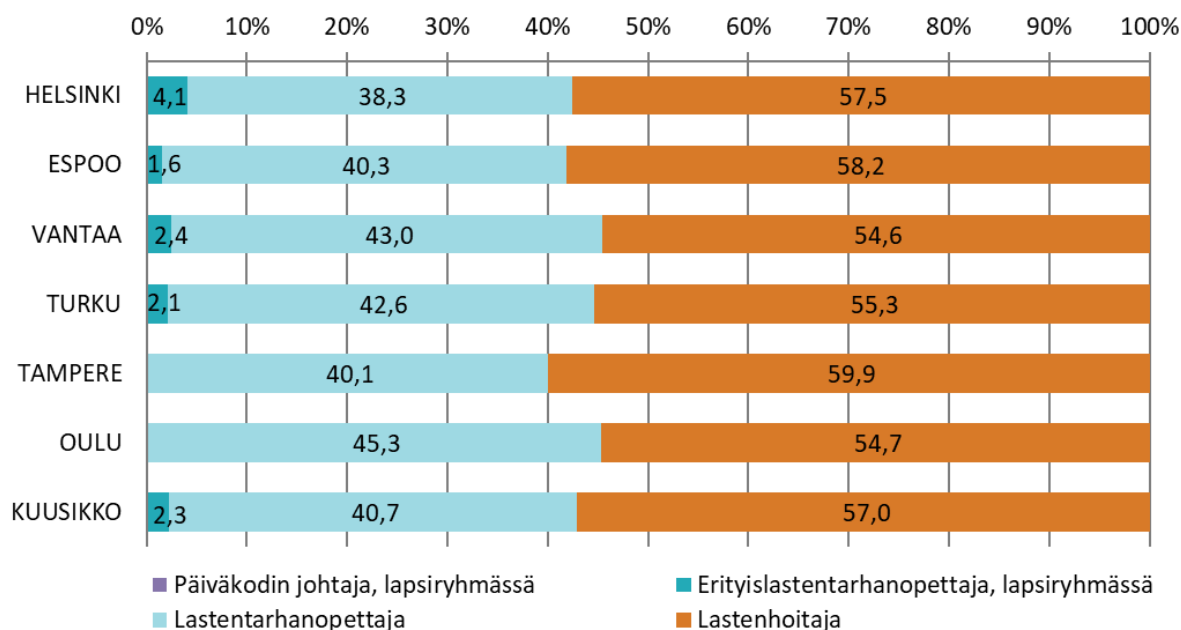
Elokuusta 2016 alkaen päivähoitoasetusta (239/1973 § 6) koskien päiväkodeissa kolme vuotta täyttäneiden kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten ja kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä työskentelevän henkilöstön välistä suhdelukua muutettiin. Kuutoskaupungeista ainoastaan Oulu otti käyttöön henkilöstömitoitusta koskevan muutoksen 1:7:stä 1:8:aan.

Varahenkilöt, joilta edellytetään kelpoisuutta lastenhoitajan tehtävään, eivät ole mukana kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstön kokonaismäärässä. Vara- ja resurssihenkilöiden lukumäärät on esitetty liitteen 3 taulukossa 3A. Tätä henkilöstöä käytetään korvaamaan vakituisen henkilöstön poissaoloja. Vara- ja resurssihenkilöstöä ei lasketa lasten ja henkilöstön väliseen suhdelukuun hoitopaikkoja täytettäessä. Kaikissa kuutoskaupungeissa on olemassa sijaisten käyttöön malli. Lyhytaikaisten poissaolojen sijaistaminen toteutetaan oman varahenkilöstön voimin, ulkopuolisilla sijaisilla, henkilöstövuokrauksena tai näiden yhdistelmänä.

Kuviossa 6 on tarkasteltu eri tehtävien osuutta kuutoskaupunkien kunnallisten päiväkotien kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstön tehtävistä joulukuussa 2018. Lastenhoitajien osuus kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstöstä oli 57,0 prosenttia ja lastentarhanopettajien 40,7 prosenttia.

³ Vuoden 2015 raportista alkaen henkilöstötiedot on ilmoitettu ilman varahenkilöitä kaikkien tarkasteluvuosien osalta.

Kuvio 6. Eri tehtävien osuudet päiväkotien kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstöstä joulukuussa 2018

¹ Espoo on ottanut varhaiskasvatustlain mukaiset nimikkeet käyttöön, lukuun ottamatta varhaiskasvatuksen sosionomia ja päiväkodin johtaja -nimikkeitä.

Päiväkodeissa on kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstön lisäksi muuta henkilöstöä vaihtelevasti. Yleisimmin kunnissa on kunnan omia, työllistämistukitoimin sekä henkilöstövuokrauksena hankittuja työntekijöitä erilaisissa lasten ja lapsiryhmien avustamistehtävissä. Oppisopimuskoulutuksessa olevia ja työllistämistuella palkattuja työntekijöitä oli vuonna 2018 kuutoskaupungeissa yhteensä 267 henkilöä, joista suurin osa Helsingissä (129 henkilöä) ja Vantaalla (45 henkilöä).

Kuutoskunnissa päiväkotien puhtauspalvelut (siivous- ja tekstiilihuolto) ostetaan pääosin kaupungin omalta tai ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Puhtauspalveluista vastaava henkilöstö on Helsingissä osin ja Turussa lähes kokonaan varhaiskasvatuksen henkilöstöä. Espoossa pienissä päiväkodeissa osasta ateriapalvelujen tehtävistä huolehtivat tähän tehtävään palkatut laitosapulaiset.

Edellä mainituista erilaisuuksista johtuen päiväkotien muuta henkilöstä ei ole mahdollista vertailla. Liitetaulukoissa 3A ja 3B/1–2 on eritelty päiväkotien henkilöstöä tarkemmin.

4.1.3 Kustannukset

Tässä luvussa tarkastellaan Suomen kuuden suurimman kaupungin kunnallisissa päiväkodeissa järjestetyn varhaiskasvatuksen kokonaisuuskustannuksia. Kustannukset laskennallista lasta kohden on laskettu Helsingin, Espoon, Vantaan, Turun ja Tampereen osalta henkilöstömitoituksen 1/7 mukaan ja Oulussa 1/8 mukaan. Oulu on ainoana kuutoskaupungeista ottanut käyttöön henkilöstömitoitusta koskevan muutoksen ja Oulun laskennallisen lapsen kertoimet ovat tästä johtuen erilaiset kuin muiden kuutoskaupunkien. Laskennallisen lapsen kustannuksia on siis mahdollista vertailla Helsingin, Espoon, Vantaan, Turun ja Tampereen kesken ja Oulun osalta kyseiset kustannukset kuvataan erillisinä.

Viiden suurimman kaupungin kunnallisissa päiväkodeissa järjestetyn varhaiskasvatuksen kokonaiskustannukset laskennallista lasta kohden olivat vuoden 2018 lopussa keskimäärin 9 965 euroa. Kustannukset laskennallista lasta kohden vaihtelivat Tampereen 9 022 eurosta Espoon 10 453 euroon. Oulun kokonaiskustannukset laskennallista lasta kohden olivat vuoden 2018 lopussa 9 669 euroa. Kustannukset nousivat edellisvuodesta kaikissa kuutoskaupungeissa. (Taulukko 6; liite 3, taulukko 2C/2)

Kunnallisten päiväkotien kustannusrakenne vaihtelee muun muassa tukipalvelujen erilaisesta järjestämistavasta johtuen. Henkilöstökustannuksiin sisältyvät päiväkotien henkilöstökustannukset. Päiväkotien osuus varhaiskasvatuksen yhteisistä henkilöstökustannuksista (varhaiskasvatuksen johto- ja hallinto henkilöstö) sisältyy kohtaan ”muut kustannukset”. Taulukossa 6 on eritelty vuosikustannuksia laskennallista lasta kohden ja taulukossa 7 eri kustannuslajien osuuksia kunnallisten päiväkotien kokonaiskustannuksista.

Taulukko 6. Kunnallisessa päiväkodissa järjestetyn varhaiskasvatuksen vuosikustannukset laskennallista lasta (kahden vuoden keskiarvo) kohden vuonna 2018

Euroa/laskennallinen lapsi	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Kuusikko ilman Oulua	Oulu 1:8
Yhteensä	9 836	10 453	10 096	10 417	9 022	9 965	9 669
Henkilöstökustannukset, josta	6 643	6 666	6 698	7 743	5 920	6 734	6 439
Varahenkilöstö (vakinaiset ja määräaikaiset)	75	206	3	180	106	114	0
Avustava henkilökunta (kunnan oma)	155	138	97	174	259	165	302
Vuokratyö	315	521	898	0	11	349	0
josta avustajat	0	111	330	0	11	90	0
josta sijaiset ja varahenkilöstö	315	410	568	0	0	259	0
Muut palkkakustannukset (ilman sivukuluja)	4 782	4 760	4 618	5 943	4 329	4 886	4 860
Henkilöstösivukulut	1 315	1 040	1 081	1 445	1 214	1 219	1 277
josta KUEL -maksut	1 214	962	1 010	1 440	1 105	1 146	1 151
Tilakustannukset	1 715	2 047	1 893	1 597	1 432	1 737	1 694
Tukipalvelut	1 215	1 442	1 219	798	1 369	1 209	1 104
Ateriapalvelut	1 048	1 178	860	767	1 059	983	811
Puhtauspalvelut (siivous- ja tekstiilihuolto)	168	264	359	31	309	226	293
Muut kustannukset¹	263	298	286	279	302	183	432

¹ ICT-kustannukset eivät ole mukana tämän taulukon kustannuksissa. Kuntien ICT-kustannukset löytyvät erillisinä liitteen 2 taulukosta 17. Lisäksi liitetäulukkojen 2C/1-2 ja 2D/1-2 kustannukset sisältävät myös ICT-kustannukset Helsingin, Espoon, Turun, Tampereen ja Oulun osalta. Vantaalla ICT-kustannukset kohdistetaan koko kaupungin tietohallintoon, eivätkä tästä syystä ole mukana varhaiskasvatuksen kustannuksissa.

Taulukko 7. Eri kustannuslajien osuudet kunnallisessa päiväkodissa järjestetyn varhaiskasvatuksen kokonaiskustannuksista vuonna 2018

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
Kunnallisessa päiväkodissa järjestetyn varhaiskasvatuksen kustannukset yhteensä (€) ^{1,2}	304 781 000	156 963 000	121 318 000	66 345 000	95 466 000	88 935 000	833 808 000
josta henkilöstökustannukset (%)	67,3	62,6	66,3	73,6	64,3	65,5	66,3
josta tilakustannukset (%)	17,4	19,2	18,7	15,2	15,5	17,2	17,5
josta tukipalveluiden kustannukset (%)	12,3	13,5	12,1	7,6	14,9	11,2	12,3
josta muut kustannukset (%)	1,5	1,8	1,8	1,5	2,3	2,6	1,8
josta varhaiskasvatuksen yhteiset menot ² (%)	1,5	2,8	1,1	2,1	3,0	3,4	2,1
Asiakasmaksutulojen osuus kustannuksista (%)	11,8	13,1	11,4	8,2	11,3	9,5	11,4

¹ Luvut pyöristetty tuhansien eurojen tarkkuudelle.

² Sisältää ICT-kustannukset Helsingin, Espoon, Turun, Tampereen ja Oulun osalta. Vantaalla ICT-kustannukset kohdistetaan koko kaupungin tietohallintoon, eivätkä tästä syystä ole mukana varhaiskasvatuksen kustannuksissa.

Henkilöstökulut ovat suurin päiväkodeissa järjestetyn varhaiskasvatuksen menoerä. Vuonna 2018 keskimäärin 66,3 prosenttia kuutoskaupunkien kokonaiskustannuksista oli henkilöstökustannuksia. Henkilöstökulut laskennallista lasta kohden vaihtelivat viiden suurimman kaupungin osalta Tampereen 5 920 eurosta Turun 7 743 euroon. Oulun henkilöstökustannukset laskennallista lasta kohden olivat 6 439 euroa.

Henkilöstökustannuksista on eritelty varahenkilöstön, avustavan henkilöstön kustannukset, vuokratyö sekä henkilöstösivukulut. Viiden suurimman kaupungin henkilöstösivukuluista 94,0 prosenttia ja Oulun henkilöstösivukuluista 90,1 prosenttia muodostui kunnallisten eläkkeiden rahoituksesta. Kuntien eläkekertymä on erilainen, joten myös eläkemenoperusteisen maksun suuruus vaihtelee kunnittain. Varhaiskasvatustoiminnalla ei ole mahdollista vaikuttaa maksujen suuruuteen. Pitkät työurat samalla työnantajalla ja eläkkeellä olevien ihmisten suuri määrä lisäävät maksettavan eläkkeen määrää. Kunnallisten päiväkotien henkilöstön eläkemaksut suhteutettuna palkkakustannuksiin olivat Helsingissä 24,2 prosenttia, Tampereella 23,5 prosenttia, Turussa 22,9 prosenttia, Oulussa 22,3 prosenttia, Vantaalla 21,4 prosenttia ja Espoossa 18,8 prosenttia.

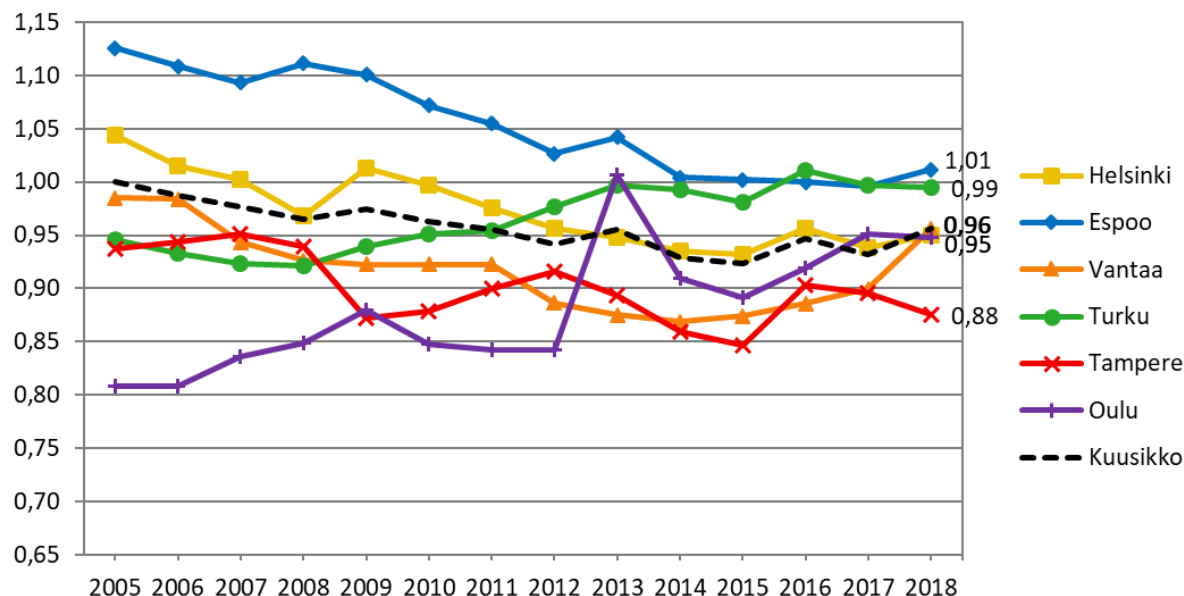
Tilakustannusten osuus kunnallisten päiväkotien kustannuksista vaihteli Turun 15,2 prosentista Espoon 19,2 prosenttiin. Tilakustannuksista suurin osa on sisäisiä vuokria kunnan toimitiloja hallinnoivalle yksikölle. Tilakustannukset laskennallista lasta kohden vaihtelivat Tampereen 1 432 eurosta Espoon 2 047 euroon. Oulun tilakustannukset laskennallista lasta kohden olivat 1 694 euroa. Tilakustannuksiin vaikuttavat muun muassa päiväkoteihin sijoitettavien lasten lukumäärä, vuokran määräytyminen, neliöhinta lasta kohden, tehdyt peruskorjaukset ja uudet tilat.

Tukipalvelujen eli ateria- ja puhtauspalvelujen kulujen osuus päiväkotien kokonaiskustannuksista vaihteli Turun 7,6 prosentista Tampereen 14,9 prosenttiin ja niiden kustannukset laskennallista lasta kohden vaihtelivat Turun 798 eurosta Espoon 1 442 euroon. Ateriapalvelujen kulut laskennallista lasta kohden vaihtelivat Turun 767 eurosta Espoon 1 178 euroon. Puhtauspalvelujen (siivous- ja tekstiilihuolto) osalta korkeimmat kustannukset olivat Vantaalla (359 euroa/laskennallinen lapsi), alhaisimmat kustannukset olivat Turussa (31 euroa/laskennallinen lapsi) ja Helsingissä (168 euroa/laskennallinen lapsi). Helsingissä ja Turussa päiväkotien siivous järjestetään suurelta osin varhaiskasvatuksen omien päiväkotiapulaisten ja laitoshuoltajien toimesta, ja siivouksen kulut sisältyvät kunnallisessa päiväkodissa järjestettävän varhaiskasvatuksen henkilöstökustannuksiin ja muihin kustannuksiin. Tukipalvelujen kustannuksissa on Helsingin osalta ostopalvelujen kustannuksia ja Turun osalta tekstiilien huoltokustannuksia. Kunnallisten päiväkotien muihin kustannuksiin sisältyy muun muassa materiaalien ja palvelujen kustannuksia.

Oulussa tukipalvelujen kulut laskennallista lasta kohden olivat 1 104 euroa, josta ateriapalveluiden osuus oli 811 euroa ja puhtauspalvelujen osuus 293 euroa.

Kuviossa 7 on kuvattu kunnallisten päiväkotien deflatoitujen vuosikustannusten kehitystä laskennallista lasta kohden vuodesta 2005 vuoteen 2018. Yleisenä kehityssuuntana on ollut kaupunkien välisten kustannuserojen kaventuminen.

Kuvio 7. Kunnallisten päiväkotien deflatoitujen¹ vuosikustannusten kehitys laskennallista lasta kohden vuosina 2005–2018 suhteutettuna Kuusikon aritmeettiseen keskiarvoon (vuosi 2005=1)^{2,3}

¹ Julkisten menojen hintaindeksi opetustoimelle, Tilastokeskus 2/2019 (ennakkotieto)

² Vantaan vuosikustannusten nousua vuosina 2017–2018 selittää subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden laajentaminen 1.8.2018 alkaen sekä vuokratkustannusten merkittävä kasvu.

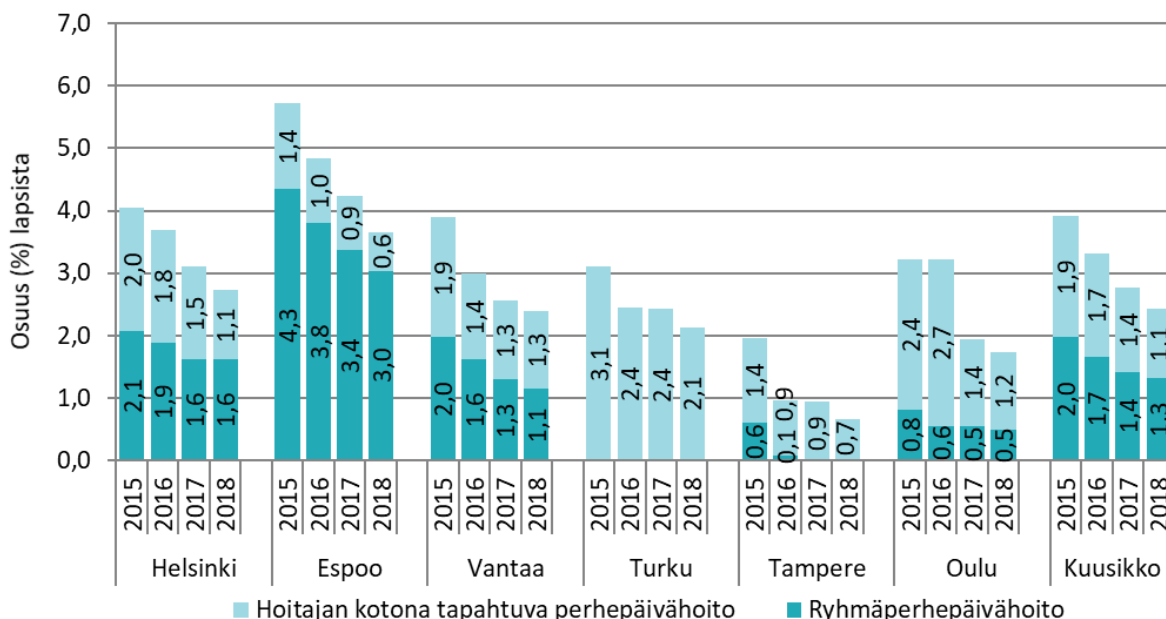
³ Oulussa kuntaliitos 1.1.2013.

Kuutoskaupungit saivat asiakasmaksutuloja vuonna 2018 yhteensä 94,9 miljoonaa euroa kunnallisessa päiväkodissa järjestämästään varhaiskasvatuksesta. Tämä oli 11,4 prosenttia kunnallisten päiväkotien kokonaiskustannuksista. Kuutoskaupunkien asiakasmaksutulot laskivat edellisvuodesta kuutoskaupungeissa keskimäärin 12,2 prosenttia. (Liite 3, taulukko 2A) Merkittävin tekijä on 1.1.2018 voimaan astuneet asiakasmaksulain muutokset. Asiakasmaksuihin on vaikutusta niillä kunnilla, jotka ovat mukana 5-vuotiaiden maksuttomassa 4 tuntia päivässä järjestettävässä varhaiskasvatuskokeilussa.

4.2 Varhaiskasvatus kunnallisessa perhepäivähoidossa

Kunnallisessa perhepäivähoidossa olevien lasten määrä on vähentynyt viime vuosina tasaisesti. Erityisesti on vähentynyt hoitajan kotona ja kolmiperhepäivähoidossa olevien lasten määrä. Kuutoskaupunkien kunnallisessa perhepäivähoidossa oli vuoden 2018 lopussa yhteensä 2 278 lasta, 290 lasta vähemmän kuin vuotta aiemmin ja 1 045 lasta vähemmän kuin vuoden 2015 lopussa. Perhepäivähoidossa varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus kaikista kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista on vuosi vuodelta vähentynyt kaikissa kuutoskaupungeissa. (Kuvio 8; liite 3, taulukko 1D).

Kuvio 8. Kunnallisessa perhepäivähoidossa varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus kaikista kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista vuosina 2015–2018¹

¹ Kerholapset mukana vuodesta 2017.

Sytä perhepäivähoidon osuuden laskuun on monia. Perhepäivähoitajat siirtyivät työaikalainsäädännön alaisuuteen 1.8.2011, minkä myötä perhepäivähoitajien työaika on keskimäärin 40 tuntia viikossa. Siirtyminen vähensi merkittävästi perhepäivähoitajien lisä- ja ylitöiden määrää. Perhepäivähoitajien työajan lyhentymisen on tuonut haasteita lasten hoitoaikatarpeiden ja perhepäivähoitajan työajan yhteensovittamiseen. Muutos on lisännyt myös varahoidon tarvetta, mistä aiheutuu kunnille lisäkustannuksia. Ongelmana on myös saada uusia perhepäivähoitajia eläkkeelle jäävien tilalle.

Kotonaan työtä tekeviä perhepäivähoitajia ja kolmiperhepäivähoitajia oli vuoden 2018 lopussa kuutoskaupungeissa yhteensä 316, mikä oli 36 hoitajaa vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Ryhmäperhepäivähoidon henkilöstömäärä väheni edellisestä vuodesta 17 henkilöllä ollen vuoden 2018 lopussa yhteensä 337. Ryhmäperhepäivähoidon kysyntä on joissakin kunnissa laskenut, mutta sitä on osassa kunnista myös suunnitelmallisesti vähennetty. (Liite 2, taulukot 19 ja 20; liite 3, taulukko 3B/3) Ryhmäperhepäivähoitoa ei järjestetä lainkaan Turussa ja Tampereella.

Hoitajan kotona tapahtuvan perhepäivähoidon ja kolmiperhepäivähoidon vuosikustannukset lasta kohden olivat keskimäärin 13 265 euroa eli 5,3 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Ryhmäperhepäivähoidon vuosikustannukset lasta kohden olivat Helsingin, Espoon, Vantaan ja Oulun osalta keskimäärin 14 516 euroa ja ne nousivat 4,2 prosenttia edellisvuodesta. (Liite 2, taulukko 21; liite 3, taulukko 2C/2).

Kustannusten kohdentamista hankaloittaa kaikissa kuutoskaupungeissa muun muassa se, että osa perhepäivähoidossa järjestetyn varhaiskasvatuksen varahoidosta järjestetään päiväkodeissa joko päiväkodin yhteydessä toimivassa varahoitopaikassa tai sijoittamalla lapsia päiväkotiryhmiin. Tällöin muun muassa vuokratkustannukset ja suurin osa lasten varahoidon henkilöstökustannuksista kohdentuvat päiväkoteihin.

4.3 Lasten tukeminen varhaiskasvatuksessa

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa edellytetään, että lapsen kehitystä ja oppimista tuetaan lapsen tarpeiden edellyttämällä tavalla. Kehityksen ja oppimisen tuki on osa laadukasta varhaiskasvatuksen toimintaa ja kuuluu kaikille sitä tarvitseville lapsille. Varhaiskasvatusta toteutetaan inklusion periaatteiden mukaisesti.⁴

Kuutoskaupungit kehittävät lasten kehityksen ja oppimisen tuen käytänteitä ja rakenteita aktiivisesti. Kunnissa on päätetty erilaisia kehittämisohjelmia lasten kehityksen ja oppimisen tukemiseen⁵. Tampereella ja Oulussa kehittämisohjelma on yhteinen varhaiskasvatukselle sekä esi- ja perusopetukselle.

Kaikissa kuutoskaupungeissa kehittämisen ensisijaisena periaatteena on lapsen tarvitseman tuen järjestäminen hänen omaan kasvu- ja oppimisympäristöönsä erilaisin pedagogisin, rakenteellisin ja hyvinvointia edistävin järjestelyin. Moniammatillinen yhteistyö, henkilöstön osaamisen kehittäminen ja nivelvaiheiden hyvä suunnittelu varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja edelleen kouluun ovat osa kehittämistyötä.

Kuutoskaupungeissa on otettu käyttöön käytänteitä, joissa etenkin erityispedagoginen tuki järjestetään lapsen omaan kasvu- ja oppimisympäristöön. Käytännön järjestelynä se tarkoittaa, että kunnissa on erityislastentarhanopettajia, joita ei lasketa lasten ja henkilöstön väliseen suhdeluun, vaan he työskentelevät lisäresurssina varhaiskasvatuksen toimipaikoissa tai lasten tuen järjestämisen ja konsultoinnin tehtävissä. Näissä tehtävissä työskenteli vuonna 2018 Helsingissä 97, Espoossa 75, Vantaalla 36, Turussa 25, Tampereella 47 ja Oulussa 32 erityislastentarhanopettajaa. Erityisryhmissä ja integroiduissa erityisryhmissä työskenteli Helsingissä 93, Espoossa 33, Vantaalla 40 ja Turussa 22 erityislastentarhanopettajaa. Oulussa ei ole kiinteitä erityisen tuen ryhmiä. Erityispedagogisen tuen lisäksi kuutoskaupungeissa on lasten tukemiseen kohdennettua lisähenkilöstöä, esimerkiksi erityisavustajia, lasten tuen lastenhoitajia ja taide- ja liikuntapedagogeja. (Liite 3, taulukot 3A ja 3B/1–2) Tukitoimena käytetään myös lasten ja henkilöstön välisen suhdeluvun väljentämistä tai muita ryhmäkoon pienentämisen järjestelyjä, kuten pienennettyjä ryhmiä.

Tukea tarvitsevien lasten tiedonkeruun näkökulmasta kuntien käytännöt vaihtelevat.Ns. rakenteellista lisäresursointia edellyttävien tukitoimien lisäksi lapsen tietoihin voidaan kirjata hänelle kohdennettu pedagoginen tuki, joka voi olla esimerkiksi viittomien ja kuvien käyttöä tai toiminnan eriyttämistä ja lapsikohtaista ohjaamista lapsen tuen tarpeen perusteella.

Tästä johtuen kuutoskaupunkien tukea tarvitsevan lapsen määrittelyä on muutettu seuraavaksi: Varhaiskasvatuksessa tukea tarvitseva lapsi on lapsi, jolle kohdennetaan lapsen tuen tarpeeseen perustuvaa yksilöllistä pedagogista tukea ja/tai rakenteellisia tukitoimia, esimerkiksi erityispedagogista tai avustajan tukea. Lapselle kohdennettu tuki kirjataan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan tai esiopetussuunnitelmaan.

⁴ Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018. Opetushallitus. Määräykset ja ohjeet 2018:3a

⁵ Helsinki: Kaikille sopiva varhaiskasvatus ja perusopetus 2018-2021

Espoo: Lasten kehityksen, kasvun ja oppimisen tuen järjestäminen suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa. 2017

Vantaa: Kehityksen ja oppimisen tuen toimenpideohjelma 2017-2021 sekä kehityksen ja oppimisen tuen linjaukset 2018

Turku: Lasten kehityksen, kasvun ja oppimisen tuen keskeiset periaatteet ja kehittäminen

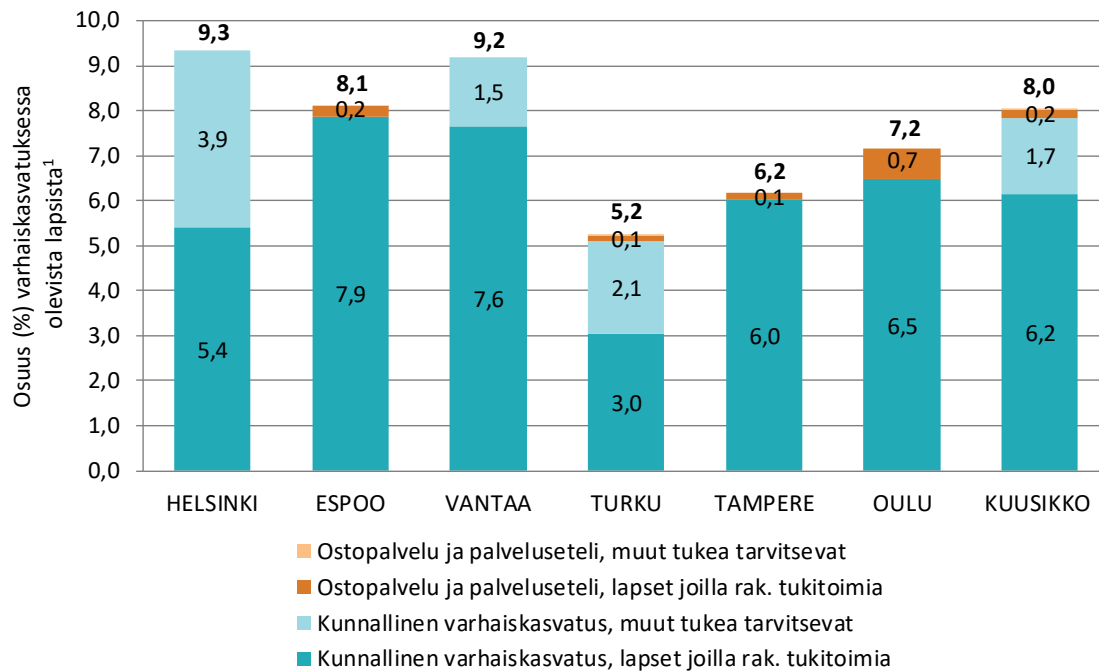
Tampere: Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen yhteinen Tuen suunnitelma vuosille 2019-2023

Oulu: Tuen strategia - hyvinvoiva lapsi, nuori ja yhteisö. 2019

Uuden määritelmän mukaisesti kuutoskaupunkien varhaiskasvatuksessa oli vuoden 2018 lopussa yhteensä 6 780 tukea tarvitsevaa lasta, joka oli 8,0 prosenttia kaikista kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista. Tuen järjestelyjen muutosten sekä sen kirjaamisen muuttuneiden käytäntöjen vuoksi määrä ei ole mahdollista verrata edelliseen vuoteen. (Kuvio 9; liite 3, taulukko 1E)

Tukea tarvitsevista lapsista 98 prosenttia (6 780 lasta) oli kunnallisessa varhaiskasvatuksessa.

Kuvio 9. Tukea tarvitsevien lasten osuus kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista¹ joulukuussa 2018

¹ Kerholapset ovat mukana.

5 YKSITYINEN VARHAISKASVATUS

Yksityisellä varhaiskasvatuksella tarkoitetaan varhaiskasvatusta, jonka yksityinen henkilö, yhteisö tai säätiö taikka julkisyhteisön perustama liikeyritys tuottaa korvausta vastaan liike- tai ammattitoimintaa harjoittamalla. Yksityinen palveluntuottaja vastaa siitä, että sopimuksen tai hallintopäätöksen perusteella asiakkaalle järjestettävä palvelukokonaisuus täyttää sille asetetut vaatimukset. (540/2018 § 43)

Asiakkuus yksityiseen varhaiskasvatukseen muodostuu, kun asiakas hakeutuu yksityiselle palveluntuottajalle (yksityisen hoidon tuki tai palveluseteli).

Yksityisellä varhaiskasvatuksella tarkoitetaan kunnan ostopalveluna hankkimaa sekä palvelusetelillä järjestettyä tai yksityisen hoidon tuella tuettua varhaiskasvatusta. Kunta rahoittaa kaikkia varhaiskasvatusmuotoja. Palvelusetelissä ja yksityishoidon tuella kunta päättää, minkä osuuden kustannuksista kunta rahoittaa.

Kunta voi hankkia varhaiskasvatusta ostopalveluna, jolloin kunnan ja yksityisen palveluntuottajan välille tehdään ostopalvelusopimus.

Palvelusetelillä korvataan varhaiskasvatuspalvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään arvoon asti. Asiakkaan omavastuuosuus palvelusetelistä määritellään yhtäläisin perustein kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksun määrittelyn kanssa.

Yksityisen hoidon tuella tuetussa varhaiskasvatuksessa perhe tekee sopimuksen suoraan yksityisen palveluntuottajan kanssa. Osa yksityisen palveluntuottajan lapsesta perimästä varhaiskasvatusmaksusta katetaan lakisääteisellä yksityisen hoidon tuella sekä kuntien päätösten mukaisilla kunnallisilla lisillä.

Palvelusetelillä järjestetyssä ja yksityisen hoidon tuella tuetussa varhaiskasvatuksessa asiakkaat maksavat oman osuutensa palvelusta (omavastuuosuus) suoraan palvelun tuottajalle. Siten näiden palvelujen kustannukset ovat kunnalle nettokustannuksia eikä niitä voi verrata tässä raportissa esitettyihin kunnallisen varhaiskasvatuksen kustannuksiin, joihin sisältyy asiakasmaksun osuus.

Kunnan tehtävänä on turvata varhaiskasvatuspaikka kaikille kunnassa asuville lapsille. Yksityisen varhaiskasvatuksen osuuden kasvaessa kunnallisen varhaiskasvatuksen ulkopuolella varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä kasvaa. Jos yksityisen varhaiskasvatuspalvelun tuottajan toimintaedellytykset syystä tai toisesta päättyvät, täytyy kunnan järjestää näiden lasten varhaiskasvatus varhaiskasvatustilain edellyttämän määräjän puitteissa. Kunta valvoo yksityistä varhaiskasvatusta.

Yksityisessä varhaiskasvatuksessa oli kuutoskaupungeissa vuoden 2018 lopussa 18 429 lasta eli noin joka viides varhaiskasvatuksessa olevista lapsista. Osuus vaihteli Helsingin 13,6 prosentista Turun 33,5 prosenttiin. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä kuutoskaupungeissa lisääntyi edellisvuodesta 7,0 prosentilla ja kahden vuoden takaisesta 11,3 prosentilla.

Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista 12,6 prosenttia oli ostopalveluna hankittu varhaiskasvatuksessa, 45,3 prosenttia palvelusetelillä järjestetyssä varhaiskasvatuksessa ja 42,0 prosenttia yksityisen hoidon tuella tuetussa varhaiskasvatuksessa. Helsingissä (85,0 %) ja Espoossa (68,2 %) oli eniten lapsia yksityisen hoidon tuella. Oulussa (95,0 %), Turussa (87,7 %), Vantaalla (77,6 %) ja Tampereella (55,0 %) suurin osa yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista oli palvelusetelillä järjestetyssä varhaiskasvatuksessa. Palveluseteli on kasvavassa määrin korvaamassa yksityisen hoidon tuella tuettua ja ostopalveluna hankittua varhaiskasvatusta niissä kaupungeissa, joissa palveluseteli on käytössä.

Taulukko 8. Lapsia yksityisen hoidon tuella tuetussa, palvelusetelillä järjestetyssä sekä ostopalveluna hankittu varhaiskasvatuksessa joulukuussa 2018

	Yksityisen hoidon tuki päiväkotihoido	Yksityisen hoidon tuki perhepäivähoito	Yksityisen hoidon tuki työsopimussuhteinen hoitaja	Yksityisen hoidon tuki yhteensä	Ostopalvelu	Palveluseteli	Yksityinen varhaiskasvatus yhteensä	Muutos 2017-2018, %	Osuus varhaiskasvatuksessa olevista ¹ , %
Helsinki	3 440	97	129	3 666	649	0	4 315	8,0	13,6
Espoo	2 439	137	77	2 653	1 236	0	3 889	0,3	22,3
Vantaa	260	88	25	373	35	1 417	1 825	17,6	14,3
Turku	33	253	29	315	31	2 477	2 823	7,0	33,5
Tampere	226	338	43	607	334	1 152	2 093	25,3	18,5
Oulu	23	10	101	134	40	3 310	3 484	0,0	27,8
Kuusikko	6 421	923	404	7 748	2 325	8 356	18 429	7,0	19,6

¹ Kerholapset mukana vuodesta 2017.

5.1 Kunnan ostopalveluna hankkima varhaiskasvatus

Vuoden 2018 lopussa kuutoskaupunkien ostopalveluna hankkimassa varhaiskasvatuksessa oli yhteensä 2 325 lasta, joka on 3,7 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Espoossa ostopalveluna hankittu varhaiskasvatuksen osuus oli muita kaupunkeja suurempi. Siellä ostopalveluna hankittu varhaiskasvatuksessa oli 1 236 lasta. Määrä kuitenkin laski Espoossa edellisvuodesta 7,8 prosenttia. (Liite 3, taulukko 1D)

Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatuksen kustannukset vuonna 2018 olivat kuutoskaupungeissa yhteensä lähes 29,3 miljoonaa euroa, joka oli prosentin vähemmän kuin edeltävänä vuonna. Kustannukset nousivat edellisestä vuodesta selvästi kaikissa muissa kuutoskaupungeissa paitsi Espoossa, jossa ne laskivat. Kustannukset ovat osittain nettokustannuksia eikä niitä voi suoraan verrata tässä raportissa esitettyihin kunnallisen varhaiskasvatuksen kustannuksiin, joihin sisältyy asiakasmaksun osuus. (Liite 3, taulukko 2C/1)

5.2 Yksityisen varhaiskasvatuksen palveluseteli

Varhaiskasvatuksen palveluseteli otettiin käyttöön Turussa vuoden 2010 alussa, Oulussa keväällä 2011, Tampereella elokuussa 2013 ja Vantaalla vuoden 2014 alussa.

Vuoden 2018 lopussa kuutoskaupungeissa oli palvelusetelillä järjestetyssä varhaiskasvatuksessa yhteensä 8 356 lasta: Oulussa 3 310 lasta, Turussa 2 477 lasta, Vantaalla 1 417 lasta ja Tampereella 1 152 lasta. Lasten lukumäärä kasvoi edellisvuodesta Tampereella 54,2 prosenttia, Vantaalla 29,4 prosenttia, Turussa 9,1 prosenttia ja Oulussa 1,3 prosenttia. (Liite 2, taulukko 23; liite 3, taulukko 1D)

Vantaalla palveluseteli on käytössä päiväkodissa ja ryhmäperhepäiväkodissa järjestetyssä varhaiskasvatuksessa, Tampereella ja Oulussa sen lisäksi kunnallisessa kerhotoiminnassa ja Oulussa myös perhepäivähoidossa järjestetyssä varhaiskasvatuksessa.

Vuonna 2018 palvelusetelijärjestelmän kustannukset lasta kohden⁶ olivat Turussa 9 157, Tampereella 8 048 euroa, Oulussa 7 651 euroa ja Vantaalla 6 700 euroa. Kustannukset lasta kohden nousivat edellisvuodesta Vantaata lukuun ottamatta. Kuntien väliseen eroon kustannuksissa vaikuttaa kuntakohtaisen setelin arvon lisäksi muun muassa palvelusetelin saaneiden perheiden tulot. Mitä suuremmat tulot perheellä on, sitä pienempi on palvelusetelin arvo. Palvelusetelin kustannukset ovat kunnalle nettokustannuksia eikä niitä voi verrata tässä raportissa esitettyihin kunnallisen varhaiskasvatuksen kustannuksiin, joihin sisältyy asiakasmaksun osuus. (Liite 3, taulukko 2C/2)

5.3 Yksityisen hoidon tuki

Yksityisen hoidon tuki koostuu lakisääteisestä hoitorahasta ja hoitolisästä. Hoitorahaa maksetaan saman suuruisena kaikille tukea saaville lapsille. Hoitolisän määrä on tulosidonnainen. Perheen hoitolisään vaikuttaviin tulorajoihin ei ole tehty muutoksia lasten yksityisen hoidon tuesta säädetyn lain voimaan tulon (vuonna 1997) jälkeen. Yksityisen hoidon tuki on vuoden 2011 alusta alkaen sidottu kansaneläkeindeksiin, jonka mukaan lakisääteisiä tukia muutetaan vuosittain. Vuonna 2018 hoitorahaa maksettiin kuukaudessa 172,25 euroa lasta kohden ja tulosidonnaista hoitolisää enintään 144,85 euroa lasta kohden. Kunnat voivat maksaa lakisääteisten tukien lisäksi kunnallisia lisiä itse määrittämällä perusteilla. Kaikissa kuutoskaupungeissa maksetaan lakisääteisten tukien lisäksi yksityisen hoidon tuen kuntalisiä. (Liite 2, taulukko 26)

Vuoden 2018 lopussa kuutoskaupungeissa oli yksityisen hoidon tuella tuetussa varhaiskasvatuksessa 7 748 lasta. Yksityisen hoidon tuella olevien lasten määrä kasvoi Helsingissä (+6,2 %) ja Espoossa (+4,7 %). Lasten määrä laski Oulussa (-29,8 %), Tampereella (-10,1 %), Turussa (-7,6 %) ja Vantaalla (-7,4 %). Näissä kaupungeissa yksityisen hoidon tuella tuetussa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä on vähentynyt palvelusetelin käyttöön oton jälkeen. (Liite 2, taulukko 24; liite 3, taulukko 1D)

Yksityisen hoidon tuen kustannukset lasta kohden olivat vuonna 2018 kuutoskaupungeissa keskimäärin 7 181 euroa eli suunnilleen saman verran (+1,8 %) kuin vuonna 2017. Kustannukset vaihtelivat Oulun 4 966 eurosta Espoon 8 059 euroon. Kustannukset lasta kohden nousivat hieman Espoossa ja Tampereella ja muissa kuutoskaupungeissa pysyivät lähes muuttumattomana edellisvuoteen verrattuna. Kustannukset ovat nettokustannuksia eikä niitä voi verrata tässä raportissa esitettyihin kunnallisen varhaiskasvatuksen kustannuksiin, joihin sisältyy asiakasmaksun osuus. (Liite 2, taulukko 25; liite 3, taulukot 2C/1 ja 2C/2)

Kunnallisen lisän osuus yksityisen hoidon tuen kustannuksista oli keskimäärin 69,6 prosenttia vuonna 2018 (Liite 2, taulukko 25). Kustannuksiin vaikuttaa kuntalisten suuruuden lisäksi yksityisen hoidon tuella olevien lasten ikä ja hoitomuoto. Alle 3-vuotiaille maksetaan yleisesti suurempia kuntalisiä kuin 3 vuotta täyttäneille. Päiväkodissa järjestetyn varhaiskasvatuksen kuntaliset ovat suuremmat kuin muiden järjestämismuotojen. Kuutoskaupunkien yksityisen hoidon tuen kuntalisten euromäärät ovat liitteen 2 taulukossa 26.

Helsingin Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, että yksityiselle palveluntuottajalle maksetaan 5-vuotiaista 160 euron kuukausikorvaus neljän tunnin maksuttoman hoitopäivän osalta suomenkielisessä ja ruotsinkielisessä yksityisessä varhaiskasvatuksessa koulujen ja

⁶ Muista varhaiskasvatuksen järjestämismuodoista poiketen kustannukset lasta kohden on palvelusetelin osalta laskettu vuoden lopun lapsimääristä, ei lapsimäärän kahden vuoden keskiarvosta.

esikoulujen aukioloajalta. Toimintakaudella 2018-2019 korvaus koski 2013 syntyneitä lapsia.

Espoossa otettiin 1.3.2018 alkaen käyttöön yksityisen hoidon tuen sisaruslisä. Sisaruslisä on enintään 145 euroa kuukaudessa. Sisaruslisä maksetaan yksityiseen varhaiskasvatuspaikkaan perheen varhaiskasvatuksessa olevasta toisesta lapsesta lukien. Sisaruslisään liittyy sitoumus, jolla palveluntuottaja sitoutuu pienentämään lapsista perittävää varhaiskasvatusmaksua Espoon maksamaa sisaruslisää vastaavalla euromäärällä perheen toisesta lapsesta lukien.

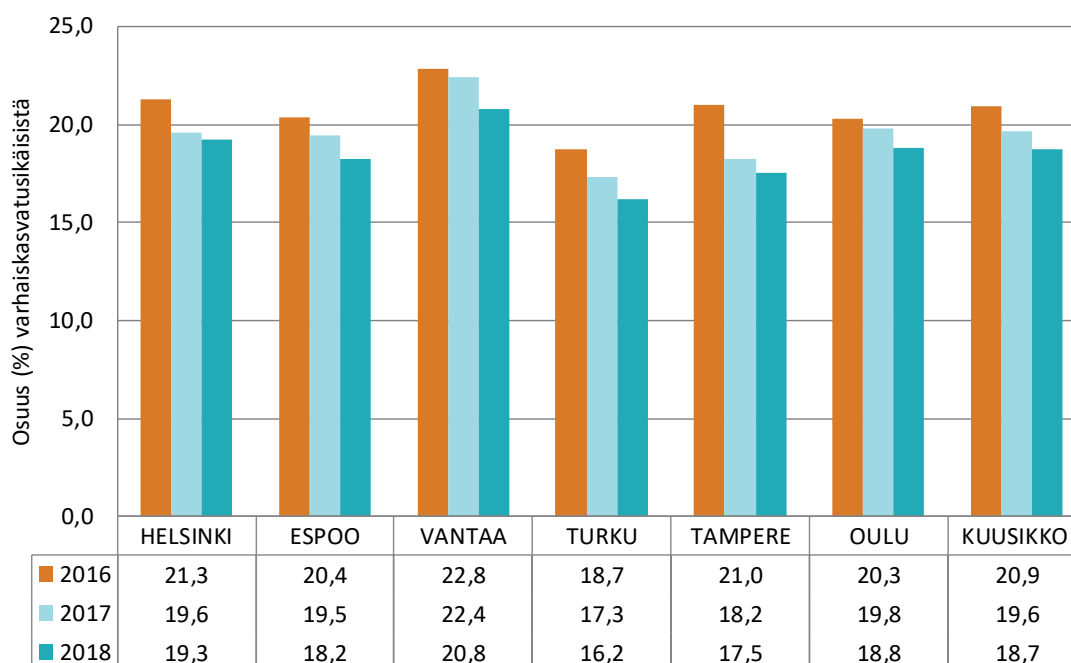
6 LASTEN KOTIHOIDON TUKI

Kotihoidon tuki koostuu lakisääteisestä hoitorahasta, tulosisidonnaisesta hoitolisästä sekä kuntalisästä. Kotihoidon tuen lakisääteisiä osia muutetaan kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti samoin perustein kuin yksityisen hoidon tuen hoitorahaa ja hoitolisää.

Lasten kotihoidon tuella oli kuutoskaupungeissa vuoden 2018 lopussa 22 240 varhaiskasvatusikäistä lasta, joka oli 5,4 prosenttia vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Lapsimäärä väheni kaikissa kuutoskaupungeissa: Oulussa 8,9 prosenttia, Vantaalla ja Turussa 7,6 prosenttia, Espoossa 7,3 prosenttia, Tampereella 4,4 prosenttia ja Helsingissä 1,8 prosenttia. (Liite 2, taulukko 29; liite 3 taulukko 1F)

Kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä lapsista keskimäärin 18,7 prosenttia hoidettiin kotihoidon tuella joulukuussa 2018. Osuus vaihteli Turun 16,2 prosentista Vantaan 20,8 prosenttiin. Kotihoidon tuella hoidetuista lapsista valtaosa on alle 3-vuotiaita. Kuutoskaupunkien 10kk–2-vuotiaista lapsista hoidettiin vuoden 2018 lopussa kotihoidon tuella 46,3 prosenttia. (Liite 2, kuvio 8; liite 3, taulukko 1F).

Kuvio 10. Kotihoidontuella olevien lasten osuus varhaiskasvatusikäisistä (10kk–6v) lapsista joulukuussa 2016–2018

Kotihoidon tuen kustannukset lasta kohden vuonna 2018 olivat kuutoskaupungeissa keskimäärin 5 271 euroa, joka oli 0,6 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Luku sisältää myös joustavan hoitorahan kustannuksia, joita ei saada Kansaneläkelaitokselta eriteltynä. Kustannukset lasta kohden vaihtelivat Oulun 3 912 eurosta Helsingin 6 274 euroon. (Liite 2, taulukko 30; liite 3 taulukko 2C/2)

Kunnat päättävät itsenäisesti kuntalisien maksamisesta, maksamisen ehdoista ja kuntalisän suuruudesta. Lasten kotihoidon tuen kunnallista lisää maksetaan Turkuja ja Tamperetta lu-

kuun ottamatta kaikissa kuutoskaupungeissa. Tampereella kuntalisän maksamisesta luovuttiin vuoden 2014 alusta alkaen. Alle 3-vuotiaille lapsille maksettava sairaan lapsen hoitotuki sen sijaan jäi edelleen voimaan. Kuutoskaupunkien kuntalisien euromäärät vuodelta 2018 on esitetty liitteen 2 taulukossa 31. Vuonna 2018 kunnallisen lisän osuus kotihoidon tuen vuosikustannuksista lasta kohden oli Helsingissä 35,1 prosenttia, Espoossa 25,7 prosenttia, Vantaalla 17,4, Oulussa 6,9 prosenttia ja Tampereella 0,2 prosenttia (Liite 2, taulukko 30).

Kotihoidon tuen vuosikustannuksiin lasta kohden vaikuttavat kunnallisten lisien lisäksi muun muassa yksilapsisten perheiden osuus kotihoidon tuella olevista perheistä, perheen nuorimpien lasten osuus kotihoidon tuella olevista lapsista, hoitolisää saavien määrä ja hoitolisän keskimääräinen määrä lasta kohden. Tässä vertailussa näitä tekijöitä ei tarkastella erikseen.

7 YHTEENVETO

Kuutoskaupungeissa oli vuoden 2018 lopussa yhteensä 118 619 varhaiskasvatusikäistä (10kk–6v) lasta. Lasten lukumäärä laski edellisvuodesta Oulussa (-4,1 %), Espoossa (-1,0 %), Turussa (-0,9 %) ja Tampereella (-0,6 %). Helsingissä ja Vantaalla varhaiskasvatusikäisten määrä pysyi lähes muuttumattomana edellisvuoteen verrattuna.

Varhaiskasvatuksen Kuusikko-raportteihin on kerätty tietoa varhaiskasvatusikäisten lasten määrästä Kuusikko-yhteistyön alusta saakka ja tarkastelussa voidaankin huomata kaupungistumisen vaikutukset, vaikka syntyvyys Suomessa onkin kääntynyt laskuun. (Väestöliitto 2019) Vuonna 2002 koko Suomen varhaiskasvatusikäisiä lapsista 27,7 prosenttia asui kuutoskaupungeissa, vuonna 2010 vastaava osuus oli 28,6 prosenttia ja vuonna 2018 kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisten osuus koko Suomen vastaavan ikäisestä väestöstä oli kasvanut jo 34,0 prosenttiin.

Kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä lapsista kaksi kolmasosaa oli kolme vuotta täyttäneitä. Heidän lukumääränsä kasvoi edellisvuoteen verrattuna Turussa, Helsingissä ja Tampereella ja laski muissa kuutoskaupungeissa.

Vieraskielisiä eli muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvia oli 18,7 prosenttia (22 128 lasta) kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä. Edellisen kymmenen vuoden aikana vieraskielisten osuus varhaiskasvatusikäisistä on kasvanut kuutoskaupungeissa keskimäärin 9,4 prosenttiyksikköä. Eniten kasvua vuoden 2008 jälkeen on tapahtunut Vantaalla ja Espoossa, ja pienintä kasvu on ollut Oulussa. Vuoden 2018 lopussa kuudessa suurimmassa kaupungissa asui kaksi kolmasosaa koko Suomen vieraskielisestä 10kk–6-vuotiaasta väestöstä.

Varhaiskasvatusikäisen väestön yleisimmin puhumat vieraat kielet kuutoskaupungeissa vuonna 2018 olivat arabia, somali ja venäjä. Muita yleisiä kieliä olivat viro, kurdi ja kiina.

Vuoden 2018 lopussa kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä lapsista 79,2 prosenttia oli varhaiskasvatuksen palveluissa (kunnallisessa päiväkodissa ja perhepäivähoidossa järjestetty varhaiskasvatus, kunnan ostopalveluna hankkima varhaiskasvatus sekä palvelusetelillä järjestetty ja yksityisen hoidon tuella tuettu varhaiskasvatus) sekä kerhotoiminnassa. Lisäksi lapsia on myös kotihoidontuen piirissä.

EU:n asettaman tavoitearvon mukaan 4 ikävuodesta oppivelvollisuuden alkuun päämääränä on, että 95 prosenttia näiden ikäluokkien lapsista osallistuisi varhaiskasvatukseen. 4-vuotiaiden ikäluokassa osallistumisaste varhaiskasvatuksen palveluihin ja kerhotoimintaan vuonna 2018 oli kuutoskaupungeissa keskimäärin 93,5 prosenttia, 5-vuotiaiden ikäluokassa keskimäärin 95,1 prosenttia ja 6-vuotiaiden ikäluokassa keskimäärin 97,4 prosenttia. 4-6-vuotiaiden ikäluokassa keskimääräinen osallistumisaste oli 95,3 prosenttia.

Voidaan siis arvioida, että EU:n asettama tavoitearvo osallistumisasteessa varhaiskasvatuksen palveluihin ja kerhotoimintaan saavutettiin lähes kaikissa kuutoskaupungeissa vuonna 2018.

Taulukko 9. Kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa tai kunnallisessa kerhotoiminnassa olleiden 4–6-vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä joulukuussa 2018

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
4-vuotiaat	93,3	92,1	94,2	95,6	94,6	93,0	93,5
5-vuotiaat	94,8	92,4	94,3	96,3	95,5	99,8	95,1
6-vuotiaat	99,5	94,6	95,9	99,5	99,0	95,4	97,4
4-6-vuotiaat	95,8	93,0	94,8	97,1	96,4	96,1	95,3

Mikäli kerhotoimintaan osallistuneita lapsia ei lasketa mukaan osallistumisasteeseen, varhaiskasvatuksen osallistumisaste vuonna 2018 oli kuutoskaupungeissa 4-vuotiaiden ikäluokassa keskimäärin 89,5 prosenttia, 5-vuotiaiden ikäluokassa keskimäärin 93,0 prosenttia ja 6-vuotiaiden ikäluokassa keskimäärin 97,4 prosenttia. 4-6-vuotiaiden ikäluokassa keskimääräinen osallistumisaste varhaiskasvatuksen palveluihin ilman kerhotoimintaa oli 93,3 prosenttia.

Taulukko 10. Kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olleiden 4–6-vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä joulukuussa 2018

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
4-vuotiaat	90,7	89,1	89,6	93,4	90,6	82,9	89,5
5-vuotiaat	93,8	90,8	91,1	94,7	92,5	95,5	93,0
6-vuotiaat	99,5	94,6	95,9	99,5	99,0	95,4	97,4
4-6-vuotiaat	94,7	91,5	92,2	95,8	94,1	91,4	93,3

Varhaiskasvatusikäisistä 58,7 prosenttia oli varhaiskasvatuksessa kunnallisessa päiväkodissa. Kuutoskaupunkien kunnallisissa päiväkodeissa oli vuoden 2018 lopussa yhteensä 69 808 lasta eli 1 724 lasta enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Lasten määrä lisääntyi edellisvuodesta kaikissa kuutoskaupungeissa.

Kunnallisessa perhepäivähoidossa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä jatkoi vähenemistään. Vuoden 2018 lopussa vain 2 278 lasta eli 1,9 prosenttia varhaiskasvatusikäisistä oli kunnallisessa perhepäivähoidossa.

15,8 prosenttia kuutoskaupunkien kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista oli vieraskielisiä vuoden 2018 lopussa. Osuus oli korkeampi pääkaupunkiseudun kaupungeissa (17,9–19,7 %) ja Turussa (18,2 %) kuin Tampereella (8,5 %) ja Oulussa (4,8 %). (Liite 2, taulukko 6)

Kuutoskaupunkien kunnallisessa varhaiskasvatuksessa oli vuoden 2018 lopussa yhteensä 6 780 tukea tarvitsevaa lasta. Tukea tarvitsevien lasten osuus kuutoskaupunkien kunnan järjestämän varhaiskasvatuksen lapsista oli keskimäärin 8,0 prosenttia. Varhaiskasvatusta toteutetaan inklusion periaatteiden mukaisesti eli tukitoimet pyritään tuomaan lapsen omaan kasvu- ja oppimisympäristöön.

Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä on kuutoskaupungeissa kasvanut. Vuoden 2018 lopussa yksityisen varhaiskasvatuksen piirissä oli yhteensä 18 429 lasta. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien osuus kaikista varhaiskasvatuksessa olevista lapsista vaihteli Helsingin 13,6 prosentista Turun 33,5 prosenttiin.

Kuutoskaupunkien yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista 45,3 prosenttia oli palvelusetelillä järjestetyssä ja 42,0 prosenttia yksityisen hoidon tuella tuetussa varhaiskasvatuksessa sekä 12,6 prosenttia ostopalveluna hankitussa varhaiskasvatuksessa. Palveluseteli on käytössä Vantaalla, Turussa, Tampereella ja Oulussa, ja se on kasvavassa määrin korvaamassa yksityisen hoidon tuella tuettua ja ostopalveluna hankittua varhaiskasvatusta näissä kaupungeissa.

Lasten kotihoidon tuella oli kuutoskaupungeissa vuoden 2018 lopussa 22 240 varhaiskasvatusikäistä lasta, joka oli 5,4 prosenttia vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Lapsimäärä väheni edellisvuodesta kaikissa kuutoskaupungeissa. Kotihoidon tuella hoidettiin keskimäärin 18,7 prosenttia kuutoskaupunkien kaikista varhaiskasvatusikäisistä, mutta 46,3 prosenttia 10kk–2-vuotiaista.

Kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä kunnalliseen kerhotoimintaan osallistui vuoden 2018 lopussa yhteensä 3 628 lasta, mikä oli 3,1 prosenttia varhaiskasvatusikäisistä. Kerhotoimintaan osallistuneiden lasten osuus varhaiskasvatusikäisistä laski 0,8 prosenttiyksikköä edellisvuodesta.

Vuonna 2018 kuutoskaupunkien varhaiskasvatuksen palvelujen kokonaiskustannukset olivat yli 1,1 miljardia euroa. Kokonaiskustannukset kasvoivat Vantaalla 6,5 prosenttia, Turussa 3,7 prosenttia, Helsingissä, Tampereella ja Oulussa 3,6 prosenttia ja Espoossa 2,6 prosenttia.

Taulukko 11. Kuutoskaupunkien varhaiskasvatuksen palvelujen järjestämisen keskeisimpiä kustannuksiin vaikuttavia tekijöitä vuonna 2018

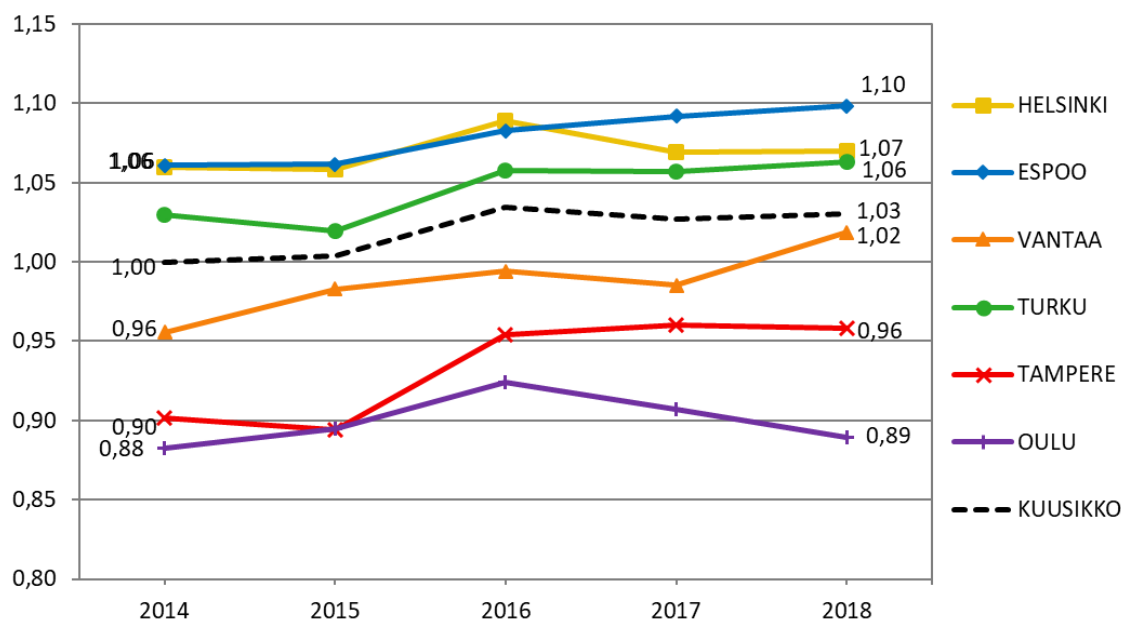
	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
Varhaiskasvatusjärjestelmän kokonaiskustannukset asukasta kohden	618 €	795 €	689 €	534 €	526 €	641 €	636 €
Varhaiskasvatusikäisten osuus väestöstä (%)	6,3	7,9	7,2	5,5	5,9	7,3	6,6
Vieraskielisten osuus varhaiskasvatusikäisistä (%)	20,8	22,9	26,6	19,0	11,1	4,5	18,7
Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot varhaiskasvatusikäistä kohden	936 €	1 028 €	910 €	543 €	823 €	589 €	859 €
Kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevaa lasta kohden	1 413 €	1 672 €	1 374 €	1 039 €	1 255 €	1 103 €	1 373 €
Varhaiskasvatusjärjestelmän kokonaiskustannukset varhaiskasvatusikäistä kohden	9 873 €	10 062 €	9 565 €	9 727 €	8 941 €	8 758 €	9 604 €
Kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa sekä kotihoitoon tuella olevien osuus varhaiskasvatusikäisistä (%) ¹	95,0	93,7	95,4	95,1	95,6	94,8	94,9
Kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevien alle 3-vuotiaiden osuus vastaavasta ikäluokasta (%)	47,0	48,2	47,3	51,8	54,5	60,7	50,2
Kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevien 3–6-vuotiaiden osuus vastaavasta ikäluokasta (%)	94,5	91,9	93,8	95,2	95,4	94,6	94,1
Kunnallisessa päiväkodissa järjestetyn varhaiskasvatuksen kustannukset laskennallista lasta kohden	9 866 €	10 648 €	10 096 €	10 517 €	9 211 €	9 825 €	10 001 €
Kunnallisessa päiväkodissa järjestetyn varhaiskasvatuksen kustannukset tosiasiallista läsnäolopäivää kohden	68 €	72 €	70 €	59 €	66 €	75 €	69 €
Varahenkilöstön osuus kustannuksista (%)	0,8	1,9	0,0	1,7	1,1	0,0	0,9
Tilakustannusten osuus kustannuksista (%)	17,4	19,2	18,7	15,2	15,5	17,2	17,5
Tukipalvelujen osuus kustannuksista (%)	12,3	13,5	12,1	7,6	14,9	11,2	12,3
Eläkemaksujen osuus henkilöstökuluista (%)	12,3	9,0	10,0	13,7	12,0	11,7	11,4
Kunnallisessa perhepäivähoidossa järjestetyn varhaiskasvatuksen kustannukset lasta kohden	13 963 €	15 284 €	13 083 €	11 633 €	9 180 €	14 612 €	13 927 €
Ryhmäperhepäivähoidon osuus kunnallisesta perhepäivähoidosta (%)	59,1	83,0	47,7	-	-	28,6	54,8
Ryhmäperhepäivähoidon tilakustannukset lasta kohden	1 922 €	1 758 €	1 871 €	-	-	406 €	1 771 €
Yksityisen² varhaiskasvatuksen kustannukset lasta kohden	7 721 €	9 123 €	7 561 €	8 988 €	7 916 €	7 636 €	8 201 €
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien osuus varhaiskasvatuksessa olevista (%)	13,6	22,3	14,3	33,5	18,5	27,8	19,6
Kotihoidon tuen kustannukset lasta kohden	6 274 €	5 316 €	5 037 €	4 611 €	4 421 €	3 912 €	5 271 €
Kunnallisen lisän osuus	2 205 €	1 368 €	877 €	-	10 €	271 €	1 186 €
3–6-vuotiaiden osuus kotihoitoon tuella olevista lapsista (%)	11,1	16,9	16,6	13,9	17,0	-	16,2
Avoimen varhaiskasvatustoiminnan ja kunnallisen kerhotoiminnan kustannukset	11 719 893 €	4 411 889 €	3 262 770 €	1 186 779 €	1 463 108 €	2 794 787 €	24 839 224 €
Kunnalliseen kerhotoimintaan osallistuneiden osuus 10kk–5-vuotiaasta väestöstä (%)	2,2	2,2	3,1	1,2	3,3	7,6	3,1

¹ Ei sisällä kerholapsia.

² Sisältää yksityisen hoidon tuen, ostopalveluna hankitut sekä palvelusetelillä järjestetyn varhaiskasvatuksen. Lapsimääränä käytetty ko. hoitomuodoissa vuonna 2018 olleiden lasten todellista lukumäärää (ei kahden vuoden keskiarvoa). Kustannukset eivät pääosin sisällä asiakkaan maksamaa osuutta kustannuksista.

Kustannukset laskennallista lasta kohden vuonna 2018 vaihtelivat Tampereen 9 022 eurosta Espoon 10 453 euroon. Oulun kokonaiskustannukset laskennallista lasta kohden olivat 9 669 euroa. Kuutoskaupungit saivat asiakasmaksutuloja vuonna 2018 yhteensä 94,9 miljoonaa euroa kunnallisessa päiväkodissa järjestämästään varhaiskasvatuksesta. Tämä oli 11,4 prosenttia kunnallisten päiväkotien kokonaiskustannuksista.

Kuvio 11. Varhaiskasvatusjärjestelmän deflatoitujen¹ vuosikustannusten kehitys varhaiskasvatuksesta lasta kohden vuosina 2014–2018 suhteutettuna aritmeettiseen keskiarvoon (vuosi 2014=1)

¹ Julkisten menojen hintaindeksi opetustoimelle, Tilastokeskus 2/2019 (ennakkotieto)

Varhaiskasvatuspalveluihin panostaminen vaatii kunnilta resursointia. Heckmanin ja kumppaneiden havainto on, että varhaiskasvatukseen suunnatuilla interventioilla (esimerkiksi erilaiset varhaiskasvatuspalvelut) ei ole ainoastaan korkea kustannus-hyötysuhde, vaan että jokainen varhaiskasvatukseen suunnattu dollari tuo takaisin enemmän kuin vanhempiin lapsiin tai aikuisiin suunnatut investoinnit. Heckman on tutkijakollegoineen arvioinut pitkittäistutkimusten perusteella, että laadukkaaseen varhaiskasvatukseen sijoitetut investoinnit tuottavat 7–10 prosentin vuosittaisen tuoton (<http://heckmanequation.org/content/resource/case-investing-disadvantaged-young-children>). Milloinkaan myöhemmin ihmisen elämän eri vaiheissa toteutettu panostus ei tuo niin suurta hyötyä kuin varhaiskasvatusvaiheessa. Tämä olisi syytä huomioida kuntien varhaiskasvatuksen ohjausmekanismeissa.

Varhaiskasvatuksen rooli suomalaisessa yhteiskunnassa varhaiskasvatuksen lainsäädännön kokonaisuudistuksen myötä on muuttunut. Varhaiskasvatus on kiinnittynyt entistä vahvemmin osaksi suomalaista kasvatusta- ja koulutusjärjestelmää. Osallistuminen varhaiskasvatukseen on lisääntynyt. Hallitus on linjauksillaan pyrkinyt vaikuttamaan tähän myös asiakasmaksu-uudistusten avulla. Varhaiskasvatusmaksujen alentamisella on tavoiteltu sitä, että asiakasmaksut eivät muodostuisi esteeksi lasten varhaiskasvatukseen osallistumiselle. Kansainvälisten ja kansallisten tutkimusten mukaan laadukkaalla varhaiskasvatuksella on suuri merkitys lapsen oppimiselle ja kehitykselle. Varhaiskasvatuksen arvioidaan ennaltaehkäisevän tehokkaasti myöhempiä oppimisvaikeuksia ja syrjäytymistä. Ennen kaikkea varhaiskasvatus tarjoaa kaikille lapsille tasavertaiset mahdollisuudet oppimiseen, kasvuun ja kehittymiseen.

LÄHTEET

Opetushallitus 2019. Varda – Varhaiskasvatuksen tietovaranto. Osoitteessa <https://www.oph.fi/kehittamishankkeet/varda>. Luettu 13.6.2019.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2019. Maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilu. Osoitteessa <https://minedu.fi/maksuttoman-varhaiskasvatuksen-kokeilu>. Luettu 13.6.2019.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2019. Uusi varhaiskasvatuslaki. Osoitteessa <https://minedu.fi/uusivarhaiskasvatuslaki>. Luettu 13.6.2019.

Tilastokeskus 4/2018. Raportissa käytetyt väestötiedot perustuvat ”Väestö iän (1-v.), kielien ja sukupuolen mukaan alueittain 1990 - 2018” –taulukko. StatFin-tietokanta, Väestö/Väestörakenne-taulukot. Osoitteessa <http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin>

Tilastokeskus 2/2018. Julkisten menojen hintaindeksi opetustoimelle, ennakkotieto 13.2.2018. Kaikissa kustannusten deflatoinneissa on käytetty julkisten menojen hintaindeksiä opetustoimelle. StatFin-tietokanta, Hinnat ja kustannukset/Julkisten menojen hintaindeksi-taulukot. Osoitteessa <http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin>

Väestöliitto 2019. Syntyneiden määrä. Osoitteessa https://www.vaestoliitto.fi/tieto_ja_tutkimus/vaestontutkimuslaitos/tilastoja/syntyvyys/syntyneiden-maara/. Luettu 14.6.2019.

Lainsäädäntö:

Asetus lasten päivähoidosta (239/1973). <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1973/19730239>

Laki lasten päivähoidosta annetun lain muuttamisesta (580/2015). Osoitteessa <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20150580>

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009). Osoitteessa <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2009/20090569>

Laki varhaiskasvatuslain muuttamisesta (108/2016). Osoitteessa <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20160108>

Varhaiskasvatuslaki (540/2018). <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180540>

Varhaiskasvatuslaki (36/1973). Osoitteessa <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1973/19730036>

Liite 1 Lasten varhaiskasvatuksen määritelmät ja perusteet vuoden 2018 tietojen keruulle

1 MÄÄRITELMÄT

Yleisiä määritelmiä

Kunnallinen varhaiskasvatus on kunnan itse tuottamaa varhaiskasvatusta kunnallisessa päiväkodissa ja kunnallisessa perhepäivähoidossa.

Perhepäivähoitoon sisältyvät hoitajan kotona tapahtuva varhaiskasvatus, hoidettavien lasten kodeissa tapahtuva varhaiskasvatus ja ryhmäperhepäiväkodissa tapahtuva varhaiskasvatus.

Kunnan ostopalveluna hankkima varhaiskasvatus on varhaiskasvatusta, jota kunta hankkii yksityiseltä palveluntuottajalta joko ostopalvelusopimuksella tai antamalla palveluntuottajalle maksusitoumuksen yksittäisestä lapsesta. Kunta voi ostaa varhaiskasvatusta myös toiselta kunnalta ja kuntayhtymältä. Lisäksi kunta voi hankkia esiopetusta määrämillään perusteilla.

Kunnan järjestämä varhaiskasvatus on kunnallista ja kunnan ostopalveluna hankkimaa varhaiskasvatusta.

Lasten yksityisen hoidon tuki on lapsen hoidon järjestämiseksi vanhemman tai muun huoltajan osoittamalle varhaiskasvatuksen tuottajalle suoritettava taloudellinen tuki, johon kuuluu hoitoraha ja tulosidonnainen hoitolisä. Kunta voi maksaa hoitorahaa ja hoitolisää korotettuna päättämiensä perusteiden mukaisesti (kunnallinen lisä). (Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta 1128/1996)

Hoidon tuottaja voi olla yksityinen henkilö, yhteisö tai yritys, joka korvausta vastaan harjoittaa lasten varhaiskasvatustoimintaa tai vanhemman tai muun huoltajan kanssa lasten varhaiskasvatuksesta työsopimuksen tehnyt henkilö, ei kuitenkaan saman kotitalouden jäsen.

Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelillä tarkoitetaan varhaiskasvatuksen järjestämisvastuussa olevan kunnan varhaiskasvatuspalvelua tarvitsevalle perheelle myöntämää sitoumusta, jolla korvataan palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään enimmäisarvoon asti. Palvelusetelin asiakaskohtainen suuruus määritellään yhtäläisin perustein kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksun määrittelyn kanssa. Palveluseteli voi konkreettisenä maksuvälineenä olla esimerkiksi painettu palveluseteli, sähköinen kortti tai viranomaispäätös.

Kunnan järjestämä ja tukema varhaiskasvatus on kunnallinen ja kunnan ostopalveluna hankkima varhaiskasvatus sekä lasten yksityisen hoidon tuella tuettu ja palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus.

Lasten kotihoidon tuki on lapsen hoidon järjestämiseksi vanhemmalle tai muulle huoltajalle suoritettava tuki, johon kuuluu hoitoraha ja tulosidonnainen hoitolisä. Oikeus kotihoidon tukeen on perheellä, jossa on alle kolmevuotias lapsi. Kunta voi maksaa hoitorahaa tai hoitolisää korotettuna päättämiensä perusteiden mukaisesti (kunnallinen lisä). (Laki lasten

kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta 1128/1996) Tukea saava vanhempi tai muu huoltaja voi hoitaa lasta itse tai järjestää lapsen varhaiskasvatuksen kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen ulkopuolella.

Osittaista hoitorahaa on oikeus saada lain lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta 13 §:ssä määritellyillä perusteilla. Se kohdentuu kouluikäisten lasten huoltajille eikä sen vuoksi sisälly tässä yhteydessä lasten kotihoidon tukeen.

Esiopetus on kuusivuotiaille tarjottavaa maksutonta opetusta. Esiopetus on 1.8.2015 alkaen ollut velvoittavaa eli lapsen on osallistuttava oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuotena vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Kunta voi järjestää esiopetuksen itse tai hankkia esiopetuspalvelut muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelun tuottajalta. Lapsen huoltaja voi myös itse järjestää esiopetuksen. (Laki perusopetuslain muuttamisesta 1040/2014).

Lapsilla, joilla on päätös pidennetystä oppivelvollisuudesta ja lapsilla, jotka aloittavat perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin (koulun käynnin aloittamisen siirto), on oikeus saada esiopetusta myös oppivelvollisuuden alkamisvuonna.

Avoin varhaiskasvatustoiminta on suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa kotihoidossa oleville lapsille ja heidän vanhemmilleen tai muille huoltajille/hoitajille.

Avoimen varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat kuutoskunnissa kerhotoiminta sekä leikki-/asukaspuisto- ja avoin päiväkotitoiminta.

Kunnallinen kerhotoiminta on säännöllistä ryhmämuotoista varhaiskasvatusta ensisijaisesti kotona oleville 2 - 5-vuotiaille lapsille. Kerhotoiminta sisältää kasvatuksen, opetuksen ja hoidon osa-alueet tavoitteineen. Kerhot eivät pyri harrastustoiminnan tavoin tietyn erityisosaamisalueen, esimerkiksi liikunnan tai musiikin taitoalueen, kehittämiseen.

Kerhojen henkilöstöltä edellytetään varhaiskasvatuksen hoito- ja kasvatustehtäviin soveltuvaa koulutusta. Kerhoissa ei tarjota ateriala, mutta toiminta-aikana voidaan syödä lapsen kotoa tuoma välipala.

Kerhotoimintaan haetaan ja lapselle myönnetään kerhopaikka yleensä toimintavuodeksi kerrallaan. Kerhotoiminnasta peritään maksu kunnan harkinnan mukaan. Lasten kotihoidon tuella olevat lapset voivat osallistua kerhotoimintaan.

Pienten lasten varhaiskasvatus- ja tukijärjestelmä on kokonaisuus, johon sisältyvät kunnallinen varhaiskasvatus, kunnan ostopalveluna hankkima varhaiskasvatus, lasten yksityisen hoidon tuki, palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus, lasten kotihoidon tuki, esiopetus ja muu varhaiskasvatustoiminta.

1.2. Varhaiskasvatusaika

Kunnan on huolehdittava siitä, että lapsi saa ennen oppivelvollisuuden alkamista varhaiskasvatusta 20 tuntia viikossa kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa.

Varhaiskasvatusta on järjestettävä kokopäiväisesti, jos lapsen vanhemmat tai muut huoltajat ovat töissä kokoaikaisesti tai opiskelevat, toimivat yrittäjänä tai ovat omassa työssä päätoimisesti. (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 12 § 2. momentti)

Lapsella on lisäksi oikeus yli 20 tuntia viikossa kestävään varhaiskasvatukseen, jos se on tarpeellista lapsen vanhemman tai muun huoltajan osa-aikaisen tai väliaikaisen työssäkäynnin, työllistymistä edistävään palveluun osallistumisen, kuntoutuksen tai muun vastaavan syyn vuoksi. (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 12 § 2. momentti). Kuutoskaupunkien tulkinnan mukaan se voi olla osapäiväistä tai osaviikkoista.

Lapselle on järjestettävä varhaiskasvatusta kokopäiväisesti, jos se on tarpeen lapsen kehityksen, tuen tarpeen tai perheen olosuhteiden takia taikka se on muutoin lapsen edun mukaista. (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 12 § 4. momentti). Kuutoskaupunkien tulkinnan mukaan se voi olla kokopäiväistä eli yli 25 tuntia viikossa.

Kokopäiväinen varhaiskasvatus on yhtäjaksoisesti enemmän kuin viisi tuntia kestävä varhaiskasvatus.

Osapäiväinen varhaiskasvatus on yleensä yhtäjaksoisesti enintään viisi tuntia vuorokaudessa kestävä varhaiskasvatus.

Uudessa varhaiskasvatuslaissa (540/2018) ei ole käytössä käsitteet kokopäiväinen ja osapäiväinen varhaiskasvatus. Valtioneuvoston asetuksessa (753/2018) kuitenkin säädetään henkilöstön mitoituksesta edellä mainittujen tuntimäärien mukaisesti.

Vuorohoito on iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja arki- ja juhlapäivinä järjestettävää varhaiskasvatusta. Vuorohoitoa on järjestettävä tarpeen mukaisessa laajuudessa lapselle, joka tarvitsee sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi. (Varhaiskasvatuslaki 540/2018 13 §)

1.3 Muut määritelmät

Varhaiskasvatusikäiset lapset on ikäryhmä vanhempainrahakauden päättymisestä oppivelvollisuuden alkuun (noin 10 kk - 6v).

Kouluikäiset lapset ovat joko koulussa olevia tai koulun käynnin aloittamisen siirron saaneita 7 vuotta täyttäneitä lapsia, jotka ovat pienten lasten varhaiskasvatusjärjestelmässä. Koulun käynnin aloittamisen siirron saaneilla lapsilla on subjektiivinen oikeus kunnan järjestämään varhaiskasvatukseen.

Laskennallinen lapsi on kunnallisen päiväkodissa annettavan varhaiskasvatuksen kustannusten vertailussa ja henkilöstön suhteuttamisessa käytettävä lasten määrä, jossa otetaan huomioon valtioneuvoston asetuksen varhaiskasvatuksesta mukainen henkilöstömitoitus ja kuntien päätökset päiväkotien henkilöstömitoituksesta ¹⁾. Laskennallinen lasten määrä saadaan muuttamalla päiväkodissa varhaiskasvatuksessa olevat lapset suhdelukujen avulla

3 vuotta täyttäneiksi kokopäiväisessä enemmän kuin viisi tuntia yhtäjaksoisesti kestävässä varhaiskasvatuksessa oleviksi lapsiksi ja ottamalla erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitsevat lapset lisäksi erikseen huomioon.

- 1) Oulu noudattaa asetuksen mukaista mitoitusta kolme vuotta täyttäneiden lasten päiväkodissa toteutettavassa varhaiskasvatuksessa (1 kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä työskentelevä: 8 lasta enemmän kuin viisi tuntia päivässä kestävässä varhaiskasvatuksessa). Muut Kuusikko-kunnat noudattavat mitoitusta 1:7.

Tukea tarvitseviin lapsiin sisältyvät varhaiskasvatuksessa tukea tarvitsevat sekä varhaiskasvatuksen toteuttamassa esiopetuksessa kasvun ja oppimisen tukea tarvitsevat lapset.

Varhaiskasvatuksessa tukea tarvitseva lapsi on Kuusikko-kunnissa lapsi, jolle kohdennetaan yksilöllistä pedagogista tukea ja/tai rakenteellisia tukitoimia, esimerkiksi erityispedagogista tai avustajan tukea. Lapselle kohdennettu tuki kirjataan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Varhaiskasvatuslaissa ei määritellä tukea tarvitsevaa lasta.

Esiopetuksessa tukea tarvitseva lapsi on lapsi, jolle tehdään esiopetuksen oppimissuunnitelma tehostettua tukea varten (tai vastaava suunnitelma) tai henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma. Suurin osa näistä lapsista saa joko tehostettua tai erityistä tukea.

2 TOIMINTATIETOJEN KOONTI

2.1 Lapsitiedot

Varhaiskasvatuksessa ja lasten kotihoidon tuella olevat lapset (Lasten varhaiskasvatuksen ja kotihoidon tuen kattavuus 31.12.)

Varhaiskasvatus päiväkodissa, kunnallisen hoitajan tai asiakkaan kotona, ryhmäperhepäiväkodissa, ostopalveluna hankittuna tai palvelusetelillä järjestettynä erikseen

- Ikäluokittain (alle 1 v, 1 v, 2 v, 3v, 4v, 5v, 6v, 7 vuotta täyttäneet koontiajankohdan iän mukaan) ja
- huoltajan kanssa sovitun varhaiskasvatusajan mukaan kokopäiväisessä ja osapäiväisessä varhaiskasvatuksessa oleviin lapsiin.
- Varhaiskasvatukseen 20 tuntia viikossa osallistuvat lapset sijoitetaan koko- tai osapäiväiseen varhaiskasvatukseen sen mukaan, miten tuntimäärä on sovittu jaettavaksi viikolle.

Lasten yksityisen hoidon ja kotihoidon tuella 31.12. olevat lapset kootaan ikäluokittain. Kotihoidon tuella oleviin lapsiin ei lasketa osittaisella hoitorahalla olevia lapsia.

Kerhotoiminnassa olevat lapset kootaan ikäluokittain tilanteessa 31.12. Kerhotoimintaan osallistuvat lapset otetaan joissakin tapauksissa mukaan varhaiskasvatuksessa oleviin lapsiin ja se mainitaan erikseen kuviossa tai tekstissä.

Väestötietojen koonnissa **ikäluokka 10-11kk** lasketaan jakamalla väestötietojen 0-vuotaiden ikäluokka kuudella.

Tukea tarvitseviin lapsiin (31.12.) kootaan kunnan varhaiskasvatuksen tilastoinnissa tukea tarvitseviksi lapsiksi kirjatut lapset. Näistä lapsista osalla tai kaikilla voi olla rakenteellisia tukitoimia.

Tukea tarvitsevien lasten määrään kootaan lasten määrä ryhmiteltynä a) kaikki E/KO lapset ja näistä lapsista b) ne lapset, joilla rakenteellisia tukitoimia (esimerkiksi integroidut erityisryhmät, erityisryhmät, avustajat, pienennetyt ryhmät, suhdeluvun väljennys sekä muut tukitoimet). Kootaan erikseen kunnallisesta varhaiskasvatuksesta päiväkodissa, kunnallisen hoitajan tai asiakkaan kotona ja ryhmäperhepäiväkodissa sekä ostopalveluna hankittuna.

Vuorohoidossa olevat lapset (31.12.) kootaan erikseen kunnallisessa päiväkodissa ja perhepäivähoidossa järjestetystä ja ostopalveluna hankitusta varhaiskasvatuksesta. Mainitaan, mikäli tähän sisältyy muitakin kuin kyseistä hoitoa saavia lapsia.

Esiopetuksesta kootaan vuonna 2012 syntyneiden (esiopetukseen velvoitettujen ikäluokka) varhaiskasvatuksen yhteydessä ja kouluissa esiopetukseen osallistuvien lasten määrä 20.9. järjestäjän mukaan jaottelulla

- esiopetukseen osallistuvat (=esiopetus yhteensä)
- esiopetukseen liittyvään varhaiskasvatukseen osallistuvat

Esiopetukseen osallistuvat lapset sisältyvät sen järjestämismuodon lapsiin, jossa he ovat olleet kyseisenä ajankohtana. Jos esiopetukseen osallistuva lapsi on kyseisessä järjestämismuodossa ainoastaan esiopetuksessa, hän on mukana osapäiväisen varhaiskasvatuksen lasten määrässä. Jos lapsi on kyseisessä järjestämismuodossa esiopetuksen lisäksi varhaiskasvatuksessa siten, että päivän kesto on yli viisi tuntia, lapsi on mukana kokopäiväisen varhaiskasvatuksen lasten määrässä.

Yksityisen hoidon tuelta kootaan ikäluokittaisen koonnin lisäksi 31.12. päiväkodissa ja perhepäivähoidossa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä sekä niiden lasten määrä, joilla on työsopimussuhteinen hoitaja.

Varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella olevien lasten määrä suhteutuksissa: Vuosikustannukset lasta kohden pienten lasten varhaiskasvatusjärjestelmän eri muodoissa lasketaan suhteuttamalla vuosikustannukset kahden viimeisen vuoden lopun lapsimäärien keskiarvoon. Lapsimäärän keskiarvoa käyttämällä saadaan jonkin verran otettua huomioon lasten määrän muutosta ja lasten sijoittumisen vaihtelua pienten lasten varhaiskasvatusjärjestelmään vuoden aikana.

Laskennallisten lasten määrä lasketaan sihteerityönä kuntien ilmoittamasta päiväkodissa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrästä seuraavasti:

- X = päiväkodissa varhaiskasvatuksessa olevat lapset laskennallisesti
- A = 0-2-vuotiaat kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa olevat lapset, kerroin $7/4 = 1,75$. Tähän sisältyvät myös osaviikkoiset kokopäiväiset 20 tunnin lapset. Oulussa kerroin $8/4 = 2,00$
- B = 0-2-vuotiaat osapäiväisessä varhaiskasvatuksessa olevat lapset, kerroin $7/4 = 1,75$. Tähän sisältyvät myös 20 tuntia viikossa ja 4 tuntia päivittäin varhaiskasvatuksessa olevat. Oulussa kerroin $8/4 = 2,00$
- C = 3 vuotta täyttäneet kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa olevat lapset, kerroin 1. Tähän sisältyvät myös osaviikkoiset kokopäiväiset 20 tunnin lapset. Oulussa kerroin 1.
- D = 3 vuotta täyttäneet osapäiväisessä varhaiskasvatuksessa olevat lapset, kerroin $7/13 = 0,54$. Tähän sisältyvät myös 20 tuntia viikossa ja 4 tuntia päivittäin varhaiskasvatuksessa olevat. Oulussa kerroin $8/13 = 0,62$
- E = erityistä tukea tarvitsevien lasten määrä
- $X = 1,75 \cdot A + 1,75 \cdot B + C + 0,54 \cdot D + E$

Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa vuoden aikana olleiden lasten tosiasialliset läsnäolopäivät eritellen kokopäiväisen varhaiskasvatuksen ja osapäiväisen varhaiskasvatuksen läsnäolopäivien määrää. Tarkempi koontiohje on läsnäolopäivien koontipohjassa. Läsnäolopäivien määrää käytetään vuosikustannusten suhteuttamisessa.

2.2 Kunnallisen varhaiskasvatuksen henkilöstötiedot

Kunnallisen varhaiskasvatuksen henkilöstöön 31.12. kootaan vakinaisen, määräaikaisen ja tilapäisen henkilöstön sekä sijaisten ja ostopalveluna hankitun henkilöstön määrä siten, että kunkin vakanssin / tehtävän hoitaminen tulee mukaan vain yhteen kertaan. Äitiys- ja vanhempainlomalla, työlomalla yms. 31.12. työstä poissa oleva vakinainen henkilöstö ei ole mukana henkilöstön määrässä. Lisäksi kootaan työllistämistoimin palkattu sekä siviilipalvelus- ja oppisopimuskoulutuksessa oleva ns. lisähenkilöstö.

Avoimen varhaiskasvatustoiminnan henkilöstö ei ole mukana varhaiskasvatuksen henkilöstön määrässä.

Kunnallisten päiväkotien henkilöstö ryhmitellään: Hoito- ja kasvatushenkilöstö, lapsiryhmää avustava henkilöstö, muut työntekijät sekä puhtauspalvelujen (siivous- ja tekstiilihuolto) henkilöstö.

Kunnallisen perhepäivähoidon henkilöstö ryhmitellään: hoitajan kotona tapahtuvan ja kolmiperhepäivähoidon henkilöstö sekä ryhmäperhepäivähoidon henkilöstö.

Lisäksi kootaan hallinnollisten varhaiskasvatusyksiköiden johtajien, perhepäivähoidon ohjaajien ja varhaiskasvatuksen tukemisen erityishenkilöstön määrä.

Tarkempi tehtävän tai nimikkeen mukainen ryhmittely ohjeistetaan tiedonkeruupohjissa.

3 KUSTANNUKSET JA TULOT

3.1 Kunnallinen varhaiskasvatus

Kootaan erikseen varhaiskasvatus kunnallisessa päiväkodissa ja perhepäivähoidossa, josta eriteltynä hoitajan kotona tapahtuva perhepäivähoito (sisältää kolmiperhepäivähoidon) ja ryhmäperhepäivähoito. Kustannuksista otetaan pois asiakasmaksutuloja lukuun ottamatta sellaiset erät, jotka korvataan varhaiskasvatukselle osittain tai kokonaisuudessaan. Näitä kustannuksia ovat esimerkiksi työllistettyjen ja oppisopimuskoulutuksessa olevien palkkakustannukset siltä osin kuin niistä saadaan valtion tai muun tahon korvaus. Lisäksi kustannuksista vähennetään luottotappiot (vanhentuneet saatavat, jotka kirjataan luottotappioksi) irtaimen korot ja poistot sekä työterveyshuollon kustannukset, mikäli ne sisältyvät varhaiskasvatuksen kustannuksiin. Näin saadaan vertailukelpoiset bruttotuotantokustannukset, jotka tuotantomäärään suhteutettuna kuvaavat palvelujen tuottamisen taloudellisuutta. Kuusikon kuntien kunnallisen varhaiskasvatuksen kustannusten vertailussa käytetään bruttokustannuksia. Kootaan:

1) Henkilöstömenot

- a. palkat, josta eriteltynä virka- ja työsuhteisten (vakituiset ja määräaikaiset), varahenkilöstön, ryhmä- ja henkilökohtaisten avustajien ja muut palkat
- b. henkilöstösivukulut, josta eriteltynä
 - KUEL-maksut
 - muut henkilöstösivukulut
- c. henkilöstökorvaukset (miinusmerkkisenä, on tulos)
- d. vuokratyö (henkilöstövuokrauspalvelut) josta eriteltynä
 - avustajat
 - sijaiset ja varahenkilöstö

2) Huoneistomenot, josta eriteltynä

- a. vuokrat ja vastikkeet (ulkopuoliset)
- b. sisäiset vuokrat
- c. käyttökustannukset

3) Tukipalvelut, josta eriteltynä

- a. ateriapalvelut
- b. siivous-/laitoshuollon palvelut

4) Muut menot

- a. materiaalit
- b. niiden muiden palvelujen kokonaissumma, jotka eivät sisälly kohtaan 1d ja 3.
- c. Muista palveluista kirjataan lisäksi erikseen varhaiskasvatuksen kustannuksiin sisältyvät henkilöstön koulutus ja kehittäminen, tulkkaus, lasten kuljetukset, perhepäivähoidon kustannuskorvaukset (kulukorvaukset), muut kulut

5) Varhaiskasvatuksen yhteiset menot, joiden kustannukset kohdistetaan laskennallisesti kunnallisille päiväkodeille ja perhepäivähoidolle. Kyseisiä menoja voivat olla esimerkiksi kiertävien erityislastentarhanopettajien ja varhaiskasvatuksen toimisto- ja hallinnon henkilöstön palkkakustannukset ja yhteiset koulutuskustannukset. Yhteiset menot eritellään yhteisiin henkilöstömenoihin ja muihin yhteisiin menoihin. Muista yhteisistä menoista kirjataan lisäksi erikseen varhaiskasvatuksen maksamat lct-kustannukset (järjestelmät ja laitteet). Toimialan ja muun hallinnon yleiskustannuslisiä ei oteta mukaan kustannusten laskentaan. Kuusikon kuntien tapa järjestää hallintonsa ja tukipalvelut sekä vyöryttää niiden kustannukset vaihtelevat kunnittain.

6) Kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksut. Sisältää kunnan itse tuottaman varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot. Ei sisällä ostopalveluna hankitun varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuloja eikä toisen kunnan suorittamaa korvausta varhaiskasvatuksesta.

3.2 Kunnan ostopalveluna hankkima varhaiskasvatus (sisältää maksusitoumukset ja ostamisen muilta kunnilta)

Kootaan kunnan ostopalveluna hankkiman varhaiskasvatuksen kustannukset eriteltynä nettokustannuksena hankitut ostopalvelut, bruttokustannuksena hankitut ostopalvelut, asiakasmaksutulot ja varhaiskasvatuksen yhteiset menot (ks. kunnallisen varhaiskasvatuksen kohta 4), mikäli yhteisiä menoja on kohdistettu ostopalveluna hankitulle varhaiskasvatukselle (esim. varhaiskasvatuksen toimistohenkilöstön palkkakustannuksia). Kuntien välisessä vertailussa käytetään kokonais- eli bruttokustannuksia.

3.3 Lasten yksityisen hoidon tuki

Yksityisen hoidon tuen kustannukset kootaan eritellen lakisääteinen tuki ja kunnalliset lisät. Kustannuksista vähennetään ALV palautus. Lisäksi kootaan yksityisen hoidon tuen osuus varhaiskasvatuksen yhteisistä menoista (ks. kunnallisen varhaiskasvatuksen kohta 4), mikäli niitä on kohdistettu tähän hoitomuotoon. Näitä kustannuksia yhteensä käytetään kuntien välisessä vertailussa.

Kunnan yksityisille palveluntuottajille maksamat starttirahat ja avustukset ilmoitetaan erikseen.

Kuntien päätösten mukaisten kunnallisten lisien euromäärät lasta kohden kuukaudessa kootaan erilliseen taulukkoon vuoden lopun tilanteen mukaisena. Jos euromääriin on tullut muutoksia vuoden aikana, ilmoitetaan päivämäärä, josta alkaen muuttunut.

3.4 Lasten kotihoidon tuki

Lasten kotihoidon tuen kustannukset kootaan eritellen lakisääteinen tuki ja kunnalliset lisät sekä varhaiskasvatuksen yhteiset menot (ks. kunnallisen varhaiskasvatuksen kohta 4), mikäli yhteisiä menoja on kohdistettu lasten kotihoidon tueksi. Lakisääteisestä kotihoidon tuesta vähennetään osittaisen kotihoidon tuen kustannukset.

Kuntien päätösten mukaisten kunnallisten lisien euromäärät lasta kohden kuukaudessa kootaan erilliseen taulukkoon vuoden lopun tilanteen mukaisena. Jos euromääriin on tullut muutoksia vuoden aikana, ilmoitetaan päivämäärä, josta alkaen muuttunut.

Varhaiskasvatuksen kustannusten koontia tarkennetaan lisäksi tarpeen mukaan kustannusten koontipohjassa.

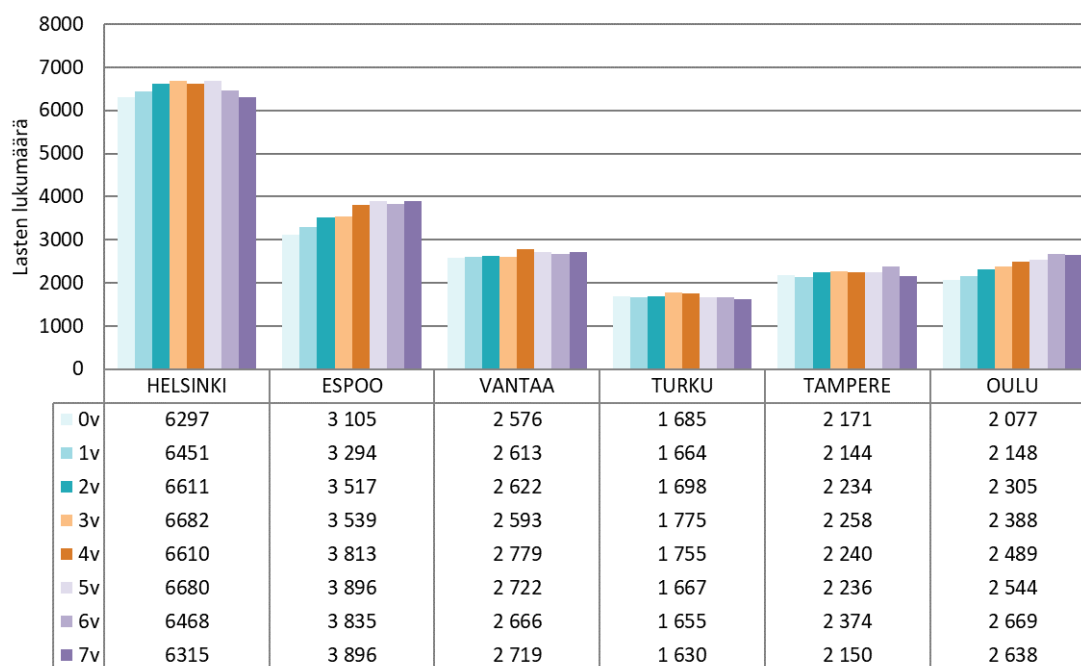
3.5 Palvelusetelillä järjestetyn varhaiskasvatuksen kustannukset

Palvelusetelillä järjestettävästä varhaiskasvatuksesta kerätään kunnan maksama osuus sisältäen päiväkodissa ja ryhmäperhepäivähoidossa järjestetyn varhaiskasvatuksen kustannukset. Palvelusetelillä järjestetyn kerhotoiminnan kustannukset sisältyvät avoimen varhaiskasvatuksen kustannuksiin.

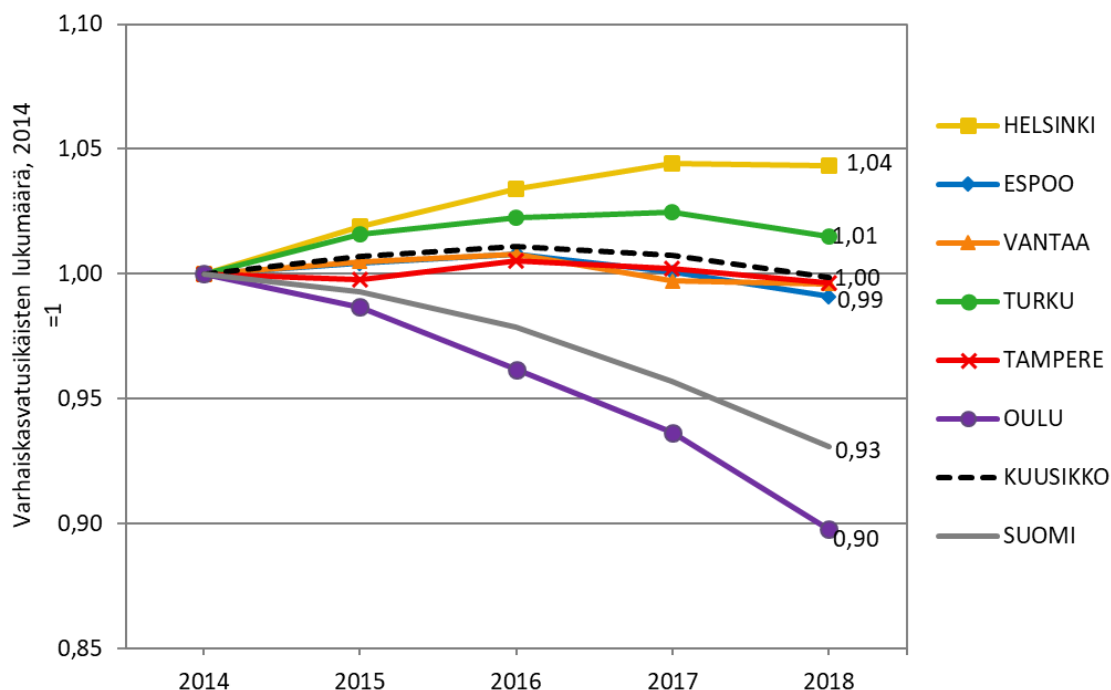
Lisäksi kerätään erikseen palvelusetelillä järjestetyille varhaiskasvatukselle kohdistuvat varhaiskasvatuksen yhteiset menot. Ne ovat pääasiassa kustannuksia, jotka ovat varhaiskasvatuksen määrärahoissa keskitettyinä ja jotka kunta kohdentaa eri varhaiskasvatusmuodoille määrittelemillään jakoperusteilla.

Liite 2 Taulukoita ja kuvioita varhaiskasvatuksen palveluista ja kustannuksista

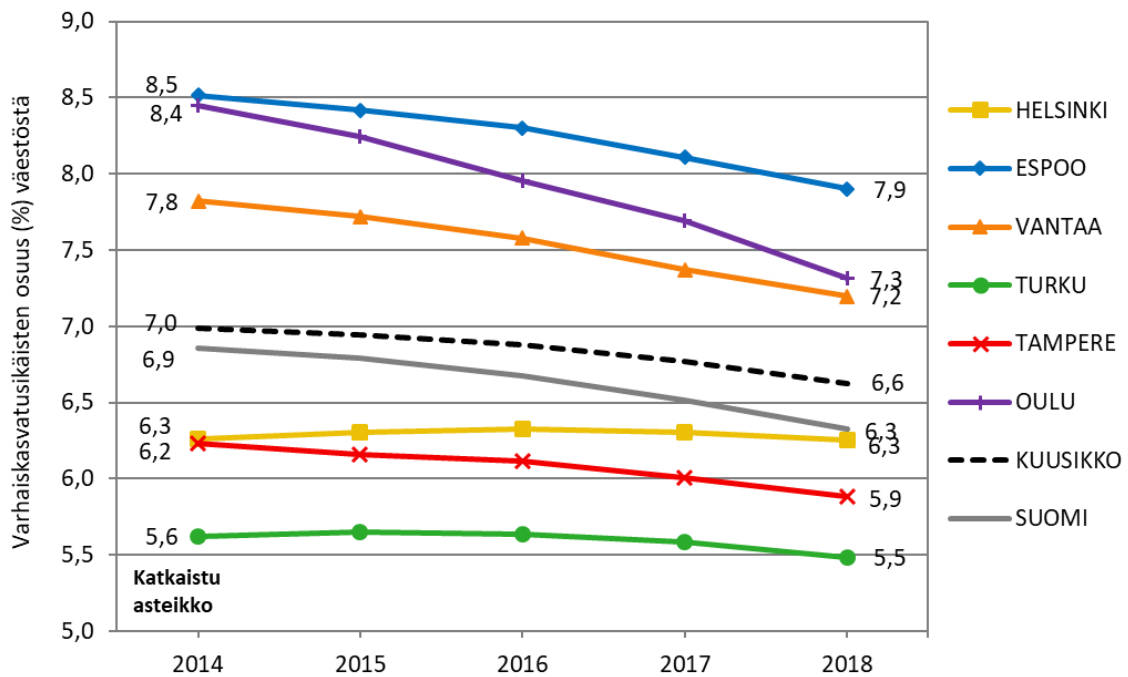
1. 0–7-vuotiaiden lasten lukumäärä ikäluokittain 31.12.2018

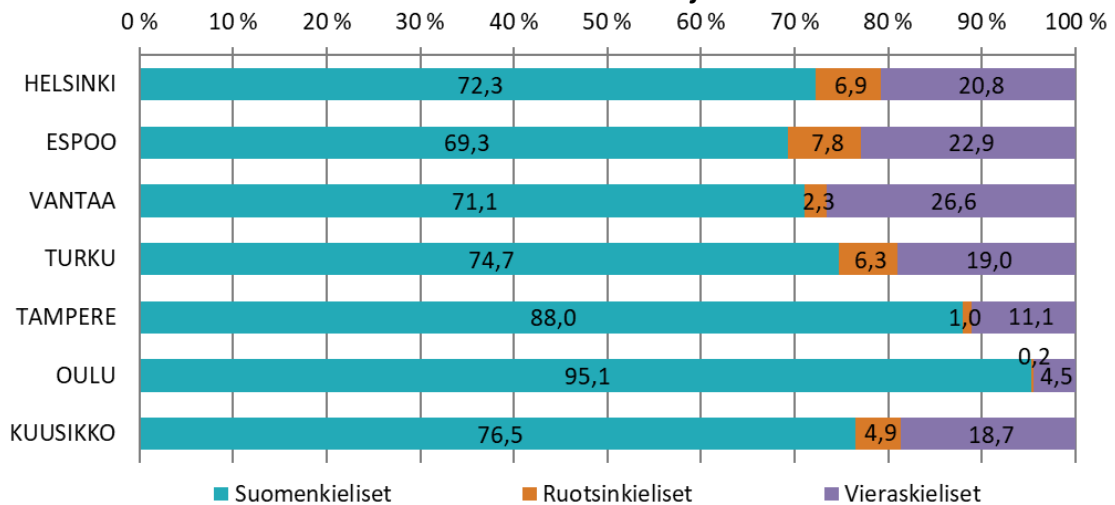
2. Varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) lasten lukumäärä vuosien 2014–2018 lopussa, kun vuosi 2014=1

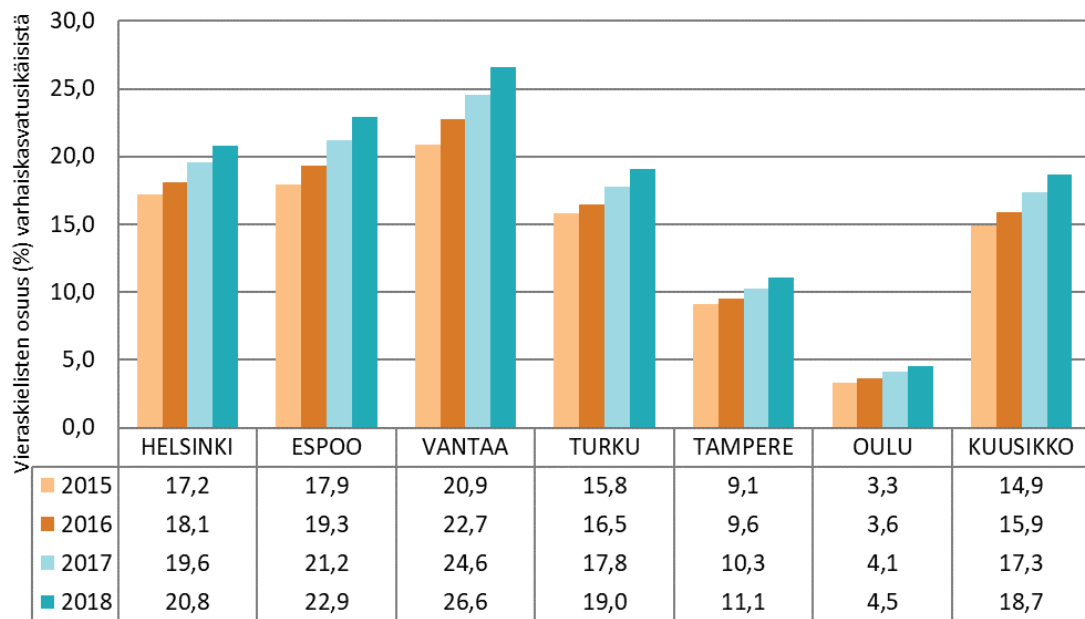
3. Varhaiskasvatusikäisten lasten (10kk–6v) osuus väestöstä vuosien 2014–2018 lopussa

4. Varhaiskasvatusikäisten kielitausta väestörekisteritietojen mukaan 31.12.2018

5. Vieraskielisten¹ osuus varhaiskasvatusikäisistä (10kk–6v) lapsista vuosien 2015–2018 lopussa

¹ Muut kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvat.

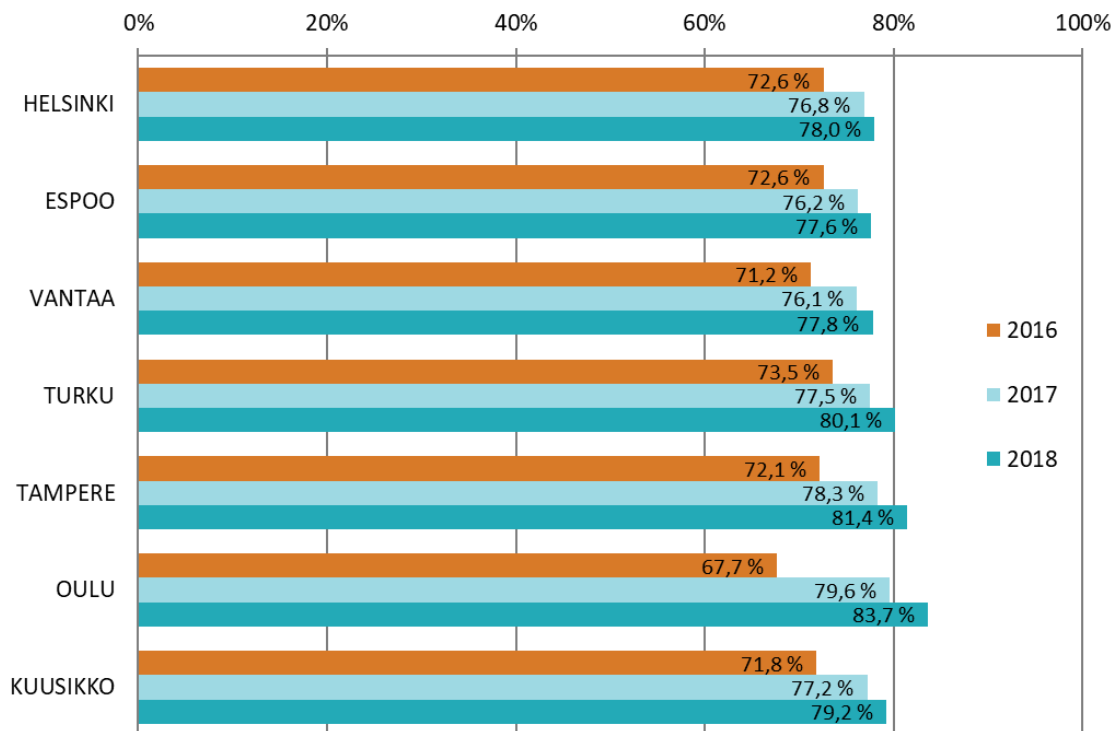
6. Vieraskielisten¹ lasten lukumäärä ja osuus kunnallisissa varhaiskasvatuspalveluissa² olevista lapsista sekä vieraskielisten osuus kaikista varhaiskasvatusikäisistä vuonna 2018

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
Vieraskieliset lapset (lkm), kunnallinen varhaiskasvatus	5 265	2 859	2 189	1 109	829	419	12 670
Vieraskielisten lasten osuus (%) kunnallisissa varhaiskasvatuspalveluissa	17,9	19,7	18,8	18,2	8,5	4,8	15,8
Vieraskielisten osuus (%) varhaiskasvatusikäisistä lapsista	20,8	22,9	26,6	19,0	11,1	4,5	18,7

¹ Muut kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvat. Äidinkieli väestörekisterin mukaan 31.12.

² Vieraskielisiä lapsia on myös muissa varhaiskasvatuksen muodoissa. Yksityisen hoidon tuelta ei saada tietoja vieraskielisten lasten määristä ja osuuksista.

7. Kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa¹ olevien varhaiskasvatus-ikäisten (10kk–6v) lasten osuus kunnan varhaiskasvatusikäisistä vuosina 2016–2018

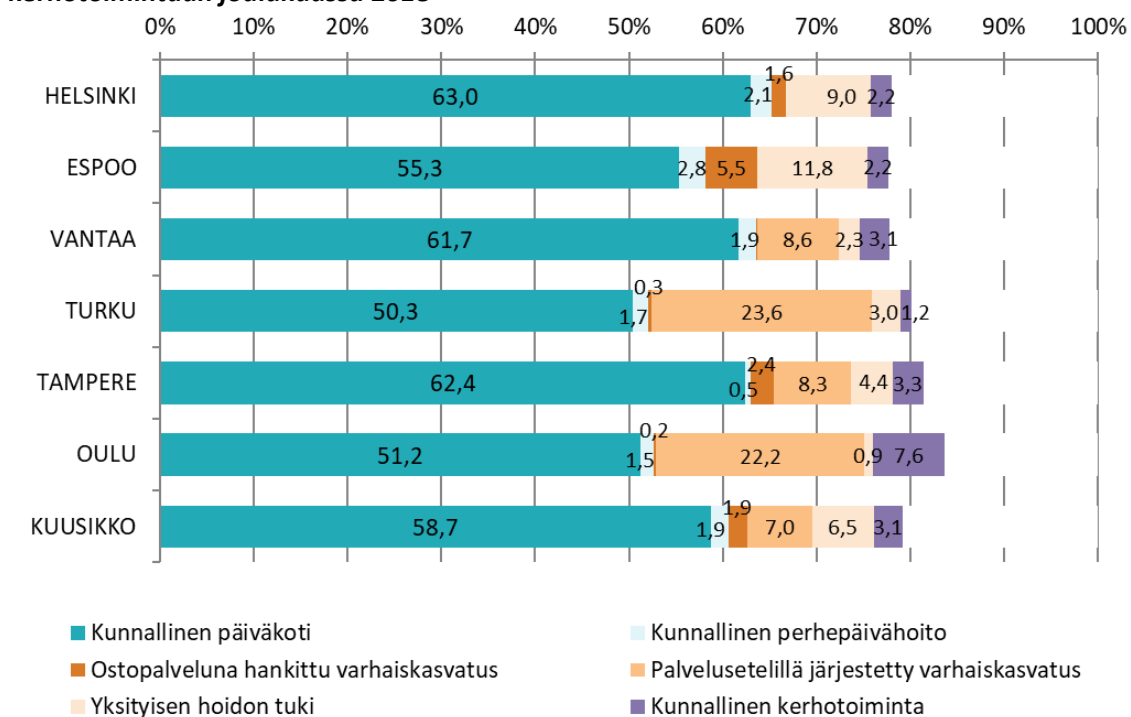
¹ Vuosi 2016 eivät sisällä kunnallista kerhotoimintaa, kerholapset mukana vuodesta 2017 alkaen.

8. Varhaiskasvatuksessa¹ ja kotihoiton tuella olevien alle 3-vuotiaiden lasten osuus 10 kk–2-vuotiaiden ikäluokasta vuosina 2015–2018

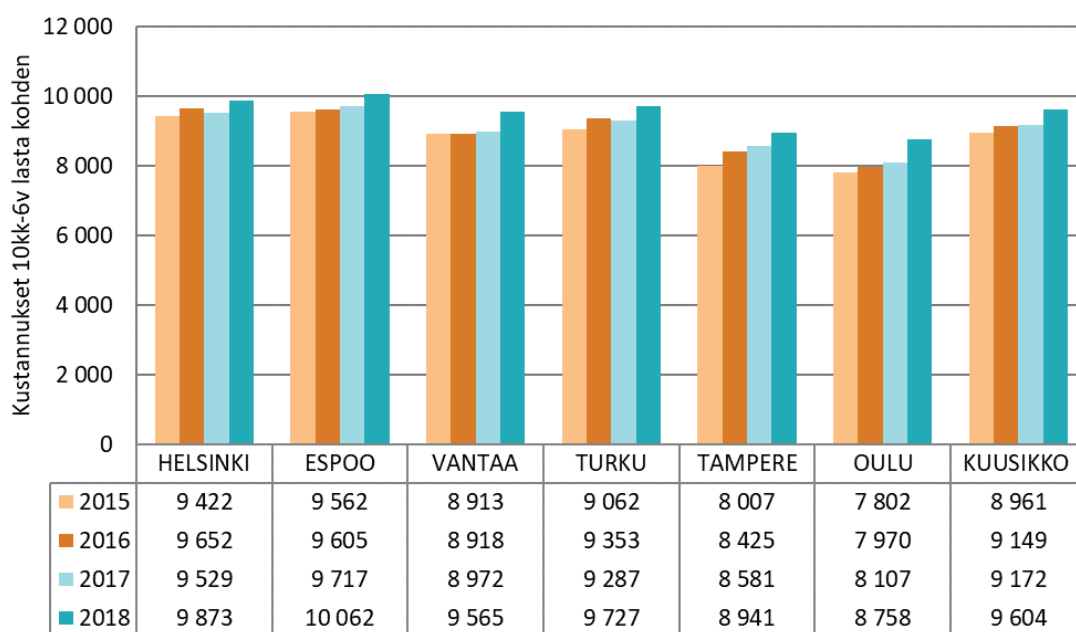

¹Kerholapset eivät ole mukana tässä tarkastelussa.

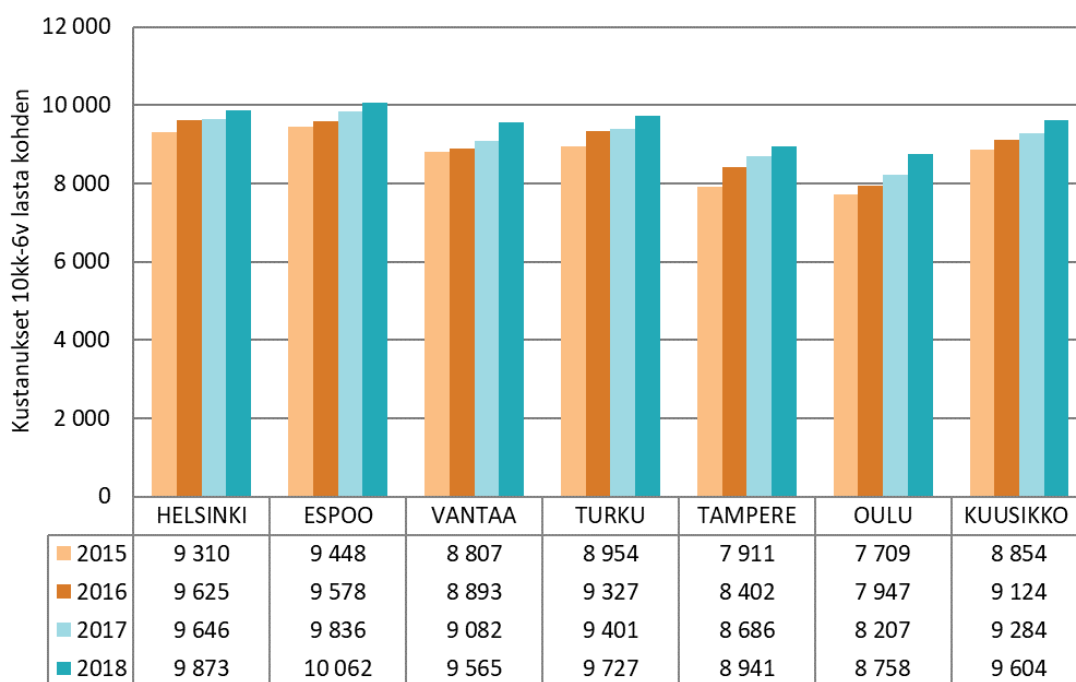
9. Varhaiskasvatusikäisten (10kk–6v) lasten jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin ja kerhotoimintaan joulukuussa 2018

10. Varhaiskasvatusjärjestelmän vuosittaiset kustannukset varhaiskasvatusikäistä (10kk–6v) lasta kohden vuosina 2015–2018

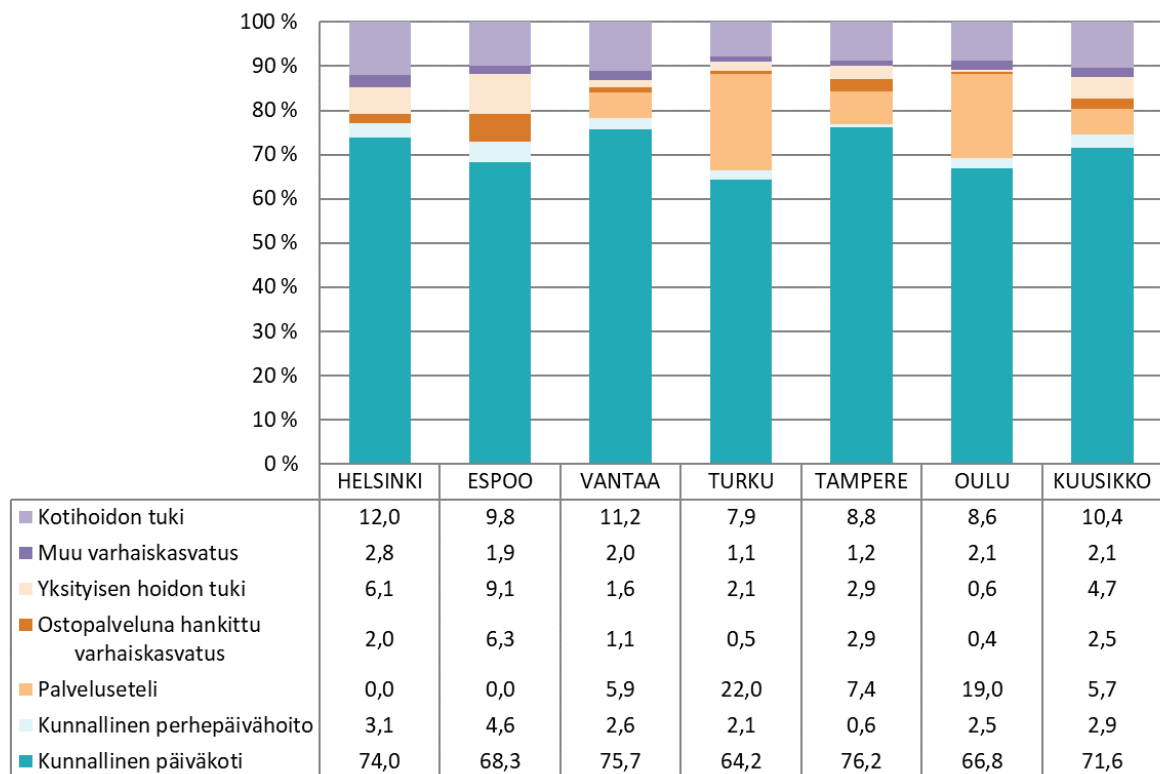

11. Varhaiskasvatusjärjestelmän deflatoidut¹ vuosikustannukset varhaiskasvatusikäistä (10kk–6v) lasta kohden vuosina 2015–2018

¹ Julkisten menojen hintaindeksi opetustoimelle, Tilastokeskus 2/2019 (ennakkotieto)

12. Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen muun varhaiskasvatus-toiminnan¹) sekä kotihoidon tuen osuudet varhaiskasvatusjärjestelmän kokonaiskustannuk-sista vuonna 2018

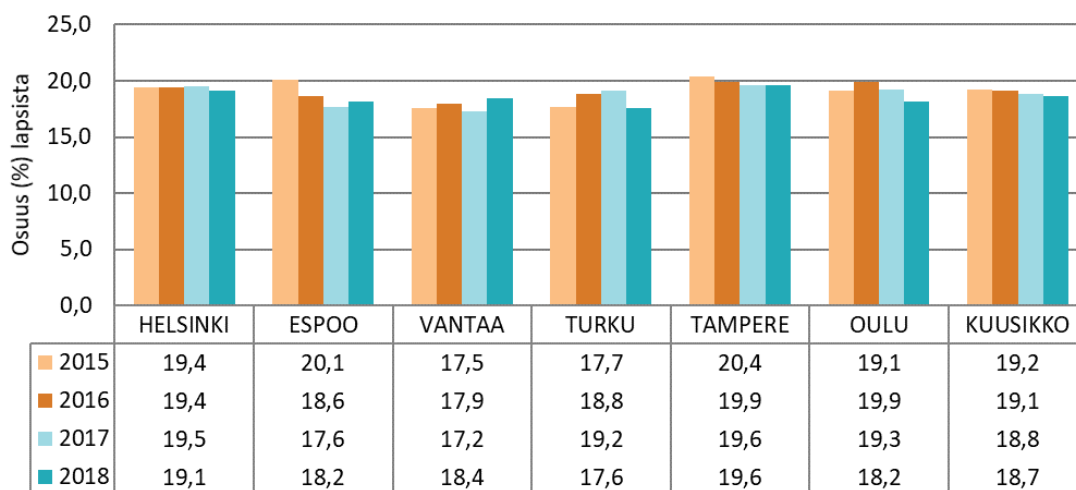

¹ Muun varhaiskasvatuksen kustannukset sisältävät avoimen varhaiskasvatuksen ja kerhotoiminnan kustannukset.

13. Lapsia kunnallisissa päiväkodeissa joulukuussa 2018 sekä muutos vuodesta 2017

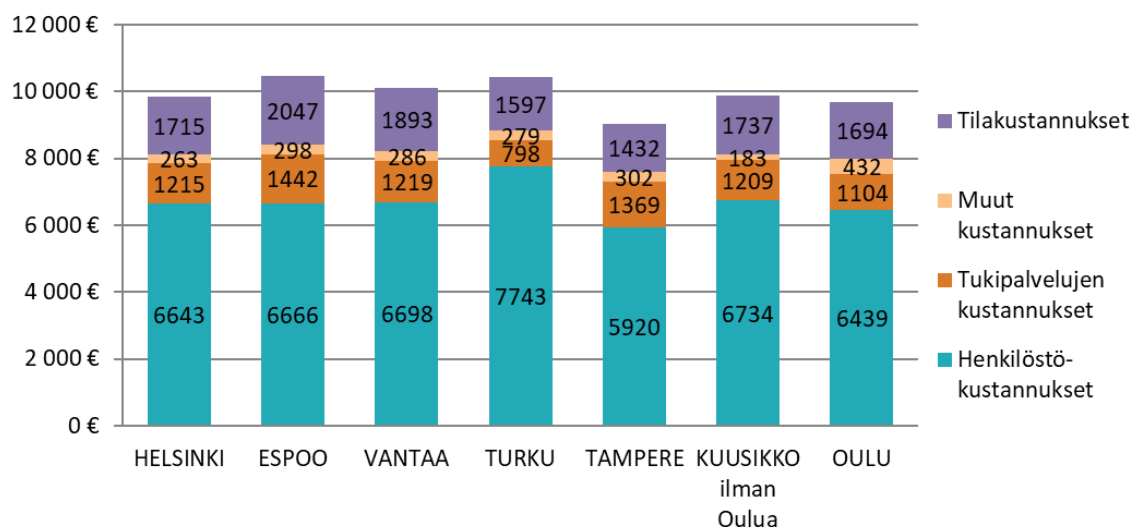
	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	Muutos %	Alle 3-vuotiaiden osuus (%)
Helsinki	25 614	534	2,1	19,1
Espoo	12 407	287	2,4	18,2
Vantaa	10 148	239	2,4	18,4
Turku	5 298	52	1,0	17,6
Tampere	8 667	91	1,1	19,6
Oulu	7 674	521	7,3	18,2
Kuusikko	69 808	1 724	2,5	18,7

14. Alle 3-vuotiaiden lasten osuus kunnallisessa päiväkodissa varhaiskasvatuksessa olleista lapsista vuosina 2015–2018

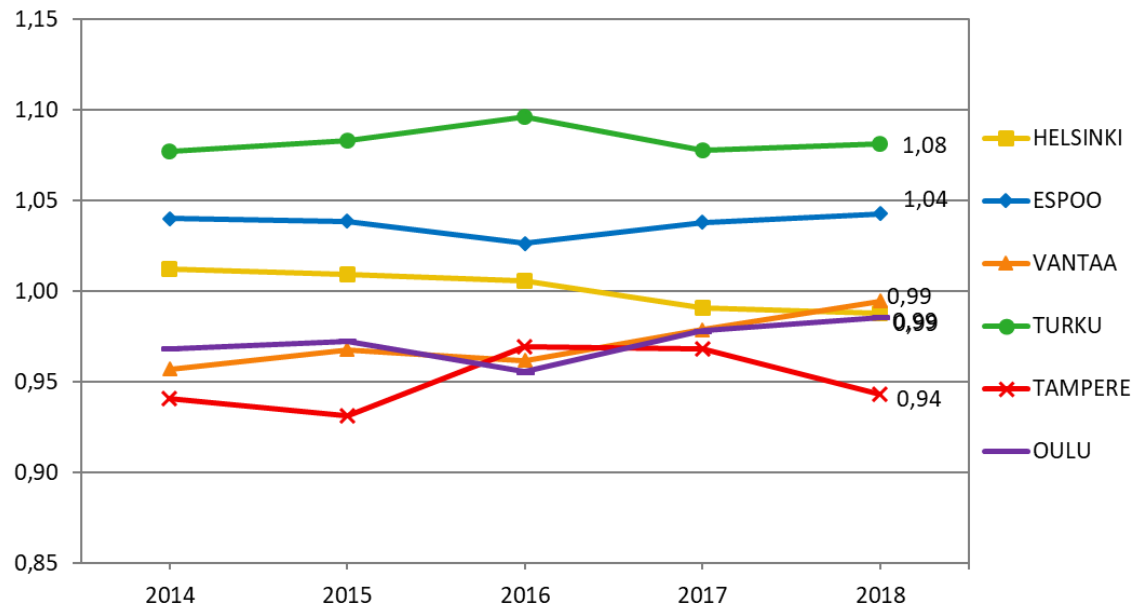

Kuvioissa 15 ja 16 Oulun laskennallista lasta koskevat luvut noudattavat henkilöstömitoitusta 1/8 ja muiden kuutoskaupunkien luvut henkilöstömitoitusta 1/7. Tarkempi erittely vuosikustannuksista laskennallista lasta kohden sekä Helsingin, Espoon, Vantaan, Turun ja Tampereen välinen viisikkovertailu löytyy luvusta 4.1.3.

15. Kustannukset menolajeittain kunnallisten päiväkotien laskennallisen lapsen ¹ vuosikustannuksista vuonna 2018

16. Kunnallisten päiväkotien vuosikustannusten ero ilman tilakustannuksia laskennallista lasta¹ kohden kunkin vuoden Kuusikon aritmeettiseen keskiarvoon vuosina 2014–2018, kun keskiarvo on 1

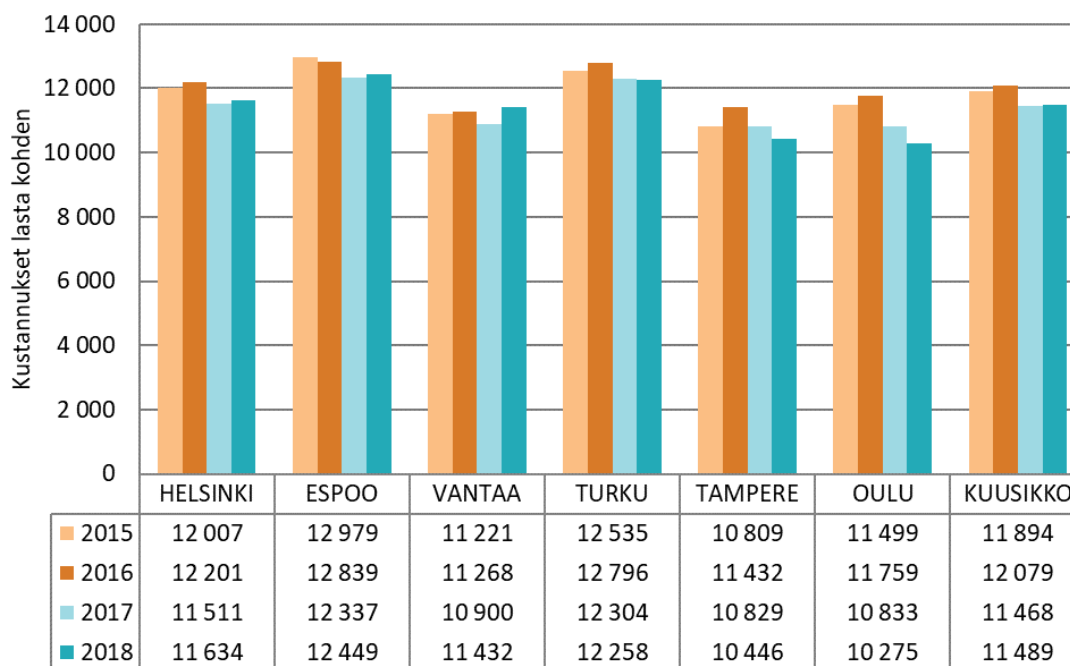
¹ Laskennallinen lapsi ks. Varhaiskasvatuksen määritelmät ja perusteet vuoden 2018 tietojen keruulle ja Liite 3, taulukko 2E. Lasten määrä on vuosien 2017 ja 2018 joulukuun keskiarvo.

17. Kunnallisen päiväkotihoidon ICT-kustannukset (€) laskennallista lasta (kahden vuoden keskiarvo) kohden vuonna 2018

	Helsinki	Espoo	Vantaa ¹	Turku	Tampere	Kuusikko ilman Oulua	Oulu 1:8
ICT-kustannukset € / laskennallinen lapsi	30	195	0	100	189	103	156

¹ Vantaalla ICT-kustannukset kohdistetaan koko kaupungin osalta tietohallintoon eivätkö tästä syystä ole mukana varhaiskasvatuksen kustannuksissa.

18. Kunnallisen varhaiskasvatuksen (kunnallinen päiväkotihoido ja perhepäivähoito) kustannukset kunnallisessa varhaiskasvatuksessa ollutta lasta kohden vuosina 2014–2018

19. Lapsia ja henkilöstöä hoitajan kotona tapahtuvassa ja kolmiperhepäivähoidossa joulukuussa 2018 sekä muutos vuodesta 2017

	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	Muutos %	Hoitajien lukumäärä	Muutos Lkm
Helsinki	353	-114	-24,4	101	-27
Espoo	108	-43	-28,5	40	-8
Vantaa	160	2	1,3	48	-2
Turku	180	-20	-10,0	46	-5
Tampere	74	-29	-28,2	22	-4
Oulu	155	-19	-10,9	59	10
Kuusikko	1 030	-223	-17,8	316	-36

20. Lapsia ja henkilöstöä kunnallisessa ryhmäperhepäivähoidossa joulukuussa 2018 sekä muutos vuodesta 2017

	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	Muutos %	Henkilöstön lukumäärä	Muutos Lkm
Helsinki	511	7	1,4	148	-5
Espoo	529	-52	-9,0	134	-8
Vantaa	146	-16	-9,9	37	-6
Turku ¹	.	.	.	.	.
Tampere ¹	.	.	.	.	.
Oulu	62	-6	-8,8	18	2
Kuusikko	1 248	-67	-5,1	337	-17

¹ Turussa ja Tampereella ei järjestetä kunnallista ryhmäperhepäivähoitoa.

21. Hoitajan kotona tapahtuvan ja kolmiperhepäivähoidon sekä ryhmäperhepäivähoidon vuosikustannukset lasta¹ kohden vuonna 2018 sekä muutos vuodesta 2017

	Hoitajan kotona tapahtuva ja kolmiperhepäivähoito			Ryhmäperhepäivähoito		
	Kustannukset €/lapsi ¹	Muutos %	Muutos %, defl. ²	Kustannukset €/lapsi ¹	Muutos %	Muutos %, defl. ²
Helsinki	14 685	10,7	9,3	13 381	6,6	5,3
Espoo	12 371	-1,5	-2,7	15 964	3,9	2,6
Vantaa	11 838	0,7	-0,5	14 368	6,4	5,1
Turku ³	11 633	-4,5	-5,7	.	.	.
Tampere ³	9 180	-3,6	-4,7	.	.	.
Oulu	15 892	18,4	17,0	11 373	-18,2	-19,2
Kuusikko	13 265	5,3	4,0	14 516	4,2	3,0

¹ Lasten määrä on vuosien 2017 ja 2018 keskiarvo.

² Julkisten menojen hintaindeksi opetustoimelle, Tilastokeskus 2/2019 (ennakkotieto)

³ Turussa ja Tampereella ei järjestetä kunnallista ryhmäperhepäivähoitoa.

22. Lapsia kunnan järjestämässä ilta- ja ympärivuorokautisessa varhaiskasvatuksessa joulukuussa 2018 ja osuus kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista

	Lasten lukumäärä	Osuus (%) lapsista ¹	Määrän muutos %
Helsinki	624	2,3	-3,1
Espoo	347	2,4	-3,9
Vantaa	432	3,6	-4,0
Turku	579	7,3	5,1
Tampere	305	2,9	-7,6
Oulu	631	5,6	34,0
Kuusikko	2 918	3,5	4,0

¹ Kerholapset mukana vuodesta 2017.

23. Lapsia palvelusetelillä järjestetyssä varhaiskasvatuksessa² joulukuussa 2018 sekä muutos vuodesta 2017

	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	Muutos %	Osuus (%) varhaiskasvatuksessa olevista ¹
Helsinki ²	.	.	.	.
Espoo ²	.	.	.	.
Vantaa	1 417	322	29,4	11,1
Turku	2 477	207	9,1	29,4
Tampere	1 152	405	54,2	10,2
Oulu	3 310	44	1,3	26,5
Kuusikko	8 356	978	13,3	8,9

¹ Kerholapset mukana vuodesta 2017.

² Palveluseteli ei ole käytössä Helsingissä eikä Espoossa.

24. Lapsia yksityisen hoidon tuella tuetussa varhaiskasvatuksessa joulukuussa 2018 ja muutos vuodesta 2017

	Lasten lukumäärä	Muutos %	Muutos Lkm	Osuus (%) varhaiskasvatuksessa olevista ¹	Osuuden muutos %-yksikköä
Helsinki	3 666	6,2	215	11,6	0,5
Espoo	2 653	4,7	118	15,2	0,5
Vantaa	373	-7,4	-30	3,0	-0,4
Turku	315	-7,6	-26	3,7	-0,4
Tampere	607	-10,1	-68	5,4	-0,8
Oulu	134	-29,8	-57	1,1	-0,5
Kuusikko	7 748	2,0	152	8,3	0,0

¹ Kerholapset mukana vuodesta 2017.

25. Yksityisen hoidon tuen vuosikustannukset lasta¹ kohden vuonna 2018, muutos vuodesta 2017 sekä kunnallisen lisän osuus kustannuksista

	€/lapsi ¹	Muutos %	Kuntalisän osuus (€)	Kuntalisän osuus (%)
Helsinki	7 037	0,6	4 789	68,1
Espoo	8 059	2,0	5 930	73,6
Vantaa	6 465	0,4	4 290	66,3
Turku	6 546	0,0	4 250	64,9
Tampere	5 748	1,4	3 611	62,8
Oulu	4 966	-0,5	3 213	64,7
Kuusikko	7 181	1,8	4 995	69,6

¹ Lasten määrä on vuosien 2017 ja 2018 joulukuun keskiarvo.

26. Yksityisen hoidon tuen kunnalliset lisät joulukuussa 2018

LASTEN YKSITYISEN HOIDON TUEN KUNTALISÄT VUODEN 2018 LOPUSSA (€/kk)						
	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU
PÄIVÄKOTI						
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: alle 3-vuotias lapsi	600,00	612,00	600,00	600,00	500,00	560,00
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: 3 vuotta täyttänyt lapsi	330,00	428,00	350,00	360,00	300,00	262,50
Osapäiväinen varhaiskasvatus: kunnan järjestämään esiopetukseen osallistuvat lapset		100,00	100,00	195,00	120,00	
Osapäiväinen varhaiskasvatus: alle 3-vuotias lapsi			440,00			308,00
Osapäiväinen varhaiskasvatus: 3 vuotta täyttänyt lapsi			280,00			144,40
PERHEPÄIVÄHOITO						
Hoitajan tai asiakkaan kotona tapahtuva perhepäivähoito						
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: alle 3-vuotias lapsi	600,00	320,00	290,00	390,00	320,00	250,00
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: 3 vuotta täyttänyt lapsi	340,00	192,00	180,00	245,00	220,00	250,00
Osapäiväinen varhaiskasvatus: kunnan järjestämään esiopetukseen osallistuvat lapset		100,00	100,00	115,00	84,09	
Osapäiväinen varhaiskasvatus: alle 3-vuotias lapsi						137,50
Osapäiväinen varhaiskasvatus: 3 vuotta täyttänyt lapsi						137,50
Ryhmäperhepäivähoito						
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: alle 3-vuotias lapsi	320,00	612,00	600,00	585,00	500,00	560,00
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: 3 vuotta täyttänyt lapsi	160,00	428,00	350,00	425,00	300,00	300,00
Osapäiväinen varhaiskasvatus: kunnan järjestämään esiopetukseen osallistuvat lapset		100,00	100,00	165,00	120,00	
Osapäiväinen varhaiskasvatus: alle 3-vuotias lapsi			440,00			308,00
Osapäiväinen varhaiskasvatus: 3 vuotta täyttänyt lapsi			280,00			165,00
TYÖSOPIMUSSUHTEINEN HOITAJA KOTONA						
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: alle 3-vuotias lapsi	500,00	560,00	290,00	400,00	320,00	250,00
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: 3 vuotta täyttänyt lapsi	160,00	200,00	180,00	330,00	220,00	250,00
Osapäiväinen varhaiskasvatus: kunnan järjestämään esiopetukseen osallistuvat lapset		100,00	100,00	150,00	84,09	
Osapäiväinen varhaiskasvatus: alle 3-vuotias lapsi						137,50
Osapäiväinen varhaiskasvatus: 3 vuotta täyttänyt lapsi						137,50
Yksityisen hoidon tuen lakisääteinen osuus						
Hoitoraha 172,25 euroa/lapsi/kk						
Tulosidonnainen hoitolisä enintään 144,85 euroa/lapsi/kk ¹						
Alennettu hoitoraha 63,38 euroa/lapsi/kk ¹						

¹ Kela maksaa alennettua hoitorahaa, jos lapsi on kunnan tai peruskoulun esiopetuksessa, aloittaa koulun 6-vuotiaana tai jos lapsi kuuluu pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin. Tällöin myös hoitolisä puolitetaan.

27. Kunnalliseen kerhotoimintaan osallistuneiden lasten¹ lukumäärä vuonna 2018 sekä muutos vuodesta 2017

	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	Muutos %	Osuus (%) 10kk–5-vuotiaista lapsista
Helsinki	901	-275	-23,4	2,6
Espoo	483	-35	-6,8	2,6
Vantaa	516	-225	-30,4	3,8
Turku ²	128	-5	-3,8	1,4
Tampere	461	-91	-16,5	4,0
Oulu	1 139	-400	-26,0	9,3
Kuusikko	3 628	-1 031	-22,1	3,7

¹ Lapset, jotka ovat saaneet päätöksen kerhopaikasta.

² Ohjatussa leikkipuistotoiminnassa mukana olleet lapset eivät sisälly kerholasten lukumääriin.

28. Kaikki esiopetukseen osallistuneet lapset 20.9.2018 sekä esiopetukseen liittyvään varhaiskasvatukseen osallistuneiden lasten osuus kaikista esiopetukseen osallistuneista

	Kaikki esiopetukseen osallistuneet				joista esiopetukseen liittyvään varhaiskasvatukseen osallistuneet	
	Lasten lukumäärä	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	Muutos %	Osuus (%)	Osuus (%)
	vuonna 2018	vuonna 2017			2018	2017
Helsinki	5 827	5 489	338	6,2	89,2	90,9
Espoo	3 604	3 560	44	1,2	94,3	97,4
Vantaa	2 580	2 537	43	1,7	91,0	83,8
Turku	1 542	1 552	-10	-0,6	91,9	87,7
Tampere	2 224	2 087	137	6,6	89,2	78,5
Oulu	2 634	2 608	26	1,0	79,1	71,8
Kuusikko	18 411	17 833	578	3,2	89,2	86,7

29. Lapsia kotihoidon tuella joulukuussa 2018 sekä muutos vuodesta 2017

	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	Muutos %
Helsinki	7 812	-147	-1,8
Espoo	4 089	-320	-7,3
Vantaa	3 411	-280	-7,6
Turku	1 698	-140	-7,6
Tampere	2 426	-111	-4,4
Oulu	2 804	-274	-8,9
Kuusikko	22 240	-1 272	-5,4

30. Kotihoidon tuen vuosikustannukset lasta¹ kohden 2018, muutos vuodesta 2017 sekä kunnallisen lisän osuus kustannuksista

	€/lapsi ¹	Muutos %	Kuntalisän osuus (€)	Kuntalisän osuus (%)
Helsinki	6 274	-1,2	2 205	35,1
Espoo	5 316	-1,9	1 368	25,7
Vantaa	5 037	-0,1	877	17,4
Turku	4 611	1,1	.	.
Tampere	4 421	14,0	10	0,2
Oulu	3 912	-0,2	271	6,9
Kuusikko	5 271	0,6	1 186	22,5

¹ Lasten määrä on vuosien 2017 ja 2018 keskiarvo.

31. Kotihoidon tuen kunnalliset lisät joulukuussa 2018

LASTEN KOTIHOIDON TUEN KUNTALISÄT VUODEN 2018						
LOPUSSA (€/kk)	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU
Alle 1 v 6 kk lapsi	264,00	200,00	215,00			80,00
1 v 6 kk - alle 2-vuotias lapsi	218,64	200,00				
Alle 2-vuotias lapsi		200,00				
Kaksi vuotta täyttänyt, alle 3-vuotias lapsi	134,55	200,00				
Alle 3-vuotias lapsi, sairaan lapsen hoitotuki					252,28	
Monikkotuki pidennetyn vanhempainrahakauden ajalta perheelle, johon on syntynyt tai otettu ottolapseksi samanaikaisesti enemmän kuin yksi lapsi		200,00	215,00			
Ottolapsen kuntalisä, kun perheeseen on otettu kolme vuotta täyttänyt ottolapsi	134,55	200,00				
Kotihoidon tuen lakisääteinen osuus						
Hoitoraha						
Yhdestä alle 3-vuotiaasta (yli 3-vuotiaasta adoptiolapsesta)					338,34 euroa/kk	
Muista perheen alle 3-vuotiaista lapsista					101,29 euroa/kk	
Yli 3-vuotiaista, alle kouluikäisistä lapsista					65,09 euroa/kk	
Hoitolisä (tulosidonnainen)						
Vain yhdestä perheen hoitorahaan oikeuttavasta lapsesta enintään					181,07 euroa/kk	

Liite 3 Varhaiskasvatuksen toiminta- ja kustannustietoja vuosilta 2014–2018

1A/1 Varhaiskasvatusikäiset (10kk–6-vuotiaat), 7-vuotiaat ja koko väestö vuosina 2014–2018 (31.12.)

Lähde: Tilastokeskus, StatFin-tietokanta, Väestö iän (1-v.), sukupuolen, siviilisäädyn ja kielen mukaan alueittain 1990–2018, kunkin vuoden alun (1.1.) aluejaolla.

		HELSINKI			ESPOO			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU			KUUSIKKO			SUOMI		
		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)	
Varhaiskasvatusikäiset (10kk-6-vuotiaat)	2014	38 863	1 060	2,8	22 614	460	2,1	16 490	-1	0,0	10 341	154	1,5	13 899	236	1,7	16 583	-68	-0,4	118 790	1 840	1,6	375 225	-503	-0,1
	2015	39 605	742	1,9	22 710	96	0,4	16 571	81	0,5	10 506	165	1,6	13 869	-30	-0,2	16 365	-219	-1,3	119 625	835	0,7	372 609	-2 616	-0,7
	2016	40 182	577	1,5	22 794	84	0,4	16 619	48	0,3	10 573	67	0,6	13 969	101	0,7	15 947	-417	-2,5	120 084	460	0,4	367 259	-5 350	-1,4
	2017	40 576	394	1,0	22 628	-166	-0,7	16 443	-177	-1,1	10 595	23	0,2	13 927	-42	-0,3	15 530	-418	-2,6	119 699	-385	-0,3	359 134	-8 125	-2,2
	2018	40 552	-25	-0,1	22 412	-217	-1,0	16 424	-19	-0,1	10 495	-100	-0,9	13 848	-79	-0,6	14 889	-640	-4,1	118 619	-1 080	-0,9	349 213	-9 922	-2,8
Varhaiskasvatusikäisiä % väestöstä	2014	6,3			8,5			7,8			5,6			6,2			8,4			7,0			6,9		
	2015	6,3			8,4			7,7			5,7			6,2			8,2			6,9			6,8		
	2016	6,3			8,3			7,6			5,6			6,1			8,0			6,9			6,7		
	2017	6,3			8,1			7,4			5,6			6,0			7,7			6,8			6,5		
	2018	6,3			7,9			7,2			5,5			5,9			7,3			6,6			6,3		
10kk - 1-vuotiaat	2014	7 966	69	0,9	4 081	-95	-2,3	3 082	65	0,5	2 253	137	6,4	2 860	11	0,4	3 101	-71	-2,2	23 343	116	0,5	57 670	-2 404	-4,0
	2015	8 084	118	1,5	3 885	-196	-4,8	3 026	-56	-1,8	2 272	19	0,8	2 790	-70	-2,4	2 895	-207	-6,7	22 951	-392	-1,7	55 560	-2 110	-3,7
	2016	7 875	-209	-2,6	3 864	-21	-0,5	3 019	-7	-0,2	2 090	-182	-8,0	2 661	-128	-4,6	2 718	-176	-6,1	22 227	-723	-3,2	53 155	-2 405	-4,3
	2017	7 639	-236	-3,0	3 684	-180	-4,6	2 981	-39	-1,3	2 024	-65	-3,1	2 597	-64	-2,4	2 545	-174	-6,4	21 470	-757	-3,4	50 588	-2 567	-4,8
	2018	7 347	-293	-3,8	3 623	-62	-1,7	3 005	25	0,8	1 966	-58	-2,9	2 533	-64	-2,5	2 423	-121	-4,8	20 896	-574	-2,7	47 663	-2 925	-5,8
2-vuotiaat	2014	6 495	168	2,7	3 690	79	2,2	2 606	-99	-3,7	1 665	-32	-1,9	2 224	-33	-1,5	2 765	48	1,8	19 445	131	0,7	60 419	-322	-0,5
	2015	6 672	177	2,7	3 699	9	0,2	2 714	108	4,1	1 681	16	1,0	2 396	172	7,7	2 620	-145	-5,2	19 782	337	1,7	59 050	-1 369	-2,3
	2016	6 643	-29	-0,4	3 683	-16	-0,4	2 751	37	1,4	1 679	-2	-0,1	2 269	-127	-5,3	2 561	-59	-2,3	19 586	-196	-1,0	58 331	-719	-1,2
	2017	6 707	64	1,0	3 469	-214	-5,8	2 611	-140	-5,1	1 780	101	6,0	2 271	2	0,1	2 410	-151	-5,9	19 248	-338	-1,7	56 167	-2 164	-3,7
	2018	6 611	-96	-1,4	3 517	48	1,4	2 622	11	0,4	1 775	-5	-0,3	2 258	-13	-0,6	2 305	-105	-4,4	19 088	-160	-0,8	53 817	-2 350	-4,2
10kk - 2-vuotiaat	2014	14 339	371	2,7	7 956	168	2,2	5 688	-60	-1,0	3 789	41	1,1	5 230	37	0,7	5 872	-102	-1,7	42 874	454	1,1	128 835	-1 735	-1,3
	2015	14 542	203	1,4	7 831	-125	-1,6	5 841	153	2,7	3 905	116	3,1	5 024	-206	-3,9	5 640	-233	-4,0	42 782	-92	-0,2	126 318	-2 517	-2,0
	2016	14 507	-35	-0,2	7 659	-172	-2,2	5 788	-53	-0,9	3 976	71	1,8	5 004	-19	-0,4	5 387	-252	-4,5	42 321	-460	-1,1	123 046	-3 272	-2,6
	2017	14 495	-12	-0,1	7 434	-225	-2,9	5 634	-155	-2,7	3 868	-107	-2,7	4 882	-122	-2,4	5 093	-295	-5,5	41 406	-915	-2,2	118 140	-4 906	-4,0
	2018	14 112	-384	-2,6	7 329	-106	-1,4	5 664	31	0,5	3 643	-225	-5,8	4 740	-142	-2,9	4 799	-293	-5,8	40 286	-1 120	-2,7	112 695	-5 446	-4,6
10kk - 2-vuotiaat % varhaiskasvatusikäisistä	2014	36,9			35,2			34,5			36,6			37,6			35,4			36,1			34,3		
	2015	36,7			34,5			35,2			37,2			36,2			34,5			35,8			33,9		
	2016	36,1			33,6			34,8			37,6			35,8			33,8			35,2			33,5		
	2017	35,7			32,9			34,3			36,5			35,1			32,8			34,6			32,9		
	2018	34,8			32,7			34,5			34,7			34,2			32,2			34,0			32,3		
10kk - 2-vuotiaat % väestöstä	2014	2,3			3,0			2,7			2,1			2,3			3,0			2,5			2,4		
	2015	2,3			2,9			2,7			2,1			2,2			2,8			2,5			2,3		
	2016	2,3			2,8			2,6			2,1			2,2			2,7			2,4			2,2		
	2017	2,3			2,7			2,5			2,0			2,1			2,5			2,3			2,1		
	2018	2,2			2,6			2,5			1,9			2,0			2,4			2,3			2,0		

JATKUU: 1A/1 Varhaiskasvatusikäiset (10kk–6-vuotiaat), 7-vuotiaat ja koko väestö vuosina 2014–2018 (31.12.)

		HELSINKI			ESPOO			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU			KUUSIKKO			SUOMI		
		Muutos (lkkm) Muutos (%)			Muutos (lkkm) Muutos (%)			Muutos (lkkm) Muutos (%)			Muutos (lkkm) Muutos (%)			Muutos (lkkm) Muutos (%)			Muutos (lkkm) Muutos (%)			Muutos (lkkm) Muutos (%)			Muutos (lkkm) Muutos (%)		
3-6-vuotiaat	2014	24 524	689	2,9	14 658	292	2,0	10 802	59	0,5	6 552	113	1,8	8 669	199	2,3	10 711	34	0,3	75 916	1 386	1,9	246 390	1 232	0,5
	2015	25 063	539	2,2	14 879	221	1,5	10 730	-72	-0,7	6 601	49	0,7	8 845	176	2,0	10 725	14	0,1	76 843	927	1,2	246 291	-99	0,0
	2016	25 675	612	2,4	15 135	256	1,7	10 831	101	0,9	6 597	-4	-0,1	8 965	120	1,4	10 560	-165	-1,5	77 763	920	1,2	244 213	-2 078	-0,8
	2017	26 081	406	1,6	15 194	59	0,4	10 809	-22	-0,2	6 727	130	2,0	9 045	80	0,9	10 437	-123	-1,2	78 293	530	0,7	240 994	-3 219	-1,3
	2018	26 440	359	1,4	15 083	-111	-0,7	10 760	-49	-0,5	6 852	125	1,9	9 108	63	0,7	10 090	-347	-3,3	78 333	40	0,1	236 518	-4 476	-1,9
3 - 6-vuotiaita % varhaiskasvatusikäisistä	2014	63,1			64,8			65,5			63,4			62,4			64,6			63,9			65,7		
	2015	63,3			65,5			64,8			62,8			63,8			65,5			64,2			66,1		
	2016	63,9			66,4			65,2			62,4			64,2			66,2			64,8			66,5		
	2017	64,3			67,1			65,7			63,5			64,9			67,2			65,4			67,1		
	2018	65,2			67,3			65,5			65,3			65,8			67,8			66,0			67,7		
3 - 6-vuotiaita % väestöstä	2014	4,0			5,5			5,1			3,6			3,9			5,5			4,5			4,5		
	2015	4,0			5,5			5,0			3,6			3,9			5,4			4,5			4,5		
	2016	4,0			5,5			4,9			3,5			3,9			5,3			4,5			4,4		
	2017	4,1			5,4			4,8			3,5			3,9			5,2			4,4			4,4		
	2018	4,1			5,3			4,7			3,6			3,9			5,0			4,4			4,3		
7-vuotiaat	2014	5 533	26	0,5	3 584	19	0,5	2 619	1	0,0	1 500	9	0,6	1 993	46	2,4	2 592	-20	-0,8	17 821	81	0,5	60 621	-77	-0,1
	2015	5 967	434	7,8	3 660	76	2,1	2 674	55	2,1	1 569	69	4,6	2 102	109	5,5	2 669	77	3,0	18 641	820	4,6	61 437	816	1,3
	2016	6 019	52	0,9	3 632	-28	-0,8	2 721	47	1,8	1 626	57	3,6	2 092	-10	-0,5	2 651	-18	-0,7	18 741	100	0,5	62 280	843	1,4
	2017	6 346	327	5,4	3 832	200	5,5	2 762	41	1,5	1 679	53	3,3	2 201	109	5,2	2 620	-31	-1,2	19 440	699	3,7	62 914	634	1,0
	2018	6 315	-31	-0,5	3 896	64	1,7	2 719	-43	-1,6	1 630	-49	-2,9	2 150	-51	-2,3	2 638	18	0,7	19 348	-92	-0,5	61 893	-1 021	-1,6
Koko väestö	2014	620 715	8 051	1,3	265 545	4 792	1,8	210 803	2 705	1,3	183 827	1 755	1,0	223 005	2 559	1,2	196 293	2 495	1,3	1 700 188	22 357	1,3	5 471 753	20 483	0,4
	2015	628 208	7 493	1,2	269 802	4 257	1,6	214 605	3 802	1,8	185 908	2 081	1,1	225 118	2 113	0,9	198 525	2 232	1,1	1 722 166	21 978	1,3	5 487 308	15 555	0,3
	2016	635 181	6 973	1,1	274 583	4 781	1,8	219 341	4 736	2,2	187 604	1 696	0,9	228 274	3 156	1,4	200 526	2 001	1,0	1 745 509	23 343	1,4	5 503 297	15 989	0,3
	2017	643 272	8 091	1,3	279 044	4 461	1,6	223 024	3 683	1,7	189 669	2 065	1,1	231 853	3 579	1,6	201 810	1 284	0,6	1 768 672	23 163	1,3	5 513 130	9 833	0,2
	2018	648 042	4 770	0,7	283 632	4 588	1,6	228 166	5 142	2,3	191 331	1 662	0,9	235 239	3 386	1,5	203 567	1 757	0,9	1 789 977	21 305	1,2	5 517 919	4 789	0,1

1A/2 Varhaiskasvatusikäiset (10kk–6-vuotiaat) äidinkielen mukaan vuosina 2014–2018 (31.12.)

Lähde: Tilastokeskus, StatFin-tietokanta, Väestö iän (1-v.), sukupuolen, siviilisäädyn ja kielen mukaan alueittain 1990–2018, kunkin vuoden alun (1.1.) aluejaolla.

		HELSINKI			ESPOO			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU			KUUSIKKO			SUOMI		
		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)	
Kaikki yhteensä	2014	38 863	1 060	2,8	22 614	460	2,1	16 490	-1	0,0	10 341	154	1,5	13 899	236	1,7	16 583	-68	-0,4	118 790	1 840	1,6	375 225	-503	-0,1
	2015	39 605	742	1,9	22 710	96	0,4	16 571	81	0,5	10 506	165	1,6	13 869	-30	-0,2	16 365	-219	-1,3	119 625	835	0,7	376 073	849	0,2
	2016	40 182	577	1,5	22 794	84	0,4	16 619	48	0,3	10 573	67	0,6	13 969	101	0,7	15 947	-417	-2,5	120 084	460	0,4	367 259	-8 814	-2,3
	2017	40 576	394	1,0	22 628	-166	-0,7	16 443	-177	-1,1	10 595	23	0,2	13 927	-42	-0,3	15 530	-418	-2,6	119 699	-385	-0,3	359 134	-8 125	-2,2
	2018	40 552	-25	-0,1	22 412	-217	-1,0	16 424	-19	-0,1	10 495	-100	-0,9	13 848	-79	-0,6	14 889	-640	-4,1	118 619	-1 080	-0,9	349 213	-9 921	-2,8
Suomenkieliset ¹	2014	29 909	661	2,3	16 940	27	0,2	12 927	-331	-2,5	8 121	59	0,7	12 550	176	1,4	15 988	-71	-0,4	96 434	521	0,5	327 955	-2 381	-0,7
	2015	30 033	125	0,4	16 715	-224	-1,3	12 716	-212	-1,6	8 168	46	0,6	12 474	-76	-0,6	15 764	-224	-1,4	95 869	-565	-0,6	323 626	-4 329	-1,3
	2016	30 120	87	0,3	16 521	-195	-1,2	12 455	-261	-2,1	8 157	-11	-0,1	12 494	21	0,2	15 317	-447	-2,8	95 063	-806	-0,8	316 520	-7 106	-2,2
	2017	29 820	-300	-1,0	16 040	-481	-2,9	12 016	-439	-3,5	8 014	-143	-1,8	12 370	-125	-1,0	14 837	-480	-3,1	93 096	-1 967	-2,1	306 465	-10 055	-3,2
	2018	29 305	-515	-1,7	15 535	-506	-3,2	11 679	-338	-2,8	7 835	-179	-2,2	12 180	-189	-1,5	14 164	-673	-4,5	90 697	-2 399	-2,6	295 139	-11 326	-3,7
Ruotsinkieliset	2014	2 688	39	1,5	1 963	-28	-1,4	406	18	4,7	699	-1	-0,1	113	-7	-5,6	53	2	3,6	5 922	24	0,4	21 617	-54	-0,2
	2015	2 749	61	2,3	1 926	-37	-1,9	392	-14	-3,4	680	-19	-2,7	135	22	19,2	46	-7	-12,6	5 928	6	0,1	21 441	-176	-0,8
	2016	2 782	33	1,2	1 863	-63	-3,3	386	-7	-1,7	673	-7	-1,0	138	3	2,2	41	-6	-12,3	5 881	-47	-0,8	21 111	-330	-1,5
	2017	2 805	23	0,8	1 790	-73	-3,9	383	-3	-0,7	691	18	2,7	126	-12	-8,7	39	-2	-4,5	5 832	-49	-0,8	20 778	-333	-1,6
	2018	2 815	10	0,4	1 745	-45	-2,5	380	-3	-0,8	658	-32	-4,7	132	6	5,0	35	-4	-9,5	5 764	-68	-1,2	20 491	-287	-1,4
Saamenkieliset ¹	2014	4	-1		1	1		2	1		2	0		1	0		10	-3		20	-2		207	3	1,5
	2015	6	2		0	-1		2	0		1	-1		2	1		16	6		27	7		212	5	2,4
	2016	7	1		0	0		0	-2		2	1		2	0		14	-2		26	-1		203	-9	-4,2
	2017	8	1		1	1		1	1		6	4		1	-1		17	2		34	8		184	-19	-9,4
	2018	7	-1		2	1		1	0		0	-6		0	-1		7	-10		17	-17		..	..	..
Muun kieliset	2014	6 262	361	6,1	3 710	459	14,1	3 155	312	11,0	1 518	94	6,6	1 235	66	5,7	532	4	0,7	16 412	1 295	8,6	25 441	1 927	8,2
	2015	6 817	554	8,8	4 069	358	9,7	3 461	306	9,7	1 658	140	9,2	1 259	24	1,9	538	6	1,1	17 800	1 388	8,5	27 339	1 898	7,5
	2016	7 274	457	6,7	4 410	342	8,4	3 779	318	9,2	1 741	84	5,0	1 336	77	6,1	575	38	7,0	19 114	1 314	7,4	29 433	2 094	7,7
	2017	7 943	670	9,2	4 797	387	8,8	4 042	264	7,0	1 885	144	8,3	1 431	95	7,1	638	62	10,8	20 737	1 622	8,5	31 708	2 275	7,7
	2018	8 425	481	6,1	5 131	333	6,9	4 365	323	8,0	1 999	114	6,0	1 536	105	7,3	673	35	5,5	22 128	1 391	6,7	33 411	1 703	5,4

¹ Vuoden 2018 osalta koko Suomen suomenkielisten varhaiskasvatusikäisten lukumäärä sisältää myös saamenkieliset varhaiskasvatusikäiset.

1B/1 Varhaiskasvatuksen, yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Helsingissä 31.12.2018

	Kunnallinen päiväkotitoiminta		Hoitajan/asiakkaan kotona tapahtuva perhepäivähoito		Ryhmäperhepäivähoito		Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus		Palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus		Yksityisen hoidon tuki	Kerho-toiminta ¹	Kunnan järjestämä varhaiskasvatus ja yksityisen hoidon tuki yhteensä		Väestö 31.12. 2018	Lasten koti-hoidon tuki
Lapsen ikä	KP-varhaiskasvatus	OP-varhaiskasvatus	KP-varhaiskasvatus	OP-varhaiskasvatus	KP-varhaiskasvatus	OP-varhaiskasvatus	KP-varhaiskasvatus	OP-varhaiskasvatus	KP-varhaiskasvatus	OP-varhaiskasvatus	Lapset	Lapset	Lapset yhteensä	% väestöstä	Lapset	Lapset
(10-11kk)	6	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3	0	10	1,0	1 050	1 032
1v	1 268	33	56	0	83	0	24	0	0	0	288	0	1 752	27,2	6 451	4 218
2v	3 480	101	104	0	161	1	55	1	0	0	572	397	4 872	73,7	6 611	1 696
3v	4 478	208	103	0	147	0	74	1	0	0	773	269	6 053	90,6	6 682	419
4v	4 835	190	54	0	82	0	73	4	0	0	758	169	6 165	93,3	6 610	244
5v	5 124	201	33	0	37	0	90	6	0	0	778	66	6 335	94,8	6 680	123
6v	5 244	387	0	1	0	0	29	286	0	0	490	0	6 437	99,5	6 468	80
0 - 6v	24 435	1 120	351	1	510	1	345	298	0	0	3 662	901	31 624	78,0	40 552	7 812
7v	56	3	0	1	0	0	2	4	0	0	4	0	70	1,1	6 315	0
Kaikki yht.	24 491	1 123	351	2	510	1	347	302	0	0	3 666	901	31 694	60,8	52 114	7 812

Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella ikäryhmittäin

Lapsen ikä	KP-varhaiskasvatus	OP-varhaiskasvatus	KP-varhaiskasvatus	OP-varhaiskasvatus	KP-varhaiskasvatus	OP-varhaiskasvatus	KP-varhaiskasvatus	OP-varhaiskasvatus	KP-varhaiskasvatus	OP-varhaiskasvatus	Lapset	Lapset yhteensä	% väestöstä	Varhaiskasvatus-ikäinen väestö
0 - 2v	4 754	134	161	0	244	1	79	1	0	0	863	6 634	47,0	14 112
3 - 6v	19 681	986	190	1	266	0	266	297	0	0	2 799	24 990	94,5	26 440
7 vuotta täyttäneet	56	3	0	1	0	0	2	4	0	0	4	70	1,1	6 315

Erityistä tukea tarvitsevat sekä ympärivuorokautisessa ja ilta- ja lauantai-varhaiskasvatuksessa olevat lapset

	Kunnallinen päiväkotitoiminta	Kunnallinen perhepäivähoito	Kunnallinen varhaiskasvatus yht.	Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	Palvelusetelillä hankittu varhaiskasvatus	Kunnan järjestämä varhaiskasvatus yht.
	Lapset	Lapset	% varhaiskasvatuksesta olevista Lapset yhteensä	Lapset	Lapset	% varhaiskasvatuksesta olevista Lapset yhteensä
Erityistä tukea tarvitsevat lapset	2 610	9	2619 9,9	0	0	2 619 9,7
Ymp.vrk ja ilta-lauantai-varhaiskasvatus	624	0	624 2,4	0	0	624 2,3

Esiopetukseen osallistuvat vuonna 2012 syntyneet lapset (esiopetukseen oikeutettujen ikäluokka) 20.9.2018

	Lapset	% 6-vuotiaiden ikäluokasta	% esiopetukseen osallistuneista
Esiopetukseen osallistuvat yht.	5 827	90,1	
Esiopetukseen liittyvä varhaiskasvatus	5 200	80,4	89,2

¹Kerhotoiminnan lapset ovat olleet mukana vuodesta 2017 alkaen.

1B/2 Varhaiskasvatuksen, yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Espoossa 31.12.2018

	Kunnallinen päiväkotitoiminta		Hoitajan/asiakkaan kotona tapahtuva perhepäivähoito		Ryhmäperhepäivähoito		Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus		Palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus		Yksityisen hoidon tuki	Kerho-toiminta ¹	Kunnan järjestämä varhaiskasvatus ja yksityisen hoidon tuki		Väestö 31.12. 2018	Lasten koti-hoidon tuki
Lapsen ikä	KP-varhais- kasvatus	OP-varhais- kasvatus	KP-varhais- kasvatus	OP-varhais- kasvatus	KP-varhais- kasvatus	OP-varhais- kasvatus	KP-varhais- kasvatus	OP-varhais- kasvatus	KP-varhais- kasvatus	OP-varhais- kasvatus	Lapset	Lapset	Lapset yhteensä	% väestöstä	Lapset	Lapset
(10-11kk)	4	0	0	0	0	0	1	0	0	0	8	0	13	2,5	518	491
1v	672	8	15	0	52	0	67	0	0	0	195	0	1 009	30,6	3 294	2 027
2v	1 550	22	20	0	131	3	185	1	0	0	442	160	2 514	71,5	3 517	880
3v	2 033	29	28	0	110	1	246	4	0	0	522	151	3 124	88,3	3 539	265
4v	2 385	17	30	0	121	1	278	3	0	0	564	111	3 510	92,1	3 813	203
5v	2 550	18	15	0	110	0	293	0	0	0	553	61	3 600	92,4	3 896	116
6v	2 716	392	0	0	0	0	128	25	0	0	366	0	3 627	94,6	3 835	107
0 - 6v	11 910	486	108	0	524	5	1 198	33	0	0	2 650	483	17 397	77,6	22 412	4 089
7v	10	1	0	0	0	0	4	1	0	0	3	0	19	0,5	3 896	0
Kaikki yht.	11 920	487	108	0	524	5	1 202	34	0	0	2 653	483	17 416	60,3	28 895	4 089

Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella ikäryhmittäin Kunnan järjestämä ja tukema varhaiskasvatus

Lapsen ikä	KP-varhais- kasvatus	OP-varhais- kasvatus	KP-varhais- kasvatus	OP-varhais- kasvatus	KP-varhais- kasvatus	OP-varhais- kasvatus	KP-varhais- kasvatus	OP-varhais- kasvatus	KP-varhais- kasvatus	OP-varhais- kasvatus	Lapset	Lapset yhteensä	% väestöstä	Varhaiskasvatus-ikäinen väestö
0 - 2v	2 226	30	35	0	183	3	253	1	0	0	645	3 536	48,2	7 329
3 - 6v	9 684	456	73	0	341	2	945	32	0	0	2 005	13 861	91,9	15 083
7 vuotta täyttäneet	10	1	0	0	0	0	4	1	0	0	3	19	0,5	3 896

Eritystä tukea tarvitsevat sekä ympärivuorokautisessa ja ilt- ja lauantai-varhaiskasvatuksessa olevat lapset

	Kunnallinen päiväkotitoiminta	Kunnallinen perhepäivähoito	Kunnallinen varhaiskasvatus yht.	Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	Palvelusetelillä hankittu varhaiskasvatus	Kunnan järjestämä varhaiskasvatus yht.
	Lapset	Lapset	% varhaiskasvatuk- yhteensä olevista	Lapset	Lapset	% varhaiskasvatuk- yhteensä olevista
Eritystä tukea tarvitsevat lapset	1 147	14	1161 8,9	36	0	1 197 8,4
Ymp.vrk ja ilt-lauantai-varhaiskasvatus	317	0	317 2,4	30	0	347 2,4

Esiopetukseen osallistuvat vuonna 2012 syntyneet lapset (esiopetukseen oikeutettujen ikäluokka) 20.9.2018

	Lapset	% 6-vuotiaiden ikäluokasta	% esiopetukseen osallistuneista
Esiopetukseen osallistuvat yht.	3 604	94,0	
Esiopetukseen liittyvä varhaiskasvatus	3 397	88,6	94,3

¹Kerhotoiminnan lapset ovat olleet mukana vuodesta 2017 alkaen.

1B/3 Varhaiskasvatuksen, yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Vantaalla 31.12.2018

	Kunnallinen päiväkoti		Hoitajan/asiakkaan kotona tapahtuva perhepäivähoito		Ryhmäperhepäivähoito		Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus		Palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus		Yksityisen hoidon tuki	Kerho-toiminta ¹	Kunnan järjestämä varhaiskasvatus ja yksityisen hoidon tuki		Väestö 31.12. 2018	Lasten koti-hoidon tuki
Lapsen ikä	KP-varhais-kasvatus	OP-varhais-kasvatus	KP-varhais-kasvatus	OP-varhais-kasvatus	KP-varhais-kasvatus	OP-varhais-kasvatus	KP-varhais-kasvatus	OP-varhais-kasvatus	KP-varhais-kasvatus	OP-varhais-kasvatus	Lapset	Lapset	Lapset yhteensä	% väestöstä	Lapset	Lapset
(10-11kk)	5	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	12	2,7	429	461
1v	486	38	27	3	17	1	3	0	142	12	41	0	770	29,5	2 613	1 692
2v	1 209	129	46	4	39	3	7	0	258	22	71	111	1 899	72,4	2 622	691
3v	1 504	151	41	6	38	1	6	0	288	41	83	191	2 350	90,6	2 593	235
4v	1 912	154	21	0	35	1	8	0	259	22	78	127	2 617	94,2	2 779	162
5v	2 013	142	8	2	9	1	8	0	203	33	60	87	2 566	94,3	2 722	89
6v	2 097	285	0	0	0	0	1	0	17	118	39	0	2 557	95,9	2 666	81
0 - 6v	9 226	900	144	15	139	7	35	0	1 168	249	373	516	12 772	77,8	16 424	3 411
7v	21	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	23	0,8	2 719	17
Kaikki yht.	9 247	901	144	16	139	7	35	0	1 168	249	373	516	12 795	60,1	21 290	3 428
Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa ja koti-hoidon tuella ikäryhmittäin																
Lapsen ikä	KP-varhais-kasvatus	OP-varhais-kasvatus	KP-varhais-kasvatus	OP-varhais-kasvatus	KP-varhais-kasvatus	OP-varhais-kasvatus	KP-varhais-kasvatus	OP-varhais-kasvatus	KP-varhais-kasvatus	OP-varhais-kasvatus	Lapset	Lapset yhteensä	% väestöstä	Varhaiskasvatus-ikäinen väestö		
0 - 2v	1 700	168	74	7	57	4	11	0	401	35	113	2 681	47,3	5 664		
3 - 6v	7 526	732	70	8	82	3	24	0	767	214	260	10 091	93,8	10 760		
7 vuotta täyttäneet	21	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	23	0,8	2 719		
Eritystä tukea tarvitsevat sekä ympärivuorokautisessa ja ilta- ja lauantaivarhaiskasvatuksessa olevat lapset																
	Kunnallinen päiväkoti	Kunnallinen perhepäivähoito		Kunnallinen varhaiskasvatus yht.		Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus		Palvelusetelillä hankittu varhaiskasvatus		Kunnan järjestämä varhaiskasvatus yht.						
Erityistä tukea tarvitsevat lapset Ymp.vrk ja ilta-lauantaivarhaiskasvatus	Lapset	Lapset		Lapset yhteensä % varhaiskasvatuk-sessa olevista		Lapset		Lapset		Lapset yhteensä % varhaiskasvatuk-sessa olevista						
	1 140	0		1140 10,9		0		0		1 140 9,6						
	432	0		432 4,1		0		0		432 3,6						
Esiopetukseen osallistuvat vuonna 2012 syntyneet lapset (esiopetukseen oikeutettujen ikäluokka) 20.9.2018																
Esiopetukseen osallistuvat yht. Esiopetukseen liittyvä varhaiskasvatus			Lapset		% 6-vuotiaiden ikäluokasta		% esiopetukseen osallistuneista									
			2 580		96,8											
			2 347		88,0		91,0									

¹Kerhotoiminnan lapset ovat olleet mukana vuodesta 2017 alkaen.

1B/4 Varhaiskasvatuksen, yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Turussa 31.12.2018

	Kunnallinen päiväkoti		Hoitajan/asiakkaan kotona tapahtuva perhepäivähoito		Ryhmäperhepäivähoito		Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus		Palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus		Yksityisen hoidon tuki	Kerho-toiminta ¹	Kunnan järjestämä varhaiskasvatus ja yksityisen hoidon tuki		Väestö 31.12. 2018	Lasten koti-hoidon tuki
Lapsen ikä	KP-varhais-kasvatus	OP-varhais-kasvatus	KP-varhais-kasvatus	OP-varhais-kasvatus	KP-varhais-kasvatus	OP-varhais-kasvatus	KP-varhais-kasvatus	OP-varhais-kasvatus	KP-varhais-kasvatus	OP-varhais-kasvatus	Lapset	Lapset	Lapset yhteensä	% väestöstä	Lapset	Lapset
(10-11kk)	2	1	0	0	0	0	0	0	7	0	3	0	13	4,6	281	209
1v	276	22	41	0	0	0	1	0	224	13	66	0	643	38,6	1 664	874
2v	609	23	67	0	0	0	1	0	407	28	85	11	1 231	72,5	1 698	379
3v	851	47	42	0	0	0	1	1	522	23	56	51	1 594	89,8	1 775	95
4v	942	48	23	0	0	0	4	1	533	30	58	39	1 678	95,6	1 755	63
5v	1 017	42	7	0	0	0	8	1	458	19	27	27	1 606	96,3	1 667	39
6v	1 295	109	0	0	0	0	11	0	195	16	20	0	1 646	99,5	1 655	39
0 - 6v	4 992	292	180	0	0	0	26	3	2 346	129	315	128	8 411	80,1	10 495	1 698
7v	14	0	0	0	0	0	1	1	2	0	0	0	18	1,1	1 630	0
Kaikki yht.	5 006	292	180	0	0	0	27	4	2 348	129	315	128	8 429	62,3	13 529	1 698
Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa ja koti-hoidon tuella ikäryhmittäin																
Lapsen ikä	KP-varhais-kasvatus	OP-varhais-kasvatus	KP-varhais-kasvatus	OP-varhais-kasvatus	KP-varhais-kasvatus	OP-varhais-kasvatus	KP-varhais-kasvatus	OP-varhais-kasvatus	KP-varhais-kasvatus	OP-varhais-kasvatus	Lapset	Lapset yhteensä	% väestöstä	Varhaiskasvatus-ikäinen väestö		
0 - 2v	887	46	108	0	0	0	2	0	638	41	154	1 887	51,8	3 643		
3 - 6v	4 105	246	72	0	0	0	24	3	1 708	88	161	6 524	95,2	6 852		
7 vuotta täyttäneet	14	0	0	0	0	0	1	1	2	0	0	18	1,1	1 630		
Eritystä tukea tarvitsevat sekä ympärivuorokautisessa ja ilta- ja lauantaivarhaiskasvatuksessa olevat lapset																
	Kunnallinen päiväkoti	Kunnallinen perhepäivähoito		Kunnallinen varhaiskasvatus yht.		Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus		Palvelusetelillä hankittu varhaiskasvatus		Kunnan järjestämä varhaiskasvatus yht.						
Erityistä tukea tarvitsevat lapset Ymp.vrk ja ilta-lauantaivarhaiskasvatus	Lapset	Lapset		Lapset yhteensä % varhaiskasvatuk-sessa olevista		Lapset		Lapset		Lapset		Lapset yhteensä % varhaiskasvatuk-sessa olevista				
	412	3		3 0,1		6		4		425 5,3						
	529	3		3 0,1		47		0		579 7,3						
Esiopetukseen osallistuvat vuonna 2012 syntyneet lapset (esiopetukseen oikeutettujen ikäluokka) 20.9.2018																
Esiopetukseen osallistuvat yht. Esiopetukseen liittyvä varhaiskasvatus			Lapset		% 6-vuotiaiden ikäluokasta		% esiopetukseen osallistuneista									
			1 542		93,2											
			1 417		85,6		91,9									

¹Kerhotoiminnan lapset ovat olleet mukana vuodesta 2017 alkaen.

	Kunnallinen päiväkotitoiminta		Hoitajan/asiakkaan kotona tapahtuva perhepäivähoito		Ryhmäperhepäivähoito		Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus		Palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus		Yksityisen hoidon tuki	Kerho-toiminta ¹	Kunnan järjestämä varhaiskasvatus ja yksityisen hoidon tuki	Väestö 31.12. 2018	Lasten koti-hoidon tuki	
Lapsen ikä	KP-varhaiskasvatus	OP-varhaiskasvatus	KP-varhaiskasvatus	OP-varhaiskasvatus	KP-varhaiskasvatus	OP-varhaiskasvatus	KP-varhaiskasvatus	OP-varhaiskasvatus	KP-varhaiskasvatus	OP-varhaiskasvatus	Lapset	Lapset	Lapset yhteensä	% väestöstä	Lapset	Lapset
(10-11kk)	11	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	13	3,6	362	329
1v	513	21	14	0	0	0	17	0	134	4	80	0	783	36,5	2 144	1 190
2v	1 101	52	22	0	0	0	30	1	247	10	145	178	1 786	79,9	2 234	494
3v	1 437	52	18	0	0	0	57	1	274	10	111	127	2 087	92,4	2 258	154
4v	1 568	41	13	0	0	0	59	2	240	7	99	90	2 119	94,6	2 240	112
5v	1 681	48	6	0	0	0	63	0	183	7	81	66	2 135	95,5	2 236	64
6v	1 923	197	0	1	0	0	26	78	35	0	90	0	2 350	99,0	2 374	83
0 - 6v	8 234	412	73	1	0	0	252	82	1 114	38	606	461	11 273	81,4	13 848	2 426
7v	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	22	1,0	2 150	0
Kaikki yht.	8 255	412	73	1	0	0	252	82	1 114	38	607	461	11 295	63,4	17 807	2 426

Erityistä tukea tarvitsevat sekä ympärivuorokautisissa ja ilt- ja lauantaivarhaiskasvatuksessa olevat lapset						
	Kunnallinen päiväkot	Kunnallinen perhe- päivähoito	Kunnallinen varhaiskasvatus yht.	Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	Palvelusetelillä hankittu varhaiskasvatus	Kunnan järjestämä varhaiskasvatus yht.
	Lapset	Lapset	% varhais- kasvatuk- yhteensä sessä olevista	Lapset	Lapset	% varhais- kasvatuk- yhteensä sessä olevista
Erityistä tukea tarvitsevat lapset	643	1	644 7,4	7	9	660 6,5
Ymp.vrk ja ilt-lauantaivarhaiskasvatus	305	0	305 3,5	0	0	305 3,0

¹Kerhotoiminnan lapset ovat olleet mukana vuodesta 2017 alkaen.

1B/6 Varhaiskasvatuksen, yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Oulussa 31.12.2018

	Kunnallinen päiväkoti		Hoitajan/asiakkaan kotona tapahtuva perhepäivähoito		Ryhmäperhepäivähoito		Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus		Palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus		Yksityisen hoidon tuki	Kerho-toiminta ¹	Kunnan järjestämä varhaiskasvatus ja yksityisen hoidon tuki		Väestö 31.12. 2018	Lasten koti-hoidon tuki	
Lapsen ikä	KP-varhais- kasvatus	OP-varhais- kasvatus	KP-varhais- kasvatus	OP-varhais- kasvatus	KP-varhais- kasvatus	OP-varhais- kasvatus	KP-varhais- kasvatus	OP-varhais- kasvatus	KP-varhais- kasvatus	OP-varhais- kasvatus	Lapset	Lapset	Lapset yhteensä	% väestöstä	Lapset	Lapset	
(10-11kk)	20	0	2	0	2	0	0	0	10	0	2	0	36	10,4	346	359	
1v	472	10	28	0	9	0	1	0	338	4	24	119	1 005	46,8	2 148	1 080	
2v	859	34	51	0	8	0	5	0	506	4	28	375	1 870	81,1	2 305	533	
3v	1 081	55	33	0	10	0	6	0	646	9	23	284	2 147	89,9	2 388	238	
4v	1 275	96	21	0	9	1	10	0	604	21	26	251	2 314	93,0	2 489	247	
5v	1 297	430	11	4	13	4	9	0	595	47	19	110	2 539	99,8	2 544	152	
6v	1 368	626	4	0	6	0	6	0	496	27	12	0	2 545	95,4	2 669	195	
0 - 6v	6 372	1 251	150	4	57	5	37	0	3 195	112	134	1 139	12 456	83,7	14 889	2 804	
7v	44	7	1	0	0	0	3	0	3	0	0	0	58	2,2	2 638	0	
Kaikki yht.	6 416	1 258	151	4	57	5	40	0	3 198	112	134	1 139	12 514	65,0	19 258	2 804	
Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella ikäryhmittäin																	
Lapsen ikä	KP-varhais- kasvatus	OP-varhais- kasvatus	KP-varhais- kasvatus	OP-varhais- kasvatus	KP-varhais- kasvatus	OP-varhais- kasvatus	KP-varhais- kasvatus	OP-varhais- kasvatus	KP-varhais- kasvatus	OP-varhais- kasvatus	Lapset	Lapset yhteensä	% väestöstä	Varhaiskasvatus-ikäinen väestö			
0 - 2v	1 351	44	81	0	19	0	6	0	854	8	54	2 911	60,7	4 799			
3 - 6v	5 021	1 207	69	4	38	5	31	0	2 341	104	80	9 545	94,6	10 090			
7 vuotta täyttäneet	44	7	1	0	0	0	3	0	3	0	0	58	2,2	2 638			
Eritystä tukea tarvitsevat sekä ympärivuorokautisessa ja ilta- ja lauantaivarhaiskasvatuksessa olevat lapset																	
	Kunnallinen päiväkoti	Kunnallinen perhepäivähoito		Kunnallinen varhaiskasvatus yht.		Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus		Palvelusetelillä hankittu varhaiskasvatus		Kunnan järjestämä varhaiskasvatus yht.							
Erityistä tukea tarvitsevat lapset Ymp.vrk ja ilta-lauantaivarhaiskasvatus	Lapset	Lapset		Lapset yhteensä		% varhaiskasvatuk- sessä olevista		Lapset		Lapset		Lapset yhteensä		% varhaiskasvatuk- sessä olevista			
	796	5		801		10,2		0		85		886		7,9			
	609	22		631		8,0		0		0		631		5,6			
Esiopetukseen osallistuvat vuonna 2012 syntyneet lapset (esiopetukseen oikeutettujen ikäluokka) 20.9.2018																	
Esiopetukseen osallistuvat yht. Esiopetukseen liittyvä varhaiskasvatus			Lapset		% 6-vuotiaiden ikäluokasta		% esiopetukseen osallistuneista										
			2 634		98,7												
			2 084		78,1		79,1										

¹Kerhotoiminnan lapset ovat olleet mukana vuodesta 2017 alkaen.

1C Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa ikäryhmittäin vuosina 2014–2018²

		HELSINKI			ESPOO			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU ¹			KUUSIKKO		
		Muutos (lkm) Muutos (%)			Muutos (lkm) Muutos (%)			Muutos (lkm) Muutos (%)			Muutos (lkm) Muutos (%)			Muutos (lkm) Muutos (%)			Muutos (lkm) Muutos (%)			Muutos (lkm) Muutos (%)		
10kk-6-vuotiaat	2014	27 361	1 123	4,3	15 930	383	2,5	11 587	31	0,3	7 427	142	1,9	9 661	507	5,5	10 901	56	0,5	82 867	2 242	2,8
	2015	28 028	667	2,4	16 329	399	2,5	11 763	176	1,5	7 713	286	3,9	9 784	123	1,3	11 116	215	2,0	84 733	1 866	2,3
	2016	29 155	1 127	4,0	16 541	212	1,3	11 837	74	0,6	7 772	59	0,8	10 078	294	3,0	10 791	-325	-2,9	86 174	1 441	1,7
	2017	31 180	2 025	6,9	17 235	694	4,2	12 516	679	5,7	8 213	441	5,7	10 900	822	8,2	12 363	1 572	14,6	92 407	6 233	7,2
	2018	31 624	444	1,4	17 397	162	0,9	12 772	256	2,0	8 411	198	2,4	11 273	373	3,4	12 456	93	0,8	93 933	1 526	1,7
% 10kk-6-vuotiaista	2014	70,4			70,4			70,3			71,8			69,5			65,7			69,8		
	2015	70,8			71,9			71,0			73,4			70,5			67,9			70,8		
	2016	72,6			72,6			71,2			73,5			72,1			67,7			71,8		
	2017	76,8			76,2			76,1			77,5			78,3			79,6			77,2		
	2018	78,0			77,6			77,8			80,1			81,4			83,7			79,2		
10kk-2-vuotiaat	2014	5 662	308	5,8	3 315	-45	-1,3	2 206	-73	-3,2	1 719	41	2,4	2 249	210	10,3	2 560	-12	-0,5	17 711	429	2,5
	2015	5 847	185	3,3	3 375	60	1,8	2 380	174	7,9	1 789	70	4,1	2 200	-49	-2,2	2 518	-42	-1,6	18 109	398	2,2
	2016	6 046	199	3,4	3 172	-203	-6,0	2 401	21	0,9	1 913	124	6,9	2 240	40	1,8	2 454	-64	-2,5	18 226	117	0,6
	2017	6 815	769	12,7	3 383	211	6,7	2 493	92	3,8	1 972	59	3,1	2 493	253	11,3	2 955	501	20,4	20 111	1 885	10,3
	2018	6 634	-181	-2,7	3 536	153	4,5	2 681	188	7,5	1 887	-85	-4,3	2 582	89	3,6	2 911	-44	-1,5	20 231	120	0,6
% 10kk-2-vuotiaista	2014	39,5			41,7			38,8			45,4			43,0			43,6			41,3		
	2015	40,2			43,1			40,7			45,8			43,8			44,6			42,3		
	2016	41,7			41,4			41,5			48,1			44,8			45,6			43,1		
	2017	47,0			45,5			44,3			51,0			51,1			58,0			48,6		
	2018	47,0			48,2			47,3			51,8			54,5			60,7			50,2		
3-6-vuotiaat	2014	21 699	815	3,9	12 615	428	3,5	9 381	104	1,1	5 708	101	1,8	7 412	297	4,2	8 341	68	0,8	65 156	1 813	2,9
	2015	22 181	482	2,2	12 954	339	2,7	9 383	2	0,0	5 924	216	3,8	7 584	172	2,3	8 598	257	3,1	66 624	1 468	2,3
	2016	23 109	928	4,2	13 369	415	3,2	9 436	53	0,6	5 859	-65	-1,1	7 838	254	3,3	8 337	-261	-3,0	67 948	1 324	2,0
	2017	24 365	1 256	5,4	13 852	483	3,6	10 023	587	6,2	6 241	382	6,5	8 407	569	7,3	9 408	1 071	12,8	72 296	4 348	6,4
	2018	24 990	625	2,6	13 861	9	0,1	10 091	68	0,7	6 524	283	4,5	8 691	284	3,4	9 545	137	1,5	73 702	1 406	1,9
% 3-6-vuotiaista	2014	88,5			86,1			86,8			87,1			85,5			77,9			85,8		
	2015	88,5			87,1			87,4			89,7			85,7			80,2			86,7		
	2016	90,0			88,3			87,1			88,8			87,4			78,9			87,4		
	2017	93,4			91,2			92,7			92,8			92,9			90,1			92,3		
	2018	94,5			91,9			93,8			95,2			95,4			94,6			94,1		

¹ Oulussa kuntaliitos 1.1.2013.

² Kerholapset mukana vuodesta 2017 alkaen.

JATKUU: 1C Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa ikäryhmittäin vuosina 2014–2018²

		HELSINKI	Muutos (lkm)	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (lkm)	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (lkm)	Muutos (%)	TURKU	Muutos (lkm)	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (lkm)	Muutos (%)	OULU¹	Muutos (lkm)	Muutos (%)	KUUSIKKO	Muutos (lkm)	Muutos (%)
7-vuotiaat	2014	66	-9		38	22		15	-5		5	3		38	12		16	6		178	29	19,5
	2015	66	0		28	-10		14	-1		7	2		21	-17		21	5		157	-21	-11,8
	2016	68	2		15	-13		19	5		7	0		30	9		25	4		164	7	4,5
	2017	41	-27		11	-4		6	-13		5	-2		1	-29		56	31		120	-44	-26,8
	2018	70	29		19	8		23	17		18	13		22	21		58	2		210	90	75,0
% 7-vuotiaista	2014	1,2			1,1			0,6			0,3			1,9			0,6			1,0		
	2015	1,1			0,8			0,5			0,4			1,0			0,8			0,8		
	2016	1,1			0,4			0,7			0,4			1,4			0,9			0,9		
	2017	0,6			0,3			0,2			0,3			0,0			2,1			0,6		
	2018	1,1			0,5			0,8			1,1			1,0			2,2			1,1		
Lapsia kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa yhteensä	2014	27 427	1 114	4,2	15 968	405	2,6	11 602	26	0,2	7 432	145	2,0	9 699	519	5,7	10 917	62	0,6	83 045	2 271	2,8
	2015	28 094	667	2,4	16 357	389	2,4	11 777	175	1,5	7 720	288	3,9	9 805	106	1,1	11 137	220	2,0	84 890	1 845	2,2
	2016	29 223	1 129	4,0	16 556	199	1,2	11 856	79	0,7	7 779	59	0,8	10 108	303	3,1	10 816	-321	-2,9	86 338	1 448	1,7
	2017	31 221	1 998	6,8	17 246	690	4,2	12 522	666	5,6	8 218	439	5,6	10 901	793	7,8	12 419	1 603	14,8	92 527	6 189	7,2
	2018	31 694	473	1,5	17 416	170	1,0	12 795	273	2,2	8 429	211	2,6	11 295	394	3,6	12 514	95	0,8	94 143	1 616	1,7
% varhaiskasvatusikäisistä	2014	70,6			70,6			70,4			71,9			69,8			65,8			69,9		
	2015	70,9			72,0			71,1			73,5			70,7			68,1			71,0		
	2016	72,7			72,6			71,3			73,6			72,4			67,8			71,9		
	2017	76,9			76,2			76,2			77,6			78,3			80,0			77,3		
	2018	78,2			77,7			77,9			80,3			81,6			84,0			79,4		
Lapsia kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa sekä kotihoidon tuella yhteensä	2014	36 352	1 426	4,1	21 290	684	3,3	15 609	104	0,7	9 562	146	1,6	12 968	170	1,3	14 852	-132	-0,9	110 633	2 398	2,2
	2015	36 870	518	1,4	21 194	-96	-0,5	15 606	-3	0,0	9 834	272	2,8	12 820	-148	-1,1	14 783	-69	-0,5	111 107	474	0,4
	2016	37 776	906	2,5	21 197	3	0,0	15 649	43	0,3	9 760	-74	-0,8	13 045	225	1,8	14 048	-735	-5,0	111 475	368	0,3
	2017	39 180	1 404	3,7	21 655	458	2,2	16 213	564	3,6	10 056	296	3,0	13 438	393	3,0	15 497	1 449	10,3	116 039	4 564	4,1
	2018	39 506	326	0,8	21 505	-150	-0,7	16 223	10	0,1	10 127	71	0,7	13 721	283	2,1	15 318	-179	-1,2	116 400	361	0,3
% kaikista 10kk-7-vuotiaista	2014	81,9			81,3			81,7			80,8			81,6			77,5			81,0		
	2015	80,9			80,4			81,1			81,4			80,3			77,7			80,4		
	2016	81,8			80,2			80,9			80,0			81,2			75,5			80,3		
	2017	83,5			81,8			84,4			81,9			83,3			85,4			83,4		
	2018	84,3			81,7			84,7			83,5			85,8			87,4			84,4		

¹ Oulussa kuntaliitos 1.1.2013.

² Kerholapset mukana vuodesta 2017 alkaen.

1D Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa järjestämissuodoittain vuosina 2014–2018 (Tilanne 31.12.)²

		HELSINKI			ESPOO			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU ¹			KUUSIKKO		
		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)	
KUNNALLINEN PÄIVÄKOTI																						
Lapset yhteensä	2014	22 910	1 008	4,6	10 775	420	4,1	9 963	14	0,1	5 254	3	0,1	8 147	472	6,1	7 520	-168	-2,2	64 569	1 749	2,8
	2015	23 373	463	2,0	11 137	362	3,4	9 952	-11	-0,1	5 296	42	0,8	8 205	58	0,7	7 356	-164	-2,2	65 319	750	1,2
	2016	24 379	1 006	4,3	11 775	638	5,7	9 976	24	0,2	5 162	-134	-2,5	8 500	295	3,6	7 137	-219	-3,0	66 929	1 610	2,5
	2017	25 080	701	2,9	12 120	345	2,9	9 909	-67	-0,7	5 246	84	1,6	8 576	76	0,9	7 153	16	0,2	68 084	1 155	1,7
	2018	25 614	534	2,1	12 407	287	2,4	10 148	239	2,4	5 298	52	1,0	8 667	91	1,1	7 674	521	7,3	69 808	1 724	2,5
Kunnallisessa päiväkodissa olevien 10kk-7-vuotiaiden osuus (%) kaikista 10kk-7-vuotiaista	2014	51,6			41,1			52,1			44,4			51,3			39,2			47,3		
	2015	51,3			42,2			51,7			43,9			51,4			38,6			47,2		
	2016	52,8			44,6			51,6			42,3			52,9			38,4			48,2		
	2017	53,5			45,8			51,6			42,7			53,2			39,4			48,9		
	2018	54,7			47,2			53,0			43,7			54,2			43,8			50,6		
Laskennallisten lasten lukumäärä	2014	27 006	1 122	4,3	13 108	458	3,6	11 855	81	0,7	6 368	-23	-0,4	9 844	654	7,1	8 762	-383	-4,2	76 943	1 909	2,5
	2015	27 993	987	3,7	13 615	507	3,9	11 902	47	0,4	6 271	-98	-1,5	9 885	41	0,4	8 604	-158	-1,8	78 270	1 327	1,7
	2016	29 308	1 315	4,7	14 107	492	3,6	11 708	-194	-1,6	6 164	-107	-1,7	10 078	193	2,0	8 826	222	2,6	80 191	1 921	2,5
	2017	30 349	1 041	3,6	14 447	339	2,4	11 682	-27	-0,2	6 321	157	2,5	10 301	223	2,2	8 700	-126	-1,4	81 799	1 608	2,0
	2018	31 435	1 086	3,6	15 036	589	4,1	12 352	670	5,7	6 297	-24	-0,4	10 429	128	1,2	9 404	703	8,1	84 952	3 153	3,9
Kunnallisessa päiväkodissa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2014	83,5			67,5			85,9			70,7			84,0			68,9			77,8		
	2015	83,2			68,1			84,5			68,6			83,7			66,1			76,9		
	2016	83,4			71,1			84,1			66,4			84,1			66,0			77,5		
	2017	80,3			70,3			79,1			63,8			78,7			57,6			73,6		
	2018	80,8			71,2			79,3			62,9			76,7			61,3			74,2		
0 - 2-vuotiaat	2014	4 408	230	5,5	2 146	18	0,8	1 693	-101	-5,6	968	-20	-2,0	1 734	203	13,3	1 526	-92	-5,7	12 475	238	1,9
	2015	4 529	121	2,7	2 235	89	4,1	1 744	51	3,0	938	-30	-3,1	1 674	-60	-3,5	1 405	-121	-7,9	12 525	50	0,4
	2016	4 732	203	4,5	2 195	-40	-1,8	1 789	45	2,6	973	35	3,7	1 689	15	0,9	1 419	14	1,0	12 797	272	2,2
	2017	4 897	165	3,5	2 138	-57	-2,6	1 708	-81	-4,5	1 005	32	3,3	1 682	-7	-0,4	1 377	-42	-3,0	12 807	10	0,1
	2018	4 888	-9	-0,2	2 256	118	5,5	1 868	160	9,4	933	-72	-7,2	1 699	17	1,0	1 395	18	1,3	13 039	232	1,8
0-2-vuotiaiden osuus (%) kunnallisten päiväkotien lapsista	2014	19,2			19,9			17,0			18,4			21,3			20,3			19,3		
	2015	19,4			20,1			17,5			17,7			20,4			19,1			19,2		
	2016	19,4			18,6			17,9			18,8			19,9			19,9			19,1		
	2017	19,5			17,6			17,2			19,2			19,6			19,3			18,8		
	2018	19,1			18,2			18,4			17,6			19,6			18,2			18,7		
3 - 7-vuotiaat	2014	18 502	778	4,4	8 629	402	4,9	8 270	115	1,4	4 286	23	0,5	6 413	269	4,4	5 994	-76	-1,3	52 094	1 511	3,0
	2015	18 844	342	1,8	8 902	273	3,2	8 208	-62	-0,7	4 358	72	1,7	6 531	118	1,8	5 951	-43	-0,7	52 794	700	1,3
	2016	19 647	803	4,3	9 580	678	7,6	8 187	-21	-0,3	4 189	-169	-3,9	6 811	280	4,3	5 718	-233	-3,9	54 132	1 338	2,5
	2017	20 183	536	2,7	9 982	402	4,2	8 201	14	0,2	4 241	52	1,2	6 894	83	1,2	5 776	58	1,0	55 277	1 145	2,1
	2018	20 726	543	2,7	10 151	169	1,7	8 280	79	1,0	4 365	124	2,9	6 968	74	1,1	6 279	503	8,7	56 769	1 492	2,7
Läsnäolopäivät kunnallisessa päiväkodissa	2014	3 737 967	48 138	1,3	1 798 566	34 272	1,9	1 692 037	8 995	0,5	842 927	-221	0,0	1 329 370	85 438	6,9	1 185 791	-25 621	-2,1	10 586 657	151 000	1,4
	2015	3 960 498	222 531	6,0	1 898 299	99 733	5,5	1 677 165	-14 872	-0,9	856 888	13 961	1,7	1 408 966	79 596	6,0	1 153 719	-32 071	-2,7	10 955 535	368 878	3,5
	2016	4 154 821	194 323	4,9	1 993 463	95 164	5,0	1 681 208	4 043	0,2	851 301	-5 587	-0,7	1 430 670	21 703	1,5	1 133 556	-20 163	-1,7	11 245 019	289 484	2,6
	2017	4 322 352	167 530	4,0	2 101 310	107 847	5,4	1 670 547	-10 661	-0,6	883 087	31 786	3,7	1 198 515	-232 155	-16,2	1 110 251	-23 305	-2,1	11 286 061	41 042	0,4
	2018	4 450 109	127 757	3,0	2 182 736	81 427	3,9	1 740 104	69 557	4,2	1 129 164	246 076	27,9	1 439 569	241 054	20,1	1 182 275	72 024	6,5	12 123 956	837 895	7,4

¹ Oulussa kuntaliitos 1.1.2013.

² Kerholapset mukana vuodesta 2017 alkaen.

JATKUU: 1D Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa järjestämismuodoittain vuosina 2014–2018 (Tilanne 31.12.)²

		HELSINKI			Muutos (lkm) Muutos (%)			ESPOO			Muutos (lkm) Muutos (%)			VANTAA			Muutos (lkm) Muutos (%)			TURKU			Muutos (lkm) Muutos (%)			TAMPERE			Muutos (lkm) Muutos (%)			OULU¹			Muutos (lkm) Muutos (%)			KUUSIKKO			Muutos (lkm) Muutos (%)		
KUNNALLINEN PERHEPÄIVÄHOITO																																											
Lapset yhteensä	2014	1 180	-38	-3,1	980	-80	-7,5	492	-58	-10,5	286	-44	-13,3	216	-29	-11,8	453	-96	-17,5	3 607	-345	-8,7																					
	2015	1 137	-43	-3,6	937	-43	-4,4	458	-34	-6,9	240	-46	-16,1	192	-24	-11,1	359	-94	-20,8	3 323	-284	-7,9																					
	2016	1 078	-59	-5,2	800	-137	-14,6	355	-103	-22,5	190	-50	-20,8	97	-95	-49,5	349	-10	-2,8	2 869	-454	-13,7																					
	2017	971	-107	-9,9	732	-68	-8,5	320	-35	-9,9	200	10	5,3	103	6	6,2	242	-107	-30,7	2 568	-301	-10,5																					
	2018	864	-107	-11,0	637	-95	-13,0	306	-14	-4,4	180	-20	-10,0	74	-29	-28,2	217	-25	-10,3	2 278	-290	-11,3																					
Perhepäivähoidossa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2014	4,3			6,1			4,2			3,8			2,2			4,1			4,3																							
	2015	4,0			5,7			3,9			3,1			2,0			3,2			3,9																							
	2016	3,7			4,8			3,0			2,4			1,0			3,2			3,3																							
	2017	3,1			4,2			2,6			2,4			0,9			1,9			2,8																							
	2018	2,7			3,7			2,4			2,1			0,7			1,7			2,4																							
Hoitajan kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa olevat lapset	2014	586	-37	-5,9	249	-17	-6,4	259	-31	-10,7	286	-44	-13,3	159	-24	-13,1	308	-82	-21,0	1 847	-235	-11,3																					
	2015	555	-31	-5,3	227	-22	-8,8	226	-33	-12,7	240	-46	-16,1	133	-26	-16,4	268	-40	-13,0	1 649	-198	-10,7																					
	2016	529	-26	-4,7	171	-56	-24,7	163	-63	-27,9	190	-50	-20,8	89	-44	-33,1	289	21	7,8	1 431	-218	-13,2																					
	2017	467	-62	-11,7	151	-20	-11,7	158	-5	-3,1	200	10	5,3	103	14	15,7	174	-115	-39,8	1 253	-178	-12,4																					
	2018	353	-114	-24,4	108	-43	-28,5	160	2	1,3	180	-20	-10,0	74	-29	-28,2	155	-19	-10,9	1 030	-223	-17,8																					
Hoitajan kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2014	2,1			1,6			2,2			3,8			1,6			2,8			2,2																							
	2015	2,0			1,4			1,9			3,1			1,4			2,4			1,9																							
	2016	1,8			1,0			1,4			2,4			0,9			2,7			1,7																							
	2017	1,5			0,9			1,3			2,4			0,9			1,4			1,4																							
	2018	1,1			0,6			1,3			2,1			0,7			1,2			1,1																							
Ryhmäperhepäivähoidossa olevat lapset³	2014	594	-1	-0,2	731	-63	-7,9	233	-27	-10,4	.	.	.	57	-5	-8,1	145	-14	-8,8	1 760	-110	-5,9																					
	2015	582	-12	-2,0	710	-21	-2,9	232	-1	-0,4	.	.	.	59	2	3,5	91	-54	-37,2	1 674	-86	-4,9																					
	2016	549	-33	-5,7	629	-81	-11,4	192	-40	-17,2	.	.	.	8	-51	-86,4	60	-31	-34,1	1 438	-236	-14,1																					
	2017	504	-45	-8,2	581	-48	-7,6	162	-30	-15,6	.	.	.	.	.	.	68	8	13,3	1 315	-123	-8,6																					
	2018	511	7	1,4	529	-52	-9,0	146	-16	-9,9	.	.	.	.	.	.	62	-6	-8,8	1 248	-67	-5,1																					
Ryhmäperhepäivähoidossa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2014	2,2			4,6			2,0			0,0			0,6			1,3			2,1																							
	2015	2,1			4,3			2,0			0,0			0,6			0,8			2,0																							
	2016	1,9			3,8			1,6			0,0			0,1			0,6			1,7																							
	2017	1,6			3,4			1,3			0,0			0,0			0,5			1,4																							
	2018	1,6			3,0			1,1			0,0			0,0			0,5			1,3																							

¹ Oulussa kuntaliitos 1.1.2013.

² Kerholapset mukana vuodesta 2017 alkaen.

³ Turussa ja Tampereella ei järjestetä kunnallista ryhmäperhepäivähoitoa.

JATKUU: 1D Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa järjestämismuodoittain vuosina 2014–2018 (Tilanne 31.12.)²

		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU ⁴		TAMPERE		OULU ¹		KUUSIKKO	
		Muutos (lk)	Muutos (%)	Muutos (lk)	Muutos (%)	Muutos (lk)	Muutos (%)	Muutos (lk)	Muutos (%)	Muutos (lk)	Muutos (%)	Muutos (lk)	Muutos (%)	Muutos (lk)	Muutos (%)
KUNNALLINEN KERHOTOIMINTA															
Kerhotoiminnassa olevat lapset ²	2013	1 133		291		593		538		540		1 727		4 822	4 821
	2014	1 226	93 8,2	265	-26 -8,9	800	207 34,9	537	-1 -0,2	648	108 20,0	1 781	54 3,1	5 257	435 9,0
	2015	1 300	74 6,0	409	144 54,3	715	-85 -10,6	531	-6 -1,1	636	-12 -1,9	1 768	-13 -0,7	5 359	102 1,9
	2016	1 236	-64 -4,9	577	168 41,1	794	79 11,0	489	-42 -7,9	637	1 0,2	1 828	60 3,4	5 561	202 3,8
	2017	1 176	-60 -4,9	518	-59 -10,2	741	-53 -6,7	133	-356 -72,8	552	-85 -13,3	1 539	-289 -15,8	4 659	-902 -16,2
	2018	901	-275 -23,4	483	-35 -6,8	516	-225 -30,4	128	-5 -3,8	461	-91 -16,5	1 139	-400 -26,0	3 628	-1 031 -22,1
Kerhotoiminnassa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2014	4,5		1,7		6,9		7,2		6,7		16,3		6,3	
	2015	4,6		2,5		6,1		6,9		6,5		15,9		6,3	
	2016	4,2		3,5		6,7		6,3		6,3		16,9		6,4	
	2017	3,8		3,0		5,9		1,6		5,1		12,4		5,0	
	2018	2,8		2,8		4,0		1,5		4,1		9,1		3,9	
KUNNALLINEN VARHAISKASVATUS YHTEENSÄ															
Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevat lapset yhteensä ²	2014	24 090	970 4,2	11 755	340 3,0	10 455	-44 -0,4	5 525	-56 -1,0	8 363	443 5,6	7 973	-264 -3,2	68 161	1 389 2,1
	2015	24 510	420 1,7	12 074	319 2,7	10 410	-45 -0,4	5 536	11 0,2	8 397	34 0,4	7 715	-258 -3,2	68 642	481 0,7
	2016	25 457	947 3,9	12 575	501 4,1	10 331	-79 -0,8	5 352	-184 -3,3	8 597	200 2,4	7 486	-229 -3,0	69 798	1 156 1,7
	2017	27 227	1 770 7,0	13 370	795 6,3	10 970	639 6,2	5 579	227 4,2	9 231	634 7,4	8 934	1 448 19,3	75 311	5 513 7,9
	2018	27 379	152 0,6	13 527	157 1,2	10 970	0 0,0	5 606	27 0,5	9 202	-29 -0,3	9 030	96 1,1	75 714	403 0,5
Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2014	87,8		73,6		90,1		74,3		86,2		73,0		82,1	
	2015	87,2		73,8		88,4		71,7		85,6		69,3		80,9	
	2016	87,1		76,0		87,1		68,8		85,1		69,2		80,8	
	2017	87,2		77,5		87,6		67,9		84,7		71,9		81,4	
	2018	86,4		77,7		85,7		66,5		81,5		72,2		80,4	

¹ Oulussa kuntaliitos 1.1.2013.

² Kerholapset mukana vuodesta 2017 alkaen.

⁴ Vuoden 2017 ja 2018 kerholasten lukumääriin eivät sisälly ohjattuun leikkipuistotoimintaan osallistuneet lapset.

JATKUU: 1D Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa järjestämismuodoittain vuosina 2014–2018 (Tilanne 31.12.)²

		HELSINKI			ESPOO			VANTAA ⁵			TURKU			TAMPERE			OULU ¹			KUUSIKKO		
			Muutos (lk)	Muutos (%)		Muutos (lk)	Muutos (%)		Muutos (lk)	Muutos (%)		Muutos (lk)	Muutos (%)		Muutos (lk)	Muutos (%)		Muutos (lk)	Muutos (%)		Muutos (lk)	Muutos (%)
Ostopalveluna hankitussa varhaiskasvatuksessa olevat lapset yhteensä ⁵	2014	451	-76	-14,4	2 154	-48	-2,2	294	-49	-14,3	23	-19	-45,2	315	-16	-4,8	21	17	425,0	3 258	-191	-5,5
	2015	491	40	8,9	2 092	-62	-2,9	262	-32	-10,9	31	8	34,8	298	-17	-5,4	23	2	9,5	3 197	-61	-1,9
	2016	520	29	5,9	1 698	-394	-18,8	157	-105	-40,1	38	7	22,6	282	-16	-5,4	26	3	13,0	2 721	-476	-14,9
	2017	543	23	4,4	1 341	-357	-21,0	54	-103	-65,6	28	-10	-26,3	248	-34	-12,1	28	2	7,7	2 242	-479	-17,6
	2018	649	106	19,5	1 236	-105	-7,8	35	-19	-35,1	31	3	10,7	334	86	34,7	40	12	42,9	2 325	83	3,7
Ostopalveluna hankitussa varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2014	1,6			13,5			2,5			0,3			3,2			0,2			3,9		
	2015	1,7			12,8			2,2			0,4			3,0			0,2			3,8		
	2016	1,8			10,3			1,3			0,5			2,8			0,2			3,2		
	2017	1,7			7,8			0,4			0,3			2,3			0,2			2,4		
	2018	2,0			7,1			0,3			0,4			3,0			0,3			2,5		
Yksityisen hoidon tuella tuetussa varhaiskasvatuksessa olevat lapset yhteensä	2014	2 886	220	8,3	2 059	113	5,8	627	-107	-14,6	508	-18	-3,4	745	-28	-3,6	311	-23	-6,9	7 136	157	2,2
	2015	3 093	207	7,2	2 191	132	6,4	606	-21	-3,3	442	-66	-13,0	781	36	4,8	284	-27	-8,7	7 397	261	3,7
	2016	3 246	153	4,9	2 283	92	4,2	429	-177	-29,2	395	-47	-10,6	666	-115	-14,7	253	-31	-10,9	7 272	-125	-1,7
	2017	3 451	205	6,3	2 535	252	11,0	403	-26	-6,1	341	-54	-13,7	675	9	1,4	191	-62	-24,5	7 596	324	4,5
	2018	3 666	215	6,2	2 653	118	4,7	373	-30	-7,4	315	-26	-7,6	607	-68	-10,1	134	-57	-29,8	7 748	152	2,0
Yksityisen hoidon tuella tuetussa varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2014	10,5			12,9			5,4			6,8			7,7			2,8			8,6		
	2015	11,0			13,4			5,1			5,7			8,0			2,6			8,7		
	2016	11,1			13,8			3,6			5,1			6,6			2,3			8,4		
	2017	11,1			14,7			3,2			4,1			6,2			1,5			8,2		
	2018	11,6			15,2			2,9			3,7			5,4			1,1			8,2		
Palvelusetelillä järjestetyssä varhaiskasvatuksessa olevat lapset yhteensä	2014	.			.			.	.	.	1 361	223	19,6	276	120	76,9	2 612	332	14,6	4 249	675	18,9
	2015	.			.			499	.	.	1 711	350	25,7	329	53	19,2	3 115	503	19,3	5 654	1 405	33,1
	2016	.			.			939	440	88,2	1 994	283	16,5	563	234	71,1	3 072	-43	-1,4	6 568	914	16,2
	2017	.			.			1 095	156	16,6	2 270	276	13,8	747	184	32,7	3 266	194	6,3	7 378	810	12,3
	2018	.			.			1 417	322	29,4	2 477	207	9,1	1 152	405	54,2	3 310	44	1,3	8 356	978	13,3
Palvelusetelillä järjestetyssä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2014	.			.			.			18,3			.			23,9			5,1		
	2015	.			.			.			22,2			3,4			28,0			6,7		
	2016	.			.			7,9			25,6			5,6			28,4			7,6		
	2017	.			.			8,7			27,6			6,9			26,3			8,0		
	2018	.			.			11,1			29,4			10,2			26,5			8,9		
KUNNAN JÄRJESTÄMÄ JA TUKEVA VARHAISKASVATUS YHTEENSÄ																						
Kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevat lapset yhteensä ²	2014	27 427	1 114	4,2	15 968	405	2,6	11 602	26	0,2	7 432	145	2,0	9 699	519	5,7	10 917	62	0,6	83 045	2 271	2,8
	2015	28 094	667	2,4	16 357	389	2,4	11 777	175	1,5	7 720	288	3,9	9 805	106	1,1	11 137	220	2,0	84 890	1 845	2,2
	2016	29 223	1 129	4,0	16 556	199	1,2	11 856	79	0,7	7 779	59	0,8	10 108	303	3,1	10 816	-321	-2,9	86 338	1 448	1,7
	2017	31 221	1 998	6,8	17 246	690	4,2	12 522	666	5,6	8 218	439	5,6	10 901	793	7,8	12 419	1 603	14,8	92 527	6 189	7,2
	2018	31 694	473	1,5	17 416	170	1,0	12 795	273	2,2	8 429	211	2,6	11 295	394	3,6	12 514	95	0,8	94 143	1 616	1,7

¹ Oulussa kuntaliitos 1.1.2013.

² Kerholapset mukana vuodesta 2017 alkaen.

⁵ Sopimuksiin perustuva ostopalvelu päättyi Vantaalla 31.7.2016.

1E Lapset kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa varhaiskasvatusajan ja tuen tarpeen mukaan vuosina 2014–2018 (Tilanne 31.12.)²

Varhaiskasvatukseen 20 tuntia viikossa osallistuvat lapset (Vantaa ja Oulu vuosina 2016- 2018) on sijoitettu koko- tai osapäiväiseen varhaiskasvatukseen sen mukaan, miten tuntimäärä on sovittu jaettavaksi viikolle. Osaviikkoiset kokopäiväiset 20 tunnin lapset luetaan kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa oleviin lapsiin ja 4 tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa olevat 20-tuntiset lapset luetaan osapäiväisiin lapsiin.

		HELSINKI			ESPOO			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU ¹			KUUSIKKO		
		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)	
KUNNAN JÄRJESTÄMÄ KOKOPÄIVÄINEN JA OSAPÄIVÄINEN VARHAISKASVATUS																						
Kokopäiväinen varhaiskasvatus	2014	23 393	698	3,1	12 911	197	1,5	10 263	31	0,3	6 478	163	2,6	8 455	484	6,1	9 763	32	0,3	71 263	1 605	2,3
	2015	23 787	394	1,7	13 195	284	2,2	10 470	207	2,0	6 854	376	5,8	8 552	97	1,1	9 977	214	2,2	72 835	1 572	2,2
	2016	24 514	727	3,1	13 364	169	1,3	9 707	-763	-7,3	6 949	95	1,4	8 738	186	2,2	9 254	-723	-7,2	72 526	-309	-0,4
	2017	25 147	633	2,6	13 596	232	1,7	9 731	24	0,2	7 224	275	4,0	9 136	398	4,6	8 803	-451	-4,9	73 637	1 111	1,5
	2018	25 699	552	2,2	13 754	158	1,2	10 733	1 002	10,3	7 557	333	4,6	9 694	558	6,1	9 862	1 059	12,0	77 299	3 662	5,0
Osuus (%) kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2014	95,3			92,8			93,5			93,8			94,4			92,1			93,9		
	2015	95,1			93,1			93,7			94,2			94,8			91,9			94,0		
	2016	94,4			93,6			84,9			94,1			92,5			87,4			91,7		
	2017	94,6			92,4			85,5			93,3			89,3			82,4			90,5		
	2018	91,7			93,2			86,4			93,2			90,7			79,7			89,5		
Osapäiväinen varhaiskasvatus	2014	1 148	196	20,6	998	95	10,5	712	102	16,7	431	-15	-3,4	499	63	14,4	843	53	6,7	4 631	494	11,9
	2015	1 214	66	5,7	971	-27	-2,7	701	-11	-1,5	424	-7	-1,6	472	-27	-5,4	876	33	3,9	4 658	27	0,6
	2016	1 463	249	20,5	909	-62	-6,4	1 720	1 019	145,4	435	11	2,6	704	232	49,2	1 330	454	51,8	6 561	1 903	40,9
	2017	1 447	-16	-1,1	597	-312	-34,3	1 647	-73	-4,2	520	85	19,5	538	-166	-23,6	1 886	556	41,8	6 635	74	1,1
	2018	1 428	-19	-1,3	526	-71	-11,9	1 173	-474	-28,8	426	-94	-18,1	533	-5	-0,9	1 379	-507	-26,9	5 465	-1 170	-17,6
Osuus (%) kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2014	4,7			7,2			6,5			6,2			5,6			7,9			6,1		
	2015	4,9			6,9			6,3			5,8			5,2			8,1			6,0		
	2016	5,6			6,4			15,1			5,9			7,5			12,6			8,3		
	2017	5,4			4,1			14,5			6,7			5,3			17,6			8,2		
	2018	5,1			3,6			9,4			5,3			5,0			11,1			6,3		
KUNNAN JÄRJESTÄMÄ ILTA-, LAUANTAI- JA YMPÄRIVUOROKAUTINEN VARHAISKASVATUS																						
Lapset ilta-, lauantai- ja ympärivuorokautisessa varhaiskasvatuksessa yhteensä	2014	615	-13	-2,1	383	35	10,1	476	9	1,9	333	-41	-11,0	329	37	12,7	411	-46	-10,1	2 547	-19	-0,7
	2015	592	-23	-3,7	315	-68	-17,8	471	-5	-1,1	337	4	1,2	321	-8	-2,4	470	59	14,4	2 506	-41	-1,6
	2016	630	38	6,4	344	29	9,2	483	12	2,5	406	69	20,5	328	7	2,2	492	22	4,7	2 683	177	7,1
	2017	644	14	2,2	361	17	4,9	450	-33	-6,8	551	145	35,7	330	2	0,6	471	-21	-4,3	2 807	124	4,6
	2018	624	-20	-3,1	347	-14	-3,9	432	-18	-4,0	579	28	5,1	305	-25	-7,6	631	160	34,0	2 918	111	4,0
Osuus (%) kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2014	2,5			2,8			4,3			4,8			3,7			3,9			3,4		
	2015	2,4			2,2			4,2			4,6			3,6			4,3			3,2		
	2016	2,4			2,4			4,2			5,5			3,5			4,6			3,4		
	2017	2,4			2,5			4,0			7,1			3,2			4,4			3,5		
	2018	2,2			2,4			3,5			7,1			2,9			5,1			3,4		

¹ Oulussa kuntaliitos 1.1.2013.

² Kerholapset mukana vuodesta 2017 alkaen.

JATKUU: 1E Lapset kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa varhaiskasvatusajan ja tuen tarpeen mukaan vuosina 2014–2018 (Tilanne 31.12.)²

		HELSINKI			Muutos (lkm) Muutos (%)			ESPOO			Muutos (lkm) Muutos (%)			VANTAA			Muutos (lkm) Muutos (%)			TURKU			Muutos (lkm) Muutos (%)			TAMPERE			Muutos (lkm) Muutos (%)			OULU ¹			Muutos (lkm) Muutos (%)			KUUSIKKO			Muutos (lkm) Muutos (%)		
TUKEA TARVITSEVAT LAPSET KUNNALLISESSA JA KUNNAN JÄRJESTÄMÄSSÄ VARHAISKASVATUKSESSA																																											
Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevat lapset yhteensä	2014	1 227	27	2,3	936	52	5,9	885	171	23,9	559	-8	-1,4	586	33	6,0	469	-125	-21,0	4 662	150	3,3																					
	2015	1 652	425	34,6	1 006	70	7,5	893	8	0,9	421	-138	-24,7	595	9	1,5	587	118	25,2	5 154	492	10,6																					
	2016	1 920	268	16,2	997	-9	-0,9	964	71	8,0	438	17	4,0	585	-10	-1,7	630	43	7,3	5 534	380	7,4																					
	2017	2 108	188	9,8	966	-31	-3,1	1 059	95	9,9	480	42	9,6	639	54	9,2	656	26	4,1	5 908	374	6,8																					
	2018	2 619	511	24,2	1 161	195	20,2	1 140	81	7,6	415	-65	-13,5	644	5	0,8	801	145	22,1	6 780	872	14,8																					
Osuus (%) kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2014	5,1			8,0			8,5			10,1			7,0			5,9			6,8																							
	2015	6,7			8,3			8,6			7,6			7,1			7,6			7,5																							
	2016	7,5			7,9			9,3			8,2			6,8			8,4			7,9																							
	2017	7,7			7,2			9,7			8,6			6,9			7,3			7,8																							
	2018	9,6			8,6			10,4			7,4			7,0			8,9			9,0																							
Kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa olevat lapset yhteensä	2014	1 237	24	2,0	963	31	3,3	887	170	23,7	577	5	0,9	599	32	5,6	469	-125	-21,0	4 732	137	3,0																					
	2015	1 663	426	34,4	1 043	80	8,3	897	10	1,1	427	-150	-26,0	595	-4	-0,7	611	142	30,3	5 236	504	10,7																					
	2016	1 920	257	15,5	1 029	-14	-1,3	964	67	7,5	459	32	7,5	594	-1	-0,2	661	50	8,2	5 627	391	7,5																					
	2017	2 108	188	9,8	994	-35	-3,4	1 059	95	9,9	503	44	9,6	644	50	8,4	701	40	6,1	6 009	382	6,8																					
	2018	2 619	511	24,2	1 197	203	20,4	1 140	81	7,6	425	-78	-15,5	660	16	2,5	886	185	26,4	6 927	918	15,3																					
Osuus (%) kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2014	5,0			6,9			8,1			8,4			6,7			4,4			6,2																							
	2015	6,7			7,4			8,0			5,9			6,6			5,6			6,8																							
	2016	7,4			7,2			8,4			6,2			6,3			6,2			7,1																							
	2017	7,9			6,8			9,3			6,5			6,3			6,6			7,4																							
	2018	9,3			8,1			9,2			5,2			6,2			7,2			8,0																							

¹ Oulussa kuntaliitos 1.1.2013.

² Kerholapset mukana vuodesta 2017 alkaen.

1F Lapset kotihoidon tuella vuosina 2014–2018 (Tilanne 31.12.)

		HELSINKI			ESPOO			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU ¹			KUUSIKKO		
		Muutos (lkm) Muutos (%)			Muutos (lkm) Muutos (%)			Muutos (lkm) Muutos (%)			Muutos (lkm) Muutos (%)			Muutos (lkm) Muutos (%)			Muutos (lkm) Muutos (%)			Muutos (lkm) Muutos (%)		
10kk - 6-vuotiaat	2014	8 925	312	3,6	5 322	279	5,5	4 007	78	2,0	2 130	1	0,0	3 269	-349	-9,6	3 935	-194	-4,7	27 588	127	0,5
	2015	8 776	-149	-1,7	4 837	-485	-9,1	3 829	-178	-4,4	2 114	-16	-0,8	3 015	-254	-7,8	3 646	-289	-7,3	26 217	-1 371	-5,0
	2016	8 553	-223	-2,5	4 641	-196	-4,1	3 793	-36	-0,9	1 981	-133	-6,3	2 937	-78	-2,6	3 232	-414	-11,4	25 137	-1 080	-4,1
	2017	7 959	-594	-6,9	4 409	-232	-5,0	3 691	-102	-2,7	1 838	-143	-7,2	2 537	-400	-13,6	3 078	-154	-4,8	23 512	-1 625	-6,5
	2018	7 812	-147	-1,8	4 089	-320	-7,3	3 411	-280	-7,6	1 698	-140	-7,6	2 426	-111	-4,4	2 804	-274	-8,9	22 240	-1 272	-5,4
Osuus (%) kaikista 10kk - 6-vuotiaista	2014	23,0			23,5			24,3			20,6			23,5			23,7			23,2		
	2015	22,2			21,3			23,1			20,1			21,7			22,3			21,9		
	2016	21,3			20,4			22,8			18,7			21,0			20,3			20,9		
	2017	19,6			19,5			22,4			17,3			18,2			19,8			19,6		
	2018	19,3			18,2			20,8			16,2			17,5			18,8			18,7		
10kk - 1-vuotiaat	2014	5 590	223	4,2	2 930	8	0,3	2 225	8	0,4	1 278	53	4,3	1 844	-175	-8,7	2 007	-99	-4,7	15 874	18	0,1
	2015	5 569	-21	-0,4	2 791	-139	-4,7	2 203	-22	-1,0	1 280	2	0,2	1 705	-139	-7,5	1 859	-148	-7,4	15 407	-467	-2,9
	2016	5 518	-51	-0,9	2 684	-107	-3,8	2 147	-56	-2,5	1 182	-98	-7,7	1 713	8	0,5	1 648	-211	-11,4	14 892	-515	-3,3
	2017	5 228	-290	-5,3	2 684	0	0,0	2 098	-49	-2,3	1 125	-57	-4,8	1 517	-196	-11,4	1 480	-168	-10,2	14 132	-760	-5,1
	2018	5 250	22	0,4	2 518	-166	-6,2	2 153	55	2,6	1 083	-42	-3,7	1 519	2	0,1	1 439	-41	-2,8	13 962	-170	-1,2
Osuus (%) kaikista 10kk - 1-vuotiaista	2014	71,3			68,7			72,2			61,9			66,0			64,6			68,5		
	2015	70,8			67,5			70,4			58,4			62,3			61,6			66,8		
	2016	70,2			67,5			70,7			54,7			63,2			58,3			66,0		
	2017	67,1			67,7			69,4			55,5			58,3			55,2			64,0		
	2018	70,0			66,1			70,8			55,7			60,6			57,7			65,6		
2-vuotiaat	2014	2 012	8	0,4	1 179	156	15,2	874	34	4,0	459	-14	-3,0	699	-70	-9,1	826	-41	-4,7	6 049	73	1,2
	2015	1 980	-32	-1,6	1 038	-141	-12,0	814	-60	-6,9	478	19	4,1	632	-67	-9,6	766	-60	-7,3	5 708	-341	-5,6
	2016	1 915	-65	-3,3	995	-43	-4,1	831	17	2,1	464	-14	-2,9	611	-21	-3,3	679	-87	-11,4	5 495	-213	-3,7
	2017	1 773	-142	-7,4	940	-55	-5,5	791	-40	-4,8	420	-44	-9,5	553	-58	-9,5	605	-74	-10,9	5 082	-413	-7,5
	2018	1 696	-77	-4,3	880	-60	-6,4	691	-100	-12,6	379	-41	-9,8	494	-59	-10,7	533	-72	-11,9	4 673	-409	-8,0
Osuus (%) kaikista 2-vuotiaista	2014	31,0			32,0			33,5			27,6			31,4			29,9			31,1		
	2015	29,7			28,1			30,0			28,4			26,4			29,2			28,9		
	2016	28,8			27,0			30,2			27,6			26,9			26,5			28,1		
	2017	26,4			27,1			30,3			23,6			24,4			25,1			26,4		
	2018	25,7			25,0			26,4			21,4			21,9			23,1			24,5		

¹ Oulussa kuntaliitos 1.1.2013.

JATKUU: 1F Lapset kotihoidon tuella vuosina 2014–2018 (Tilanne 31.12.)

		HELSINKI			ESPOO			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU ¹			KUUSIKKO		
		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)	
10kk - 2-vuotiaat	2014	7 602	231	3,1	4 109	164	4,2	3 099	42	1,4	1 737	39	2,3	2 543	-245	-8,8	2 833	-140	-4,7	21 923	91	0,4
	2015	7 549	-53	-0,7	3 829	-280	-6,8	3 017	-82	-2,6	1 758	21	1,2	2 337	-206	-8,1	2 625	-208	-7,3	21 115	-808	-3,7
	2016	7 433	-116	-1,5	3 679	-150	-3,9	2 978	-39	-1,3	1 646	-112	-6,4	2 324	-13	-0,6	2 327	-298	-11,4	20 387	-728	-3,4
	2017	7 001	-432	-5,8	3 624	-55	-1,5	2 889	-89	-3,0	1 545	-101	-6,1	2 070	-254	-10,9	2 085	-242	-10,4	19 214	-1 173	-5,8
	2018	6 946	-55	-0,8	3 398	-226	-6,2	2 844	-45	-1,6	1 462	-83	-5,4	2 013	-57	-2,8	1 972	-113	-5,4	18 635	-579	-3,0
Osuus (%) kaikista 10kk - 2-vuotiaista	2014	53,0			51,6			54,5			45,8			48,6			48,2			51,1		
	2015	51,9			48,9			51,6			45,0			46,5			46,5			49,4		
	2016	51,2			48,0			51,4			41,4			46,4			43,2			48,2		
	2017	48,3			48,7			51,3			39,9			42,4			40,9			46,4		
	2018	49,2			46,4			50,2			40,1			42,5			41,1			46,3		
3 - 6-vuotiaat	2014	1 323	81	6,5	1 213	115	10,5	908	36	4,1	393	-38	-8,8	726	-104	-12,5	1 102	-54	-4,7	5 665	36	0,6
	2015	1 227	-96	-7,3	1 008	-205	-16,9	812	-96	-10,6	356	-37	-9,4	678	-48	-6,6	1 021	-81	-7,4	5 102	-563	-9,9
	2016	1 120	-107	-8,7	962	-46	-4,6	815	3	0,4	335	-21	-5,9	613	-65	-9,6	905	-116	-11,4	4 750	-352	-6,9
	2017	958	-162	-14,5	785	-177	-18,4	802	-13	-1,6	293	-42	-12,5	467	-146	-23,8	993	88	9,7	4 298	-452	-9,5
	2018	866	-92	-9,6	691	-94	-12,0	567	-235	-29,3	236	-57	-19,5	413	-54	-11,6	832	-161	-16,2	3 605	-693	-16,1
Osuus (%) kaikista 3 - 6-vuotiaista	2014	5,4			8,3			8,4			6,0			8,4			10,3			7,5		
	2015	4,9			6,8			7,6			5,4			7,7			9,5			6,6		
	2016	4,4			6,4			7,5			5,1			6,8			8,6			6,1		
	2017	3,7			5,2			7,4			4,4			5,2			9,5			5,5		
	2018	3,3			4,6			5,3			3,4			4,5			8,2			4,6		
3 - 6-vuotiaiden osuus (%) kaikista kotihoidon tukea saaneista lapsista	2014	14,8			22,8			22,7			18,5			22,2			28,0			20,5		
	2015	14,0			20,8			21,2			16,8			22,5			28,0			19,5		
	2016	13,1			20,7			21,5			16,9			20,9			28,0			18,9		
	2017	12,0			17,8			21,7			15,9			18,4			32,3			18,3		
	2018	11,1			16,9			16,6			13,9			17,0			29,7			16,2		

¹ Oulussa kuntaliitos 1.1.2013.

2A/1 Varhaiskasvatuksen ja kotihoidon tuen kustannukset vuonna 2018

KOKONAISKUSTANNUKSET (€) VUONNA 2018	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU ²	TAMPERE ²	OULU	KUUSIKKO
Kustannukset yhteensä ilman vyörytyksiä	400 382 388	225 494 883	157 098 252	102 082 357	123 817 090	130 396 010	1 139 270 980
Tulot asiakasmaksuista yhteensä	37 963 912	23 046 975	14 954 015	5 701 841	11 394 798	8 775 956	101 837 497
KUNNAN ITSETUOTTAMA VARHAISKASVATUS							
KUNNAN ITSE TUOTTAMA VARHAISKASVATUS YHTEENSÄ	317 591 886	167 424 769	125 413 152	68 555 614	96 278 254	92 288 290	867 551 965
KUNNALLISET PÄIVÄKODIT							
Kustannukset ilman vyörytyksiä yhteensä	304 780 429	156 962 608	121 318 248	66 345 410	95 465 857	88 934 833	833 807 385
Henkilöstökustannukset	205 201 074	98 263 899	80 483 527	48 844 819	61 356 271	58 286 308	552 435 897
Tilakustannukset	52 978 417	30 174 071	22 744 912	10 076 090	14 838 743	15 334 979	146 147 211
Tukipalveluiden kustannukset	37 546 691	21 263 391	14 648 680	5 034 055	14 184 299	9 995 583	102 672 699
Muut kustannukset	4 592 805	2 830 853	2 161 290	966 815	2 184 100	2 324 932	15 060 795
Varhaiskasvatuksen yhteiset menot ¹	4 461 442	4 430 394	1 279 839	1 423 632	2 902 444	2 993 031	17 490 782
<i>Tulot asiakasmaksuista</i>	35 872 388	20 529 158	13 825 534	5 429 554	10 823 705	8 441 510	94 921 850
KUNNALLINEN PERHEPÄIVÄHOITO YHTEENSÄ							
Kustannukset ilman vyörytyksiä yhteensä	12 811 457	10 462 161	4 094 904	2 210 203	812 397	3 353 457	33 744 580
Henkilöstökustannukset	10 410 197	8 094 854	3 306 459	1 943 751	712 768	2 806 538	27 274 567
Tilakustannukset	1 063 777	931 628	273 191	48 054	0	25 196	2 341 847
Tukipalveluiden kustannukset	791 662	737 343	265 548	327	0	76 658	1 871 538
Muut kustannukset	355 179	301 787	151 250	161 975	74 062	316 669	1 360 923
Varhaiskasvatuksen yhteiset menot ¹	190 641	396 549	98 456	56 097	25 567	128 396	895 706
<i>Tulot asiakasmaksuista</i>	1 532 789	1 277 820	540 845	263 914	143 952	259 926	4 019 246
HOITAJAN KOTONA TAPAHTUVA PERHEPÄIVÄHOITO							
Kustannukset ilman vyörytyksiä yhteensä	6 020 757	1 602 035	1 882 260	2 210 203	812 397	2 614 203	15 141 856
Henkilöstökustannukset	5 516 964	1 314 314	1 683 213	1 943 751	712 768	2 217 003	13 388 014
Tilakustannukset	81 394	1 758	0	48 054	0	0	131 206
Tukipalveluiden kustannukset	46 999	480	0	327	0	2 642	50 449
Muut kustannukset	279 935	160 796	132 604	161 975	74 062	294 769	1 104 140
Varhaiskasvatuksen yhteiset menot ¹	95 465	124 686	66 443	56 097	25 567	99 789	468 047
<i>Tulot asiakasmaksuista</i>	583 574	293 995	327 641	263 914	143 952	202 015	1 815 090
RYHMÄPERHEPÄIVÄHOITO²							
Kustannukset ilman vyörytyksiä yhteensä	6 790 700	8 860 126	2 212 644	0	0	739 254	18 602 724
Henkilöstökustannukset	4 893 232	6 780 539	1 623 246	0	0	589 535	13 886 553
Tilakustannukset	982 384	929 870	273 191	0	0	25 196	2 210 641
Tukipalveluiden kustannukset	744 663	736 862	265 548	0	0	74 015	1 821 089
Muut kustannukset	75 244	140 991	18 647	0	0	21 900	256 782
Varhaiskasvatuksen yhteiset menot ¹	95 177	271 862	32 013	0	0	28 607	427 659
<i>Tulot asiakasmaksuista</i>	949 215	983 825	213 204	0	0	57 912	2 204 156
OSTOPALVELUNA HANKITTU VARHAISKASVATUS							
Kustannukset ilman vyörytyksiä yhteensä	8 278 127	14 575 315	1 796 014	545 562	3 612 540	473 254	29 280 812
<i>Tulot asiakasmaksuista</i>	558 734	1 239 997	587 636	8 372	427 141	74 520	2 896 400
PALVELUSETELIILLÄ JÄRJESTETTY VARHAISKASVATUS							
Palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus yhteensä	0	0	9 493 597	22 681 631	9 271 821	25 323 247	66 770 295
YKSITYISEN HOIDON TUKEA							
Kustannukset ilman vyörytyksiä yhteensä	25 039 950	20 905 686	2 508 579	2 146 973	3 684 288	807 001	55 092 476
LASTEN KOTIHOIDON TUKEA							
Kustannukset ilman vyörytyksiä yhteensä	49 472 425	22 589 113	17 886 910	8 152 578	10 970 188	11 504 218	120 575 432

¹ Sisältää ICT-kustannukset Helsingin, Espoon, Turun, Tampereen ja Oulun osalta. Vantaalla ICT-kustannukset kohdistetaan koko kaupungin tietohallintoon, eivätkä ne tästä syystä ole mukana varhaiskasvatuksen kustannuksissa.

² Turussa ja Tampereella ei järjestetä kunnallista ryhmäperhepäivähoitoa.

2A/2 Varhaiskasvatuksen ja kotihoidon tuen kustannusten osuudet kokonaiskustannuksista vuonna 2018

KOKONAISKUSTANNUKSET VUONNA 2018	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
josta kunnalliset päiväkodit	76,1	69,6	77,2	65,0	77,1	68,2	73,2
josta kunnallinen perhepäivähoito	3,2	4,6	2,6	2,2	0,7	2,6	3,0
josta palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus	0,0	0,0	6,0	22,2	7,5	19,4	5,9
josta ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	2,1	6,5	1,1	0,5	2,9	0,4	2,6
josta yksityisen hoidon tuki	6,3	9,3	1,6	2,1	3,0	0,6	4,8
josta kotihoidon tuki	12,4	10,0	11,4	8,0	8,9	8,8	10,6
TULOT ASIAKASMAKSUISTA YHTEENSÄ (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
josta kunnalliset päiväkodit	94,5	89,1	92,5	95,2	95,0	96,2	93,2
josta kunnallinen perhepäivähoito	4,0	5,5	3,6	4,6	1,3	3,0	3,9
josta ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	1,5	5,4	3,9	0,1	3,7	0,8	2,8
KUNNAN ITSE TUOTTAMA VARHAISKASVATUS							
KUNNALLISET PÄIVÄKODIT YHTEENSÄ (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
josta henkilöstökustannukset	67,3	62,6	66,3	73,6	64,3	65,5	66,3
josta tilakustannukset	17,4	19,2	18,7	15,2	15,5	17,2	17,5
josta tukipalveluiden kustannukset	12,3	13,5	12,1	7,6	14,9	11,2	12,3
josta muut kustannukset	1,5	1,8	1,8	1,5	2,3	2,6	1,8
josta varhaiskasvatuksen yhteiset menot	1,5	2,8	1,1	2,1	3,0	3,4	2,1
Asiakasmaksutulojen osuus kokonaiskustannuksista (%)	11,8	13,1	11,4	8,2	11,3	9,5	11,4
KUNNALLINEN PERHEPÄIVÄHOITO YHTEENSÄ (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
josta henkilöstökustannukset	81,3	77,4	80,7	87,9	87,7	83,7	80,8
josta tilakustannukset	8,3	8,9	6,7	2,2	0,0	0,8	6,9
josta tukipalveluiden kustannukset	6,2	7,0	6,5	0,0	0,0	2,3	5,5
josta muut kustannukset	2,8	2,9	3,7	7,3	9,1	9,4	4,0
josta varhaiskasvatuksen yhteiset menot	1,5	3,8	2,4	2,5	3,1	3,8	2,7
Asiakasmaksutulojen osuus kokonaiskustannuksista (%)	12,0	12,2	13,2	11,9	17,7	7,8	11,9
HOITAJAN KOTONA TAPAHTUVA PERHEPÄIVÄHOITO YHTEENSÄ	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
josta henkilöstökustannukset	91,6	82,0	89,4	87,9	87,7	84,8	88,4
josta tilakustannukset	1,4	0,1	0,0	2,2	0,0	0,0	0,9
josta tukipalveluiden kustannukset	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3
josta muut kustannukset	4,6	10,0	7,0	7,3	9,1	11,3	7,3
josta varhaiskasvatuksen yhteiset menot	1,6	7,8	3,5	2,5	3,1	3,8	3,1
Asiakasmaksutulojen osuus kokonaiskustannuksista (%)	9,7	18,4	17,4	11,9	17,7	7,7	12,0
RYHMÄPERHEPÄIVÄHOITO YHTEENSÄ	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0	100,0	100,0
josta henkilöstökustannukset	72,1	76,5	73,4	0,0	0,0	79,7	74,6
josta tilakustannukset	14,5	10,5	12,3	0,0	0,0	3,4	11,9
josta tukipalveluiden kustannukset	11,0	8,3	12,0	0,0	0,0	10,0	9,8
josta muut kustannukset	1,1	1,6	0,8	0,0	0,0	3,0	1,4
josta varhaiskasvatuksen yhteiset menot	1,4	3,1	1,4	0,0	0,0	3,9	2,3
Asiakasmaksutulojen osuus kokonaiskustannuksista (%)	14,0	11,1	9,6	0,0	0,0	7,8	11,8
OSTOPALVELUNA HANKITTU VARHAISKASVATUS							
Asiakasmaksutulojen osuus kokonaiskustannuksista (%)	6,7	8,5	32,7	1,5	11,8	15,7	9,9

2B Varhaiskasvatuksen ja kotihoidon tuen kustannusten tarkastelua vuosina 2018 ja 2017. Vuoden 2017 kustannukset on deflatoitu.¹

	HELSINKI			ESPOO			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU			KUUSIKKO		
	2017 ¹	2018	Muutos %	2017 ¹	2018	Muutos %	2017 ¹	2018	Muutos %	2017 ¹	2018	Muutos %	2017 ¹	2018	Muutos %	2017 ¹	2018	Muutos %	2017 ¹	2018	Muutos %
Kunnan järjestämä ja tukema varhaiskasvatus yhteensä	338 327 609	350 909 963	3,7	197 750 263	202 905 770	2,6	130 223 977	139 211 342	6,9	90 788 283	93 929 779	3,5	110 223 101	112 846 902	2,4	114 929 828	118 891 792	3,4	982 243 060	1 018 695 548	3,7
Kunnan järjestämä varhaiskasvatus yhteensä	314 608 775	325 870 013	3,6	178 485 494	182 000 084	2,0	127 511 272	136 702 763	7,2	88 350 997	91 782 806	3,9	106 374 986	109 162 614	2,6	113 808 750	118 084 791	3,8	929 140 274	963 603 072	3,7
Kunnallinen varhaiskasvatus yhteensä	306 935 850	317 591 886	3,5	162 000 381	167 424 769	3,3	117 511 633	125 413 152	6,7	68 071 544	68 555 614	0,7	97 715 933	96 278 254	-1,5	90 025 908	92 288 290	2,5	842 261 249	867 551 965	3,0
Kunnallinen päiväkot ²	293 558 133	304 780 429	3,8	150 543 196	156 962 608	4,3	113 182 735	121 318 248	7,2	65 666 790	66 345 410	1,0	96 745 475	95 465 857	-1,3	85 980 175	88 934 833	3,4	805 676 505	833 807 385	3,5
Kunnallinen perhepäivähoito ²	13 377 717	12 811 457	-4,2	11 457 185	10 462 161	-8,7	4 328 897	4 094 904	-5,4	2 404 754	2 210 203	-8,1	970 457	812 397	-16,3	4 045 733	3 353 457	-17,1	36 584 744	33 744 580	-7,8
Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	7 672 925	8 278 127	7,9	16 485 112	14 575 315	-11,6	1 614 571	1 796 014	11,2	488 644	545 562	11,6	3 232 080	3 612 540	11,8	442 377	473 254	7,0	29 935 709	29 280 812	-2,2
Palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus ³	0	0	0,0	0	0	0,0	8 385 068	9 493 597	13,2	19 790 810	22 681 631	14,6	5 426 974	9 271 821	70,8	23 340 465	25 323 247	8,5	56 943 316	66 770 295	17,3
Kunnan tukema varhaiskasvatus	23 718 834	25 039 950	5,6	19 264 769	20 905 686	8,5	2 712 705	2 508 579	-7,5	2 437 286	2 146 973	-11,9	3 848 115	3 684 288	-4,3	1 121 078	807 001	-28,0	53 102 786	55 092 476	3,7
Yksityisen hoidon tuki	23 718 834	25 039 950	5,6	19 264 769	20 905 686	8,5	2 712 705	2 508 579	-7,5	2 437 286	2 146 973	-11,9	3 848 115	3 684 288	-4,3	1 121 078	807 001	-28,0	53 102 786	55 092 476	3,7
Kotihoidon tuki	53 051 737	49 472 425	-6,7	24 821 517	22 589 113	-9,0	19 105 724	17 886 910	-6,4	8 815 641	8 152 578	-7,5	10 746 101	10 970 188	2,1	12 515 706	11 504 218	-8,1	129 056 427	120 575 432	-6,6
Kunnan järjestämä ja tukema varhaiskasvatus sekä kotihoidon tuki	391 379 346	400 382 388	2,3	222 571 780	225 494 883	1,3	149 329 701	157 098 252	5,2	99 603 924	102 082 357	2,5	120 969 201	123 817 090	2,4	127 445 534	130 396 010	2,3	1 111 299 487	1 139 270 980	2,5
Muu varhaiskasvatustoiminta	11 996 801	11 719 893	-2,3	4 207 546	4 411 889	4,9	3 483 608	3 262 770	-6,3	1 327 105	1 186 779	-10,6	1 542 775	1 463 108	-5,2	3 293 329	2 794 787	-15,1	25 851 163	24 839 224	-3,9
Avustukset	69 387	65 300	-5,9	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	69 387	65 300	-5,9
Starttirahat	162 973	132 875	-18,5	1 667 180	150 000	-91,0	218 677	373 000	70,6	101 225	0	-100,0	15 690	5 000	-68,1	0	0	0,0	2 165 745	660 875	-69,5

¹ Vuoden 2017 kustannukset on muutettu vuoden 2018 arvoon julkisten menojen hintaindeksillä opetustoimelle kertomella (1,0123). (Lähde: Tilastokeskus, ennakkotieto 13.2.2019)

² Sisältää ICT-kustannukset Helsingin, Espoon, Turun, Tampereen ja Oulun osalta. Vantaalla ICT-kustannukset kohdistetaan koko kaupungin tietohallintoon, eivätkä ne tästä syystä ole mukana varhaiskasvatuksen kustannuksissa.

³ Palveluseteli ei ole käytössä Helsingissä eikä Espoossa.

2C/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen kustannukset vuosina 2014–2018

Kustannukset, euroa		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO	Muutos (%)
Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen sekä kotihoidon tuen kustannukset yhteensä ¹ (ilman muuta varhaiskasvatustoimintaa)	2014	362 365 170	3,5	213 230 049	2,0	142 599 053	0,0	93 765 020	3,4	111 464 213	-1,3	125 749 220	0,6	1 049 172 724	1,8
	2015	373 165 464	3,0	217 162 603	1,8	147 704 225	3,6	95 200 883	1,5	111 042 936	-0,4	127 673 385	1,5	1 071 949 496	2,2
	2016	387 845 166	3,9	218 931 859	0,8	148 211 796	0,3	98 885 435	3,9	117 696 267	6,0	127 093 336	-0,5	1 098 663 859	2,5
	2017	386 641 980	-0,3	219 877 708	0,4	147 522 172	-0,5	98 398 290	-0,5	119 504 956	1,5	125 902 897	-0,9	1 097 848 003	-0,1
	2018	400 382 388	3,6	225 494 883	2,6	157 098 252	6,5	102 082 357	3,7	123 817 090	3,6	130 396 010	3,6	1 139 270 980	3,8
Kunnallinen varhaiskasvatus yhteensä ¹	2014	283 263 716	3,3	150 275 072	0,9	116 562 319	0,7	70 027 544	0,8	89 076 448	0,8	91 444 129	-2,5	800 649 227	1,3
	2015	291 771 697	3,0	154 640 633	2,9	117 060 549	0,4	69 325 224	-1,0	90 576 433	1,7	90 201 733	-1,4	813 576 268	1,6
	2016	304 833 059	4,5	158 234 361	2,3	116 850 753	-0,2	69 660 818	0,5	97 135 398	7,2	89 377 198	-0,9	836 091 587	2,8
	2017	303 220 612	-0,5	160 039 483	1,1	116 089 239	-0,7	67 247 587	-3,5	96 533 151	-0,6	88 936 209	-0,5	832 066 280	-0,5
	2018	317 591 886	4,7	167 424 769	4,6	125 413 152	8,0	68 555 614	1,9	96 278 254	-0,3	92 288 290	3,8	867 551 965	4,3
Kunnallinen päiväkot ¹	2014	267 166 460	3,8	135 307 549	1,2	110 367 547	1,0	66 431 261	1,8	86 783 309	1,2	85 373 592	-0,3	751 429 718	2,0
	2015	276 191 934	3,4	140 588 574	3,9	111 427 373	1,0	66 259 390	-0,3	88 597 435	2,1	84 895 840	-0,6	767 960 546	2,2
	2016	289 660 520	4,9	145 335 158	3,4	112 002 855	0,5	67 033 145	1,2	95 665 243	8,0	84 497 393	-0,5	794 194 314	3,4
	2017	290 004 822	0,1	148 720 979	2,3	111 812 739	-0,2	64 871 941	-3,2	95 574 441	-0,1	84 939 447	0,5	795 924 368	0,2
	2018	304 780 429	5,1	156 962 608	5,5	121 318 248	8,5	66 345 410	2,3	95 465 857	-0,1	88 934 833	4,7	833 807 385	4,8
Kunnallinen perhepäivähoito ¹	2014	16 097 255	-5,0	14 967 523	-2,1	6 194 772	-5,3	3 596 283	-15,2	2 293 139	-9,7	6 070 536	-25,8	49 219 509	-8,4
	2015	15 579 762	-3,2	14 052 059	-6,1	5 633 176	-9,1	3 065 833	-14,7	1 978 999	-13,7	5 305 893	-12,6	45 615 722	-7,3
	2016	15 172 539	-2,6	12 899 203	-8,2	4 847 898	-13,9	2 627 673	-14,3	1 470 155	-25,7	4 879 805	-8,0	41 897 273	-8,2
	2017	13 215 790	-12,9	11 318 504	-12,3	4 276 499	-11,8	2 375 646	-9,6	958 711	-34,8	3 996 762	-18,1	36 141 912	-13,7
	2018	12 811 457	-3,1	10 462 161	-7,6	4 094 904	-4,2	2 210 203	-7,0	812 397	-15,3	3 353 457	-16,1	33 744 580	-6,6
Hoitajan kotona tapahtuva perhepäivähoito	2014	8 427 506	-4,7	3 059 635	-9,7	3 098 261	-6,2	3 596 283	-15,2	1 720 443	-12,2	4 551 365	-20,8	24 453 492	-11,0
	2015	7 895 632	-6,3	2 855 089	-6,7	2 648 894	-14,5	3 065 833	-14,7	1 399 741	-18,6	3 991 967	-12,3	21 857 156	-10,6
	2016	7 790 287	-1,3	2 466 641	-13,6	2 110 540	-20,3	2 627 673	-14,3	1 112 891	-20,5	3 883 339	-2,7	19 991 371	-8,5
	2017	6 608 105	-15,2	2 021 348	-18,1	1 886 370	-10,6	2 375 646	-9,6	913 876	-17,9	3 107 266	-20,0	16 912 612	-15,4
	2018	6 020 757	-8,9	1 602 035	-20,7	1 882 260	-0,2	2 210 203	-7,0	812 397	-11,1	2 614 203	-15,9	15 141 856	-10,5
Ryhmäperhepäivähoito ²	2014	7 669 750	-5,3	11 907 888	0,0	3 096 511	-4,4	.	.	572 697	-1,3	1 519 171	-37,6	24 766 016	-5,7
	2015	7 684 130	0,2	11 196 970	-6,0	2 984 282	-3,6	.	.	579 258	1,1	1 313 926	-13,5	23 758 566	-4,1
	2016	7 382 252	-3,9	10 432 562	-6,8	2 737 359	-8,3	.	.	357 264	-38,3	996 466	-24,2	21 905 902	-7,8
	2017	6 607 684	-10,5	9 297 156	-10,9	2 390 129	-12,7	.	.	44 834	-87,5	889 496	-10,7	19 229 299	-12,2
	2018	6 790 700	2,8	8 860 126	-4,7	2 212 644	-7,4	.	.	.	.	739 254	-16,9	18 602 724	-3,3

¹ Sisältää ICT-kustannukset Helsingin, Espoon, Turun, Tampereen ja Oulun osalta. Vantaalla ICT-kustannukset kohdistetaan koko kaupungin tietohallintoon, eivätkä ne tästä syystä ole mukana varhaiskasvatuksen kustannuksissa.

² Turussa ja Tampereella ei järjestetä kunnallista ryhmäperhepäivähoitoa.

JATKUU: 2C/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen kustannukset vuosina 2014–2018

Kustannukset, euroa		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO	Muutos (%)
Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	2014	6 702 198	-4,3	21 119 323	1,6	3 635 503	-10,5	442 705	0,0	3 762 920	-6,9	437 079	12,9	36 099 728	-0,5
	2015	6 327 950	-5,6	20 730 860	-1,8	3 924 256	7,9	377 527	-14,7	3 422 887	-9,0	440 241	0,7	35 223 722	-2,4
	2016	7 054 892	11,5	19 590 068	-5,5	3 025 019	-22,9	512 330	35,7	3 255 512	-4,9	515 677	17,1	33 953 498	-3,6
	2017	7 580 050	7,4	16 285 572	-16,9	1 595 028	-47,3	482 729	-5,8	3 192 958	-1,9	437 023	-15,3	29 573 359	-12,9
	2018	8 278 127	9,2	14 575 315	-10,5	1 796 014	12,6	545 562	13,0	3 612 540	13,1	473 254	8,3	29 280 812	-1,0
Palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus ³	2014	.	.	.	.	.	.	10 960 864	23,6	1 451 694	.	17 086 177	27,8	29 498 735	29,7
	2015	.	.	.	.	3 672 704	.	12 836 075	17,1	1 820 375	25,4	21 103 059	23,5	39 432 213	33,7
	2016	.	.	.	.	5 811 054	58,2	16 719 142	30,3	3 313 608	82,0	22 412 895	6,2	48 256 699	22,4
	2017	.	.	.	.	8 283 573	42,5	19 551 256	16,9	5 361 284	61,8	23 057 945	2,9	56 254 058	16,6
	2018	.	.	.	.	9 493 597	14,6	22 681 631	16,0	9 271 821	72,9	25 323 247	9,8	66 770 295	18,7
Yksityisen hoidon tuki	2014	18 963 014	15,0	14 036 929	9,9	4 006 262	-5,0	3 182 432	-11,9	3 880 465	-4,9	1 541 001	-27,5	45 610 103	5,3
	2015	21 007 600	10,8	14 915 600	6,3	3 953 182	-1,3	3 029 396	-4,8	4 206 415	8,4	1 354 455	-12,1	48 466 647	6,3
	2016	22 266 557	6,0	15 574 139	4,4	3 425 437	-13,3	2 653 136	-12,4	3 919 698	-6,8	1 157 057	-14,6	48 996 024	1,1
	2017	23 431 734	5,2	19 031 583	22,2	2 679 869	-21,8	2 407 784	-9,2	3 801 536	-3,0	1 107 508	-4,3	52 460 015	7,1
	2018	25 039 950	6,9	20 905 686	9,8	2 508 579	-6,4	2 146 973	-10,8	3 684 288	-3,1	807 001	-27,1	55 092 476	5,0
Yksityisen hoidon tuen kuntalisä	2014	12 320 110	27,8	9 307 761	10,7	2 532 736	-6,1	2 075 009	-13,2	2 410 375	-1,7	881 802	-19,9	29 527 793	10,7
	2015	13 924 023	13,0	10 201 253	9,6	2 462 004	-2,8	1 935 065	-6,7	2 526 343	4,8	796 035	-9,7	31 844 723	7,8
	2016	15 021 921	7,9	10 752 187	5,4	2 167 223	-12,0	1 717 855	-11,2	2 410 822	-4,6	708 290	-11,0	32 778 298	2,9
	2017	15 995 231	6,5	13 829 920	28,6	1 766 755	-18,5	1 575 439	-8,3	2 424 253	0,6	696 076	-1,7	36 287 674	10,7
	2018	17 041 803	6,5	15 381 627	11,2	1 664 420	-5,8	1 393 877	-11,5	2 314 602	-4,5	522 098	-25,0	38 318 427	5,6
Lasten kotihoidon tuki	2014	53 436 242	1,7	27 798 726	4,6	18 394 969	-0,9	9 151 475	4,4	13 292 687	-16,6	15 240 834	-0,1	137 314 933	-0,2
	2015	54 058 217	1,2	26 875 510	-3,3	19 093 534	3,8	9 632 660	5,3	11 016 826	-17,1	14 573 897	-4,4	135 250 645	-1,5
	2016	53 690 658	-0,7	25 533 291	-5,0	19 099 533	0,0	9 340 009	-3,0	10 072 051	-8,6	13 630 509	-6,5	131 366 051	-2,9
	2017	52 409 584	-2,4	24 521 070	-4,0	18 874 463	-1,2	8 708 934	-6,8	10 616 027	5,4	12 364 213	-9,3	127 494 291	-2,9
	2018	49 472 425	-5,6	22 589 113	-7,9	17 886 910	-5,2	8 152 578	-6,4	10 970 188	3,3	11 504 218	-7,0	120 575 432	-5,4
Lasten kotihoidon tuen kuntalisä	2014	18 543 333	-0,8	8 079 374	1,8	3 381 290	-5,9	.	.	12 925	-99,6	1 472 129	-10,9	31 489 051	-10,2
	2015	18 642 426	0,5	7 723 608	-4,4	3 278 849	-3,0	.	.	33 997	163,0	1 389 401	-5,6	31 068 282	-1,3
	2016	18 668 810	0,1	6 973 799	-9,7	3 390 011	3,4	.	.	18 760	-44,8	1 012 734	-27,1	30 064 114	-3,2
	2017	18 367 087	-1,6	6 540 898	-6,2	3 361 548	-0,8	.	.	34 754	85,3	881 328	-13,0	29 185 615	-2,9
	2018	17 389 436	-5,3	5 814 431	-11,1	3 113 490	-7,4	.	.	24 300	-30,1	797 693	-9,5	27 139 350	-7,0

³ Palveluseteli ei ole käytössä Helsingissä eikä Espoossa.

JATKUU: 2C/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen kustannukset vuosina 2014–2018

Kustannukset, euroa		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO	Muutos (%)
Kustannukset suhteutettuna väestöön ja läsnäolopäiviin															
<i>Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen sekä kotihoidon tuen kustannukset kunnan asukasta kohden</i>	2014	584	2,1	803	0,1	676	-1,3	510	2,4	500	-2,4	641	-0,6	617	1,8
	2015	594	1,8	805	0,2	688	1,7	512	0,4	493	-1,3	643	0,4	622	0,9
	2016	611	2,8	797	-0,9	676	-1,8	527	2,9	516	4,5	634	-1,4	629	1,1
	2017	601	-1,6	788	-1,2	661	-2,1	519	-1,6	515	0,0	624	-1,6	621	-1,4
	2018	618	2,8	795	0,9	689	4,1	534	2,8	526	2,1	641	2,7	636	2,5
<i>Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen sekä kotihoidon tuen kustannukset 10kk - 6-vuotiaista kunnan asukasta kohden</i>	2014	9 324	0,6	9 429	-0,1	8 647	0,0	9 067	1,8	8 020	-2,9	7 583	1,1	8 832	1,8
	2015	9 422	1,1	9 562	1,4	8 913	3,1	9 062	-0,1	8 007	-0,2	7 802	2,9	8 961	1,5
	2016	9 652	2,4	9 605	0,4	8 918	0,1	9 353	3,2	8 425	5,2	7 970	2,1	9 149	2,1
	2017	9 529	-1,3	9 717	1,2	8 972	0,6	9 287	-0,7	8 581	1,8	8 107	1,7	9 172	0,2
	2018	9 873	3,6	10 062	3,5	9 565	6,6	9 727	4,7	8 941	4,2	8 758	8,0	9 604	4,7
<i>Kunnallisten päiväkotien kustannukset läsnäolopäivää kohden</i>	2014	71	2,5	75	-0,7	65	0,5	79	1,9	65	-5,3	72	1,9	71	0,0
	2015	70	-2,4	74	-1,6	66	1,9	77	-1,9	63	-3,7	74	2,2	70	-1,2
	2016	70	0,0	73	-1,6	67	0,3	79	1,8	67	6,3	75	1,3	71	0,8
	2017	67	-3,8	71	-2,9	67	0,5	73	-6,7	80	19,3	77	2,6	71	-0,1
	2018	68	2,1	72	1,6	70	4,2	59	-20,0	66	-16,8	75	-1,7	69	-2,5
<i>Kuntalisän osuus (€) yksityisen hoidon tuesta / lapsi (kahden vuoden keskiarvo)</i>	2014	4 438	6,3	4 648	10,8	3 722	-8,9	4 014	7,5	3 176	-2,4	2 835	11,2	4 191	6,8
	2015	4 658	4,9	4 801	3,3	3 994	7,3	4 074	1,5	3 311	4,3	2 676	-5,6	4 382	4,6
	2016	4 740	1,8	4 807	0,1	4 188	4,9	4 105	0,8	3 332	0,6	2 638	-1,4	4 469	2,0
	2017	4 777	0,8	5 741	19,4	4 247	1,4	4 281	4,3	3 616	8,5	3 135	18,9	4 881	9,2
	2018	4 789	0,3	5 930	3,3	4 290	1,0	4 250	-0,7	3 611	-0,1	3 213	2,5	4 995	2,3
<i>Kuntalisän osuus (€) kotihoidon tuesta / lapsi (kahden vuoden keskiarvo)</i>	2014	2 115	-2,5	1 559	3,2	852	-0,7	.	.	4	-99,6	374	-38,4	1 148	-13,7
	2015	2 106	-0,4	1 521	-2,5	837	-1,8	.	.	11	188,3	367	-2,0	1 155	0,6
	2016	2 155	2,3	1 472	-3,2	890	6,3	.	.	6	-41,7	294	-19,7	1 171	1,4
	2017	2 225	3,3	1 446	-1,8	898	1,0	.	.	13	101,4	279	-5,1	1 200	2,5
	2018	2 205	-0,9	1 368	-5,3	877	-2,4	.	.	10	-22,9	271	-2,9	1 186	-1,1

2C/2 Varhaiskasvatuksen kustannukset suhteutettuna kyseisen ja edeltävän vuoden joulukuussa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella olleiden lasten keskiarvoon vuosina 2014–2018

Kustannukset, euroa		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO	Muutos (%)
Kunnallisen varhaiskasvatuksen kustannukset lasta kohden ¹	2013-2014	12 000	-3,8	12 972	-4,8	11 126	-0,9	12 611	-0,1	10 941	-4,4	11 469	-24,6	11 891	-5,8
	2014-2015	12 007	0,1	12 979	0,1	11 221	0,9	12 535	-0,6	10 809	-1,2	11 499	0,3	11 894	0,0
	2015-2016	12 201	1,6	12 839	-1,1	11 268	0,4	12 796	2,1	11 432	5,8	11 759	2,3	12 079	1,6
	2016-2017	11 511	-5,7	12 337	-3,9	10 900	-3,3	12 304	-3,8	10 829	-5,3	10 833	-7,9	11 468	-5,1
	2017-2018	11 632	1,1	12 449	0,9	11 432	4,9	12 258	-0,4	10 446	-3,5	10 275	-5,1	11 489	0,2
Kunnallisten päiväkotien kustannukset lasta kohden ¹	2013-2014	11 924	-0,4	12 807	-2,7	11 086	0,3	12 666	0,6	10 970	-2,8	11 606	-8,7	11 845	-1,8
	2014-2015	11 935	0,1	12 832	0,2	11 190	0,9	12 561	-0,8	10 836	-1,2	11 414	-1,7	11 825	-0,2
	2015-2016	12 132	1,7	12 686	-1,1	11 241	0,5	12 819	2,1	11 453	5,7	11 660	2,2	12 011	1,6
	2016-2017	11 727	-3,3	12 448	-1,9	11 246	0,0	12 466	-2,8	11 194	-2,3	11 888	2,0	11 790	-1,8
	2017-2018	12 024	2,5	12 799	2,8	12 097	7,6	12 584	1,0	11 073	-1,1	11 996	0,9	12 094	2,6
Kunnallisten päiväkotien kustannukset laskennallista lasta kohden ^{1,2}	2013-2014	10 103	-3,7	10 506	-6,8	9 342	-0,6	10 413	-1,9	9 119	0,0	9 744	-20,7	9 914	-17,8
	2014-2015	10 044	-0,6	10 522	0,1	9 381	0,4	10 485	0,7	8 982	-1,5	9 777	0,3	9 896	-0,2
	2015-2016	10 110	0,7	10 485	-0,3	9 488	1,1	10 782	2,8	9 585	6,7	9 696	-0,8	10 024	1,3
	2016-2017	9 722	-3,8	10 417	-0,6	9 561	0,8	10 393	-3,6	9 380	-2,1	9 693	0,0	9 827	-2,0
	2017-2018	9 866	1,5	10 648	2,2	10 096	5,6	10 517	1,2	9 211	-1,8	9 825	1,4	10 001	1,8
Kunnallisen perhepäivähoidon kustannukset lasta kohden ¹	2013-2014	13 426	-77,1	14 674	11,9	11 890	9,3	11 676	14,3	9 949	13,4	13 401	-38,9	13 190	-23,1
	2014-2015	13 448	0,2	14 660	-0,1	11 859	-0,3	11 657	-0,2	9 701	-2,5	13 069	-2,5	13 165	-0,2
	2015-2016	13 700	1,9	14 852	1,3	11 926	0,6	12 222	4,8	10 174	4,9	13 785	5,5	13 533	2,8
	2016-2017	12 900	-5,8	14 776	-0,5	12 671	6,2	12 183	-0,3	9 587	-5,8	13 525	-1,9	13 295	-1,8
	2017-2018	13 963	8,2	15 284	3,4	13 083	3,2	11 633	-4,5	9 180	-4,3	14 612	8,0	13 927	4,8
Hoitajan kotona tapahtuvan perhepäivähoidon kustannukset lasta kohden	2013-2014	13 941	15,2	11 882	11,7	11 287	16,1	11 676	14,3	10 061	15,3	14 777	-30,6	12 713	6,3
	2014-2015	13 840	-0,7	11 996	1,0	10 923	-3,2	11 657	-0,2	9 587	-4,7	13 861	-6,2	12 504	-1,6
	2015-2016	14 373	3,9	12 395	3,3	10 851	-0,7	12 222	4,8	10 026	4,6	13 944	0,6	12 981	3,8
	2016-2017	13 269	-7,7	12 555	1,3	11 753	8,3	12 183	-0,3	9 520	-5,1	13 422	-3,7	12 603	-2,9
	2017-2018	14 685	10,7	12 371	-1,5	11 838	0,7	11 633	-4,5	9 180	-3,6	15 892	18,4	13 265	5,3
Ryhmäperhepäivähoidon kustannukset lasta kohden ³	2013-2014	12 901	-6,1	15 617	11,2	12 562	1,4	.	.	9 625	7,8	10 477	-55,7	13 698	-2,6
	2014-2015	13 068	1,3	15 541	-0,5	12 836	2,2	.	.	9 987	3,8	11 135	6,3	13 837	1,0
	2015-2016	13 054	-0,1	15 583	0,3	12 912	0,6	.	.	10 665	6,8	13 198	18,5	14 078	1,7
	2016-2017	12 550	-3,9	15 367	-1,4	13 504	4,6	.	.	5 604	-47,4	13 898	5,3	13 929	-1,1
	2017-2018	13 381	6,6	15 964	3,9	14 368	6,4	.	.	.	.	11 373	-18,2	14 516	4,2

JATKUU: 2C/2 Varhaiskasvatuksen kustannukset suhteutettuna kyseisen ja edeltävän vuoden joulukuussa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella olleiden lasten keskiarvoon vuosina 2014–2018

Kustannukset, euroa		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA ²	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO
Ostopalveluna hankitun varhaiskasvatuksen kustannukset lasta kohden ⁴	2013-2014	13 706	59,0	9 697	6,2	11 414	-7,7	13 622	0,0	11 650	2,2	.	.	10 738
	2014-2015	13 435	-2,0	9 765	0,7	14 116	23,7	13 982	2,6	11 168	-4,1	.	.	10 914
	2015-2016	13 956	3,9	10 338	5,9	.	.	14 850	6,2	11 226	0,5	.	.	11 475
	2016-2017	14 262	2,2	10 718	3,7	.	.	14 628	-1,5	12 049	7,3	.	.	11 918
	2017-2018	13 889	-2,6	11 312	5,5	.	.	18 494	26,4	12 414	3,0	.	.	12 823
Palvelusetelillä järjestetyn varhaiskasvatuksen kustannukset lasta kohden ⁵	2014	.	.	.	.	.	.	8 054	3,3	5 260	.	6 541	11,5	6 943
	2015	.	.	.	.	7 360	.	7 502	-6,8	5 533	5,2	6 775	3,6	6 974
	2016	.	.	.	.	6 189	-15,9	8 385	11,8	5 886	6,4	7 296	7,7	7 347
	2017	.	.	.	.	7 565	22,2	8 613	2,7	7 177	21,9	7 060	-3,2	7 625
	2018	.	.	.	.	6 700	-11,4	9 157	6,3	8 048	12,1	7 651	8,4	7 991
Yksityisen hoidon tuen kustannukset lasta kohden	2013-2014	6 831	-4,3	7 010	9,9	5 887	-7,9	6 156	9,1	5 113	-5,7	4 955	0,5	6 473
	2014-2015	7 027	2,9	7 019	0,1	6 412	8,9	6 378	3,6	5 513	7,8	4 553	-8,1	6 670
	2015-2016	7 025	0,0	6 962	-0,8	6 619	3,2	6 340	-0,6	5 418	-1,7	4 309	-5,3	6 680
	2016-2017	6 998	-0,4	7 900	13,5	6 442	-2,7	6 543	3,2	5 670	4,7	4 989	15,8	7 057
	2017-2018	7 037	0,6	8 059	2,0	6 465	0,4	6 546	0,0	5 748	1,4	4 966	-0,5	7 181
Kotihoidon tuen kustannukset lasta kohden	2013-2014	6 094	0,0	5 364	6,1	4 636	4,6	4 297	10,5	3 860	-19,3	3 873	-30,9	5 006
	2014-2015	6 108	0,2	5 291	-1,4	4 873	5,1	4 539	5,6	3 506	-9,2	3 845	-0,7	5 027
	2015-2016	6 197	1,5	5 388	1,8	5 012	2,8	4 562	0,5	3 384	-3,5	3 964	3,1	5 116
	2016-2017	6 348	2,4	5 419	0,6	5 044	0,6	4 561	0,0	3 879	14,6	3 919	-1,1	5 241
	2017-2018	6 274	-1,2	5 316	-1,9	5 037	-0,1	4 611	1,1	4 421	14,0	3 912	-0,2	5 271
Kustannukset varhaiskasvatusjärjestelmässä ollutta lasta kohden	2013-2014	10 168	-2,1	10 179	-0,4	9 166	-0,5	9 881	1,7	8 652	-6,8	8 467	-30,2	9 593
	2014-2015	10 193	0,2	10 223	0,4	9 464	3,2	9 817	-0,7	8 612	-0,5	8 616	1,8	9 669
	2015-2016	10 392	2,0	10 329	1,0	9 484	0,2	10 093	2,8	9 101	5,7	8 816	2,3	9 872
	2016-2017	10 048	-3,3	10 262	-0,6	9 260	-2,4	9 931	-1,6	9 025	-0,8	8 523	-3,3	9 651
	2017-2018	10 177	1,3	10 449	1,8	9 692	4,7	10 116	1,9	9 118	1,0	8 463	-0,7	9 803

¹ Sisältää ICT-kustannukset Helsingin, Espoon, Turun, Tampereen ja Oulun osalta. Vantaalla ICT-kustannukset kohdistetaan koko kaupungin tietohallintoon, eivätkä ne tästä syystä ole mukana varhaiskasvatuksen kustannuksissa.

² Oulun luvut noudattavat henkilöstömitoitusta 1:8 vuosien 2017 ja 2018 osalta ja muut kaupungit 1:7.

³ Turussa ja Tampereella ei ole kunnallista ryhmäperhepäivähoitoa.

⁴ Sopimuksiin perustuva ostopalvelu päättyi Vantaalla 31.7.2016, joten kustannuksia ei voi suhteuttaa lapsimäärään vuosien 2016-2018 osalta.

⁵ Palveluseteli ei ole käytössä Helsingissä eikä Espoossa.

2D/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen deflatoidut kustannukset vuosina 2014–2018

Vuosien 2014–2018 kustannukset on muutettu vuoden 2018 rahan arvoon julkisten menojen hintaindeksillä opetustoimelle. Lähde: Tilastokeskus, ennakkotieto 13.2.2019.

Kustannukset, euroa		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO	Muutos (%)
Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen sekä kotihoidon tuen kustannukset yhteensä ¹ (ilman muuta varhaiskasvatustoimintaa)	2014	359 353 825	2,4	211 458 054	0,9	141 414 019	-1,0	92 985 809	1,4	110 537 918	-2,3	124 704 212	-0,4	1 040 453 837	0,7
	2015	368 702 583	2,6	214 565 442	1,5	145 937 753	3,2	94 062 326	1,2	109 714 916	-0,7	126 146 472	1,2	1 059 129 492	1,8
	2016	386 764 817	4,9	218 322 021	1,8	147 798 950	1,3	98 609 988	4,8	117 368 423	7,0	126 739 316	0,5	1 095 603 514	3,4
	2017	391 379 346	1,2	222 571 780	1,9	149 329 701	1,0	99 603 924	1,0	120 969 201	3,1	127 445 534	0,6	1 111 299 487	1,4
	2018	400 382 388	2,3	225 494 883	1,3	157 098 252	5,2	102 082 357	2,5	123 817 090	2,4	130 396 010	2,3	1 139 270 980	2,5
Kunnallinen varhaiskasvatus yhteensä ¹	2014	280 909 724	2,2	149 026 248	-0,2	115 593 657	-0,3	69 445 597	-0,2	88 336 200	-0,2	90 684 205	-3,5	793 995 632	0,2
	2015	288 282 247	2,6	152 791 205	2,5	115 660 561	0,1	68 496 127	-1,4	89 493 183	1,3	89 122 964	-1,7	803 846 285	1,2
	2016	303 983 942	5,4	157 793 597	3,3	116 525 264	0,7	69 466 776	1,4	96 864 826	8,2	89 128 236	0,0	833 762 641	3,7
	2017	306 935 850	1,0	162 000 381	2,7	117 511 633	0,8	68 071 544	-2,0	97 715 933	0,9	90 025 908	1,0	842 261 249	1,0
	2018	317 591 886	3,5	167 424 769	3,3	125 413 152	6,7	68 555 614	0,7	96 278 254	-1,5	92 288 290	2,5	867 551 965	3,0
Kunnallinen päivähoito ¹	2014	264 946 241	2,8	134 183 109	0,2	109 450 365	0,0	65 879 201	0,8	86 062 118	0,1	84 664 117	-1,3	745 185 150	0,9
	2015	272 888 811	3,0	138 907 202	3,5	110 094 755	0,6	65 466 960	-0,6	87 537 852	1,7	83 880 526	-0,9	758 776 106	1,8
	2016	288 853 666	5,9	144 930 324	4,3	111 690 869	1,4	66 846 423	2,1	95 398 766	9,0	84 262 024	0,5	791 982 073	4,4
	2017	293 558 133	1,6	150 543 196	3,9	113 182 735	1,3	65 666 790	-1,8	96 745 475	1,4	85 980 175	2,0	805 676 505	1,7
	2018	304 780 429	3,8	156 962 608	4,3	121 318 248	7,2	66 345 410	1,0	95 465 857	-1,3	88 934 833	3,4	833 807 385	3,5
Kunnallinen perhepäivähoito ¹	2014	15 963 483	-6,0	14 843 139	-3,1	6 143 292	-6,3	3 566 397	-16,0	2 274 083	-10,6	6 020 089	-26,5	48 810 482	-9,3
	2015	15 393 436	-3,6	13 884 003	-6,5	5 565 806	-9,4	3 029 167	-15,1	1 955 331	-14,0	5 242 437	-12,9	45 070 180	-7,7
	2016	15 130 276	-1,7	12 863 272	-7,4	4 834 394	-13,1	2 620 354	-13,5	1 466 060	-25,0	4 866 212	-7,2	41 780 568	-7,3
	2017	13 377 717	-11,6	11 457 185	-10,9	4 328 897	-10,5	2 404 754	-8,2	970 457	-33,8	4 045 733	-16,9	36 584 744	-12,4
	2018	12 811 457	-4,2	10 462 161	-8,7	4 094 904	-5,4	2 210 203	-8,1	812 397	-16,3	3 353 457	-17,1	33 744 580	-7,8
Hoitajan kotona tapahtuva perhepäivähoito	2014	8 357 471	-5,7	3 034 209	-10,6	3 072 514	-7,2	3 566 397	-16,0	1 706 145	-13,1	4 513 542	-21,6	24 250 278	-11,9
	2015	7 801 204	-6,7	2 820 944	-7,0	2 617 214	-14,8	3 029 167	-15,1	1 383 000	-18,9	3 944 225	-12,6	21 595 754	-10,9
	2016	7 768 587	-0,4	2 459 771	-12,8	2 104 661	-19,6	2 620 354	-13,5	1 109 791	-19,8	3 872 522	-1,8	19 935 685	-7,7
	2017	6 689 072	-13,9	2 046 115	-16,8	1 909 483	-9,3	2 404 754	-8,2	925 074	-16,6	3 145 339	-18,8	17 119 836	-14,1
	2018	6 020 757	-10,0	1 602 035	-21,7	1 882 260	-1,4	2 210 203	-8,1	812 397	-12,2	2 614 203	-16,9	15 141 856	-11,6
Ryhmäperhepäivähoito ²	2014	7 606 012	-6,3	11 808 930	-1,0	3 070 778	-5,4	.	.	567 938	-2,3	1 506 546	-38,2	24 560 205	-6,6
	2015	7 592 231	-0,2	11 063 059	-6,3	2 948 592	-4,0	.	.	572 330	0,8	1 298 212	-13,8	23 474 425	-4,4
	2016	7 361 689	-3,0	10 403 502	-6,0	2 729 734	-7,4	.	.	356 269	-37,8	993 690	-23,5	21 844 883	-6,9
	2017	6 688 646	-9,1	9 411 070	-9,5	2 419 414	-11,4	.	.	45 384	-87,3	900 394	-9,4	19 464 908	-10,9
	2018	6 790 700	1,5	8 860 126	-5,9	2 212 644	-8,5	.	.	.	.	739 254	-17,9	18 602 724	-4,4

¹ Sisältää ICT-kustannukset Helsingin, Espoon, Turun, Tampereen ja Oulun osalta. Vantaalla ICT-kustannukset kohdistetaan koko kaupungin tietohallintoon, eivätkä ne tästä syystä ole mukana varhaiskasvatuksen kustannuksissa.

² Turussa ja Tampereella ei järjestetä kunnallista ryhmäperhepäivähoitoa.

JATKUU: 2D/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen deflatoidut kustannukset vuosina 2014–2018

Kustannukset, euroa		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO	Muutos (%)
Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	2014	6 646 501	-5,3	20 943 816	0,6	3 605 291	-11,4	439 026	-48,2	3 731 649	-7,9	433 447	11,7	35 799 730	-3,7
	2015	6 252 271	-5,9	20 482 929	-2,2	3 877 324	7,5	373 012	-15,0	3 381 951	-9,4	434 976	0,4	34 802 463	-2,8
	2016	7 035 240	12,5	19 535 500	-4,6	3 016 593	-22,2	510 903	37,0	3 246 444	-4,0	514 241	18,2	33 858 920	-2,7
	2017	7 672 925	9,1	16 485 112	-15,6	1 614 571	-46,5	488 644	-4,4	3 232 080	-0,4	442 377	-14,0	29 935 709	-11,6
	2018	8 278 127	7,9	14 575 315	-11,6	1 796 014	11,2	545 562	11,6	3 612 540	11,8	473 254	7,0	29 280 812	-2,2
Palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus ³	2014	.	.	.	.	.	.	10 869 776	22,3	1 439 630	.	16 944 187	26,5	29 253 593	28,4
	2015	.	.	.	.	3 628 780	.	12 682 562	16,7	1 798 604	24,9	20 850 677	23,1	38 960 623	33,2
	2016	.	.	.	.	5 794 867	59,7	16 672 571	31,5	3 304 378	83,7	22 350 464	7,2	48 122 279	23,5
	2017	.	.	.	.	8 385 068	44,7	19 790 810	18,7	5 426 974	64,2	23 340 465	4,4	56 943 316	18,3
	2018	.	.	.	.	9 493 597	13,2	22 681 631	14,6	9 271 821	70,8	25 323 247	8,5	66 770 295	17,3
Yksityisen hoidon tuki	2014	18 805 426	13,9	13 920 279	8,8	3 972 969	-6,0	3 155 985	-12,8	3 848 217	-5,9	1 528 195	-28,3	45 231 071	4,3
	2015	20 756 359	10,4	14 737 216	5,9	3 905 904	-1,7	2 993 166	-5,2	4 156 108	8,0	1 338 256	-12,4	47 887 009	5,9
	2016	22 204 533	7,0	15 530 757	5,4	3 415 895	-12,5	2 645 745	-11,6	3 908 780	-6,0	1 153 834	-13,8	48 859 545	2,0
	2017	23 718 834	6,8	19 264 769	24,0	2 712 705	-20,6	2 437 286	-7,9	3 848 115	-1,6	1 121 078	-2,8	53 102 786	8,7
	2018	25 039 950	5,6	20 905 686	8,5	2 508 579	-7,5	2 146 973	-11,9	3 684 288	-4,3	807 001	-28,0	55 092 476	3,7
Yksityisen hoidon tuen kuntalisä	2014	12 217 727	26,5	9 230 411	9,6	2 511 688	-7,1	2 057 765	-14,1	2 390 344	-2,7	874 474	-20,7	29 282 409	9,5
	2015	13 757 498	12,6	10 079 251	9,2	2 432 560	-3,2	1 911 923	-7,1	2 496 129	4,4	786 515	-10,1	31 463 876	7,4
	2016	14 980 077	8,9	10 722 237	6,4	2 161 186	-11,2	1 713 070	-10,4	2 404 106	-3,7	706 317	-10,2	32 686 994	3,9
	2017	16 191 214	8,1	13 999 372	30,6	1 788 402	-17,2	1 594 742	-6,9	2 453 956	2,1	704 605	-0,2	36 732 292	12,4
	2018	17 041 803	5,3	15 381 627	9,9	1 664 420	-6,9	1 393 877	-12,6	2 314 602	-5,7	522 098	-25,9	38 318 427	4,3
Lasten kotihoidon tuki	2014	52 992 173	0,6	27 567 712	3,6	18 242 102	-1,9	9 075 424	3,3	13 182 221	-17,5	15 114 179	-1,1	136 173 811	-1,3
	2015	53 411 707	0,8	26 554 092	-3,7	18 865 184	3,4	9 517 458	4,9	10 885 070	-17,4	14 399 600	-4,7	133 633 112	-1,9
	2016	53 541 101	0,2	25 462 168	-4,1	19 046 331	1,0	9 313 993	-2,1	10 043 995	-7,7	13 592 541	-5,6	131 000 129	-2,0
	2017	53 051 737	-0,9	24 821 517	-2,5	19 105 724	0,3	8 815 641	-5,4	10 746 101	7,0	12 515 706	-7,9	129 056 427	-1,5
	2018	49 472 425	-6,7	22 589 113	-9,0	17 886 910	-6,4	8 152 578	-7,5	10 970 188	2,1	11 504 218	-8,1	120 575 432	-6,6
Lasten kotihoidon tuen kuntalisä	2014	18 389 233	-1,8	8 012 233	0,7	3 353 191	-6,8	.	.	12 817	-99,6	1 459 895	-11,9	31 227 369	-11,1
	2015	18 419 472	0,2	7 631 237	-4,8	3 239 636	-3,4	.	.	33 591	162,1	1 372 785	-6,0	30 696 720	-1,7
	2016	18 616 808	1,1	6 954 373	-8,9	3 380 568	4,4	.	.	18 708	-44,3	1 009 913	-26,4	29 980 370	-2,3
	2017	18 592 131	-0,1	6 621 041	-4,8	3 402 736	0,7	.	.	35 180	88,0	892 126	-11,7	29 543 214	-1,5
	2018	17 389 436	-6,5	5 814 431	-12,2	3 113 490	-8,5	.	.	24 300	-30,9	797 693	-10,6	27 139 350	-8,1

³ Palveluseteli ei ole käytössä Helsingissä eikä Espoossa.

JATKUU: 2D/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen deflatoidut kustannukset vuosina 2014–2018

Kustannukset, euroa		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	Tampere	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO	Muutos (%)
Kustannukset suhteutettuna väestöön ja läsnäolopäiviin															
<i>Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen sekä kotihoidon tuen kustannukset kunnan asukasta kohden</i>	2014	579	1,1	796	-0,9	671	-2,3	506	0,4	496	-3,4	635	-1,6	612	-0,6
	2015	587	1,4	795	-0,1	680	1,4	506	0,0	487	-1,7	635	0,0	615	0,5
	2016	609	3,7	795	0,0	674	-0,9	526	3,9	514	5,5	632	-0,5	628	2,1
	2017	608	-0,1	798	0,3	670	-0,6	525	-0,1	522	1,5	632	-0,1	628	0,1
	2018	618	1,5	795	-0,3	689	2,8	534	1,6	526	0,9	641	1,4	636	1,3
<i>Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen sekä kotihoidon tuen kustannukset 10kk - 6-vuotiaista kunnan asukasta kohden</i>	2014	9 247	-0,4	9 351	-1,1	8 576	-1,0	8 992	-0,1	7 953	-3,9	7 520	0,0	8 759	-0,9
	2015	9 310	0,7	9 448	1,0	8 807	2,7	8 954	-0,4	7 911	-0,5	7 709	2,5	8 854	1,1
	2016	9 625	3,4	9 578	1,4	8 893	1,0	9 327	4,2	8 402	6,2	7 947	3,1	9 124	3,0
	2017	9 646	0,2	9 836	2,7	9 082	2,1	9 401	0,8	8 686	3,4	8 207	3,3	9 284	1,8
	2018	9 873	2,4	10 062	2,3	9 565	5,3	9 727	3,5	8 941	2,9	8 758	6,7	9 604	3,5
<i>Kunnallisten päiväkotien kustannukset läsnäolopäivää kohden</i>	2014	71	1,5	75	-1,7	65	-0,5	78	0,8	65	-6,3	71	0,8	70	-0,5
	2015	69	-2,8	73	-1,9	66	1,5	76	-2,2	62	-4,0	73	1,8	69	-1,6
	2016	70	0,9	73	-0,6	66	1,2	79	2,8	67	7,3	74	2,2	70	1,7
	2017	68	-2,3	72	-1,5	68	2,0	74	-5,3	81	21,1	77	4,2	71	1,4
	2018	68	0,8	72	0,4	70	2,9	59	-21,0	66	-17,8	75	-2,9	69	-3,7
Kuntalisän osuus (€) yksityisen hoidon tuesta/ lapsi (kahden vuoden keskiarvo)	2014	4 401		4 609		3 691		3 980		3 149		2 812		4 156	
	2015	4 602		4 743		3 946		4 025		3 271		2 644		4 330	
	2016	4 726		4 793		4 176		4 093		3 323		2 631		4 457	
	2017	4 835		5 811		4 299		4 334		3 660		3 174		4 941	
	2018	4 789		5 930		4 290		4 250		3 611		3 213		4 995	
Kuntalisän osuus (€) kotihoidon tuesta/ lapsi (kahden vuoden keskiarvo)	2014	2 097		1 546		845		.		4		371		1 139	
	2015	2 081		1 502		827		.		11		362		1 141	
	2016	2 149		1 467		887		.		6		294		1 168	
	2017	2 252		1 463		909		.		13		283		1 215	
	2018	2 205		1 368		877		.		10		271		1 186	

2D/2 Varhaiskasvatuksen deflatoidut kustannukset suhteutettuna kyseisen ja edeltävän vuoden joulukuussa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella olleiden lasten keskiarvoon vuosina 2014–2018

Vuosien 2014–2016 kustannukset on muutettu vuoden 2018 rahan arvoon julkisten menojen hintaindeksillä opetustoimelle. Lähde: Tilastokeskus, ennakkotieto 13.2.2019.

Kustannukset, euroa		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO	Muutos (%)
Kunnallisen varhaiskasvatuksen kustannukset lasta kohden ¹	2013-2014	11 900	-4,8	12 864	-5,8	11 033	-1,9	12 506	-1,1	10 850	-5,4	11 374	-25,4	11 792	-6,8
	2014-2015	11 863	-0,3	12 824	-0,3	11 087	0,5	12 385	-1,0	10 679	-1,6	11 362	-0,1	11 752	-0,3
	2015-2016	12 167	2,6	12 803	-0,2	11 236	1,3	12 760	3,0	11 400	6,7	11 727	3,2	12 045	2,5
	2016-2017	11 652	-4,2	12 488	-2,5	11 033	-1,8	12 455	-2,4	10 962	-3,8	10 965	-6,5	11 609	-3,6
	2017-2018	11 632	-0,2	12 449	-0,3	11 432	3,6	12 258	-1,6	10 446	-4,7	10 275	-6,3	11 489	-1,0
Kunnallisten päiväkotien kustannukset lasta kohden ¹	2013-2014	11 825	-1,4	12 701	-3,7	10 993	-0,7	12 560	-0,4	10 879	-3,8	11 510	-9,6	11 746	-2,8
	2014-2015	11 792	-0,3	12 679	-0,2	11 056	0,6	12 411	-1,2	10 707	-1,6	11 277	-2,0	11 684	-0,5
	2015-2016	12 098	2,6	12 651	-0,2	11 209	1,4	12 784	3,0	11 422	6,7	11 628	3,1	11 977	2,5
	2016-2017	11 871	-1,9	12 600	-0,4	11 384	1,6	12 619	-1,3	11 331	-0,8	12 034	3,5	11 935	-0,4
	2017-2018	12 024	1,3	12 799	1,6	12 097	6,3	12 584	-0,3	11 073	-2,3	11 996	-0,3	12 094	1,3
Kunnallisten päiväkotien kustannukset laskennallista lasta kohden ¹	2013-2014	10 019	-4,6	10 418	-7,7	9 264	-1,6	10 327	-2,9	9 043	0,0	9 663	-21,6	9 831	-18,6
	2014-2015	9 923	-1,0	10 396	-0,2	9 268	0,0	10 360	0,3	8 874	-1,9	9 660	0,0	9 777	-0,6
	2015-2016	10 082	1,6	10 456	0,6	9 461	2,1	10 752	3,8	9 558	7,7	9 669	0,1	9 996	2,2
	2016-2017	9 842	-2,4	10 544	0,8	9 678	2,3	10 520	-2,2	9 495	-0,7	9 812	1,5	9 947	-0,5
	2017-2018	9 866	0,2	10 648	1,0	10 096	4,3	10 517	0,0	9 211	-3,0	9 825	0,1	10 001	0,5
Kunnallisen perhepäivähoidon kustannukset lasta kohden ¹	2013-2014	13 314	-77,3	14 552	10,8	11 791	8,2	11 579	13,1	9 866	12,2	13 289	-39,5	13 081	-23,8
	2014-2015	13 287	-0,2	14 485	-0,5	11 717	-0,6	11 518	-0,5	9 585	-2,8	12 912	-2,8	13 007	-0,6
	2015-2016	13 662	2,8	14 811	2,2	11 893	1,5	12 188	5,8	10 146	5,9	13 746	6,5	13 495	3,7
	2016-2017	13 058	-4,4	14 957	1,0	12 826	7,9	12 332	1,2	9 705	-4,3	13 691	-0,4	13 458	-0,3
	2017-2018	13 963	6,9	15 284	2,2	13 083	2,0	11 633	-5,7	9 180	-5,4	14 612	6,7	13 927	3,5
Hoitajan kotona tapahtuvan perhepäivähoidon kustannukset lasta kohden	2013-2014	13 825	14,1	11 783	10,5	11 193	15,0	11 579	13,1	9 977	14,1	14 654	-31,3	12 607	5,3
	2014-2015	13 674	-1,1	11 853	0,6	10 793	-3,6	11 518	-0,5	9 473	-5,1	13 695	-6,5	12 355	-2,0
	2015-2016	14 333	4,8	12 361	4,3	10 821	0,3	12 188	5,8	9 998	5,5	13 905	1,5	12 945	4,8
	2016-2017	13 432	-6,3	12 709	2,8	11 897	9,9	12 332	1,2	9 636	-3,6	13 587	-2,3	12 757	-1,5
	2017-2018	14 685	9,3	12 371	-2,7	11 838	-0,5	11 633	-5,7	9 180	-4,7	15 892	17,0	13 265	4,0
Ryhmäperhepäivähoidon kustannukset lasta kohden ²	2013-2014	12 794	-7,0	15 487	10,1	12 458	0,4	.	.	9 545	6,7	10 390	-56,1	13 584	-3,6
	2014-2015	12 912	0,9	15 355	-0,9	12 682	1,8	.	.	9 868	3,4	11 002	5,9	13 672	0,6
	2015-2016	13 018	0,8	15 539	1,2	12 876	1,5	.	.	10 635	7,8	13 161	19,6	14 039	2,7
	2016-2017	12 704	-2,4	15 555	0,1	13 669	6,2	.	.	5 673	-46,7	14 069	6,9	14 100	0,4
	2017-2018	13 381	5,3	15 964	2,6	14 368	5,1	.	.	.	.	11 373	-19,2	14 516	3,0

JATKUU: 2D/2 Varhaiskasvatuksen deflatoidut kustannukset suhteutettuna kyseisen ja edeltävän vuoden joulukuussa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella olleiden lasten keskiarvoon 2014–2018

Kustannukset, euroa		HELSINKI Muutos (%)	ESPOO Muutos (%)	VANTAA ¹ Muutos (%)	TURKU Muutos (%)	TAMPERE Muutos (%)	OULU Muutos (%)	KUUSIKKO Muutos (%)
Ostopalveluna hankitun varhaiskasvatuksen kustannukset lasta kohden ³	2013-2014	13 592 57,4	9 616 5,1	11 320 -8,6	13 508 118,2	11 553 1,1	.	10 648 12,5
	2014-2015	13 274 -2,3	9 648 0,3	13 947 23,2	13 815 2,3	11 034 -4,5	.	10 783 1,3
	2015-2016	13 917 4,8	10 309 6,8	14 399 3,2	14 809 7,2	11 195 1,5	.	11 443 6,1
	2016-2017	14 436 3,7	10 849 5,2	.	14 807 0,0	12 197 8,9	.	12 064 5,4
	2017-2018	13 889 -3,8	11 312 4,3	.	18 494 24,9	12 414 1,8	.	12 823 6,3
Palvelusetelillä järjestetyn varhaiskasvatuksen kustannukset lasta kohden ⁴	2014	.	.	.	7 987 2,3	5 216 .	6 487 10,4	6 885 8,0
	2015	.	.	7 272 .	7 412 -7,2	5 467 4,8	6 694 3,2	6 891 0,1
	2016	.	.	6 171 -15,1	8 361 12,8	5 869 7,4	7 276 8,7	7 327 6,3
	2017	.	.	7 658 24,1	8 718 4,3	7 265 23,8	7 146 -1,8	7 718 5,3
	2018	.	.	6 700 -12,5	9 157 5,0	8 048 10,8	7 651 7,1	7 991 3,5
Yksityisen hoidon tuen kustannukset lasta kohden	2013-2014	6 774 -5,3	6 951 8,8	5 838 -8,8	6 104 8,0	5 070 -6,6	4 914 -0,5	6 419 0,6
	2014-2015	6 943 2,5	6 935 -0,2	6 336 8,5	6 301 3,2	5 447 7,4	4 498 -8,5	6 590 2,7
	2015-2016	7 006 0,9	6 943 0,1	6 601 4,2	6 322 0,3	5 403 -0,8	4 297 -4,5	6 662 1,1
	2016-2017	7 083 1,1	7 997 15,2	6 521 -1,2	6 623 4,8	5 739 6,2	5 050 17,5	7 143 7,2
	2017-2018	7 037 -0,7	8 059 0,8	6 465 -0,9	6 546 -1,2	5 748 0,1	4 966 -1,7	7 181 0,5
Kotihoidon tuen kustannukset lasta kohden	2013-2014	6 043 -1,0	5 319 5,0	4 597 3,5	4 262 9,4	3 828 -20,1	3 841 -31,6	4 965 -5,0
	2014-2015	6 035 -0,1	5 228 -1,7	4 815 4,7	4 485 5,2	3 464 -9,5	3 799 -1,1	4 967 0,0
	2015-2016	6 179 2,4	5 373 2,8	4 998 3,8	4 549 1,4	3 375 -2,6	3 952 4,0	5 102 2,7
	2016-2017	6 426 4,0	5 485 2,1	5 106 2,2	4 617 1,5	3 926 16,3	3 967 0,4	5 306 4,0
	2017-2018	6 274 -2,4	5 316 -3,1	5 037 -1,3	4 611 -0,1	4 421 12,6	3 912 -1,4	5 271 -0,7
Kustannukset varhaiskasvatusjärjestelmässä ollutta lasta kohden	2013-2014	10 083 -3,1	10 094 -1,4	9 090 -1,5	9 799 -0,2	8 580 -7,8	8 396 -30,9	9 513 -6,6
	2014-2015	10 071 -0,1	10 101 0,1	9 350 2,9	9 699 -1,0	8 509 -0,8	8 513 1,4	9 553 0,4
	2015-2016	10 363 2,9	10 300 2,0	9 458 1,1	10 065 3,8	9 075 6,7	8 792 3,3	9 844 3,1
	2016-2017	10 172 -1,8	10 388 0,8	9 374 -0,9	10 053 -0,1	9 136 0,7	8 627 -1,9	9 769 -0,8
	2017-2018	10 177 0,1	10 449 0,6	9 692 3,4	10 116 0,6	9 118 -0,2	8 463 -1,9	9 803 0,4

¹ Sisältää ICT-kustannukset.

² Turussa ja Tampereella ei järjestetä kunnallista ryhmäperhepäivähoitoa.

³ Sopimuksiin perustuva ostopalvelu päättyi Vantaalla 31.7.2016, joten kustannuksia ei voi suhteuttaa lapsimäärään vuosien 2017 ja 2018 osalta.

⁴ Palveluseteli ei ole käytössä Helsingissä eikä Espoossa.

2E Laskennalliset lapset

31.12. varhaiskasvatuksessa olevat lapset Helsingissä, Espoossa, Vantaalla, Turussa ja Tampereella on muutettu laskennallisesti yli 3-vuotiaiksi kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa oleviksi lapsiksi seuraavilla kertoimilla:

- 1) **Alle 3-vuotiaat, kokopäiväinen varhaiskasvatus:** kerroin: $7/4=1,75$
- 2) **Alle 3-vuotiaat, osapäiväinen varhaiskasvatus:** kerroin: $7/4=1,75$
- 3) **3 vuotta täyttäneet, kokopäiväinen varhaiskasvatus:** kerroin: **1**
- 4) **3 vuotta täyttäneet, osapäiväinen varhaiskasvatus:** kerroin: $7/13=0,54$
- 5) **Erityistä tukea tarvitsevien lasten määrä lisätään summaan** sen lisäksi, että he ovat luvuissa omilla ikä- ja varhaiskasvatusaikakertoimillaan. On arvioitu, että kunnissa varataan heitä varten asetuksen mukaisen henkilöstöresurssin lisäksi keskimäärin 3 vuotta täyttäneen lapsen kokopäiväisen varhaiskasvatuspaikan edellyttämä henkilöstöresurssi.

31.12. varhaiskasvatuksessa olevat lapset Oulussa on muutettu laskennallisesti yli 3-vuotiaiksi kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa oleviksi lapsiksi seuraavilla kertoimilla:

- 1) **Alle 3-vuotiaat, kokopäiväinen varhaiskasvatus:** kerroin: $8/4=2$
- 2) **Alle 3-vuotiaat, osapäiväinen varhaiskasvatus:** kerroin: $8/4=2$
- 3) **3 vuotta täyttäneet, kokopäiväinen varhaiskasvatus:** kerroin: **1**
- 4) **3 vuotta täyttäneet, osapäiväinen varhaiskasvatus:** kerroin: $8/13=0,62$
- 5) **Erityistä tukea tarvitsevien lasten määrä lisätään summaan** sen lisäksi, että he ovat luvuissa omilla ikä- ja varhaiskasvatusaikakertoimillaan. On arvioitu, että kunnissa varataan heitä varten asetuksen mukaisen henkilöstöresurssin lisäksi keskimäärin 3 vuotta täyttäneen lapsen kokopäiväisen varhaiskasvatuspaikan edellyttämä henkilöstöresurssi.

Varhaiskasvatukseen 20 tuntia viikossa osallistuvat lapset (Oulu) on sijoitettu koko- tai osapäiväiseen varhaiskasvatukseen sen mukaan, miten tuntimäärä on sovittu jaettavaksi viikolle. Osaviikkoiset kokopäiväiset 20 tunnin lapset luetaan kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa oleviin lapsiin ja 4 tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa olevat 20-tuntiset lapset luetaan osapäiväisiin lapsiin.

Kertoimet johdettu päivähoitoasetuksen 1973/239 6 § mukaisista lasten ja hoito- ja kasvatushenkilöstön välisistä suhdeluvuista.

	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
Kunnallisessa päiväkodissa varhaiskasvatuksessa olevat lapset 31.12.2018							
Alle 3-vuotiaat, kokopäiväinen varhaiskasvatus	4 754	2 226	1 700	887	1 625	1 351	12 543
Alle 3-vuotiaat, osapäiväinen varhaiskasvatus	134	30	168	46	74	44	496
3 vuotta täyttäneet, kokopäiväinen varhaiskasvatus	19 737	9 694	7 547	4 119	6 630	5 065	52 792
3 vuotta täyttäneet, osapäiväinen varhaiskasvatus	989	457	733	246	338	1 214	3 977
YHTEENSÄ	25 614	12 407	10 148	5 298	8 667	7 674	69 808
Erityistä tukea tarvitsevat lapset	2 610	1 147	1 140	412	643	796	6 748
Laskennalliset lapset 31.12.2018							
Alle 3-vuotiaat, kokopäiväinen varhaiskasvatus	8 320	3 896	2 975	1 552	2 844	2 702	22 288
Alle 3-vuotiaat, osapäiväinen varhaiskasvatus	235	53	294	81	130	88	879
3 vuotta täyttäneet, kokopäiväinen varhaiskasvatus	19 737	9 694	7 547	4 119	6 630	5 065	52 792
3 vuotta täyttäneet, osapäiväinen varhaiskasvatus	534	247	396	133	183	753	2 245
Erityistä tukea tarvitsevat lapset	2 610	1 147	1 140	412	643	796	6 748
YHTEENSÄ	31 435	15 036	12 352	6 297	10 429	9 404	84 952
Kunnallisessa päiväkodissa varhaiskasvatuksessa olevat lapset 31.12.2017							
Alle 3-vuotiaat, kokopäiväinen varhaiskasvatus	4 744	2 118	1 553	941	1 592	1 155	12 103
Alle 3-vuotiaat, osapäiväinen varhaiskasvatus	153	20	155	64	90	222	704
3 vuotta täyttäneet, kokopäiväinen varhaiskasvatus	19 094	9 480	6 970	3 895	6 514	4 511	50 464
3 vuotta täyttäneet, osapäiväinen varhaiskasvatus	1 089	502	1 231	346	380	1 265	4 813
YHTEENSÄ	25 080	12 120	9 909	5 246	8 576	7 153	68 084
Erityistä tukea tarvitsevat lapset	2 097	954	1 058	480	638	651	5 878
Laskennalliset lapset 31.12.2017							
Alle 3-vuotiaat, kokopäiväinen varhaiskasvatus	8 302	3 707	2 718	1 647	2 786	2 310	21 469
Alle 3-vuotiaat, osapäiväinen varhaiskasvatus	268	35	271	112	158	444	1 288
3 vuotta täyttäneet, kokopäiväinen varhaiskasvatus	19 094	9 480	6 970	3 895	6 514	4 511	50 464
3 vuotta täyttäneet, osapäiväinen varhaiskasvatus	588	271	665	187	205	784	2 700
Erityistä tukea tarvitsevat lapset	2 097	954	1 058	480	638	651	5 878
YHTEENSÄ	30 349	14 447	11 682	6 321	10 301	8 700	81 799
Laskennalliset lapset/Kunnallisessa päiväkodissa varhaiskasvatuksessa olevat lapset							
31.12.2018	1,23	1,21	1,22	1,19	1,20	1,23	1,22
31.12.2017	1,21	1,19	1,18	1,20	1,20	1,22	1,20
Laskennalliset lapset, kahden edellisen vuoden keskiarvo							
Vuosien 2017 ja 2018 keskiarvo	30 892	14 741	12 017	6 309	10 365	9 052	83 375

3A Kunnallisen varhaiskasvatuksen henkilöstö 31.12.2018

Henkilöstö täysiaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna.	HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
	Työntekijät	Varahenkilöt	Työntekijät	Varahenkilöt	Työntekijät	Varahenkilöt	Työntekijät	Varahenkilöt	Työntekijät	Varahenkilöt	Työntekijät	Varahenkilöt	Työntekijät	Varahenkilöt
KUNNALLISTEN PÄIVÄKOTIEN HENKILÖSTÖ ERI TEHTÄVISSÄ														
Päiväkodeissa työskentelevä henkilöstö yht.	4 685,0	78,0	2 374,5	149,8	1 915,3	1,6	1 262,0	45,0	1 603,9	40,0	1 467,7	0,0	13 245,5	314,4
Kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstö yht.	4 145,0	78,0	2 125,5	149,8	1 641,2	0,6	1 078,0	45,0	1 465,6	40,0	1 263,9	0,0	11 719,1	313,4
Lapsiryhmässä työskentelevä päiväkodin johtaja	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0
Erityislastentarhanopettaja	93,0	0,0	33,0	0,0	39,8	0,0	22,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	187,8	0,0
Lastentarhanopettaja	1 619,0	9,0	856,0	0,0	705,6	0,0	447,0	0,0	587,4	0,0	572,0	0,0	4 787,0	9,0
Lastenhoitaja	2 432,0	69,0	1 236,5	149,8	895,8	0,6	581,0	38,0	878,2	40,0	690,2	0,0	6 713,6	297,4
Muu kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstö	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	28,0	7,0	0,0	0,0	1,7	0,0	29,7	7,0
Muu henkilöstö yht.	540,0	0,0	249,0	0,0	274,1	1,0	184,0	0,0	138,3	0,0	203,9	0,0	1 589,3	1,0
Lapsiryhmää avustava henkilöstö	199,0	0,0	160,0	0,0	180,2	1,0	57,0	0,0	115,1	0,0	122,9	0,0	834,2	1,0
Avustajat, joilla erityispäivähoidon peruste (oma henkilöstö)	187,0	0,0	95,0	0,0	45,0	1,0	57,0	0,0	98,5	0,0	122,9	0,0	605,3	1,0
Avustajat, joilla erityispäivähoidon peruste (vuokrattu henkilöstö)	12,0	0,0	65,0	0,0	135,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	212,2	0,0
Muut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,6	0,0	0,0	0,0	16,6	0,0
Muut työntekijät	129,0	0,0	33,0	0,0	45,0	0,0	0,0	0,0	21,9	0,0	38,0	0,0	266,9	0,0
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	43,0	0,0	22,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	15,5	0,0	83,5	0,0
Muut työntekijät	86,0	0,0	11,0	0,0	42,0	0,0	0,0	0,0	21,9	0,0	22,5	0,0	183,4	0,0
Taidepedagogit	0,0	0,0	0,0	0,0	15,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,0	0,0	27,4	0,0
Kasvun ja oppimisen tuen lastenhoitajat	0,0	0,0	0,0	0,0	33,5	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	35,5	0,0
Laitos- ja vaatehuollon henkilöstö	212,0	0,0	56,0	0,0	0,0	0,0	125,0	0,0	1,3	0,0	31,0	0,0	425,3	0,0
PERHEPÄIVÄHOIDON HENKILÖSTÖ ERI TEHTÄVISSÄ														
Perhepäivähoidon henkilöstö yht.	249,0	0,0	174,0	2,8	85,1	0,0	46,0	6,0	22,0	0,0	77,0	16,0	653,1	24,8
Kotona tapahtuva perhepäivähoito yht.	101,0	0,0	40,0	0,0	48,0	0,0	46,0	6,0	22,0	0,0	59,0	16,0	316,0	22,0
Perhepäivähoitaja	94,0	0,0	40,0	0,0	48,0	0,0	43,0	5,0	22,0	0,0	53,0	16,0	300,0	21,0
Kolmiperhepäivähoitaja	7,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	1,0	0,0	0,0	6,0	0,0	16,0	1,0
Ryhmäperhepäivähoito yht.	148,0	0,0	134,0	2,8	37,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	18,0	0,0	337,1	2,8
Ryhmäperhepäivähoitaja	128,0	0,0	36,0	1,0	22,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,0	0,0	193,6	1,0
Lastentarhanopettaja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lastenhoitaja	20,0	0,0	98,0	1,8	14,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,0	0,0	143,0	1,8
Avustaja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0
VARHAISKASVATUKSEN JOHTAMISEN JA TUKEMISEN HENKILÖSTÖ														
Johtamisen ja tukemisen henkilöstö yht.	415,0	0,0	303,0	0,0	162,8	0,0	105,0	0,0	136,1	0,0	130,5	0,0	1 252,4	0,0
Hallinnollinen varhaiskasvatustyksikön johtaja	180,0	0,0	114,0	0,0	88,0	0,0	51,0	0,0	42,0	0,0	55,5	0,0	530,5	0,0
Perhepäivähoidon ohjaaja	8,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,0	0,0
Erityislastentarhanopettajat lasten tukemisen lisäresurssina yhteensä	97,0		75,0		35,9		25,0		46,7		32,0		311,6	
Kiertävät erityislastentarhanopettajat	16,0	0,0	11,0	0,0	17,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	44,5	0,0
Resurssi- ymv. erityislastentarhanopettajat	81,0	0,0	0,0	0,0	18,4	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	101,4	0,0
Varhaiskasvatuksen erityisopettajat lisäresurssina	0,0	0,0	64,0	0,0	0,0	0,0	23,0	0,0	46,7	0,0	32,0	0,0	165,7	0,0
Suomi toisena kielenä opettajat	16,0	0,0	37,0	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	55,0	0,0
Oman äidinkielen opettajat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0	3,0	0,0
Muu erityishenkilöstö	17,0	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	8,0	0,0	28,7	0,0

3B/1 Kunnallisen varhaiskasvatuksen henkilöstö vuosina 2014–2018 (kunnalliset päiväkodit, johtajat ja kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstö)¹

Henkilöstö täysiaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Lukumäärät on pyöristetty kokonaisluvuiksi.		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO ²	Muutos (%)
Hallinnolliset päiväkodin johtajat	2014	165		109		88		51		58		54		525	
	2015	172		112		86		47		56		53		526	
	2016	173		113		86		50		57		54		533	
	2017	173		113		86		50		43		52		517	
	2018	180		114		88		51		42		56		531	
Hallinnollisten päiväkodin johtajien osuus (%) päiväkodin johtajista	2014	95,9		100,0		100,0		100,0		100,0		96,4		98,3	
	2015	97,2		100,0		100,0		100,0		88,9		96,4		97,4	
	2016	98,3		100,0		100,0		100,0		100,0		100,0		99,4	
	2017	100,0		100,0		100,0		100,0		100,0		96,3		99,6	
	2018	99,4		100,0		100,0		100,0		100,0		100,0		99,8	
PÄIVÄKOTIEN KASVATUS-, OPETUS- JA HOITOHENKILÖSTÖ															
Lapsiryhmässä työskentelevät päiväkodin johtajat	2014	7		0		0		0		0		2		9	
	2015	5		0		0		0		7		2		14	
	2016	3		0		0		0		0		0		3	
	2017	0		0		0		0		0		2		2	
	2018	1		0		0		0		0		0		1	
Erityislastentarhanopettajat ²	2014	148		65		40		23		0		0		276	
	2015	151		63		40		23		0		0		277	
	2016	170		59		40		24		6		0		299	
	2017	172		54		40		24		4		0		294	
	2018	93		33		40		22		0		0		188	
Lastentarhanopettajat	2014	1 316	3,9	710	1,8	666	0,7	412	9,0	495	-4,3	549	-5,8	4 148	1,1
	2015	1 356	3,0	753	6,1	658	-1,3	425	3,2	536	8,3	545	-0,7	4 273	3,0
	2016	1 537	13,3	794	5,4	683	3,9	395	-7,1	561	4,7	536	-1,6	4 506	5,5
	2017	1 632	6,2	819	3,2	699	2,3	411	4,1	565	0,7	602	12,2	4 727	4,9
	2018	1 619	-0,8	856	4,6	706	0,9	447	8,8	587	4,0	572	-4,9	4 787	1,3
Lastentarhanopettajien osuus (%) kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstöstä	2014	41,7		41,3		43,0		43,5		37,9		45,4		42,0	
	2015	41,0		42,0		42,8		43,2		37,1		45,4		41,6	
	2016	40,7		41,3		43,2		42,4		38,2		45,5		41,5	
	2017	41,5		42,2		44,1		43,1		38,3		46,5		42,3	
	2018	41,3		41,8		45,4		43,5		40,1		45,3		42,5	

¹ Henkilöstötiedot ovat ilman varahenkilöiden lukumäärää. Oulun osalta vuoden 2014 luvuissa (koskee pääasiassa lastenhoitajien lukumäärää) on kuitenkin mukana varahenkilöt.

² Vuosien 2014–2017 luvut sisältävät Helsingin osalta myös resurssierityislastentarhanopettajat. Vuoden 2018 lukumäärä on pienempi, koska resurssierityislastentarhanopettajien lukumäärä on siirretty liitetaulukon 3A kohtaan resurssi- ymv. erityislastentarhanopettajat.

JATKUU: 3B/1 Kunnallisen varhaiskasvatuksen henkilöstö vuosina 2014–2018 (kunnalliset päiväkodit, johtajat ja kasvatus-, opetus- ja hoito-henkilöstö)¹

Henkilöstö täysiaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Lukumäärät on pyöristetty kokonaisluvuiksi.		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU ¹	Muutos (%)	KUUSIKKO ²	Muutos (%)
Lastenhoitajat ¹	2014	2 057	2,3	1 101	1,7	936	-0,3	563	-4,1	801	-2,1	663	-6,1	6 121	-0,4
	2015	2 171	5,5	1 127	2,3	926	-1,0	557	-1,1	903	12,7	659	-0,6	6 343	3,6
	2016	2 492	14,8	1 213	7,6	944	2,0	538	-3,4	896	-0,8	638	-3,2	6 721	6,0
	2017	2 542	2,0	1 194	-1,6	937	-0,8	545	1,3	881	-1,7	691	8,3	6 790	1,0
	2018	2 432	-4,3	1 237	3,6	896	-4,3	581	6,6	878	-0,3	690	-0,2	6 714	-1,1
Muu kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstö	2014	2		0		0		1		9		0		12	
	2015	3		0		6		31		16		0		56	
	2016	3		0		6		31		22		3		65	
	2017	0		0		0		30		36		2		68	
	2018	0		0		0		28		0		2		30	
KASVATUS-, OPETUS- JA HOITOHENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	2014	3 530	..	1 876	..	1 642	..	999	..	1 305	..	1 214	..	10 566	..
	2015	3 686	4,4	1 943	3,6	1 629	-0,8	1 036	3,7	1 462	12,0	1 206	-0,7	10 962	3,8
	2016	4 205	14,1	2 066	6,3	1 674	2,7	988	-4,6	1 485	1,6	1 177	-2,4	11 594	5,8
	2017	4 346	3,4	2 067	0,0	1 676	0,1	1 010	2,2	1 486	0,1	1 297	10,2	11 881	2,5
	2018	4 145	-4,6	2 126	2,9	1 641	-2,0	1 078	6,7	1 466	-1,4	1 264	-2,5	11 719	-1,4
Kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstön varahenkilöitä yhteensä	2014	57		142		6		47		29		0		281	..
	2015	69		138		2		45		28		82		363	29,4
	2016	84		135		2		42		28		82		373	2,7
	2017	88		145		1		45		37		0		316	-15,3
	2018	78		150		1		45		40		0		313	-0,8
Kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstön osuus (%) päiväkodin henkilöstöstä	2014	87,0		91,8		86,0		83,4		92,2		83,8		87,5	
	2015	87,7		92,3		85,7		84,6		94,4		88,2		88,8	
	2016	88,4		90,6		89,1		84,4		92,7		89,0		89,1	
	2017	88,5		89,2		86,2		85,7		93,4		88,0		88,6	
	2018	88,5		89,5		85,7		85,4		91,4		86,1		88,1	
Laskennallisia lapsia kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöä kohden	2014	7,7		7,0		7,2		6,4		7,5		7,2		7,3	
	2015	7,6		7,0		7,3		6,1		6,8		7,1		7,1	
	2016	7,0		6,8		7,0		6,2		6,8		7,5		6,9	
	2017	7,0		7,0		7,0		6,3		6,9		6,7		6,9	
	2018	7,6		7,1		7,5		5,8		7,1		7,4		7,2	

¹ Henkilöstötiedot ovat ilman varahenkilöiden lukumäärää. Oulun osalta vuoden 2014 luvuissa (koskee pääasiassa lastenhoitajien lukumäärää) on kuitenkin mukana varahenkilöt.

3B/2 Kunnallisen varhaiskasvatuksen muu henkilöstö vuosina 2014–2018¹

Henkilöstö täysiaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Lukumäärät on pyöristetty kokonaisluvuiksi.		HELSINKI	ESPOO	VANTAA ²	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO ²
Avustajat (erityispäivähoidon peruste)	2014	152	117	162	53	78	87	649
	2015	188	133	170	52	78	89	709
	2016	180	148	106	54	81	87	656
	2017	193	161	171	47	78	108	757
	2018	199	160	180	57	99	123	818
Erityistä tukea tarvitsevia lapsia erityis- tmv. avustajaa kohden	2014	8,0	7,9	5,5	10,5	7,5	5,3	7,1
	2015	8,8	7,5	5,3	8,1	7,6	6,6	7,2
	2016	10,6	6,7	9,0	8,1	7,2	7,2	8,4
	2017	10,9	5,9	6,2	10,2	8,2	6,1	7,8
	2018	13,1	7,2	6,3	7,2	6,5	6,5	8,3
Muut lapsiryhmän avustajat	2014	0	25	9	0	0	9	43
	2015	1	0	10	0	0	12	23
	2016	1	0	10	0	0	0	11
	2017	0	0	0	0	7	0	7
	2018	0	0	0	0	17	0	17
Puhtauspalvelujen (siivous- ja tekstiilihuolto) henkilöstö	2014	222	0	0	138	20	34	414
	2015	212	29	0	137	22	31	431
	2016	231	43	0	129	4	31	437
	2017	222	59	0	121	2	34	437
	2018	212	56	0	125	1	31	425
Avustaminen ja puhtauspalvelut yhteensä	2014	374	142	171	191	98	130	1 106
	2015	401	161	179	189	100	132	1 163
	2016	412	191	116	183	85	117	1 104
	2017	415	220	171	168	87	141	1 201
	2018	411	216	180	182	116	154	1 259
Muut työntekijät ²	2014	154	26	119	8	12	105	424
	2015	114	0	93	0	15	30	251
	2016	141	23	90	0	32	28	313
	2017	148	31	98	0	19	36	332
	2018	129	33	94	2	22	50	330
KUNNALLISTEN PÄIVÄKOTIEN MUU HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	2014	528	168	290	199	110	235	1 530
	2015	515	161	272	189	115	162	1 414
	2016	553	214	206	183	117	145	1 417
	2017	563	251	268	168	106	177	1 533
	2018	540	249	274	184	138	204	1 589

¹ Henkilöstötiedot ovat ilman varahenkilöiden lukumäärää. Oulun osalta vuoden 2014 luvuissa (koskee pääasiassa lastenhoitajien lukumäärää) on kuitenkin mukana varahenkilöt.

² Sisältää myös taidepedagogit sekä oppimisen ja kasvun tuen lastenhoitajat.

JATKUU: 3B/2 Kunnallisen varhaiskasvatuksen muu henkilöstö vuosina 2014–2018

		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO ²	Muutos (%)
KUNNALLISTEN PÄIVÄKOTIEN KOKO HENKILÖSTÖ															
KUNNALLISTEN PÄIVÄKOTIEN KOKO HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	2014	4 058	-5,6	2 044	-1,3	1 910	-1,1	1 198	-0,8	1 415	-5,0	1 449	-7,2	12 073	-3,9
	2015	4 201	3,5	2 104	3,0	1 901	-0,4	1 225	2,3	1 549	9,5	1 368	-5,6	12 348	2,3
	2016	4 758	13,3	2 279	8,3	1 879	-1,2	1 171	-4,4	1 602	3,4	1 322	-3,3	13 011	5,4
	2017	4 909	3,2	2 317	1,7	1 944	3,4	1 178	0,6	1 592	-0,7	1 474	11,5	13 413	3,1
	2018	4 685	-4,6	2 375	2,5	1 915	-1,5	1 262	7,1	1 604	0,8	1 468	-0,4	13 308	-0,8

¹ Henkilöstötiedot ovat ilman varahenkilöiden lukumäärää. Oulun osalta vuoden 2014 luvuissa (koskee pääasiassa lastenhoitajien lukumäärää) on kuitenkin mukana varahenkilöt.

² Sisältää myös taidepedagogit sekä oppimisen ja kasvun tuen lastenhoitajat.

		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO ²	Muutos (%)
Henkilöstö täysiaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Lukumäärät on pyöristetty kokonaisluvuiksi.															
VARHAISKASVATUKSEN TUKEMISEN ERITYISHENKILÖSTÖ															
Erityislastentarhanopettajat lasten tukemisen lisäresurssina	2018	97		75		36		25		47		32		312	
<i>Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevat lapset ³ /lisäresurssielto</i>	2018	273,0		173,9		291,2		219,1		187,2		246,6		231,3	

³ Kerholapset eivät ole mukana.

3B/3 Kunnallisessa perhepäivähoidossa järjestetyn varhaiskasvatuksen henkilöstö vuosina 2014–2018

Henkilöstö täysiaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Lukumäärät on pyöristetty kokonaisluvuiksi.		HELSINKI Muutos (%)	ESPOO Muutos (%)	VANTAA Muutos (%)	TURKU Muutos (%)	TAMPERE Muutos (%)	OULU Muutos (%)	KUUSIKKO ¹ Muutos (%)
Perhepäivähoitajat	2014	149 -9,4	76 -5,0	75 -5,1	79 -12,2	45 -11,8	69 -15,9	493 -9,8
	2015	147 -1,3	69 -9,2	70 -6,7	57 -27,8	39 -13,3	75 8,7	457 -7,3
	2016	142 -3,4	56 -18,8	53 -24,3	46 -19,3	28 -28,2	76 1,3	401 -12,3
	2017	123 -13,4	48 -14,3	50 -5,7	48 4,3	26 -7,1	41 -46,1	336 -16,2
	2018	94 -23,6	40 -16,7	48 -4,0	43 -10,4	22 -15,4	53 29,3	300 -10,7
Kolmiperhepäivähoitajat	2014	11	1	0	8	0	14	34
	2015	12	0	0	8	0	13	33
	2016	11	2	0	4	0	12	29
	2017	5	0	0	3	0	8	16
	2018	7	0	0	3	0	6	16
KOTONA TAPAHTUVAN PERHEPÄIVÄHOIDON HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	2014	160 -10,4	77 -4,9	75 -5,1	87 -13,9	45 -11,8	83 -10,8	527 -9,7
	2015	159 -0,6	69 -10,4	70 -6,7	65 -25,3	39 -13,3	88 6,0	490 -7,0
	2016	153 -3,8	58 -15,9	53 -24,3	50 -23,1	28 -28,2	88 0,0	430 -12,2
	2017	128 -16,3	48 -17,2	50 -5,7	51 2,0	26 -7,1	49 -44,3	352 -18,1
	2018	101 -21,1	40 -16,7	48 -4,0	46 -9,8	22 -15,4	59 20,4	316 -10,2
Lapsia kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa hoitajaa kohden	2014	3,7	3,2	3,5	3,3	3,5	3,7	3,5
	2015	3,5	3,3	3,2	3,7	3,4	3,0	3,4
	2016	3,5	2,9	3,1	3,8	3,2	3,3	3,3
	2017	3,6	3,1	3,2	3,9	4,0	3,6	3,6
	2018	3,5	2,7	3,3	3,9	3,4	2,6	3,3

JATKUU: 3B/3 Kunnallisessa perhepäivähoidossa järjestetyn varhaiskasvatuksen henkilöstö vuosina 2014–2018

Henkilöstö täysiaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Lukumäärät on pyöristetty kokonaisluvuiksi.		HELSINKI Muutos (%)	ESPOO Muutos (%)	VANTAA Muutos (%)	TURKU Muutos (%)	TAMPERE Muutos (%)	OULU Muutos (%)	KUUSIKKO Muutos (%)
Ryhmäperhepäivähoitajat	2014	112	100	19	0	9	23	263
	2015	140	83	43	0	10	15	291
	2016	141	70	31	0	1	9	252
	2017	130	47	28	0	0	8	213
	2018	128	36	23	0	0	7	194
Muu ryhmäperhepäivähoidon kasvatushenkilöstö	2014	30	97	29	0	4	9	169
	2015	30	102	15	0	4	8	159
	2016	29	64	17	0	1	9	119
	2017	23	96	15	0	0	8	142
	2018	20	98	15	0	0	11	144
RYHMÄPERHEPÄIVÄHOIDON HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	2014	142	197	48	0	13	32	432
	2015	170	185	58	0	14	23	450
	2016	170	134	48	0	2	18	371
	2017	153	142	43	0	0	16	354
	2018	148	134	37	0	0	18	337
Lapsia ryhmäperhepäivähoidossa hoitajaa kohden	2014	4,2	3,7	4,9	.	4,4	4,5	4,1
	2015	3,4	3,8	4,0	.	4,2	4,0	3,7
	2016	3,2	4,7	4,0	.	4,0	3,4	3,9
	2017	3,3	4,1	3,8	.	.	4,1	3,7
	2018	3,5	3,9	3,9	.	.	3,4	3,7
VARHAISKASVATUKSEN TUKEMISEN ERITYISHENKILÖSTÖ								
PERHEPÄIVÄHOIDON OHJAAJAT (Henkilöt, joiden vastuulla on vain perhepäivä- hoitoa. Johtajat, joiden vastuulla on perhepäivä- hoitoa ja muita hoitomuotoja, sisältyvät hallinnollisten päiväkodin johtajien määrään)	2014	15	4	0	3	0	0	22
	2015	13	4	0	2	0	0	19
	2016	11	5	0	2	0	0	18
	2017	9	3	0	2	0	0	14
	2018	8	2	0	2	0	0	12
KUNNALLISEN PERHEPÄIVÄHOIDON KOKO HENKILÖSTÖ								
KUNNALLISEN PERHEPÄIVÄHOIDON HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	2014	317 -9,0	278 -3,6	123 -10,4	90 -15,1	58 -12,1	115 -10,5	981 -8,7
	2015	342 7,9	258 -7,2	128 3,7	67 -25,6	53 -8,6	111 -3,5	958 -2,3
	2016	334 -2,3	196 -23,9	101 -20,8	52 -22,4	30 -43,4	106 -4,6	819 -14,5
	2017	290 -13,2	193 -1,5	93 -7,9	53 1,9	26 -13,3	65 -38,2	720 -12,0
	2018	257 -11,4	176 -8,8	85 -8,5	48 -9,4	22 -15,4	77 17,7	665 -7,7

3B/4 Kunnallisen varhaiskasvatuksen koko henkilöstö vuosina 2014–2018¹

Henkilöstö täysiaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Lukumäärät on pyöristetty kokonaisluvuiksi.		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU ¹	Muutos (%)	KUUSIKKO ²	Muutos (%)
KUNNALLISEN VARHAISKASVATUKSEN HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ															
KUNNALLISEN VARHAISKASVATUKSEN KOKO HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	2014	4 375	-5,9	2 321	-1,6	2 033	-1,7	1 288	-2,0	1 473	-5,3	115	-93,2	11 605	-14,9
	2015	4 543	3,8	2 362	1,7	2 029	-0,2	1 292	0,3	1 602	8,8	1 479	1 185,7	13 306	14,7
	2016	5 092	12,1	2 475	4,8	1 980	-2,4	1 223	-5,3	1 632	1,9	1 428	-3,4	13 830	3,9
	2017	5 199	2,1	2 510	1,4	2 037	2,9	1 231	0,7	1 618	-0,9	1 540	7,8	14 134	2,2
	2018	4 942	-4,9	2 551	1,6	2 000	-1,8	1 310	6,4	1 626	0,5	1 545	0,3	13 973	-1,1
Kunnallisen varhaiskasvatuksen yksikköjohtajat (hallinnolliset ja lapsiryhmässä työskentelevät sekä perhepäivähoidon ohjaajat yhteensä)	2014	187		113		88		54		58		56		555	
	2015	190		116		86		49		63		55		559	
	2016	187		118		86		52		57		54		554	
	2017	182		116		86		52		43		54		533	
	2018	189		116		88		53		42		56		544	
<i>Lapsia²</i> <i>/kunnallisen varhaiskasvatuksen yksikköjohtaja</i>	2014	<i>128,8</i>		<i>104,5</i>		<i>118,8</i>		<i>102,3</i>		<i>144,2</i>		<i>143,7</i>		<i>122,8</i>	
	2015	<i>129,0</i>		<i>104,5</i>		<i>121,0</i>		<i>113,0</i>		<i>133,3</i>		<i>140,3</i>		<i>122,9</i>	
	2016	<i>136,1</i>		<i>107,0</i>		<i>120,1</i>		<i>102,9</i>		<i>150,8</i>		<i>138,0</i>		<i>126,0</i>	
	2017	<i>143,1</i>		<i>110,8</i>		<i>118,9</i>		<i>104,7</i>		<i>201,8</i>		<i>136,5</i>		<i>132,5</i>	
	2018	<i>140,1</i>		<i>112,4</i>		<i>118,8</i>		<i>103,4</i>		<i>208,1</i>		<i>142,2</i>		<i>132,6</i>	
<i>Henkilökuntaa</i> <i>/kunnallisen varhaiskasvatuksen yksikköjohtaja</i>	2014	<i>23,4</i>		<i>20,6</i>		<i>23,1</i>		<i>23,9</i>		<i>25,4</i>		<i>2,1</i>		<i>20,9</i>	
	2015	<i>23,9</i>		<i>20,4</i>		<i>23,6</i>		<i>26,4</i>		<i>25,4</i>		<i>26,9</i>		<i>23,8</i>	
	2016	<i>27,2</i>		<i>21,1</i>		<i>23,0</i>		<i>23,5</i>		<i>28,6</i>		<i>26,3</i>		<i>25,0</i>	
	2017	<i>28,6</i>		<i>21,6</i>		<i>23,7</i>		<i>23,7</i>		<i>37,6</i>		<i>28,4</i>		<i>26,5</i>	
	2018	<i>26,1</i>		<i>22,0</i>		<i>22,7</i>		<i>24,7</i>		<i>38,7</i>		<i>27,8</i>		<i>25,7</i>	

¹ Henkilöstötiedot ovat ilman varahenkilöiden lukumääriä. Oulun osalta vuoden 2014 luvuissa (koskee pääasiassa lastenhoitajien lukumääriä) on kuitenkin mukana varahenkilöt.

² Kerholapset eivät ole mukana.

Liite 4 Varhaiskasvatuksen asiantuntijatyöryhmän jäsenet

Työryhmän puheenjohtaja

Satu Järvenkallas

Varhaiskasvatusjohtaja
Helsingin kasvatuksen ja
koulutuksen toimiala
Varhaiskasvatus ja esiopetus
satu.jarvenkallas@hel.fi

Helsinki

Carola Harju

Erityissuunnittelija
Helsingin kasvatuksen ja
koulutuksen toimiala
Hallinto- ja tukipalvelut
carola.harju@hel.fi

Pia Hasari

Laskenta-asiantuntija
Helsingin kasvatuksen ja
koulutuksen toimiala
Hallinto- ja tukipalvelut
pia.hasari@hel.fi

Paula Jalo

Suunnittelija
Helsingin kasvatuksen ja
koulutuksen toimiala
Henkilöstö ja lakipalvelut
paula.jalo@hel.fi

Anne Mäkiprosi

Controller
Helsingin kasvatuksen ja
koulutuksen toimiala
Hallinto- ja tukipalvelut
anne.makiprosi@hel.fi

Elina Niemelä

Suunnittelija
Helsingin kasvatuksen ja
koulutuksen toimiala
Varhaiskasvatus ja esiopetus
elina.paula.niemela@hel.fi

Petteri Räisänen

Johtava tietosuunnittelija
Helsingin kasvatuksen ja
koulutuksen toimiala
Hallinto- ja tukipalvelut
petteri.j.raisanen@hel.fi

Heidi Tapojärvi

Suunnittelija
Helsingin kasvatuksen ja
koulutuksen toimiala
Hallinto- ja tukipalvelut
heidi.tapojarvi@hel.fi

Camilla Zakowski

Erityissuunnittelija
Helsingin kasvatuksen ja
koulutuksen toimiala
Ruotsinkieliset palvelut
camilla.zakowski@hel.fi

Espoo

Virpi Mattila

Varhaiskasvatuksen johtaja
Espoon sivistystoimi
Suomenkielinen varhaiskasvatus
virpi.mattila@espoo.fi

Anne Peltonen

Erityissuunnittelija
Espoon sivistystoimi
Suomenkielinen varhaiskasvatus
anne.peltonen@espoo.fi

Jaana Turunen

Talousasiantuntija
Espoon sivistystoimi
Esikunta
jaana.m.turunen@espoo.fi

Vantaa

Sole Askola-Vehviläinen

Varhaiskasvatuksen johtaja
Vantaan sivistystoimi
Varhaiskasvatuspalvelut
sole.askola-vehvilainen@vantaa.fi

Helena Bastman

Taloussuunnittelija
Vantaan sivistystoimi
Varhaiskasvatuspalvelut
helena.bastman@vantaa.fi

Sari Ekholm

Controller-asiantuntija
Vantaan sivistystoimi
Varhaiskasvatuspalvelut
sari.ekholm@vantaa.fi

Turku

Kirsi Kanninen

Laskentasuunnittelija
Turun sivistystoimiala
Varhaiskasvatuspalvelut
kirsi.kanninen@turku.fi

Maija-Liisa Rantanen

Palvelualuejohtaja
Turun sivistystoimiala
Varhaiskasvatuspalvelut
maija-liisa.rantanen@turku.fi

Anne Siipola

Palvelupäällikkö
Turun sivistystoimiala
Varhaiskasvatuspalvelut
anne.siipola@turku.fi

Katja Suomela

Järjestelmäasiantuntija
Turun sivistystoimiala
Yleishallinto- ja henkilöstöpalvelut
katja.suomela@turku.fi

Tampere

Henrik Hiekkataipale

Suunnittelija
Tampereen hyvinvointipalvelut
Varhaiskasvatus ja perusopetus
henrik.hiekkataipale@tampere.fi

Kirsi Lahtinen

Palvelupäällikkö
Tampereen hyvinvointipalvelut
Varhaiskasvatus ja perusopetus
kirsi.lahtinen@tampere.fi

Katri Mantere

Asiakaspalvelupäällikkö
Tampereen hyvinvointipalvelut
Varhaiskasvatus ja perusopetus
katri.mantere@tampere.fi

Ulla Siltanen

Palvelupäällikkö
Tampereen hyvinvointipalvelut
Varhaiskasvatus ja perusopetus
ulla.siltanen@tampere.fi

Oulu

Ulla Rissanen

Varhaiskasvatusjohtaja
Oulun sivistys- ja kulttuuripalvelut
Varhaiskasvatuspalvelut
ulla.rissanen@ouka.fi

Anne Jokiniemi

Sovelluskoordinaattori
Oulun sivistys- ja kulttuuripalvelut
Varhaiskasvatuspalvelut
anne.jokiniemi@ouka.fi

Jonne Karinkanta

Controller
Oulun sivistys- ja kulttuuripalvelut
Varhaiskasvatuspalvelut
jonne.karinkanta@ouka.fi

Taina Koistinen

Taloussihteeri

Oulun sivistys- ja kulttuuripalvelut

Varhaiskasvatuspalvelut

taina.koistinen@ouka.fi

Sari Nyberg

Varhaiskasvatuksen asiantuntija

Oulun sivistys- ja kulttuuripalvelut

Varhaiskasvatuspalvelut

sari.nyberg@ouka.fi

Työryhmän sihteeri**Marianne Forsell**

Projektitutkija

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia

Kaupunkitutkimus ja -tilastot

marianne.forsell@hel.fi

14 § Jokiniemen yhtenäiskoulun ja Tiedonjyvän päiväkodin hankesuunnitelman hyväksyminen /ETN

VD/4687/10.03.02.01/2019

Jokiniemen yhtenäiskoulun ja Tiedonjyvän päiväkodin hankesuunnitelma on laadittu tilakeskuksessa yhteistyössä sivistysviraston perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen asiantuntijoiden ja tilakeskuksen hankevalmistelun asiantuntijoiden ja ulkopuolisten konsulttien kanssa.

Jokiniemen yhtenäiskoulun ja päiväkodin tarveselvitys on hyväksytty opetuslautakunnassa 6.11.2017 § 14, teknisessä lautakunnassa 21.11.2017 § 9 ja kaupunginhallituksessa 27.11.2017 § 9. Tarveselvitysvaiheessa hankkeen hyväksytty kustannusennuste oli 26,21 M€ (alv 0 %, KL94), joka tämän hetken kustannustasossa on 28,88 M€ (alv 0 %, KL 104).

Jokiniemen koulu on yhtenäiskoulu (1.—9. luokat). Jokiniemen koulu toimii lähikouluna pääasiassa Tikkurilan ja Jokiniemen kaupunginosien perusopetusikäisille lapsille ja nuorille. Keskeisen sijaintinsa ja suuralueen perusopetusikäisten määrän kasvun vuoksi koulu on oleellinen osa Tikkurilan suuralueen peruskouluverkkoa ja sitä tarvitaan myös jatkossa. Lisäksi Jokiniemen koulussa järjestettävä vammaisopetus on merkittävä osa palvelutarjontaa kaupunkitasoisesti.

Jokiniemen päiväkotia tarvitaan vastaamaan varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kasvuun. Keskeisten palveluverkkolinjausten (Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2018–2027) mukaan varhaiskasvatus järjestetään lähipalveluna. Palveluverkkoa kehitetään uudishankkeilla, joiden optimikoko on noin 160–192 tilapaikkaa. Vanhoista toiminnallisesti huonoista ja taloudellisesti kalliista tiloista luovutaan ja korvataan niitä tilatehokkuusvaatimusten mukaisilla tiloilla.

Vantaan virallisen väestöennusteen mukaan Tikkurilan suuralueen väestömäärä kasvaa ennuste ajanjakson 2019–2029 aikana noin 600 perusopetusikäisellä. Myös vammaisopetuksen kysyntä on kasvanut.

Väestöennusteen 2019–2029 mukaan tarve oppilaspaikkojen lisäämiselle on Tikkurilan alueella aikaistunut verrattuna vuonna 2017 laadittuun viralliseen väestöennusteeseen 2017–2027. Näin ollen, poiketen tarveselvityksestä, tässä hankkeessa on tarpeen kasvattaa koulun oppilaspaikkamäärää 150 oppilaspaikalla suuralueen perusopetusikäisten määrän kasvuun vastaamiseksi, jolloin koulun oppilaspaikkamäärä nousee 950 oppilaaseen.

Jokiniemen koulu sijaitsee keskeisellä paikalla ja sen oppimisympäristöinä voivat toimia koulun tilojen lisäksi myös alueen muut tilat siltä osin, kun ne ovat vapaana ja soveltuvat oppimisympäristöksi esimerkiksi toiminnallisen yhteistyön kautta. Koulu käyttää tällä hetkellä joustavasti sivistystoimen toimialan muiden tulosaluiden pääkäytössä olevia tiloja (Tikkurilan lukio, Varian Hiekkaharjun toimipiste ja Dickursby skola). Muiden tulosaluiden tilojen käyttö johtuu myös koulun tilojen huonosta toiminnallisuudesta nykytilanteesta ja koetuista sisäympäristöoireiluista. Alueen kasvava oppilasmäärä lisää tarvetta täysipainoisesti ja tehokkaasti käytettävissä oleville tiloille.

Alueen varhaiskasvatuksen lapsimäärä on kasvanut voimakkaasti eikä pienistä, toiminnallisesti huonoista ja tilapäisiksi tarkoitetuista tiloista ole pystytty luopumaan. Jokiniemen alueella ei ole pystytty löytämään sopivia Y-tontteja uuden päiväkodin tarpeisiin, jonka johdosta tarvittavan päiväkodin tilatarpeet on esitetty sijoitettavaksi Jokiniemen koulun kiinteistöön. Yhdessä nykyisin kiinteistössä sijaitsevan

Tiedonjyvän päiväkodin kanssa muodostuu yhteensä noin 192 tilapaikan eli kuuden kotialueparin päiväkotitila, jolloin päiväkodin kokonaistilantarve on n. 1570 htm².

Hankkeessa lisätilatarve muodostuu pääasiassa päiväkodin sijoittamisesta kiinteistöön. Kasvavan oppilasmäärän aiheuttamien tilatarpeiden lisäksi ala- ja yläkoulun tarpeet liittyvät nykyisten tilojen toiminnallisiin puutteisiin muun muassa vammaisopetuksen tilojen, uuden oppimisympäristön tavoitteiden ja teknisen toimivuuden näkökulmasta.

Jokiniemen yhtenäiskoulu koostuu nykyään kolmesta rakennuksesta:

punainen rakennus, (yläkoulu, v. 1955) nykyinen laajuus: 3 957 kem², 4 601 brm², 19 550 m³

valkoinen rakennus, (alakoulu v. 1997) nykyinen laajuus: 5 223 kem², 5470 brm², 21 814 m³

paviljonkirakennus (v. 2001) nykyinen laajuus: 611 kem², 623 brm², 2 202 m³

Valkoisen rakennuksen nykyinen keittiö- ja ruokasali jäävät paikoilleen ja laajennetaan. Tiedonjyvän päiväkodille tehdään uudet tilat sisäpiha-alueelle rakennettavaan laajennusosaan, jonka toteuttamisen yhteydessä tilapäinen paviljonkirakennus puretaan. Lisäksi rakennetaan uusi sisäyhteys valkoisen ja punaisen rakennuksen välille mahdollistamaan kengättömyys ja helppo siirtyminen rakennuksesta toiseen. Olevia opetustiloja muokataan vanhojen rakenteiden sallimissa rajoissa pedagogisen suunnitelman tavoitteiden mukaan. Valkoisessa rakennuksessa tehtävissä muutostöissä huomioidaan myös vuosina 2018–2019 tehtyjä korjauksia. Rakennuksessa sijaitsevat käden taidon tilat uudistetaan. Punaisessa rakennuksessa sijaitsevat kotitalousluokat siirretään valkoiseen rakennukseen ja luonnontieteen luokat valkoisen rakennuksen yhteyteen rakennettavaan laajennusosaan.

Suojellun punaisen rakennuksen painovoimainen ilmanvaihto säilytetään mutta parannetaan. Samalla parannetaan liikuntasalin olevaa koneellista ilmanvaihtoa. Kellaritilojen ns. aktiivisesta käytöstä luovutaan kokonaan, mm. kellarissa sijaitsevat puku-, pesu- ja wc-tilat poistetaan käytöstä ja kellarin ilmanvaihtoa tehostetaan. Uudet puku-, pesu- ja wc-tilat toteutetaan punaisen rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen. Kolmikerroksiseen rakennukseen (jossa lisäksi kellari ja ullakko) lisätään hissi. Punaisen ja valkoisen rakennuksen julkisivuja kunnostetaan ja vauriot korjataan.

Laajennusten lämmin bruttoala on n. 3015 brm² ja kokonaisala 3150 brm².

Päiväkotiin tulee kuusi kotialuetta, yhteensä 192 tilapaikkaa. Yhtenäiskoulun oppilasmäärä on 950 oppilasta.

Hankkeen rakentaminen on vaiheistettava ja oppilaille on järjestettävä väistötilat. Hankkeen toteutus esitetään jaettavan useampaan vaiheeseen (3–5), joista ensimmäistä toteutetaan vuosina 2020–2021. Ensimmäisessä vaiheessa toteutetaan päiväkotilaajennus. Seuraavissa vaiheissa toteutetaan punaisen rakennuksen muutos- ja korjaustyöt, valkoisen rakennuksen muutos ja korjaustyöt, keittiö-, ruokala- ja luonnontiedeluokkien laajennukset sekä punaisen ja valkoisen rakennuksen yhdyskäytävä.

Investointiohjelmassa on kymmenvuotisjaksolla 2019–2028 määrärahavaroja hankekokonaisuudelle yhteensä 28,35 M€ (alv 0 %). Määrärahavaroukset jakautuvat seuraavasti: Jokiniemen ala-asteen laajennus 7,25 M€ (alv 0 %) ja Jokiniemen ala-asteen korjaus- ja muutostyöt 7,3 M€ (alv 0 %) vuosille 2019–2022 sekä Jokiniemen koulun entiselle lukiorakennus (punainen rakennus) 13,8 M€ (alv 0 %) vuosille 2023–2026.

Tilakeskuksen hankevalmistelussa on päiväkotilaajennukselle laskettu 03.09.2019 päivätty tavoitehinta 9,1 M€. Punaisen rakennuksen korjauksille laskettu tavoitehintaa on 13,9 M€, ja valkoisen rakennuksen

laajennusten ja muutostöiden tavoitehinta on 13,2 M€. Tavoitehinnat ovat yhteensä 36,2 M€ (alv 0 %, KL 104,0).

Hankkeen kustannusnousu tarveselvitykseen verrattuna aiheutuu oppilasmäärän kasvun aiheuttamista tilatarpeista ja suojellun punaisen rakennuksen ennakoitua suuremmasta korjaustarpeesta.

Opetuslautakunta 16.9.2019 § 14

Talous- ja hallintojohtajan esitys:

Päätetään esittää tekniselle lautakunnalle hyväksyttäväksi 3.9.2019 päivätty Jokiniemen yhtenäiskoulun ja päiväkodin hankesuunnitelma.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite: Jokiniemen yhtenäiskoulun ja päiväkodin 3.9.2019 päivätty hankesuunnitelma

Täytäntöönpano: Hallintoyksikkö:
- ote tilakeskus

Muutoksenhakuohje: Ei muutoksenhakuoikeutta/ Kuntalaki 136 §

Lisätiedot:

Laura Malinen, 050 3029 750, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Janne Myllylä, 040 5219 722, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

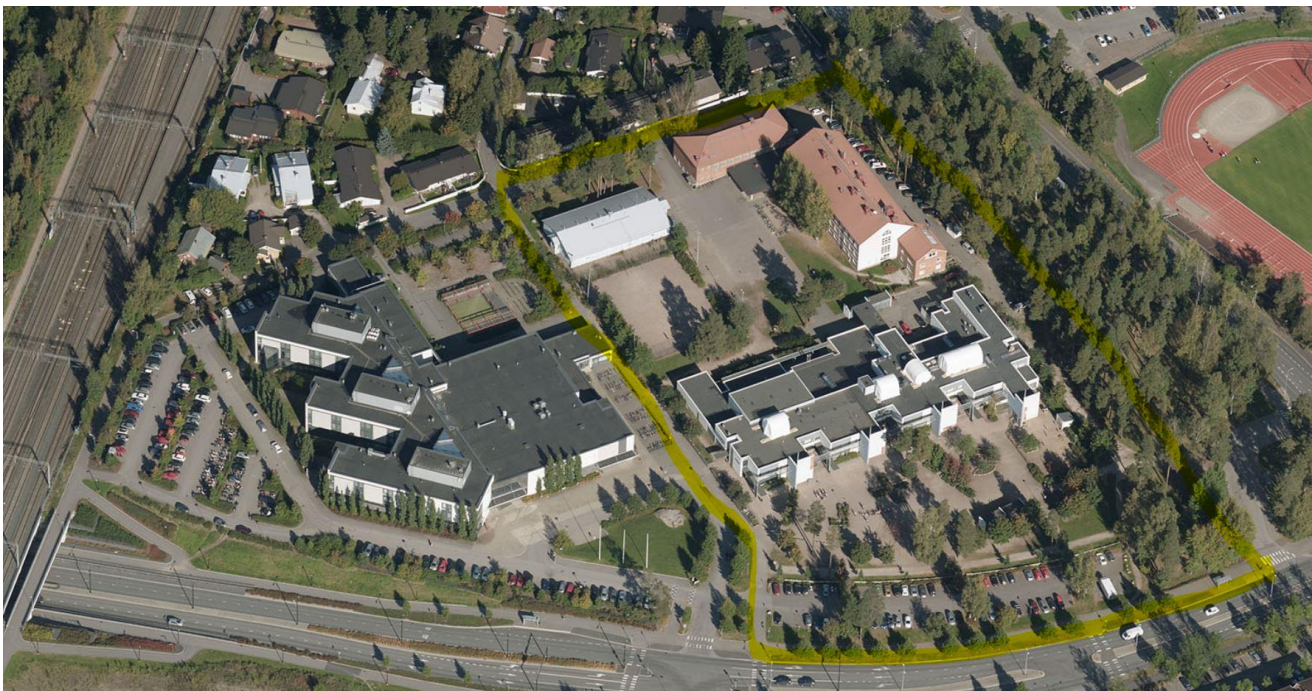
2019-09-03

JOKINIEMEN YHTENÄISKOULU JA TIEDONJYVÄN PÄIVÄKOTI

Jokiniemi

Vantaa 2019-09-03

laajennus, muutos ja korjaus HANKESUUNNITELMA

Sisällys

1.	Hanketietokortti.....	6
2.	Yhteenveto.....	8
2.1	Tiivistelmä	8
2.2	Hankkeesta aiemmin tehdyt päätökset	9
2.3	Täydennykset ja muutokset tarveselvitykseen nähden.....	9
3.	Perustelut tarpeelle	9
3.1	Varhaiskasvatuksen palvelustrategiset linjaukset / liittyminen palveluverkkosuunnitelmaan	9
3.2	Väestöennuste / suhde kokonaistarpeeseen.....	10
3.3	Liittyminen toimitilaverkkosuunnitelmaan	11
4.	Mitoitusperusteet ja toiminnalliset tavoitteet	11
4.1	Yhtenäiskoulun toiminnan kuvaus ja toiminnalliset tavoitteet	11
4.1.1	Vammaisopetuksen tilat	12
4.1.2	Yleisopetuksen oppimistilat.....	13
4.1.3	Käsityötilat	13
4.1.4	Hallinnon ja oppilashuollon tilat	13
4.1.5	Liikuntatilat	14
4.1.6	Säilytystilat.....	14
4.2	Päiväkodin toiminnalliset tavoitteet	14
4.3	Ateriahuollon tilatarpeiden tavoitteet.....	15
4.4	Puhtauspalvelujen toiminnan kuvaus ja tavoitteet	16
4.4.1	Yhdistetty siivouskeskus ja vaatehuoltotila	16
4.4.2	Jätteiden kierrätyksen toiminnan kuvaus.....	17
4.4.3	Väestönsuojatilat	17
4.5	Mitoitusperusteet, tilaohjelma ja huonekortit	17
4.5.1	Yhtenäiskoulun mitoituksen lähtökohdat.....	17
4.5.2	Päiväkodin mitoituksen lähtökohdat.....	18
4.6	Tilojen vaatimukset ja tilalliset tavoitteet.....	18
4.6.1	Yleistä.....	18
4.6.2	Yhtenäiskoulu	19
4.6.3	Päiväkoti.....	19
4.6.4	Kalustus ja varustus	20
4.7	Pihan toiminnalliset vaatimukset ja tavoitteet	20
4.7.1	Yleistä.....	20
4.7.2	Sisäpiha	21
4.7.3	Eteläinen piha	21
4.7.4	Saatto- ja huoltopiha	22
4.8	Lasten osallistaminen.....	22
5.	Rakennukset.....	22
5.1	Yleistä	22
5.1.1	Arkkitehtoniset tavoitteet	22
5.1.2	Esteettömyys- ja käyttöturvallisuusvaatimukset.....	23
5.1.3	Rakenteiden muuntojousto	23
5.1.4	Tilojen muuntojousto	23
5.1.5	Talotekniikan muuntojousto.....	23
5.2	Uudisosa(t) / laajennus	23
5.3	VALKOINEN RAKENNUS.....	24
5.3.1	Suunnittelutavoitteet.....	24
5.3.2	Suunnittelu.....	24

5.4	PUNAINEN RAKENNUS	25
5.4.1	Suunnittelutavoitteet	25
5.4.2	Suunnittelu	25
5.5	Paviljonki	26
5.5.1	Suunnittelutavoitteet	26
5.6	Elinkaaritavoitteet	26
5.7	Energiatehokkuus	26
5.7.1	Energiatehokkuustavoite	26
5.7.2	Uusiutuva energia	26
5.7.3	Energiatehokkuuden osoittaminen	27
5.7.4	Mittarointi	27
5.8	Muut resurssiviisauden tiekartan tavoitteet	27
5.8.1	Yleistä	27
5.8.2	Vähähiilisyys	27
5.8.3	Materiaalitehokkuus	28
5.8.4	Elinkaarikustannus	28
5.8.5	Hankinnat	28
5.8.6	Rakentamisen aikainen jätehuolto	29
5.9	Palotekniset vaatimukset	29
5.10	Sisäilmataavoite	29
5.10.1	Yleistä	29
5.10.2	Valaistustavoitteet	29
5.10.3	Lämmönhallinnan tavoitteet	30
5.10.4	Kosteudenhallinnan tavoitteet	30
5.10.5	Äänitekniset tavoitteet	30
5.10.6	Sisätilojen rakennusmateriaalien päästöluokkavaatimus	31
5.10.7	Tiiveysvaatimus	31
5.11	Tieto/viestintäteknikkavaatimus	31
6.	Tontti ja rakennuspaikka	31
6.1	Sijainti	31
6.2	Kaava- ja kiinteistötiedot, hallinta, rasitteet	31
6.3	Tontin rakennettavuus ja pohjaolosuhteet	32
6.4	Liikenne, pysäköinti, kadut ja kunnallistekniikka	32
6.5	Rakentamisrajoitteet, ympäristö, melu	32
6.6	Vesihuolto	33
6.6.1	Hulevedet	33
7.	Tekniset järjestelmät	33
7.1	Yleiset tavoitteet ja vaatimukset	33
7.2	Rakennetekniset tavoitteet	33
7.3	LVI-Tekniset tavoitteet	34
7.3.1	Yleistä	34
7.4	LVIA-järjestelmien muutos-, lisä- ja korjausrakentamisen kuvaus	34
7.4.1	ALAKOULU (VALKOINEN TALO)	34
7.4.2	PÄIVÄKOTI-, KEITTIÖ- JA RUOKALALAAJENNUS / UUDISOSAT	35
7.4.3	PUNAINEN TIILIRAKENNUS (II vaihe)	37
7.4.4	Lämmitysjärjestelmät	38

7.4.5	Rakennusautomaatiojärjestelmät	38
7.5	Sähkötekniset tavoitteet	38
7.5.1	Yleistä	38
7.5.2	Aluesähköistys ja liittymät	39
7.5.3	Sähkönjakelu ja keskukset	39
7.5.4	Johtotiet	39
7.5.5	Johdot ja niiden varusteet	40
7.5.6	Valaistusjärjestelmät	40
7.5.7	Yleiskaapelointijärjestelmä (atk, info-tv, videovalvonta, AV)	40
7.5.8	Äänentoisto- ja AV-järjestelmä	41
7.5.9	Keskuskellojärjestelmä	41
7.5.10	Avunpuyyntöjärjestelmä	41
7.5.11	Soittokellot /ovipuhelimet, varattu-valot ja sisäänpyyntölaitteet	41
7.5.12	Kiinteistöautomaatiojärjestelmä	41
7.5.13	Murtojärjestelmä	41
7.5.14	Videovalvontajärjestelmä	41
7.5.15	Hätälukitusjärjestelmä	42
7.5.16	Sähköiset ovilukitukset ja kulunvalvontajärjestelmä	42
7.5.17	Ovivalvontajärjestelmä	42
7.5.18	Merkki- ja turvalaistusjärjestelmä	42
7.5.19	Paloilmoitinjärjestelmä	42
7.5.20	Savunpoistojärjestelmä	42
7.5.21	Koneet, laitteet ja erityisjärjestelmät	42
8.	Rakennustyön aikaiset vaatimukset	42
8.1	Yleistä	42
9.	Väistötilantarve	43
10.	Kustannukset	43
10.1	Kustannusennuste	43
10.2	Pääomakustannukset ja ylläpitokustannukset	43
10.3	Toimintakustannukset hallintokunnalle	44
10.4	Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannukset	44
11.	Rahoitus ja aikataulu	44
12.	Riskit	44
12.1	Kaavoitukseen liittyvät riskit	44
12.2	Aikatauluun liittyvät riskit	44
12.3	Maaperään ja rakennettavuuteen liittyvät riskit	44
12.4	Työturvallisuustehtävät	44
13.	Vastuuhenkilöt / työryhmä	45

Liitteet:

- Liite 1 Kaavakartta kaavamerkinnot
- Liite 2 Tilaohjelma päiväkotia
- Liite 3 Tilaohjelma koulu
- Liite 4 Tavoitehinta laskelma
- Liite 5 Pedagoginen suunnitelma
- Liite 6 Laajennuksen rakennustapaselostus
- Liite 7 Punaisen ja valkoisen rakennuksen korjaus
- Liite 8 Akustiikan lähtötiedot

Oheismateriaalit:

1. Vantaan kaupungin ohjeita suunnittelijoille 6.3.2019
2. Vantaan kaupungin konseptipäiväkodin käsikirja 18.3.2019
3. Vantaan kaupungin konseptipäiväkodin tilakortit 18.3.2019
4. Ohje lattialämmityksen suunnittelusta ja toteutuksesta 19.6.2018
5. Rakennusautomaation suunnitteluohjeistus 11.6.2018/14.1.2019
6. Pohjatutkimus, alustava

1. Hanketietokortti

Kohteen nimi: Jokiniemen yhtenäiskoulu ja Tiedonjyvän päiväkoti						
Tarpeen kuvaus: Jokiniemen koulua laajennetaan vastaamaan Tikkurilan ja Jokiniemen alueen varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kasvuun 192 tilapaikan päiväkotilaajennuksella ja kouluikäisten lasten määrän kasvuun 150 oppilaspaikalla.						
Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin: - Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2018 - 2027 - päiväkotiselvitys, päiväkotikiinteistöjen investointitarpeiden ja aikataulun tarkastelu, tilakeskus 2019 – kesken - Uudet oppimisympäristöt, uusi opetussuunnitelma - Tarveselvitys - Kohteessa tehdyt sisäilmakorjaukset 2018 - 2019						
Tarpeen perustelut: Tarve oppilaspaikkojen lisäämiselle on Tikkurilan alueella aikaistunut. Suuralueen lasten määrä kasvaa voimakkaasti, vuoteen 2021 kasvu on noin 100-150 varhaiskasvatusikäistä lasta vuodessa. Poiketen tarveselvityksestä on tarpeen kasvattaa koulun oppilaspaikkamäärää 150 oppilaspaikalla suuralueen perusopetusikäisten määrän kasvuun vastaimiseksi. Yhtenäiskoulun oppilaspaikkamäärä nousee 950 oppilaaseen.						
Käyttäjähallintokunta: Sivistystoimi						
Kaupunginosa: JOKINIEMI 62	Kiinteistötunnus: 92-62-308-2			Tontin pinta-ala: koko ala 45170 m ² , rakennusalue n. 24200 m ²		
Osoite ja tontti: Valkosenselän- teentie 53 01370 Vantaa	Kaavatiedot: Kaavatunnus 1249 YO-kortteli			Rakennusoikeus: 27 600 kem ² (josta käytetty ennen laajennusta 20 863 kem ²)		
Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0 %)	brm²	htm²	hym²	Investointikustannusennuste hintataso KL 104,0		
				€	€ / brm²	€ / htm²
Uudisosat / laajennus; päiväkoti, päiväkodin ja koulun yhdyskäytävä. Väestönsuoja va-raus.	2 260	1 666	1 405	9 100 000	4 027	5 462
Valkoinen rakennus; tilamuutoksia ja korjauksia sekä laajennukset (ruokala, keittiö, luonnontieteen luokat)	6 225	5 425	5 040	13 200 000	1 704	2 433
Punainen rakennus; (tilamuutoksia ja korjauksia) <i>*sisältää pun.-valk.rak. yhdys-käytävän 0,5 milj.€</i>	4 638	3 467	3 008	13 900 000*	2 996	4 621
Paviljonki; (puretaan)	625	558	403	-	-	-
Päiväkodin tilapaikkamäärä				192 tilapaikkaa		
Yhtenäiskoulun oppilasmäärä				950 oppilaspaikkaa		
Väistötötilan tarve: Selvitetään tarve yleissuunnitteluvaiheessa.						
Määrärahavaraus investointiohjelmassa: Valtuuston 11.12.2018 hyväksymässä vuosien 2019 - 2028 taloussuunnitelmassa on Jokiniemen yhtenäiskoululle ja päiväkodille investointivaraus yhteensä 28,35 M€, varaus kohdistuu vuosille 2019 - 2022.						

Hankkeen toteutusaikataulu: 2019 - 2021 (rakentamisen ensimmäinen vaihe 2020 - 21)		
Ylläpitokustannukset: Uudisrakennuksen osalta 97 000 € / vuosi. Olemassa olevien rakennusten toimintakustannukset (€/htm ²) eivät muutu.		
Toimintakustannukset hallintokunnalle: Toiminnan vuosittaiset kulut sisältäen henkilöstö- ateria- ja toimintakulut ovat noin päiväkodin osalta 1 050 000 €, ja koulun osalta toimintakustannusten lisäys on 573 000 (150 oppilaspaikan lisäys).		
Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen: päiväkodin osalta 112 000 € ja koulun osalta 500 000 €		
Vuokra-arvio käyttäjäkunnalle (pääomakustannukset ja ylläpitokustannukset yhteensä):		
Vuokravaikutus / uudisrakennus	53 550 € / kk 32,14 € / htm ² / kk	642 000 € / v 386 € / htm ² / kk
Lisäys pääomakustannuksiin / Valkoinen rakennus		792 000 € /vuosi
Lisäys pääomakustannuksiin / Punainen rakennus		834 000 € / kk
Laatija(t): Lars Ollonqvist, Laura Malinen, Janne Myllylä	Päivämäärä: 03.09.2019	

Kuva 1: Jokiniemen yhtenäiskoulun ja päiväkodin sijainti, Jokiniemi, Vantaa

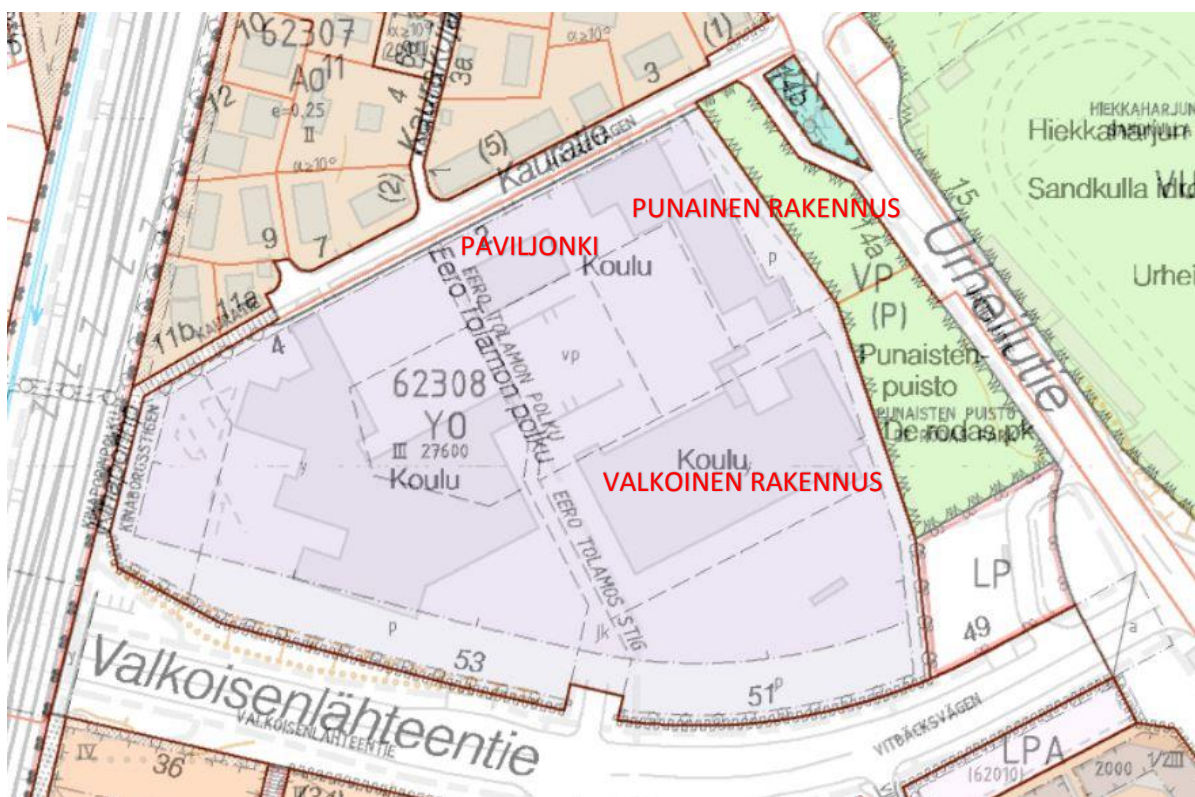
2. Yhteenveto

2.1 Tiivistelmä

Jokiniemen yhtenäiskoulu toimii lähikouluna pääasiassa Tikkurilan ja Jokiniemen kaupunginosien perusopetusikäisille lapsille ja nuorille. Keskeisen sijaintinsa ja suuralueen perusopetusikäisten lasten määrän kasvun sekä koulussa annettavan vammaisopetuksen vuoksi, koulu on oleellinen osa Tikkurilan suuralueen peruskoulu- ja palveluverkkoa.

Jokiniemen päiväkodin laajennus tarvitaan vastaamaan varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kasvuun. Vantaan keskeisten palveluverkkolinjausten mukaan varhaiskasvatus järjestetään lähialueella.

Korttelikokonaisuus käsittää neljä rakennusta: Tikkurilan lukion ja Jokiniemen yhtenäiskoulun (sisältäen päiväkodin) rakennukset.

Kuva 2. Karttaan on merkitty olemassa olevat rakennukset, joita asiakirja koskee.

Suunnittelukohde on Jokiniemen yhtenäiskoulu ja Tiedonjyväntien päiväkodin laajennus, joka koostuu kolmesta rakennuksesta;

- Punainen rakennus (aikaisemmin ns. yläkoulu), 3 kerrosta sekä kellari ja ullakko. Suojeltu punainen tiilirakennus, entinen lukio, rakennettu 1955.
- Valkoinen rakennus (aikaisemmin ns. alakoulu), 2 kerrosta, rakennettu 1995. Rakennuksessa toimii Tiedonjyväntien päiväkodin laajennus.
- Paviljonki, 1 kerros, rakennettu 2001 tilapäiseen käyttöön, rakennuslupa voimassa v. 2026. Puretaan tai siirretään pois tontilta.

Suunnittelukohde käsittää Jokiniemen yhtenäiskoulun ja koulun tiloissa toimivan Tiedonjyväntien päiväkodin tilamuutos- ja laajennustarpeet, olevien rakennusten korjaukset sekä piha-alueiden muutokset ja kehittäminen. Paviljonkirakennukselle ei hankesuunnitelman puitteissa ole käyttöä. Rakennus on tehty väliaikaiseksi ja käytännössä tuleva laajennus ja pihan kehittäminen edellyttävät sen poistamista. Rakennuksessa sijaitsee nykyisin vammaisopetuksen tarvitsemia erikoistiloja, jotka laajennuksen, tilamuutosten ja korjausten yhteydessä siirretään yhtenäiskoulun muihin rakennuksiin.

Jokiniemen yhtenäiskoulun ja Tiedonjyvän päiväkodin laajennuksen ja tilamuutosten sekä korjausten hankesuunnitelma on laadittu yhteistyössä tilakeskuksen ja sivistystoimen sekä tilakeskuksen tilaamien ulkopuolisten asiantuntijoiden ja kanssa.

Yhtenäiskoulun oppilasmäärä ennustetaan kasvavan jonkin verran, yhteensä noin 950 oppilaaseen joista 50 on vammaisopetuksen oppilasta.

Päiväkotiin tulee kuusi kotialuetta, yhteensä 192 tilapaikkaa. Päiväkoti valmistuu vuoden 2021 ke-sällä.

2.2 Hankkeesta aiemmin tehdyt päätökset

Jokiniemen yhtenäiskoulun ja päiväkodin tarveselvitys päivätty 6.10.2017 liitteineen on hyväksytty;

- Opetuslautakunnassa 6.11.2017 § 14.
- Teknisessä lautakunnassa 21.11.2017 § 9
- Kaupunginhallituksessa 27.11.2017 § 9

2.3 Täydennykset ja muutokset tarveselvitykseen nähden

Tarveselvityksen hyväksymisen jälkeen

- Vantaan kaupungin tilakeskuksen konseptipäiväkotikäsikirja on valmistunut ja korvaa aikaisemman vuonna 2017 valmistuneen varhaiskasvatuksen tilojen suunnitteluohjeis-tuksen.
- Vantaan kaupungin perusopetuksen uusien oppimisympäristöjen koulusuunnitteluohje on valmistunut alkuvuodesta 2019.
- teknisten järjestelmien kuvaus on täsmennetty.
- oppilasmäärä kasvanut jonkin verran.
- Valkoisessa rakennuksessa tehty mittavia sisäilman laatuun liittyviä korjauksia.
- Punaisen rakennuksen sisäilmasta valitettu Vantaalla suoritettun sisäilmakyselyn yhtey-dessä.

3. Perustelut tarpeelle

3.1 Varhaiskasvatuksen palvelustrategiset linjaukset / liittyminen palveluverkkosuunnitelmaan

Jokiniemen koulu on yhtenäiskoulu (1.-9. luokat). Jokiniemen koulu toimii lähikouluna pääasiassa Tik-kurilan ja Jokiniemen kaupunginosien perusopetusikäisille lapsille ja nuorille. Keskeisen sijaintinsa ja suuralueen perusopetusikäisten määrän kasvun vuoksi koulu on oleellinen osa Tikkurilan suuralueen peruskouluverkkoa ja sitä tarvitaan myös jatkossa. Lisäksi Jokiniemen koulussa järjestettävä vammaisopetus on merkittävä osa palvelutarjontaa kaupunkitasoisesti.

Jokiniemen päiväkoti tarvitaan vastaamaan varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kasvuun. Keskeis-ten palveluverkkolinjausten (Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2018–2027) mu-kaan varhaiskasvatus järjestetään lähipalveluna. Palveluverkkoa kehitetään uudishankkeilla, joiden optimikoko on noin 160–192 tilapaikkaa. Vanhoista toiminnallisesti huonoista ja taloudellisesti kal-liista tiloista luovutaan ja korvataan niitä tilatehokkuusvaatimusten mukaisilla tiloilla.

Palveluverkkosuunnitelman mukaan toimialan yhteishankkeet ovat osa palveluverkon kehittämistä.

3.2 Väestöennuste / suhde kokonaistarpeeseen

Vantaan virallisen väestöennusteen mukaan Tikkurilan suuralueen väestömäärä kasvaa ennuste ajanjakson 2019–2029 aikana noin 589 perusopetusikäisellä. Perusopetusikäisten määrän kasvu painottuu Tikkurilan, Hiekkaharjun ja Viertolan kaupunginosiin, mutta myös Jokiniemen, Koivuhaan, Ruskeasannan ja Hakkilan kaupunginosissa perusopetusikäisten määrän ennustetaan kasvavan. Jokiniemen koulun merkitys osana alueen palveluverkkoa korostuu ja sen oppilaspaikat tarvitaan täysimääräisesti myös jatkossa. Myös vammaisopetuksen kysyntä on kasvanut.

Tarveselvitys perustui vuonna 2017 laadittuun viralliseen väestöennusteeseen vuosille 2017–2027. Uusimman väestöennusteen vuosille 2019–2029 mukaan perusopetusikäisten määrän kasvun painopiste on Tikkurilan alueella aikaistunut. Tarve oppilaspaikkojen lisäämiselle on Tikkurilan alueella aikaistunut ja näin ollen poiketen tarveselvityksestä, tässä hankkeessa on tarpeen kasvattaa koulun oppilaspaikkamäärää 150 oppilaspaikalla suuralueen perusopetusikäisten määrän kasvuun vastaamiseksi. Koulun oppilaspaikkamäärä nousee 950 oppilaspaikkaan.

Taulukko 1. Väestöennusteen mukainen varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kehitys.

Vantaan kaupungin virallinen väestöennuste 2019 - 2029												Muutos
Tikkurilan suuralue	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2019 - 2029
alakouluikäiset	2697	2759	2826	2862	2888	2877	2920	2940	2961	3006	3068	371
yläkouluikäiset	1269	1311	1344	1382	1400	1444	1435	1469	1480	1506	1487	218
perusopetusikäiset	3966	4070	4170	4244	4288	4321	4355	4409	4441	4512	4555	589

Tikkurilan suuralueen varhaiskasvatusikäisten määrän ennustetaan Vantaan virallisen väestöennusteen 2019 – 2029 mukaan kasvavan ennustekauden ensimmäisellä puolikkaalla 336 lapsella. Lasten määrä kasvaa edelleen vuoteen 2029, jolloin lapsimäärä on 515 lasta enemmän kuin vuonna 2019. Jokiniemen kaupunginosassa lasten määrän ennustetaan kasvavan vuoteen 2024 31 lapsella. Ennustekauden lopussa kasvu on 84 lasta.

Taulukko 2. Väestöennusteen mukainen varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kehitys.

Vantaan kaupungin virallinen väestöennuste 2019 - 2029												Muutos
Varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kehitys												2019 -
	201	202	202	202	202	202	202	202	202	202	202	2019 -
Tikkurilan suuralue	2	3	003	3	3	3	3	3	3	3	3	51
Jokiniemen kaupunginosa	41	42	43	44	43	44	45	46	47	48	50	8

Suuralueen kasvaessa voimakkaasti tarvitaan varhaiskasvatukseen uusia tilapaikkoja. Lisäksi Jokiniemen alueella on kolme ryhmäperhepäiväkotia, joiden tilat varhaiskasvatuksen strategian mukaisesti korvataan uudishankkeen yhteydessä.

Varhaiskasvatuksen tilat toteutetaan Jokiniemen koulun yhteyteen, joten ne tulevat kaupungin omana hankkeena. Tilat korvaavat myös Jokiniemen koulun yhteydessä olevat Tiedonjyvän päiväkodin tilat. Yhteensä korvattavia tiloja on 78 tilapaikkaa.

Varhaiskasvatuslain (2016) mukaan yhtä hoito- ja kasvatushenkilöä kohden saa olla lapsia:

- alle 3-vuotiaita enintään 4 lasta / 1 hoito- ja kasvatustehtävässä oleva henkilö
- ja 3 vuotta täyttäneitä enintään 8 lasta / 1 hoito- ja kasvatustehtävässä oleva henkilö.

Vantaa ei ole nostanut 3-vuotta täyttäneiden lasten suhdelukua seitsemästä kahdeksaan lapseen / hoito- ja kasvatustehtävässä oleva henkilö. Uusissa päiväkodeissa tilat mitoitetaan kuitenkin suhdeluvun 8 lasta / hoito- ja kasvatustehtävässä oleva henkilö mukaan.

Tiedonjyvän päiväkotiin tulee 192 tilapaikkaa. Lasten määrä vaihtelee sen mukaan, ovatko he alle vai yli 3-vuotiaita. Päiväkodissa toimintaa järjestetään 1-vuotiaista 6-vuotiaisiin saakka.

Tilapaikkoja yhteensä 192, jotka jakautuvat kuuteen kotialueeseen:

- Yhden kotialueen (kaksi ryhmää) tilapaikat (8+8) + (8+8) lasta, 32 tilapaikkaa
- yhteensä 6 x 32 = 192 tilapaikkaa.

3.3 Liittyminen toimitilaverkkosuunnitelmaan

Esiselvitykset /vaihtoehtoiset tilanhankintatavat /muiden palvelutarpeiden yhdistäminen

Vuodenvaihteessa 2016–2017 laaditussa Tikkurilan alueen kiireelliset hankkeet -kokonaisuudessa tarkasteltiin Jokiniemen koulun kokonaisuutta mukaan lukien Jokiniemen päiväkotihanke osana Tikkurilan keskusta-alueen hankkeita aikataulutuksen, sisällön ja yhteiskäytön näkökulmasta. Lisäksi siinä tarkasteltiin Kulttuurikeskus Orvokin tilojen käyttömahdollisuutta erityisesti Jokiniemen koulun, mutta myös muiden alueen koulujen yhteiskäyttötilana.

Lisäksi Jokiniemen koulu on ollut mukana myös keväällä 2018 valmistuneessa Tikkurilan kouluverkko selvityksessä, jossa tarkasteltiin peruskoulukiinteistöjen investointitarpeita ja aikataulua Tikkurilan suuralueella.

Jokiniemen koulu sijaitsee keskeisellä paikalla ja sen oppimisympäristönä voivat toimia koulun tilojen lisäksi myös alueen muut tilat siltä osin, kun ne ovat vapaana ja soveltuvat oppimisympäristöksi esimerkiksi toiminnallisen yhteistyön kautta. Koulu käyttää jo tällä hetkellä hyvin joustavasti sivistystoimen toimialan muiden tulosalueiden pääkäytössä olevia tiloja. Tällaisia ovat mm. Tikkurilan lukio, Varian Hiekkaharjun toimipiste sekä Dickursby skola. Tähän on osittain syynä myös koulun tilojen huono toiminnallisuus nykytilanteessa ja sisäilmaongelmat. Alueen kasvava oppilasmäärä lisää tarvetta täysipainoisesti ja tehokkaasti käytettävissä oleville tiloille.

Tikkurilan suuralueen päiväkotikiinteistöjen tarpeita sekä tonttitarpeita ja -mahdollisuuksia on selvitetty myös vuonna 2017 valmistuneessa Tikkurilan päiväkotiselvityksessä (tilakeskus).

4. Mitoitusperusteet ja toiminnalliset tavoitteet

4.1 Yhtenäiskoulun toiminnan kuvaus ja toiminnalliset tavoitteet

Koulutilojen suunnittelua ohjaa syksyllä 2016 käyttöön otettu uusi opetussuunnitelma, joka asettaa opetustiloille uudenlaisia vaatimuksia. Opetussuunnitelmassa nähdään oppija aktiivisena toimijana, kun opettajan rooli muuttuu oppimisen ohjaajaksi ja valmentajaksi. Ilmiöpohjainen oppiminen tai pari- ja tiimiopettajuus vaativat koulutiloilta joustavuutta ja suurempia tilakokonaisuuksia.

Vantaan kaupungin opetustilojen suunnitteluun on laadittu yhteistyössä sivistysviraston ja tilakeskuksen kanssa koulusuunnitteluohje, joka on valmistunut alkuvuodesta 2019. Opettajien ja oppilasryhmien yhteistyö edellyttää tiloja, joissa mahdollistuvat vuorovaikutus, oppilaan aktiivinen rooli

opiskelussa, TVT:n käyttö ja tarvittaessa mahdollisuus häiriöttömään opiskeluun opettajan välittömässä ohjauksessa. Koulutilojen ja kalusteiden tulisi olla helposti järjestettävissä uudelleen ryhmän ja tehtävän vaatimusten mukaan. Tilojen tulee olla turvalliset, terveelliset ja muunneltavat. Toimintaa ja muunneltavuutta tukee kenkien ja päälyysvaatteiden keskitetty säilytys. Myös oppimistilojen ja muiden toimintaa tukevien tilojen välinen saavutettavuus koulurakennuksen sisällä tulee olla toimiva.

Uusi oppimisympäristö rakentuu moduuleista, joissa on yhteiskäytössä olevia tiloja eri ikäisiä oppilaita varten. Solutilat on suunniteltu laskennallisesti noin 100 oppilaan käyttöön. Ne muodostavat omat ääni- ja toimintamaailmansa, jossa aikuiset ja lapset työskentelevät opetuksellisena ja kasvatuksellisena tiiminä. Solun tilat muokkautuvat tarpeen mukaan joustavasti pien- ja suuryhmäopetukseen sekä yksilötyöhön. Tiloja jaetaan esim. akustisilla kevyillä jakoseinillä tai kalusteilla pienemmiksi ja/tai rauhallisemmiksi työskentelytiloiksi. Koulutilat voidaan jakaa eri oppimisen tiloiksi seuraavan jaottelun perusteella: kognitiivisen oppimisen, sosiaalisen oppimisen, tekemällä oppimisen ja vetäytymisen tilat. Olemassa oleviin tiloihin tehtävissä tilamuutoksissa edellä mainitut tavoitteet otetaan huomioon mahdollisuuksien mukaan.

Teknologian hyödyntämisellä oppimisessa tuetaan vapautta valita oppimisen tiloja.

Tavoitteena on, että digitaaliset oppimateriaalit, mobiilipalvelut ja pelillisuus oppimisessa ja opetuksessa tulevat luontevaksi osaksi koulupäivää. Langaton verkko toimii kaikissa koulun tiloissa ja koulun lähiympäristössä. Lisäksi sähköpistokkeita muun muassa tvt-laitteiden latausta ja käyttöä varten on riittävästi ja eripuolilla oppimistilaa.

Koulutilojen tulee olla hyvin valaistuja ja akustoituja. Sisätiloissa lähtökohtana päivänvalon mahdollisimman suuri hyödyntäminen. Oleskelu- ja työtiloissa ikkunoiden valoaukkojen yhteenlaskettu pinta-ala min. 10 % huonealasta. Isojen perusopetustilojen osalta valaistuksen suunnitteluun kiinnitettävä erityistä huomiota. Tilojen ääniolosuhteet suunnitellaan toimiviksi akustikon toimesta. Lattiamateriaalien valinnassa huomioidaan akustiikan lisäksi kengättömyys ja materiaaleille asetetut tekniset vaatimukset.

Jokiniemen yhtenäiskoululle on laadittu liitteenä oleva pedagoginen suunnitelma. Pedagogista suunnitelmaa toteutetaan taloudellisten ja rakennusteknisten sekä arkkitehtisuunnittelun reunaehtojen puitteissa.

Jokiniemen koulun osalta on myös havaittu lukuisia toiminnallisia puutteita, jotka eivät tue koulun toimintaa.

Koulun toiminnan kannalta on oleellista, että tilat ovat terveelliset, turvalliset ja toiminnallisesti kunnossa. Alueen oppilasmäärän kasvun ohella myös vammaisopetuksen kysyntä on kasvanut, joten myös Jokiniemen kouluun kohdistuu tarve vammaisopetuksen asianmukaisille tiloille.

4.1.1 Vammaisopetuksen tilat

Koulun toimintakulttuuriin kuuluu, että vammaisopetuksen oppilailla ei ole omaa, erillistä aluettaan, vaan vammaisopetus toimii yleisopetuksen lomassa. Vammaisopetuksen toimintaan liittyy kuitenkin tiettyjä erityistarpeita, kuten esteettömyys (ml. wc-tilat), mahdollisuus erottaa luokkatilasta eriyttämistila sekä riittävät eteistilat (ml. märkäeteinen ja pyörätuolin pesupaikka) ja muut säilytystilat. Vammaisopetuksen käytössä olevien tilojen tulisi olla sellaiset, että niitä voidaan tarvittaessa joustavasti käyttää myös yleisopetuksen tiloina, koska erilaisten ryhmien määrä voi vuosittain vaihdella. Vammaisopetuksen käytössä olevien tilojen läheisyyteen tarvitaan myös aistihuoneita ja paikkoja rauhoittumiselle. Jokiniemen koulun toimintakulttuurin mukaisesti tilojen tulisi olla mahdollisimman joustavia, koska vammaisopetuksen kaikissa rakennuksissa on sekä yleisopetusta että vammaisopetusta. Koululle on ehdottoman tärkeää, etteivät esimerkiksi vammaisopetuksen tilat ole muista oppimistiloista erillään, omassa siivessään tai omalla käytävällään.

4.1.2 Yleisopetuksen oppimistilat

Uuden oppimisen myötä tullut tarve joustaville tiloille, jotka tukevat yhteisopettajuutta. Etenkin entisessä lukiorakennuksessa tilat ovat melko joustamattomat.

Jokiniemen koulun toista rakennusta (ent. lukio) ei ole koskaan peruskorjattu perusopetuksen yläkoulutoimintaan sopivaksi, vaan siihen on tehty ainoastaan välttämättömimmät muutostyöt. Uuden opetussuunnitelman, ilmiöpohjaisen oppimisen, oppiainerajat ylittävän opetuksen ja yhteisopettajuuden myötä luonnontieteiden tilojen tulisi olla lähellä toisiaan, jotta ne voivat muodostaa toiminnallisen kokonaisuuden. Nykyiset tilat palvelevat huonosti yhtenäiskoulun tarpeita, eivätkä mahdollista yhteisöllisen toimintakulttuurin toteuttamista. Tämänhetkiset tilat, varsinkin entisessä lukiorakennuksessa ovat joustamattomat ja uusia oppimisympäristövaatimuksia vastaamattomat. Tiloja ei ole mahdollista muunnella eikä yhdistää suuremmiksi solurakenteiksi. Opetustiloina on jouduttu kaikissa rakennuksissa väliaikaisesti käyttämään erityisesti pienryhmätiloina sellaisia tiloja, joita ei ole suunniteltu opetuskäyttöön ja ovat siksi ilmanvaihdoltaan riittämättömiä.

4.1.3 Käsityötilat

Lisäksi nykyisissä tiloissa käsityötilat ovat turvallisuuden ja toiminnallisuuden osalta puutteelliset. Jokiniemen koulun teknisen työn tilat on rakennettu alun perin alakoulua varten. Jo vuosia sitten toinen puutyöluokka on muutettu erilliseksi metallityötilaksi, johon on sijoitettu yläkoulun välineistöä. Myös konehuone on varustettu yläkoulun käyttöä varten.

Jokiniemen koulu on muuttunut yhtenäiskouluksi ja sen käyttöön on otettu entisen lukiorakennuksen tilat. Koska varsinaisia muutostöitä yhtenäiskouluksi ei ole vielä tehty, korostuvat teknisen työn tiloissa etenkin ahtaudesta aiheutuvat puutteet. Käytössä on vain yksi puutyöluokka, joten pienet ja isot oppilaat joutuvat käyttämään samoja höyläpenkkejä. Tämän takia osalla oppilaista työskentelykorkeus on väärä ja siitä aiheutuu vaaratilanteita. Lisäksi höyläpenkkien ja myös kiinteiden työpöytien ympärille jäävä työskentelyalue on paikoin liian pieni. Koska erillistä materiaalivarastoa ei ole, on oppilastöitä varten tarvittava puutavara varastoitu konehuoneeseen. Levytavarain säilyttämistä varten ei konehuoneessa ole muuta tilaa ja siksi näkyvyys oppilaiden käytössä oleviin konehuoneen takasaan sijoitettuihin työpisteisiin on huono ja valvonta vaikeaa. Aiemmin ainoastaan alakoulun käyttöön tarvittavien levyjen määrä ja koko oli pienempi ja näkyvyyskin parempi. Myös kuumakäsittelytilan valvonta on vaikeaa huonon näköyhteyden takia.

Ongelmien ratkaisuna osa alakoulun oppitunneista pidetään Dickursby skolan tiloissa. Myös läheisen Varian Hiekkaharju toimipisteen tiloja on hyödynnetty, mutta suurikokoisten koneiden takia tilat soveltuvat huonosti peruskoulun käyttöön.

Edellä mainittujen turvallisuus- ja toiminnallisuuspuutteiden lisäksi uuden opetussuunnitelman monimateriaalinen käsityö luo tarpeita nykyisten käsityötilojen muuttamiselle. Toimintaa tukee käsityö- ja kuvataiteen tilojen sijainti lähellä toisiaan samassa solussa. Lisäksi robotiikalle tarvitaan tila käsityötilojen yhteyteen.

4.1.4 Hallinnon ja oppilashuollon tilat

Nykyisissä tiloissa hallinnon tilat ovat useassa eri paikassa ja eri rakennuksissa. Koulun henkilöstön yhteisöllisyyden ja tehokkaamman tilojen käytön näkökulmasta hallinnon tilojen tulisi olla keskitetty yhteen paikkaan, joka on mahdollisimman hyvin saavutettavissa koulun eri osista. Lisäksi koulun henkilöstössä on paljon avustajia johtuen vammaisopetuksen oppilasmäärästä. Hallinnon tilojen tulee olla sellaiset, että niissä on mahdollista myös kokoontua noin 60–70 henkilön ryhmänä. Koko henkilökunnan kokoukset (n. 120–130 henkilöä) voidaan pitää ruokasalissa, joka voi toimia myös monikäyttötilana. Lisäksi oppilashuollon tilojen tulisi olla lähellä toisiaan, lasten helposti saavutettavissa ja

lähellä henkilöstön tiloja. Jokiniemen koulun tarve neuvottelutiloille on erityisesti vammaisopetuksen vuoksi suuri.

4.1.5 Liikuntatilat

Liikuntatilat koetaan koulussa riittämättömiksi. Neliömäärällisesti nykyisissä tiloissa on riittävästi liikuntatilaa, mutta sen jakamismahdollisuudet liikuntaryhmien käyttöön ovat heikot.

4.1.6 Säilytystilat

Lisäksi uusi oppiminen ja tilojen tehokas käyttö lisäävät tarvetta oppilaiden henkilökohtaisten tavaroitten säilytystiloille. Keskitetyt säilytystilat erityisesti kengille ja takeille helpottavat tilojen joustavaa ja tehokasta käyttöä. Jokiniemen koulussa nykyinen kenkien ja takkien säilytystilaratkaisu ei tue tätä tarvetta. Lisäksi joustava tilankäyttö ja monipaikkainen opiskelu asettavat tarpeita myös muille säilytysratkaisuille.

4.2 Päiväkodin toiminnalliset tavoitteet

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatusta, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Varhaiskasvatuslain mukaan päiväkodin oppimisympäristö on kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä ja kehitys huomioon ottava. Oppimisympäristö tukee erilaisia pedagogisia toimintatapoja ja tilat ovat muunneltavia sekä auttavat erilaisten oppimis- ja leikkitilanteiden toteuttamisessa.

Varhaiskasvatuksen tilojen suunnittelua ohjaa Vantaan päiväkotikonsepti, mikä kehitettiin 2017 Vantaalla valmistuneen Varhaiskasvatuksen tilasuunnittelun ohjeen pohjalta. Molemmat ohjeet on laadittu päiväkotien RT-kortin mukaiseksi. Vantaan päiväkotikonseptia käytetään Vantaan Tilakeskuksen Ohjeita suunnittelijoille – asiakirjan kanssa.

Päiväkodissa järjestetään toimintaa 1-vuotiaista 6-vuotiaisiin saakka. Lapsiryhmä koostuu kahden kasvattajan muodostamasta ryhmästä, jolloin lapsimäärä on asetuksen mukaisesti minimissään kahdeksan ja maksimissaan kuusitoista. Lapsiryhmät voivat toimia sisarusryhmänä (1-5v.), alle 3-vuotiaiden ryhmänä, yli 3-vuotiaiden ryhmänä tai esiopetusryhmänä. Ryhmissä voi olla lapsia, jotka tarvitsevat kasvun ja kehityksen tukea.

Kaksi lapsiryhmää muodostavat yhdessä kotialueen (minimissään 16 lasta, maksimissaan 32 lasta), jossa kasvattajat ja lapset tekevät toiminnallista yhteistyötä ja käyttävät yhteisesti osaa tiloista. Toiminta järjestetään erikokoisissa pienryhmissä. Esiopetuksessa lasten tulee saada kokemuksia myös isommassa ryhmässä toimimisesta. Päiväkodissa järjestetään myös koko päiväkodin yhteisiä tapahtumia lapsille ja perheille.

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on käyttää teknologiaa palvelemaan kasvatuksellisia ja opetuksellisia päämääriä. Lasten käyttöön tarkoitetut tieto- ja viestintätekniikkalaitteet ovat osa lapsiryhmän oppimisympäristöä.

Lasten ruokailu pienimpiä lukuun ottamatta järjestetään erillisessä ruokailutilassa. Päiväkodin ytimen muodostavat ruokailutila, kotikeittiö ja sali. Tilat kokoavat koko päiväkodin lapset ja henkilökunnan ruokailemaan, liikkumaan ja yhteisiin hetkiin. Tilat tukevat lasten ja henkilökunnan hyvinvointia ja ovat viihtyisät. Päiväkodissa on rauhallisia tiloja keskusteluihin perheiden ja yhteistyötahojen kanssa sekä henkilökunnan kirjalliseen työskentelyyn.

Päiväkodin piha on osa oppimisympäristöä, mikä innostaa liikkumiseen, leikkimiseen ja ympäristöstä huolehtimiseen. Pihan suunnittelussa otetaan huomioon vaihtelevat sääolosuhteet ja turvallisuus.

Päiväkotien tilasuunnittelun tehtävänä on tukea Vantaan varhaiskasvatuksen toimintaperiaatteita. Suunnittelulla mahdollistetaan päiväkodin oppimisympäristön muokkaaminen lapsiryhmän tarpeiden mukaiseksi.

Tilasuunnittelun toiminnallinen vaatimus on yleispätevyys ja tilojen muunneltavuus. Keskeisenä vaatimuksena on, että tilat tukevat toiminnan sujuvuutta (wc-toiminnot, pukeutuminen, ulos meno), ovat esteettömiä ja helposti hahmotettavia, turvallisia sekä terveellisiä (tilojen ilmanlaatu, lämpötila, puhtaanapito, valaistus ja akustiikka, ergonomia). Lasten wc- pesutilat varustetaan erilaisiksi tilakorttien mukaan.

Päiväkodin sydämen muodostavat ruokailutila, kotikeittiö ja sali. Tavoitteena on, että ne ovat yhdistettävissä. Muut lasten tilat sijoittuvat helposti hahmotettavasti eri puolille päiväkotia ns. kotialueiksi. Pienimpien lasten toiminta pyritään saamaan maan tasolle.

Sydänaalue ja yksi kotialue ovat myös asukkaiden monipuolisessa käytössä päiväkodin käyttöajan ulkopuolella. Tilat tulee rajata päiväkodin muista tiloista.

Sisäänkäynnit järjestetään aidatun pihan kautta. Päiväkodissa ei ole erillistä pääsisäänkäyntiä. Iltakäytön sisäänkäynti nimetään suunnitteluvaiheessa. Märkäeteinen suunnitellaan yhteiseksi joko yhdelle (32) tai kahdelle (64) kotialueelle. Kullekin ryhmälle (16) on oma eteistila. Eteistila voi olla osa isompaa kokonaisuutta ja sitä käytetään myös muuhun toimintaan. Kotialueelle suunnitellaan yhteiset wc-pesutilat.

Lapsiryhmällä on hiljainen ja visuaaliselta ilmeeltään rauhallinen tila, joka mahdollistaa rauhoittumisen ja keskittymisen käsiteltävään asiaan. Levon tarve vaihtelee päiväkodissa rauhoittumishetkestä nukkumiseen. Kotialueiden levolle varatut tilat varustetaan kaappisängyillä ja irtokalusteina hankittavilla sängyillä. Yhdellä kotialueella (esiopetusikäiset) ei ole nukkumismahdollisuutta. Kotialueen lepotilat ovat yhdistettävissä isommaksi toimintatilaksi.

Varhaiskasvatuksessa tarjotaan lapsille aamupala, lounas ja välipala. Poikkeava-aikaisissa päiväko-deissa tarjotaan lisäksi päivällinen ja iltapala. Ruokailu on tärkeä osa varhaiskasvatuksen arkitoimintapedagogiikkaa, jossa harjoitellaan itsestä huolehtimista ja sosiaalisia taitoja. Ruokailutila suunnitellaan siten, että etäisyydet ruokaa hakiessa ja astioita palauttaessa on mahdollisimman lyhyitä eikä synny risteäviä reittejä. Ruokailutilassa on miellyttävä, sosiaalista kanssakäymistä edistävä tunnelma. Ruokailutilaa käytetään myös muuhun toimintaan, esim. pelaamiseen ja muuhun pöytätyöskentelyyn.

Tilojen tulee olla helposti ylläpidettäviä. Puhtaanapidon ja toiminnallisuuden näkökulmasta on tärkeää, että leikki- ja oppimisvälineille on riittävästi säilytystilaa.

Pihaan liittyvät tavoitteet on esitetty kohdassa 4.7

4.3 Ateriahuollon tilatarpeiden tavoitteet

Keittiö on valmistuskeittiö, joka palvelee Jokiniemen yhtenäiskoulua, Tiedonjyvän päiväkotia ja Tikurilan lukiota. Toistaiseksi keittiö on myös valmiuskeittiö. Keittiö on mitoitettu palvelemaan myös lähialueen muita päiväkoteja ja oppilaitoksia. Keittiössä tehdään tällä hetkellä yli 2000 ateriala päivässä, joista ulostoimitettavien aterioiden määrä on yli 1000. Jatkossa on kuitenkin tarkoitus luopua Jokiniemen koulun ympäristöä palvelevasta keskuskeittiötoiminnoista.

Koulun ja päiväkodin lasten määrän kasvaessa keittiössä valmistetaan Jokiniemen koulua ja Tiedonjyvän päiväkotia varten jatkossa n. 1300 ateriala päivässä (+ päiväkodin aamiainen ja välipalat). Jos

keittiön toiminta muuttuu, on keittiön toimintoja järjesteltävä uudelleen joka tapauksessa. Jos ateriamäärät kasvaa valmistaminen edellyttää laitekapasiteetin lisäystä ja olemassa olevien tilojen muutoksia, laajentamista ja/tai uusien tilojen rakentamista. Jos ruuan valmistuksesta luovutaan kokonaan, vaatii tämäkin tilojen ja laitteiden muutoksia. Luonnos- / toteutussuunnittelussa varaudutaan kuitenkin siihen, että keskuskeittiötoiminnosta luovutaan.

Ruokasali on jo nykyisellä oppilasmäärällä äärirajoilla. Päiväkodin laajenemisen johdosta ja oppilasmäärän lisääntyessä, myös ruokailemassa käyvä oppilasmäärä kasvaa. Tilaa tarvitaan n. 375 asiakaspaikalle.

Huomioitavat ateriahuollon tilatarpeita suunnitellessa:

- Keittiön huolto
- Jätehuolto ja rullakko-/pahvivaraston oltava riittävän suuret ja kohtuullisen matkan päässä keittiöstä.
- Varattava hygieeninen tila kuljetuslaatikoille/vaunuille.
- Pääruokasalin puolella tulee olla ateriabuffet (ei avaudu keittiötiloihin).
- Päiväkärriä käytetään pienten lasten aterioiden kuljetukseen kerroksissa ja alakerran tiloissa. Ryhmien määrä ja sijainti selviävät myöhemmin.
- Sekä ruokasaliin että kerroksien aulatiloihin asennetaan käsipesualtaat
- ruokasalin kotikeittiön yhteyteen varataan kotitalouskylmäkaappi välipalojen säilytystä varten.

Katso oheisasiakirjat Keittiön suunnitteluohjeistus.

4.4 Puhtauspalvelujen toiminnan kuvaus ja tavoitteet

Turvalliset ja puhtaat tilat luovat puitteet opetustoiminnalle ja varhaiskasvatukselle.

Puhtauspalvelujen tavoitteena on aikaan saada puhtaita ja sisäilmaongelmattomia tiloja, joiden pinnat on helppo pitää puhtaana, esim. yläpölyjen kerääntymistä on suunnitteluratkaisuissa vältettävä.

Rakennuksen tulee olla kaikilta osin helposti puhtaana pidettävä ja materiaalit julkisen tilan kulutusta kestäviä.

Puhtaanapidolla ylläpidetään rakennuksen hygieenisyyttä, siellä työskentelevien henkilöiden työturvallisuutta, viihtyisyyttä ja rakennuksen edustavuutta. Rakennuksen siivottavuus on hyvä, jos tilat voidaan siivota taloudellisesti, tehokkaasti (koneet) ja turvallisesti. Puhtauspalvelujen työturvallisuus tulee huomioida suunnitteluvaiheessa; mm. liikkumisen esteettömyys, siivoustilojen ja -pisteiden työergonomia, kohteiden saavutettavuus ja pistorasioiden määrä.

Kaikki käytettävät materiaalit ja tilaratkaisut toteutetaan mahdollisimman kestävästä, tehokkaasta ja edullisesti ylläpidettävistä tuotteista. Lattiamateriaalin on oltava kulutuksen kestävä eikä lattian vaahdustarvetta saa olla.

4.4.1 Yhdistetty siivouskeskus ja vaatehuoltotila

Tilassa tulee olla erikseen puhdas ja likainen puoli.

Pyykkien viikkaamiselle laskutilaa, likapyykkisäkeille rullakkotyyppistä säilytystilaa. Tilaan pitää sopia puhtaaksi petaukseen liinavaatteille kuljetusvaunu, niin ettei liinavaatteita tarvitse kuljettaa käsissä.

Puhtaille liinavaatteille oveliset hyllykaapit.

Suunnittelu toteutetaan tilakorteissa määritellyt siivouksen koneet ja varusteet. Lattiapintojen puhdistuksessa tarvitaan koneille säilytystilaa siivouskeskukseen.

4.4.2 Jätteiden kierrätyksen toiminnan kuvaus

Vantaan kaupunki kierrättää jätteistä mahdollisemman paljon. Syväkeräyssäiliöitä käytetään jätteen keräämiseen. Säiliöt tulee asentaa huoltopihalle lähelle keittiötä.

Syväkeräyssäiliöiden paikka pitää olla sellainen, että talviaikaan lumet saadaan säiliöiden ympäriltä helposti poistettua ja kulku säiliöille on muutoinkin esteetön.

Lisäksi urakkaan kuuluu pieniin kansiosiin lukot, kiinteistön sarjaan ja lukkojen päällä pitää olla kumiläpät jäätyamisen estämiseksi. Avattavissa kansiosissa pitää olla stoppari, joka pitää kannen auki, kun jätteitä pudotetaan säiliöön.

Jäteauton vaatima kääntösäde tulee ottaa huomioon jätepisteen paikka suunniteltaessa

- Sekajäte 5 m³x2
- Muovi 5 m³
- Kartonki 5 m³
- Metallia 3 m³
- Biojätteellä 800 l säiliö

Käytönaikaisen jätehuollon varmistamiseksi jätetilassa tulee olla tilavaraus edellisten lisäksi seuraaville erikseen lajiteltaville jätejakeille: paperi, lasi, elektroniikkaromu ja aaltopahvi.

4.4.3 Väestönsuojatilat

Yhtenäiskoulun ja päiväkodin laajuus ylittää pelastuslain 71 § määritellyn väestönsuojan rakentamisvelvoitteen 1200 k-m². Suojatilarave (2 % kerrosalasta, suojatilarave < 30 m²). Suojatarve pyritään järjestämään osana olemassa olevia väestönsuojatiloja. Mikäli se ei ole mahdollista, väestönsuojalle haetaan lykkäystä ja sille osoitetaan paikka tontilta.

4.5 Mitoitusperusteet, tilaohjelma ja huonekortit

4.5.1 Yhtenäiskoulun mitoituksen lähtökohdat

Koulun tilatehokkuustunnusluvut Vantaalla ovat:

- alakoulussa 7,5 hum²/oppilas (hum²= huoneala)
- yläkoulussa 8,5 hum²/oppilas
- yhtenäiskoulussa 8,0 hum²/oppilas (n. 6,0 hum²/oppilas).

Jokiniemen yhtenäiskoulussa max. oppilasmäärä (mitoitettava) 950 oppilasta ja henkilökuntaa 120.

Valkoisen rakennuksen suunniteltu oppilaspaikkamäärä:

- 1. kerros 260 oppilasta + 50 vammaisopetuksen oppilasta.
- 2. kerros 280 oppilasta
- yhteensä **540 oppilaspaikkaa + 50 vammaisopetuksen oppilaspaikkaa**

Punaisen rakennuksen suunniteltu oppilaspaikkamäärä:

- 1. kerros 101 oppilasta
- 2. kerros 189 oppilasta
- 3. kerros 146 oppilasta
- yhteensä 436 oppilasta, ilmanvaihdon takia oppilasmäärä rajoittunee kuitenkin **n. 400 oppilaaseen**

Valkoinen ja punainen koulu **yhteensä 900 oppilasta + 50 vammaisopetuksen oppilasta**

4.5.2 Päiväkodin mitoituksen lähtökohdat

Varhaiskasvatuslain (2016) mukaan yhtä hoito- ja kasvatushenkilöä kohden saa olla lapsia:

- alle 3-vuotiaita enintään 4 lasta / 1 hoito- ja kasvatustehtävässä oleva henkilö
- ja 3 vuotta täyttäneitä enintään 8 lasta / 1 hoito- ja kasvatustehtävässä oleva henkilö.

Vantaa ei ole nostanut 3-vuotta täyttäneiden lasten suhdelukua seitsemästä kahdeksaan lapseen / hoito- ja kasvatustehtävässä oleva henkilö. Uusissa päiväkodeissa tilat mitoitetetaan kuitenkin suhdeluvun 8 lasta / hoito- ja kasvatustehtävässä oleva henkilö mukaan.

Päiväkodin tilat perustuvat vantaalaisen 192-paikkaisen päiväkodin tilamitoitukseen. Päiväkodin huonetilaohjelman mukainen huoneistoalatavoite 8,17 htm²/tilapaikka, 1 568 htm². Päiväkodin bruttoalatavoite 1 999 brm².

Päiväkodin huonetilaohjelma on liitteessä 02.

Tiedonjyvän päiväkotiin tulee 192 tilapaikkaa. Lasten määrä vaihtelee sen mukaan, ovatko he alle vai yli 3-vuotiaita. Päiväkodissa toimintaa järjestetään 1-vuotiaista 6-vuotiaisiin saakka.

Tilapaikkoja yhteensä 192, jotka jakautuvat kuuteen kotialueeseen:

- Yhden kotialueen (kaksi ryhmää) tilapaikat (8+8) + (8+8) lasta, 32 tilapaikkaa
- yhteensä 6 x 32 = 192 tilapaikkaa.

Päiväkodissa on hoito- ja kasvatushenkilökuntaa 24 henkilöä. Lisäksi päiväkodissa työskentelee päiväkodin johtaja.

Päiväkoti toteutetaan osana tilakeskuksen ja varhaiskasvatuksen kehittämää päiväkotikonseptia. Tilamitoitus perustuu Vantaan kaupungin päiväkotikonseptin myötä kehitettyyn tilaohjelmamalliin ja päiväkotien yleisiin suunnitteluohjeisiin sekä päivitettävänä olevaan päiväkotien RT-ohjekorttiin.

4.6 Tilojen vaatimukset ja tilalliset tavoitteet

4.6.1 Yleistä

Uudisrakennuksen/laajennuksen tulee olla tilaratkaisultaan toiminnallinen, tehokas ja tarkoituksenmukainen ja muunneltavissa.

Nykyisten rakennusten tilamuutoksissa pyritään toteuttamaan samat toiminnalliset tavoitteet huomioiden kuitenkin olevien rakennusten rajoitukset ja reunaehdot, kuten esim. kantavat rakenteet, hiljattain toteutetut korjaukset yms.

Koulu kokonaisuudessaan eri rakennuksineen palvelee lisäksi alueen asukkaita, yhteisöjä sekä yhdistyksiä. Sama oppimisen tila voi päivän eri aikoina toimia neuvottelutilana, henkilökunnan työtilana tai esim. omakotiyhdistyksen kokoustilana.

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on käyttää teknologiaa palvelemaan kasvatuksellisia ja opetuksellisia päämääriä. Lasten käyttöön tarkoitetut tieto- ja viestintätekniikkalaitteet (tv) ovat osa lapsiryhmän oppimisympäristöä. Laitteiden käyttöä tukevat järkevästi sijoitetut sähköpistorasiat.

Ruokailutila suunnitellaan siten, että etäisyydet ruokaa hakiessa ja astioita palauttaessa on mahdollisimman lyhyitä (erityisesti pienimmille) eikä synny risteäviä reittejä. Ruokailutilassa on miellyttävä, sosiaalista kanssakäymistä edistävä tunnelma. Ruokailutilaa käytetään myös muuhun toimintaan, esim. pelaamiseen ja muuhun pöytätyöskentelyyn.

Kerroksissa tulee olla LE-wc.

Vapaa-ajan käytön sisäänkäynti nimetään suunnitteluvaiheessa. Sisäänkäynnin yhteyteen tulee kenkä- ja vaatesäilytys.

Tavaraliikenne hoidetaan lastauslaiturin kautta eriyttäen muun kuljetuksen keittiöstä.

Koulun ja päiväkodin tilat tulee olla esteettömät. Joitakin tiloja kuten esim. punaisen rakennuksen kellari, ullakko ja tiloja, joihin on vaikea kohtuudella järjestää esteetön kulku. Uudet hissit mitoitetaan pyörätuolia käyttäville.

4.6.2 Yhtenäiskoulu

Yleisopetustilat ovat monitoimitiloja, joissa kiinteät seinät rajaavat laajempaa oppimistilaa. Olemassa olevien rakennusten luokkatiloja pyritään avaamaan käytävän ja toistensa suuntaan rakenteiden ja talotekniikan toimivuuden asettamissa rajoissa.

Uuden oppimisympäristön suunnittelussa tulee erityisesti huomioida riittävä akustiikka ja tilakohtaiset määräykset.

Olevien rakennusten sisäänkäyntien yhteyteen varataan tilaa kenkä- ja vaatesäilytykselle. Eteiset varustetaan kiinteillä kenkähyllyillä ja vaatenaulakoin.

4.6.3 Päiväkoti

Lasten toimintatilojen tulee saada suoraa luonnonvaloa ja sijoittua siten, ettei kotialueen kaikki tilat ole pohjoiseen.

Kotialueen kummallakin ryhmällä (16 lasta) on oma toimintatila sekä rauhallinen suljettava tila. Rauhallinen tila mahdollistaa lepäämisen ja rauhoittumisen (noin 32 m²). Ryhmien lepotilat tulee saada yhdistettyä yhdeksi suuremmaksi tilaksi. Kotialueiden levolle varatut tilat varustetaan kaappisängyillä ja irtokalusteina hankittavilla sängyillä. Yhdellä kotialueella (esiopetusikäiset) ei ole nukkumismahdollisuutta. Tiloihin laitetaan kattoon kaksi koukkuja, jotka kestävät esim. aikuisen ja lasten keinun. Useampikerroksisissa päiväkodeissa ylemmissä kerroksen lepoon käytettävistä huonetiloista on kaksi toisistaan riippumatonta poistumistietä.

Märkäeteistilat ovat kotialueen kahden ryhmän yhteiset. Eteistilat suunnitellaan yhdelle ryhmälle mutta ovat osa isompaa kokonaisuutta. Eteistilat ovat osa toiminnallisia tiloja.

Wc-pesutilat tukevat toiminnan sujuvuutta ja ne toteutetaan kotialueille huonekortin mukaan.

Päiväkodin sydämen muodostavat ruokailutila, kotikeittiö ja sali. Mikäli ruokailutila tulee koulun yhteiseen ruokasaliin, päiväkodin lapsille järjestetään rauhallinen nurkkaus ruokailuun.

Sydänaalue ja yksi kotialue voivat olla myös asukkaiden monipuolisessa käytössä päiväkodin käyttöajan ulkopuolella. Tilat tulee rajata päiväkodin muista tiloista.

Päiväkodin sisäänkäynnit järjestetään aidatun pihan kautta. Päiväkodissa ei ole erillistä pääsisäänkäyntiä.

Tilojen linkittäminen, läpinäkyvyys, sujuvat kulkureitit ja riittävä valaistus lisäävät turvallisuutta sekä valvottavuutta.

4.6.4 Kalustus ja varustus

Tilat suunnitellaan Vantaan kaupungin Ohjeita suunnittelijoille, oheisasiakirja 02 ja Vantaan kaupungin konseptipäiväkodin käsikirjan mukaan, oheisasiakirja 03. Tilat varustetaan ja kalustetaan kaupungin päiväkotisuunnittelun tilakorttien mukaan, oheisasiakirja 04. Keittiötilojen suunnitteluohjeistus on oheisasiakirja 05.

Rakennusurakkaan esitetään jokaiselle kotialueelle kaksi sermiä ja yksi kalusteratkaisu, (esim. akustisesti vaimentava "leikkimökki"), joilla jaetaan tiloja pienemmiksi kokonaisuuksiksi. Huonetilojen välillä käytetään sisäikkunoita ja / tai ikkunallisia sisäovia tai lasiovia.

4.7 Pihan toiminnalliset vaatimukset ja tavoitteet

4.7.1 Yleistä

Yhtenäiskoulun ja päiväkodin tonttiosuudella on kaksi piha-aluetta. Toinen pihoista jää koulurakennusten rajaamaksi sisäpihaksi ja toinen valkoisen rakennuksen ja Valkoisenlähteentien puoleisen parkkipaikan/puiston rajaamaksi pihaksi. Jälkimmäinen, eteläinen piha on melu- ja hiukkasalueella.

Tontti sijaitsee Vantaan karttapalvelun mukaan pohjavesialueella ja pilaantuneella maa-alueella. Sisäpihaksi jäävässä osassa ei ole merkintää pilaantuneesta maasta. Alueella on sijainnut lyijyvalkoistehtas ja lyijysulatto. Nykytilasta ei ole tietoa. Pihasta otetaan haitta-ainenäytteet. Tarvittaessa maa-massoja vaihdetaan.

Rakennusten sisäpiha-alue on melualueen ulkopuolella, mutta edellyttää tiivistä ja kaupunkimaista piharakentamista leikkipihan ja koulupihan osalla sekä monikäyttöisyyttä.

Pihoihin (etu- ja takapihat) tehdään parannuksia huomioiden koululaisten (liikkuva koulu) ja päiväkotilasten erilaiset tarpeet ja vaatimukset.

Piha-alueiden tarpeita on arvioitava myös uuden oppimisympäristön tavoitteiden ja vaatimusten näkökulmasta sekä huomioitava vammaisopetuksen tarpeet. Tikkurilan alueen liikuntaolosuhteita parantamiseksi piha-alueella on tarve myös lähiliikuntapaikalle. Taloussuunnitelmaan 2019–28 on varattu määräraha lähiliikuntapaikalle vuodelle 2021.

Päiväkodin laajennusosan rakentaminen melualueelle asettaa vaatimuksia rakenteille ja piha -alueen sijoittumiselle.

Piha on osa oppimisympäristöä. Se suunnitellaan virikkeiseksi oppimisympäristöksi, joka tukee pedagogisten tavoitteiden toteutumista ja kannustaa liikkumaan. Pihassa korostuvat suojaisuus, turvallisuus ja toiminnallisuus.

Koulun piha-alueelle ei rakenneta erillisiä alueita eri-ikäisille oppilaille, vaan pihan eri osat ovat kaikkien oppilaiden käytössä. Valittavat välineet sopivat osittain myös esteettömyyden erityistason käyttäjille. Pihan eri osissa tarvitaan varastot, joissa säilytetään lainattavia välineitä pihaliikunnasta varten. Koulun piha-alueita käytetään välituntiliikuntaan, liikuntaan kouluajan ulkopuolella sekä opetukseen.

Pihan kalusteet ja rakenteet on tehtävä pääosin puusta. Pihalla tulee käyttää erilaisia pinnoitteita ja istutuksia.

Peruslähdekohta on, että erityisesti suurikokoiset puut säilytetään. Myös uutta puustoa ja pensaita istutetaan. Rakennusten ympärille ja pysäköintipaikkoja rajaamaan suunnitellaan yhtenäisiä kasvillisuusalueita. Istutettaviksi kasveiksi valitaan lajikkeita, jotka viihtyvät tontin olosuhteissa.

Tontilla syntyviä hulevesiä viivytetään ja mahdollisuuksien mukaan myös imeytetään. Pintamateriaalina käytetään mahdollisimman paljon läpäiseviä ja puoliläpäiseviä pintoja. Läpäisemättömiä pintoja tarvitaan sisäänkäynneillä ja esteettömyyden erikoistason kulkureiteillä. Viivytyksen tilavuus ja rakenne tarkentuvat jatkosuunnittelussa.

Piha-alueet valaistaan pylväsvaloilla ja kentän ja huoltopihan vieressä myös valonheittimillä.

Sisäpihan ja eteläisen pihan koko on yhteensä noin 3800m².

Piha toteutetaan Vantaan kaupungin pihakortin mukaisesti.

Tonttivedet imeytetään oman tontin alueella Vantaan kaupungin hulevesiohjeen mukaisesti.

Liikkumisen ohjaukseen sekä valvottavuuteen ja ilkivaltaan ehkäiseviin tekijöihin kiinnitetään erityistä huomiota.

Katso oheisasiakirjat Pihaohjeistus

4.7.2 Sisäpiha

Päiväkodin piha

Päiväkodille tavoitepinta-ala piha-aluetta 15 - 20 m² lasta kohti.

Päiväkodin käyttöön aidataan piha-alue. Aidan korkeus on 1400, ja se on metallia. Pihalle sijoittuvat päiväkodin leikkitoiminnot. Alueen koko on noin 1700 – 2000 m².

Päiväkodin pihassa tulee sijaita sadekatos/aurinkosuoja leikkiväline- ja vaunuvarasto sekä lukittavaa tilaa kuudelle pyörän lastenkuljetuskärrylle ja vähintään kymmenelle polkupyörälle. Leikkivälinevaraston mitoitus 5 m² / kotialuepari ja vaunuvarasto 4 m² / kotialuepari.

Piha-alue jäsennetään erilaisilla pinnoitteilla ja istutuksilla. Leikkiapiha suunnitellaan siten, että se jakautuu pienten ja isojen piha-alueisiin. Piha-alueelle varataan tilaa viljelylaatikoille.

Yhtenäiskoulun piha

Koulun käyttöön jää muu osa sisäpihasta. Alueelle sijoitetaan toimintavälineitä, sekä penkkejä ja pöytiä. Koulun pihoja ei ole tapana aidata. Tässä hankesuunnitelmassa on kuitenkin esitetty aidat ja portit sulkemaan sisäpihan alue. Portit voivat olla pääasiassa auki, mutta niiden avulla on ajoittain mahdollista laajentaa päiväkodin lasten leikkialuetta, ja portit ovat toisinaan tarpeen myös erityisoppilaiden ulkoilussa. Aidan korkeus 1400, metallia.

Maastoa valkoisen talon ympäristössä muokataan siten, että koululle saadaan jonkin verran sokkelia, ja kaadot oville poispäin ovat nykyistä paremmat. Uudisrakennuksen ympärillä kaadot tehdään nykyisten määräysten mukaisiksi.

Sisäänkäynnit pyritään tekemään esteettömiksi.

4.7.3 Eteläinen piha

Eteläiselle pihalle varataan tilaa pelikentälle. Kentän koko on 28m x 41m. Jäljelle jäävään tilaan pystytään sijoittamaan toimintavälineitä, sekä penkkejä ja pöytiä. Sisäänkäyntien leijonaveistokset kunnostetaan.

Maastoa muokataan siten, että koululle saadaan jonkin verran sokkelia, ja kaadot oville pois päin ovat nykyistä paremmat.

Sisäänkäynnit pyritään tekemään esteettömiksi.

4.7.4 Saatto- ja huoltopiha

Kevyt liikenne:

Nykyinen Eero Tolamon polku pihan länsilaidalla säilyy ennallaan, samoin pihan eteläosassa pysäköintialueen pohjoispuolella kulkeva reitti. Pihan itälaidalla kevyelle liikenteelle järjestetään huoltoajoliikenteestä erotettu reitti. Kaikki kevyen liikenteen reitit tontin sisällä rakennetaan esteettömyyden erikoistason mukaisena. Polkupyöräpysäköintiä on sijoitettu eri puolelle tonttia, kevyen liikenteen sääntulojen yhteyteen.

Suunnitelmassa on lisäksi ehdotettu uutta kevyen liikenteen yhteyttä Punaisten puiston puolelle tontin itäpuolelle.

Huoltoajo:

Nykyisin keittiön huoltoliikenne kulkee punaisen talon vierustaa ja jakaa reitin pysäköityjen autojen ja henkilöliikenteen kanssa valkoisen talon huoltopihalle. Sekä kevyen liikenteen että ajo liikenteen yhteys säilytetään, mutta ajo- ja kevytliikenne erotetaan toisistaan reunakivillä ja pysäköintipaikat poistetaan lukuun ottamatta saattoliikenteen paikkoja Kauratien tuntumassa.

Tavoitteena on, että keittiön huoltoliikenne ja huoltopiha erotetaan omiksi alueiksi eikä huoltoliikenne enää pääse risteilemään koulun piha-alueille.

Saattoliikenne:

Koululaisia voidaan jättää pois kyydistä tontin eri puolilla useissa paikoissa. Pohjoiseen, kadun varteen ja tontille järjestetään saattoliikennepaikkoja.

Pysäköinti:

Alueen eteläreunalla säilyy nykyinen pysäköintialue (vähän alle 60 pysäköintipaikkaa).

Nykyistä pysäköintiä on tontin koillisosassa, puuston lomassa. Pysäköintiä järjestellään uudelleen.

4.8 Lasten osallistaminen

Hankkeessa toteutetaan lasten ja nuorten osallistamisen prosessia, josta syntyvä materiaali huomioidaan hankkeen edetessä, aina työmaavaiheeseen asti.

5. Rakennukset

5.1 Yleistä

5.1.1 Arkkitehtoniset tavoitteet

Suunnitteluratkaisujen tulee olla esteettisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestäviä sekä luoda kaikille kohtaamisen tiloja ja paikkoja. Tilojen ja piha-alueiden tulee kannustaa omatoimisuuteen ja hyviin ympäristötekoihin. Ympäristön tulee olla kerroksellinen, tiivis ja läheinen, jossa uudisosa täydentää olevia rakennuksia. Tavoitteena on luoda kiinnostavaa arkkitehtuuria laadukkaalla ja kohtuuhintaisella rakentamisella rakennusperintöä kunnioittaen.

Uudisrakennuksen tulee noudattaa Vantaan arkkitehtuuriohjelman periaatteita ja sen tavoitetta laadukkaasta ja ilmaisuvoimaisesta arkkitehtuurista: ”*Luomme ilmaisuvoimaisella ja kekseliällä arkkitehtuurilla vantaalaista identiteettiä. Anonyymien modernismin sijaan tavoittelemme erilaisuutta ja*

elämyksiä sekä luomme paikkoja ja tiloja, joissa viihdytään ja jotka palvelevat sosiaalista integroitumista. Luomme arkkitehtuuria teknisesti koetelluin ratkaisuin.” Koulun/päiväkodin tulee olla luonteeltaan julkinen rakennus, ja arkkitehtuuriltaan ohjelman periaatteen mukainen.

Tavoitteena on arkkitehtonisesti laadukas, taloudellisesti toteuttamiskelpoinen kouluympäristö, joka palvelee eri toimintoja sekä lähialueen asukkaiden tarpeita monipuolisesti.

Olevien rakennusten korjauksissa ja tilamuutoksissa sekä uudisosassa pyritään muuntojoustaviin ja uudet oppimismetodit mahdollistaviin tilaratkaisuihin, joka suunnitellaan energiatehokkuutta ja kestävän kehityksen arvoja painottaen.

5.1.2 Esteettömyys- ja käyttöturvallisuusvaatimukset

Laajennus suunnitellaan esteettömäksi ja esteettömyyttä parannetaan olevissa rakennuksissa, esim. punaiseen rakennukseen tehdään hissi, kynnyksiä poistetaan tai madalletaan silloin kun kohtuudella mahdollista. Sisäänkäynnit pyritään pääosin järjestämään esteettömiksi.

5.1.3 Rakenteiden muuntojousto

Kantavat seinälinjat sijoitetaan mieluiten ulkoseinälinjoille ja rakennusrungon syvyyden vaatiessa rakennusrungon sisällä kantava linja toteutetaan palkeilla ja pilareilla. Poikittaiset jäykistävät seinälinjat ovat toivottavia vain esim. porrashuoneen seininä. Jäykistävät seinät ovat ulkoseinälinjoilla tai käytetään mastojäykistystä. Maantasokerroksen vapaa korkeus valittava siten, että talotekniikalla on riittävästi tilaa korkeussuunnassa.

5.1.4 Tilojen muuntojousto

Uudisosa/laajennus tulee suunnitella siten, että tilajako on mahdollista toteuttaa useammalla kuin yhdellä periaatteella sekä siten, ettei tilajaon muuttaminen aiheuta kohtuuttomia muutostöitä tekniisiin järjestelmiin.

Koulu- ja päiväkodin ryhmätiloja tulee voida yhdistää siirtoseinin.

Lisäksi tiloja jaetaan esim. akustisilla kevyillä jakoseinillä, paljeovilla tai kalusteilla pienemmiksi ja/tai rauhallisemmiksi työskentelytiloiksi.

5.1.5 Talotekniikan muuntojousto

Talotekniikan nousukuilut mitoitetaan ja sijoitetaan niin, että myöhemmät asennustyöt ovat joustavasti tehtävissä.

5.2 Uudisosa(t) / laajennus

Lähtökohtana laajennukselle oli Tarveselvityksessä esitetty vaihtoehto, jossa nykyistä ruokalaa ja keittiötä laajennetaan ja päiväkotia laajennetaan valkoisen rakennuksen sisällä. Luonnokset laajennuksesta paljastivat, että päiväkodin tiloja on hankala saada sijoitettua kaupungin päiväkotikonseptin mukaisesti (6 kpl kotialuetta ja 12 ryhmää) viiteen opetussoluun koulun tiloihin. Päiväkotia varten jouduttaisiin tekemään valkoiseen rakennukseen merkittäviä tilamuutoksia ja /tai muuttamaan solujen rakennetta ja ryhmäkokoja.

Useita laajennusvaihtoehtoja tutkittiin. Vaihtoehtoista ilmeni, että toiminnallisesti päiväkotia on parempi sijoittaa laajennukseen, jolloin päiväkodille saadaan uudet konseptin mukaiset tilat.

Nykyinen koulun ruokala on keskeisellä paikalla, mikä on toiminnallisesti hyvä. Ruokala laajenee sisäpihan suuntaan.

Kaikki erikoisluokat, kotitalous- ja luonnontieteitten luokat siirretään sisäilmalaadullisista ja iv-tekni-
sistä syistä pois punaisesta rakennuksesta, jossa painovoimainen ilmanvaihto säilytetään. Luonnon-
tieteen luokat sijoitetaan laajennukseen ja kotitalousluokat valkoiseen rakennukseen keittiön tuntu-
maan.

Yhteys Valkoisen rakennuksen ja laajennuksen välillä

Laajennuksen luonnosvaiheissa tutkittiin erilaisia yhteismahdollisuuksia laajennuksen ja Valkoisen
talon välillä.

Laajennusten rakentaminen kiinni vanhaan Valkoiseen rakennukseen edellyttää Valkoisen rakennuk-
sen ulkoseinien purkua ulkoverhouksen ja eristysten osalta. Näin on mahdollista välttää vanhaan ul-
koseinään liittyvät riskit.

Nivelosat pyritään tekemään ns. sulkutiloiksi eri rakennusten välillä.

5.3 VALKOINEN RAKENNUS

5.3.1 Suunnittelutavoitteet

- Valkoisen rakennuksen (ent. alakoulu) osalta korjaustarpeet liittyvät kunnossapitoon, kohdekorjauksiin, toiminta- ja tilamuutoksiin siltä osin kuin tarpeet ja vaatimukset edellyttäisivät uuden oppimisympäristön.
- Suunnittelussa huomioidaan rakennuksessa vuosina 2017-2019 aikana varsin laajamit-
taisia sisäilman laatuun ja kosteusvaurioihin ja vesivuotoihin liittyviä korjauksia. Teh-
tyjä korjauksia ei ole tarkoitus tehdä uudelleen. Sisätiloissa on mm. kapseloitu alapoh-
jalaattoja ja vaihdettu pinta materiaaleja. Tiloissa, joissa ei ole vielä korjauksen yhtey-
dessä uusittu materiaaleja ne uusitaan yhteneväisesti vastaavanlaisiksi.
- Jokiniemen koulun hallinnolliset tilat (henkilöstötilat) jakaantuvat nykyisin eri raken-
nuksiin varsinaisten toimintojen läheisyyteen. Hallinnon tilojen tulisi muodostaa koko-
naisuus, jossa on mahdollista kokoontua 60 -70 henkilön ryhmänä
- Tavoitteena on integroida erityisoppilaiden opetus muiden opetustilojen joukkoon.
Opetustilojen läheisyyteen tarvitaan aistihuoneita ja paikkoja rauhoittumiselle.
- Oppilaiden henkilökohtaisten tavaroiden säilytykselle (mm. keskitetty kenkien ja tak-
kien säilytys) tarvitaan tilaa ja kalusteita.
- Koulun oppilashuolto tulisi keskittää yhteen sijoituspaikkaan.
- Päiväkodin laajennustarpeet.
- Ruokalan ja keittiön laajennustarpeet.
- Korjaustarpeita muodostuu liikuntasalin monikäyttöisyyden parantamisesta (väli-
verho).
- Teknisen työn tilat on tarkoitettu alakoulua varten; puutyöluokka ja konehuone on
muutettu yläkoulun tarpeita varten > käsityötiloissa on turvallisuuteen ja toiminnalli-
suuteen liittyviä puutteita. Materiaalivarasto puuttuu. Pehmeä käsityö ja kuvataide
siirretään teknisen työn tuntumaan.
- Yhdyssilta punaiseen rakennukseen 2. kerroksessa.
- Liittyminen päiväkotilaajennukseen /-uudisoisan

5.3.2 Suunnittelu

- Valkoisen rakennuksen opetustoiminnan muutoksista johtuvista syistä tehtävät kor-
jaukset ja muutokset pääpiirteissään:
 - uudet kotitalousluokat, kaksi opetusryhmää
 - vanhojen päiväkotitilojen ottaminen opetuksen käyttöön
 - vammaisopetuksen käyttöön tarvitaan märkäeteinen ja pyörätuolin pesupaikka,
aistihuone sekä huone rauhoittumiselle, pääosin vammaisopetuksen tilat sijoit-
tavat kuitenkin muiden opetustilojen yhteyteen ja ovat kaikkien oppilaiden käy-
tössä
 - ruokasalin akustisten ominaisuuksien parantaminen

- liikuntasalin jakoverhon uusiminen ääneneristystä parantaen
- eteistiloissa tehtävät muutokset kenkien säilytystä varten
- ääneneristetyt pako-ovet luokkien välille, sekä mahdolliset siirtoseinät / paljeovet luokkien välillä
- käsityöluokan turvallisuuden parantaminen, materiaalivarasto
- Valkoisen rakennuksen tekniset korjausehdotukset on esitetty IdeaStructura Oy / Jenni Malisen 3.4.2019 julkaisemassa esityksessä: ”Jokiniemen yhtenäiskoulu / Peruskorjattavien rakennusten rakennetekniset korjaukset hankesuunnitelmaan”.
- Yhteys Punaisesta rakennuksesta Valkoiseen rakennukseen on hankesuunnitelmassa esitetty tapahtuvaksi teräspilareiden päälle rakennettavan lasiseinäisen sillan kautta. Punaisen rakennuksen 2. kerroksen käytävän tasosta johdetaan silta Valkoisen talon 2. kerrokseen. Näin säilytetään pihalla kulkuyhteys ja huoltoreitti sisäpihalle rakennusten välistä.

5.4 PUNAINEN RAKENNUS

5.4.1 Suunnittelutavoitteet

- Uuden oppimisen myötä on tullut tarve joustaville tiloille. Uuden opetussuunnitelman, ilmiöpohjaisen oppimisen, oppiainerajat ylittävän opetuksen ja yhteisopettajuuden myötä luonnontieteiden tilat tulisi sijoittaa lähelle toisiaan siten, että ne voivat muodostaa toiminnallisen kokonaisuuden ja tukea yhteisopettajuutta.
- Yläkoulun rakenteellisten tekijöiden vuoksi tilojen muunneltavuus ja joustavuus on rajallista, ts. tilat eivät vastaa sellaisenaan uuden oppimisympäristön vaatimuksia (tilojen jakaminen tai suurentaminen).
- Esteettömyyttä parannetaan ja rakennukseen rakennetaan hissi.
- Rakennuksessa on tällä hetkellä pääosin painovoimainen ilmanvaihto (rajatulla alueella koneellinen, mm liikuntasali). Rakennuksessa on vuosien varrella suoritettu vain välttämättömiä korjaus- tai muutostöitä. Rakennuksen tekninen kunto rakenteiden osalta on esitetty IdeaStructuran 8.11.2018 julkaistussa kuntotutkimuksessa.
- Tavoitteena on päätilojen osalta säilyttää painovoimainen ilmanvaihto, jolloin suurin oppilasmäärä on 400. Tällöinkin wc-, sosiaali- ja erikoistilat (kuten liikuntasali) varustetaan koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdoilla.
- Asuinsiiven tilat järjestetään uudelleen. 2. kerroksen tulee oppilashuollon tilat ja muihin pääosin pienryhmätiloja.

5.4.2 Suunnittelu

- Hankesuunnittelun osalta on tutkittu Punaisessa rakennuksessa lähinnä puku- ja pesutilojen sijoittamista 1. kerrokseen, sekä uuden hissin paikkaa.
- Lisäksi on selvitetty oppilasmääriä luokissa ja mahdollisuuksia avata osa luokkatiloista keskuskäytävälle lasiseinien kautta.
- Asuntolatilat soveltuvat jatkossakin parhaiten erityisopetuksen tiloiksi.
- Nykyinen kotitalousluokka sijoitetaan Valkoiseen rakennukseen koulun valmistuskeittien tuntumaan. Nykyiset kotitalousluokan tilat vapautuvat yleisopetuksen käyttöön ja vaativat korjaustöitä.
- Nykyiset luonnontieteen luokat sijoitetaan laajennukseen Valkoisen rakennuksen yhteyteen, jolloin tilat vapautuvat yleisopetuksen käyttöön.
- Punaisen rakennuksen tekniset korjausehdotukset on esitetty IdeaStructura Oy / Jenni Malisen 3.4.2019 julkaisemassa esityksessä: ”Jokiniemen yhtenäiskoulu / Peruskorjattavien rakennusten rakennetekniset korjaukset hankesuunnitelmaan”.

- Kellaritiloihin on hankesuunnitelmassa esitetty ainoastaan teknisiä tiloja ja varastoja eikä lainkaan käyttötiloja, mm. vanhat puku- ja pesutilat sekä wc-tilat poistetaan käytöstä. Kellaritilojen osalta ehdotetut peruskorjaustoimenpiteet rajataan vain välttämättömiin korjaustoimenpiteisiin poiketen IdeaStructura Oy:n korjausehdotuksista. Suoritettavia korjauksia ovat;
 - alustatilojen koneellinen alipaineistus, kanavointi alustatilassa (ei vain yhtä imu-pistettä) sekä kanavointi vesikatolle tai tiilihormin sukitus,
 - lvis-tekniikka uusitaan
 - maanvaraisia alapohjarakenteita korjataan viemäritöiden vaatimassa laajuudessa
 - mahdolliset levyrakenteiset kevyet väliseinät ja seinäpäällysteet puretaan
 - rakenneliittymät, läpiviennit, halkeamat ja muut vuotopaikat tiivistetään
 - uudet kaasutiiviit luukut lattioihin ja alustiloihin (15 kpl)
 - kaikki perusmuurien sisäpuoliset kuorimuuraukset eristeineen puretaan, eristys uusitaan
 - asuinrakennussiiven osalta kellaritilat jäävät varastotiloiksi
 - asuinsiiven vanha autotalli poistetaan käytöstä, kulkuaukko avataan nykyiseen saunatilaan, sauna poistetaan käytöstä
 - ikkunoiden uusinta tai vähintään kattava kunnostus ja tilkkeiden uusinta
 - perusmuurin ulkopuolelle asennetaan kermivedeneristys ja lämmöneristys

5.5 Paviljonki

5.5.1 Suunnittelutavoitteet

- Rakennus on tehty tilapäiseksi ja sen väliaikaista rakennuslupaa on jatkettu vuoteen 2026.
- Rakennuksessa ei tehdä muutoksia tai korjauksia.
- Uudisosan yhteydessä rakennus on joko siirrettävä tai purettava. Päätös tehdään myöhemmin toteutussuunnittelun aikana.

5.6 Elinkaaritavoitteet

Uudisosan ja laajennusten suunniteltu käyttöikä on perustusten ja rungon osalta 80 vuotta, täydentäviltä osien osilta 50 vuotta. Vahvavirtakaapeliverkon ja sähkökeskusten tekninen tavoiteikä on 40 vuotta. Lvi-runkokanava-, putki- ja johtoverkkojen tekninen tavoiteikä 50 vuotta.

Tilojen, kalusteiden, varusteiden sekä taloteknisten järjestelmien laatu noudattaa tämän päivän koulu- ja päiväkotirakentamisen tasoa. Rakennus-, rakenne-, sähkö- ja LVI- teknisissä suunnitelmissa kiinnitetään erityistä huomioita sisäilman laatuun, rakennusfysikaaliseen toimivuuteen, ulkovaipan sisäpinnan tiiveyteen, valaistukseen, energiatehokkuuteen sekä äänenvaimennukseen.

5.7 Energiatehokkuus

5.7.1 Energiatehokkuustavoite

Uudisosan energiatehokkuustavoite on 15 % lainsäädännön asettamia vähimmäisvaatimuksia parempi energiatehokkuustaso. Energiatehokkuuden suunnittelu edellyttää kaikkien suunnittelualojen saumatonta yhteistyötä.

5.7.2 Uusiutuva energia

Rakennus varustetaan rakennukseen integroitavilla tai vesikatolle asennettavilla aurinkopaneeleilla, joilla tuotetaan rakennuksen kesäaikaisen peruskulutuksen mukaan mitoitettu sähköenergiämäärä.

5.7.3 Energiatehokkuuden osoittaminen

Energialaskenta suoritetaan E-luvun osalta voimassa olevan lainsäädännön mukaan ja tavoitekulutuksen laskenta suoritetaan niin, että se on mahdollisimman vertailukelpoinen rakennuksesta myöhemmin mittaroittavaan energiaan. Tavoitekulutuksen tulee kattaa kaikki energialähteet ja se tulee laskea dynaamisella laskentatyökalulla.

Toteutusvaiheessa laaditaan pätevän energia-asiantuntijan tekemä energiaselvitys rakennuslupa- ja päivitetty energiatodistus käyttöönnotossa. Lisäksi energialaskenta tulee päivittää vähintään seuraavissa vaiheissa:

- Yleissuunnitelmien valmistuttua
- IV-urakan hankintavaatimusten (IV-koneet) yhteydessä
- Vaipan osien hankintavaatimusten (vaipan U-arvot ja ikkunat) yhteydessä
- Rakennuksen vastaanottovaiheessa
- Lisäksi laskenta tulee päivittää, jos rakennuksen energiatehokkuus muuttuu suunnittelun tai hankintojen vaikutuksesta jossakin muussa hankevaiheessa.

5.7.4 Mittarointi

Ylläpitoa ja käytön seuraamista varten rakennuksesta tulee mittaroida käytönaikainen energiankulutus vähintään seuraavalla laajuudella:

- Lämmitys- ja jäähdytysenergian tarve kokonaisuudessaan sekä energialähteittäin
- Ostoenergian määrä energialajeittain
- Uusiutuvan omavaraisenergian tuotanto (aurinkopaneelit, lämpöpumput ym.)
- Lämpimän käyttöveden kulutus ja merkittävimmät kuluttajat erikseen (mm. keittiö)
- Ilmanvaihdon sähkönkulutus
- Vuokralaisten kokonaissähkönkulutus
- Merkittävät sulatukset
- Muiden keskeisten TATE-järjestelmien energiankulutusmittaukset (esim. jäähdytys- ja lämpöpumppujärjestelmien COP-seurannan mahdollistavat mittaukset)

Järjestelmän tulee tuottaa tuntitasoista energiakulutustietoa Vantaan kaupungin energianseuranta-järjestelmään.

5.8 Muut resurssiviisauden tiekartan tavoitteet

5.8.1 Yleistä

Rakennuksen suunnittelussa resurssiviisauden tavoitteet on määritelty Vantaan kaupungin Tilakeskuksen Ohjeita suunnittelijoille -asiakirjassa, myös käyttäjän toimintaa ajatellen.

Koulujen ja päiväkotien suunnittelu tehdään aina kestävän rakentamisen kriteerein Ks. Vantaan kaupungin Tilakeskuksen Ohjeita suunnittelijoille, Liite 1. ARK -liite.

5.8.2 Vähähiilisyys

Koulut ja päiväkodit toteutetaan mahdollisimman vähähiilisen rakentamisen kriteerein. Tämä varmistetaan suunnittelun aikana elinkaarikustannusten sekä elinkaaren aikaisen hiilijalanjäljen ja materiaalien hiilijalanjäljen laskennalla. Urakoitsijan edellytetään nimeävän projektiin vastuulliset pätevät henkilöt energia-asiantuntijaksi ja ympäristöasiantuntijaksi.

Uudisosan hiilijalanjälkeen tulee kiinnittää huomiota. Rakennuksen elinkaaren hiilijalanjälki tulee laskea vähintään kaksi kertaa:

- 1 Toteutussuunnitteluvaiheessa
- 2 Vastaanottovaiheessa päivitetyn tiedoin

Lisäksi tärkeimpien hankintojen yhteydessä tulee tarkastella niiden vaikutusta hiilijalanjälkeen (kts. vastuulliset hankinnat).

Hiilijalanjälkilaskenta suoritetaan YM:n hiilijalanjäljen arviointimenetelmän mukaisesti, voimassa olevan ohjeistuksen mukaan.

5.8.3 Materiaalitehokkuus

Rakennuksen ja täyttöjen materiaaleista tulee olla vähintään 10 massa-% uusiutuvia tai kierrätettyjä. Määrittelyssä ja painon määrittämisessä huomioidaan seuraavat rakenneosat (Talo2000):

- 113 Päällysteet: rajattuna kestopinnoitteisiin
- 112&121 Tuennat ja perustukset
- 122 Alapohjat
- 123 Runko
- 124 Julkisivut
- 126 Vesikatot
- 1311-1312 Väliseinät ja lasiväliseinät

5.8.4 Elinkaarikustannus

Rakennuksen materiaalivalinnoissa tulee huomioida niiden elinkaari ja pitkäaikaiskestävyys. Rakennuksen rungon käyttöikä on vähintään 80 vuotta.

Merkittävien rakenteiden, kuten vaipanosiin, talotekniikan laitteiden ja pintamateriaalien käyttöikä tulee olla vähintään RT-kortti RT 18-10922 'Kiinteistön tekniset käyttöiät ja kunnossapitajakaksot' mukaisia.

Rakennuksen elinkaarikustannus tulee laskea vähintään kaksi kertaa:

- 1 Toteutussuunnitteluvaiheessa
- 2 Vastaanottovaiheessa päivitetyn tiedoin

Lisäksi tärkeimpien hankintojen yhteydessä tulee tarkastella niiden elinkaarikustannuksia (kts. vastuulliset hankinnat). Elinkaarikustannuslaskenta suoritetaan EN 15643-4 standardin mukaisesti.

5.8.5 Hankinnat

Kaikki työmaalla käytetty puumateriaali ja puutuotteet ja kiinteistöön asennettavat puumateriaalit ovat sertifioitua puuta (PEFC, FSC)

Toteuttajan tulee esittää vastuullisten hankintojen suunnitelma, jonka sisältää vähintään seuraavat osa-alueet:

- Miten hankintojen vastuullisuutta tullaan hankinnoissa vaatimaan ja todentamaan? Todentamistapoja voivat olla mm. ympäristötuoteselosteet, ja muut sertifioinnit
- Millaisia vertailuja eri vaihtoehtojen välillä tehdään (elinkaarikustannus/materiaalitehokkuus/ympäristö)
- Kuka hankintaorganisaatiossa on vastuussa suunnitelman toteutumisesta ja miten hän ottaa osaa hankintoihin.
- Kuinka vastuullisuus tullaan sisällyttämään tehtäviin hankintasopimuksiin

Hankinnoissa tulee soveltaa Ympäristöministeriön Vähähiilisen rakentamisen hankintaopasta.

5.8.6 Rakentamisen aikainen jätehuolto

Rakentamisen aikaisesta jätteestä kierrätetään 70 % (pl. maa- ja kiviainekset sekä vaaralliset jätteet). Rakentamisen aikana jätteet tulee lajitella vähintään seuraavalla laajuudella:

- puu
- kipsilevy
- metalli
- betoni ja tiilijäte
- energiajäte
- sekajäte
- keräyspaperi ja pahvi
- ongelmajätteet
- muovit

5.9 Palotekniset vaatimukset

Rakennus varustetaan paloilmoitinjärjestelmällä. Palo-osastointi tehdään paloteknisen suunnitelman mukaan. Palo-osastojen läpivienneistä laaditaan toteutuskelpoinen palokatkosuunnitelma. Teräsrakenteiden palosuojaus toteutetaan palosuojamaalilla.

Taulukko 3. Ympäristöministeriön asetus 848/2017 §8 taulukko 2 P2- ja P3 paloluokan rakennuksen suurimmasta sallitusta henkilömäärästä tai paikkaluvusta. Asetuksen mukaan päiväkodit kuuluvat luokkaan kokoonumistilat.

Rakennuksen paloluokka	P2			P3	
	1	2	yli 2 kerrosta *	1	2
Käyttötarkoitus					
Asunnot, henkilöitä	ei rajoitusta	ei rajoitusta	1 000	250 (500 *)	150 (250 *)
Majoitustilat, majoituspaikkoja	150 (300 *)	50 (100 *)	500	50 (100 *)	10
Hoitolaitokset, hoitopaikkoja	100 (200 *)	25 (50 *)	150	10 (25 *)	ei sallittu
Kokoonumis- ja liiketilat, henkilöitä	ei rajoitusta	250 (500 *)	1 000	500 (1 000 *)	50
Työpaikatilat, henkilöitä	ei rajoitusta	ei rajoitusta	1 000	250 (500 *)	150
Tuotanto- ja varastotilat, henkilöitä	ei rajoitusta	50 (100 *)	ei sallittu	ei rajoitusta	ei sallittu

Kaksikerroksisen rakennuksen henkilömäärärajoitukset koskevat tapauksia, joissa mainitun käyttötarkoituksen mukaiset tilat on sijoitettu kokonaan tai osaksi rakennuksen toiseen kerrokseen. Jos näitä tiloja on vain ensimmäisessä kerroksessa, voidaan soveltaa yksikerroksista rakennusta koskevia rajoituksia. Mikäli rakennuksessa on eri käyttötarkoituksiryhmiin kuuluvia tiloja, rakennuksen turvallisuustaso arvioidaan tarkastelemalla rakennusta kokonaisuutena.
* Rakennus on varustettu tarkoitukseen sopivalla automaattisella sammutuslaitteistolla. Poikkeuksena enintään 14 metriä korkea asuinrakennus, jonka kaikki kerrokset kuuluvat asuinnoittain samaan asuinhuoneistoon.

5.10 Sisäilmatavoite

5.10.1 Yleistä

Tilojen sisäilman tulee täyttää Sisäilmastoluokituksen 2018 sisäilmaluokan S2-vaatimukset.

5.10.2 Valaistustavoitteet

Valaistustavoitteet ovat standardin SFS-EN 12464-1 (Valo ja valaistus, Osa 1) mukaiset.

5.10.3 Lämmönhallinnan tavoitteet

Sisälämpötilan lämmönhallinnan sisäilmaluokka S2 mukaan, pois lukien ylärajavaade lämmityskauden ulkopuolella, missä se määrittyy terveyteen ja turvallisuuteen liittyvien asetusten mukaan. Pääsääntöisesti; 'mukavuusjäähdytystä' ei rakenneta. Auringonpaisteen lämpövaikutusta pyritään ehkäisemään rakenteellisin keinoin, esimerkiksi ikkunakalvoin (arkkitehti määrittää).

5.10.4 Kosteudenhallinnan tavoitteet

Tilat toteutetaan julkaisun RIL 250-2011 kosteudenhallinta- ja homevaurioiden estäminen, kosteusriskiluokan R2 mukaisesti sääsuojan alla.

Noudatetaan Kuivaketju 10 -toimintatapaa, Kosteusjumper- tai vastaavaa toimintatapaa.

5.10.5 Äänitekniset tavoitteet

Noudatetaan Ympäristöministeriön asetusta 796/2017 rakennuksen ääniympäristöstä perusteluihin ja ohjeineen.

Akustiikkasuunnittelija on laatinut 21.2.2019 julkaistun "Jokiniemen koulu, akustiikkasuunnittelun lähtötiedot" Liite 08.

Ympäristöministeriön asetuksessa edellytetään muun muassa, että opetus-, kokous-, ruokailu-, hoito-, harrastus-, liikunta- ja toimistotilojen ääneneristys on suunniteltava ja toteutettava tilan käyttötarkoituksen huomioon ottaen siten, että niissä saavutetaan toimintaa vastaava riittävän hyvä ääniympäristö. Rakennuksen opetus-, kokous-, ruokailu-, hoito-, harrastus-, liikunta- ja toimistotilojen melun- ja värinätorjunta on suunniteltava ja toteutettava tilan käyttötarkoituksen huomioon ottaen siten, että niissä saavutetaan toimintaa vastaava riittävän hyvä ääniympäristö ja käyttötarkoituksen huomioon ottaen riittävä puheenerotettavuus. (Yma 796/2017)

Asetuksen perustelumuiistiossa todetaan, että uuden rakennuksen taloteknisistä laitteista tai hissistä aiheutuva keskiäänitaso ei saisi ylittää 28 desibeliä. Puheenerottavuutta koskevan vaatimuksen täyttämiseksi käytettäviä arvoja perustelumuiistion mukaan.

Taulukko 4. Ympäristöministeriön asetuksen 796/2017 vaatimukset erilaisten tilojen akustisista ominaisuuksista koskien jälkikaiunta-aikaa ja puheensiirtoindeksiä.

Huonetilä	Jälkikaiunta-aika T (s)	Puheensiirtoindeksi STI
Opetus- tai kokoustila	0,5 - 0,7	≥ 0,7
Ruokailu- tai liikuntatila	≤ 1,2	≥ 0,6
Potilashuone, hoito- tai harrastustila	≤ 0,8	≥ 0,6
Toimistotila	≤ 0,6	≤ 0,5

Ympäristöministeriön ohje rakennuksen ääniympäristöstä määrittelee mm. seuraavaa:

"Päiväkodin varhaiskasvatuksen opetustiloissa kommunikoinnin tulee olla vaivatonta. Päiväkodin varhaiskasvatuksen opetushuoneen jälkikaiunta-ajan T ohjearvo on pienempi tai yhtä suuri kuin 0,6 sekuntia.

Opetustiloissa kommunikoinnin opettajan ja oppilaan, sekä oppilaiden välillä tulee olla vaivatonta. Opetustilan jälkikaiunta-ajan T ohjearvo on välillä 0,5 - 0,7 sekuntia ja puheensiirtoindeksin STI ohjearvo on suurempi tai yhtä suuri kuin 0,7. Avoimissa oppimisryhmissä puheenerotettavuuden lukuarvo koskee yksittäistä oppimisryhmää lyhyillä etäisyyksillä. Oppimisryhmien välillä pyritään siihen, että puheen erotettavuus on mahdollisimman pieni. Luentosaleissa puheenerotettavuutta koskeva vaatimus on tarkoituksenmukaista toteuttaa käyttämällä sähköistä äänentoistoa, jos lukuarvot eivät

toteudu huoneakustisella suunnittelulla. Kokoustilan jälkikaiunta-ajan T ohjearvo on välillä 0,5 - 0,7 sekuntia ja puheensiirtindeksin STI ohjearvo on suurempi tai yhtä suuri kuin 0,7.”

Katso Akustiikan lähtötiedot Liite 08.

5.10.6 Sisätilojen rakennusmateriaalien päästöluokkavaatimus

Rakennusmateriaalien tulee täyttää Sisäilmastoluokituksen 2018 päästöluokan M1 vaatimukset.

5.10.7 Tiiveysvaatimus

Uudisosan/laajennuksen osalta noudatetaan ympäristöministeriön asetusta uuden rakennuksen energiatehokkuudesta (1010/2017). Ilmanpitävyys varmistetaan tiiveysmittauksilla.

5.11 Tieto/viestintätekniikkavaatimus

Rakennukseen tulee kattava langaton verkko. Sisäverkkokaapelointi ja mobiilitukiasema tulee toteuttaa siten, että matkapuhelimien kuuluvuus sisätiloissa on hyvä. Maankäyttö- ja rakennuslain 1117 j§ (1.12.2017/812) edellyttää, että ”työtiloja sisältävän rakennuksen teknisten ratkaisujen on kustannustehokkuus huomioon ottaen mahdollistettava edellytykset matkaviestinten kuuluvuudelle sisätiloissa, ellei kysymyksessä ole rakennus, jonka sisätilakuuluvuutta on vaimennettava”.

Noudatetaan viestintäviraston lainmukaisia määräyksiä, erityisesti määräystä 65 rakennuksen sisäverkkokaapeloinnista.

6. Tontti ja rakennuspaikka

6.1 Sijainti

Tontti rajautuu pohjoisessa pientaloalueeseen ja idässä viheralueeseen (punaisten puisto). Eteläinen tontin sivu on kokonaisuudessaan rajautunut liikennöityyn Valkoisenlähteentiehen ja länsireuna rata-alueeseen.

Koulualue sijoittuu lähelle (300 m) Hiekkaharjun urheilualuetta, jossa on yleisurheilu- ja pallokentät sekä urheilijoiden pukutilat.

Tontin kiinteistö käsittää seitsemän rakennusta, joista varsinaisia koulutiloja ovat Tikkurilan lukio, Jokiniemen koulu (ala- ja yläkoulu) ja tilapäinen paviljonkirakennus. Rakennusten muodostamalle keskipihalle sijoittuu yläkoulun sisäpiha ja pallokenttä. Alakoulun ja päiväkodin nykyiset sisäänkäynnit sekä varsinainen piha- alue sijoittuvat rakennuksen yhteyteen eteläisivulle.

Kaavakartta ja merkinnät Liite 01

6.2 Kaava- ja kiinteistötiedot, hallinta, rasitteet

Jokiniemen koulu, kiinteistötunnus 92-62+308-2, tontti on kaupungin omistuksessa.

Yleiskaavassa alue on merkitty PY -alueeksi (julkisten palvelujen ja hallinnon alue), jonne saa sijoittaa palveluasumista. Tontti sijaitsee pohjavesialueella (pv).

Asemakaavassa kortteli on YO -kortteli (opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue), jossa saa rakentaa kolmeen kerrokseen. Tontilla on osoitettu ohjeelliset yleisten rakennusten alueet ja pallokentän sijoituspaikka.

Tontin pääasiallinen pysäköintialue (p) ja suurin sallittu kerrosluku on määritelty (III -kerrosta).

Valkoisenlähteentien eteläpuoliset asemakaavassa liike- ja toimistorakentamiselle osoitetut korttelit (IV- kerrosta) rakentuvat tulevina vuosina.

6.3 Tontin rakennettavuus ja pohjaolosuhteet

Tontti sijoittuu pohjavesialueelle.

Tontti on pääosin hiekka- ja täyttömaata (rakennetut alueet).

Kortteli kuuluu pohjavesialueeseen.

Pohjatutkimukset ja maamassojen haitta-ainetutkimukset tehdään yleissuunnitteluvaiheessa.

Vantaan kaupungin linjauksen mukaan kaikessa talon rakentamisessa noudatetaan Vantaan kaupungin hulevesiohjetta, jossa edellytetään sadevesien viivytystä tontilla.

6.4 Liikenne, pysäköinti, kadut ja kunnallistekniikka

Koulualueen pääasiallinen pysäköinti ja tonttiliittymä on osoitettu tontin eteläreunaan Valkoisenlähteentien varteen – osa pysäköinnistä sijoittuu myös tontin pohjoisreunalle. Valkoisenlähteentien ja Urheilutien kulmauksessa tontin itäreunassa sijaitsee yleinen pysäköintialue (LP).

Tontin rakennusten huoltoajo liikenne on Kauratieltä.

Ala- ja yläkoulujen kunnallistekniset liittymät tulevat pääosin Urheilutieltä tontin itäistä reunaa pitkin Punaistenpuiston halki tai osin Kauratieltä pohjoisesta. Kunnallisteknistien liittymien paikat tulee selvittää kunnallisteknistien suunnitelmista.

Henkilökunnalle ja saattoliikenteelle järjestetään tontille pysäköintipaikkaa, joista kaksi paikkaa lämpötolpan yhteyteen. Lisäksi varataan yksi latauspiste. Saattopaikkoina toimivat myös Kauratien kadunvarsipaikat, mikä tulee huomioida liikennejärjestelyissä ja liikennemerkkisuunnitelmissa.

Lyhytaikaisen pysäköinnin tarpeen huiput ajoittuvat aamulla välille 7:30-8:30 ja iltapäivällä välille 15-17:30.

Tontille varataan henkilökunnalle ja lapsille polkupyöräpaikkoja. Lasten vanhempien saattoliikenteen polkupyöräpysäköintiä varten tulee suunnitella paikka läheltä päiväkodin pääsisäänkäyntiä.

6.5 Rakentamisrajoitteet, ympäristö, melu

Tontti sijaitsee pilaantuneella maa-alueella. Sisäpihaksi jäävässä osassa ei ole merkintää pilaantuneesta maasta. Alueella on sijainnut lyijyvalkoistehdas ja lyijysulatto (Pb-päästöjä). Nykytilasta ei ole tietoa.

Tiemelua muodostuu Valkoisenlähteentien ja Urheilutien itäisellä reunalla. Päivällä aiheutuva tiemelua on 40-45 dB ja tontin eteläisellä piha- alueilla 50- 55 dB (tontin reunassa 60- 65 dB).

Rautatiemelua 2011 (50- 55 dB) ulottuu tontin etelä- ja länsireunoilla päivällä Eero Tolamon polun tuntumaan ja vuoden 2030 ennusteen mukaisesti rautatiemelua vähentyy rajoittuen lähinnä tontin länsireunalle. Hankesuunnitelmaa varten on akustiikkasuunnittelija tehnyt akustiikkaselvityksen.

Jokiniemen koulun tontti ei sisälly 2016 lentomelualueisiin eikä tontilla ei ole erityisiä arvokkaita luontokohteita tai -merkkejä. Tontilla on vanhoja puita, joiden osalla säilyttäminen tulee arvioida tapauskohtaisesti.

Rakentamiseen liittyvät rasitteet liittyvät pääsääntöisesti aikaisempiin lupamenettelyihin ja rakennuslupaehtoihin, joissa on asetettu velvoite väestönsuojan rakentamisesta.

Korttelissa nykyisen tilapäisen paviljonkirakennuksen käyttö lupaa on jatkettu vuoteen 2026 saakka.

6.6 Vesihuolto

6.6.1 Hulevedet

Tontilla muodostuvia hulevesiä tulee imeyttää tai viivyttaa ennen vesien johtamista yleiseen verkostoon siltä osin, kun tontilla tehdään kaavamuutoksesta johtuvia muutostöitä. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa samansuuruinen virtaama kuin sieltä poistuisi luonnontilassa. Tonttien tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi kertyä piha- ja pysäköintialueille hetkellisesti. Tämä tulvamitoitus tehdään 30 minuuttia kestäväälle sateelle, jonka rankkuus on 167 l/s/ha. Tätä suurempia sadetilanteita varten tulee suunnitella hallittu tulvareitti tontilta yleisille alueille. Tulvareitti on syytä mitoittaa 50 mm sadetilanteelle.

Rakennusluvan yhteydessä tulee tehdä tarkemmat hulevesisuunnitelmat, jotka hyväksytetään kaupungilla rakennusluvan yhteydessä.

7. Tekniset järjestelmät

7.1 Yleiset tavoitteet ja vaatimukset

Tilojen, kalusteiden, varusteiden sekä taloteknisten järjestelmien laatu noudattaa Vantaan konseptipäiväkodin käsikirjassa ja kouluja koskeissa ohjeissa määriteltyä tasoa. Rakennus-, sähkö- ja LVI-tekniikassa suunnitelmassa kiinnitetään erityistä huomioita sisäilman laatuun, valaistukseen sekä äänen- ja värin vaimennukseen.

7.2 Rakennetekniset tavoitteet

Lämmöneristeiden ja rakenteiden kastumisen estämiseksi hankkeessa edellytetään sääsuojan alla rakentamista ja Kuivaketju 10-järjestelmän tai Kosteusjumper-järjestelmän noudattamista. Rakennusratkaisuissa noudatetaan RakMk:n ja RIL ry:n määräyksiä ja ohjeita sekä Vantaan kaupungin suunnitteluohjeita.

Uudisosan runkojärjestelmä valitaan niin, että se sallii joustavan käytön ja myöhempiä tilamuutoksia. Rakennusrungon syvyys valitaan siten, että kantavat ja jäykistävät seinälinjat sijoittuvat ulkoseinille. Poikittaisia ja pitkittäisiä kantavia seinälinjoja ei pääsääntöisesti sallita estämään muuntojoustavuutta. Runkojärjestelmänä suositellaan käytettäväksi pilari-palkki-järjestelmää rakennusrungon sisällä.

Ulkovaipan sisäpinnan tiiveyden varmistamiseksi on laadittava detaljit kaikista erilaisista liitos- ja epäjatkuvuuskohdista.

Rakenteet ja detaljit suunnitellaan rakennusfysikaalisesti toimiviksi ja toteutuskelpoisiksi. Maata vasten rakennettavat rakenteet vesieristetään ja otetaan salaojituksessa huomioon.

Kaavamääräykset asettavat ulkoseinien ulkokuorelle ääneneristysvaatimuksen 35 dB. Katso Akustiikan lähtötiedot Liite 08.

7.3 LVI-Tekniset tavoitteet

7.3.1 Yleistä

LVIA-suunnittelutyö tehdään muutos- ja lisärakentamisen edellyttämässä laajuudessa, samalla järjestelmäsia uusien ja parantaen. Nykyiset järjestelmät ovat osin alkuperäisiä, osin uusittuja.

LVIA-tekniikalla järjestelmillä luodaan toiminnalliset, hyvät sisäilmasto-olosuhteet tilojen käytölle energiatehokkaalla tavalla, mikä saavutetaan hyvillä suunnitteluratkaisuilla, laitevalinnoilla, sekä järjestelmien hyvällä ohjattavuudella.

Suunnittelussa ja toteutuksessa noudatetaan Vantaan kaupungin suunnitteluohjetta.

Päiväkodin LVI-tekniisten järjestelmien suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan Vantaan kaupungin konseptipäiväkodin edellyttämät tavoitteet. Opetustilojen osalta, otetaan huomioon uuden oppimisympäristön vaateet, siinä määrin kuin se on mahdollista.

Sisäilmaston laatuluokka noudattaa pääosin laatuluokkaa S2.

Laitteiden ja kaikkien asennusten tulee täyttää käyttötekniikan, järjestelmien kunnossapidon ja hyvän huollettavuuden, sekä järjestelmien muuntojoustavuuden vaateet. Kaikkien tarvikkeiden, osien ja varusteiden tulee olla tyyppihyväksytyjä, yleisesti tunnettuja ja käytettyjä tuotteita. Asennus- ja liitostapojen tulee olla ko. materiaaleille sopivia, yleisesti hyväksytyjä ja käytettyjä menetelmiä.

Työtavat ja laatutaso Talotekniikka RYL 2002, Talotekniikka/rakentamisen yleiset laatuvaatimukset mukaan. Suunnittelija huolehtii rakennustuotteiden kelpoisuudesta määrittämällä tuotteiden CE-merkinnän vaatimustasot (Rakennustuoteasetus EU nro: 305/2011) sekä kansallisen tason vaatimukset (tuotehyväksyntälaki 954/2012)

Suunnitelmat laaditaan voimassa olevia asetuksia ja ohjeita noudattaen, huomioiden; pelastuslaitoksen vaatimukset, rakennusvalvontaviranomaisen käytänteet, tilaajan ohjeistukset ja mallit. Keittiö- ja puhtaanapitotilojen suunnittelun osalta suunnittelijan tulee olla yhteydessä Vantaan kaupungin keittiö- ja puhtaanapitoasiantuntijoihin.

Uudisrakentamisen tulee täyttää energian käytön osalta Vantaan kaupungin E-luku tavoitteet.

7.4 LVIA-järjestelmien muutos-, lisä- ja korjausrakentamisen kuvaus

(toimet ja laajuus pääpiirteittäin)

7.4.1 ALAKOULU (VALKOINEN TALO)

Ruokalatilat ja keittiö laajennetaan, keittiön vieressä oleviin opetustiloihin rakennetaan opetuskeittiöt. Liikuntasalin puku- ja pesutilat uusitaan, saunat puretaan ja viereinen oppilashuoltotila liitetään osaksi ruokalaa. Muutokset aiheuttavat muutostarvetta LVIA-järjestelmiin.

Lisäksi rakennuksen LVIA-järjestelmiin kohdentuu muita alla kuvattuja toimia.

Rakennuksen pohjaviemäreitä (muovi) kunnostetaan pienissä määrin, painaumien ja vuotojen vuoksi. Kaikki valurautaviemärit (vähäinen määrä) uusitaan.

Kattosadevesiviemäreiden mahdolliset riskipaikat havainnoidaan, ja tarvittavat muutokset saatetaan suunnitella. Toimien jälkeen viemäreiden tiiveys tarkastetaan padotuskokeella. Kohteessa on tehty viemärikuvauksia.

Lämmitysjärjestelmän patteritermostaattisäätöventtiilit, sulkutulpat ja verkoston venttiilit uusitaan, ja lämmitysjärjestelmä säädetään.

Luokkatilojen nykyiset tuloilmaelimet uusitaan; Uudet tuloilmaelimet, malli; 'reikäkanava'; Pääte-laitteelle säätö- ja vaimennusosat.

Kanavisto puhdistetaan, suodattimet vaihdetaan, ilmamäärät mitataan ja säädetään. Rakennus saatetaan 'paineneutraaliksi'; liiallista ali-, tai ylipainetta ei saa esiintyä. Ilmanvaihdon automatiikka (koneet) joissa on alkuperäinen automatiikkaa) uusitaan. Ilmanvaihdon CO₂-ohjaus on poistettu käytöstä toimintahäiriöiden vuoksi. Opetustilojen käyttöaste on korkea, jolloin CO₂-ohjauksella ei saateta hyötyä.

Opetustilojen päiväkäytön aikaohjelmat asetetaan suunnitelman mukaiselle täydelle teholla, järjestelmällä saatavan parhaan mahdollisen ilmanlaadun varmistamiseksi. Ilmanvaihdon palvelualueille asennetaan ilmanvaihdon lisäkäyntiaika-ajastimia, mahdollista poikkeusajan käyttöä varten. Liikuntasalin ilmanvaihdon ohjaustapa ja palautusilmatoiminto tarkastellaan, CO₂-ohjaus korjataan. Tilat, joiden käyttö on epäsäännöllistä (teknisentyön tiloja, jne. tiloja), ilmanvaihdon ohjaustoiminnot tarkastellaan, ja tarvittavat muutokset tehdään, tarpeettoman energian käytön estämiseksi.

Järjestelmien alkuperäiset automaatiolaitteet ja valvonta-alakeskukset uusitaan ja liitetään eValvomon etäohjauksen piiriin.

Teknisen työn tuloilmamäärää lisätään ja ohjaukset rakennetaan vastaamaan maksimipoistoilmamäärää.

Ilmanvaihtokoneiden raitisilmasäleiköt varustetaan sääsuojuilla.

Tilojen käyttöaikojen ulkopuolella ilmanvaihto ja tuuletus toteutetaan 'jaksottaisella käytöllä'. Aikaisemmin tuuletus on toteutettu likaistentilojen poistoilmanvaihdolla. Rakennuksen tulee olla "paineneutraali", liiallista ali- tai ylipaineisuutta ei saa esiintyä.

Rakennuksen tulo- ja poistoilmavirrat mitataan ja säädetään.

Päiväkodin tilat siirtyvät rakennettavaan laajennusosaan. Nykyiset alakouluun sijoitetut päiväkotitilat vapautuvat koulun opetustiloiksi, kuvaamataito ja käsityön tiloiksi.

Luonnontieteiden luokat sijoitetaan laajennukseen valkoisen talon yhteyteen. Luokkiin tulee mm. kohdepoistoja.

Suunnittelutyössä huomioidaan viereisen, punaisen tiilirakennuksen tuleva 'liittymäpinnat' kiinteistön rakennusten välillä, lisäksi piha-alueen muutostarpeet huomioidaan.

7.4.2 PÄIVÄKOTI-, KEITTIÖ- JA RUOKALALAAJENNUS / UUDISOSAT

LVIA-järjestelmät rakennetaan toimintojen mukaan, noudattaen Vantaan kaupungin suunnitteluohjetta.

Laajennusosille rakennetaan tarpeenmukaiset vesi-, viemäri-, lämmitys- ja ilmanvaihtojärjestelmät, keittiön kylmälaitteet, sekä automatiikka- ja ohjausjärjestelmä, joka liitetään Vantaan kaupungin käytössä olevan eValvomon piiriin.

Alustavasti; Rakennuksen vesi-, viemäri- ja lämmitysjärjestelmät liitetään kiinteistön nykyisten liittymien piiriin alaliittymän, tai aluevesi- ja lämmitysjohdoin. Keittiön kylmälaitteiden tuottama lauhde- lämpö hyödynnetään (tapa/määritys, tarkemmin suunnittelutyön osana).

Rakennusosa varustetaan lattialämmitysjärjestelmällä.

Koko kiinteistössä (kaikki rakennukset ja piha-alue); hulevesijärjestelmien osalta suunnittelussa huomioidaan järjestelmien liittyminen rakennettavan hulevesien viivytysjärjestelmän piiriin. Viivytysjärjestelmän suunnittelu ei kuulu LVIA-suunnittelun piiriin.

Keittiön viemärit varustetaan rakennuksen ulkopuolelle sijoitettavalla rasvanerottimella.

Astianpesukone mallia 'LTO' (käyttöveden esilämmitys pesukoneen poisto vedellä).

Lisärakentamisesta johtuu lämmitystehon kasvun tarve, mikä edellyttää nykyisen alakoulun kauko- lämpöliittymän tehon suurentamista.

Lämmöntuotto toteutetaan, joko;

- Uusimalla alakoulun nykyinen lämmönjakokeskus, huomioiden keskuksen mitoituksessa laajennusosan tehosta johtuva tarve. Tällöin lämpö johdettaisiin uudisosaan aluejohdoin. Uusitun lämmönjakokeskuksen valvonta-alakeskus liitetään eValvomon piiriin.
- Toisena vaihtoehtona on toteuttaa lisärakentamisesta johtuva lämmitysteho rakentamalla nykyisen koulurakennuksen kaukolämpöliittymän yhteyteen laajennusosaa palveleva alaliittymä. Tällöin laajennusosalle rakennettaisiin oma erillinen laajennusosaan sijoitettava lämmönjakokeskus. Tällöin myös valkoisen talon nykyinen lämmönjakokeskus uusitaan.

Valinta laajennusosien lämmön tuottotavasta valitaan lopullisesti suunnittelutyön aikana.

"Valkoisen talon" ja laajennus-/uudisosien välille rakennetaan "yhdysosat", joihin sijoittuu sisä- ja ulkokäynti, sekä eteis- ja vaatesäilytystiloja, sekä wc tila (varustetaan vesi- ja viemärikalustein). Tilat varustetaan lattialämmityksellä, tuulikaapit lisäksi kiertoilmalämmittimellä. Yhdysosa tiloihin varustetaan koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla.

Rakennus varustetaan energiatehokkaalla koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihtojärjestelmällä. SFP- luvun tulee olla < 1.7, lämmöntalteenoton vuosihyötysuhde on vähintään 70 %. Ilmanvaihtojärjestelmän puhtausluokka on P1.

Luonnontieteiden alan fys. kem. biologia tilat varustetaan koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla.

IV-tuotteiden puhtausluokka ja rakennusmateriaalien päästöluokka M1. Ilmanvaihtojärjestelmien tiiviysluokka CEN/TR 16798-4 mukaan ATC3.

Leikki- ja lepohuoneiden raitisilmamäärä S2 mukaisesti $8 \text{ dm}^3/\text{s}$, m^2 . Järjestelmä toteutetaan 'paineneutraaliksi'; järjestelmien käytöstä ei saa johtua liiallista ali- tai ylipaineisuutta.

Keittiön raitisilmamäärä on vähintään $20 \text{ dm}^3/\text{s}$, m^2 . Keittiön ilmanvaihto varustetaan (0...2h) käyttökytkimellä, mikä mahdollistaa ilmanvaihdon lisäaika- ja tehostustoiminnon keittiötiloista ohjattuna. Keittiö- ja ruokailutilojen tarkemmat määritykset tehdään Vantaan kaupunki/Tilakeskus, keittiöasian tuntijan ohjaamana. Keittiön ilmanvaihto varustetaan lto-laittein.

Ilmanvaihtokoneiden puhallinten tulee olla tasavirtamoottorein varustettuja kammiopuhaltimia. 'Liikaistentilojen' ja keittiön ilmanvaihto toteutetaan myös lto-toiminnolla.

Ilmanvaihtojärjestelmät tehdään riittävissä määrin muuntojoustaviksi, mikä mahdollistaa järjestelmien tarpeenmukaisen käytön. Tilojen käytöstä riippuen, ilmanvaihdon ohjausperusteena voidaan

käyttää kiinteistöautomaation aikaohjelman rinnalla tilakohtaista, esimerkiksi ilman laatuun perustuva ohjaustapaa, 'TE-, CO₂- tai VOC-ohjausta'. Suunnittelija esittää vaihtoehtoisia toteutusmalleja 'tarpeenmukaisen ja muuntojoustavan' ilmanvaihdonjärjestelmän rakentamiselle. Mikäli IMS-laitteita käytetään, niissä ei saa olla mittaosia, jotka muodostavat vapaan kosketuspinnan tuloilmaan.

Yhteiskäyttötiloihin asennetaan ilmanvaihdon palvelualueille tarpeenmukaisiin paikkoihin ilmanvaihdon lisäaikakytkimiä 0...3 h, mikä mahdollistaa ilmanvaihdon käytön poikkeusaikoina, kuten mahdollinen tilojen ilta- ja viikonloppukäyttö.

Ilmanvaihtokanaviston materiaali on tehdasvalmisteinen kierresaumakanava. Kanavisto varustetaan riittävässä määrin tarkastusluukuilla ja mittaus- ja säätöosilla, hyvän säädettävyyden ja huollettavuuden varmistamiseksi.

Ilmanjakolaitteet ovat tehdasvalmisteisia, hyvällä säädettävyydellä ja äänenvaimennuksella varustettuja tulo- ja poistoilmaelimiä.

Keittiön kaikkien ilmanvaihtojärjestelmien tulee täyttää korkea turvallisuus- ja hygieniataso. Kaikki keittiön kanavistot rakennetaan valmistuskeittiön vaatimustason mukaisesti.

7.4.3 PUNAINEN TIILIRAKENNUS (II vaihe)

Opetuskeittiö ja luonnontieteiden luokat laitteineen puretaan. Opetuskeittiö rakennetaan "valkoiseen taloon", luonnontieteiden luokat laajennusosaan.

Kaikki vesi- ja viemärijärjestelmä uusitaan kokonaisuudessaan. Käytöstä pois jäävät vesi- ja viemärijärjestelmät puretaan.

Ilmanvaihtojärjestelmä toteutetaan osin koneellisesti, osin painovoimaisesti. Wc-tilat varustetaan lämmön talteenottolaitteet käsittävällä koneellisella tulo- ja poistoilmajärjestelmällä. Painovoimaisesti ja koneellisesti ilmastoitujen alueiden ilmanvaihto ei saa 'sekoittua', mikä huomioidaan suunnittelussa.

Punaisen rakennuksen puoleisessa 'pääty lohossa' sijaitsee kerroksissa opetustiloja (entiset asuintilat), jotka varustetaan kaikkien kerrosten osalta koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihtojärjestelmällä.

"Punaisen tiilirakennuksen" ja "valkoisen talon" välille rakennetaan toisen kerroksen korkeudelle yhdyskäytävä. Yhdyskäytävä varustetaan ilmanvaihto- ja lämmityslaitteilla.

Ensimmäiseen kerrokseen sijoitettavat pesu- ja pukuhuonetilat varustetaan vesi- ja viemärilaittein. Tiloihin rakennetaan lattialämmitys, sekä koneellinen tulo- ja poistoilmanvaihto.

Kellaritilat jää pois käytöstä. Kellaritiloista ei saa johtua ilmapuotoa käyttötiloihin. Tiloihin rakennetaan tuuletustoiminto, joka käsittää koneellisen tulo- ja poistoilmanvaihdon. Käytöstä poistuvien tilojen, sekä alustatilojen tulee olla alipaineisia suhteessa ympäröiviin tiloihin.

Liikuntasalin koneellinen tulo- ja poistoilmanvaihto uusitaan. Ilmanvaihtolaitteet varustetaan Ito-toiminnoilla.

Pääosa perusopetusten tilojen (laajat opetustilat), ilmanvaihto toteutetaan alustavan suunnitelman mukaan painovoimaisesti. Korvausilman saantia parannetaan lisäämällä korvausilmaventtiileitä. Suunnittelussa huomioidaan korvausilman lämmitystoiminto.

Painovoimaisen ilmanvaihdon tiloissa pyritään ilman laatu varmistamaan painovoimaisen ilmanvaihtojärjestelmän parannustoimien lisäksi käyttäjätottumusmuutoksin, 'vanhan ajan' keinoin, palauttamalla 'ikkuna/välituntituuletuskäytänteet.

Optiona; Suunnittelun osana tarkastellaan vaihtoehtoisia ilmanvaihtotapoja, mahdollisuus 'poisto-hybridi ilmanvaihtojärjestelmän', ja lisäksi vaihtoehtoisesti koneellisen tulo- ja poistoilmanvaihtojärjestelmän rakentamista painovoimaisen ilmanvaihdon sijaan.

Opetustilojen lämmitys toteutetaan patterilämmitysjärjestelmällä.

7.4.4 Lämmitysjärjestelmät

Keittiön kylmä- ja pakastustilojen kylmälaitteiden lauhdelämpö hyödynnetään, mikäli mahdollista esimerkiksi alustatilan tuuletus/kuivatusjärjestelmän osana.

7.4.5 Rakennusautomaatiojärjestelmät

Kiinteistön rakennuskanta kuuluu ESKO-energiansäästöhankeeseen piiriin, joten muutosten toteuttamisesta on tiedotettava ja sovittava palveluntuottajan kanssa.

LVI-järjestelmien toiminnot liitetään valvonta-alakeskuksiin. Alakeskukset liitetään pilvipalveluun rakennetun ohjelmiston piiriin, mistä järjestelmiä voidaan etä-seurata ja -ohjata, ja johon myös lvi-hälytykset ohjautuvat. Kiinteistönhoitoyritys seuraa, ja todentaa hälytykset ohjelman kautta.

Hälytystoimintoja koskien; 'eValvomo' hälytystoiminnon rinnalle rakennetaan toinen hälytysten siirtotoiminto, jossa hälytykset siirretään valvonta-alakeskuksilta murto- tai paloilmoittimen yhteyslinjaa käyttäen vartiointiliikkeeseen (joka ilmoittaa hälytyksestä puhelimitse päivystävälle kiinteistönhoitajalle). Toimintatapa varmistaa tärkeiden hälytysten tietoon saattamisen kiinteistönhuollolle. Valvonta-alakeskusten ja rikosilmoitinkeskuksen (jossa yhteyslinja) väliset kaapeloinnit kuuluvat automaatiourakkaan, samoin kuin hälytystoiminnon testaaminen vartiointiliikkeeseen.

Kiinteistöautomaatiojärjestelmä tukee avoimia rajapintoja, kuten Modbus RTU ja TCP/IP ja BACnet. Järjestelmän tulee olla laajennettavissa ja vapaasti päivitettävissä.

Automaation tulee olla täysin yhteensopiva kaikilta toiminnoiltaan; liitettävyydeltään ja ohjattavuudeltaan Vantaan kaupungin käytössä olevan järjestelmän kanssa; koskee kaikkia järjestelmäosia.

Kiinteistön vesiliittymän riittävyys tarkastellaan suunnittelun osana, ja liittymäjohto suurennetaan, mikäli tarvetta. Kiinteistön vesimittari uusitaan. Tuleva malli; etäluettavan päävesiliittymän mittarin (ultraääni) toimittaa HSY. Päävesimittarin osalta huomioidaan etäluentavaade (ilmoitetaan suunnitelma-asiakirjoissa ja mittaritilausta tehtäessä). Pulssimittausta ei saa käyttää.

Rakennusautomaation suunnittelussa noudatetaan Vantaan kaupungin rakennusautomaation suunnitteluohjetta.

7.5 Sähkötekniset tavoitteet

7.5.1 Yleistä

Sähkötekniisten laitteiden valinta- ja hankintaperusteissa tulee tavoitella energiatehokkuutta, kestävyyttä, helppokäyttöisyyttä ja laadukkuutta. Laitevalinnoissa tulee pyrkiä valitsemaan yleisesti saatavilla olevia laitteita ja käyttämään tunnettuja laitetoimittajia.

Suunnittelun tulee olla laadukasta ja pohjautua tilaajan ja käyttäjien kanssa neuvoteltuihin ratkaisuihin, laskelmiin ja kokemukseen. Suunnittelijan on voitava perustella suunnitteluratkaisut yllä mainittujen kriteerien perusteella.

Päiväkodin sähköjärjestelmien suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan konseptipäiväkotikäsi-kirjan edellyttämät tavoitteet. Keskusyksiköt ja johtotiet sijoitetaan siten, että em. tavoitteet täyttyvät. Kaapeloinnissa ja laite/kojesijoittelussa huomioidaan muuntojoustavuus.

Punaisen rakennuksen sähkötekniikka uusitaan pääsääntöisesti.

Valkoisen talon sähkötekniikka uusitaan niillä alueilla missä tehdään laajempia rakennusteknisiä töitä. Valaistus uusitaan myös niillä alueilla missä alakattoja uusitaan. Tele- ja turva kytketään osaksi kiinteistön muita rakennuksia (laajennus ja punainen talo).

Sähkö-, tele- ja turvajärjestelmien suunnittelussa ja rakentamisessa kiinteistön kaikki rakennukset huomioidaan kokonaisuutena.

7.5.2 Aluesähköistys ja liittymät

Laajennus /uudisosa liitetään sähkölaitoksen pienjännitejakeluverkkoon ja teleoperaattorin tietoliikenneverkkoon. Kiinteistöautomaatio liitetään Vantaan kaupungin kaukovalvontajärjestelmään. Videovalvonta liitetään Vantaan kaupungin videovalvontaverkkoon. Kiinteistön rakennusten liittymät tarkastellaan kokonaisuutena suunnitteluvaiheessa.

Piha-alueiden valaistus toteutetaan valaisinpylväillä sekä rakennukseen asennettavilla seinä- ja katosvalaisimilla alueen nykyinen valaistus huomioiden. Lisäksi urheilukenttä varustetaan valonheittimillä. Valaisimien tulee olla ilkeäkestävää rakennetta.

Kaapeloinnissa tulee huomioida pylväsvalaisimien ja auto lämmityspistorasioiden lisäysmahdollisuus tulevaisuudessa. Muutamalle autopaikalle asennetaan auto lämmityspistorasiat ja kahdelle autopaikalle asennetaan sähköautojen pikalatauslaitteisto.

7.5.3 Sähkönjakelu ja keskukset

Sähköjärjestelmät rakennetaan voimassa olevien standardien mukaisesti.

Päiväkotilaajennus ja punainen talo varustetaan pääkeskuksella ja ryhmäkeskuksilla. Keskusten paikat ja määrät tulee suunnitella optimaalisesti huomioiden tilankäytön ja kaapeloinnin minimointi sekä modulaarisuus. Valkoisen talon nykyiset sähkökeskukset säilytetään pääosin ja niihin tehdään muutostöitä rakennustöiden edellyttämässä laajuudessa.

Päiväkotilaajennus ja punainen talo varustetaan sähköntoimittajan päämittauksen lisäksi kiinteistöautomaatioon liitettävillä energian kulutuksen seuranta-alamittareilla. Valkoisen talon sähkökeskukseen lisätään alamittauksia niiltä osin, mitä voidaan kohtuu kustannuksin toteuttaa.

Alamittauksilla tavoitellaan rakennusten käytönaikaista energian kulutuksen optimointia mm. seuraamalla mittauksien poikkeamia esim. vikatapauksissa. Mitattavia suureita on mm. rakennuskohtainen energian kulutus, keittiö, LVI-sähköistys, piha-alueiden sähköistys, yms.

Sähkönjakelu pääkeskusten ja alamittauksien osalta tarkastellaan kokonaisuutena. Suunnitteluvaiheessa selvitetään, onko järkevää liittää rakennuksia tai osaa niistä saman sähköliittymän perään.

7.5.4 Johtotiet

Rakennuksiin asennetaan tehdasvalmisteisia metallirakennetta olevia kaapelihyllyjä, johtokanavia ja valaisinripustuskiskoja. Johtotiet suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota ääni- ja paloteknisiin eristyksiin. Näkyvillä osuuksilla johtotiet ovat valkoiseksi maalattua mallia.

7.5.5 Johdot ja niiden varusteet

Rakennuksiin asennetaan kaapeleita ja johtoja, jotka palvelevat mm. seuraavia käyttötarkoituksia:

- Maadoituksia
- Voimavirtalaitteita esim. keittiökojeita
- Valaistusta ja pistorasioita
- Tele- ja turvajärjestelmiä
- LVIA-laitteita

Kaapeleihin tulee päästä käsiksi kohtuudella rakennuksen valmistumisen jälkeen. Esim. väliseinissä ei käytetä putketonta asennusta ja kuiluissa on avattavat luukut. Läpiviennit tulee tiivistää hyvin ja kylmien sekä lämpimien tilojen välisiä läpivientejä tulee välttää. Sähkökalusteiden (rasiat ym.) sijoittelua huoneiden ulkoseinille tulee välttää.

7.5.6 Valaistusjärjestelmät

Tilojen valaistustasojen mitoituksissa tulee pääsääntöisesti noudattaa standardin SFS-EN 12464-1 suosituksia.

Optimaaliseen energiatehokkuuteen tulee pyrkiä valitsemalla energiatehokkaat valaisimet sekä niihin energiatehokkaat valolähteet (kuten Led). Valaisimet tulee pyrkiä sijoittamaan siten, että valoa saadaan sinne missä sitä tarvitaan ja tarpeenmukaisella valaistusvoimakkuudella.

Energiatehokkuus tulee huomioida myös valaistusohjauksissa. Valaistusohjaukset voidaan toteuttaa mm. soveltaen kiinteistöautomaation aikaohjauksia, valoisuusantureita, läsnäolotunnistimia ja järkevää valaistusryhmitystä. Lisäksi joissakin huonetiloissa voidaan valaistukseen lisätä himmentimiä, jotka säätävät tilakohtaisesti valaistusvoimakkuutta ulkoa tulevan päivänvalon mukaan. Tilakohtaisia himmentimiä on suositeltavaa käyttää mm. päiväkodin ryhmä- ja lepo huoneissa.

Valaisinvalinnoissa ja sijoituksissa tulee huomioida kodinomaisuus sekä seinäpintojen valaistus.

Ulkovalaistus toteutetaan energiatehokkailla valaisimilla. Käytettäessä heti syttyviä ja mahdollisesti säädettäviä Led-lamppuvalaisimia, voidaan syttymistä ohjata osittain liiketunnistimilla ja/tai valoisuusantureilla huomioon ottamalla katuvalaistus sekä lähiseudun asutus. Pimeän aikaista osavalaistusta tarvitaan mm. ilkeävaltariskin sekä kameravalvonnan takia.

7.5.7 Yleiskaapelointijärjestelmä (atk, info-tv, videovalvonta, AV)

Rakennukset varustetaan Cat 6a mukaisella suojaamattomalla yleiskaapelointijärjestelmällä. Järjestelmä palvelee tietoliikennettä, info-tv-järjestelmää, videovalvontaa ja AV-järjestelmiä. Lisäksi aurinkosähköjärjestelmän seurantänäytöille ja dataloggerille asennetaan liitännät.

Yleiskaapelointilinjat asennetaan omiin erillisiin lukittaviin teletiloihin. Pistorasioita asennetaan mm. toimistoihin, kokoushuoneisiin, opetustiloihin, ryhmä- ja lepo huoneisiin, saleihin, keittiöön ja teknisiin tiloihin. Lisäksi aurinkosähköjärjestelmän dataloggerille asennetaan kaapelointi ja pistorasia energian tuoton seurantamonitorille.

Rakennukset ja niiden pääsisäänkäyntien ja pihojen edustat varustetaan langattoman lähiverkon verkon (wlan) tukiasemilla.

Puhelinoperaattoreiden laitteille varataan valkoiseen ja punaiseen taloon omat erilliset lukittavat tilat sekä kaapelireitit. Lisäksi käytäville johtoteiden yhteyteen varataan tilaa mobiiliverkon sisäkuuluvuutta parantaville ns. vuotaville kaapeleille. Sisäverkon kuuluvuus tarkistetaan rakennustöiden loppupuolella mittauksin.

7.5.8 Äänentoisto- ja AV-järjestelmä

Rakennukset varustetaan äänentoisto- ja kuulutusjärjestelmällä, joka palvelee mm. kuulutuksia, välituntisoittoja ja hätäkuulutuksia. Valkoisen talon kaiuttimet ja niiden kaapelointi hyödynnetään soveltuvin osin.

Päiväkodin saliin ja pääruokalaan asennetaan vahvistimella varustettu kotiteatterityyppinen äänentoistojärjestelmä. Vaihtoehtoisesti äänentoisto voidaan toteuttaa ns. AV-vaunuilla. Laitteisto päätetään suunnitteluvaiheessa. Valkoisen talon salin AV-järjestelmään tehdään pieniä päivityksiä. Lisäksi ruokala ja päiväkodin sali ja varustetaan kuulorajoitteisten ns. induktiosilmukalla/ -vahvistimella.

Punaisen talon vastaavan tyyppisiin tiloihin rakennetaan em. järjestelmät.

Opetus- ja neuvottelutilat varustetaan ns. älytaulujärjestelmällä. Järjestelmän laitteet ja laitekaapelointi käyttäjien erillishankinnassa.

7.5.9 Keskuskellojärjestelmä

Rakennukset varustetaan sähköverkkoon liitettävällä väyläpohjaisella keskuskellojärjestelmällä. Kelloja asennetaan mm. sisääntuloauloihin, saleihin, henkilökunnan tiloihin, keittiöön ja pihan puolelle ulkoseiniin. Valkoisen talon kellojen nykyiset johdot hyödynnetään soveltuvin osin.

7.5.10 Avunpuyyntöjärjestelmä

Liikkumisrajoitteisten WC-tilat varustetaan tilakohtaisella hälytysjärjestelmällä. Lisäksi kouluisännän tai opettajien huoneisiin asennetaan rinnakkaishälytyskojeet.

7.5.11 Soittokellot /ovipuhelimet, varattu-valot ja sisäänpyyntölaitteet

Pääsisäänkäynnit ja keittiön sisäänkäynti varustaan soittokellojärjestelmällä. Muut tarpeet selvitetään suunnitteluvaiheessa kuten kuvallisten ovipuhelimien tarve.

Neuvottelutilat varustetaan varattu-valo-laitteilla.

Suunnitteluajana selvitettävät toimistuhuoneet varustetaan sisäänpyyntöjärjestelmällä ("liiken-valot").

7.5.12 Kiinteistöautomaatiojärjestelmä

Rakennukset varustetaan kiinteistöautomaatiojärjestelmällä, jolla ohjataan taloteknisiä laitteita, kerätään mittauksia ja välitetään hälytystietoja. Valkoisen talon laitteet hyödynnetään soveltuvin osin.

7.5.13 Murtojärjestelmä

Rakennukset varustetaan murtoilmoitusjärjestelmällä. Järjestelmä toteutetaan kuorisuojauksena liikeilmaisimilla. Valkoisen talon järjestelmässä tehdään muutoksia rakennustöiden edellyttämässä laajuudessa.

7.5.14 Videovalvontajärjestelmä

Rakennukset varustetaan IP-pohjaisella videovalvontajärjestelmällä. Kameroita asennetaan valvoamaan rakennuksen ulkoseinustoja sekä osin piha-aluetta ja katoksia. Lisäksi koulun käytäville ja auloihin asennetaan dome-tyyppisiä kameroita. Valkoisen talon nykyiset kamerakaapelit hyödynnetään soveltuvin osin.

7.5.15 Häätälukitusjärjestelmä

Rakennusten sähkölukittavat ovet varustetaan ns. häätälukitusjärjestelmällä. Ovien lukitsemista ja avausta ohjataan opettajien huoneesta sekä kouluisännän huoneesta. Häätälukitus ohjaa keskusradiojärjestelmän automaattikuulutusta.

7.5.16 Sähköiset ovilukitukset ja kulunvalvontajärjestelmä

Rakennusten pääkulkureittien ulko-ovet ja jotkin osastoivat ovet varustetaan sähköluukoilla. Osa sähkölukittavista ovista varustetaan kulunvalvontajärjestelmällä (kuten iLog).

Sähköluukoja ohjataan myös kouluisännän huoneesta sekä mahdollisesti kiinteistöautomaatiojärjestelmästä.

Ruokalan tarjoilupisteeseen asennetaan kaapelointi ns. ruokalapäättettä varten.

7.5.17 Ovivalvontajärjestelmä

Rakennusten ulko-ovet varustetaan ovivalvontajärjestelmällä. Järjestelmän valvontalaitteet (magneettikoskettimet, tms.) integroidaan ovirakenteisiin. Järjestelmän tarve tarkistetaan suunnitteluvaiheessa.

7.5.18 Merkki- ja turvavalaistusjärjestelmä

Rakennukset varustetaan määräysten mukaisella keskusakustopohjaisella merkki- ja turvavalaistusjärjestelmällä. Järjestelmä toteutetaan yksikkökullisena järjestelmänä, jossa akkuina käytetään valaisinkohtaisesti ns. superkondensaattoreita.

7.5.19 Paloilmoitinjärjestelmä

Rakennukset varustetaan hätäkeskukseen liitettävällä paloilmoitinjärjestelmällä.

7.5.20 Savunpoistojärjestelmä

Rakennuksen varustetaan savunpoistojärjestelmällä, jos rakennusluvan ehdot sitä edellyttävät.

7.5.21 Koneet, laitteet ja erityisjärjestelmät

Märkäeteiset kenkäsäilytystilat ja pesutilat varustetaan lattialämmityksellä (mukavuuslämpö, kuivaus) ellei siellä ole vesikiertoista lattialämmitystä. Lämmitysmuodon valinta on tarkasteltava kokonaisuutena suunnitteluvaiheessa.

Kattokaivojen, räystäiden ja syöksytorvien sähkölämmityksiä tulee välttää. Toteutetaan vain, jos henkilöturvallisuus ja/tai sadevesien johtaminen sitä ehdottomasti edellyttää.

Keittölaitteille, pesukoneille/kuivauskoneille sekä ruoan kuljetus- ja säilytysvaunuille asennetaan sähköliitännät.

Rakennus varustetaan aurinkosähköjärjestelmällä. Järjestelmä mitoitetaan siten, että energian tuotto käytetään kokonaisuudessaan rakennuksessa. Kiristyvät kansainväliset ja kansalliset energian kulutuksen vähentämistavoitteet voivat edellyttää mitoitukseltaan laajempaa aurinkosähkö-järjestelmää.

8. Rakennustyön aikaiset vaatimukset

8.1 Yleistä

Rakennustyössä on noudatettava valtioneuvoston asetusta rakennustyön turvallisuudesta Vna 205/2009.

Rakennustyön puhtausluokka on P1 (Sisäilmaluokitus 2018)

Rakennusosien ja -tarvikkeiden kuivaketjun on oltava aukoton. Rakennusosat ja -tarvikkeet eivät saa kostua tai kastua missään rakentamisen vaiheessa.

Rakennustyönaikaisesta sääsuojauksesta tulee laatia suunnitelma rakennesuunnittelun yhteydessä ja selvitettävä sääsuojien tarve ("huputus").

Betonin suhteellinen kosteusprosentti < 80 % RH (Betonin pintaosien (2-3 cm) alle 75%) ennen seuraavaa työvaihetta. Mittaus tapahtuu rakenteissa olevilla antureilla rakennustyön aikana.

9. Väistötilantarve

Punainen rakennus ja paviljonki voi olla käytössä rakentamisen aikana. Myös valkoinen rakennus voi olla, ainakin osan aikaa ja osittain käytössä uudisosan tai -osien rakentamisen aikana. Keittiön ja ruokalan laajennukset on mahdollista tehdä pääosin kesäloman aikana. Lopullinen väistötilojen tarve selvitetään yleissuunnitteluvaiheen aikana.

10. Kustannukset

10.1 Kustannusennuste

Tarveselvityksen mukaan laskettu kustannusennuste oli 26 210 000 € (alv 0 %, KL 94.0), joka tämän hetken kustannustasossa on 28,88 M€ (alv 0 % KL 104).

Hankesuunnitteluvaiheessa projektille laskettu tavoitehinta on 36 200 000 € (alv 0 %) KL 104,0. Tavoitehinnan ja tarveselvitysvaiheen kustannusero (KL 104) on 7,2 M€.

Hankesuunnitteluvaiheen tavoitehinta sisältää:

- laajemman uudisrakennusosauuden (aikaisempi 1815 brm², tässä laajennukset yhteensä n. 3052 brm²).
- laajemmat pihatytöt
- rakennushankkeen vaiheistuksen kolmeen rakennusvaiheeseen (1. Uudisrakennus, 2. Punainen rakennus ja 3. Valkoinen rakennus)
- Lisäkustannuksia mm. liittyen oppilasmäärän kasvuun, monta laajennusosaa, vaiheistus useampaan osaan.

10.2 Pääomakustannukset ja ylläpitokustannukset

Ylläpitokustannukset uudisrakennuksen/päiväkodin osalta 97 000 € / vuosi (4,83 €/htm²/kk). Olemassa olevien rakennusten osalta ylläpitokustannukset (€/htm²/kk) eivät muutu, mutta ylläpitokustannukset kasvavat koulujen laajennusten osalta noin 41 000 € / vuosi (4,83 €/htm²/kk).

Pääomakustannukset uudisrakennuksen osalta 546 000 € /vuosi

Pääomakustannukset valkoisen rakennuksen osalta 792 000 € /vuosi

Pääomakustannukset punaisen rakennuksen osalta 834 000 € /vuosi

10.3 Toimintakustannukset hallintokunnalle

Toiminnan vuosittaiset kulut sisältäen henkilöstö- ateria- ja toimintakulut ovat päiväkodin osalta noin 1 050 000 €/vuosi. Koulun oppilasmäärän lisäyksen vuoksi koulun vuosittaisten toimintakustannusten arvioidaan olevan hankkeen toteutumisen jälkeen noin 573 000 € nykyistä suuremmat.

10.4 Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannukset

Perustamisvuodelle kohdentuvat irtaimiston hankintakulut ovat noin 112 000 € päiväkodin osalta ja noin 500 000 € koulun osalta

11. Rahoitus ja aikataulu

Hyväksytyssä investointiohjelmassa on kymmenvuotisjaksolla 2019 - 2028 määrärahavaroja hankekokonaisuudelle yhteensä 28,35 M€ (alv 0%). Määrärahavaroja on osoitettu vuosille 2019 – 2022.

Uudessa investointiohjelmakesityksessä vuosille 2020 - 2029 Hankekokonaisuuden määrärahavaroja (yhteensä 35,4 M€) jakautuvat seuraavasti: Jokiniemen ala-asteen laajennus päiväkotitiloilla 11,9 M€ (alv 0 %) vuosille 2019 - 2022 ja Jokiniemen ala-asteen korjaus- ja muutostöille 9,5 M€ (alv 0 %) vuosille 2024 - 2027 sekä Jokiniemen koulun entiselle lukiorakennus (punainen rakennus) 14 M€ (alv 0 %) vuosille 2021 - 2024.

12. Riskit

12.1 Kaavoitukseen liittyvät riskit

Ei varsinaisia riskejä. Laajennuksen 3 kerrosta kaavan mukainen. Huolto ja saattoliikenteen liittymät ei juurikaan poikkea nykyisistä.

12.2 Aikatauluun liittyvät riskit

Hankkeen viivästyminen voi aiheuttaa väistötilojen pitkäaikaisen tarpeen.

12.3 Maaperään ja rakennettavuuteen liittyvät riskit

Tontti sijaitsee alueella, jossa on toiminut liikeympäristö. Kohteen maaperässä saattaa olla haitta-aineita ja se tulee mahdollisesti nostamaan toteutuskustannuksia, jos maamassoja joudutaan vaihtamaan. Valkoisessa rakennuksessa riskin muodostaa 2018 - 2019 tehtyjen korjausten onnistuneisuus.

12.4 Työturvallisuustehtävät

Rakentamisvaiheessa toteuttaja ja rakennuttaja huolehtivat kohteen työturvallisuustehtävistä. Suunnitteluvaiheessa täytetään Vantaan kaupungin tilakeskuksen turvallisuusohjeiden mukaisesti tarvittavat asiakirjat. Suunnitteluvaiheen rakennuttajan turvallisuuskoordinaattorina toimii rakennuttapäällikkö Juha Vuorenmaa.

13. Vastuuhenkilöt / työryhmä

TILAAJA / RAKENNUKSEKSI

VANTAAN KAUPUNKI MAANKÄYTTÖ, RAKENTAMINEN JA YMPÄRISTÖ / TILAKESKUS

Aaltola	Tarja	Keittiöasiantuntija	Hankevalmistelu
Jaakkola	Yrjö	Sähköinsinööri	Suunnittelu ja talotekniikka/rakennuttaminen
Jefimkina	Olga	Kustannuslaskennan asiantuntija	Hankevalmistelu
Koskinen	Petri	Tekninen isännöitsijä	Kunnossapito
Kytösaho	Ifa	Hankesuunnittelupäällikkö	Suunnittelu ja talotekniikka/rakennuttaminen
Ollonqvist	Lars	rakennuttaja-arkkitehti	Suunnittelu ja talotekniikka/rakennuttaminen
Poikkimäki	Ilkka	Lvi-insinööri	Suunnittelu ja talotekniikka/rakennuttaminen
Raulo	Tuula	Kustannusinsinööri	Hankevalmistelu
Sojakka	Jussi-Pekka	Kunnossapitopäällikkö	Kunnossapito
Suotula	Marika	Pihavastaava	Kunnossapito
Valkeapää	Anne	Puhtauspalveluasiantuntija	Kiinteistöpalvelu/tilahallinta
Vuorenmaa	Juha	Rakennuttajapäällikkö	Rakennuttaminen

KÄYTTÄJÄ

VANTAAN KAUPUNKI SIVISTYSTOIMI

Kolho-Venäläinen	Leena	Rehtori	Jokiniemen koulu / Jokiniemen/hallinto
Korko	Niina	Perusopetuksen aluepäällikkö	opetuspäällikön alaiset toiminnot / SITO / Tukipalvelut/perusopetuksen tulosalue
Koskela	Ossi	Projektityöntekijä, liikunnanohjaaja	Liikkuva koulu
Kärkkäinen	Erkki P	Apulaisrehtori	Jokiniemen koulu / Jokiniemen/hallinto
Malinen	Laura	Strategia-asiantuntija	Talous- ja hallintopalvelut
Myllylä	Janne	Suunnittelija	Talous- ja hallintopalvelut
Rahkamo	Silja	Päiväkodin johtaja	Hakunila-Tikkurila varhaiskasvatus /SITO / johto ja esimiehet/Tikkurila varhaiskasvatus
Raivio	Jani	Projektityöntekijä, liikunnanohjaaja	Liikuntapalvelut / Liikkuva koulu /liikuntapalvelut
Tornivaara	Leena-Mari	Varhaiskasvatuspäällikkö	Hakunila-Tikkurila varhaiskasvatus / SITO / johto ja esimiehet/Tikkurila varhaiskasvatus
Väätäinen	Eero	Projektipäällikkö	Sivistystoimi

SUUNNITTELIJAT**Arkkitehti ja pääsuunnittelija**

Katajaniemi	Katja	Sisustusarkkitehti	Arkkitehdit Oy Latva ja Vaara
Kauppi	Timo	Projektiarkkitehti	Arkkitehdit Oy Latva ja Vaara
Latva	Jorma	Arkkitehti, pääsuunnittelijan varamies	Arkkitehdit Oy Latva ja Vaara
Vaara	Markku	Arkkitehti, pääsuunnittelija	Arkkitehdit Oy Latva ja Vaara

Arkkitehdin konsultit

Hynynen	Kaisu	Maisema-arkkitehti	Sitowise Oy
Karhula	Teemu	Palotekninen suunnittelu, rakennusfysiikka, vanhempi erikoissuunnittelija	KK-Palokonsultti Oy
Mikkilä	Antti	Akustiikkasuunnittelu, projektipäällikkö	A-Insinöörit Suunnittelu Oy
Pelkonen	Liisa	Keittiösuunnittelu Ammattikeittiösuunnittelija	Ammattikeittiö Suunnittelutoimisto Design Lime Oy
Puoliväli	Maiju	Palotekninen suunnittelu	KK-Palokonsultti Oy
Salminen	Merja	Keittiösuunnittelu, asiantuntija	Ammattikeittiö Suunnittelutoimisto Design Lime Oy
Valovirta	Ilkka	Akustiikka, asiantuntija akustiikkasuunnittelu	A-Insinöörit Suunnittelu Oy

HANKKEESEEN LIITTYVÄ TUTKIMUSRYHMÄ**A-INSINÖÖRIT SUUNNITTELU OY, näytteet, mikrobit, selvitykset**

Eskola	Lari	Johtava asiantuntija sisäilmasto	A-Insinöörit
Karttunen	Petriikka	Sisäilma	A-Insinöörit

IDEASTRUCTURA OY, kuntotutkimukset, -selvitykset

Malinen	Jenni	korjausrakentamine Kuntotutkimukset, sisäilma	IdeaStructura
Palviainen	Tiina	Projektipäällikkö Rakennusfysiikka, sisäilma	IdeaStructura

TAMPEREEN YLIOPISTO, vaativa korjausrakentaminen tutkimushanke

Junnonen	Juha-Matti	Projektipäällikkö	Tampereen teknillinen yliopisto - Rakennustekniikka
Saari	Arto	Professori	Tampereen teknillinen yliopisto - Rakennustekniikka
Uotila	Ulrika	Tohtorikoulutettava	Tampereen teknillinen yliopisto - Rakennustekniikka

Tarveselvitysvaiheessa on myös kuultu:

Tilakeskus:

Eija Kivineva
Mikko Juolahti
Pasi Salo
Jari Mattila
Pasi Simola

Hankepäälikkö
Hankekehitysarkkitehti
toimitilapäälikkö
kiinteistöpalvelupäälikkö
isännöitsijä

15 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset/ EL-H

Opetuslautakunnalle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat päätökset:

Apulaiskaupunginjohtaja Elina Lehto-Häggroth

§ 59 Kehittävä palaute -palvelun hankinta

Opetuslautakunta 16.9.2019 § 15

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta opetuslautakunnan käsiteltäväksi esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan opetuslautakunnalta**, eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä

- lainmukaisuusperusteella, eli jos
 - päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
 - päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
 - päätös on muuten lainvastainen

ja/tai

- tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä oikaisuvaatimukseen mukaan vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita oikaisuvaatimuksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, oikaisuvaatimuksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan opetuslautakunnan osoite

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki

Käyntiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa

Puhelin: (09) 8392 2184, faksinumero: (09) 8392 4163

Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

Virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 2/ Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä). Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuim (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 7/ Oikaisuvaatimus-/ valituskielto

3.1. Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän päätökseen, joka koskee hankinto-oikaisua, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)